Codices Graeci et Latini

photographice depicti

duce Scatone De Vries

Bibliothecae Universitatis Leidensis Praefecto

Tom. II

Codex Bernensis 363

AUGUSTINI de dialectica et de rhetorica libros, BEDAE historiae ecclesiasticae librum I, HORATII carmina, OVIDII Metamorphoseon fragmenta, SERVII et aliorum opera grammatica, cet. continens

LUGDUNI BATAVORUM

A. W. SIJTHOFF

1897

Augustinus, Beda, Horatius, Ovidius, Servius, alii

Codex Bernensis 363

phototypice editus

Praefatus est Hermannus Hagen Bernensis

LUGDUNI BATAVORUM
A. W. SIJTHOFF
1897

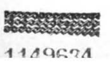
L. S.

„Codices Graeci et Latini photographice depicti duce Guilelmo Nicolao Du Rieu Bibliothecae Universitatis Leidensis Praefecto": sic inscriptus est tomus huius operis primus, Veteris Testamenti Graeci Codex Sarravianus-Colbertinus phototypice editus, qui mense Ianuario anni 1897 prodiit. Sed iam antequam in lucem emissus est is tomus, dux ille et conditor totius operis Guilelmus Nicolaus Du Rieu subita morte nobis est ereptus triste sui desiderium relinquens omnibus qui vastam eius eruditionem cum humanitate summa coniunctam admirabantur. Cui viro egregio cum ego in administranda Bibliotheca Universitatis Leidensis successissem et hoc opus ab illo inceptum suscipere et persequi meum esse duxi.

Secundus qui iamnunc prodit tomus continet codicem Bernensem 363. Quem ut ederemus integrum cum variae nos permoverunt cogitationes tum Ludovici Traube mei disputatio doctissima de insigni illo thesauro inserta Commentationibus Academiae litterarum regiae Bavaricae Cl. I, T. XIX, P. II pag. 348 sqq. (= *O Roma nobilis*, pag. 52 sqq.).

Libenter autem et hoc loco gratias meas sinceras offero Aemilio Bloesch, viro illustrissimo, Bibliothecae urbicae Bernensis Praefecto, qui codicem suum pretiosissimum lucis opera depingendum liberaliter nobis permisit. Nec minores habendae sunt gratiae Hermanno Hagen, viro clarissimo, ob praefationem doctissimam quam nostro rogatu ipsi editioni praemisit.

SCATO DE VRIES
Bibliothecae Universitatis Leidensis Praefectus.

PRAEFATIO.

A.

De codicis Bernensis N[r]. CCCLXIII argumento.

Codex Bernensis N[r]. CCCLXIII insignitus omnium quotquot extant Horatii librorum manuscriptorum fere vetustissimus, olim Bongarsianus, membr. quartae formae post mediam saec. VIIII partem [1]) litteris Anglosaxonicis in foliis 197 scriptus haec continet:

1, f. 1[b] Capitula lib. V Dioscoridis, quorum in fine haec leguntur: *de atramento smyrnomela... CLXXXVIII fini... lib. quinte di...*

f. 195[a] — f. 196[a] Capitula Dioscoridis libri II. III: *Dioscoridis de arboribus et de herbis et de oleis confectis de uino diuersis confectionibus composito et de metallis et scoreis et de lapidibus medicinalibus INCIP. Capi. libri secundi. I De ecino — de corio quae rpic dicunt de camepitis CLXVIIII finit liber III.*

f. 197[a] — f. 197[b] Capitula Dioscoridis libri IV. I *De cestron id. betonica* etc.

2, f. 2[a] — f. 143[a] Sergii grammatici expositio in Bocolicon et in libros Georgicon atque Aeneadum. *Bocolica ut ferunt inde dicta sunt* (cf. nostrae Servii aliorumque Vergilii comm. ed. Teubn. vol. III, pag. 1, 1) usque ad Aen. VII, 15, 16: *gemitus irascentum leonum sera sub nocte quasi eo* (cf. G. Thilonis Servii comm. ed. Teubn. II, 1 pag. 126, 20, pag. 127, 1). Hoc codice (*B*) usus est Thilo ad Servii in Bucolica et Georgica commentarios adornandos nec non in Aeneidis libro primo. Vide quae de libri Bernensis indole ipse in editionis suae praef. vol. I praemissa pag. LXXVII s. disseruit. Vergilii vita (cf. ed. nostrae vol. I p. 1 — 5) ante Aen. comm. f. 58[a] legitur; f. 25[b] ad Verg. Bucol. IX, 35 [1]) scitu dignissima haec scripta sunt: *Lege pomponii expositionem in oratium quem uidi in lorashaimm* et in marg.: *in hlorashaimm*, quibus Porphyrionis Horatii carminum interpretis [2]) liber manuscriptus significatur, quem eorum verborum scriptor in claustro quod Lorsch vocatur se vidisse contendit. F. 28[a] Eugenii Toletani de ambigenis animalibus epigramma insertum est; idem f. 194[b] legitur: *Hae sunt ambigenae quae nuptu dispare constant* etc. Cf. Meyeri anth. Lat. n[r]. 387.

[1]) Cf. quae de libri aetate docte disputavit Thilo in Servii editionis nostrae Teubnerianae praef. vol. I p. LXXVIII.

[1]) Cinna optimus poeta fuit etc., cf. ed. nostrae vol. III p. 114, 7.

[2]) Cf. Porphyrionis ad Horatii artem poeticam (v. 388) comm. p. 176 ed. Holder.

3, f. 143^a — f. 153^b Chirii Fortunatiani ars rhetorica. Libri Bernensis praestantiam Carolus Halmius, qui hoc codice (B) in sua rhetor. Latinorum minorum editione p. 81 s. usus est, summopere laudat ib. praef. p. VIII. Praemittuntur verba: *Alcuinus de rhetorica casidori c. consulis*, sed Alcuini nihil in hoc libro reperitur.

4, f. 153^b — f. 160^b Aurelii Augustini de dialectica liber. Libro Bernensi Guilelmus Crecelius in sua Augustini dialecticae editione conferente Buchnero usus est, cf. quae de Crecelii libro in Fleckeiseni annalibus a. 1872 p. 757 — 780 scripsi.

5, f. 160^b — f. 165^b Aurelii Augustini de rhetorica liber. Hoc libro (B) Halmius in sua rhetor. Latinorum minorum editione p. 137 s. usus est, cf. v. d. praef. p. VIII.

6, f. 165^b — f. 166^b Ars rhetorica Clodiani de statibus. Primus eum tractatum Halmius in rhet. Lat. min. ed. p. 590 s. Usenero meo communicante ex hoc libro edidit, cf. eius praef. p. XIV.

7, f. 167^a — 186^b Horatii carmina. Praemissa est vita: *Uita horatii. P. Q. horatius flaccus libertino patre natus in apulia* etc. Eius vitae facsimile, quod dicitur, Hauthalius Acronis et Porphyrionis comm. Hor. vol. I publici iuris fecit. Primo loco (f. 167^a — f. 171^a) aliquot odae collocatae sunt [1], secuntur epodi [2], carmen saeculare, tum aliae odae prius omissae atque epodi [3], tum ars poetica (v. 1 — 440) et sermonum lib. I usque ad Sat. III, v. 134. Contulere hunc librum diversi Horatii carminum editores, cf. Orellium ad Hor. ed. mai. I. p. V seq., Ritter. Hor. vol. I praef. p. XXXII s., Keller. et Holder. ed. mai. vol. II praef. p. IV.

8, f. 187^a — f. 188^b Ovidii metamorphoseon libri I v. 1 — 199; 304 — 309; 773 — 779, libri II aliquot versus (1 — 22), libri III v. 1 — 56. Nostra descriptione usus est Alexander Rieseus ad edit. suam Ovidii Tauchnitzianam (vol. II a. 1872) adornandam, cf. ib. praef. p. VIII.

9, f. 188^b — f. 194^a Bedae historia Britanniae. *Incipit liber I historie gentis aeditt. a beda presbytero. Numero . V. libri .. Incipit prologus. Gloriosissimo regi ceoliulfo beda famulus christi — uideo aliam legem in membris meis r. et captiuum me ducentem in legem peccati quae est in membris meis.* In fine inde a f. 191^b col. 2 Gregorii Papae responsiones et Augustini episcopi Cantuariorum ecclesiae quaestiones leguntur.

10, f. 194^b — f. 197^b carmina aliquot leguntur, quae in libro „carmina medii aevi maximam partem inedita" p. 1 s. edidi. Sunt autem haec:

---

[1] I, 1. I, 2. 10. 12. 20. 22. 32. 38; II, 2. 4. 6. 10. 16; III, 11. 14. 18. 20. 27; IV, 2. 6. 7. 8. 11. 12. 14 (v. 1 — 4).

[2] f. 171^b epod. 2, 1 — 36 *praemia et rl*; f. 171^b epod. 3, 1 — 8 *dapes rl*; f. 171^b epod. 9, 1 — 12 *femine*; f. 171^b epod. 10; f. 172^a epod. 11, 1 — 12 *adplorans tibi et rl*; f. 172^a epod. 12, 1 — 6 *lateat suus et rl*; f. 172^a epod. 13; f. 172^a epod. 14; f. 172^b epod. 15; f. 172^b epod. 16; f. 173^a epod. 17, 53 *Quid obseratis — agentis exitus* (fin.).

[3] f. 173^a Carmen saeculare; f. 173^b Carm. I, 18; f. 173^b I, 24; f. 174^a I, 25; f. 174^a I, 8; f. 174^a I, 13; f. 174^a I, 14; f. 174^b I, 15, 1 — 19. 33 — 36 (in fine *rl* falso additum); f. 174^b I, 16, 1 — 14 *undique rl*; f. 174^b I, 17; f. 174^b I, 19; f. 175^a I, 21; f. 175^a I, 23; f. 175^a I, 26; f. 175^a I, 27; 175^a I, 28; f. 175^b I, 29, 1 — 6 *seruiet rl*; f. 175^b I, 30; f. 175^b I, 31; f. 175^b I, 35; f. 176^a I, 36; f. 176^a I, 37; f. 176^a II, 1; f. 176^a II, 3; f. 176^b II, 5; f. 176^b II, 7, 1 — 18 *latus rl*; f. 176^b II, 8; f. 177^a II, 9; f. 177^a II, 11; f. 177^a II, 12; f. 177^a II, 13; f. 177^a II, 14; f. 177^b II, 15, 1 — 11 *intonsi Catonis rl*; f. 177^b II, 17; f. 177^b II, 18; f. 177^b II, 19; f. 178^a II, 20; f. 178^a III, 1; f. 178^a III, 2, 1 — 16 *tergo rl*; f. 178^a III, 4; f. 178^b III, 5; f. 178^b III, 6, 1 — 14 *ethiops rl*; f. 178^b III, 7; f. 178^b III, 8; 178^b III, 9; f. 179^a III, 10; f. 179^a III, 12; f. 179^a III, 13; f. 179^a III, 15; f. 179^a III, 16, 1 — 6 *unus rl*; f. 179^a III, 17; f. 179^a III, 19; f. 179^a III, 21; f. 179^a III, 22, 1 — 4 *triformis rl*; f. 179^b III, 23, 1 — 11 *in herbis rl*; f. 179^b III, 24, 1 — 29 *licentiam rl*; f. 179^b III, 25; f. 179^b III, 26; f. 179^b III, 28; f. 179^b III, 29; f. 180^a III, 30; f. 180^a IV, 1; f. 180^a IV, 2, 1 — 40 *priscum*, om. *rl*; f. 180^b IV, 4; f. 180^b IV, 5; f. 180^b IV, 9; f. 181^a IV, 10; f. 181^a IV, 13; f. 181^a epod. 1; f. 181^a epod. 2, 1 *negotiis rl*; f. 181^a epod. 4; f. 181^b epod. 5; f. 181^b epod. 6; f. 181^b epod. 7; f. 182^a epod. 8; f. 182^a epod. 12; f. 182^a epod. 17, 1 — 52 *puerpera*, om. *rl*; f. 182^b *Poetica oratii* (epist. II, 3, 1 — 440 *iubebat*, om. *rl*, sed subscriptum *finit poetica*); f. 185^a Sat. I, 1; f. 185^b Sat. I, 2; f. 186^a Sat. I, 3, 1 — 134 *coerces*, om. *rl*, sed IV vel VI linearum spatio vacuo, i. e. quatenus satura extenditur.

a, f. 194ᵇ Carmen sapphico more de pascha scriptum: *Omnium regi referamus omnes* etc.

b, f. 194ᵇ Carmina ad Tadonem pertinentia:

1, *Tado benigne uide uatis pia uota canentis* etc.

2, *Salue festa dies festarum sancta dierum* etc.

3, *Viue sofride potens per splendida saecla sub astris* etc. [1]

c, f. 195ᵃ Praefatio Prisciani grammatici de laude Anastasii: *Summi poetae quae solent in uersibus — principis mitissimi.*

Secuntur versus:

Accipe romanum clementi pectore carmen —

et loquar ut breuiter praesentio corde sub imo.

Versuum transscriptionem a CIϽIϽCCCLXXXII Baehrensio obtuli.

d, f. 196ᵇ — f. 197ᵃ Carmina varia:

1, *Hlotharii uersus.*

Rex pietate uigil nostros miserate labores etc.

2, Carmen metro sapphico scriptum:

Hariat (sic) *caesar sapiens benignus* etc.

3, *Versus sancti Iohannis baptistae.*

Ut queant laxis resonare fibris etc.

(Cf. Daniel. thes. hymnol. I, 209. IV, 163. 370)

4, *Versus qui descripti sunt in calice*:

H(oc) agni cratere sacro potantur et hedi etc. [2]

e, f. 197ᵇ Carmina varia:

1, *Praefatio. Desere corda dolor cum sint en gaudia nobis* etc.

2, *De Leodfrido. Culmen honoris aue magno de semine magnum uel celsum* etc. [1]

Cf. etiam quae de hoc libro in codicum Bernensium catalogo Bernae a. CIϽIϽCCCLXXV edito diximus p. 347—350. Praeterea codici Bernensi enarrando operam navarunt viri docti E. Duemmlerus in archiv. Novi Germ. vol. IV p. 317 s., G. Thilo in progr. Naumburg. 1856 p. 9, C. G. Muellerus in Anal. Bern. part. III a. 1841, in qua de Vergilii codicibus agitur, Whitley Stokes in libro, cui titulus praemittitur Goidilica, notes on the Gaelic Mss. in Turin, Milano, Berne, Leyden, Calcuttae a. 1866 vulgato, Nigra Legatus Italicus apud Francos a. 1871, quibus addere liceat nonnulla in libello qui inscribitur: „Antike und mittelalterliche Räthselpoesie" p. 47, 48 a. 1869 a nobis protracta.

Libri Bernensis scriptorem natione Scotum fuisse et litterarum typus Anglosaxonicus et glossae Anglosaxonicae multifariam obviae et versus Scottigenas spectantes (cf. nostrae Servii ed. vol. I, 1 praef. p. LXXVIII adnot.) abunde docent. Eundem vero in septentrionali Italiae parte librum suum descripsisse in conventus Turicensis annalibus probabiliter effecisse videmur, conf. infra partis B cap. IV.

---

[1] Cf. Poet. Lat. medii aeui Tom. III p. 232 s. rec. Traube.

[2] Cf. Poet. Lat. medii aeui Tom. III p. 234 s. rec. Traube.

[1] Cf. Poet. Lat. medii aeui Tom. III p. 236 s. rec. Traube.

B.

Codicis Bernensis rationes criticae et palaeographicae.

I.

Codicis Bernensis lectiones ad Horatii verba stabilienda idoneae.

Carm. I, 1, 13: *demoueas* (R) pro *dimoueas*.
„ „ 1, 15: *icariis* (A[1] C) pro *icareis*.
„ „ 1, 35: *inseres* (A[1] C R) pro *inseris*.
„ „ 2, 29: *partis* pro *partes*.
„ „ 2, 31: *candentis* (A F) pro *candentes*.
„ „ 12, 2: *sumis* (A G et al.) pro *sumes*.
„ „ 12, 3: *recinet* (A G et al.) pro *retinet*.
„ „ 12, 15: *ac terras* (A) pro *aut terram* vel *et terras* vel *ac terram* vel *et terram*.
„ „ 12, 57: *laetum* pro *latum*.
„ „ 13, 6: *manet* (G y) pro *manent*.
„ „ 17, 2: *licaeo* pro *lyceo* vel *liceo*.
„ „ 17, 9: *haediliae*.
„ „ 17, 19: *laborantis* pro *laborantes*.
„ „ 18, 5: *crepat* (A G V et al.) pro *increpat*.
„ „ 22, 14: *Daunias* (A F G V).
„ „ 24, 10: *uergili* m. I, *uirgili* m. II.
„ „ 27, 9: *Uoltis*, m. II superscr. *u*.
„ „ 27, 18: *a* (A et al.) pro *ha*.
„ „ 28, 3: *latum* (A[1] D[1] R γ) pro *litus*.
„ „ 28, 15: *nox* (F) pro *mors*.

Carm. I, 30, 2: *cyprom*, superscr. *u*.
„ „ 32, 8: *nauim* pro *nauem*.
„ „ 35, 15: *cessantis* pro *cessantes*.
„ „ 35, 19: *aena* (A) pro *aenea*.
„ „ 35, 23: *potentis* pro *potentes*.
„ „ 35, 33: *Heu heu* pro *Eheu*.
„ „ 37, 7: *dementis* pro *dementes*.
„ II, 1, 16: *Delmatico* (A[1]) pro *Dalmatico*.
„ „ 2, 7: *pinna* (A[1]) pro *penna*.
„ „ 3, 13: *breuis* (A et al.) pro *breues*.
„ „ 3, 18: *flauos* pro *flauus*.
„ „ 3, 28: *cumbae* (A[1] F).
„ „ 4, 18: *dilectam* (A F G et al.) pro *delectam*.
„ „ 6, 1: *Gadis* pro *Gades*.
„ „ 6, 12: *Phalantho* (A C D[1] R) pro *Phalanto*.
„ „ 6, 19: *fertili* (A[1] D[1] C R γ) pro *fertilis*.
„ „ 6, 19: *minimum* (A[1] C D[1] R γ) pro *nimium*.
„ „ 8, 2: *barine* (C[1]) pro *barinae* vel *uarine*.
„ „ 9, 7: *querqueta* (A[1]) pro *querceta*.
„ „ 9, 19: *tropaea* (A[1]) pro *trophaea*.
„ „ 9, 20: *Niphaten* (A D).
„ „ 10, 12: *montes*, superscr. *i*.
„ „ 10, 18: *cithara* (A[1] C R γ).
„ „ 13, 23: *discriptas* pro *descriptas*.
„ „ 13, 32: *umeris* pro *humeris*.

Carm. II, 13, 38: *laborem* (A[1] D[1] R F) pro *laborum*.
" " 14, 8: *Gerionen* pro *Gerionem*.
" " 14, 18: *Cocitos* pro *Cocitus*.
" " 14, 20: *Sisyphus* (A[1] D[1] C R γ).
" " 16, 2: *prensus* (C D[1] R γ).
" " 17, 17: *scorpios* (R F) pro *scorpius*.
" " 18, 8: *clientae* (A) pro *clientiae* (C D[1] R).
" " 19, 5: *euhoe* (C D[1] F).
" " 19, 9: *thyadas* pro *thiadas*.
" " 19, 19: *coerces* pro *coherces*.
" " 20, 12: *umeros* pro *humeros*.
" " 20, 13: *notior* (A[1] R) pro *ocior*.
" III, 1, 43: *falerna* (A[1] F) pro *falernae*.
" " 1, 43: *delenit* (A[1] G) pro *delinit*.
" " 2, 16: *timidoue* (A G γ) pro *timidoque*.
" " 4, 10: *limina pulliae* (A[1] γ) pro *limen Apuliae*.
" " 4, 16: *forenti* (A[1] C R L) pro *ferenti*.
" " 4, 55: *roetus* pro *Rhoetus*.
" " 5, 43: *ab* (A F G) pro *a*.
" " 5, 47: *maerentis* pro *merentis* vel *merentes*.
" " 9, 9: *regit* (A[1] C R γ) pro *riget*.
" " 10, 6: *satum* pro *situm*.
" " 10, 18: *animum* (A F G) pro *animo*.
" " 12, 4: *metuentis* (A) pro *metuentes*.
" " 13, 1: *bandusiae* pro *bandusie* vel *blandusiae*.
" " 14, 7: *clari* pro *cari*.
" " 14, 8: *uitta* pro *uita* vel *tuta*.
" " 15, 2: *fige* (A[1] F) pro *pone*.
" " 17, 4: *fastos* (A γ) pro *fastus*.
" " 18, 7: *craterae* (C G R) pro *creterrae*.
" " 19, 1: *distet* (A F γ) pro *distat*.
" " 19, 27: *rhode* (A[1] C R γ) pro *chloe*.
" " 20, 1: *periclo* (A[1] C F L γ) pro *periculo* vel *tumultu*.
" " 20, 3: *paulo* (A[1] C R γ) pro *paulum*.
" " 23, 2: *phidyle*.
" " 24, 27: *quaeret* (γ) pro *querat* vel *querit*.
" " 25, 6: *consilio* pro *concilio*.
" " 26, 9: *tenes* (A[1] C R F γ) pro *regis*.

Carm. III, 27, 2: *praegnas* (A *pregnas*, superscr. *n*).
" " 27, 4: *feta* pro *foeta*.
" " 27, 7: *cui* pro *cur*.
" " 27, 15: *leuos*, superscr. *u*, pro *leuus* vel *leus* vel *laeuus*.
" " 27, 48: *monstri* (A V) pro *tauri*.
" " 27, 71: *inuisus* (A γ).
" " 28, 9: *inuicem* (A C γ) pro *inuices*.
" " 30, 12: *regnauit* (A[1] C R F γ) pro *regnator*.
" IV, 1, 18: *largi* (A[1] C γ) pro *largis*.
" " 1, 20: *citrea* (A C) pro *cyprea*.
" " 1, 22: *lyraeque* (A γ) pro *lyraque*.
" " 1, 23: *tibiae* (A γ) pro *tibia*.
" " 1, 23: *educit* pro *reducit* vel *deducit*.
" " 4, 36: *dedecorant* (A[1] C L γ) pro *indecorant* (R F).
" " 4, 43: *vel Eurus* (A[1] C R L γ) pro *per euros* vel *et eurus*.
" " 4, 65: *Mersus* (A C) pro *Merses* (γ R L) vel *Mersae* (F).
" " 4, 66: *proruet* (A[1] C R F γ) pro *proruit*.
" " 4, 66: *luctere* (A[1] C γ) pro *ductore* vel *uictore*.
" " 4, 73: *perficient* (A[1] C R γ) pro *perficiant*.
" " 5, 12: *distinet* (A C F) pro *destinet*.
" " 5, 25: *scithen* (R) pro *scithem* vel *scythem*.
" " 5, 35: *graecia* pro *grecia* vel *gretia* vel *gratia*.
" " 6, 37: *dux* pro *rex*.
" " 6, 17: *captis* pro *victor*.
" " 6, 38: *noctilucam* (G F var.) pro *noctiluca* (A γ) vel *nocte lucem* (F).
" " 7, 17: *summae* (F γ) pro *uitae*.
" " 7, 18: *di* pro *dii*.
" " 8, 1: *commodus* (A γ G V) pro *commodis*.
" " 8, 14: *per quae* pro *perque* (A).
" " 10, 3: *umeris* pro *humeris*.
" " 11, 17: *sollemnis* pro *solemnis*.
" " 12, 5: *ityn* (A γ) pro *itin* vel *ithyn* vel *itys* vel *hithis* vel *ythin* vel *ythis*.

Epod. 1, 10: *qua* (A γ G) pro *quem* vel *quae*.
„ 5, 50: *infidelis* pro *infideles*.
„ 5, 55: *formidulosis* pro *formidolosis* (A F γ) vel *formidolosae*.
„ 5, 55: *cum* (A γ) pro *dum* (F).
„ 6, 3: *uertis* (A γ G), corr. m. II *uerte* pro *uerte* (F).
„ 6, 5: *laco* (A γ) pro *lacon* (F).
„ 10, 8: *trementis* pro *trementes*.
„ 11, 2: *percussum* (A γ) pro *perculsum*.
„ 12, 7 altero loco: *qui* (A γ) pro *quis*.
„ 12, 22: *properabantur* (F γ) pro *properabuntur* vel *properantur*.
„ 13, 9: *cyllenea* (γ) pro *cillenia* vel *cellenea*.
„ 14, 3: *ut si* (A γ) pro *uti*.
„ 15, 12: *uiri* (A γ) pro *uirium*.
„ 16, 14: *uidere* (A) pro *uideri*.
„ 16, 51: *ouile* (G) pro *ouili* (F V).
„ 17, 5: *refixa* (γ G) pro *defixa*.
„ 17, 17: *circa* (γ) pro *Circe*.
„ 17, 33: *uirens* (F γ G V) pro *urens* vel *furens*.
„ 17, 47: *nec* (γ) pro *neque*.
„ 17, 62: *sed* (*set* γ) pro *si*.
„ 17, 78: *deripere* pro *diripere*.
„ 17, 81: *exitus* pro *exitum* vel *exitu*.
Carm. Saec. v. 54: *securis* m. I pro *secures*.
„ „ v. 72: *applicat* (A) pro *adplicat* vel *aplicat* vel *applicet*.
Serm. I, 1, 3: *sequentis* pro *sequentes*.
„ „ 1, 23: *ne* pro *nec*.
„ „ 1, 35: *haut* (E[1]), corr. *haud* m. II.
„ „ 1, 39: *demoueat* (E D[2]) pro *dimoueat*.
„ „ 1, 46: *ac* pro *quam*.
„ „ 1, 47: *umero* (γ) pro *humero*.
„ „ 1, 50: *finis* (E[1] γ) pro *fines*.
„ „ 1, 57: *delectet* (D E[1]) pro *delectat*.
„ „ 1, 74: *holus* (E).
„ „ 1, 101: *mi* pro *mihi*.
„ „ 1, 105: *Uiselli* pro *Uiscellii*.
Serm. I, 1, 109: *sequentis* pro *sequentes*.
„ „ 2, 13: *faenore* pro *fenore*.
„ „ 2, 27: *uereor* pro *metuo*.
„ „ 2, 28: *nolint* pro *nolunt*.
„ „ 2, 45: *testis* pro *testes*.
„ „ 2, 51: *munifico* (D E) pro *munificum*.
„ „ 2, 57: *mi* (γ) pro *mihi*.
„ „ 2, 80: *uiridis* (E γ) pro *uirides*.
„ „ 2, 93: *depugis* pro *depygis*.
„ „ 2, 131: *mi* (E) pro *mihi*; ib. *deprensa* (γ, *depraensa* E D) pro *deprehensa*.
„ „ 2, 132: *fugiendumst* pro *fugiendum est*.
„ „ 3, 8: *chordis* pro *cordis*.
„ „ 3, 15: *deciens* pro *decies*.
„ „ 3, 21: *Maenius* (γ) pro *Menius* vel *Maeuius*.
„ „ 3, 23: *mi* (γ) pro *mihi*.
„ „ 3, 37: *filix*.
„ „ 3, 40: *Hagnae*.
„ „ 3, 43: *ac* (D E γ) pro *at* vel *ut*.
„ „ 3, 45: *paruos* pro *paruus*.
„ „ 3, 64: *ut* pro *aut* vel *haud*.
„ „ 3, 81: *piscis* pro *pisces*.
„ „ 3, 87: *Kalendae* (D F γ).
„ „ 3, 109: *rapientis* (E γ) pro *rapientes*.
„ „ 3, 127: *Chrysippus* (E F).
„ „ 3, 133: *solus sic rex*.
„ „ 3, 134: *coerces* (E F) pro *coherces*.
A. P. v. 18: *Rhenum* (C F) pro *Rheni*.
„ „ 32: *unguis* (γ[1]) pro *ungues*.
„ „ 33: *mollis* (γ[1] C) pro *molles*.
„ „ 82: *popularis* (C) pro *populares*.
„ „ 103: *laedent* (C F) pro *ledent* vel *ledunt*.
„ „ 105: *maestum* (F) pro *moestum*.
„ „ 109: *inpellit* (F) pro *impellit*.
„ „ 110: *maerore* pro *moerore*.
„ „ 114: *diuosne* (C) pro *diuusne*.
„ „ 117: *uirentis* pro *uigentis*.
„ „ 125: *scaenae* (C) pro *scenae*; v. 179: *scaenis*; v. 183: *scaenam*.

A. P. v. 133: *nec uerbo uerbum* pro *nec uerbum uerbo.*
" " 134: *disilies* pro *dissilies* (= *desilies*).
" " 140: *nil* (*nihi* C) pro *nihil.*
" " 145: *charibdim* (C).
" " 154: *plosoris* (C), m. II *plausoris.*
" " 176: *recedentis* pro *recedentes.*
" " 193: *partis* (C) pro *partes.*
" " 206: *paruos* (C) pro *paruus.*
" " 220: *ircum* (C F) pro *hircum.*
" " 225: *dicacis* (C) pro *dicaces.*
" " 231: *leuis* (C) pro *leues.*
" " 237: *dausne*, superscr. *u* (*dausne* C).
" " 237: *et* (C) pro *an.*
" " 248: *este quos* (*est equos* C[1]) pro *est equus.*
" " 256: *stabilis* pro *stabiles.*
" " 260: *scaenam* (C) pro *scenam.*
" " 265: *an* (C) pro *ut.*
" " 265: *omnis* (C) pro *omnes.*
" " 268: *Graeca* pro *greca*; idem v. 286.
" " 277: *faecibus* (C) pro *fecibus.*
" " 294: *deciens* pro *decies*; idem v. 365.
" " 297: *unguis* (C) pro *ungues.*
" " 310: *chartae* (C) pro *cartae.*
" " 326: *partis* pro *partes.*
" " 339: *nec* (C) pro *ne.*
" " 339: *uelit* (C) pro *uolet.*
" " 349: *remittit* (C) pro *reddit* vel *remutit* vel *remuttit.*
" " 353: *ergost* pro *ergo est* vel *ergo.*
" " 360: *operi* (C) pro *opere.*
" " 371: *nec scit* pro *nescit.*
" " 385: *faciesue* (C F) pro *faciesque.*
" " 387: *auris* pro *aures.*
" " 393: *tigris* pro *tigres.*
" " 400: *honor* (C) pro *honos*; idem Carm. Saec. v. 57 (A γ G).
" " 402: *Tyrtaeus* (*Tyrteus* C).
" " 421: *faenore* pro *foenore.*

II.

Nonnullae codicis Bernensis lectiones ad quaestiones criticas solvendas aptae.

Carm. I, 8, 2: *Hoc deos uere* (C) pro *Hoc deos oro.*
" " 16, 9: *tristes*, superscr. *i*, pro *tristes.*
" II, 11, 23: *in comptum* (A).
" " 11, 24: *comae* (A).
" IV, 4, 65: *Mersus* (A G).
Serm. I, 2, 5: *moriens*, corr. *metuens.*
A. P. v. 75: *ipariter* (= *inpariter*, C *inpariter*) pro *impariter.*
" " 202: *coricalcho*, superscr. *uel auri* (*coricalcho* C m. I, *oricalcho* C m. II).
" " 257: *achi uel acci* (*acci* C, *accii* F).
Epod. 1, 5: *si* (A F) pro *sit* vel *sic.*
Carm. Saec. v. 25: *parcae*, superscr. *uel uates*, quod pro glossa habendum.

III.

Codicis Bernensis proprietates orthographicae.

appenninus (F γ) Epod. 16, 29.
aspirare A. P. v. 204.
Assyrius A. P. v. 118.
cena (C) A. P. v. 91.
cocytia (F) Epod. 17, 56.
conditionibus (A γ) Carm. III, 5, 14.
glebis (F γ) Epod. 16, 55.
haeros A. P. v. 114.
haut (A F γ) pro *haud* Epod. 1, 32.
inpudica pro *inpudica* Epod. 16, 58.
Kartagini Carm. IV, 4, 69; *Kartaginis* (F γ) Epod. 7, 5. Carm. IV, 8, 17 (γ).
neclectum Carm. I, 2, 35.
paelignas pro *pelignas* Epod. 17, 60. *paenitet* pro *penitet* vel *poenitet* Epod. 11, 7.

pithya (C) A. P. v. 414.

praelia Carm. II, 1, 30. C. II, 12, 10. C. III, 13, 5, cum cod. A. C. III, 20, 4, cum cod. A. C. IV, 4, 68, cum codd. A F (prelia γ). C. IV, 9, 21 (A); *praeliis* C. I, 12, 21.

pulcra Carm. I, 36, 10. C. III, 10, 6.

sepulcri Carm. II, 18, 18. C. II, 20, 23; *sepulcro* (F) C. III, 11, 51; *sepulcris* (F et al.) C. II, 1, 30.

thraessa Carm. III, 9, 9.

traciae pro *Thraciae* C. IV, 12, 2.

tingere (A γ G) pro *tinguere* Carm. IV, 12, 23.

Assimilatio non adhibita.

adflixit (E[1] F) Serm. I, 1, 81.

adponit Serm. I, 2, 107.

adsentatoris (C) A. P. v. 420.

adsuitur (C F) A. P. v. 16.

conlocare (γ) Epod. 17, 68.

conlatus (C F) A. P. v. 3.

inbellis (γ) Epod. 1, 16.

inberbis A. P. v. 161.

inplumibus (F γ) Epod. 1, 19. *inportunus* (F γ) Carm. IV, 13, 9. *inpune* (F) Carm. IV, 9, 32.

inritant A. P. v. 180.

inmodulata (C) A. P. v. 263.

submisere (A) Carm. IV, 4, 63.

submouet Carm. II, 10, 17.

IV.

Litterarum singularum permutationes.

1. *a* pro *ae* [1]).

Carm. III, 14, 21: *nearae* pro *Neaerae* (*neara* pro *Neaera* Epod. 15, 11).

" IV, 8, 15: *fuga* (A) pro *fugae*.

Epod. 5, 19: *rana* pro *ranae*.

" 13, 8: *achamenio* (γ) pro *Achaemenio*.

Serm. I, 1, 50: *natura* pro *naturae*.

A. P. v. 316: *persona* pro *personae*.

2. *a* pro *e* [1]).

Carm. I, 1, 32: *sacer nunc* pro *secernunt*.

" " 24, 14: *moderare* pro *moderere*.

" III, 1, 9: *ordinat* pro *ordinet*.

" " 11, 45: *onerat* pro *oneret*.

" IV, 1, 16: *lata* pro *late* versus initio.

Epod. 5, 98: *contundat* (A) pro *contundet*.

" 17, 17: *circa* (V) pro *Circe*.

Carm. Saec. v. 68: *prorogat* pro *proroget*.

Serm. I, 1, 50: *iugera* pro *iugere*; ib. v. 121: *putas* pro *putes*.

" " 3, 74: *ignoscat* (y) pro *ignoscet*.

A. P. v. 330: *speramus* (C) pro *speremus*; ib. v. 424: *sciat* pro *sciet*.

3. *e* pro *a* [2]).

Carm. I, 12, 51: *date* pro *data*.

" " 28, 27: *plectentur* pro *plectantur*.

" II, 13, 28: *male* pro *mala*.

" " 16, 26: *amare* pro *amara*.

" III, 4, 49: *et* pro *at*.

" " 14, 18: *mersi* pro *Marsi*.

" " 28, 6: *et* (A G C) pro *ac*.

Serm. I, 2, 70: *meliore* pro *meliora*.

A. P. v. 45: *spernet* (C) pro *spernat*. ib. v. 234: *nomine* (C[1]) pro *nomina*. ib. v. 340: *prensae* pro *pransae*.

4. *ae* pro *e* [3]).

Carm. I, 12, 26: *aequis* pro *equis*. C. IV, 2, 18: *aequumue* (A) pro *equumue*.

" " 16, 7: *equae* pro *aeque*.

" II, 2, 2: *inimicae* (F et al.) pro *inimice*.

---

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 1.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 2.

[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 19.

[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 6.

Carm. II, 6, 5: *argae* pro *Argeo.*
„ „ 7, 2: *deductae* pro *deducte* versus initio.
„ „ 14, 25: *haeres* (F) pro *heres*; C. II, 18, 6: *haeres* pro *heres.*
„ „ 17, 1: *quaerelis* (F γ) pro *querellis.*
„ III, 19, 8: *Paelignae scaream* pro *Pelignis caream.*
„ „ 22, 3: *laeto* (A) pro *leto.*
„ „ 27, 57: *europae* (A γ V) pro *Europe.*
„ IV, 9, 16: *helenae* (*helena* A) pro *Helene.*
Epod. 5, 100: *aesquilinae* (A F) pro *esquilinae* (γ V.)
A. P. v. 4: *supernae* (C) pro *superne*; ib. v. 119: *si quaere* pro *sequere*; ib. v. 128: *propriae* pro *proprie*; ib. v. 345: *maeret* pro *meret.*

5. *ae* pro *i* [1]).

Carm. III, 19, 8: *Paelignae scaream* pro *Pelignis caream.*
Epod. 16, 38: *perpraemat* pro *perprimat.*

6. *ae* pro *oe* vel *e.*

Epod. 2, 4: *faenore* (A) pro *fenore* vel *foenore.*

7. *e* pro *ae* [2]).

Carm. I, 2, 10: *notaque* pro *nota quae*; C. III, 23, 9: *namque* pro *nam quae*; C. III, 27, 41: *uanaque* pro *uana quae*; A. P. v. 181: *quamque* pro *quam quae.*
„ „ 8, 11 et 12: *sepe* pro *saepe*; C. II, 10, 9: *sepius* (A γ) pro *saepius*; C. III, 7, 31: *sepe* (A γ) pro *saepe.*
„ „ 10, 4: *palestrae* pro *palaestrae.*
„ „ 12, 6: *hemo* (A F) pro *Haemo.*
„ „ 12, 57: *equos* pro *aequos*; C. I, 16, 7: *equae* pro *aeque.*
„ „ 25, 15: *seuiet* (F) pro *saeuiet.*
„ II, 3, 5: *mestus* (F et al.) pro *maestus.*
„ „ 13, 21: *pene* (A) pro *paene.*
„ „ 16, 9: *gaze* pro *gazae.*
„ „ 16, 21: *eratas* pro *aeratas.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 7.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 19.

Carm. II, 16, 38: *graie* (A[1] γ[1]) pro *Graiae.*
„ „ 17, 13: *chymerae* pro *Chimaerae*; C. IV, 2, 16: *chimerae* (A F) pro *Chimaerae.*
„ III, 4, 9: *fabulose* pro *fabulosae.*
„ „ 11, 41: *leenae* (A) pro *leaenae*, C. III, 20, 2: *leenae* (F) pro *leaenae.*
„ „ 15, 14: *cithare* pro *citharae.*
„ „ 20, 2: *getulae* (F) pro *Gaetulae.*
„ „ 21, 16: *lyeo* pro *Lyaeo.*
„ „ 25, 19: *lenee* (A F) pro *Lenaee.*
„ IV, 5, 1: *romule* (A[1] C R F) pro *Romulae.*
„ „ 9, 5: *meonius* pro *Maeonius.*
„ „ 11, 18: *pene* (A) pro *paene.*
Epod. 3, 5: *precordiis* pro *praecordiis.*
„ 5, 39: *fixe* (F) pro *fixae.*
„ 5, 61: *barbare* (A) pro *barbarae.*
„ 7, 5: *inuide* pro *inuidae.*
„ 12, 16: *que* pro *quae.*
„ 16, 17: *phoceorum* (A γ) pro *Phocaeorum.*
„ 16, 55: *glebis* (F γ) pro *glaebis.*
Serm. I, 2, 37: *opere* pro *operae.*
„ „ 3, 110: *cedebat* (D E) pro *caedebat.*
A. P. v. 91: *thyreste* (*thieste* C) pro *Thyestae.*

8. *a* et *e* syllabae coniunctae.

A. P. v. 334: *iucundę̧t idonea* pro *iucunda et idonea.*
„ „ 404: *uięst* pro *uia est.*

9. *a* pro *i* [1]).

Carm. II, 3, 18: *lauat* (A et al.) pro *lauit.*
„ „ 13, 32: *bibat* pro *bibit.*
„ „ 20, 13: *acaro* pro *Icaro*; Epod. 17, 60: *proderat* pro *proderit.*
A. P. v. 249: *fracti* pro *fricti* (cod. C[1] *stricti*).
„ „ 327: *albani* (C) pro *Albini.*

10. *i* pro *a* [2]).

Carm. I, 17, 26: *scindit* pro *scindat.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 3.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 31.

Carm. II, 10, 17: *simile* pro *si male.*
„ IV, 14, 2: *tuis* pro *tuas*, praecesserat vox *muneribus.*
Epod. 16, 54: *radit* pro *radat.*
A. P. v. 209: *implecti* pro *amplecti.*
„ „ 287: *togatis* (C) pro *togatas.*
„ „ 374: *gratis* pro *gratas.*

11. *a* pro *o* [1]).

Carm. I, 18, 15: *nimia* (A[1]) pro *nimio*, quia vox *gloria* sequitur.
„ „ 20, 11: *calles* pro *colles.*
„ II, 18, 12: *lacessa* pro *lacesso.*
„ III, 11, 22: *inuita* pro *inuito.*
„ „ 17, 16: *salutis* pro *solutis.*
Serm. I, 1, 88: *nulla* (y) pro *nullo.*
„ „ 2, 39: *multa* m. pr. pro *multo.*

12. *o* pro *a* [2]).

Carm. I, 2, 48: *auro*, superscr. *uel a*, pro *aura.*
„ II, 11, 16: *assyrio* pro *Assyria.*
„ „ 16, 29: *cito* pro *cita.*
Epod. 2, 10: *altos* pro *altas.*
Serm. I, 2, 95: *copia* pro *Catia.*

13. *a* pro *r.*

A. P. v. 407: *soleas* pro *solers.*

14. *a* pro *u* [3]).

Carm. I, 28, 23: *ta* pro *tu.*

15. *u* pro *a* [4]).

Carm. IV, 5, 18: *faustus* pro *faustitas.*
Serm. I, 2, 12: *fumam* pro *famam.*

16. *b* pro *d* [5]).

Carm. I, 1, 14: *trabibus* pro *pauidus.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 4.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 48.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 5.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 67.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 7.

Serm. I, 1, 96: *sordibus* pro *sordidus.*

17. *d* pro *b* [1]).

Carm. III, 4, 38: *addidit* (F) pro *abdidit.*
„ „ 18, 3: *adeasque* pro *abeasque.*

18. *b* pro *l* [2]).

A. P. v. 340: *abuo* m. I pro *aluo.*

19. *b* pro *p* [3]).

Carm. III, 2, 16: *poblitibus* pro *poplitibus.*
„ IV, 12, 7: *obproprium* pro *obprobrium.*
A. P. v. 393: *rabidos* pro *rapidos.*

20. *b* pro *u* [4]).

Carm. I, 1, 14: *trabibus* pro *pauidus.*
„ III, 7, 28: *albeo* pro *alueo*; C. III, 29, 34: *albeo*, corr. *alueo.*
„ „ 19, 18: *iubet*, superscr. *uat* (A *iubat*, superscr. *u* m. II) pro *iuuat.*
„ IV, 12, 16: *bina* pro *uina.*
Epod. 6, 2: *ignabus* pro *ignauus.*
Serm. I, 1, 94: *habebas* pro *auebas.*
A. P. v. 79: *armabit* pro *armauit.*

21. *u* pro *b* [5]).

Carm. I, 35, 18: *traualis* pro *trabalis.*
„ II, 16, 35: *quis* pro *bis.*
„ III, 16, 3: *exuuiae* pro *excubiae.*
„ „ 30, 7: *uitauit* (A[1]) pro *uitabit.*
Epod. 5, 47: *libido*, superscr. *u.*
Serm. I, 2, 59: *auum de* pro *abunde.*
A. P. v. 358: *quem uis* (C[1]) pro *quem bis.*

22. *c* pro *e* (Є) [6]).

Epod. 12, 7: *uictis* pro *uietis.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 17.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 8.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 9.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 9.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 68.
[6]) Cf. Grad. ad Crit. p. 12.

A. P. v. 342: *celsi praeter cunctauram poemata* pro *celsi praetereunt austera poemata.*
Serm. I, 1, 56: *con* pro *eo.*

23. *c* pro *g* (G) [1]).

Carm. I, 30, 1: *cnidi* pro *Gnidi* (cum cod. F et aliis); C. II, 5, 20: *cnidiusue* pro *Gnidiusue*; C. III, 28, 13: *cnidon* (F) pro *Gnidon* (A).
Serm. I, 1, 43: *uellem redicatus* pro *uilem redigatur.*
Carm. IV, 4, 58: *alcido* pro *Algido.*
A. P. v. 13: *acni* pro *agni.*

24. *g* pro *c* [2]).

Carm. I, 35, 30: *regens* pro *recens.*
" II, 6, 5: *golono* pro *colono.*
Epod. 12, 11: *fugatus* pro *fucatus.*

25. *c* pro *qu* [3]).

Carm. I, 13, 19: *cerimoniis* pro *querimoniis.*

26. *c* pro *t* [4]).

Carm. I, 1, 32: *sacer nunc* pro *secernunt.*
" III, 19, 5: *precio* pro *pretio.*
" IV, 8, 10: *diliciarum* pro *delitiarum* (A).
" " 12, 27: *stulticiam.*
Serm. I, 3, 27: *ac* (D E F γ) pro *at.*

27. *t* pro *c* [5]).

Carm. Saec. v. 10: *telas* pro *celas.*
A. P. v. 53: *arte*, superscr. *uel c*, pro *parce.*
" " 371: *castellius* pro *Cascellius.*

28. *d* pro *t* [6]).

Serm. I, 2, 57: *inquid* pro *inquit.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 12.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 26.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 13.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 14.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 63.
[6]) Cf. Grad. ad Crit. p. 18.

A. P. v. 249: *si quid*, superscr. *uel t*, pro *si quid.*

29. *t* pro *d* [1]).

Carm. II, 18, 2: *renitet*, superscr. *uel d*, pro *renidet.*

30. *e* pro *f.*

A. P. v. 329: *est* pro *fit.*

31. *f* pro *e.*

Carm. III, 19, 3: *faciet* (*eaci* A) pro *Aeaci.*

32. *ec* pro *a aperta* (*u*) [2]).

A. P. v. 197: *peccare* (C F) pro *pacare.*

33. *e* pro *i* [3]).

Serm. I, 2, 113: *abscedere* pro *abscindere.*
" " 3, 60: *ac res* pro *acris.*
Carm. I, 28, 5: *aereas* pro *aerias.*
" " 36, 14: *amystede* pro *amystide.*
A. P. v. 300: *antecyris* pro *Anticyris.*
Carm. II, 12, 4 versus initio: *aptare* (A[1]) pro *aptari.*
Epod. 5, 42: *Arimenensem* (A) pro *Ariminensem.*
Carm. III, 7, 15: *bellere fonte* (*bellerophonte* A[1]) pro *Bellerophonti.*
" " 15, 8: *chlore* (A) pro *Chlori.*
" II, 20, 18: *cohortes* pro *cohortis.*
" I, 25, 20: *dedecet* pro *dedicet.*
A. P. v. 415: *dedicit* pro *didicit.*
Carm. I, 35, 39: *defingas* pro *diffingas.*
" III, 9, 18: *deductos* pro *diductos.*
" IV, 13, 28: *delapsam* (A G) pro *dilapsam.*
A. P. v. 172: *delator* pro *dilator.*
Carm. II, 20, 7: *delecte* pro *dilecte.*
" I, 1, 13: *demoueas* pro *dimoueas.*
A. P. v. 370: *deserti* pro *diserti.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 65.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 24.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 20.

Epod. 17, 70: *desilere* pro *desilire*.
A. P. v. 390: *edederis* pro *edideris*.
Carm. II, 19, 17: *flectes* pro *flectis*.
„ I, 37, 26: *fortes* pro *fortis*.
Serm. I, 1, 4: *fortunate* pro *fortunati*.
„ „ 1, 4: *graaues* pro *grauis*.
„ „ 2, 5: *inope* pro *inopi*.
Carm. Saec. v. 14: *ilethya* (*ylethya* A) pro *Ilithyia*.
A. P. v. 194: *intercenat* pro *intercinat*.
Epod. 2, 28: *leues* (A F) pro *leuis*.
Serm. I, 1, 29: *meles* pro *miles*.
Carm. I, 22, 13: *militares* pro *militaris*.
Serm. I, 2, 88: *molle* pro *molli*.
„ „ 1, 19: *nolent* pro *nolint*.
Epod. 4, 1: *obtegit* pro *optigit*.
Carm. II, 15, 6: *omnes* (*oms*) pro *omnis*.
Epod. 2, 16: *oues* (A γ) pro *ouis*.
Carm. II, 13, 5: *parentes* pro *parentis*.
A. P. v. 1: *pectori quinam*, corr. *pectore quinam* pro *pictor equinam*.
Carm. IV, 7, 28: *perithoo* (A) pro *Pirithoo*.
„ II, 1, 18: *perstringes* pro *perstringis* versus initio.
„ „ 12, 22: *pingues* (A[1]) pro *pinguis*.
Epod. 17, 79: *possem* pro *possim*.
Carm. Saec. v. 70: *quindecem* (A) pro *quindecim*.
Carm. II, 11, 2: *quinte* pro *Quinti*, quia vox *Hirpine* praecesserat.
„ „ 19, 31: *recedentes* pro *recedentis*.
„ III, 27, 43: *recentes* (F) pro *recentis*.
„ Saec. v. 63: *salutare* pro *salutari*.
Serm. I, 3, 14: *satis pure* pro *salis puri*.
A. P. v. 327: *sede quicumque* pro *si de quincunce*.
Carm. I, 2, 18: *senistra* pro *sinistra*.
„ „ 27, 9: *seuere* pro *seueri*.
Epod. 17, 40: *sonare* (F y) pro *sonari*.
„ 4, 14: *teret* pro *terit*.
Carm. I, 18, 7: *transsileat* pro *transiliat*.
„ III, 1, 44: *uites* (A[1] γ) pro *uitis*.

Cf. No. 34 et „Terminationum casualium et verbalium permutationes."

34. *i* pro *e* [1]).

Carm. I, 27, 3: *acinacis* (cum cod. A aliisque) pro *acinaces*.
„ „ 21, 16: *agit* pro *aget*.
Epod. 2, 26: *auis* pro *aues*.
Carm. III, 10, 1: *biberis* (A[1]) pro *biberes*.
„ „ 24, 9: *campestris* pro *campestres*.
„ I, 18, 11: *candidi* pro *candide*.
„ „ 17, 3: *capillis* pro *capellis*.
„ IV, 7, 13: *celeris* pro *celeres*; idem C. IV, 8, 15 (A).
„ „ 5, 34: *diffuso* (A[1] C) pro *defuso*.
„ „ 8, 10: *diliciarum* pro *deliciarum*.
„ „ 5, 14: *dimouet* (A[1] B[1] γ) pro *demouet*.
„ II, 13, 23: *discriptas* (A[1]) pro *descriptas*.
„ III, 23, 7: *dulcis* pro *dulces*.
„ „ 12, 11: *equis* (γ) pro *eques*.
Epod. 15, 18: *incidis* pro *incedis*.
Carm. IV, 10, 8: *incolumis* pro *incolumes*.
„ III, 7, 22: *intiger* pro *integer*.
A. P. v. 437: *latentis* pro *latentes*.
Carm. III, 29, 2: *leni* pro *lene*.
A. P. v. 393: *linire* pro *lenire*.
„ „ 123: *media* pro *Medea*.
Carm. I, 35, 25: *meritrix* pro *meretrix*.
„ „ 32, 8: *nauim* (D[1]) pro *nauem*.
„ III, 8, 25: *negligens* pro *neglegens*; Carm. III, 21, 10: *negligit* pro *negleget*.
„ IV, 4, 28: *neronis* (C R L) pro *Nerones*.
A. P. v. 1: *pectori quinam* pro *pictor equinam*.
Carm. II, 13, 6: *penitralia* pro *penetralia*.
„ III, 10, 4: *ploralis* pro *plorares*.
Serm. I, 3, 4: *possit* pro *posset*.
„ „ 1, 37: *proripit* pro *prorepit*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 32 s.

Epod. 17, 48: *pulueris* pro *pulueres*.
" 8, 8: *qualis* (A) pro *quales*.
Carm. III, 27, 71: *reddit* (A) pro *reddet*.
" " 4, 54: *relinquerit* pro *relinqueret*.
Serm. I, 2, 11: *respondit laudat rabhis* pro *respondet, laudatur ab his*.
A. P. v. 119: *si quaere* pro *sequere*.
" " 403: *sortis* pro *sortes*.
" " 256: *spondios* pro *spondeos*.
Serm. I, 3, 4: *tigillius* pro *Tigellius*.
Carm. I, 17, 7: *uxoris*, sed corr., pro *uxores*.
" III, 19, 15: *uatis* pro *uates*.
A. P. v. 175: *uenientis* pro *uenientes*.
Carm. I, 23, 6: *uiridis* pro *uirides*.
A. P. v. 276: *uixisse* pro *uexisse*.

Cf. N°. 33 et „Terminationum verbalium et casualium permutationes".

35. *em* pro *ens*.

Carm. III, 7, 18: *apstinem* pro *apstinens*.

36. *e* pro *o* [1]).

Carm. III, 7, 15: *bellerefonte* pro *Bellerophonti* (*bellerophonte* A[1]).
" I, 12, 50: *saturne* pro *Saturno*, quia vox *orte* praecesserat.
" III, 20, 14: *sparsum moderatis* pro *sparsum odoratis*.
" II, 13, 1: *nefaste* pro *nefasto*.
Epod. 5, 56: *dulcis opere* pro *dulci sopore*.
A. P. v. 291: *versu* pro *vos o*.

37. *o* pro *e* [2]).

Carm. III, 1, 44: *achaemonium* (*achemonium* A) pro *Achaemenium*.
" IV, 11, 28: *Bellorofontem* (*Bellerofontem* A) pro *Bellerophontem*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 21.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 49.

Carm. III, 24, 12: *immotata* pro *immetata*.
" I, 19, 2: *semel ea o puer* pro *Semelae puer*.
Serm. I, 2, 110: *tolli* (y) pro *pelli*.

38. *e* pro *oe* [1]).

Carm. II, 5, 17: *phole* pro *Pholoe*.
" IV, 6, 29: *phebus* altero loco, pro *Phoebus*. Carm. Saec. v. 75: *Phoebi*.

39. *oe* pro *e* [2]).

Carm. I, 20, 9: *proelio*, corr. *proelo*, pro *prelo*.
" I, 28, 16: *loeti* (A et al.) pro *leti*.

40. *oe* pro *ae*.

Carm. IV, 11, 25: *phoëton* (*phoeton* γ) pro *Phaethon*.

41. *oe* pro *o*.

Carm. IV, 9, 22: *dei foebus* (*deiphoebus* γ) pro *Deiphobus*.

42. *e* pro *i* [3]).

Serm. I, 3, 48: *balbutie* pro *balbutit*.

43. *e* pro *a*, cf. n°. 3.

44. *f* pro *c*.

Serm. I, 3, 56: *fugimus* pro *cupimus*.

45. *f* pro *h* [4]).

Serm. I, 2, 53: *uerum foret* pro *uerum hoc se*.

46. *f* pro *ph*.

Carm. II, 1, 16: *triumfo* pro *triumpho*.
" " 3, 12: *Lymfa* pro *lympha*.
" III, 26, 10: *Memfin* (A[1] F) pro *Memphin*.
" " 30, 15: *delfica* (A γ) pro *Delphica*.
Epod. 8, 12: *triumfales*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 22.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 52.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 23.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 25.

A. P. v. 104: *Telefe* pro *Telephe*.

47. *f* pro *p* [1]).

Carm. II, 13, 14: *bosforum* pro *Bosporum*.
Serm. I, 2, 133: *fuga* pro *puga*.

48. *p* pro *f* [2]).

Carm. I, 20, 6: *primus* pro *fluminis*.

49. *g* pro *d*.

Carm. I, 26, 7: *gauges* pro *gaudes*.

50. *g* pro *i* [3]).

A. P. v. 439: *agebat* (C F) pro *aiebat*.

51. *g* pro *m*.

Carm. III, 14, 14: *exiget* pro *eximet*.

52. *g* pro *p*.

Serm. I, 3, 56: *fugimus* pro *cupimus*.

53. *g* pro *r*.

A. P. v. 322: *regum* pro *rerum*.

54. *r* pro *g*.

Carm. III, 29, 8: *iura* (A[1] C) pro *iuga*.

55. *i* pro *l* [4]).

Carm. I, 25, 15: *uicerosum* pro *ulcerosum*.
" " 31, 11: *cui illis* pro *culillis*.
Epod. 4, 8: *uinarum* pro *ulnarum*.
Serm. I, 2, 88: *fuit* pro *fulta*.
" " 3, 66: *pia ne* pro *plane*.

56. *l* pro *i* [5]).

Carm. I, 17, 13: *displetas* pro *dis pietas*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 25.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 53.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 28.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 35.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 39.

Carm. I, 18, 16: *ultro* pro *uitro*.
Epod. 5, 23: *leoninae* pro *ieiunae* (*ieiune* A γ).
" 5, 29: *uela* pro *Uria*.
" 17, 11: *illae* pro *Iliae*.
A. P. v. 405: *Pleris* pro *Pieriis*.
" " 430: *rore mallet* pro *rorem saliet*.

57. *i* pro *o* [1]).

Carm. I, 12, 5: *iris* pro *oris*.
" IV, 1, 36: *silentii* pro *silentio*.

58. *i* pro *u* [2]).

Carm. I, 14, 6: *finibus* pro *funibus*.
" " 27, 16: *ingemoque* pro *ingemuoque*; ib. v. 22: *Magis* m. I pro *magus*.
" " 35, 6: *colonis* pro *colonus*.
" III, 6, 6: *hic* pro *huc*.
" " 18, 4: *aequis* pro *aequus*.
" IV, 2, 30: *uiuidique* pro *uuidique*.
A. P. v. 20: *similare* (B γ) pro *simulare*.
" " 369: *consultis* pro *consultus*.

59. *in* pro *ut*.

Serm. I, 1, 26: *indiscere* (D[1]) pro *ut discere*.

60. *ui* pro *iu*.

Epod. 5, 91: *uisus* pro *iussus*.

61. *u* pro *i* [3]).

Carm. III, 29, 57: *africus* (A[1] γ C) pro *Africis*.
A. P. v. 8: *funguntur* pro *fingentur*.
" " 279: *pulputa* (C) pro *pulpita*.
" " 377: *animus* (C) pro *animis*.

62. *i* pro *t* [4]).

Serm. I, 2, 68: *motionis* pro *Muttonis*.
" " 3, 94: *aui est* pro *aut si*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 35.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 36.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 70.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 36.

A. P. v. 252: *iri metris* pro *trimetris.*

63. *t* pro *i.*

Carm. I, 12, 33: *petus* pro *prius.*
" " 36, 12: *saltum* pro *Salium.*
Serm. I, 1, 108: *abit* pro *abii.*
" " 2, 7: *aut* pro *aui.*
" " 3, 46: *sicut* pro *si cui.*
A. P. v. 328: *uncta* pro *uncia.*

64. *i* pro *y* [1]).

Carm. I, 16, 5: *aditis* (A F et al.) pro *adyti.*
" " 21, 7: *erimanthy* pro *Erymanthi.*
" " 28, 2: *archita* pro *Archyta.*
" II, 20, 8: *stigia* (F γ) pro *Stygia.*
" III, 4, 32: *assirii* (A F γ) pro *Assyrii.*
" " 7, 18: *hipoliten* pro *Hippolyten.*
" IV, 7, 5: *nimphis* (A) pro *Nymphis.*
" " 9, 17: *cidoneo* (A F) pro *cydonio.*
Carm. Saec. v. 55: *scithae* (A) pro *Scythae.*
A. P. v. 238: *Pithyas* (C) pro *Pythias.*

65. *y* pro *i.*

Carm. I, 18, 9: *euhyus* pro *Euhius.*
" " 21, 7: *erimanthy* pro *Erymanthi.*
" II, 17, 13: *chymerae* pro *Chimaerae.*
" IV, 7, 26: *hyppolitum*, corr. *hippolytum.*
A. P. v. 238: *Pithyas* (C) pro *Pythias.*

66. *l* pro *e.*

Serm. I, 1, 104: *ulto* pro *ueto.*

67. *l* pro *n.*

Carm. III, 21, 1: *mallio* pro *Manlio.*

68. *n* pro *l* [2]).

Serm. I, 1, 47: *uenanis* pro *uenalis.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 37.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 45.

69. *l* pro *r* [1]).

Carm. III, 10, 4: *ploralis* pro *plorares*, versus initio.

70. *r* pro *l* [2]).

Serm. I, 2, 41: *fragellis* pro *flagellis.*

71. *s* (*ſ*), vel *r* pro *l* [3]).

A. P. v. 371: *ausus* vel *aurus* pro *Aulus.*

72. *m* pro *n* [4]).

Carm. II, 16, 1: *impatenti* pro *in patenti.*
Serm. I, 2, 59: *aum de* pro *abunde.*

73. *n* pro *m* [5]).

Carm. I, 1, 6: *nobilium* (A m. II et al.) pro *mobilium*; A. P. v. 157: *nobilibusque* pro *mobilibusque.*
" " 37, 5: *deponere* pro *depromere.*
" III, 8, 11: *anforae* (γ) pro *amforae.*
" IV, 2, 10: *dithyrannos*, superscr. *b*, pro *dithyrambos.*
Epod. 7, 12: *unquam* pro *umquam.*
" 17, 52: *utcunque* pro *utcumque.*
Serm. I, 2, 56: *nimiae* pro *mimae.*
" " 3, 36: *nanque* pro *namque.*
A. P. v. 23: *duntaxat* pro *dumtaxat.*
" " 300: *nunquam* (C) pro *numquam.*
" " 330: *senis* pro *semis.*

74. *m* pro *in* [6]).

Carm. I, 28, 33: *multis* pro *inultis.*
Serm. I, 3, 67: *te merem* pro *temere in.*

75. *m* pro *ni.*

Epod. 17, 29: *nema* pro *nenia.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 40.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 56.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 56. 60.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 43.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 45.
[6]) Cf. Grad. ad Crit. p. 42.

76. *m̄* pro *m* [1].

A. P. v. 225: *cōmendare* pro *commendare*.

77. *nc* pro *m*.

Carm. I, 13, 5: *tunc* (A et al.) pro *tum*; C. III, 29, 62: *tunc* (A[1] γ C R) pro *tum*.

A. P. v. 437: *nunc quam* pro *numquam*.

78. *m* pro *nc*.

Serm. I, 3, 19: *num* pro *nunc*.

A. P. v. 103: *tum* (C) pro *tunc*.

79. *m* pro *nt*.

Carm. II, 14, 5: *eum* (*erunt* A) pro *eunt*.

80. *nt* pro *m*.

Serm. I, 1, 12: *cantat* (y) pro *clamat*.

„ „ 1, 24: *percurrant* pro *percurram*.

81. *n* pro *a*.

Carm. III, 7, 26: *neque* (A[1]) pro *aeque* versus initio.

82. *n* pro *h* [2].

Carm. I, 12, 26: *nunc* pro *hunc* versus initio.

83. *n* pro *t* [3].

Carm. II, 15, 4: *plananus* pro *platanus*.

84. *o* pro *u* [4].

Carm. I, 15, 19: *seros* pro *serus*.

„ II, 1, 6: *pericolosae* pro *periculosae*.

„ „ 5, 18: *omero* pro *umero*.

„ III, 4, 74: *partos* pro *partus*.

„ IV, 2, 35: *decoros* (A[1]) pro *decorus*.

„ „ 5, 36: *hercolis* pro *Herculis*.

Epod. 5, 40: *populae* pro *pupulae*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 47.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 45.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 47.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 50.

Epod. 6, 2: *aduersos* pro *aduersus*.

„ 6, 5: *molosos* pro *Molossus*.

„ 15, 7: *infestos*, superscr. *u*, pro *infestus*.

Serm. I, 1, 59: *tanto leget* pro *tantuli eget*.

A. P. v. 145: *con* pro *cum*.

„ „ 155: *sessori* (*sesuri* C) pro *sessuri*.

85. *u* pro *o* [1].

Carm. I, 12, 55: *subiectus* pro *subiectos*.

„ „ 37, 28: *cumbiberet* (A *combiberet*, superscr. *u*, sed eras.), pro *combiberet*.

„ III, 11, 31: *putuere* pro *potuere*.

„ „ 21, 5: *numine* (y R L) pro *nomine*.

Serm. I, 2, 7: *percuncteris* (y) pro *percontteris*.

„ „ 3, 83: *sanus* pro *sanos*.

A. P. v. 291: *uersu* pro *uos o*.

86. *ph* pro *p* [2].

Carm. III, 30, 16: *melphomene* (A[2]) pro *Melpomene* (*melphone* A[1]).

87. *p* pro *n* [3].

Carm. I, 27, 13: *uoluptas* (F et al.) pro *uoluntas*.

88. *p* pro *t* [4].

Serm. I, 2, 95: *copia* pro *Catia*.

89. *t* pro *p*.

Serm. I, 2, 110: *tolli* (y) pro *pelli*.

90. *p* pro *u* [5].

Carm. III, 27, 15: *petet* pro *uetet*.

A. P. v. 378: *pergit* (C) pro *uergit*.

91. *u* pro *p*.

Carm. IV, 2, 27: *auis* (A[1]) pro *apis*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 70.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 54.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 53.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 54.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 54.

Epod. 2, 25: *riuis* m. I (F) pro *ripis* (m. II A G γ).

92. *r* pro *i*.

Serm. I, 2, 1: *ambubarrum* pro *Ambubaiarum*.
„ „ 3, 70: *uitris* pro *uitiis*.

93. *r* pro *p* [1]).

Carm. I, 21, 14: *misero* pro *principe*; in versu praecedenti *miseram famem* praecesserat.

94. *r* pro *s* (*ſ*) [2]).

Carm. IV, 1, 16: *tacitur* pro *tacitus*.
Carm. Saec. v. 57: *honor* pro *honos*.
Serm. I, 1, 51: *sua uert* pro *suaue est*.
„ „ 2, 53: *uerum foret* pro *uerum hoc se*.

95. *s* (*ſ*) pro *r* [3]).

Carm. I, 32, 1: *poscimus* (A[1] C D[1] L γ) pro *poscimur*.
Serm. I, 1, 43: *uellem redicatus* pro *uilem redigatur*.
A. P. v. 63: *debemus* pro *debemur*.
„ „ 307: *parentus opes* (C[1]) pro *parentur opes*.

96. *r* pro *t* [4]).

Carm. III, 8, 10: *corricem* pro *corticem*.

97. *s* (*ſ*) pro *f* [5]).

Serm. I, 1, 2: *sors* pro *fors*.
A. P. v. 294: *praesectum* (*presectum* C) pro *perfectum*.

98. *s* pro *t* [6]).

Carm. I, 16, 5: *quatis* pro *quatit*.

99. *t* pro *s* [7]).

Epod. 5, 95: *assident* pro *assidens*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 57.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 57.
[3]) Cf. Grad. ad Crit. p. 61.
[4]) Cf. Grad. ad Crit. p. 58.
[5]) Cf. Grad. ad Crit. p. 59.
[6]) Cf. Grad. ad Crit. p. 61.
[7]) Cf. Grad. ad Crit. p. 65.

Serm. I, 3, 3: *iniusti* pro *iniussi*.

100. *si* (*ſi*) pro *n*.

Carm. I, 16, 5: *disidimene* pro *Dindymene*.

101. *st* pro *g*.

Carm. I, 12, 39: *stratum* pro *gratus* versus initio.

102. *t* pro *c*, cf. n°. 26.

103. *t* pro *f*.

Serm. I, 2, 12: *Futidius* pro *Fufidius*.

104. *t* pro *l*.

Serm. I, 1, 5: *mites* pro *miles*.
„ „ 2, 44: *catonus* pro *calones*.
„ „ 3, 14: *satis pure* pro *salis puri*.

105. *u* pro *f* [1]).

Epod. 17, 65: *inuidi* pro *infidi*.

106. *u* pro *i*, cf. n°. 61.

107. *u* pro *p*, cf. n°. 90.

108. *un* pro *im*.

A. P. v. 152: *unum* pro *imum*.

109. *x* pro *c* [2]).

Serm. I, 3, 37: *neglextis* pro *neglectis*.

110. *cs* pro *x*.

Serm. I, 2, 47: *mercs* pro *merx*.

111. *x* pro *xs*.

Epod. 5, 37: *execta* (A) pro *exsecta* (F γ G V) vel *exsucta* vel *exsucca* vel *exuta* vel *exerta*.
A. P. v. 20: *expes* (C) pro *exspes*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 69.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 73.

112. *y* pro *e* [1].

Carm. IV, 7, 18: *tympora* pro *tempora*.

113. *y* pro *i*, cf. n°. 65.

114. *y* pro *u*.

Carm. III, 9, 14: *Thyrini* pro *Thurini*.

V.

Litterarum omissiones [2].

Carm. I, 1, 6: *quiritum* pro *Quiritium*; 33: *polyymnia* pro *Polyhymnia*; ib. 10, 9: *boes*, corr. *boues*; ib. 12, 29: *defuit* (cum A[1]) pro *defluit*; ib. 17, 22: *semelius* pro *Semeleius*; ib. 18, 8: *lapitis* pro *Lapithis*; ib. 20, 2: *cantaris* pro *cantharis*; ib. 25, 11: *Tracio* pro *Thracio*; ib. 27, 8: *remante* pro *remanete*; ib. 28, 25: *minabit reurus* pro *minabitur Eurus*; ib. 37, 5: *deponere* pro *depromere*; 26: *uult* pro *uoltu*.

Carm. II, 1, 14: *consulent* pro *consulenti*; ib. 3, 13: *ungenta* pro *unguenta* cum aliis codd.; ib. 3, 23: *dio* (cum cod. A[1]) pro *diuo*; ib. 5, 21: *inserere* pro *insereres*; ib. 6, 5: *argae* pro *Argeo* versus fine; ib. 7, 5: *Pompi* (cum cod. γ) pro *Pompei*; ib. 8, 6: *nitescis* pro *enitescis* vocabuli initio; ib. 11, 19: *restinget* pro *restinguet*, versus initio (cod. A *restringet*); ib. 14, 27: *tinget* (cum cod. A) pro *tinguet* versus initio; ib. 16, 38: *spritum* pro *spiritum* versus initio; ib. 19, 16: *exitum* (cum cod. A[1]) pro *exitium*.

Carm. III, 7, 10: *choen* pro *Chloen*; 13: *redulum* pro *credulum* vocabuli initio; 21: *scopuli* pro *scopulis*; ib. 13, 3: *aedo* pro *haedo* vocabuli initio; 4: *fons* pro *frons*; 6: *inficet* pro *inficiet*; ib. 25, 14: *naidum* (A[1] γ) pro *Naiadum*; ib. 26, 12: *cloen* pro *chloen*; ib. 29, 1: *Tyrrena* (A); ib. 49: *ora* (A) pro *hora*; ib. 30, 3: *impotes* pro *impotens*.

Carm. IV, 6, 28: *agyeu* (γ[2]) pro *agyieu*; ib. 9, 19: *uexat* pro *uexata* versus initio; ib. 10, 1: *potes* pro *potens*; ib. 11, 24: *uictum* (A[1]) pro *uinctum*; ib. 12, 3: *fluui* pro *fluuii*; ib. 14, 1: *quiritum* (A γ) pro *Quiritium*.

Epod. 1, 9: *adhuc* pro *an hunc*; ib. 5, 37: *ti* pro *uti*; ib. 7, 1: *dextris* (A γ) pro *dexteris*; ib. 14, 5: *occidi* pro *occidis*; ib. 14, 14: *accedit* pro *accendit*; ib. 17, 72: *guttur* pro *gutturi*.

Carm. Saec. v. 14: *ilethya* pro *Ilithyia*.

Serm. I, 1, 3: *laude* pro *laudet*; ib. 1, 55: *malle* (y) pro *mallem*; 82: *assidat* pro *assideat*; 99: *opprimere* pro *opprimeret*; ib. 2, 11: *respondit laudat rab his* pro *respondet, laudatur ab his*; ib. 2, 14: *quina sic* pro *quinas hic*; ib. 2, 3: *sollicitum et* pro *sollicitum est*; ib. 2, 3: *more* pro *morte*; ib. 2, 15: *perdito* pro *perditior*; ib. 2, 76: *tu* pro *tuo*; ib. 2, 81: *erinthe* pro *cerinthe* vocabuli initio; ib. 2, 92: *bacchia* pro *brachia*; ib. 2, 113: *abscedere* pro *abscindere*; ib. 3, 33: *inges* pro *ingens*; ib. 3, 45: *patere* pro *pater et*; ib. 3, 67: *inquam* pro *iniquam*; ib. 3, 101: *ungibus* pro *unguibus*; ib. 3, 110: *editor* pro *editior*.

A. P. v. 35: *curae* pro *curem*; ib. v. 35: *nescit* pro *nesciet*; ib. v. 41: *facunda* pro *facundia*; ib. v. 54: *adeptum* (C) pro *ademptum*; ib. v. 204: *coris* pro *choris*; ib. v. 276: *plausis* (cum cod. C) pro *plaustris*; ib. v. 327: *sede quicumque* pro *si de quincunce*; ib. v. 362: *aptes* pro *apstes*; ib. 416: *et* (C) pro *est*.

VI.

Syllabarum omissiones [1].

Carm. I, 10, 1: *at* pro *Atlantis*; ib. 14, 13: *non* pro *nomen*; ib. 26, 1: *tristiam* pro *tristitiam*; ib. 28, 12: *nil* pro *nihil*.

Carm. II, 3, 26: *uersat* pro *uersatur* versus initio; ib. 9, 17: *flere* pro *fleuere* versus initio.

Carm. III, 12, 8: *lenitor* pro *Liparaei nitor*.

Carm. IV, 5, 18: *faustus* pro *faustitas*.

[1] Cf. Grad. ad Crit. p. 74.
[2] Cf. Grad. ad Crit. p. 85, 100.

[1] Cf. Grad. ad Crit. p. 86, 105.

Epod. 2, 27: *mantibus* pro *manantibus*.

Serm. I, 1, 100: *tyndaridum* pro *Tyndaridarum*; ib. 2, 1: *ambubarrum* pro *Ambubaiarum*; ib. 2, 73: *pugnaque* pro *pugnantiaque*; ib. 2, 121: *si quae* pro *sibi quae*; ib. 3, 38: *amorem* pro *amatorem*.

A. P. v. 5: *missi* (cum cod. C) pro *admissi*; v. 55: *Uario* (cum cod. C) pro *Uarioque*; v. 71: *uocula* pro *uocabula*; v. 154: *aulae* pro *aulaea*; v. 171: *geli* pro *gelideque*; v. 215: *ticen* pro *tibicen* versus initio; v. 226: *auertere* (C) pro *ita uertere*; v. 227: *adhibetur* pro *adhibebitur*; v. 250: *donant* pro *donantur*; v. 253: *iambis* pro *iambeis*; v. 265: *iccirco* pro *idcircone*.

VII.
Vocabulorum omissiones.

Carm. I, 18, 14: *caecus*.

Carm. III, 1, 30: *mendax*; ib. 4, 80: *catenae* versus fine; ib. 5, 9: *Marsus*; ib. 5, 10: *et* (A G γ); ib. 8, 3: *in* (A G) versus fine; ib. 8, 27: *ac* (F G γ); ib. 11, 37: *quae*; ib. 12, 15: *et* (A y); ib. 22, 3: *audis*.

Carm. IV, 13, 17: *uenus*.

Epod. 1, 34: *ut* (A); ib. 3, 7: *an malas*; ib. 9, 8: *ustis* om. m. I; ib. 10, 14: *in* (sequitur vox *impiam*); ib. 12, 2: *ue* (A).

Serm. I, 2, 39: *dolore voluptas* spatio vacuo relicto; ib. 2, 43: *in*; ib. 2, 80: *huic*; ib. 2, 92: *o*.

A. P. v. 24: *sit*; v. 49: *rerum* (C) pro *rerum et*; v. 67: *iniquom*; v. 202: *non ut*; v. 250: *donant* pro *donantue*; v. 309: *est principium* pro *est et principium*; v. 348: *et mens* versus fine; v. 376: *duci*; v. 417: *reliqui* pro *relinquist*.

VIII.
Versuum omissiones.

Carm. I, 10, 14; ib. 17, 15 s.; ib. 19, 11—13 et 15; ib. 26, 5 s.

Carm. II, 15, 9, 10: *tum—ictus*; ib. 15, 12—20; ib. 17, 7—9.

Carm. III, 2, 2; ib. 2, 5—12; ib. 2, 17—32; ib. 4, 17—20; ib. 4, 29; ib. 4, 66—68; ib. 5, 31—34; ib. 6, 11—13; ib. 16, 7—27; ib. 16, 29—44; ib. 21, 6—8; ib. 25, 8, 9.

Carm. IV, 2, 33 fol. nr. 180 om. B; ib. 9, 37: *et apstinens* — v. 40 et 42—50; ib. 13, 1, 2: *di mea—Lyce*.

Epod. 8, 18; ib. 12, 7—26 priore loco; ib. 16, 23—26; ib. 16, 52.

Serm. I, 1, 78; ib. 3, 10 (cum cod. y); ib. 3, 52—55; ib. 3, 76—80; ib. 3, 84, 85; ib. 3, 92; ib. 3, 95—100; ib. 3, 111—124.

A. P. v. 2 et 283.

IX.
Litterarum additiones [1].

Carm. I, 1, 14: *Myrtor̄* (= *Myrtorum*) pro *Myrtoum*; ib. 2, 5: *phirrae* pro *Pyrrhae*; ib. 2, 43; *asuitus* pro *auitus*; ib. 12, 55: *horae* pro *orae*, sed corr.; ib. 16, 9: *dirae* pro *irae*; ib. 17, 19: *disces* pro *dices*; ib. 18, 2: *catthilli* pro *Catili*; ib. 18, 12: *opposita* pro *opsita*; ib. 19, 2: *iubent* (y) pro *iubet* ob subiectorum pluralitatem; ib. 20, 3: *teathro* pro *theatro*; ib. 20, 10: *uiuam* pro *uuam*; ib. 24, 3: *melphomene* (cum cod. A) pro *Melpomene*, ib. 30, 4: *transfert* pro *transfer*; ib. 31, 5: *aestiuosae* pro *aestuosae*; ib. 31, 13: *qui per ter* pro *quippe ter*; ib. 35, 17: *serua* (cum codd. A[1] γ et aliis) pro *saeua*; ib. 35, 36: *linqumus* (cum cod. C) pro *liquimus* versus initio; ib. 36, 15: *dens in tepulis* pro *desint epulis*.

Carm. II, 4, 10: *adtemptus* pro *adeptus*; ib. 8, 1: *perierati* (R L, Diom.) pro *peierati*; ib. 10, 6: *obpsoleti* pro *opsoleti*; ib. 11, 17: *cuncti* pro *uncti* vocabuli initio, sed corr.; ib. 12, 10: *disces* pro *dices* versus initio; ib. 14, 1: *posthume posthume* pro *Postume Postume*; ib. 16, 31: *est mihi* pro *et mihi*; ib. 17, 26: *teathris* pro *theatris*; ib. 20, 1: *nonus ita ita nec* pro *non usitata nec*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 82, 91.

Carm. III, 1, 39: *decedite aratri remi* pro *decedit aerata triremi*; ib. 4, 54: *phorphyrion* pro *Porphyrion*; ib. 9, 14: *chalais* (cum codd. A γ) pro *Calais*; ib. 11, 34: *periurium* pro *periurum*; ib. 14, 3: *hispania* (cum codd. C t) pro *hispana*; ib. 14, 11: *male nominatis* (cum codd. F et A[1]) pro *male ominatis* vocabuli initio; ib. 18, 1: *fugientium* (cum cod. C) pro *fugientum*; ib. 27, 10: *imminentium* (A) pro *imminentum*.

Carm. IV, 1, 26: *tenebris* pro *teneris*; ib. 2, 35: *cliuium* pro *cliuum*; ib. 6, 44: *horatii* (A) pro *Horati*; ib. 7, 15: *tullius* pro *Tullus*; ib. 12, 8: *regnum* pro *regum*; ib. 13, 20: *usurpuerat* pro *surpuerat*.

Epod. 1, 28: *pascula* pro *pascua*; ib. 2, 7: *superbia* pro *superba*; ib. 4, 7: *mentiente* pro *metiente*; ib. 5, 19: *cuncta* pro *uncta*; ib. 5, 21: *hiolcos* (A γ) pro *Iolcos*; ib. 5, 75: *menstrua* pro *mens tua*; ib. 8, 19: *iunguine* pro *inguine*; ib. 9, 1: *repositum* (A γ) pro *repostum*; ib. 11, 6: *Inachaia* pro *Inachia* (*Inachaia*, corr. *Inachia* A); ib. 12, 11: *crocodrilli* pro *crocodili*; ib. 12, 14: *languens* pro *langues*; ib. 12, 19: *iungine*, superscr. *u*, pro *inguine*; ib. 16, 22: *Nothus* (F γ) pro *Notus* versus initio; ib. 17, 40: *uolens* pro *uoles* versus initio; ib. 17, 70: *alitis* pro *alis*.

Serm. I, 1, 45: *trui attriuerit* pro *tua triuerit*; ib. 1, 59: *at quin* pro *atqui*; ib. 2, 4: *esset* (y) pro *esse*; ib. 2, 10: *noluit* pro *nolit*; ib. 2, 49: *sit* pro *si*; ib. 2, 91: *illac* pro *illa*; ib. 2, 115: *fastidio somnia* pro *fastidis omnia*; ib. 2, 116: *brombum* pro *rombum*; ib. 2, 126: *est* pro *et*; ib. 3, 101: *dehin* pro *dein*.

A. P. v. 30: *delfianum* (*delfinum* F) pro *delphinum*; ib. *appingit* (superscr. *u*) pro *appingit*; v. 273: *sepondere* pro *seponere*; v. 324: *Mulsa* pro *Musa*; v. 422: *iunctum* pro *unctum* vocabuli initio; v. 10: *audiendi* pro *audendi*; v. 42: *haud* (*haut* C) pro *aut*; v. 43: *dicit* pro *dici*; v. 111: *efferet* pro *effert*; v. 207: *fugit* pro *frugi*; v. 272: *miratis modo* pro *mirati si modo*; v. 369: *concedit* pro *concedi*.

X.

Syllabarum additiones [1]).

Carm. II, 6, 15: *uenus afro* pro *Uenafro*.

Carm. III, 11, 19: *tereter* pro *teter*; ib. 23, 6: $\tilde{g}$ (= *grae*) *seges* pro *seges*.

Carm. IV, 5, 1: *romuleae* (L γ) pro *Romulae*.

Epod. 2, 13: *amputantes* pro *amputans*; ib. 2, 17: *militibus* pro *mitibus*.

A. P. v. 160: *te metere* pro *temere*; v. 190: *et exspectanda* pro *et spectanda*; v. 231: *indignata* pro *indigna*.

XI.

Vocabulorum additiones.

Carm. III, 10, 11: *non in te* pro *non te* versus initio.

Carm. IV, 10, 6: *in speculo* (A) pro *speculo*.

Serm. I, 3, 70: *hisquaece*, corr. *hisce*.

A. P. 159: *et gestit* pro *gestit*; ib. 227: *et heros* pro *heros* ob rationes metricas propter decurtatam verbi *adhibetur* formam.

XII.

Litterarum translationes [2]).

Carm. IV, 6, 32: *partibus* pro *patribus* versus initio.

Serm. I, 3, 47: *distorsit* pro *distortis*; v. 87: *extricta* pro *extricat*; v. 90: *comixti* pro *commixit*.

XIII.

Vocabulorum translationes.

Carm. I, 20, 6: *primus ripae est iocosa simul* pro *fluminis ripae simul et iocosa*; ib. 28, 4: *nec tibi quicquam* pro *nec quicquam tibi*.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 98.
[2]) Cf. Grad. ad Crit. p. 88.

Carm. III, 13, 5: *et praelia et Uenerem* pro *et Uenerem et proelia.*

Epod. 1, 20: *strigis nocturnae* (cum cod. A) pro *nocturnae strigis*; ib. 7, 15: *albus ora pallor* (cum cod. A) pro *ora pallor albus*; ib. 10, 7: *montibus altis* pro *altis montibus*; ib. 12, 3: *firmo iuueni* (cum codd. F V) pro *iuueni firmo* (A γ); ib. 13, 11: *cecinit grandi* (cum cod. A) pro *grandi cecinit* (F γ); ib. 17, 77: *curiosus nosti* pro *nosti curiosus.*

Serm. I, 1, 10: *consultor cantum* pro *cantum consultor*; ib. 2, 59: *tibi an trahit* pro *trahit an tibi*; ib. 128: *canis latret* pro *latret canis.*

A. P. v. 19: *non nec* pro *nunc non*; ib. v. 38: *iam mater* pro *materiam* versus initio; ib. v. 357: *sic multum mihi qui cessat* pro *sic mihi qui multum cessat* versus initio; ib. v. 420: *ad lucrum iubet* (cum cod. C) pro *iubet ad lucrum.*

XIV.

Versuum translationes.

Carm. III, 15, 15 et 16 inverso ordine propositi.

A. P. v. 424 et 425 inverso ordine propositi, una cum cod. y.

Epod. 16, 32 post v. 39 positus.

XV.

Loci haplographiae vitio corrupti [1]).

Carm. I, 14, 14: *pupibus* pro *puppibus*; ib. 18, 11: *basareu* pro *Bassareu*; ib. 28, 9: *admisus* pro *admissus*; ib. 28, 36: *curas* pro *curras*; ib. 35, 39: *defingas* pro *diffingas.*

Carm. II, 13, 25: *Sapho* pro *Sappho* (cum cod. A aliisque); ib. 19, 6: *bachi* (cum cod. A F γ) pro *Bacchi.*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 78.

Carm. III, 7, 18: *hipoliten* pro *Hippolyten*; ib. 16, 6: *iupiter* pro *Iuppiter.*

Carm. IV, 1, 11: *comisabere* (*comis abere* C) pro *commissabere*; ib. 5, 10: *carpati* pro *Carpathii.*

Epod. 5, 45: *thesala* pro *Thessala*; ib. 6, 5: *molosos* (*molosus* γ) pro *Molossus*; ib. 8, 17: *illiterati*; ib. 14, 7: *promisum*; ib. 16, 14: *disipabit*; ib. 17, 2: *suplex.*

Serm. I, 1, 50: *uiuent iugera* pro *uiuenti iugere*; ib. 1, 95: *Umidius* pro *Ummidius*; ib. 2, 25: *demsis* pro *demissis*; ib. 3, 61: *inuidiatquae* pro *inuidia atque*; ib. 3, 81: *ligurierit* pro *ligurrierit*; ib. 3, 90: *comixti* pro *commixit.*

A. P. v. 150: *tracta* pro *tractata*; v. 345: *sosis* (cum cod. C) pro *Sosiis*; v. 371: *Mesalae* pro *Messallae* (*Messalae* cod. C).

XVI.

Loci dittographiae vitio corrupti [1]).

Carm. I, 2, 26: *imperii* pro *imperi* (cum cod. A aliisque); ib. 12, 2: *tibias sumis* pro *tibia sumis*; ib. 18, 2: *catthilli* pro *catili*; ib. 18, 12: *opposita* pro *opsita*; ib. 37, 17: *remissa turgens* pro *remis adurgens.*

Carm. II, 3, 4: *laetititia* pro *laetitia* versus initio; ib. 5, 4: *tollerare* (*tollorare* cod. γ) pro *tolerare*; ib. 10, 6: *obpsoleti* (cum cod. A) pro *opsoleti*; ib. 13, 31: *tyrrannos*; ib. 16, 18: *terras salio* pro *terras alio.*

Carm. III, 4, 32: *littoris* (A) pro *litoris*; ib. 7, 6: *capraeę* pro *caprae*; ib. 10, 10: *nec currente* pro *ne currente* versus initio; ib. 20, 14: *sparsum moderatis* pro *sparsum odoratis*: ib. 26, 10: *sithononia* pro *Sithonia*; ib. 27, 61: *ter rupes* pro *te rupes*; ib. 70: *callidae* pro *calidae.*

Carm. IV, 5, 3: *redditum* pro *reditum.*

Epod. 1, 1 s. bis posita; ib. 1, 20: *allapsu us* pro *allapsus*; ib. 5, 34: *innemori* pro *inemori* (*inmemori* F);

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 80.

ib. 12, 5: *aliis* pro *alis*; ib. 12, 6: *suus* pro *sus*; ib. 17, 1: *efficacicaci* pro *efficaci*; ib. 17, 29: *dissillire* pro *dissilire*; ib. 17, 72: *guttur innectes* pro *gutturi nectes*.

A. P. v. 7: *aegris somnia* pro *aegri somnia*; v. 168: *commississe* pro *commisisse*; v. 314: *officiumquae quę* (*officiumque* C) pro *officium quae*; v. 329: *reddit* pro *redit*; v. 337: *omnes superuacuum* pro *omne s.*; v. 433: *laudato ore* pro *laudatore*.

Serm. I, 2, 55: *mars saeuus* pro *Marsaeus*.

XVII.

Terminationum casualium permutationes [1].

Carm. I, 8, 10: *armi* pro *armis*; ib. 10, 18: *uirgam* pro *uirgaque*; ib. 12, 2: *tibias sumis* pro *tibia sumis*; v. 9: *lapsos* (A[1]) pro *lapsus*; v. 44: *fundis* pro *fundus*; v. 50: *saturne* pro *Saturno*; v. 51: *date* pro *data*; v. 55: *subiectus* pro *subiectos*; ib. 15, 19: *seros* pro *serus*; ib. 16, 5: *aditis* (A F) pro *adyti*; ib. 18, 11: *candidi* pro *candide*; ib. 21, 5: *comam* (F V et al.) pro *coma*; ib. 22, 2: *mauris* (A F et al.) pro *mauri*; ib. 24, 4: *uoces* pro *uocem* versus initio; ib. 25, 19: *sodalis* pro *sodali*, quia genetivus *hiemis* antecesserat; ib. 27, 9: *seuere* pro *seueri*; ib. 27, 22: *magis* B m. I pro *magus*; ib. 35, 6: *colonis* pro *colonus*.

Carm. II, 4, 7: *medium* pro *medio*; ib. 6, 11: *lacono* pro *Laconi*: versu sequenti forma *Phalantho* legitur; ib. 9, 12: *rapido fugiente sole* pro *rapidum fugiente solem*; ib. 10, 9: *uentos* pro *uentis*; ib. 11, 24: *comae* (A) pro *comam*; ib. 13, 1: *nefaste* pro *nefasto*; ib. 13, 28: *male* pro *mala*; ib. 14, 14: *raucis* (A) pro *rauci*: sequitur *fluctibus*; ib. 15, 6: *omnes* pro *omnis*; ib. 16, 26: *amare* pro *amara*; v. 29: *cito* pro *cita*; ib. 20, 15: *Syrte* pro *Syrtis*.

Carm. III, 1, 44: *uites* (A[1] γ) pro *uitis*; ib. 4, 74: *partos* pro *partus*; ib. 11, 36: *aeuo* pro *aeuom*; ib. 15, 16: *uetula* (A F C γ G) pro *uetulam*; ib. 18, 4: *aequis* pro *aequus*; ib. 18, 6: *ueneri* (A[1]) pro *Ueneris*; ib. 25, 17: *humilem* pro *humile* (*humile* A γ) vel *humili*; ib. 27, 38: *culpas* (*culpa* F) pro *culpae*; ib. 29, 2: *uersum* (A γ C L) pro *uerso*; ib. 29, 2: *leni* pro *lene*; ib. 29, 57: *africus* (A[1] γ C) pro *Africis*.

Carm. IV, 1, 9: *domo* (A C γ) pro *domum*; ib. 1, 16: *lata* pro *late* versus initio; ib. 1, 36: *silentii* pro *silentio*; ib. 2, 14: *sanguine* (A γ) pro *sanguinem*; ib. 2, 35: *decoros* (A[1]) pro *decorus*; ib. 4, 7: *uerni* (A[1] γ C) pro *uernis*; v. 28: *neronis* (C R L) pro *Nerones*; ib. 5, 8: *sole* pro *soles*; ib. 5, 10: *flatus* pro *flatu*; ib. 10, 8: *incolumis* pro *incolumes*; ib. 9, 34: *obliuione* pro *obliuiones*; ib. 14, 2: *tuis* pro *tuas*.

Epod. 2, 10: *altos*, versus initio, pro *altas*; ib. 2, 13: *amputantes* pro *amputans*; ib. 2, 29: *hiberni* pro *hibernus*: sequitur vox *Iouis*; ib. 5, 19: *rana pro ranae*; ib. 5, 63: *superba* (A γ) pro *superbam* (F G V); ib. 5, 65: *noua* (A) pro *nouam*; ib. 6, 2: *aduersos* pro *aduersum* (A γ) vel *aduersus* (F); ib. 8, 8: *qualis* (A) pro *quales*; ib. 15, 7: *infestos*, superscr. *u*, pro *infestus*; ib. 17, 22: *amictus* pro *amictas* vel *amicta*; ib. 17, 72: *guttur* pro *gutturi*; ib. 17, 80: *pocula* pro *poculum*.

Carm. Saec. v. 39: *urbes* (A) pro *urbem*; ib. v. 63: *salutare* pro *salutari*.

Serm. I, 1, 11: *urbe* pro *urbem*; v. 13: *loquace* pro *loquacem*; v. 44: *aceruo* pro *aceruos*; v. 50: *uiuen. iugera* pro *uiuenti iugere*; v. 114: *missis* pro *missos*; v. 118: *uitam* pro *uita*; ib. 2, 5: *inope* pro *inopi*; v. 26: *subducti* pro *subductis*; v. 70: *meliore* pro *meliora*; v. 83: *apertis* pro *aperte*; v. 88: *molle* pro *molli*; v. 125: *lacuo* pro *lacuum*; ib. 3, 13: *loquentes* pro *loquens*; v. 43: *amicis* pro *amici*; v. 48: *fultu* pro *fultum*; v. 69: *minime* pro *minimis*; v. 81: *semeso* pro *semesos*; v. 82: *labeonem* pro *Labeone*; v. 83: *sanus* pro *sanos* versus initio.

A. P. v. 7: *aegris* pro *aegri*; v. 92: *decentem* (C *ducenim*) pro *decenter*; v. 160: *hora* pro *horas*; v. 166: *conuersi* pro *conuersis*; ib. *animumque* pro *animusque*;

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 110.

ib. *uiriles* pro *uirilis*; v. 175: *uenientis* pro *uenientes*; v. 178: *apti* pro *aptis*; v. 196: *illi* pro *ille* versus initio; v. 234: *nomine* (C[1]) pro *nomina*; v. 264: *uenias* pro *ueniast*; v. 287: *togatis* (C) pro *togatas*; v. 298: *barbas* (C) pro *barbam*; v. 337: *omnes* pro *omne*: sequitur *superuacuum*; v. 369: *consultis* pro *consultus*; v. 374: *gratis* pro *gratas*; v. 377: *animus* (C) pro *animis*; v. 383: *equestre* (*equestrē* C) pro *equestrem*; v. 403: *sortis* pro *sortes*; v. 421: *agri* (C) pro *agris*.

XVIII.

Terminationum verbalium permutationes [1]).

abit pro *abii*, Serm. I, 1, 108.
adhibetur pro *adhibebitur*, A. P. v. 227.
apparet ibi pro *apparere tibi*, Serm. I, 2, 100.
aptare (A) pro *aptari*, versus initio, Carm. II, 12, 4.
assidat pro *assideat*, Serm. I, 1, 82.
assident pro *assidens*, Epod. 5, 95.
bibat pro *bibit*, Carm. II, 13, 32.
biberis (A[1]) pro *biberes*, Carm. III, 10, 1.
cantarat pro *cantabo et*, A. P. v. 137.
concedit pro *concedi*, A. P. v. 369.
confundat pro *confundet*, Carm. I, 17, 23.
contemplare (γ y) pro *contemplere*, Serm. I, 2, 91; cf. s. v. *moderare*.
contundat (A) versus initio, pro *contundet*, Epod. 5, 98.
conueniat pro *conueniet*, A. P. v. 226.
debemus pro *debemur*, A. P. v. 63.
defluit (A[1]) pro *defluet* vel *defluat*, Carm. III, 27, 55.
dicit pro *dici*, A. P. v. 43.
discrepet pro *discrepat*, Carm. I, 27, 6.
dixerit pro *dixeris*, A. P. v. 47.
duxit (A) pro *ducit*, Carm. IV, 8, 34.
efferet (*effert* C) pro *effert*, A. P. v. 111.
effugerint (A) pro *effugerit*, quia *parentes superstites* praecesserat, Epod. 5, 102.

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 108.

esset (y) pro *esse*, Serm. I, 2, 4.
extat pro *extant*, quia *aqua* sequitur, Epod. 5, 35.
flectes pro *flectis*, Carm. II, 19, 17.
flere, versus initio, pro *fleuere*, Carm. II, 9, 17.
franget, versus initio, pro *frangit*, Epod. 10, 8.
ignoscat (y) pro *ignoscet*, Serm. I, 3, 74.
iubent (y) pro *iubet*, Carm. I, 19, 2, haud dubie propter subiectorum pluralitatem.
iuues pro *iuuem*, Epod. 1, 15.
laborarunt (A G) pro *laborarint*, Epod. 5, 60.
lacessa pro *lacesso*, Carm. II, 18, 12.
languens pro *langues*, Epod. 12, 14.
lauat pro *lauit* (cum cod. A aliisque), Carm. II, 3, 18.
linquimus pro *liquimus*, versus initio, Carm. I, 35, 36.
malle (y) pro *mallem*, Serm. I, 1, 55.
mittat pro *mittam*, Carm. IV, 4, 70.
moderare pro *moderere*, Carm. I, 24, 14; cf. s. v. *contemplare*.
morabitur (F) pro *morabimur*, A. P. v. 178.
neglegit pro *negleget*, Carm. III, 21, 10.
nescit pro *nesciet*, A. P. v. 35.
noluit pro *nolit*, Serm. I, 2, 10.
occidi pro *occidis*, Epod. 14, 5.
onerat pro *oneret*, Carm. III, 11, 45.
opprimere pro *opprimeret*, Serm. I, 1, 99.
ordina pro *ordinet*, Carm. III, 1, 9.
ordinauit pro *ordinarat*, Epod. 17, 9.
percurrant pro *percurram*, Serm. I, 1, 24.
perficient (A γ G) pro *perficiunt* vel *perficiant*, Carm. IV, 4, 73.
peribit (A) pro *perire*, Carm. IV, 9, 52.
perstringes pro *perstringis*, versus initio, Carm. II, 1, 18.
plectentur pro *plectantur*, Carm. I, 28, 27.
possem pro *possim* vel *possum*, Epod. 17, 79.
possit pro *posset*, Serm. I, 3, 4.
potest pro *potes*, Epod. 12, 15.
proderat pro *proderit*, Epod. 17, 60.
prorogat (V) pro *proroget*, Carm. Saec. v. 68.
putas pro *putes*, Serm. I, 1, 121.

quaerit (A) pro *quaeret*, Epod. 15, 14.
quatis pro *quatit*, Carm. I, 16, 5.
quatiunt (A[1] F L) pro *quatient*, Carm. IV, 1, 28.
radit pro *radat*, Epod. 16, 54.
reddit (A) pro *reddet*, Carm. III, 27, 71.
relinquerit pro *relinqueret*, Carm. III, 4, 54.
rumpat (y et alii) pro *rumpit*, Carm. III, 27, 5.
sciat pro *sciet*, A. P. v. 424.
scindit pro *scindat*, Carm. I, 17, 26.
sentient pro *sentiant*, versus initio, Carm. III, 27, 22.
sequuntur (*sequontur* C) pro *sequentur*, A. P. v. 311.
silebo (A) pro *sileri*, Carm. IV, 9, 31.
sonare (F y) pro *sonari*, Epod. 17, 40.
speramus (C) pro *speremus*, A. P. v. 330.
spernet (C) pro *spernat*, A. P. v. 45.
teret pro *terit*, Epod. 4, 14.
transfert pro *transfer*, Carm. I, 30, 4.
uersat pro *uersatur*, versus initio, Carm. II, 3, 26.
uitauit (A[1]) pro *uitabit*, Carm. III, 30, 7.
uolens pro *uoles*, versus initio, Epod. 17, 40.
uolent (C) pro *uolunt*, A. P. v. 100.

Cf. s. n⁰. 33 et 34.

XIX.

Pronominum relativorum formarumque relativarum aliorumque pronominum permutationes.

a.

quae pro *qua*, Serm. I, 2, 50: *quae res quae* pro *qua res qua*; ib. *quaeque* pro *quaque*.
quam pro *qua*, Serm. I, 3, 35: *nuncquam* pro *numqua*.
que pro *quem*, Serm. I, 2, 111.
qui pro *cui*, A. P. v. 426.
cui pro *qui*, A. P. v. 312.
qui pro *quid*, A. P. v. 308.
quid pro *qui*, Serm. I, 3, 87.
qui pro *quod*, Carm. I, 12, 31.
quod pro *qui*, Serm. I, 3, 4.
qui pro *quo* (cum cod. y), Serm. I, 3, 128.
quis pro *qui*, A. P. v. 142, Carm. III, 4, 49.
quod pro *quid*, Epod. 8, 2.
quod pro *quo*, A. P. v. 206.
quod pro *quo* vel *quos*, Carm. Saec. v. 5.
quod pro *quia*, A. P. v. 34 et 295.

b.

adhuc pro *an hunc*, Epod. 1, 9.
hinc pro *hic*, Carm. I, 2, 50, I, 21, 13, Serm. I, 2, 41.
huc pro *huic*, Serm. I, 2, 107.
id pro *hic*, Serm. I, 2, 4.
illa (cum cod. y) pro *illam*, Serm. I, 2, 120.

XX.

Loci audacibus verborum solutionibus mirisque syllabarum litterarumve iuncturis pessumdati [1]).

Carm. I, 1, 4: *et uitata* pro *euitata*; ib. 1, 12: *ā* (= *aut*) *talicis* pro *Attalicis*; ib. 1, 32: *sacer nunc* pro *secernunt*; ib. 12, 55: *sera s̄* (= *sed*, *set*) *indos* pro *Seras et Indos*; ib. 19, 2: *semel ea o puer* pro *Semelae puer*; ib. 22, 17: *pigri sub in ulla* pro *pigris ubi nulla*; ib. 27, 23: *tetri formi* pro *te triformi* (cum cod. A); ib. 28, 25: *minabit reurus* pro *minabitur eurus*; ib. 31, 11: *cui illis* pro *culillis*; ib. 31, 13: *qui per ter* pro *quippe ter*; ib. 35, 34: *durare fugimus* (cum cod. R) pro *dura refugimus* (*dure fugimus* A m. I); ib. 36, 15: *dens in tepulis* pro *desint epulis*; ib. 37, 17: *remissa turgens* pro *remis adurgens*.

Carm. II, 6, 15: *uenus afro* pro *Uenafro*; ib. 16, 1: *impatenti* pro *in patenti*; ib. 20, 1: *nonus ita ita nec* pro *non usitata nec*; ib. 21, 13: *ante* pro *an te* (cum cod. y).

Carm. III, 4, 10: *limina pulliae* (A[1] R L) pro *limen Apuliae*; ib. 1, 39: *decedite aratri remi* pro *decedit*

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 76 s.

aerata triremi; ib. 19, 8: *Paelignae scaream* pro *Pelignis caream*; ib. 23, 9: *namque* (A[1]) pro *nam quae*; ib. 27, 34: *pater ore lectum* (*pater relictum* A) pro *pater o relictum*; ib. 27, 41: *uanaque porta* pro *uana, quae porta*; ib. 29, 30: *caliginos ad* pro *caliginosa*, versus initio.

Carm. IV, 2, 19: *potiores ignis* vel *potiores ignes* pro *potiore signis*; ib. 8, 21: *sic harte*, corr. *arte* (*sic arte* τ) pro *si chartae*; ib. 9, 22: *dei foebus* pro *Deiphobus*; ib. 13, 8: *ingeniis* pro *in genis*.

Epod. 5, 56: *dulcis opere* pro *dulci sopore*; ib. 5, 75: *menstrua* pro *mens tua*; ib. 17, 48: *Nouem dialis* pro *Nouemdialis*; ib. 17, 72: *guttur innectes* pro *gutturi nectes*.

Carm. Saec. v. 21: *certe* (superscr. *uel o*) *sunt denos* pro *certus undenos* (*certos* A).

Serm. I, 1, 43: *uellem redicatus* pro *uilem redigatur*; ib. 1, 45: *trui attriuerit* pro *tua triuerit*; ib. 1, 59: *at quin* pro *atqui*; ib. 1, 59: *tanto leget* pro *tantuli eget*; ib. 1, 59: *quanto . stopus* pro *quantost opus*; ib. 2, 11: *respondit laudat rabhis* pro *respondet . laudatur ab his*; ib. 2, 14: *quina sic* pro *quinas hic*; ib. 2, 37: *audi rest o pere* pro *audire est operae*; ib. 2, 53: *uerum foret* pro *uerum hoc se*; ib. 2, 55: *mars saeuus* pro *Marsaeus*; ib. 2, 59: *auum de* pro *abunde*; ib. 2, 64: *infaustas ullae* pro *in Fausta Sullae*; ib. 2, 88: *pedes templorem* pro *pedest emptorem*; ib. 2, 93: *nās . ūta* pro *Nasuta*; ib. 2, 100: *cur apparet ibi* pro *pure apparere tibi*; ib. 2, 115: *fastidio somnia* pro *fastidis omnia*; ib. 3, 45: *patere* pro *pater et*; ib. 3, 60: *ac res* pro *acris*; ib. 3, 61: *inuidiatq* pro *inuidia atque*; ib. 3, 67: *te merem* pro *temere in*; ib. 3, 129: *quam uis* pro *quamuis* (cum codd. F γ).

A. P. v. 1: *pectori quinam* m. I, corr. *pectore quinam*, pro *pictor equinam*; v. 38: *iam mater* pro *materiam* (in lineae initio); v. 119: *si quaere* pro *sequere*; v. 160: *te metere* pro *temere*; v. 226: *auertere* (cum cod. C) pro *ita uertere*; v. 272: *miratis modo* pro *mirati si modo*; v. 291: *uersu* pro *uos o*; v. 304: *tantis tergo* pro *tantist ergo*; v. 307: *parentusopes* pro *parentur opes* (cum cod. C[1]); v. 313: *quos ita more* pro *quo sit amore*; v. 327: *sede quicumq* pro *si de quincunce*; v. 342: *celsi praeter cunctauram poemata* pro *celsi praetereunt austera poemata*; v. 386: *iudicium stea* pro *iudiciumst ea*; v. 409: *quaesitum stego* pro *quaesitumst ego*; v. 430: *rore mallet* pro *rorem saliet*; v. 434: *multi surgere cui . illis* pro *multis urgere culullis*; v. 433: *laudato ore* pro *laudatore*.

XXI.

Vocabulorum integrorum sive similium sive variorum permutationes [1]).

a pro *ab*, Epod. 17, 24.
ac pro *et* (cum cod. A), Carm. I, 12, 15.
accedit pro *accendit*, Epod. 14, 14, versus initio.
ad pro *an* (cum cod. γ), Epod. 1, 9, versus initio.
adeptum (C) pro *ademptum*, A. P. v. 54.
adet pro *manet*, Epod. 12, 10.
agris (A V) pro *aruis* (G γ), Epod. 2, 18.
alitis pro *altis*, Epod. 17, 70.
amisso pro *amoto*, Serm. I, 1, 27.
an pro *at*, A. P. v. 330.
an pro *aut*, Serm. I, 1, 101.
Antipathen pro *Antiphaten*, A. P. v. 145.
atris (cum cod. C, in quo superscriptum est: *l ora*) pro *ora*, A. P. v. 277.
auctor pro *actor*, A. P. v. 369.
audiendi pro *audendi*, A. P. v. 10.
austri (γ) pro *astri*, Epod. 16, 61.
ā talicis (= *aut talicis*) pro *Attalicis*, Carm. I, 1, 12.
aut pro *at*, Serm. I, 3, 33, Epod. 2, 29, versus initio.
aut pro *atque*, Epod. 5, 21.
aut pro *et*, Epod. 5, 3.
auis pro *apis*, Carm. IV, 2, 27.
beatus pro *queamus*, Serm. I, 1, 119 (cf. litterarum

[1]) Cf. Grad. ad Crit. p. 110.

omissiones, *b* pro *u*, terminationum verbalium permutationes).

cantat pro *clamat* (γ), Serm. I, 1, 12.

clari (A) pro *cari* (F γ G), Carm. IV, 13, 14.

cognatum pro *prognatum*, Serm. I, 2, 70.

cuncta pro *uncta*, Epod. 5, 19.

cupido (superscr. *l libido*) pro *libido*, Carm. I, 25, 13.

cur pro *cum*, Serm. I, 3, 70.

de pro *di*: *defingas* pro *diffingas*, Carm. I, 35, 39; *demoueas* pro *dimoueas*, Carm. I, 1, 13.

deponere pro *depromere*, Carm. I, 37, 5.

di pro *de*: *discriptas* (cum cod. A¹) pro *descriptas*, Carm. II, 13, 23; *diffuso* (A¹ C) pro *defuso*, Carm. IV, 5, 34.

do pro *si*, Epod. 14, 13.

equi m. I (A), *equis* m. II, pro *eques*, Epod. 16, 12.

est pro *si*, Serm. I, 3, 94.

et pro *ac* (cum codd. A C G), Carm. III, 28, 6.

et pro *at*, Carm. III, 4, 49.

et pro *est* (C), A. P. v. 416.

exortita secandi (C) pro *exsors ipsa secandi*, A. P. v. 305.

exuuiae pro *excubiae*, Carm. III, 16, 3.

forsan pro *forset*, Serm. I, 28, 31.

fratri pro *nati*, Epod. 17, 44.

fugisse pro *uixisse*, Serm. I, 2, 21, inde ortum, quod vocabulum *fugato* sequitur.

fugit pro *frugi*, A. P. v. 207.

haud pro *aut* (*haut* C), A. P. v. 42.

idem pro *lege*, Serm. I, 3, 72.

illigata (A) pro *implicata* (γ F), Epod. 5, 15.

impressa (A C) pro *inpulsa*, Carm. IV, 6, 10.

in pro *non*: *in auspicatos* (A), versus initio, Carm. III, 6, 10.

in pro *tam*: *inquam* pro *tamquam*, Serm. I, 1, 71.

in pro *ut*, Serm. I, 2, 105.

incendas, superscr. *l incedas*, Carm. III, 18, 3.

incidis pro *incedis*, Epod. 15, 18.

infectum (A γ) pro *imbutum*, Epod. 5, 65.

inquid pro *inquit*, Serm. I, 2, 57.

inuidi pro *infidi*, Epod. 17, 65.

iussit pro *possit* (C¹), A. P. v. 422.

laboribus pro *doloribus*, Epod. 17, 64.

laetus pro *lenis*, versus initio, Carm. Saec. v. 52.

leoninae pro *ieiunae*, Epod. 5, 23.

luxere pro *unxere*, versus initio, Epod. 17, 11.

malorum pro *bonorum*, Serm. I, 1, 79.

militibus pro *mitibus*, Epod. 2, 17.

nec pro *ne*, Carm. I, 17, 25, III, 7, 23, III, 29, 6 (A).

nec pro *neque*, Epod. 12, 3, Serm. I, 2, 84.

nec pro *nunc*, A. P. v. 19.

neque pro *nec*, Carm. I, 22, 2 (cum cod. F aliisque), II, 16, 22, Epod. 1, 29 (A), 2, 6 (A), Serm. I, 1, 60 (cum cod. F).

nescire (cum codd. B¹ R F) pro *nec scire* (A¹ γ), Carm. IV, 4, 22.

nihil pro *nil*, Epod. 11, 11.

nil pro *nihil*, Carm. I, 28, 12.

non pro *an* (A) versus initio, Epod. 14, 10.

non (A) pro *nec* (F γ), Carm. IV, 9, 19.

non pro *neu*, A. P. v. 340.

nona pro *longa*, A. P. v. 251.

nos pro *non*, A. P. v. 50.

num pro *cum*, Serm. I, 2, 116.

num (C) pro *dum*, A. P. v. 230.

num pro *nunc*, Serm. I, 3, 19.

nunc pro *num*: *nuncquam* pro *numquam*, A. P. v. 437; *nuncquam* pro *numqua*, Serm. I, 3, 35.

obtegit pro *optigit*, Epod. 4, 1.

opposita pro *opsita*, Carm. I, 18, 12.

ora (A) pro *hora*, Carm. III, 29, 48.

partibus pro *patribus*, Carm. IV, 6, 32.

pascula pro *pascua* vel *pascuis*, Epod. 1, 28.

peccare (C F) pro *pacare*, A. P. v. 197.

ponticum (A γ) pro *publicum*, *Apulicum*, *Punicum*, Carm. III, 24, 4.

praesectum (*presectum* C) pro *perfectum*, A. P. v. 294.

praeter euntem pro *inter euntem*, Serm. I, 1, 116.

primus pro *fluminis*, Carm. I, 20, 6.

proiecit pro *deiecit*, Serm. I, 3, 91.
pronem pro *pauonem*, Serm. I, 2, 116.
prospera pro *aspera*, sed corr., Carm. I, 23, 9.
protulit (A[1] C R F) pro *propulit*, Carm. IV, 4, 6.
q pro *atque*, Serm. I, 1, 85.
que pro *ue*, Carm. IV, 9, 20 (A), A. P. v. 289 (cum cod. C); *ue* pro *que*, Carm. III, 2, 16 (A[1] D[1]), IV, 9, 8 (A), A. P. v. 37 (C); v. 65 (C).
rauos (V) pro *flauos* (F γ G), Epod. 16, 33.
regnum, versus initio, pro *regum*, Carm. IV, 12, 8.
relatus pro *relapsus*, versus initio, Epod. 17, 18.
sacris (A) pro *diuis*, Carm. III, 14, 6.
saxa pro *sacra*, A. P. v. 397.
se pro *seu*, A. P. v. 426.
serua (R L D[1] A[1] γ) pro *saeua*, Carm. I, 35, 17.
sicut pro *sic*, Carm. I, 12, 31, Serm. I, 1, 101, versus fine.
sit pro *si*, Serm. I, 2, 49.
solet pro *posset*, Epod. 5, 13.
subtegmine (A[1]) pro *subtemine* (A[2] F γ), Epod. 13, 15.
sū (= *sum*) pro *siue*, Carm. I, 22, 6.
taecta pro *taetra*, Serm. I, 2, 33.
tenebris pro *teneris*, Carm. IV, 1, 26.
tolli pro *pelli* (cum cod. y), Serm. I, 2, 110.
totidem (A) pro *totiens*, Carm. Saec. v. 23.
trans pro *Troiae*, Carm. I, 8, 14.
tum (C) pro *tunc*, A. P. v. 103.
tunc (A et al.) pro *tum*, Carm. I, 13, 5, III, 29, 62 (A[1] γ C R).
ut pro *et* (cum cod. F aliisque), Carm. I, 31, 10.
Utilius pro *Uillius* (*Tillius* y), Serm. I, 2, 64.
ue pro *que*, vide s. *que*.
Uenus pro *malus*, Serm. I, 2, 8.
uenusto, superscr. m. I *remisso*, Carm. III, 27, 67: praecesserat *ridens Uenus*.
uere pro *oro* (cum cod. A), Carm. I, 8, 2.
uictum (A[1]) pro *uinctum*, Carm. IV, 11, 24.
uiriles pro *seniles*, A. P. v. 176 ex sequenti versu depromptum.
uisus pro *iussus*, Epod. 5, 91.
uoluptas (F et al.) pro *uoluntas*, Carm. I, 27, 13.

C.

De codice Bernensi meletemata palaeographica et litteraria.

I.

De notis quibusdam palaeographicis in codice Bernensi obviis [1]).

Cap. 1.

De nota ⊙.

Duobus tantum locis hoc signum praefixum est iisque argumenti simillimi, nempe:

f. 29b, Serv. G. I, 33, cf. ed. nostrae vol. III p. 140, 15—17:

Sciendum deinde est uoluisse maiores
⊙ in his signis esse deorum domicilia ut. solis est leo lunę uero cancer

ib. G. I, 33, cf. ed. nostrae vol. III, p. 140, 20—22:

Sed remoti sunt sole et
⊙ luna. quorum sunt domicilia leo et cancer. Hę quinque ordines.

Videtur autem ista nota planetarum mentionem utroque loco factam innuere. Congruit fortasse cum nota ab Isidoro (Orig. I, 20) *cryphia* nominata, cuius forma ◡ est apud Isidorum, O in excerptis Engelbergensibus, quae tum ponitur Isidoro auctore, ubi quaestio dura aperiri vel solvi non potuit.

Cap. 2.

De nota T.

Hanc notam non nisi tribus Ovidii Metamorph. libri I locis inveni his:

f. 187b col. 1, Ovid. Met. I, 141:

T iamque nocens ferrum ferroque nocentius aurum
ib. I, 144: T uiuitur ex rapto non hospes ab hospite tutus
ib. I, 145: T non socer a genero fratrum quoque gratia rara [est.

Quibus versibus cum satis graves insint sententiae, hoc ipsum significare voluisse librarium suspicor. Praeterea f. 190a col. 2 etiam legitur Bedae Britannorum historiae adscriptum l. infra c.:

T Nec uinearum | expers piscium uolucrumque sunt
Γiso et cer | uorum capearumque uenatui insignis. | Est
Γiso autem proprie patria scottorum est | est autem sinus
giso maris permaximus.

Hic quoque de re memorabili agitur.

Cap. 3.

De nota Γ.

Nota Γ tertiae alphabeti Graeci litterae admodum similis, ubi legitur, Graecum quoddam textui inesse vocabulum ostendit, quod cum adnotator littera G significare posset, Graecam litteram, quia de Graecis agebatur, amplecti maluit. Cf. exempli gratia:

f. 3a, Serv. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III p. 4, 6. 7:
Γ ΟΠΑΤΑΥΤΩ. ΤΩΝ. ΒΟΩΝ. Idest qui curam gerit boum

f. 3b, E. I, 1, cf. ed. nostrae vol. III p. 4, 25. 26; p. 5, 1:

Unde etiam fagus dicta est ΑΠΟ. ΤΟΥ
Γ ΦΑΓΪΝ. Hoc uidetur dicere. lAces sub umbra fagi In ag | ris tuis

[1]) Cf. disputationem a me in Conventus Philologorum Germanicorum trigesimi noni Turici habiti Annalibus (p. 247—257) propositam.

f. 5^b, E. II, 11, cf. ed. nostrae vol. III p. 20, 6. 7:

Γ herba est quam graeci: ⊦ΕΡΠΙΛΛΟΝ. dicunt. IN multis [enim nominibus

f. 6^a, E. II, 20, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 9. 10:

Γ multi. secundum homerum. qui ait. ΚΑΙΓΑΛΛΕΥΚΟΝ. [legunt niuei

ib. E. II, 21, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 15. 16:

Mille meę siculis er

Γ rant In montibus agnę. Theocritus bota ΧΛΛΒΟCΚΩ̂.

f. 8^b, E. II, 65, cf. ed. nostrae vol. III, p. 27, 29. 30:

Γ uocalem. sequitur.. sic homerus. ΤΙΑ. ΑΝΧΘΗCΡΙΤΡΟΙΗC.

f. 15^a, E. IV, 34, cf. ed. nostrae vol. III, p. 49, 25. 26:

Uidetur tamen locus hic dictus Per

Γ ΑΠΟΚΑC. ΑΡΟ̇ĊCΑΤΑsin Idest per omnium rerum [uolubilitatem

f. 101^b, A. III, 421, 426 s., cf. ed. nostrae vol. I, p. 418, 7. 17. 18. 19:

quod graece be

Γ retron dicitur.. Prima.. nominatiuus pluralis est á neutro [et est graeca figura. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΝΕΓΡΠΟC.. Pube tenus.. Tenus. praepositio [est ablatiua

Eadem nota eodem sensu Horatianis quoque adscripta est, ut

f. 170^b col. 2, Carm. IV, 8 titul.

Γ ΕΝcomas | ΤΙCΕ monocolos metrum asclipiadium. [1]

CAP. 4.

De nota ˙˥ vel ˙7.

Haec nota, cuius usus inde a f. 3^b invenitur, non nisi ad eam libri partem pertinet, qua Servius exhibetur. Significat autem singulorum scholiorum initia [2], qua in re nulla fit differentia, sive in lineae capite illa sive medio sive extremo in versu collocata sunt. Observandum tamen, eam notam interdum falso adhiberi, id quod temeraria textus interpunctione commissum esse videtur, nec non quamvis frequentissime delineatam nonnullis tamen locis ubi poni debebat desiderari. Atque hanc quam dixi esse eius significationem, pauci loci ex inmensa eorum multitudine forte adrepti omnium instar pro exemplo erunt hi, quos ita dedi, ut totum singularum quibus nota ˙˥ praefixa est linearum circuitum accurate exprimerem:

f. 3^b, Serv. E. I, 1, 2, cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 1—6:

˙˥ etiam glandibus. alebantur. antea. mortales. Tu patulę
˙˥ Patulum dicimus quod patet naturaliter. Ut. Nares. arbor. Pa tens uero est quod et aperitur. et clauditur ut ostium. [oculi. Silues
˙˥ trem musam idest rusticum carmen. Tenui auena idest culmo

ib. E. I, 2 ss., cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 9—13:

˙˥ Meditaris quod graeci. ΜΕΛΩΤΩ. dicunt per. ΑΝΤΙ- [CΤΟΕΧΟΝ. Me ditor dixerunt latini. L. enim et. d. interdum sibi inuicem [cedunt Unde et
˙˥ sella. pro. sedda. dicitur á sedendo. Nos patriam fugi- [mus. Plus

ib. E. I, 5, cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 16. 17:

˙˥ Resonare doces amarillida. siluas idest carmen tuum de ami ca amarillida. Compositum

f. 4^a, E. I, 5, cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 20—22:

se

˙˥ curus est Ut tantum de suis amoribus cantet. Namque [erit ille mihi semper deus

ib. E. I, 7, 8, cf. ed. nostrae vol. III, p. 6, 3—5:

Sic lucanus

˙˥ de nerone sed mihi Iam numen. Sępe. tener. nostris ab [ouilibus. i. agnus

ib. E. I, 8, 9, cf. ed. nostrae vol. III, p. 6, 12—14:

secundum quod absolutus est

˙˥ sensus Ut sit sepe Perfundit.. Errare pasci. Ut Mille

ib. E. I, 10, 11, cf. ed. nostrae vol. III, p. 6, 18. 19:

Ca

˙˥ lamo agresti. Rustico stilo.. sic supra. Tenui auena. Ne fre quens

[1] Cf. Gisonis nomen a librario *Iso* scriptum f. 190^a col. 2.

[2] Quae f. 2^a—f. 3^a scripta sunt — nam f. 1 argumentum a Servio plane alienum est, cf. catal. codd. Bernn. p. 348 — ideo hac nota carent, quia non scholia illis continentur, sed Servii in Bucolica praefatio, cui tali modo distinguendae non fuit locus. Est nota *paragraphos*. Thilo in progr. Naumburg. (a. 1856) signis ≯ et ͻ scholiorum initia in marg. significari dicit, idem illa in textu duobus punctis ante positis indicari contendit. Sed ut hoc neque semper occurrit et saepissime ipsam scholiorum unitatem dirumpit, ita ͻ forma nusquam invenitur, sed ˙˥, neque ≯ nota ullibi occurrit.

f. 4ª, E. I, 13, 15, cf. ed. nostrae vol. III, p. 6, 27—29. 30, p. 7, 1—3:

Protinus porro . tenus
┐ longe á finibus Unde est paulo post. At nos hinc alii [sitientes ibimus
┐ afros. Eger et animo et corpore ęger dicitur. Ago . autem [mino proprie dicitur
┐ Nam agi dicuntur pecora. Spem gregis Idest marem et [feminam. Re
┐ paratio enim gregis In utroque sexu consistit . a . Silice. [In . nuda . ad hoc
pertinet.

Obstare videtur, quod et ipsum f. 4ª legitur, hoc:

E. I, 12, cf. ed. nostrae vol. III, p. 6, 24. 25:

Sane uera lectio
┐ est Turbatur ut sit Impersonale quod ad omnes pertinet [generaliter

sed revera „turbatur" lectio novi scholii ansam dedit. Confer praeterea:

f. 26ª, E. IX, 48, 50, 51, cf. ed. nostrae vol. III, p. 116, 6. 7. 9—12. 13:

quo et uuę et
┐ et frumenta maturescunt . . Carpent tua poma nepotes . . [ac si diceret Nihil est
quod possit timere . . Nam illud respicit quod supra inui- [diose dixit . . INsere
┐ Nunc meliboe piros.p . o . u . . Omnia fert ętas idest aufert. [Nam intelligimus

ib. E. IX, 52, 54, cf. ed. nostrae vol. III, p. 116, 16. 17. 24:

Ut
cęca
┐ tres adeo incertos longo (del. longo) caligine soles ? . . Lupi . [moerī uidere pri
ores

ib. E. IX, 57, 60, cf. ed. nostrae vol. III, p. 117, 3. 4. 8. 9:

ib et hoc dicit Ut pos
┐ sis canere cuncta siluerunt . . Uianoris . . hic est qui et ocnus
oy
┐ dictus est . de quo . dicit in ·X· Fatidicę mantus et tusci [filius amnis

ib. E. IX, 61, 62, 63, cf. ed. nostrae vol. III, p. 117, 12—18:

┐ Stringunt frondes amputant . decutiunt in georḡ glan
┐ des tunc stringerent . . Tamen ueniemus in urbem . etiam si
paululum quiescentes dederint operam cantilenę . . Nox
┐ pluuiam ne colligat ante . . Ueremur enim aut cum ortu [solis . aut

f. 26ª, E. IX, 64, 65, cf. ed. nostrae vol. III, p. 117, 20—22:

sed cantan
┐ tes ita enim minorem Itineris sentiemus laborem. Hoc [fasce leua
bo . .

ib. E. IX, 66, cf. ed. nostrae vol. III, p. 117, 25. 26:

┐ DESine plura puer . ac si diceret . nimii desiderii es . . [quod nunc.

ib. E. IX, 66, 67, cf. ed. nostrae vol. III, p. 117, 27. 28:

Nam canere otio
┐ sorum est . . Cum uenerit ipse . . uel uirgilius cuius ad- [uentu sperabat

f. 34ª, G. I, 155, 157, 159, 160, cf. ed. nostrae vol. III, p. 168, 26, p. 169, 1. 2. 5. 7—9. 11. 12:

┐ orate serenas . . sine causa ingentes frumenti alieni acer- [uos aspicies per quod osten
┐ dit rusticum . sua inertia . famem non anni uitio susti- [nere . . Premes umbram
┐ Coartabis Imminues . . Famem . solabere . ac si diceret in [glandibus qui desatiaueris
┐ quia dixerat . et Uictum dodona Negaret . . Agrestibus [arma . idest instrumenta .

ib. G. I, 163, cf. ed. nostrae vol. III, p. 170, 3—5:

frumen
┐ torum hominibus indicandum . ergo hoc dicit plaustra [uolubilia matris eleusinę idest qualia osten
dit ceres eleusina

ib. G. I, 164, 165, cf. ed. nostrae vol. III, p. 170, 9, 10—12. 16—20:

┐ Tribulaque trahęque genus uehiculi unde teruntur fru- [menta. Trahęque epenthe-
┐ sin fecit. Causa metri ut nauita. Traha autem uehiculum [est á trahendo
┐ dictum nam non habet rotas . . INiquo poñ rastri. Idest [magni scilicet ut sine labore rus
┐ tici possit glebas infringere . . Uilia praeterea celei uilisque [supellex . idest uasa de
uimine

ib. G. I, 165, 166, cf. ed. nostrae vol. III, p. 171, 1. 2. 5:

aut pár de
┐ bet esse nominatiuo aut una syllaba maior . . et mystica [uannus iacchi idest

ib. G. I, 166, cf. ed. nostrae vol. III, p. 171, 10. 11:

hinc est quod
┐ dicitur Osiridis membra . a tyfone dilaniati . isis . cribro [superposuis
se

f. 34ª, G. I, 166, 170, cf. ed. nostrae vol. III, p. 171, 14, p. 172, 3. 4:

⌝ discerptum . IN burim In curuaturam. Nam buris est cur- [uamentum aratri

ib. G. I, 172, cf. ed. nostrae vol. III, p. 172, 13. 14:

Bi
⌝ nę aures . . duę quibus latior sulcus efficitur . Duplici . aptantur

ib. G. I, 173, 174, cf. ed. nostrae vol. III, p. 172, 19. 20, p. 173, 1:

ne bo
⌝ ues laborent . . Stiua . manica aratri qua regitur. Currus [autem dixit propter

f. 89ª, A. II, 508, 509, 510, 512, 514, 515, 516, 519, 520, 524, 528, 529, 531, cf. ed. nostrae vol. I, p. 297, 13. 14. 24. 25. 26, p. 298, 15—17. 18. 27—29, p. 299, 1—12. 14—16. 19, p. 300, 2. 4:

⌝ si autem mediis legeris non stat uersus nisi exclusa . Ƭ . . [Ęuo . non timore . . Circumdat non apte
⌝ sibi cohęrere facit sed potius oneri sumit . . INutile fer- [rum epitheton . . ipse inutilis . .
⌝ Nudo sub axe hoc est sub diuo quod Impluuium dicitur [idest serenum . . Axis autem aut plaustrum septentrio
⌝ nale . aut pars septentrionis . . Aut spiritus quo mundus [mouetur sicut dicit lucanus . . Penates sunt
⌝ omnes dii qui domi coluntur . Nequiquam secundum epicu- [reos propter uim bellicam . . Altaria superorum . . INfe rorum tantum arę . . ARA autem dicitur á precibus quas [graeci aras dicunt unde contra . Imprecatio . CATA
⌝ Ƭ A. dicitur . . Praecipites festinę propter tempestatem et [bene atra . addidit quia est et clara
⌝ ut clara repente tempestas . . Dira . modo proprie . . Dira [enim est deorum ira . . ergo quae mens infusa
⌝ ex deorum ira . . Ruis aut festinas . aut . incedis . seniliter . . [si ipse meus subaudis . . posset defende re . . Ore . effata . pleonasmos est abundat . ore . . Uacua . [magna . . quae diffici
n
⌝ le complentur . . Uulnere . bonum schema . uulus pro telo . . [Euasit peruenit . . Uitam

ib. A. II, 533, 536, 537, 538, cf. ed. nostrae vol. I, p. 300, 8. 10. 16—19. 22. 23. 30:

⌝ Media autem manifesta et potest referri uel ad priamum [uel ad politē . . Si qua est uel secundum epi cureos vel desperat quia impune ante aras conspicit [cędem . . Curet . idest ulciscatur . .
⌝ Grates prout res fuerit vel in bonis vel in malis dicuntur [sicut praemia . . Me . cer
⌝ nere . . de spectaculo queritur idest deplorat, non de morte. [Coram modo adverbium temporis est

f. 89ª, A. II, 547, 549, 550, 552, cf. ed. nostrae vol. I, p. 302, 11—14. 15. 16. 18. 19:

⌝ quam bello troiane petisti . Hesperiam . metire Iacens . . [Astismos est urbanitas sine iracundia . . Ut . Atque idem iungat uulpes [et mulgeat
⌝ hircos . . Degenerem . idest non respondentem moribus [patriis . . Altaria ad
⌝ ipsa . . Unde . sperabat auxilium . Coruscum extulit . . si . [ornatum gemmis caput

ib. A. II, 552, 554, cf. ed. nostrae vol. I, p. 302, 22. 23. 24:

⌝ caput esse sublatum . . Ȯ . . Haec finis . . Omnia latina no- [mina . In . anima . sim plicia

ib. A. II, 556, 557, cf. ed. nostrae vol. I, p. 303, 12. 13. 14:

intel
⌝ ligitur . Regnatorem asię quia Imperauit phrigię et migdo- [nię . . Litore trun cus

ib. A. II, 558, 559, 562, 564, cf. ed. nostrae vol. I, p. 303, 27, p. 304, 1. 2. 6—8. 10:

⌝ nomine sine agnitione . . Sęuus horror quia est et bonus [Ut lętusque per artus horruit . . Uitam . exhalantem . secundum eos . qui animam [uitam volunt ut . atque
⌝ in uentos uita recessit . . Diripienda partī pro partiō est . . [Copia . no ta.

Cap. 5.

De notis Ƭ et Z.

Hae notae, quarum altera litteram R, altera litteram Z effingit (nam e. g. f. 145ᵇ G. II, 330 vocis „Zefiri" prima littera eodem ductu delineata est), tum adhibentur, cum quid vitiose scriptum legitur sive litteris vel syllabis male positis sive lacuna commissa. Itaque haud mirandum, quod nonnullis locis ambae inter se coniunctae sunt, qua de re vide quae infra proponentur.

Ac primum quidem de ϒ nota haec exempla sufficiant:

f. 3ᵃ, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 22—24:

ϒ INgeniti . hiatico [1]) salonii . et in sileni . theologia uelut ex [insertis . altio
ribus rebus posset placere

f. 7ᵇ, E. II, 42, cf. ed. nostrae vol. III, p. 25, 3. 4:

Licet
ϒ troierathestyllide [2]) amica quae eos á me cupit abduce
re

f. 9ᵇ, E. III, 7, cf. ed. nostrae vol. III, p. 31, 7. 8:

Sensus autem est noli ual
ϒ de ualde [3]) haec obicere . tamen scias ..... [4]) fortibus obicien
das rapinas . .

f. 10ᵃ, E. III, 9, 10, cf. ed. nostrae vol. III, p. 31, 26, p. 32, 1. 2:

uene
ϒ rare napeas . . Tum credo et rustice et naturaliter respondet [ante enim [5]) purgat
obiecta . sed alia . obicit

ib. E. III, 13 extr., 15, 16, cf. ed. nostrae vol. III, p. 32, 15—18:

Sęuus iste ro
ϒ mulus aliquatenus aliquarat . . [6]) Quid faciant d. fures . [Plerumque

f. 20ᵇ, E. VI, 78 extr., 83, cf. ed. nostrae vol. III, p. 81, 10. 11. 21. 22:

Tereus in upupa
ϒ Mytis [7]) In fassidem prognę in erundinem [8]) filomela . in [lusciniam .... [9])
.... [10]) Eurotas fluuius laconum qui ab apolline suas [educat lau
ros

f. 36ᵃ, G. I, 235, cf. ed. nostrae vol. III, p. 186, 12. 13:

ϒ Unam nos habitamus . . Alteram . Antipodes et ad quos [dicuntur antipodes [1])
hinc torrente zona hinc frigidis ire prohibemur . . Anti- [podes autem dicuntur

f. 36ᵃ, G I, 235, cf. ed. nostrae vol. III, p. 186, 17—19, p. 187, 1:

acce
ϒ dit quisquam Una feruens á qua nunquam sol recedit [............ [2])
..... [3]) duę temperatę ad quas uicissim uenit. Mundus [ut ad scithiam ri
pheasque

f. 103ᵇ, A. III, 541, cf. ed. nostrae vol. I, p. 434, 14. 15. 16:

ϒ arant sed tamen ANACULUTon . . Nam quamquam non [praemisit . . spes et [4]) pacis ait

Idem signum et in Horatianis habes, ut:

f. 173ᵇ col. 2, Carm. I, 24, 3:

ϒ Cantus mei phomene [5]) cui liquidam pater

f. 175ᵇ col. 1, Carm. I, 28, 25:

ϒ particulam dare sic quodcumque minabit reurus [6])

Atque haec notae ϒ significatio dilucide explicatur vocabulo *deest* adposito:

f. 28ᵃ, Praef. Georg., cf. ed. nostrae vol. III, p. 128, 2. 3:

ϒ licet . longo Interuallo secutus est tamen teocritum......... [7])
deest Teocritum in bocolicis

Quae cum ita sint, in his quoque, qui infra sequentur, locis quamvis leviter tantum corruptis vitium deprehendisse dicendus est adnotator, cum eandem iis notam adpinxerit:

f. 3ᵃ, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 20. 21:

ϒ sciendum .VII . . . eglogas ēē . meras [8]) rusticas quas . theo [critus . x . habet . .

---

1) *Leg.* genethliaco.

2) *Leg.* roger a Thestyli.

3) *Alterum* valde *delendum.*

4) *Lacuna 4 vel 5 litterarum: omissum* uiris.

5) *Leg.* non enim ante.

6) *Leg.* aliqua ratione.

7) *Leg.* in upupam, Itys.

8) *Leg.* Procne in hirundinem.

9) *Lacuna 8 litterarum.*

10) *Lacuna 7 vel 8 litterarum.*

1) *Del.* dicuntur antipodes.

2) *Lacuna 12 litterarum.*

3) *Lacuna 5 litterarum.*

4) *Leg.* est; *fortasse et ad vocabuli ANACOLUTON formam quamvis non nisi leviter corruptam nota respicit.*

5) *Pro* Melpomene.

6) *Pro* minabitur Eurus.

7) *Lacuna 15 litterarum; verum nihil deest, sed alterum* teocritum *delendum.*

8) *Superscriptum* ꝉ ēē meras *m. II; in textu vocabula* esse *et* meras *nota* V *m. II inter se coniuncta sunt, ut in puncto illo inter* esse *et* meras *posito adnotator haesisse videatur.*

f. 7[a], E. II, 31, cf. ed. nostrae vol. III, p. 23, 16—18:

ru

ϒ bet eius facies. Ad çtheris Imitationem [1]) in pectore ne-
[bridem habet stel
latam . ad stellarum Imaginem.

ib. E. II, 34, cf. ed. nostrae vol. III, p. 24, 12. 13:

hor

ϒ ret . . Labellum inanis fimum quam quidam [2]) temptant
[facere discretionem

f. 7[b], E. II, 45, cf. ed. nostrae vol. III, p. 25, 13—15:

Sane Calathis [3]) graecum est. Nam lati

ϒ ne quasillum uel canistrum [4]) dicitur cicero . In philippi-
[cis . . At uero inter quasilla
pendatur aurum . .

f. 8[b], E. II, 63, cf. ed. nostrae vol. III, p. 27, 25. 26:

ϒ Torua leena lupum . uerum est Nam necesse est ut ue-
[niente [5]) lupo

ib. E. II, 65, cf. ed. nostrae vol. III, p. 28, 1. 2:

ϒ Trahit sua . quenque uoluptas. Notatur á criticis [6]) quod
[hanc sen
tentiam dederit rustico . supra bocolici . carminis legem

Atque haec hactenus. Ipsa vero littera ϒ num *retractandum* vel *recensendum* vel *requiras* significet, haud ausim pro certo adfirmare, sed cf. quae de nota *Z* dicentur. Iam notam *Z* eandem vim habere ex his locis elucebit:

f. 6[a], E. II, 15, cf. ed. nostrae vol. III, p. 20, 22. 23:

Alexandrum

Z quem adamauit [7]) asinius pollio. Et . cebetem puerum
[cum . leria

ib. E. II, 20, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 9. 10:

Et

Z multi . secundum homerum . qui ait *ΚΑΙΤΑΛΛΕΤΚΟΝ* [8]).
[legunt niuei

f. 94[a], A. III, 68, cf. ed. nostrae vol. I, p. 350, 14—16:

prioris . . Pithagoras uero . non metempsiscosin [1]) . sed pa-
[lingenesian esse dicit

Z hoc est redire post tempus . . supremum . non est nomen .
[sed aduerbium . . toruum clamat . . Ciemus

ib. A. III, 70, cf. ed. nostrae vol. I, p. 350, 24—26:

Z epitheta posuit uitiose ut supradiximus . fecit autem hoc
[proprie [2]). In . x . uersibus . Auster pro quouis

f. 123[b], A. V, 735, cf. ed. nostrae vol. I, p. 645, 4. 5:

secundum theologos circa lu

Z narem circulum Ubi iam aer porio [3]) est Unde ait ipse
[uirgilius

f. 127[b], A. VI, 107, cf. ed. nostrae vol. II, p. 24, 5—7:

scatenis . sine gaudio . . Altē ideo ille dicitur locus quod
[nec . hiomantia

Z uel siomantia [4]) non nisi ibi poterat fieri. Quae sine ho-
[minis occisione non fiebant. Nam

f. 129[a], A. VI, 149, cf. ed. nostrae vol. II, p. 32, 13—17:

Duo enim horum sacrorum genera fuisse dicuntur. Unum .
[NEKROman

Z tię et aliud sciomantię in nicromantia [5]) ad euan
drum [6]) cadauer

f. 132[a], A. VI, 340, cf. ed. nostrae vol. II, p. 57, 16—18:

co

gnouit in umbra . . Prudentiores dicunt animas receden-
[tes á cor

Z poribus [7]) . . sordidiores esse donec purgentur quę purgatę
[incipiunt

Praeterea in Horatianis:

f. 185[b] col. 2, Serm. I, 2, 11:

Z respondit laudat rabhis [8]) culpatur ab illis

ib. Serm. I, 2, 19:

Z ero [9]) quaestu sumptum facit hic uix credere possis

---

[1]) *Verba* Ad çtheris Imitationem *male a prioribus, quibuscum coniungenda erant, separata sunt.*

[2]) *Pro* inanissimam quidam.

[3]) *Pro* calathus.

[4]) *Verba* uel canistrum *desunt in ceteris codicibus.*

[5]) *M. I scriptum fuit* uenient, *m. II corr.*

[6]) *Suprascr. m. II* rethoricis: *itaque in verbo* criticis *adnotator offendisse videtur, nisi potius* quemque *reponi maluit.*

[7]) *Pro* ei donauit.

[8]) *Ob Graeca corrupta.*

[1]) *Hoc loco nota aut ad istam vocem pertinet aut ad* sed *particulam post* redire *omissam.*

[2]) *Alii libri* prope *habent. Fortasse et ipsum vocabulum* uitiose *notam elicuit, sed illud magis adridet.*

[3]) *Pro* purior.

[4]) *Pro* necyomantia uel sciomantia.

[5]) *In marg. m. II*: corrg. nec.

[6]) *Pro* eleuandum.

[7]) *Nota ad pravam interpunctionem post* corporibus *positam pertinere videtur.*

[8]) *Pro* laudatur ab his.

[9]) *Leg.* pro.

f. 185b, Serm. I, 2, 33:

Z nam simul ac uenas inflauit tęcta [1]) libido

Ambas notas inter se coniunctas habes duobus locis, quibus plures mendae insunt:

f. 17b, E. V, 90, cf. ed. nostrae vol. III, p. 64, 14. 15 et adnot.:

Ut si dicas. Pul
Z ϒ cher est fernis [2]). Faunorum Satyrorum. Silenorum. dilecta
tio

f. 20a, E. VI, 73, cf. ed. nostrae vol. III, p. 79, 26—29:

Cyllarus
cum castore quorum domitor fuerit Item et manibus progne
[pectus . . . . [3])
Z . . . . [4]) aut certe sit histeroproteron ut quasi utrius-
ϒ [que fabulę uideatur face
re commemorationem

In tanto utriusque notae significationis consensu illi Z vocem ζήτει vel ζητητέον subesse coniecerim, in ϒ vero fortasse *require* vel *requirendum* latet.

Cap. 6.

De nota V vel V̄.

Quia omnibus locis, quibus hoc signum praeponitur, versus inest, quin eo versus notio significetur, haud dubium. Vide sis haec exempla:

f. 2b, Serv. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 7—9:

V Ut. Nos patrię fines et dulcia. l. a. Primus etiam pes
[secundum donatum et dac
tylus

ib. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 12. 13:

Teren
V tianus cum de hoc metro diceret. Plurimus hoc pollet
[sicula telluris alumnus

ib. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 3:

V̄ Mantua. uę miserę nimium uicina cremonę.. Perdito ergo
[agro

f. 4a, E. I, 7, cf. ed. nostrae vol. III, p. 6, 1—3:

Oratius Praesenti tibi maturos largi
V̄ mur honores IUrandasque tuum per nomen ponimus aras.
[Sic lucanus.

f. 4b, E. I, 23, cf. ed. nostrae vol. III, p. 8, 15—17:

V̄ Nam est sedes deorum. Hoc autem eum dicere ille com-
[probat uersus. quantum
lenta solent inter uiburna cupressi.

f. 6a, E. II, 20, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 11—13:

oues in ingenti sunt pretio. Unde in georgicis legitur..
V̄ [Continuoque
greges. lege. mollibus albos.. Item. Alibi. Munere sic

f. 96a, A. III, 138, cf. ed. nostrae vol. I, p. 368, 24. 25:

V mitis est. unde. oratius.. condito. mitis.. placidusque telos..
[supplices audi

f. 115a, A. IV, 609, cf. ed. nostrae vol. I, p. 570, 12—15:

tyfone eius fratre uxor. isis. per totum orbem requisisse
V [dicitur. Iuuenalis. plan
gentis populi. Currit derisor. anubis. sed modo usurpatiue.
[Diras dixit

Interdum pro V̄ nota plene scribitur *uersus*, ut:

f. 138b, A. VI, 725, cf. ed. nostrae vol. II, p. 102, 10—12:

V̄ clauditur.. Globum autem ideo quia dicitur Sperodes
sus [esse.. Titaniaque astra

Cap. 7.

De nota f vel f vel fab.

Haec nota fabulam, h. e. mythum apud Servium extare scitu dignum significat, id quod quaevis fere pagina clamat, cf. instar omnium haec pauca:

f. 6b, E. II, 24, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 26. 27, p. 22, 1:

f Amphion et sethus fratres fuerunt ex | ioue et antiopa
sed zethus rusticus fuit amphion uero musi | cę artis peritus

ib. E. II, 26, cf. ed. nostrae vol. III, p. 22, 21. 22:

f Dafnis fuit filius mercurii formosissimus | puer qui primus
dicitur pastor fuisse.

f. 7a, E. II, 31, cf. ed. nostrae vol. III, p. 23, 14—17:

f Nam Pan deus est rusticus in naturę similitudinem ru | bet
eius facies.

[1]) *Pro* taetra.
[2]) *Pro* frenis; *praeterea* dilectatio *quoque vox notata esse potest.*
[3]) *Lacuna* 12 *litterarum.*
[4]) *Lacuna* 11 *litterarum.*

f. 8b, E. II, 63, cf. ed. nostrae vol. III, p. 27, 23. 24:

fab Et bene se reuocat ad rusticas com | parationes pene enim fuerat lapsus dicendo Pallas quas condidit arces.

Nam et hoc loco Palladis nomen in versu positum adnotatori fabulae notionem innuere visum est. Suspiceris igitur, in hisce quoque de fabula agi, quae f. 95a, A. III, 104 habes, cf. ed. nostrae vol. I, p. 360, 3–6:

f̄ Ut autem fingatur | Saturnus filios suos comesse ratio haec est quia dicitur deus esse ęternitatis et sęcu | lorum. (di)
mys̄ Sęcula autem annos ex se natos in se reuoluunt unde graece KRonos | quasi XRonos idest tempus dicitur.

Possis enim solvere *fabula mystica*; sed malim *figura mystica* his locis conlatis:

f. 95b, A. III, 113, cf. ed. nostrae vol. I, p. 363, 17–19:

Ideo autem mater deum curru ue | hi dicitur quia ipsa
mysti est terra quę pendet in aere ideo sustinetur rotis quia
ca fig̃ et mun | dus rotatur et uolubilis est.

f. 97a, A. III, 209, cf. ed. nostrae vol. I, p. 379, 22–25:

furię
fig̃ haec est ratio quia ipsę esse dicuntur unde epulas | di-
mys cuntur abripere quod est furiarum ut et manibus pro-
tica hibent contingere mensas unde et aua | ri dicuntur (dicuntur *linea inductum*) finguntur (p) furias pati abstinent (*corr.* abstinentię) partis. [1])

Cap. 8.

De notis ꝗ et ꝑ et ✱.

Qui loci his notis distincti sunt, id habent singulare, ut fere semper aliquid novi vel scitu digni proferatur sive artem grammaticam sive res naturales vel philosophicas vel historicas fabularesve spectans. Quarum nota ꝗ in Servio multo est frequentior quam altera, nota ꝑ in Horatianis atque Ovidianis una valet. Atque unam eandemque utriusque notae esse significationem, pauci ex innumeris loci infra adlati satis superque demonstrabunt neque dubitari potest, quin *chresimi* [1]) iam a veteribus usurpati similemque in modum picti notio subsit.

De priori igitur signo vide haec:

f. 5b, Serv. E. I, 32, cf. ed. nostrae vol. III, p. 9, 29; p. 10, 1:

ꝗ Unde etiam pecunia dicta est á peculio.. Aut certe et ł modum ł ad mores hoc ad | morsum temporum pertinet.

f. 6a, E. II, 18, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 5. 6:

ꝗ Ligustrum autem flos est can | didus sed uilissimus.. Uaccinia uero sunt uiolę quas purpurei colo | ris esse manifestum est..

f. 14a, E. IV, 6, cf. ed. nostrae vol. III, p. 45, 12. 14. 15:

ꝗ Redit | et uirgo. idest Iustitia. quae erigone fuit et permiscet lau | des tam pueri quam pollionis quam augusti.

f. 15a, E. IV, 44, cf. ed. nostrae vol. III, p. 51, 6. 7:

ꝗ Lu | teo. colore. idest rubicundo.. Et est ypallage pro. croco. luteo

f. 16b, E, V, 40, cf. ed. nostrae vol. III, p. 59, 3–5:

fontibus
IN | ducite frondibus umbras.. Facite nemora circa fon-
ꝗ tes. Et hoc | ideo. quia ut diximus. hęroum animę habitant uel in fontibus uel in nemoribus.

f. 17b, E. V, 66 extr., cf. ed. nostrae vol. III, p. 62, 13. 14.

ꝗ Per Altaria supernum numen ostendit.. Per parem numerum infernam indicat po | testatem..

Integrioris chresimi formae haec sint exempla aliquot:

f. 2b, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 14–16:

q ꝑ Et INtentio poetę haec est Ut imitetur | theocritum siracusanum. meliorem. moscho et ceteris qui bocolica | scripserunt.

f. 4b, E. I, 21, cf. ed. nostrae vol. III, p. 8, 4:

ꝑ Ouium teneros. Perifrasis agnorum.

f. 5b, E. I, 32, cf. ed. nostrae vol. III, p. 10, 4:

ꝑ Sane peculi pro peculii | per sincresin dictum est.

f. 6a, E. II, 20, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 7. 8:

ꝑ Quam. diues pecoris. n. Tria. sunt quibus | amatores possunt placere.. Diuitiis pulchritu | dine cantilena..

[1]) *f.* 136b, *A. VI,* 659, *cf. ed. nostrae vol. II, p.* 91, 21–24: *adscriptum est* mysticum *his verbis* (*de Eridano agitur*):

qui in italia padus uocatur quem alii ad inferos uolunt tendere | alii nasci apud inferos et exire in terras. Ideo autem ista finguntur quia de apennini | parte oritur quae spectat inferum mare et tendit usque ad superum.

[1]) Cf. Isid. Orig. I, 20. Siglum ex duabus litteris Graecis Χ et Ρ, chresimi initiis effectum est.

f. 14^{b}, E. IV, 12, cf. ed. nostrae vol. III, p. 46, 20—22:

☧ Nam antea quintilis et | sextilis dicti sunt Et hoc etiam trahit ad argumentum aurei sęculi.

f. 15^{a}, E. IV, 34, cf. ed. nostrae vol. III, p. 49, 22—25:

☧ Specialia pro generalibus ponit Nam per typhim . quemcunque gubernatorem ; accipimus. Per ARgo quamcunque nauim. Per troiam quamcunque ciuitatem ; Per achilem quemcunque uirum fortem.

Iam in Horatianis atque Ovidianis quae adnotator hoc signo distinxerit, scitu perquam dignum, quare hos locos omnes infra adponam:

f. 168^{a} col. 1, Hor. Carm. I, 12, 19 s.:

☧ proximos illi tamen occupauit
pallas honores

f. 168^{a} col. 2, Carm. I, 12, 45:

☧ Crescit occulto uelut arbor ęuo

ib. Carm. I, 20, 11:

☧ temperant uites neque formiani

f. 168^{b} col. 1, Carm. I, 22, 19:

☧ quod latus mundi nebulę malusque [1])

f. 170^{b} col. 1, Carm. IV, 6, 29:

☧ spiritum phoebus mihi phoebus artem [2])

f. 171^{b} col. 1, Epod. 2, 22:

☧ Siluane tutor finium

f. 172^{a} col. 1, Epod. 10, 9 s.:

☧ Nec sidus atra nocte amicum appareat
qua tristis orion cadit.

f. 172^{b} col. 1, Epod. 15, 7:

☧ Dum pecori lupus et nautis infestos orion [3])

f. 178^{a} col. 2, Carm. III, 2, 13:

☧ dulce et decorum est pro patria mori

[1]) De Scotia cogitavit scriptor Scoticus.

[2]) Ad sua carmina in codicis fine scripta (de Leodfrido etc.) adludit librarius.

[3]) Notandum, duobus his locis extremis Orionis mentionem fieri, qui et f. 170^{a} col. 1, Carm. III, 27, 18, nominatur:

Pronus orion ego quid sit ater,

ubi ‡ nota adpicta est, de qua infra dicemus.

f. 183^{a} col. 2, A. P. v. 133:

☧ nec uerbo uerbum curabis reddere fidus

f. 183^{b} col. 1, A. P. v. 156:

☧ Aetatis cuiusque notandi sunt tibi mores

f. 184^{a} col. 1, A. P. v. 281:

☧ successit uetus his comoedia non sine multa laude

f. 184^{b} col. 2, A. P. v. 393:

☧ dictus ob hoc linire tigris rabidosque leones

f. 186^{a} col. 2, Serm. I, 2, 112 s.:

☧ quid latura sibi quid sit dolitura negatum
c quaerere plus prodest et inane abscedere soldo
☧ Num tibi cum fauces urit sitis aurea quaeris

f. 187^{a} col. 2, Ov. Met. I, 71:

☧ sidera coeperunt toto efferuescere cęlo

ib. Met. I, 78:

☧ natus homo est siue hunc diuino semine fecit

ib. Met. I, 96:

☧ nullaque mortales praeter sua litora norant

f. 187^{b} col. 1, Met. I, 99:

☧ non galeę non ensis erant sine militis usu

ib. Met. I, 102:

nec ullis
☧ saucia uomeribus per se dabat omnia tellus

ib. Met. I, 109:

☧ mox etiam fruges tellus inarata ferebat

ib. Met. I, 129 s.:

☧ omne nefas fugitque pudor uerumque fidesque
·γ· in quorum subiere locum fraudesque dolisque
insidięque tuis et amor sceleratus habendi

f. 187^{b} col. 2, Met. I, 172:

☧ atria nobilium ualuis celebrantur apertis

f. 188^{a} col. 1, Met. I, 778:

☧ ethiopasque suos positosque sub ignibus indos

f. 188^{b} col. 1, Met. III, 32:

☧ martius anguis erat cristis praesignis et auro

His subiungam parvam de simili nota ✱ quaestionem, quae non nisi raro invenitur. De f. 170^{a} col. 1 iam

supra diximus; adest etiam f. 187^b col. 2, Ov. Met. I, 168:

✻ est uia sublimis cęlo manifesta sereno,

deinde f. 15^a iuxta locum Serv. Ecl. IV, 53, cf. ed. nostrae vol. III, p. 52, 6—8:

> Utinam | possim frui uitam longissimam et habere tantum spiritum quantus posset suffi | cere ad tuę uirtutis commemorationem..

Eandem fere huic notae vim inesse, quam in reliquis duabus deprehendimus, satis veri est simile, nec non f. 57^b, Serv. G. IV, 553, cf. ed. nostrae vol. III, p. 359, 7—9:

> Notandum sane quod et hoc euen | tu. illa. ars inuenta est quam supra memorauit et melior facta per industriam.

Cap. 9.

De nota q vel q.

Haec nota creberrime posita tum adhiberi videtur, cum apud Servium quid legitur, de quo amplius quaerendum esse tibi persuadeas. Nam quaerendi sive quaestionis notionem subesse inde conici potest, quod ipsa vox *quaestio* plenis litteris scripta est f. 31^a, 35^b bis, 80^a. Cf. e. gr. haec:

f. 2^b, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 6. 7:

q. Qui. pes si sit dactylus meliorem. efficit. uersum

ib. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 14—16:

q Et INtentio. poetę haec est Ut imitetur | theocritum siracusanum. meliorem. moscho et ceteris qui bocolica | scripserunt.

ib. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 19. 20:

q IN qua. Re. tantum dissentit. á theo | crito.. Ille enim ubique simplex est.

ib. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 2, 23—25:

q. Nam uirgilii uersum de hasta. dictum | figurate. ad. speculum transtulit.. Et Causa. scribendorum bo colicorum haec est.

f. 3^a, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 4, 1—4:

q Notandum quoque bocolica uel georgica cum apud graecos in | fine habeant accentum. apud nos In tertia. á fine
q habere sillaba. Nam ut | in ultima sit latinitas uetat. Ut
q. in penultima non sit breuitatis efficit | ratio. Et iam. sciendum et personas etc.

f. 3^a, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 4, 13. 14:

q Hinc | est quod annos fructibus comparat et computat.

f. 3^b, E. I, 1, cf. ed. nostrae vol. III, p. 4, 21—24:

Et hoc loco tityrum sub. persona uirgilii de | bemus accipere.
q Non tamen. ubique Sed. tantum. Ubi. exigit ratio. Quod autem dicit | eum sub fago iacere. Allegoria est honestissima quasi sub arbo | re.

ib. E. I, 5, cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 17. 18:

q Et me | lius est ut simpliciter intelligamus. Male enim quidam allegoriam uo | lunt.

f. 4^a, E. I, 7, cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 23. 24, 6, 1:

q Semper idest post mortem et dum | uiuit. Alii enim Imperatores post ȯ mortem in numerum Referuntur deorum.

f. 8^a, E. II, 53, cf. ed. nostrae vol. III, p. 26, 15:

q Cerea. pruna.. Aut cerei. coloris. Aut mollia∴

f. 9^a, E. II, 71, cf. ed. nostrae vol. III, p. 28, 29:

q Nam et | hoc utroque iungitur casui. tribus et casibus adiungitur ut | egeo panis panem pane..

f. 9^b, E. III, 8, cf. ed. nostrae vol. III, p. 31, 21. 22:

q Ut sit. Ypallage. pro oculis in hircos retor | tis. quam rem solet libido perficere.

f. 10^a, E. III, 10, cf. ed. nostrae vol. III, p. 32, 2. 3:

q Ita enim irati facere consuerunt cum aut non potuerint | aut noluerint obiecta dissoluere.

ib. E. III, 16, cf. ed. nostrae vol. III, p. 32, 20. 21:

q Aut si | dicas philosophus nomen ipsum ponis.. Si autem uelis dicere sapientię | operam dans. personam exprimens per officium

ib. E. III, 18, cf. ed. nostrae vol. III, p. 33, 1. 2:

q Latrante lycisca.. Lycisci sunt | ut etiam punius (*sic*) dicit Canes nati. ex lupis et canibus cum inter se forte | misceantur..

f. 45^a, G. II, 285, cf. ed. nostrae vol. III, p. 243, 29. 30:

q contra pic torem — Pascat prospectus delectet | Ut animum pictura pascit inani..

De q cum s vel l coniuncta vide cap. 10. Uno insu-

per loco d littera praefixa est, f. 10[b], E. III, 30, cf. ed. nostrae vol. III, p. 34, 12—15:

.d. q Male enim quidam quaestionem mouent . dicentes uitulam | paruam esse. Nec congrueret ut eam iam enixam esse dicamus. sed de | bere nos iuuencam subaudire.

quod fortasse pro *„doctorum quaestio"* vel pro *„de quaestione"* accipiendum est, nisi potius est *Dungal quaerit*, cf. B II, e, Dungal, et B II, a, Adentius.

CAP. 10.

De notis cor̄, cor̄ semper, c., c. *r̄.*, lege semper, hic incipe, hic lege, hic l., l, *r̄.*, l. *r̄.*, q. *r̄.*, q. l.

Quibus nota cor̄ adpingitur locis, hi omnes vel argumenti quodam pondere vel rerum ibi tractatarum novitate insignes sunt, cf.:

f. 48[a], Serv. G. II, 523, cf. ed. nostrae vol. III, p. 269, 11. 12:

cor̄ Pendent circum oscula nati. Contra illud Exilioque | domos et dulcia limina mutant.

f. 124[a], A. V, 801, cf. ed. nostrae vol. I, p. 650, 3. 4:

cor̄ sed hoc habet ratio omnes uires usu uenerio debilitantur | qui sine corporis damno non geritur

f. 138[a], A. VI, 720, cf. ed. nostrae vol. II, p. 99, 12. 13:

cor̄ animę comparatione qua uelocius nihil | est. uno enim momento cuncta discurrit.

f. 143[b] col. 2, Fortun. rhet. p. 83, 14. 15:

cor̄ quę est antistrofusa cum actionem suam conuertunt litigantes et neuter utitur sua priore sententia.

Interdum de ipso scholii argumento quid isti notae adfigitur, ut:

f. 114[b], A. IV, 547, cf. ed. nostrae vol. I, p. 561, 23—25:

cor̄ de morte quin idest potius uel immo morere et bene omnis intentio tendit ad mortem. Nam si procos rogare turpe est sola | mors superest.

Quo illud quoque pertinere facile tibi persuadeas:

f. 14[b], E. IV, 15, cf. ed. nostrae vol. III, p. 47, 12—14:

cor̄ adalgos Ille deum uitam sicut supra artificiose laudem con(poeta)fundit | ut possit esse communis Nam ad quemuis potest reperiri ille uel ad augus | tum uel ad solonium.

Sed multo creberrimus est vocis *semper* iunctae usus:

f. 41[a], G. I, 498, cf. ed. nostrae vol. III, p. 215, 2—5:

semper cor̄ Nam uerum nomen eius numinis quod urbi. Romę praeest sciri sacrorum le | ge prohibetur quod ausus quidam tribunus plebis. enuntiare. IN crucem | leuatus est..

f. 42[a], G. II, 49, cf. ed. nostrae vol. III, p. 222, 23—25:

cor̄ semper Unde epicurei dicunt nihil esse quod non habeat originem sui. hinc est | gigni de nihilo nihilum nihil. posse reuerti..

f. 48[a], G. II, 499, cf. ed. nostrae vol. III, p. 267, 18:

cor̄ semper Nam animus haud facile uerum prouidet.

f. 49[b], G. III, 67, cf. ed. nostrae vol. III, p. 281, 28. 29:

cor̄ semper Naturalem ordinem tenuit dicens aduenire morbum se | nectutem mortem.

ib. G. III, 95, cf. ed. nostrae vol. III, p. 284, 15. 16:

cor̄ semper Duo sunt quibus minuuntur corporis uires | senectus et morbus unde mire utrumque complexus est.

f. 60[a], A. I, 8, cf. ed. nostrae vol. I, p. 14, 8. 9:

cor̄ semper Sane obseruandum est ut non in | omnibus carminibus numen aliquod inuocetur.

f. 80[a], A. I, 686, cf. ed. nostrae vol. I, p. 194, 13—15:

cor̄ semper Regales inter mensas epulas intemperantes in quibus castitas rea est et facilis amo | ris occasio unde sine cerere et libero friget uenus.

f. 113[b], A. IV, 484, cf. ed. nostrae vol. I, p. 552, 12. 13:

cor̄ semper Unde. mala fingitur sustulisse | hoc est oues. Nam mala dicunt. et mela Nomos | dicitur pastor. ouium..

f. 114[a], A. IV, 516, cf. ed. nostrae vol. I, p. 558, 9—11:

cor̄ semper Et merito suspicati sunt amorem creari. ex carne sine qua mater non ali | ter execratum..

f. 117[a], A. V, 20, cf. ed. nostrae vol. I, p. 591, 19:

cor̄ semper In nubem cogitur aer. Nubes | enim aeris densitas facit quod infirmitates generat. Tenuis uero | aer sanior est degentibus uitam sub ea.

f. 137[b], A. VI, 714, cf. ed. nostrae vol. II, p. 98, 18—20:

cor̄ semper Docent autem philosophi anima descendens quid per | singulos circulos perdat unde etiam mathema(i p)tici fingunt quod sin | gulorum nominum potestatibus corpus et anima nostra con | nexa sunt.

f. 138ª, A. VI, 724, cf. ed. nostrae vol. II, p. 100, 20, 101, 1. 2:

cor semper — sicut ptholomeus deprehendit qui dicit translatum | ad aliud clima hominem naturam ex parte mutare. quia de toto enim non | potest quod in principio accepit sortem corporis sui.

Addita hic in margine etiam haec:

de scot | tis qui | moriuntur | in aliena | regione.

Illud cor vocabuli Anglosaxonici vel Scotici, cui animadvertendi vel recordandi notio inest, initium esse, inde efficias, quod f. 65ª, Serv. A. I, 135, expressis litteris legitur, cf. ed. nostrae vol. I, p. 59, 9. 10:

cormac semper — plus est enim innocentibus succurrere quam nocentium | delicta punire [1]).

Eodem, nisi egregie fallor, redire videntur sigla c (c.) et c. ſ. maxime in Horatianis posita:

f. 40ª, G. I, 415, cf. ed. nostrae vol. III, p. 209, 22. 23:

c — Nos uero et lęti esse inter nubila possumus et in serenitate solliciti.

f. 38ᵇ, G. I, 356, cf. ed. nostrae vol. III, p. 203, 20. 21, 204, 1. 2:

c — Aut freta ponti. Litora ponti quae feriuntur fluctibus. Duo autem dicit | naturalia futura enim tempestate et ante uentum fluctus mouentur et | fragor auditur et siluis arcanam etc.

f. 183ª col. 1, Hor. A. P. v. 71, 72:

Quae nunc sunt in honore uocula si uolet usus
c. — Quem penes arbitrium est et ius et norma loquendi

ib. col. 2, A. P. v. 134:

.c. — Interpres nec disilies imitator in artum

f. 183ᵇ col. 1, A. P. v. 157:

.c. — Nobilibusque decor naturis dandus et annis

f. 184ª col. 1, A. P. v. 282:

.c. — Laude sed in uitium libertas excidit et uim

f. 184ᵇ col. 2, A. P. v. 391, 392:

Siluestres homines sacer interpresque deorum
.c. — Caedibus et uictu foedo deterruit orpheus

f. 186ª col. 2, Serm. I, 2, 113:

c — Quaerere plus prodest et inane abscedere soldo

[1]) Pro *cormac* etiam *comgan* scriptum invenitur, cf. infra.

f. 186ᵇ col. 1, Serm. I, 3, 49:

.c. — Parcius hic uiuit. frugi dicatur ineptus

Atque alterum c. ſ. revera idem valere, quod „cor semper", hic locus ostendit:

f. 182ᵇ col. 2, A. P. v. 58, 59:

cor — Nomina protulerit licuit semperque licebit
.ſ. — Signatum praesente nota producere nomen.

Sunt autem hi loci ista nota insigniti:

f. 168ª col. 1, Carm. I, 12, 46:

ſ — Fama marcelli micat inter omnes idest stellas
.c. — Iulium sidus uelut inter ignes
Luna minores.

f. 169ª col. 1, Carm. II, 6, 13. 14:

c — Ille terrarum mihi praeter omnes
.ſ. — Angulus ridet ubi non hymitto

f. 178ª col. 1, Carm. II, 20, 21. 22:

c — Discet hiber rhodanique potor
.ſ. — Absint inani funere nenię

f. 183ª col. 1, A. P. v. 79, 80:

c. — archilocum proprio rabies armauit iambo
.ſ. — hunc socci cepere pedem grandesque coturni

f. 183ᵇ col. 1, A. P. v. 169 s.:

c. — multa senem circumueniunt incommoda uel quod
.ſ. — quaerit et inuentis miser abstinet et timet uti

f. 184ᵇ col. 1, A. P. v. 359 s.:

.c. — indignor quandoque bonus dormitat homerus
.ſ. — uerum operi longo fas est obrepere somnum

Praeter *cormac* etiam *comgan* aliquotiens scribitur κιονηδόν, ut f. 21ª, 32ª, 32ᵇ, 33ª, 34ª bis, 35ª: *comgan semper* legitur f. 31ª ad Servii comm. Georg. I, 58 [1]) addita voce *quaestio*. Praeterea lectoris animus ad ea, quae in textu exposita sunt, vocibus *lege* vel *lege semper* vel *hic incipe* vel *lege hic* advertitur:

f. 47ᵇ, Serv. G. II, 479, cf. ed. nostrae vol. III, p. 264, 17. 18:

lege — Alii aquam dicunt genitalem sub ter | ris moueri et eas simul concutere sicut uas aquę

[1]) Eo loco de Chalybibus agitur, ceteri fere omnes res ad historiam naturalem spectantes tangunt.

f. 135^{b}, A. VI, 603, cf. ed. nostrae vol. II, p. 84, 1—3:

	Rex corinthiorum | tantalus amicus numinibus fuit qui
lege	cum frequenter susciperet et quodam tempore | defuis-
	sent epulę filium suum pelopem occidit et diis epulan-
	dum ad | posuit.

f. 42^{b}, G. II, 70, cf. ed. nostrae vol. III, p. 224, 21—23:

semper	dicit quid in quam arborem debeamus inserere. in
lege	arbuto nucem | in platano malum. in fago casta-
	neam. in orno pirum [1])

f. 43^{a}, G. II, 87, cf. ed. nostrae vol. III, p. 226, 8—10:

semper	Nam alcionus rex pheacum fuit in epiroticis inso-
lege	lis | diligens cultor ortorum unde per eius siluas
	arbores pomiferas intelligimus [1]).

f. 44^{a}, G. II, 146, cf. ed. nostrae vol. III, p. 233, 14—16:

lege	Clitumnus autem fluuius est in mea | uania quę pars
semper	est umbrię partis tuscię.. De quo flunio ut dicit
	plinius in historia naturali ani | malia quae potaue-
	rint albos creant..

f. 46^{a}, G. II, 380, cf. ed. nostrae vol. III, p. 251, 17—22:

lege	Uictimę numinibus aut per similitudinem | ut nigrum
semper	pecus plutoni per contrarietatem ut porca obest
	frugibus cereri caper obest uitibus libero | item ęscu-
	lapio qui est deus salutis cum capra nunquam sine
	febre sit.

f. 46^{b}, G. II, 397, cf. ed. nostrae vol. III, p. 255, 12—16:

lege	ut uinum | cui nunquam exhausti satis est et
semper	ut
uina uenena	incertum fructum metuendus iuppiter uuis |
ta de tem	et ipsum etiam fructum perniciosum ut bacchus
pestate [2])	et ad culpam causas dedit.

f. 135^{a}, A. VI, 552, cf. ed. nostrae vol. II, p. 78, 13. 14. 16. 17:

hic	solido adamante la | pis est durissimus et tantę solidi-
inci	tatis ut nec ferro possit infringi. Uirum non ad sexum
pe	retulit | sed ad uirtutem idest uirorum fortium

f. 21^{a}, E. VII, 21, cf. ed. nostrae vol. III, p. 85, 14. 15:

Et multi uolunt in hac egloga esse allegoriam.. Ut	lege
daphnis sit cęsar coridon uirgilius etc. [3])	inc

f. 135^{a}, A. VI, 582, cf. ed. nostrae vol. II, p. 81, 14—16:

efialt &	Aloidas geminos. aloeus iphi mediam uxorem ha-
napeę	buit quae compressa quae | compressa (*sic*) a nep-
lege hic	tuno duo peperit othum et ephialten qui digitis
	VIIII | per singulos menses crescebant.

f. 36^{b}, G. I, 247. 252, cf. ed. nostrae vol. III, p. 188, 24—26, 189, 14—18:

hic	Ut perhi | bent poetice Nam in rebus dubiis suam
lege	denegat fidem. Intempesta alta | crassa. Hinc idest ex
	ratione astrologię etiam conclusio est Nam hoc | dici
	non sine causa intuemur siderum et ortus et occasus.

Unde haud dubitari potest, quin f. 40^{b} quoque, ubi „*hic l*" adscriptum est, id simpliciter sit accipiendum pro ista quam modo tractavimus formula „*hic lege*":

f. 40^{b}, G. I, 461, cf. ed. nostrae vol. III, p. 212, 12—14:

hic	quid cogitet humidus auster idest in quam | se partem
l	inflectet utrum ad serenitatem an ad pluuias ut dixi-
	mus supra

Vidimus igitur, eum adnotatoris morem fuisse, ut integrorum vocabulorum loco primas eorum litteras substituere haud dubitaret. Scripsit enim „hic l" pro „hic lege", nec non „cor *f*." vel „c. *f*." pro „cor semper". Quid? Nonne nostro quodam iure illis quoque locis, quibus l littera per se posita adsidet, *legendi* notionem ei signo subesse suspicabimur nec non s litteram eodem modo *semper obseruandi* vim habere statuemus?

Atque illam l litterae notam e. gr. habes:

f. 3^{a}, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 4, 10. 11:

l	Personę sicut supra diximus rusticę sunt et simplicitate
	gaudentes

f. 3^{b}, E. I, 5, cf. ed. nostrae vol. III, p. 5, 19. 20:

l	om | nibus gentibus. Plus enim stupet meliboeus si ita
	ille se | curus

f. 4^{b}, E. I, 23, cf. ed. nostrae vol. III, p. 8, 12. 13:

l	Putabam inquit ante ita romam comparandam esse aliis
	ciuitatibus ut | solet hedus caprę comparari.

f. 5^{a}, E. I, 27, cf. ed. nostrae vol. III, p. 8, 28. 29:

l	Aut certe simpliciter intel | ligamus hoc loco tytirum sicut
	pastorem locutum.

[1]) Vide monachum accuratam in arboribus colendis diligentiam summopere commendantem.

[2]) Patrem cellae vinariae praepositum murmurantem audio.

[3]) Item f. 53^{b}, in qua pagina de apibus mellisque fabricatione agitur, scriptum est in superiori marginis sinistri parte *hic*, sequitur infra novem fere linearum spatio interiecto: *incipit* | *lege*. Sed haec omnia, quae ad f. 21^{a}, 53^{b}, 135^{a} adscripta esse modo docuimus, non eadem, qua cetera, manu sed aliquanto seriore exarata sunt, quam s. XI vel XII adsignaverim. Eadem manus et f. 36^{b} et 40^{b} notas, quae infra proferentur, adpinxit.

f. 10ª, E. III, 16, cf. ed. nostrae vol. III, p. 32, 22. 23:

l Nam | pro seruo furem posuit. furta enim specialiter seruorum sunt.

ib. E. III, 8, 9, cf. ed. nostrae vol. III, p. 31, 22–25:

l Unde iuuenalis ocu | losque in fine trementes. sed faciles nimphę risere ideo quid indul | serunt nimfę quia mites sunt et exorabiles.

f. 49ª, G. III, 48, cf. ed. nostrae vol. III, p. 279, 19–21:

l. Tithonum pro sole posuit. idest pro titane. Nam. tithonus frater lamedontis fuit quem prae | liantem aurora dilexit et rapuit. a quo. usque ad cęsarem non ualde multum tempus est.. [1])

„Semper" vero per se ipsum legitur distincte:

f. 137ᵇ, A. VI, 713, cf. ed. nostrae vol. II, p. 98, 7–10:

semper Scien | dum non omnes animas ad corpora reuerti. enim Aliquę propter uitę merita | non redeunt. aliquę redeunt propter malam uitam. Aliquę propter fati | necessitatem.

Itaque s sola per se scripta est e. gr.:

f. 3ª, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 19. 20:

ſ Alii primam illam uolunt ut prima siracusio dignata est ludere uersu.

ib. Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 24–26:

ſ po | ętę uitam in ęneide diximus. Operis explanatio in sequentibus comprobabitur.

f. 4ᵇ, E. I, 19, cf. ed. nostrae vol. III, p. 7, 25–27:

ſ Sed per longas ambages ad interrogata descendat | aut certe quia nullus qui continetur est sine ea re quae continet. Nec potest illa persona esse sine loco [2]).

Litterae l et s coniunctae sunt uno loco:

f. 2ᵇ, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 5–8:

ab ari | one centurione qui eum tenebat pene est
oontra l interemptus nisi se praecipitasset in minchium.
.ſ. Unde est allegoricos ipse aries etiam uellera siccat.

Altero q et s litterarum iuncturam habes, quam *quaere semper* valere libenter statuas:

[1]) Hoc loco l. m. ser. saec. XI–XII scripta est.
[2]) Eadem nota, sed formae maiusculae, ei quoque codicis parti, quae Bedae historiam Anglicam continet, multis locis adscripta est.

f. 5ª, E. I, 28, cf. ed. nostrae vol. III, p. 9, 4–6:

q ſ aut quendam accipiamus loquentem non uirgilium | per allegoriam. Nam ut diximus XXVIII annorum scripsit bocolica aut certe est mutanda distinctio.

Tribus vero locis litterarum q et l coniunctio extat, quam *quaere lege* significare respectis, quae modo exposuimus, iure dicas:

f. 6ᵇ, E. II, 23, cf. ed. nostrae vol. III, p. 21, 21–23:

q l Hoc uero laudabile est si quis | habeat lac nouum idest colustrum quod neū geñ (= neutri generis) est. Nam femī (= feminini vel femininum) esse pe | nitus non potest.

f. 7ª, E. II, 29, cf. ed. nostrae vol. III, p. 23, 5–9:

q Aut furcas quae figuntur ad | casę sustentationem quę dictę sunt cerui. ad similitudinem cornuum | ceruinorum.. I.
l Aut quod melius est. figere ceruos uenari et. Iaculari in | telligamus. Ut magis ad uoluptatem. eum. quam. ad laborem inuitare | uideatur

f. 8ª, E. II, 58, cf. ed. nostrae vol. III, p. 27, 2–5:

l Nam. ait.. Solus | montibus et siluis ∴ ratione non caret.
q Epicurei enim dicunt quod etiam cic | tractat. Geminam esse uoluptatem. UNAm. quę percipitur. Et | Alteram Imaginariam..

De q litterae significatione vide quae cap. 9 disserui.

Denique lectorem benevolum monemus, siglis exceptis ipsarum adnotationum in marginibus positarum partem maiorem a codicis librario demum additam esse neque vero nonnullas eiusmodi sententias a librario ex eo quem excerpebat fonte haustas esse negaverimus. Pauca tempore seriore adiecta.

II.

Glossarum Anglosaxonicarum contextum dilucidantium conspectus.

Anglosaxonica praeter voces *cormac* et *comgan*, de quibus in conventus philologorum Turicensis annalibus p. 253 et 254 dictum est, haec insuper passim vel marginibus adpicta vel inter lineas scripta invenimus.

f. 10ª, Serv. E. III, 20, cf. ed. nostrae vol. III, p. 33, 3: supra caricis scriptum tenī.

f. 31ᵇ, G. I, 58, cf. ed. nostrae vol. III, p. 148, 6. 7:

Nam licet sint multis remedio (sc. castorum testiculi) tamen praegnantes eorum odore abiiciunt | et egerunt partum — supra et egerunt partum scriptum togluasacth toglúaset chóbairt.

f. 34ᵃ, G. I, 166, cf. ed. nostrae vol. III, p. 171, 5:

mystica uannus iacchi idest cribrum areale — suprascr. criathur | atho.

f. 34ᵇ, G. I, 178, cf. ed. nostrae vol. III, p. 173, 13:

Area cum primum ęquanda | cylindro et uertenda manu — supra manu scriptum ł etum.

ib. G. I, 184, cf. ed. nostrae vol. III, 174, 16. 17:

bufo rana terrestris simię magnitudinis — in margine scriptum muc (vel mac) | salach.

f. 37ᵇ, G. I, 304, cf. ed. nostrae vol. III, p. 7: supra speras funium scriptum .i. lonan (vel loman) ecorse.

f. 42ᵇ, G. II, 69, cf. ed. nostrae vol. III, p. 224, 19: supra oculorum scriptum clu.

f. 91ᵇ, A. II, 778, cf. ed. nostrae vol. I, p. 328, 24. 25; 329, 1. 2:

ioh colggu solutio uersus — Uersus hic caret scansione. Unde multi et hinc multi ętas sillabam trahunt | Si tamen uis fide seruata scandere sit conuersio ut eueniunt nec te hinc comitem et potest scandi per sinalipham . aliter nec eccli | psin nec hiatum nec sinalipham recipit.

f. 94ᵇ, A. III, 90, 91, cf. ed. nostrae vol. I, p. 357, 4—12:

tur chel tach — Unde magica ars omnis | exclusa est sicut plinius in naturali histō dicit. Liminaque brē (brevis) .i. pro longa posita | quae hac ratione defenditur . aut quia omnia monosillaba ad artem non pertinent | et his licenter uti possumus aut certe quia omne morion idest particula | quae sui substantiam non habet membrum putatur superioris orationis quod si est li | minaque quasi una pars oratī (orationis) est et potest finalitatis ratione uel pro | duci uel corripi.

f. 104ᵃ, A. III, 571, cf. ed. nostrae vol. I, p. 439, 2. 3:

tractus campanię ubi sunt montes uesuuius et gaurus quod indicat aquarum odor calentium — supra gaurus scriptum sliab gargain.

f. 117ᵃ, in margine superiori supra INCIPIT liber . V. (Servii), cf. ed. nostrae vol. I, p. 587 scriptum:

brigit dŔ = Isel friart tailciud . frigargg . caith
a uuair . cachoín . dodgēna samlid bidreid
riam cach . namreid.

f. 133ᵇ, A. VI, 445, cf. ed. nostrae vol. II, p. 68, 1: supra focam scriptum .i. roñ.

f. 179ᵇ col. 1, Hor. Carm. III, 21, 10: sermonibus te negligit horridus — supra sermonibus legitur: cathasach.

f. 186ᵇ col. 1, Hor. Serm. I, 3, 14: concha satis pure — supra concha est: ruidgal.

Praeterea ad Scottos hi loci pertinent:

f. 104ᵇ, A. III, 607, cf. ed. nostrae vol. I, p. 443, 15—18:

de flexu genuum ut scotti facī — frontem ingenio unde uenerantes deum tangimus frontem | dextram fidei unde paulo post atque animum praesenti pignore firmat. Genua misericordię unde haec tangunt | rogantes.

f. 138ᵃ, A. VI, 724, cf. ed. nostrae vol. II, p. 100, 19. 20; 101, 1. 2:

cor̄ semper de scottis qui moriuntur in aliena regione — quod natura climatum facit sicut ptholomeus deprehendit qui dicit translatum | ad aliud clima hominem naturam ex parte mutare . de toto enim non potest quod in principio accepit sortem corporis sui.

f. 191ᵃ col. 1, Bedae hist. Britann.:

de scottorum fide — Romanis autem ad sua redeuntibus cognito hoc scotti pictique confestim britanniam redeunt . britanni a ciuitatibus fugiunt insequitur hostis accelerantur strages sicut enim agni a feris ita miseri ciues discerpuntur ab hostibus.

De Angelberga regina duobus locis agitur:

f. 99ᵃ, A. III, 297, cf. ed. nostrae vol. I, p. 394, 19—21:

de angel berga — consuetudinis regię fuit ut legitimam uxorem non habentes aliquam | licet captiuam tamen pro legitima haberent adeo ut liberi ex ipsa nati succe | derent.

f. 186ᵃ col. 2, ad Hor. Serm. I, 2, 123, 124:

candida rectaque sit munda actenus ut neque longa
Nec magis alba uelit quam dat natura uideri
angelberga regina.

Codicis scriptori Italiam cordi fuisse, haec probant, quae marginibus adscripsit f. 40ᵇ, G. I, 482: de laude heridani flumī; f. 43ᵇ, G. II, 136: de laude italię; f. 59ᵃ, A. I, 1: de situ italię; f. 68ᵇ, A. I, 243: de uenetia. Atque de Scottis in Italia degentibus revera agit Wattenbachius in libro praeclarissimo: „Deutschlands Geschichtsquellen" I, p. 109 et 290.

III.

De scriptorum nominibus libri marginibus adscriptis.

Ex scriptorum notorum numero haec nomina marginibus adscripta sunt [1]):

Donatus (dō vel doN̄ vel donatus), f. 7a, E. II, 31, cf. ed. nostrae vol. III, p. 24, 5: Pan ergo in plurali numero inuenitur ut dō et serḡ dicunt; f. 26a, E. IX, 54; f. 76b, A. I, 543; f. 89b, A. II, 610: dō lege; f. 109a, A. IV, 159, 161; f. 118b, A. V, 120; f. 126b, A. VI, 66; f. 137a, A. VI, 670; f. 154b col. 2, Augustini dial. p. 7, 14—15 ed. Crecel.: sed ut ipsa littera cum sit pars minima uocis articulatę abutimur tamen hoc uocabulo; f. 156a col. 2, Augustini dial. p. 11, 7. 8 ed. Crecel.: uel a parte totum et mucronis nomine quę summa pars gladii est gladium dicimus; f. 182b col. 2, Hor. A. P. v. 50: fingere cinctutis nos exaudita cethegis; f. 183a col. 2, A. P. v. 124: perfidus ixion io uaga tristis orestes, et v. 125: si quid inexpertum scęnę committis et audes.

Fulgentius (fulḡ vel fab vel fabius), f. 20a, E. VI, 73: fabii prologo; f. 133a, A. VI, 398.

Hadrianus (adr), f. 23a, E. VIII, 44, cf. ed. nostrae vol. III, p. 100, 1—3:

adr eplas — Aut ismarus aut rodope mon | tes sunt tracię asperrimi et perite uituperat ab origine.

Honoratus (cf. s. v. Sergius), f. 83b, A. II, 69: honoratum lege; f. 127b, A. VI, 107; f. 183a col. 1, Hor. A. P. v. 64 s. Ubique de palus vocabuli quantitate agitur.

Isidorus (esī), f. 48b, G. III, 24: lege ethimologiarum esī; f. 94a, A, III, 73; f. 123a, A. V, 705.

Martianus Capella (maꝛ capella, felix capella), f. 62a, A. I, 52: lege martianum; f. 140a, A. VI, 776: martianus in philologia; f. 174a col. 1, Hor. Carm. I, 25, 14 s.: quae solet matres et furiare equorum | seuiet circa iecur ulcerosum; f. 178b col. 2, Hor. Carm. III, 7 titulo ad asterien adscriptum: dial de nuptiis filologię; f. 178b col. 3, Hor. Carm. III, 9, 10: dulcis docta modos et citharę sciens.

Priscianus (ps), f. 5b, E. II, 11; f. 80b, A. I, 713; f. 83b, A. II, 63; f. 85b, A. II, 197; f. 86a, A. II, 199; f. 91b, A. II, 786; f. 93a, A. III, 54; f. 99b, A. III, 326; f. 141b, A. VI, 842; f. 172a col. 2, Hor. Epod. 13, 1: niuesque deducunt iouem nunc mare nunc silue; f. 175a col. 1, Carm. I, 21, 7: Nigris aut erimanthy; f. 176b col. 2, Carm. II, 8, 19: impie tectum dominę relinqunt sępe minati; f. 177b col. 3, Carm. II, 19, 16: thracis et exitum lycurgi; f. 178a col. 3, Carm. III, 4, 23: praeneste seu tibur supinum; f. 181a col. 1, Carm. IV, 9, 20. 21: Idomeneus sthenelusque solus | dicenda musis praelia non ferox (d. ps̄); f. 181a col. 3, Epod. I, 33: quod aut auarus ut chremes terra premam.

Sergius (serḡ), f. 7a, E. II, 31: Pan ergo in plurali numero inuenitur ut dō et serḡ dicunt; f. 11b, E. III, 53.

Uirgilius (uiꝛ vel uirḡ), f. 172a col. 1, Hor. Epod. X, 23: libidinosus immolabitur caper | et agna tempestatibus; f. 182a col. 2, Epod. XII, 8: Cum mihi cocus adesset amyntas; f. 183b col. 2, A. P. v. 239: an custos famulusque dei silenus alumni; f. 185a col. 2, Serm. I, 1, 68: tantalus a labris sitiens fugientia captat; f. 187b col. 1, Ovid. Met. I, 106: et quae deciderant patula iouis arbore glandes.

IV.

Alia nomina propria codicis marginibus adspersa.

1. Adentius episcopus.

f. 76b, A. I, 535, cf. ed. nostrae vol. I, p. 164, 9—22:

quaestio aden tii epī — Oenorio rex cum liberos non haberet a ioue neptuno | et mercurio quos hospites susceperat hortantibus petit ut sibi concederent | filios illi intra corium immolatis ibi bouis urina facta praecepe- runt ut | obrutum terrę completis maternis mensibus solueret quo facto inuentus est | puer cui no.

[1]) Ea nomina, quae scriptor ex ipso textu repetiit, non curamus.

men ab urina impositum est ut *ΟΥΡΙΩΝ* diceretur quod dorica | lingua commotatum est *ΟΥ* diptongos in *ΙΩ* uerteretur quod autem prima syllaba breuis ¦ inuenitur ut hoc loco cum sit naturaliter longa graecę rationis est. nam de ¦ tractio fit *Υ* litterę et o brē remanet et hoc quod aut *Ω* est naturaliter ¦ longa aut *ΟΥ* diptoñ. ceterum si sit in proprio nomine dicronos ut omnes la | tinę sunt propriorum nominum abutemur licentiā ā ut in artibus lectum est.

Quae Adentii quaestio utrum ad mirabilem Orionis genituram pertinuerit an ad grammaticam nominis explicationem a Servio propositam, difficile est diiudicatu. Illud tamen nobis magis adridet, quippe cui episcopi epitheton forte divinam Christi conceptionem hoc exemplo interpretantis optime congruat.

2. Agano episcopus.

f. 87^b, A. II, 371, 373, cf. ed. nostrae vol. I, p. 280, 1–4:

agano eps Androgeos ¦ et graeca est et attica declinatio unde est in foribus loetum androgeo. facit o | *ΑΝΔΡΟΓΕΟϹ. ΤΟΥ. ΑΝΔΡΟΓΕΑ°* uiri increpantis est.

Praeterea Aganonis mentio fit omisso episcopi epitheto locis quinque his:

f. 33^b, G. I, 147, cf. ed. nostrae vol. III, p. 167, 2–5:

agano Superfluo enim quaestionem mouent commen | tarii dicentes osirim uel treptolemum inuenisse. Nam aliud est unam rem in | uenire et aliud omnem agriculturam docere quod fecit ceres.

f. 95^a, A. III, 108 fin., cf. ed. nostrae vol. I, p. 361, 22–362, 3:

aga no Rhoeteas. amat uirgilius declinationes graecas | salua regulę reuerentia in latinas conuertere. ei graecam dipt̄ (diphthongon) in e long̃ (longam) | ut *ΑΙΝΕΙΑϹ* aeneas *ΜΕΔΕΙΑ* medea *ΡΟΙΤΕ*ᵢ*ΟΝ* rhoeteum.

f. 103^a, A. III, 493, cf. ed. nostrae vol. I, p. 427, 27–428, 2:

aga no Illud quaeritur utrum uiue an | uiuas idest utrum per imperatiuum añ (an) per optatiuum dicere debeamus et constat di | ci melius per optatiuum. Optari enim possunt non imperari uel aduersa uel prospera. Quod | autem inuenimus per imperatiuum usurpatum est.

f. 147^a col. 2, Chir. Fortunat. rhet. p. 99, 21–23 ed. Halm.:

aga no inten tio per discretum | et indiscretum ut meritrices | habent ancillas quaestio est quae debeant | publicari idest decipi utrum meri | trices an ancillę earum an utręque.

f. 152^b col. 2, Chir. Fortunat. rhet. p. 127, 18–21 ed. Halm.:

sed aga no Ne monosyllaba | plura iungantur ne breuia multa | continentur (*sic*) ne longa multa ne ul | tima syllaba prioris uerbi eadem sit quae | prima posterioris. Ne prima et ul | tima efficiant obscenitatem.

Vides exceptis locis duobus (f. 33^b et 147^a) reliquis omnibus de rebus ad artem grammaticam pertinentibus agi atque adeo de eodem fere vocabulorum Graecorum Latine versorum argumento duobus locis f. 87^b et f. 95^a. His addo, quod 171^b col. 1 ad Hor. Epod. II, 1 s. legitur:

ag̃ beatus ille qui procul negotiis
ut prisca gens mortalium.

3. Cato.

f. 43^a, G. II, 86, cf. ed. nostrae vol. III, p. 226, 2–6:

cato Amara pausia oli | ua a pauendo dicta idest tundendo. Aliter enim ex se oleum non facit. Amara | autem uacua uiridi. Nam de pausia uiride oleum fit unde contra dicitur dulce non uiride.

f. 58^b, Praef. Aen. fin., cf. ed. nostrae vol. I, p. 4, 16–19.

cato Ordo quoque manifestus est licet quidam | superflue dicant secundum primum esse tertium secundum et primum tertium ideo quia primo ilium. | concidit postea errauit ęneas inde ad didonis regna peruenit.

f. 83^a, A. II, 27, cf. ed. nostrae vol. I, p. 220, 4–10:

cato cor uers; Dorica castra cacosinthethon est idest mala composi | tio ab ea syllaba incipere qua finitus est sermo. Nam plerumque et ea | cenfaton facit ut hoc loco. Dorus neptuni filius fuit | unde dori originem dicunt. Tendebat tentoria habebat ut | latis tendebat in aruis. [1])

f. 96^b A. III, 183, cf. ed. nostrae vol. I, p. 376, 11–13:

---

[1]) Vox *uersus* margini adscripta ultima scholii verba *latis tendebat in aruis* tangere videtur (Aen. VIII, 605).

cato Casus casan | dra canebat haec compositio iam uitiosa est quae maioribus placuit | ut sale saxa sonabant.

f. 134b, A. VI, 492, 493, cf. ed. nostrae vol. II, p. 73, 8—12:

cato Ceu quondam petiere rates. Ostendit uitia nec morte finiri. Frustratur decipit | amantes cupientes nec nos moueat quod aliis umbris uerba datis silentium timore enim exprimit qui | uiuis quoque adimit uocem.

f. 150a col. 1, Chir. Fortunat. rhet. p. 112, 5—7 ed. Halm.:

cato Species narrationis octo sunt | prima diegesis quae narratio est principalis | et ante diegesis cum aduersarii afferimus | narrationem conuerso genere sicuti dixi est.

Aliter se res habet f. 141b, A. VI, 84, cf. ed. nostrae vol. II, p. 118, 8—11, ubi de Catone in scholio ipso agitur ita, ut Catonis nomen margini adpositum ad scholii argumentum pertineat. Sunt autem haec:

[c]ato Magne. cato | censorium dicit. qui scripsit historias multas etiam belli confecit. Nam uticensem praesente | augusto contra quem pater eius. et dimicauit et antiquitationes scripsit laudare non | poterat.

4. Dodo.

Praescriptum Dodonis nomen plerumque philosophica argumenta resque naturales tangit. Fortasse est Dodo Dalersiae abbas c. a. 750 mortuus, cuius vitam edidit Buckius a. 1866, cf. Kruschium apud Wattenbachium font. Germ. hist. medii aevi ed. V a. 1885, p. 420.

f. 3a, Praef. Ecl., cf. ed. nostrae vol. III, p. 3, 30—4, 1:

dodo pastor uirg Primo enim | Pastoralis fuit in montibus uita. Post agriculturae amor. INde bellorum | cura successit.

f. 53a, G. III, 532, cf. ed. nostrae vol. III, p. 318, 4. 5:

dodo Ex quo probatum est nihil esse morte praestantius | quod erodotus apud graecos plenissime commemorat in prima historia. item | iacobi episcopi de bono mortis libri duo [1]. Si granum fru | menti item de morte peccati ut ero mors tua mors | morsus tuus.

f. 53b, G. IV, 51, cf. ed. nostrae vol. III, p. 324, 21. 22:

dodo Et trahit in argumentum aquam putealem quę ęstate frigidissima est hie | me uero calidissima.

f. 54a, G. IV, 87, cf. ed. nostrae vol. III, p. 326, 18. 19:

dodo iactu pulueris exigui quia cum puluerem uiderint sperant tempestatem futuram | quae eis plurimum nocet.

f. 55b, G. IV, 225, cf. ed. nostrae vol. III, p. 337, 27—338, 3:

contra ggm ioh herē dodo Nec esse locum morti idest perditioni. Nihil enim quod perire funditus possidet cum sit.. *TOI* | *TAN* idest omne in quod redeunt uniuersa resoluta. Res autem quae mors uocatur non est mors | quę nihil perire facit. Sed resolutio. Unde mire a plerisque interitus | dicta est quasi interueniens et mixtarum rerum conexionem resoluens. Conti | nuo hoc mors est illius quod fuit ante.

f. 70a, A. I, 278, cf. ed. nostrae vol. I, p. 103, 23—25:

dodo Nec metas rerum nec tempora pro metas ad terras re | tulit tempora ad annos. liuinjo enim et albę finem instituit. Romanis tribuit ęternitatem.

f. 71a, A. I, 304, 305 fin., cf. ed. nostrae vol. I, p. 111, 15; 112, 16:

dodo in teucros | pro teucris ut diximus per noctem decet enim pro cunctis regem esse sollicitum.

f. 71a, A. I, 306, cf. ed. nostrae vol. I, p. 112, 20:

dodo Nam phisici dicunt omnia per diem crescere.

f. 74b, A. I, 444, cf. ed. nostrae vol. I, p. 145, 12—15:

dodo Regia iuno ut diximus tangit historiam. Mons | trat autem est monstro dederat. facilem uictu propter bouem.

f. 78b, A. I, 642, cf. ed. nostrae vol. I, p. 185, 22—24:

sed dodo Nam omnes in illis partibus solem colunt qui ipsorum [1] lingua el dicitur | unde et elios. ergo addita digammos et in fine facta diriuatione | a sole regi nomen imposuit.

f. 79b, A. I, 663, cf. ed. nostrae vol. I, p. 190, 19—21:

dodo de amore instabili Alatus autem ideo est [2] quia nihil amantibus leuius nihil mutabilius inuenitur ut probatur | in didone. Nam de interitu cogitat.

f. 80a, A. I, 698, cf. ed. nostrae vol. I, p. 196, 5. 6:

---

[1] Cf. infra cap. 13 s. v. *Iacobus episcopus*.

[1] Sc. Assyriorum.

[2] Cupido scilicet.

dodo Sponda antiqui stipadia non habebant sed stra | tis tribus lectis epulabantur unde et triclinium sterni dicitur.

f. 93b, A. III, 63, cf. ed. nostrae vol. I, p. 347, 16:

do do quidam manes deos in | fernos tradunt.

f. 95b, A. III, 113, cf. ed. nostrae vol. I, p. 363, 13—19:

sed Unde irata dea in leones eos conuersos suo currui subiugauit et | praecepit ne secum umquam leones dodo coirent. Nam et plinius dicit leonem cum | pardalide et pardum cum leęna concumbere. Ideo autem ma- mysti ter deum curru ue | hi dicitur quia ipsa est terra quę ca fig pendet in aere ideo sustinetur rotis quia et mun | dus rotatur et uolubilis est.

5. Dungal.

f. 54a, G, IV, 91, cf. ed. nostrae vol. III, p. 326, 32—327, 2:

dun gal Squalentibus. splendentibus quod. á. squamis venit ut a squamis auroque trilicem. | Nam. á squalore sordidum significat. ut Squalentem barbam.

De Dungalo Scotto, qui saeculi noni initio Paviae floruit, cf. Wattenbachii font. Germ. hist. medii aevi ed. V, p. 145, 149, 253, 2.

6. Fergus.

Fergi nomen tribus locis diserte legitur; aliis tribus non nisi fer̄ praescriptum est, quam notam si eodem redire statuamus, haud videmur audacius iudicasse, praesertim cum inter se conferas quae f. 142b et f. 49a apud Servium de litotetis figura dicuntur.

f. 24b, Ecl. IX, 7. 9. 10, cf. ed. nostrae vol. III, p. 109, 27; 110, 12—14:

fer gus Subducere colles ex alto in | campos dissolui. Usque ad aquam minchii fluminis scilicet | Omnia quae dixit intelligamus aut uirgilii tantum agrum aut totius mantuę | esse descriptum.

f. 84a, A. II, 81, cf. ed. nostrae vol. I, p. 231, 4—8:

fer gus profectus palamedes infinita frumenta deuexit qua inuidia ulixes auctis | inimicitiis fictam epistolam priami nomine ad palamedem per quam agebat gratias proditi | onis et commemorabat secretum auri pondus esse transmissum dedit captiuo et eum in | itinere fecit occidi.

f. 142b, A. VII, 9, cf. ed. nostrae vol. II, p. 125, 12—14:

fer gus Luna | negat. Litotes nam dicit large praestat ut munera nec | sperno hoc est libenter accipio. Tremulo sub lumine. Ita enim mobilitas aquę | facit uideri.

f. 49a, G. III, 56, 58, 60, cf. ed. nostrae vol. III, p. 281, 1. 2. 5—7:

sed Litotes figura idest ualde placeat ut munera non sper- idest fer̄ no | hoc est libenter accipio. Faciem tauro propior imaginem totam. Lucinam | iustosque pati ymineos. ysteroproteron. ante enim est. ymenaeus postea | lucina consequitur.

f. 127a, A. VI, 80, cf. ed. nostrae vol. II, p. 19, 15—18:

fer̄ fingit componit ut corpora fingere lingua | Componit autem ad moderationem certam dicendi. somnia quidem uident | sed non omnia indicant sacerdotes.

His accedit locus in Augustini rhetorica p. 146, 21—23 Halm., f. 164a col. 2 scriptus:

sed fer̄ Cur nocte in me cur tu autem | in me incidisti. Nihil est quo distingatur | et idcirco utrius eorum sum accusat al | terum sum criminatus sum se purgat de | fendit cum quem criminari uidetur.

7. Giso.

Duobus locis Gisonis mentio fit, quorum alter ita se habet, ut Scottum eum fuisse pateat.

f. 187b in superiori paginae margine:

magistus dixit gisoni manduca arbuta

quae ad Ovidii Met. I, 104 spectant:

Arbuteos fetus montanaque fraga legebant

qui versus in eadem pagina f. 187b col. 1 legitur. De ioco monachali agi videtur.

f. 190 col. 2, Bedae hist. Britann.:

T Γiso Γiso giso Nec uinearum | expers piscium uolucrumque sunt et cer | uorum capearumque uenatui insignis. | Est autem proprie patria scottorum est | est autem sinus maris permaximus.

8. Goddiscalcus.

Duobus Goddiscalcus locis nominatur, uno plenis litteris, altero in god̄ notam decurtatus, quam revera ad eundem pertinere inde evinci videtur, quod de simili

argumento utrobique agitur, nempe de actionum humanarum qualitate.

f. 61^{b}, A. 1, 39, cf. ed. nostrae vol. I, p. 27, 22—28, 3:

contra god discalč — hoc ergo est omnis res hominum | aut ex nostra uoluntate descendit ut pote sedere surgere | aut ex ficti [1]) necessitate ut pote nasci mori aut ex | deorum uoluntate ut nauigare uel honoribus frui.

f. 63^{a}, A. I, 74, cf. ed. nostrae vol. I, p. 42, 6. 7:

god — et alterum | pendet ex altero meritum enim non nisi ex praestantis beneficio descendit.

Praeterea hoc nomen f. 12^{a} pennae probationis quae dicitur vice fungitur ita:

Probatio penne Godescalc.

Sed haec vocabula manu posteriori undecimi fere saeculi scripta sunt, illa vero, quae supra posui, noni vestigia produnt.

Neque vero dubitari posse videtur, quin Goddiscalcus iste idem sit, qui medio fere saeculo nono (a. 847—868) geminam quandam praedestinationem professus est, qua de re cf. Kurtzii hist. eccles. enchir. tom. I, p. 2, p. 86 s.

9. Gregorius.

f. 55^{b}, G. IV, 226, cf. ed. nostrae vol. III, p. 337, 27—338, 3:

contra ggm — Nec esse locum morti idest perditioni. Nihil enim quod perire funditus possidet [2]) cum sit. *TOI* | *TAN* [3]) idest omne in quod redeunt universa resoluta. Res autem quae mors uocatur non est mors | quę nihil perire facit. Sed resolutio. Unde mire a plerisque interitus | dicta est quasi interueniens et mixtarum rerum conexionem resoluens. Conti | nuo hoc mors est illius quod fuit ante.

Videtur autem Gregorius contendisse, morti perditionem universam inesse, cf. infra cap. 15 s. v. Iohannes.

10. Herem.

Cf. infra cap. 15 s. v. Iohannes ad f. 55^{b}.

[1]) *Leg.* fati.

[2]) *Leg.* possit.

[3]) *Pro τὸ πᾶν.*

11. Herminfrid vel Ermenfridus.

Herminfridi non nisi in ea libri parte mentio fit, qua Bedae historia Britannica continetur:

f. 192^{b} col. 2, ubi de Augustini episcopi Canturiariorum ecclesiae interrogatione ad Papam Gregorium de episcopis, qualiter cum suis conversentur clericis, agitur:

herminf rid — Interrogatio augustini si praegnans muli | er debet baptizari. aut postquam genuerit post | quantum tempus possit ecclesiam intrare.

f. 193^{a} col. 1:

herm infrid — Nam hora eadem qua genuerit | actura gratias intrat ecclesiam Nullo pecca | to pondere grauatur.

ib.:

hermin gfrid — No | uimus enim quod mulier quę fluxum sanginis (u superscr.) patie | batur post tergum domini humiliter ueniens uestimenti | et fimbrium tetigit atque ab ea statim sua infir | mitas recessit [1]).

ib.:

ermen frid — Non enim de | adulterio uel fornicatione sed de legiti | mo coniugio natus est dauid qui dixit. Ecce enim | in iniquitatibus conceptus sum. [2])

Ubique de simili materia sermo est.

12. Higmarus.

Cf. s. v. Uago. De Hincmari episcopi Remensis, qui a. IϽCCCLXXXII mortuus est, vita atque scriptis vide quae Wattenbachius habet in libro praeclarissimo, quo de rerum Germanicarum fontibus historicis agit, ed. V, p. 277 s.

13. Iacobus episcopus.

Servianis f. 53^{a}, G. III, 532, cf. ed. nostrae vol. III, p. 318, 4. 5, adiuncta sunt nonnulla Iacobi episcopi non ut cetera margini aspersa sed ipsis textus verbis inserta, hunc in modum:

dodo — Ex quo probatum est nihil esse morte praestantius | quod erodotus apud graecos commemorat in prima

[1]) Cf. Marc. 5, 25—34.

[2]) Cf. Psalm. 51, 7.

historia . item | iacobi episcopi de bono mortis libri duo . Si granum fru | menti item de morte peccati ut ero mors tua mors | morsus tuus.

Cf. supra cap. 4 s. v. Dodo.

14. Ingo.

Cf. s. v. Siluaticus grammaticus.

15. Iohannes.

f. 55b, G. IV, 223, 225, cf. ed. nostrae vol. III, p. 337, 24—338, 3:

ioh contra ggm — Scilicet huc reddi . sine dubi etiam cuncta dissoluit et redire rursus in originem | suam . . Nec esse locum morti . idest . perditioni . . Nihil enim quod perire funditus possidet cum sit . *TOI* | *TAN* idest omne in quod redeunt . uniuersa resoluta . . Res autem quae

ioh herē dodo — mors uocatur. Non est mors | quę nihil . perire facit . . Sed resolutio . . Unde mire á plerisque interitus | dicta est . quasi interueniens et mixtarum rerum conexionem resoluens. Conti | nuo . hoc . mors est illius quod fuit ante. [1]

f. 56b, G. IV, 335, cf. ed. nostrae vol. III, p. 345, 27. 28:

ioh — Yalino idest uitreo uiridi nimfis | apto

f. 62a, A. I, 51, cf. ed. nostrae vol. I, p. 33, 8. 9:

ioh — Nimbi . nunc . uentos significant plerumque nubes et pluuias ergo prout locus fuerit intelligendum est.

f. 67b, A. I, 215, cf. ed. nostrae vol. I, p. 83, 8 et adnot.:

ioh — et impleor illa re ut hoc loco et alibi plenamque sagittis theiciis et plena | ipso ab inuenitur.

f. 87a, A. II, 332, cf. ed. nostrae vol. I, p. 275, 9. 10. 12. 13:

ioh — Angusta uiarum uicos et est ut | strata uiarum.

q — Ferri acies bene addidit ferri quia sinonimum est.

f. 88a, A. II, 415, cf. ed. nostrae vol. I, p. 285, 8. 9:

ioh — gemini atridę duo quod habet excusationem quod fratres sunt propter similitudinem | Nam numeri esse non potest.

ib. A. II, 417, cf. ed. nostrae vol. I, p. 285, 14—18:

ioh — Nota quod eous e naturaliter sit longum metri necessitate correptum est | propter sequentem uocalem. Rarum autem est nam nec proprium nomen ut diana nec sermo composi | tus ut praeustis.

[1] Cf. supra cap. 9 s. v. *Gregorius*.

f. 90a, A. II, 615, cf. ed. nostrae vol. I, p. 309, 20—24:

ioh — Tritonia pallas | Notandum duo antenomasia sine proprio et est nimię iracundię cum dicitur quamquam irata sit graecis | nequaquam tamen troianis parcere licet in historia legitur uehimentius iratam mineruam quod ei post | uictoriam sacrificare noluerint.

f. 97b, A. III, 241, cf. ed. nostrae vol. I, p. 384, 15. 16:

ioh — Nec immerito. Nam secundum mileseum taletem omnia ex humo | re procreantur.

f. 98b, A. III, 284, cf. ed. nostrae vol. I, p. 391, 24—27:

ioh ada — antiqui tempora sideribus computabant et dixerunt primo | lunarem annum XXX dierum unde inuenitur nongentorum annorum uita in aliqui | bus scilicet lunarium.

f. 99a, A. III, 305, cf. ed. nostrae vol. I, p. 395, 29; 396, 5:

ioh — Superi uero impari . gaudent | numero . . Deus (Deus *linea inductum*) Numero deus impare gaudet . . Monstris rebus insperatis . .

f. 109b, A. IV, 198, cf. ed. nostrae vol. I, p. 498, 26; 499, 1—3:

ioh — rapta | stuprata ut et rapti ganimedis . garamantiden proprium potest esse et | gentile. Nam garamantes sunt populi iuxta lybiam.

f. 109b, A. IV, 207, cf. ed. nostrae vol. I, p. 501, 12—14:

ioh — Leneum bacchicum . nam liber leneus dicitur quia loculis praeest quę | graece *ΛΕΝΑΙ* dicuntur nam cum sit graecum amentis delenimentum non potest acci | pi.

f. 110b, A. IV, 276, cf. ed. nostrae vol. I, p. 515, 11. 12:

ioh — Cyllenius antenomasiuum est prior.

f. 113b, A. IV, 486, cf. ed. nostrae vol. I, p. 553, 8—10:

ioh — Soporiferumque papauer. Incongrue | uide positum ut soporiferas (*corr.* —rae) species peruigili dentur dra | coni sed dicimus uariam uim praebere uictum diuersis animalibus.

f. 114b, A. IV, 543, cf. ed. nostrae vol. I, p. 561, 10—13:

ioh — Ouantes lętantes abusiue. Nam propric | ouatio est

q — minor triumphus qui enim ouationem meretur et uno equo utitur et a ple | beis uel ab equitibus romanis deducitur ad capitolium et de ouibus sacrificat.

f. 116a, A. IV, 654, cf. ed. nostrae vol. I, p. 577, 10—15:

ioh — Nam tribus constamus ania (m) quae superna est et (in) originem suam | petit. Corpore quod terram de-

ficit umbra. ergo umbra si ex corpore | creatur sine dubio perit cum eo nec est quicquam relictum de homine quod inferos | petat sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum quod ad nostri corporis effigiem | fictum inferos petit.

f. 117ª, A. V, 19, cf. ed. nostrae vol. I, p. 591, 8—12:

ad mane autem propter tetraptoton non dixit cum enim in alienum ius trans | eunt hę partes non suis sed earum ad quas transierint utuntur potestatibus | ioh dum taxat idest tantummodo in declinatione. nam q temporum rationem suam | reseruant ut hoc loco.

f. 118ª, A. V, 69, cf. ed. nostrae vol. I, p. 599, 10—13:

Caestus autem per diptongon | pugilum arma significat idest gladiatorum habet etiam plū num̄ et est IIII ioh formę. Nam cestus est numeri tantum singularis sine diptongo.

ib. A. V, 78, cf. ed. nostrae vol. I, p. 601, 6—8:

ioh et notandum quia partim quasi mortuo pari | numero q sacrificat partim impari quasi deo ut cędit binas de more bidentes. Nam | legimus numero deus impare gaudet.

f. 118ᵇ, A. V, 95, cf. ed. nostrae vol. I, p. 604, 5—8:

ioh famulum. fuit enim haec maiorum consuetudo sicut q hodieque apud indos est ut quoties reges mo | riebantur cum his dilecti equi uel serui et una de uxoribus carior incenderentur inter quas de | hoc ipso erat magna contentio.

ib. A. V, 114, cf. ed. nostrae vol. I, p. 606, 6—8:

ioh Prima certamina. Punico bello primum naumachiam | ad exercitum instituere romani coeperunt postquam probarunt. gentes etiam nauali | certamine plurimum posse.

f. 119ª, A. V, 199, cf. ed. nostrae vol. I, p. 613, 9—11:

Unicuique rei quod subiacet solum est ei cui subioh iacet. Unde | nauis solum mare et aer auium et est uerbum cuius perlucida significatio non inuenitur.

f. 120ᵇ, A. V, 421, cf. ed. nostrae vol. I, p. 626, 17. 18:

ioh Duplicem amictum idest abollam quae duplex est sicut clamis.

f. 121ª, A. V, 480, cf. ed. nostrae vol. I, p. 628, 16. 17. 20. 21:

ioh Effracto illi sit in ossa | ypalage fregit ossa et illi sit in cerebr̄. Humi bos pessi | mus uersus in monossyllabum desinens.

f. 122ª, A. V, 560, cf. ed. nostrae vol. I, p. 634, 14—16

ioh ergo in III partes diuisus erat populus adeo ut etiam | q qui uni praeerat parti tribunus diceretur unde etiam sumptus dati populi | tributa nominantur.

f. 123ᵇ, A. V, 738, cf. ed. nostrae vol. I, p. 645, 16—18:

ioh Dies est plenus qui habet horas XXIIII. Nam et nox pars diei est. dicimus autem diem a parte meliore unde et usus est ut sine commemoratione noctis numerum di | camus dierum.

ib. A. V, 738, cf. ed. nostrae vol. I, p. 645, 21—26:

ioh Medios cursus Nox | torquet et me sęuus equis oriens afflauit anhelis. Haec autem plene exse | quuntur et cic̄ in originalibus et aulus gellius in libris noctium atticorum (*sic*) Hoc | etiam illa res iuris indicat quod cum tribunum plebi abnoctare ab urbe non liceret licebat tamen exire post noctem mediam et ante mediam reuerti.

f. 124ª, A. V, 760, cf. ed. nostrae vol. I, p. 647, 19—22:

ioh Sacerdos alii ad tumulum alii uerso ordine ad templum referunt ut lucus | tantum tumulo detur anchisę. Nemora enim aptabant sepulchris.

ib. A. V, 783, cf. ed. nostrae vol. I, p. 648, 14—16

q Nec longa dies idest | tempus de quo libet melius ioh feminino genere dicamus de certo autem die masculino | tantum utendum est.

f. 128ª, A. VI, 127, cf. ed. nostrae vol. II, p. 27, 11—15:

ioh Homines in fata concedunt et hoc poetice. Nam de in lucretius ex maiore par | te et alii integre docent ferno inferorum regna nec esse quidem posse. Nam | locum ipsorum quem possumus dicere cum sub terris esse dicantur antipodes in | media uero terra eos esse nec soliditas patitur nec centron terrae.

ib. A. VI, 127, cf. ed. nostrae vol. II, p. 28, 5—9:

aut secundum altam scientiam philosophorum qui deprehenderunt bene uiuentium animas | ad superioioh res circulos idest ad originem suam redire quod dat lucanus pom | peio ut uidit quanta sub nocte iacere nostra dies.

f. 128ᵇ, A. VI, 134, cf. ed. nostrae vol. II, p. 29, 20—30, 1:

ioh Ratio autem haec est styx męrorem significat unde *ΑΠΟ ΤΟΥ Γ̇ ΣΤΕ | ΓΕΡΟΥ* idest a tristitia styx dicta est.

ib. A. VI, 136, cf. ed. nostrae vol. II, p. 30, 26—31, 2:

Nouimus pithagoram samium uitam humanam diuisisse in modum | y litterę. Scilicet quod prima ętas incerta fit quippe quae adhuc | se nec uitiis nec uirtutibus dedit. biuium autem y litterę | a iuuentute incipere.
(ioh, ꝗ)

f. 130ᵇ, A. VI, 250, cf. ed. nostrae vol. II, p. 44, 18—20:

ioh, ꝗ — magnęque sorori idest terrę. Nam nihil aliud est nox nisi umbra ter | rarum.

ib. A. VI, 264, cf. ed. nostrae vol. II, p. 45, 25—46, 7:

ioh, ꝗ — de quibus imperium est animarum. plenus | locus alta sapientia de qua uarie disserunt philosophi. Nam dicunt | per altos (*sic*) animas ad inferos adduci per alios transferri per alios pur | gari. Ex maiore autem parte sironem idest magistrum suum epicu | reum sequitur.

ib. A. VI, 264, cf. ed. nostrae vol. II, p. 46, 8—11:

ioh — Umbręque silentis. Secreta inferorum semper si | lentia. Nam hominum umbrę loquntur (u *suprascr.*). Hinc est quae sacra silen | tia norunt. Inuocat autem summum bonum quod in silentio constare mani | festum est.

ib. A. VI, 265, cf. ed. nostrae vol. II, p. 46, 13—17:

ioh — per flegetonta | inferorum fluuium ignem significat. Nam phlox ignis est | unde secundum eraditum (*sic*) cuncta procreantur. Et re uera sine calore nihil nascitur | adeo de septentrione dicit sterili non quicquam frigore gignit.

f. 131ᵃ, A. VI, 295, cf. ed. nostrae vol. II, p. 53, 7—10:

ioh, alleḡ — et haec est | ethimologia ut physologia habet quia qui caret gaudio sine dubio tris | tis est. tristia (*sic*) autem uicina luctui est qui procreatur ex morte.

f. 131ᵇ, A. VI, 299, cf. ed. nostrae vol. II, p. 53, 15. 16:

ioh — Charon *KATA* antiphrasin quasi acheron idest sine gaudio | *XAPH* enim graece gaudium latine dicitur.

ib. A. VI, 309, cf. ed. nostrae vol. II, p. 54, 18—21:

ioh — plinius dicit folia au | tumnali tempore ideo cadunt quia omnis tunc humor ęstatis calore in | uenitur ehaustus (*sic*) non quia sicari incipiunt sed quia tunc eis deest humor.

f. 132ᵇ, A. VI, 392, cf. ed. nostrae vol. II, p. 62, 1—4:

ioh, q — Sane alciden uolunt | quidam *AΠO THC AΛKAHC* idest a uirtute dictum quod non procedit quia prima | ętate hoc nomen habuit ab alceo patre amphythrionis et | scimus agnomina ab accedentibus dari.

f. 134ᵃ, A. VI, 477, cf. ed. nostrae vol. II, p. 72, 4—9:

ioh, q, rex — Nam inferi supra humanam continent uitam | hoc est animam in corpore constitutam. licet enim in uiris fortibus laudetur uirtus | est tamen uituperabile alterum' imperium cędibus occupare. Item amare pri | uignum crimen est uirtus uero amare maritum.

f. 134ᵇ, A. VI, 512, 514, cf. ed. nostrae vol. II, p. 74, 14. 15. 17—19:

ioh, ꝗ — monumenta ab eo quod mentem moneat | Egerimus ri metri necessitate corripuit. Meminisse necesse est ciceronis est | cui placet obliuiscitur cui dolet meminit. ergo quia dolet necesse est.

f. 136ᵃ, A. VI, 618, cf. ed. nostrae vol. II, p. 87, 14—17:

ioh, epla — Theseum omnes flegias admonentem debemus accipere. hi secundum euforionem populi | insulę fuerunt satis in deos impii et sacrilegi. Unde iratus neptunus *suprascr.*: mare) percussit tridenti | partem insulę quam flegię tenebant et omnes obruit.

f. 136ᵇ, A. VI, 657, cf. ed. nostrae vol. II, p. 91, 15—17:

ioh, q — Paeana proprie apollinis laudes quod nunc intelligimus per plū. Nemus abusiue om | nium deorum sunt orgia liberi.

f. 137ᵇ, A. VI, 703, cf. ed. nostrae vol. II, p. 97, 4—8:

ioh, q — Quid est | debere cuncta animalia. adeo originem ducunt quae quia nasci cernimus | reuertuntur sine si (*sic*) dubio. Nam unde cuncta procreantur deinde posse sic probat quia immor | talis est ut anima et sunt quae possunt reuerti.

ib. A. VI, 705, cf. ed. nostrae vol. II, p. 97, 23. 24:

ioh — ergo le | theus est obliuio morti semper uicina unde dicitur perit pars | maxima nostri.

ib. A. VI, 714, cf. ed. nostrae vol. II, p. 98, 11—13:

ioh — Lethei ad fluminis undam. si anima ęterna est aut | summi spiritus pars qua ratione in corpore non totum uidet nec est tantę | prudentię tantęque uiuacitatis ut omnia possit agnoscere.

f. 138ᵃ, A. VI, 724, cf. ed. nostrae vol. II, p. 100, 18—20:

ioh, q — Inde af | ros uersipelles graecos leues gallos pigriores uidemus ingeni | quod natura climatum facit.

ib. A. VI, 724, cf. ed. nostrae vol. II, p. 101, 8.9:

ioh, q — Ita animus non transit in uitia corporis sed eius | coniunctione impeditus non exercet uim suam.

f. 138ᵇ, A. VI, 732, cf. ed. nostrae vol. II, p. 103, 6—9:

ioh moribundaque membra mo | rienti similia. hoc est semper morientia. Nunquam enim in eodem statu sunt sed aut minuuntur aut | crescunt. ergo animus idem est sed uti uiribus suis non potest propter corporis coniunctionem.

f. 139[a], A. VI, 733, cf. ed. nostrae vol. II, p. 103, 14—17:

ioh gaudere et cupere. Opiniones bonę sunt. Una praesentis altera futuri. haec ergo nascuntur ex ipsa | coniunctione. Nam neque animi sunt neque corporis propria. Pereunt enim facta segregatione.

Ioh. q. *Iohannis quaestionem* significare verisimile est, si conferas f. 76[b] *quaestio Adentii* et f. 80[a] *Sed.* (= *Sedulii*) *quaestio.* Vides fere ubique de rebus ad grammaticam pertinentibus vel propriis antiquorum contemplationibus agi.

Illos locos, quibus Iohannis et Sedulii nomina coniuncta leguntur, infra habes s. v. „Sedulius et Iohannes".

16. Iosephus.

f. 119[a], A. V, 213, 215, cf. ed. nostrae vol. I, p. 164, 5—10:

Columba de domesticis uirg dicit. Nam agrestes | ioseph palumbes uocantur. Exterrita pennarum concusione (*sic*) terrorem signifi | cans non enim timet pennis sed timorem indicat.

f. 123[a], A. V, 704, cf. ed. nostrae vol. I, p. 642, 17. 18:

ioseph Senior nautes. bene daturum consilium et ab ętate | et a prudentia et a religione commendat.

Iosephus Scottus Alcuini discipulus, qui ante a. 804 diem obiit, memoratur a Wattenbachio hist. Germ. font. ed. V, p. 145; alterius Iosephi, qui medio fere saeculo nono viguit, mentio fit ib. p. 281.

17. Macciallaīn.

f. 131[b], A. VI, 321, cf. ed. nostrae vol. II, p. 55, 11—21:

Longęua sacerdos. sybillam | apollo dilexit ei obtulit poscendi quod uellet arbitrium.. Illa hausit | harenam manibus et tam longam uitam poposcit. sicut mac ciallaīn Cui. apollo respon | dit id posse fieri. si erithriam [1]) insulam relinqueret et eam numquam uide | ret.. profecta igitur cumas tenuit ut [2]) illic defecta corporis | uiribus uitam in sola uoce retinuit. quod cum ciues eius cognouissent | siue inuidia siue miseratione commoti.. epistulam miserunt creta an | tiquo more signatam. qua uisa est in mortem soluta unde nonnulli hanc | esse dicunt quae romana fata conscripsit quod incenso apollinis templo | Inde romam allati sunt libri unde haec fuerat..

Quae margini adscripta sunt, non eius nominis scriptorem, sed fabulae Scotticae similitudinem tangere videntur.

18. Macclongain.

f. 64[b], A. I, 119, cf. ed. nostrae vol. I, p. 55, 11—15:

macc lon gain Troia. differentia in hoc sermone est et in sensu | et in sillabis.. Nam cum prouinciam dicimus et principale est nomen.. et. brē est. TRO. quando autem non est | principale et deriuatio est et longa est. TRÔ.. ut. Troius. ęneas..

19. Megistus.

f. 187[b] in margine superiori:

magistus dixit gisoni manduca arbuta (e supra a in magistus)

quae haud dubie spectant ad Ovidii Metamorph. I, 104: Arbuteos fetus montanaque fraga legebant, qui versus in eadem pagina (f. 187[b] col. 1) habetur. Ceterum cf. supra nr. 7 s. v. Giso.

20. Naso.

f. 158[a] col. 1, Augustini dial. p. 15, 7 ed. Crecel.:

Quid si de historia ut puta mag | nus pompeius quod bella gesse | rit. Quid si commendandorum car | minum naso gratia dicturus est magnus | et pęne solus poeta uirgilius.

Pertinetne haec vox ad Vergilii commemorationem, qui ne paene solus poeta nominaretur, adnotaort Ovidii nomine adposito caverit? Ceterum de Nasone (Modoino) aevi Carolini poeta cf. Wattenbachium, Deutschlands Geschichtsquellen ed. V, p. 147 s., atque Ernestum Duemmlerum, Neues Archiv, tom. XI, p. 77—91.

21. Raigimboldus.

Utroque loco, ubi eius nominis mentio fit, de inferorum condicione agitur:

[1]) *Leg.* Cretam.
[2]) *Leg.* et.

f. 131ᵃ, A. VI, 289, cf. ed. nostrae vol. II, p. 52, 19—24:

raig mbol dus — Nam dicunt esse omnium rerum | ideas . quasdam idest imagines similitudine procreantur uniuersa | hinc est in statio clamas plutoni dicit omnibus finit horrore uideris | harum autem simulacra bene apud inferos sunt quia esse dicuntur et furię.

f. 132ᵇ, A. VI, 363, cf. ed. nostrae vol. II, p. 59, 20—22:

raigi mbol dus — Cęli iocundum lumen . bene | iocundum addidit est enim apud inferos sed non iocundum . his inuicte malis qui | inferos subire potuisti.

22. Rathramnus.

Rathramni duobus locis mentio fit ita, ut utroque loco de „geminorum" notione agatur. Sunt autem hi:

f. 65ᵇ, A. I, 161, cf. ed. nostrae vol. I, p. 66, 16. 17. 21:

rath ramnus — scindit | idest diuidit se unda in sinus reductos idest replicabiles. Gemini | pares similes interdum et duo significat.

f. 88ᵇ, A. II, 500, 501, cf. ed. nostrae vol. I, p. 295, 16. 18—21:

ra thrā nus — Geminos more suo fratres . gemini enim sunt non duo sed simul nati | Centum nurus . aut finitus est numerus pro infinito aut certe ideo . c . quia barbarorum | fuerat non singulas coniuges habere sed plures . aut illud dicit . plures feminas.

Transcripsi omnes lineas, per quas nomen in margine positum extenditur: sed utriusque loci comparatio docet, eas solum partes, quibus „geminorum" vox explicatur, ad Rathramnum istum pertinere. Novimus autem Ratramnum quendam monachum Corbeiensem, doctissimum Paschasii Radberti adversarium, qui editis de corpore et sanguine Domini ad Carolum Calvum et de eo, quod Christus ex Virgine natus est, libris acerrime Radbertum impugnavit, nec non a. 867 contra Graecorum opposita Romanam ecclesiam infamantium opus memorabile conscripsit. Cf. Mignei coll. tom. CXXI. Videtur igitur Rathramnus operum suorum loco quodam „geminorum" significationem ita explicuisse, ut „duorum" sensum reiceret.

23. Ratoldus.

f. 129ᵃ, A. VI, 150, cf. ed. nostrae vol. II, p. 32, 22. 23; 33, 1. 2 ad verba: et incestum est quaecumque pollutio. pendens sollicitus es et proprie pendere esse desiderare aliquid audire — haec margini adscripta sunt:

incestum | est quaecumque pol | lutio . ratoldus | interro | gauit pendet senten | tentia (*sic*) | idest aliquid | audire | desi | de | rat.

24. Robartaich.

f. 128ᵃ, A. VI, 121 s., cf. ed. nostrae vol. II, p. 26, 11—15; 27, 3. 4. 8—11:

Si fratrem pollux alterna . . Helenam et pullux | de ioue nati immortales fuerunt. Nam castor Tyndareos filius fuit | cuius mortem suo interitu fraterna pietas redemit . quod ideo fingitur quia horum stellę | habent ut occidente una . oriatur altera . . Arasque tenebant. rogabant enim deos | ararum ansas tenentes . . Lege hic librum fabularum robartaich | Discensus auerni . lacum pro inferis posuit . . Noctes atque dies idest omni | tempore . .

Fortasse illa verba *lege hic* etc. librarius ex exemplo suo transcripta falso loco inseruit, quia melius de Castoris et Pollucis mytho dicuntur.

25. Sedulius. [1]

f. 5ᵃ, E. I, 29, cf. ed. nostrae vol. III, p. 9, 12—14:

contra sed — ostendit quo eum libertas aspexerit idest quando coepit secare barbam. Et relicta galatea amarillidis amore detineri. Allegori | cos autem hoc dicit.

ib. E. I, 30, cf. ed. nostrae vol. III, p. 9, 19—21:

sed — longo post una pars orationis sit sensus . uenit tempore | longo post sicut multo minus multo magis post modo quod mihi obsit.

f. 6ᵃ, E. II, 15, cf. ed. nostrae vol. III, p. 20, 24. 25:

sed alleḡ — unde uolunt | quidam per amaryllida leriam per menalcan cebetem | intelligi.

f. 10ᵇ, E. III, 20, cf. ed. nostrae vol. III, p. 33, 12—16:

q sed — Sed melius simpliciter accipimus refutandę enim sunt allegorię in | bocolico carmine nisi cum ut supra diximus ex aliqua agrorum perdi | torum necessitate descendunt.

f. 13ᵃ, E. III, 93, cf. ed. nostrae vol. III, p. 41, 6. 7:

sed contra — Latet an | guis in herba. Allegoria est. Nam uidetur hoc ad mantuanos dicere.

[1] Voculae sed nomen personale subesse illud *contra* docet, quod f. 5ᵃ et f. 13ᵃ additum legitur.

f. 16ª, E. V, 14, cf. ed. nostrae vol. III, p. 56, 1—3:

sed | Alterna autem uaria propter mu | sicam. Cuius sonus uarius inuenitur Ex pedum dissimilitudine. significat autem can | tatorem.

f. 23ª, E. VIII, 40, cf. ed. nostrae vol. III, p. 99, 18. 19:

sed constructio unius | Iam fragiles ab. c. r. bene cum | annis iungit habitum corporis nam et in iure pubertas ex utroque col | ligitur.

ib. E. VIII, 44, cf. ed. nostrae vol. III, p. 100, 4—6:

alleḡ sed | Extremi garamantes africę. Extremi autem sęui | quasi consortio humanitatis remoti ut extremique ho | minum morinis bicornis.

f. 23ᵇ, E. VIII, 63, cf. ed. nostrae vol. III, p. 102, 20—22:

sed | bene animos | erigit auditorum dicendo superiora aut quaecunque dicta sunt sed sequen | tia non nisi a numinibus poterunt explanari.

f. 25ᵇ, E. IX, 27, 28, cf. ed. nostrae vol. III, p. 113, 15. 16. 3. 4:

sed | Nimium uicina id usque ad periculum. Uare tuum nomen. Ordo: Uare tuum nomen | sublime ferent ad sidera.

ib. E. IX, 35, cf. ed. nostrae vol. III, p. 114, 3. 7. 8:

sed | Nam Uarus dux fuit cui supra blanditur | Lege pomponii expositionem in oratium q̄ ui | di in lorashaim. Cinna optimus poeta fuit.

f. 27ª, E. X, 31, cf. ed. nostrae vol. III, p. 123, 24. 25:

sed | alii tamen superioribus iungunt sed melius ut sic legamus tamen cantabitis ut | sit sensus licet ego etc.

f. 29ª, G. I, 12, cf. ed. nostrae vol. III, p. 133, 22. 23:

sed q | alioqui in | congruum est si de agricultura locuturus numen inuocet maris.

ib. G. I, 17, cf. ed. nostrae vol. III, p. 135, 10—12:

sed | Menala mons arcadię dictus | *ΑΠΟ.ΤΩΝ.ΜΑΛΑΩΝ.* id ab ouibus quibus plenus est.

f. 30ª, G. I, 33, cf. ed. nostrae vol. III, p. 140, 24. 25:

sed | Ueneris libra et taurus. Martis scorpius et aries. Iouis sagitta | rius et pisces. Saturni capricornus et aquarius.

f. 31ᵇ, G. I, 63, cf. ed. nostrae vol. III, p. 148, 22. 23:

sed Γ luc̄ | Unde homines nati durum genus. Expressit *ΤΟ ΑΙΤΙΟΝ* id causatiuum Nam | et graece populi *ΛΑΟΥ* dicuntur a lapidibus.

f. 32ª, G. I, 84, cf. ed. nostrae vol. III, p. 153, 7. 8:

sed | Incendere profuit agros. Non agros sed ea quae in agris sunt idest stipulas | vel ciscilias idest purgamenta terrarum.

f. 33ᵇ, G. I, 149, cf. ed. nostrae vol. III, p. 167, 18. 21—23:

sed | unde *ΚΑΤΗΕΧΟ* | chen dodonę efficit mentionem. Labor additus quia ante erat quidem labor sed | tantum herbarum intiborum postea accessit rubigine carduorum.

f. 34ª, G. I, 165, cf. ed. nostrae vol. III, p. 170, 22—24, 171, 1. 2:

sed | Sane haec coruis dicendum est secundum tullium qui habet messoria se corue contexit. Sane | supellex usurpatiuum est. Nam artis est haec supellectilis genitiuus enim aut par de | bet esse nominatiuo aut una syllaba maior.

ib. G. I, 166, cf. ed. nostrae vol. III, p. 171, 13:

sed | unde liber dicitur eo quod liberet.

f. 35ᵇ, G. I, 217 extr., cf. ed. nostrae vol. III, p. 182, 10. 11:

sed | Nam et | a tauro usque in taurum et a geminis usque ad geminos annus est.

ib. G. I, 218, cf. ed. nostrae vol. III, p. 182, 18. 19:

sed | Ut sit sensus quo tempore etiam canis cedens occidit cum ā uerso astro | idest cum argo etc.

f. 39ᵇ, G. I, 387, cf. ed. nostrae vol. III, p. 207, 8—10:

sed | incassum autem ideo dicit quia plumarum com | positio aquam minime admittit ad corpus.

f. 40ª, G. I, 424, cf. ed. nostrae vol. III, p. 210, 5. 6:

sed | Solem ad rapidum idest uelocem et notan | dum haec signa magis fida esse et subtiliora quae ex luna uel sole colligimus.

f. 41ᵇ, G. II, 6, cf. ed. nostrae vol. III, p. 218, 11—13:

sed | Uindemias singularum partium ut plus significet singularis | numerus quam pluralis sicut plus est cum dicimus per terram pluit quam per terras pluit.

f. 43ª, G. II, 98, cf. ed. nostrae vol. III, p. 227, 27. 28, 228, 3:

sed ad p̄ dc̄ [1] | Duplex est hoc loco expositio. Nam alii uolunt sine dubio in subauditione esse posita quae aperte dicere non possumus ut sit quibus uinum assurgit id cedit

[1] *Videtur* praedicta *significare.*

uinum | tmolius et fanẹus quod si aperte dicatur est utrumque uitiosum.

f. 48ª, G. II, 541, cf. ed. nostrae vol. III, p. 270, 8. 9:

sed Et | iam tempus equum. Allegoricos hoc dicit debemus fatigato ingenio pascere et facere finem carmini.

f. 49ª, G. III, 56, cf. ed. nostrae vol. III, p. 281, 1. 2:

sed Litotes figū id ualde placeat ut munera non sperno
fer hoc est libenter accipio.

f. 52ª, G. III, 391, 395, cf. ed. nostrae vol. III, p. 307, 23—25, 308, 5—7:

sed Cuius rei mysticẹ uolunt quidam quandam secretam esse rationem si credere dignum est tantum | de luna sacrilegium Salsas herbas multum potantes reddunt plurimum lactis et ipsum lac non sit fatuum sed habeat | salis occultum idest uix intelligibilem non statim apparentem saporem

f. 53ª, G. III, 539, cf. ed. nostrae vol. III, p. 318, 15. 16:

sed ut uitaret omoeteleuton oratius pauidẹ dammẹ.

f. 53ᵇ, G. IV, 19, cf. ed. nostrae vol. III, p. 322, 8—10:

sed et tenues. suspendendum tenuis ne incipiant esse duo epitheta | quod apud latinos constat esse uitiosum.

f. 54ᵇ, G. IV, 144, cf. ed. nostrae vol. III, p. 331, 7. 8:

sed q Ut triplici pubes quam dardana uersum | distulit transtulit. nam mutauit praepositionem.

f. 56ª, G. IV, 275, cf. ed. nostrae vol. III, p. 341, 17—21:

sed sublucet. mire ait ut ostendat puppurei (*sic*) coloris folia | quodam uirore esse perfussa. Tonsis in uallibus non siluosis unde contra est Intonsi montes prope flu | mina mella.

ib. G. IV, 286, cf. ed. nostrae vol. III, p. 342, 17—19:

sed Sane scien | dum plinium dicere de bobus apes de equis crabrones de mulis fucos de assinis uespas creari.

ib. G. IV, 309, cf. ed. nostrae vol. III, p. 344, 11. 12:

sed et quod ex cadauere nascuntur ani | malia et quod apes ex uermibus procreantur.

f. 56ᵇ, G. IV, 369, cf. ed. nostrae vol. III, p. 348, 5—7:

sed Saxosum sonans ypanus ponti fluuius et saxosum legendum non saxosos ne sint | duo epitheta quod apud latinos uitiosum est.

f. 57ᵇ, G. IV, 522, cf. ed. nostrae vol. III, p. 358, 10—13:

sed q Marmorea ceruice | id pulchra ł uitrea ł uiridi. Sane alludit ad id quod dicit obidius quia cum caput eius | delatum ad ripam mordere uoluisset conuersus est in lapidem.

f. 57ᵇ, G. IV, 534, cf. ed. nostrae vol. III, p. 358, 19—21:

sed Sane sciendum easdem esse napcas | quae et driades sunt. Nam supra ait chorus equalis driadum.

ib. G. V, 560, cf. ed. nostrae vol. III, p. 359, 18. 20. 21:

sed Eufraten orientis fluuium. Fulminat id | fortiter facit. Uictorque uolentis per populos. Unum uirtutis est aliud ius | titiẹ.

f. 59ᵇ, A. I, 4, cf. ed. nostrae vol. I, p. 10, 18—21:

sed pro pasiuis actiua ut populatque ingentem farris aceruum pro populatur c. et haec uarietas | ł potius contrarietas inuenitur etiam in aliis partibus orationis.

f. 61ª, A. I, 30, cf. ed. nostrae vol. I, p. 24, 23—25:

sed q Achili propter omoeoteleuton | detraxit literam quae plerumque habetur non solum necessitatis sed etiam eufoniẹ causa.

f. 61ᵇ, A. I, 39, cf. ed. nostrae vol. I, p. 28, 5—7:

sed Est et alter latens sensus ut speret se reginam | contra exulum fata possent aliquid si mineruẹ numen inferius ua | luit contra fata uictorum.

ib. A. I, 41, cf. ed. nostrae vol. I, p. 29, 5. 6:

sed In latino enim sermone cum penultima | corripitur antepenultima habet accentum.

f. 62ª, A. I, 47, cf. ed. nostrae vol. I, p. 32, 17—19:

sed Tot annos. licenter in histis (*corr.* istis) elocutionibus et accusatiuo utimur et datiuo et ab | latiuo dicimus enim tota nocte legi et totam noctem legi.

ib. A. I, 54, cf. ed. nostrae vol. I, p. 34, 26, 35, 1—4:

sed Carcer autem est unde cumque prohibemur ex | ire dictus quasi arcer ab arcendo Locum autem in quo seruantur noxii carcerem dicimus numero tantum singulari unde uero | emittuntur quadrigẹ carceres dicimus numero tantum plurali et plerumque usurpat poeta.

f. 63ª, A. I, 69, cf. ed. nostrae vol. I, p. 39, 23—26:

sed Incute uim uentis. Duplex sensus est. Incute enim si inice significat uentis datiuus casus est. si autem fac septimus casus est et | erit sensus fac uim troianis per uentos.

ib. A. I, 73, cf. ed. nostrae vol. I, p. 41, 20. 21:

sed dicendo | stabili longam promittit concordiam idest quae diuortio careat. dicendo propriam adul | terii remouet suspicionem.

f. 63ª, A. I, 76, cf. ed. nostrae vol. I, p. 42, 18—22:

sed Inferioris per | sonę reuerentia est. Maiorem meritis appellare non nomine contra meritorum est minorem nomine | tantum uocare qui ordo non nisi per indignationem corřpitur ut in XII sages in extremis rebus | turnum non regem uocat.

ib. A. I, 77, cf. ed. nostrae vol. I, p. 43, 6—8:

sed figura litotes quae fit quoties minus dicimus et plus signi | ficamus per contrarium intelligentes ut hoc loco non ait licet mihi implere quae praecipis sed ne | fas est non implere quae iusseris.

f. 63ᵇ, A. I, 79, cf. ed. nostrae vol. I, p. 44, 4. 5:

sed duplici enim ra | tione diuinos honores meremur dearum coniugio et conuiuio deorum.

ib. A. I, 93, cf. ed. nostrae vol. I, p. 47, 14—16:

sed Graue enim est secundum homerum perire naufragio quia anima ignea est et extingi uidetur in mari idest ele | mento contrario.

ib. A. I, 96, cf. ed. nostrae vol. I, p. 48, 12—15:

sed fortissime gentis. atqui in artibus legimus superlati-
q uum gra | dum nominis (nominis *extinctum*) non nisi genitiuo plū iungi constat quidem sed gens nomen est enuntiatione singulare | intellectu plū.

f. 64ᵇ, A. I, 116, cf. ed. nostrae vol. I, p. 54, 8—12:

sed Ibidem et ubinam. multi dubitant ubi debeat esse | accentus quia ibi et ubi naturaliter breues sunt sed ratione finalitatis plerumque producuntur in uersu | nescientes hanc esse rationem quia pronuntiationis causa contra uersum latinum syllabis ultimis | quibus particulę adiunguntur accentus tribuitur.

ib. A. I, 118, cf. ed. nostrae vol. I, p. 55, 6:

sed in gurgite uasto. tapinosis est idest rei magnę humilis est expositio.

ib. A. I, 121, cf. ed. nostrae vol. I, p. 56, 15—17:

sed sed quod uno sermone explicare non possumus aut circumlocutione ostendimus aut si hoc nolumus parti | cipium pro participio ponimus.

f. 65ª, A. I, 142, cf. ed. nostrae vol. I, p. 61, 12. 13:

sed Dicto citius non antequam diceret. dixit enim haec
q ait sed citius quam dici potest. |

f. 65ᵇ, A. I, 159, cf. ed. nostrae vol. I, p. 65, 22, 66, 1. 2:

sed Est in secesu. *TOΠΟΘΕCIA* idest fictus secundum poeti | cam licentiam locus. ne autem uideatur penitus a ueritate discede | re hispaniensis cartaginis portum descripsit.

f. 66ª, A. I, 179, cf. ed. nostrae vol. I, p. 71, 13—15:

sed Multi ysteron | putant non respicientes superiora quod dixit undis cererem esse corruptam quam necesse fuerat | ante siccari.

f. 66ᵇ, A. I, 185, cf. ed. nostrae vol. I, p. 74, 13—17:

sed Tota. Inter totum et omne hoc inter est quod totum dicimus unius corporis plenitudinem | omne de uniuersis dicimus utpote totum adiutorium habet scolasticos hoc est | plenum est adiutorium scolasticis omne adiutorium habet scolasticos | idest omnia adiutoria. (above: ł u)

ib. A. I, 187, cf. ed. nostrae vol. I, p. 75, 7—9:

sed Constitit con secundum naturam brē est | semper excepto cum s ł f littera sequitur. tunc enim tantum producitur ut (sicut in sillaba) insula infula. |

ib. A. I, 191, cf. ed. nostrae vol. I, p. 75, 25, 76, 1. 2:

sed Nam frondeum est totum de frondibus ut torus frondosus | uero est locus licet enim abundet frondibus non tamen est de frondibus totus.

f. 67ᵇ, A. I, 223, cf. ed. nostrae vol. I, p. 84, 27. 28, 85, 1. 2:

sed Est autem poetica callopistia non omnia exprimere ut oratius | in arte poetica praecipit nec uerba curabis reddere quamuis plerique de translatione graeci | tatis hoc adserant dictum.

f. 68ª, A. I, 235, cf. ed. nostrae vol. I, p. 89, 13—17:

sed et sciendum est inter fabulam et argumentum | et historiam hoc interesse quod fabula est dicta res contra naturam sum facta | sum non facta ut depassiue. historia est quicquid secundum naturam dicitur sum fac | tum sum non factum ut de phedra.

f. 68ᵇ, A. I, 243, cf. ed. nostrae vol. I, p. 91, 6—9:

sed Ideo autem uirgilius dicit | in ylliricos sinus quod inde uenit quidam henetus rex qui uenetiam tenuit cuius nomine | henetiam dictam posteri uenetiam nominauerunt.

ib. A. I, 244, cf. ed. nostrae vol. I, p. 91, 15—18:

sed Fontem timaui. | amant poetę rem unius sermonis
semper perifrasibus idest circumlocutionibus dicere ut pro
cor troia | urbem troianam pro butroti° arcem butroti sic et modo pro timauo ait fontem ti | maui et paulo post urbem patauii idest patauium.

ib. A. I, 247, cf. ed. nostrae vol. I, p. 92, 15—17:

sed Urbem patauii hoc est patauium. Patauium autem dictum uel a padi uicinitate quasi padauium uel

ΑΠΟ. ΤΟΥ ΠΕΤΑCΤΕ' quod captato augurio | dicitur condita.

f. 69ª, A. I, 257, cf. ed. nostrae vol. I, p. 95, 21—23:

sed Parce metu quoties in causis arguimur ante nos purgare debemus et sic ad actionem | descendere quod et hoc loco iuppiter facit.

ib. A. I, 259, cf. ed. nostrae vol. I, p. 96, 18—20:

sed ęneas enim secundum quosdam in numicum cecidit fluuium secundum ouidium | in cęlum raptus est appellatusque iuppiter indiges.

f. 69ᵇ, A. I, 267, cf. ed. nostrae vol. I, p. 99, 4—6:

sed cognomen iulo. si proprie loqueretur ag | nomen diceret non cognomen sed magis ad familiam respexit quia omnis gens iulia inde originem | ducit.

ib. A. I, 273, cf. ed. nostrae vol. I, p. 102, 6—7:

sed et a | Romi (*suprascr.* .i. romuli) nomine romani appellati. ut autem pro romo romulus diceretur | blandimenti genere factum est quod gaudet deminutione.

ib. A. I, 273, cf. ed. nostrae vol. I, p. 102, 8—10:

sed fabulę autem celandum auctorem romani generis turpitudinem fingunt | nec incongrue. Nam et meritrices lupas uocamus unde et lupanaria.

f. 70ª, A. I, 277, 278, cf. ed. nostrae vol. I, p. 103, 17—19. 21. 23. 24:

sed denique tribunus plebi | quidam ut ait uarro hoc nomen ausus enuntiare in crucem leuatus est quod ne hycinus quidem cum | de situ urbis loqueretur

dodo expressit. Nec metas rerum nec tempora pro metas ad terras re | tulit tempora ad annos. liuino enim et albę finem instituit.

ib. A. I, 284, cf. ed. nostrae vol. I, p. 104, 29, 105, 1:

sed Nam asaracus capin | genuit capis anchisen unde ęneas auctor romani geñ ex quibus mummius qui achaiam | uicit.

ib. A. I, 287, cf. ed. nostrae vol. I, p. 105, 22—26 et adnot:

sed famam qui terminet astris aut ad laudem dictum est | aut certe secundum historiam. Re uera enim et britannos qui in oceano sunt uicit et post | mortem eius cum ludi funebres ab augusto eius adoptiuo filio darentur stella me | dio die uisa est quae in ipsius honorem apparuisse diceretur.

f. 70ᵇ, A. I, 292 extr., cf. ed. nostrae vol. I, p. 108, 24—26:

sed Constat autem graecos fuisse | romanos uel propter generis nobilitatem Mars enim cum sęuit gra | diuus dicitur cum tranquillus est quirinus.

f. 71ª, A. I, 293, cf. ed. nostrae vol. I, p. 109, 9. 10:

sed ergo compages compagis quoniam compago. nis usurpatum est sed compaginis nemo penitus dicit.

ib. A. I, 307, cf. ed. nostrae vol. I, p. 113, 2—6:

sed hoc igitur sci ' endum est quod cum casum suum retinet praepositio (*infra vocem* praepositio *linea ducta*) ysterologia est ut hoc loco. cum autem mu | tat figura est ut cum allabitur oris. oris enim pro oras posuit. plerumque tamen | etiam superfluas ponunt praepositiones.

f. 72ª, A. I, 343, cf. ed. nostrae vol. I, p. 121, 1—3:

sed quoties poeta aspera in uenit nomina uel in metro non stantia aut mutat ea aut de his aliquid mutilat.

ib. A. I, 353, 355, cf. ed. nostrae vol. I, p. 122, 23—27:

de uersu sed In somniis si ab eo quod est somnium sinzisis est | ut peculi pro peculii. si autem a somno uenit in somnis idest dum somnos | caperet. Crudelis aras epitheton hoc de causa est. Nam arę pię sunt.

ib. A. I, 357, cf. ed. nostrae vol. I, p. 123, 8. 9:

sed suadet secundum naturam duę sunt sillabę sed multi trisillabum putant quod etiam si inueniatur so | lutio dicenda est.

f. 72ᵇ, A. I, 374, cf. ed. nostrae vol. I, p. 126, 20—23:

sed et sciendum quod omnia nomina quae de graecis in os | exeuntibus apud nos in us exeunt ut delos delus aut in er agros ager aut in utramque ut euandros euandrus euander.

ib. A. I, 380 extr., cf. ed. nostrae vol. I, p. 128, 21—24:

sed Genus ab ioue ideo quia ex electra et ioue dardanus ia | siusque nati sunt. qui dardanus auctor est troię et bene ad tria in | terrogata respondet qui esset unde ueniret quo tenderet.

f. 73ª, A. I, 387, cf. ed. nostrae vol. I, p. 130, 22—24:

sed Cęlestibus autem secundum pitham et platonem dixit qui confirmant uiuos esse su | peris caros mortuos uero inferis.

ib. A. I, 388, cf. ed. nostrae vol. I, p. 130, 27, 28, 131, 1:

sed q auras uitalis quibus uiuimus nihil est | enim aliud uita quam reciprocus spiritus unde et iupiter quo constat. omnia *ΖΕΥC* | uocatur *ΑΠΟ ΤΗC CΩΗC* idest a uita.

f. 73[b], A. I, 394, cf. ed. nostrae vol. I, p. 132, 17—19:

sed — Iouis ales aquila quae in tutela iouis est quia dicitur dimicanti ei contra dimicantes | gigantes fulmina ministrasse quod ideo fingitur quia per naturam nimii est caloris.

ib. A. I, 408, cf. ed. nostrae vol. I, p. 135, 26—28, 136, 1:

sed q — Dexterę iungit dexteram maior enim haec | fuerat salutatio cuius rei *ETION* idest causa uarro dicit adser | ens omnem eorum honorem de terrarum constituisse uirtute.

f. 74[a], A. I, 438, cf. ed. nostrae vol. I, p. 143, 23. 24:

sed — Fastigia nunc operis summitates | alibi ima significat ut scrobibus quae sint fastigia quaeras.

f. 74[b], A. I, 451, cf. ed. nostrae vol. I, p. 147, 17—23:

sed q — sane cum in ui exit penul (penultima) longa est et ipsa accentum retinet cum uero in i penul breuis est et perdit accentum quia ut supra diximus unius ob noxam | quoties uocalis uocalem sequitur detrahit longitudinem praecedenti sed hoc | in metro ubi necessitas cogit. Nam in prosa et naturam suam et accentum | retentat. nunc linii tertia a fine habet accentum quia penul brē (breuis) est.

ib. A. I, 458, cf. ed. nostrae vol. I, p. 148, 22. 23:

sed — Atridas | atrei filios agamemnonem et menalaum (*sic*) sed usurpatum est. Nam philis | tenis filii fuisse dicuntur.

f. 75[a], A. I, 468, cf. ed. nostrae vol. I, p. 150, 6—11:

sed q — Nam timidos phrigas uocat. dardanidas generosos. lamedontiadas per | fidos. troas fortes. hectoreos quoque fortes.

f. 75[b], A. I, 506, cf. ed. nostrae vol. I, p. 158, 22—25:

sed — solium proprie est | armarium uno ligno facto in quo reges sedebant propter tutelam corpo | ris sui dictum quasi solidum modo iam abusiue sellam regalem intelligimus.

f. 76[a], A. I, 530, cf. ed. nostrae vol. I, p. 162, 23—26:

de hesperia sed — Hesperię duę sunt una quae | hispania dicitur altera quae est in italia quę hac ratione discernuntur | aut enim hesperiam solam dicis et significas italiam aut addis ultimam et signifi | cas italiam (*infra* italiam *linea ducta*) hispaniam quae in occidentis est fine.

ib. A. I, 532, cf. ed. nostrae vol. I, p. 163, 13—15:

.i. oinos ğ uinum

sed — Oenotria autem dicta | est uel a uino optimo quod in italia nascitur uel ut uarro dicit ab oenotro | rege sabinorum.

f. 77[a], A. I, 561 extr., 562, cf. ed. nostrae vol. I, p. 171, 7. 8. 10—13:

sed de re thorica aȓ — uultum dimissa figura | ut oculos suffusa. soluite corde metum sicut supra iouis oratio par | tim obiecta purgat partim petita promittit. sciendum sane quia cum | petuntur uel promittuntur aliqua a ualidissimis inchoandum est ut hoc loco et | est genus argumenti a necessario.

ib. A. I, 565, cf. ed. nostrae vol. I, p. 171, 28—30, 172, 1. 2:

sed q — quis genus ęneadum satis propere dixit ęnea | das quanquam ab ilioneo audierit rex erat ęneas nobis. Nec haec in opere | inemendato miranda sunt. Troię nesciat urbem aut illum dicit quod in troia | est aut troię urbem ut urbem pataui urbem butroti.

f. 77[b], A. I, 570, cf. ed. nostrae vol. I, p. 173, 6—8:

sed q — in hoc autem monte (Eryce) dicitur etiam anchises sepultus licet secundum catonem ad italiam uenerit.

ib. A. I, 573, cf. ed. nostrae vol. I, p. 173, 14—18:

sed — Urbem quam statuo uestra est. multi antiptosin uolunt | ut sit pro urbs sed si sic intelligamus quod nihilominus sequitur et syllemsis fit | per casus mutationem. debuit enim dicere urbs quae statuitur.

f. 78[a], A. I, 606, cf. ed. nostrae vol. I, p. 179, 6—8:

sed q — Qui tanti talem genuere parentes | secundum artem rhethoricam parentes quos ignorat laudat ex liberis et simul | sciendum omnia hoc loco laudis praecepta seruata.

f. 78[b], A. I, 619, cf. ed. nostrae vol. I, p. 181, 20—22:

sed — unde et | priamus dictus est *AΠO TOT ΠPIACTAI* id emi. Ceterum quae deliberata dicuntur | hesiona constat esse fabulosa.

ib. A. I, 639, cf. ed. nostrae vol. I, p. 184, 23, 185, 1. 2:

sed q — laboratę uestes labore perfectę et est sermo in com | pendium coactus ut rapuit in fomite flamma idest raptim fecit.

ib. A. I, 640, cf. ed. nostrae vol. I, p. 185, 7—11:

sed q — Cęlataque in auro insculpta et nomen hoc in principali | aliam habet naturam. Nam cęlum dicitur ferrum ipsum quo operantur argentarii quod | producit natura sed in diriuatione mutatur diptongus namque est cęlata quia in auro.

ib. A. I, 642, cf. ed. nostrae vol. I, p. 185, 22—24:

sed Nam omnes in illis partibus solem colunt qui ipsorum linga^{u} el dicitur | unde et elios . ergo addita digammos et in fine facta diriuatione | a sole regi nomen imposuit.

f. 79^{b}, A. I, 664 extr., 665, cf. ed. nostrae vol. I, p. 191, 18—23:

sed Solus nate qui iouis contemnis fulmina quae diis
q ceteris solent esse | terrori. Patris summi. Nunc quidem de ioue proprie dixit. sciendum tamen pro quali | tate rerum uel personarum summum dici uel patrem. Unus quisque enim cum summum putat | esse quem colit ut summe deum sancti custos soractis apollo.

f. 80^{a}, A. I, 683, 684, cf. ed. nostrae vol. I, p. 194, 8. 11:

sed Noctem non amplius unam artis poeticę est. Pueri puer. Argumentum a facili.

ib. A. I, 688—690, cf. ed. nostrae vol. I, p. 194, 20. 22. 28:

sed Ueneno. uenenum dictum quod per ue | nas eat.
q̄stio Paret amor idest cupido. Alius (*leg.* alis) tantum depositis ascanius fuit.

ib. A. I, 697, cf. ed. nostrae vol. I, p. 195, 27. 28, 196, 1 et adnot.:

sed Sciendum sane omnia graeca nomina in *H* exeuntia cum diriuationem | faciunt *H* in ae diptonḡ conuertere ut Aul^{H}E aulęa *IΔH* idęa | *CΛIOPH* caliopęa sed illa dip̄ aut in e. produc̄ aut in i pro in quibus | dam locis solet mutari.

f. 80^{b}, A. I, 699, cf. ed. nostrae vol. I, p. 196, 15. 16:

sed pater ęneas idest | religiosus quia pater omnium deorum epitheton est ut ostendit ubique uirgilius.

f. 81^{a}, A. I, 729, cf. ed. nostrae vol. I, p. 203, 17—19:

sed unde et linga^{u} punica bal deus dicitur apud assyrios autem bel dicitur quidam | sacrorum ratione.

f. 81^{b}, A. I, 738, cf. ed. nostrae vol. I, p. 205, 11—14:

sed Tunc bitię per transitum poenorum ducum nomina in | troducit. Nam bitias clasis punicę fuit praefectus ut dicit liuius iopas uero rex afrorum | de procis didonis ut punica testatur historia.

ib. A. I, 740, cf. ed. nostrae vol. I, p. 206, 9. 10 et adnot.:

sed Crinitus iopas aut puerum intellige aut imita | batur apollinis formam cuius fuerat etiam artis imitator quod graece phoebus cri | nitus latine dicitur.

f. 81^{b}, A. I, 741, cf. ed. nostrae vol. I, p. 206, 11—14:

sed docuit quae maximus atlas quę legendum non quem. Nec enim | istum docere potuit qui didonis erat temporibus sed docuit herculem unde et dicitur | atlantem cęlum sustinuisse susceptum propter cęli scientiam traditam.

ib. A. I, 743, cf. ed. nostrae vol. I, p. 207, 21—24:

sed Et ignes. scili | cet ex nubium collisione. Nam omnium rerum collisio ignem | creat ut in lapidibus cernimus uel attritu rotarum uel in siluis arborum.

f. 82^{b}, A. II, 15, cf. ed. nostrae vol. I, p. 215, 20—22:

sed instar autem est ad similitudinem unde non restaurata sed instau | rata dicuntur ędificia ad antiquam similitudinem facta.

f. 83^{a}, A. II, 16, cf. ed. nostrae vol. I, p. 216, 24. 25, 217, 1:

sed acer uero in tutela | stuporis est et uiso equo stu-
q puere troiani ut pars stupet innuptę | donum exitiale mineruę.

ib. A. II, 16, cf. ed. nostrae vol. I, p. 217, 6—7:

sed sciendum sane uirgilium | ubique in solutionē̇ (*sic*)
q ista seruare sibi excusationem sinaliphę quod alii contem | nunt.

f. 83^{b}, A. II, 65, 67, 69, cf. ed. nostrae vol. I, p. 227, 9—11. 14. 15. 19—21:

sed Crimine ab uno hoc est causa ut ab eo quod praecedit id quod sequitur. Turbatus | quasi turbatus et amazonides quasi amazon. Heu modo una est sillaba sed interdum propter me | trum duę fiunt syllabę $^{quam\ mihi}$ ut heu macer est mihi taurus in herbo sicut p̄ndit pro p̄hendit.

f. 84^{a}, A. II, 99, 100, cf. ed. nostrae vol. I, p. 234, 5—7. 12—14:

sed arma | modo fraudes uel dolos nam arma sunt in-
q strumenta cuiuslibet rei unde et insidiantis | fraudis arma nominauit. requieuit enim aut uacat enim aut pendet sensus | arte enim agitur semiplena dicendo cogat et interrogare et auidius audire troianos.

f. 84^{b}, A. II, 116 extr., cf. ed. nostrae vol. I, p. 238, 9—11:

sed Sparserat et latices simulatos fontes auerni. | Nam et in templo isidis aqua sparsa de nilo esse dicebatur sicut et apud christia | nos ubi non sit uinum offerat aquam [1]).

[1]) *Verba*: sicut et apud christianos — aquam *a Servii textu absunt.*

f. 85ᵃ, A. II, 134, cf. ed. nostrae vol. I, p. 240, 25—28, 241, 1:

sed q ergo uincula religiones intellige ut et uinclis innaret delia ruptis sci | licet federis. Nec enim obsides unquam ligantur sed huic expositioni occurrit unde iste | ligatus fuerit quia eum troiani non ligarunt. ultro enim se obtulerat.

ib. A. II, 154, cf. ed. nostrae vol. I, p. 244, 27. 28, 245, 1. 2:

sed q aeterni ignes aut ararum | quas fugit ut execratio sit propter posteriora uos arę aut certe solem et lunam | significat. Execratio autem est aduersorum deprecatio. Iusiurandum uero optare prospera.

f. 85ᵇ, A. II, 166, cf. ed. nostrae vol. I, p. 248, 4—11:

sed q Ideo autem hoc negotium his potissimum datur quia cultores fuerunt mineruę. | Hoc cum postea diomedes haberet quod et uirgilius dicit et uarro plenissime dicit credens sibi non esse | aptum propter sua pericula transeunti eneę offerre conatus est sed cum se ille uelato capi | te sacrificans conuertisset simulacrum nautes quidam accepit.

ib. A. II, 166, cf. ed. nostrae vol. I, p. 248, 15—17:

sed q quod postea bello mitridatico | dicitur fimbria quidam romanus inuentum indicasse quod romam constat aduectum.

f. 86ᵇ, A. II, 251, 252, cf. ed. nostrae vol. I, p. 261, 16—18. 20:

sed q Umbra magna idest terrę et diffinitio est noctis. Myrmi | donumque dolos a generalibus ad specialia uenire uitiosum est nisi forte redeat | ad causam ut hic per moenia per domus.

f. 87ᵃ, A. II, 293, cf. ed. nostrae vol. I, p. 268, 3—5:

sed q Commendat troia penates. Nam sacrilegium est non liberare com | mendatos penates.

f. 88ᵃ, A. II, 391, 392, cf. ed. nostrae vol. I, p. 282, 1—3. 6. 7:

sed q Comantem aut cristatatam (*sic*) quia de caudis animalium ha | bebant cristas ut cristaque hirsutus equina aut comas habentem. Insigne deorum | idest ornamentum. Non enim sunt duo epitheta quod apud latinos uitiosum est.

ib. A. II, 396, cf. ed. nostrae vol. I, p. 282, 20—22:

sed q In | mixti. uacat in ut solet frequenter. Haud numine uestro. aut diis contrariis aut quia in scu | tis graecorum neptunus in troianorum fuerat minerua depicta.

f. 88ᵇ, A. II, 487, 488, cf. ed. nostrae vol. I, p. 294, 2—9:

sed Cauę ędes | tecta camaraca. (*sic*) ędem autem numero sinḡ. templum dicimus plū (plurali) uero de domibus et de templo | Si aliter legeris usurpatum est ut mella hordea. Ferit clamor secundum philo-

sed so | phos qui dicunt uocem corpus esse. bene ergo ferit. Aurea sidera. multi ad laquearia | referunt quod stultum est.

f. 89ᵇ, A. II, 601, cf. ed. nostrae vol. I, p. 306, 7—10:

sed Tyndaridis. atqui iouis est non tyndarei filia sed sic dicimus tyndaridis de helena ut de hercule | am phitrionides. Nam de ioue et lęda nati sunt pollux et helena. de tyndaro (e) et | lęda castor qui et solus mortalis fuit.

ib. A. II, 601, cf. ed. nostrae vol. I, p. 305, 19—21:

sed Facies inuisa pulchritudo he | lenę (idest) odiosa helena et est graecum ut uis herculea hoc est hercules.

ib. A. II, 604, cf. ed. nostrae vol. I, p. 307, 26. 27:

sed Obducta superducta. Tuenti modo uidenti alias defendenti.

ib. A. II, 610, cf. ed. nostrae vol. I, p. 308, 23—30, 309, 1—3:

sed Tridenti ī. n. s. ex | euntia si participia sint ablatiuo et in i et in e mittunt ablā pro arbitrio nostro | si uero nomina fuerint omni modo in e exeunt. ergo

dō [1] lege tridens nō tridente de | buit dicere sed nouitatem adfectauit nulla cogente necessitate | Sane in omnibus quae et propria esse possunt et appellatiua ut liberalis felix iuue (u) | nalis ablatius a proprio in e ex appellatiuo in i.

f. 90ᵃ, A. II, 627, 628, cf. ed. nostrae vol. I, p. 311, 18—20:

sed Ferro et bipennibus tau | tologia est. Eruere pro deicere et est acyrologia.

ib. A. II, 641, 642, cf. ed. nostrae vol. I, p. 313, 16. 23—27:

sed q Cęlicolę | ad quos nostra pertinet uita. superque ad augmentum dicit est autem themesis. Sane sciendum | esse aliqua quae augmentum non recipiunt ne minus recipiant (*vox* recipiant *linea deleta est*) significent ut perfectus | quaeritur utrum perfectior possit facere ne incipiat perfectus minus significare.

ib. A. II, 651, cf. ed. nostrae vol. I, p. 315, 11—16:

sed Nos contra | praeposī uel aduerbia in a exeuntia

[1] De Donato agitur, cf. C, cap. III p. XLIII.

modo producunt ultimam excepto puta | hinc est quod etiam numerorum nomina indeclinabilia a producuntur ut triginta agnos | uoluendis. ea uero quae declī (declinabilia) breuia sunt secundum rationem nominum in a exeuntium.

f. 90ᵇ, A. II, 683, cf. ed. nostrae vol. I, p. 318, 9–12:

sed q — Apex proprie dicitur | in summo flaminis pilleo uirga in cuius extremitate modica lana | est quod primum constat apud albam ascanium statuisse modo autem summitatem pillei | intelligimus.

ib. A. II, 684, 686, cf. ed. nostrae vol. I, p. 319, 1–5

sed q — Circum timpora (*sic*) pasci idest crescere ut sacrum tibi pascere | crinem. sunt autem hic infinita pro indicatiuis fundere lambere pasci. sac | ros ignes non quos tunc sacros scirent sed ut mox probarunt.

f. 91ᵇ, A. II, 773, cf. ed. nostrae vol. I, p. 328, 10:

sed — Maior imago | quia umbra maior est corpore.

ib. A. II, 782, 786, cf. ed. nostrae vol. I, p. 330, 4. 12:

sed pš minor — leni agmine idest impetu. Ser | uitum ut seruiam modus gerundi est.

f. 92ᵃ, A. III, 6, cf. ed. nostrae vol. I, p. 335, 8–10:

sed — fry | giç idç ad discretionem cretensis. Molimur paramus et bene petiit | loca in quibus et lateret et nauigia praepararet.

f. 93ᵃ, A. III, 30, cf. ed. nostrae vol. I, p. 341, 29. 30:

sed — Membra quatit causa pendet ex causa. Nam ti | mor sanguinem gelat qui coactus gignit tremorem.

ib. A. III, 36, cf. ed. nostrae vol. I, p. 343, 3–8:

q sed — Uisus pro uisa posuit. Tunc enim mas | culino utimur genere cum de his loquimur quibus uidemus ut si dicas | Nubecula obest uisibus meis. si autem neutro utamur ea quç | uidentur significamus ut si hoc loco diceret rite secundaret | uisa quod propter metrum nequaquam potuit similia sunt nuntius | nuntium auditus auditum.

ib. A. III, 46, cf. ed. nostrae vol. I, p. 344, 23. 24:

sed — Uituperabile enim est poetam aliquid finge | re quod penitus a ueritate discedat.

f. 93ᵇ, A. III, 63, cf. ed. nostrae vol. I, p. 347, 9–11:

sed — Manibus | Manes sunt animç illo tempore quo de aliis recedentes corpo | ribus Necdum in altera transierint.

ib. A. III, 63, cf. ed. nostrae vol. I, p. 347, 14–16:

sed — Alii manes a manando | dictas intelligunt. Nam animabus plena sunt loca inter | lunarem et terrenum circulum unde et fluunt.

f. 94ᵃ, A. III, 68, cf. ed. nostrae vol. I, p. 350, 11–13:

sed — Ideo autem stoicos medium sequi diximus quia plato perpetuam dicit | animam et ad diuersa corpora transitum facere.

f. 95ᵃ, A. III, 94, cf. ed. nostrae vol. I, p. 358, 14–17:

sed — stirps geñ femō (genere feminino) genus significat ut heu stirpem inuisam masculino arborem ut | sed stirpem teocri nullo discrimine sacrum sed contra oratius stirpes raptas dicit.

ib. A. III, 107, cf. ed. nostrae vol. I, p. 360, 27. 28:

sed q — Si rite audita recordor. bene dubita | tione excussat (*sic*) errorem.

f. 95ᵇ, A. III, 113, cf. ed. nostrae vol. I, p. 363, 13–17:

sed dodo — Unde irata dea in leones eos conuersos suo currui subiugauit et | praecepit ne secum umquam leones coirent. Nam et plinius dicit leonem cum | pardalide et pardum cum leçna concumbere.

f. 97ᵃ, A. III, 219, cf. ed. nostrae vol. I, p. 381, 23. 24:

sed — delati quod est necessi | tatis. Nam uoluntate aliquó non deferimur sed uenimus.

ib. A. III, 222, cf. ed. nostrae vol. I, p. 382, 1–6:

sed — ipsum uocamus idest regem deorum aut certe praedatorem | hoc est cui de praeda debetur aliquid. Nam de parte praedç aliquid numi | nibus pollicerentur adeo ut romç fuerit unum templum iouis praeda | toris non quod praedç praeest sed quod ex praeda aliquid ei debeatur.

f. 97ᵇ, A. III, 251, cf. ed. nostrae vol. I, p. 386, 11–14:

sed — Simul notandum apollinem quae dicit a ioue cognoscere. Phoe | bus apollo purus impolutus (*sic*) et est apollinis mixtum antonomasiū quod alii dari non potest nam sunt alia communia ut pater omnipotens.

f. 98ᵇ, A. III, 284, cf. ed. nostrae vol. I, p. 392, 2–6:

q sed — bene ergo nunc magnum ne lunaris intelligeretur | bene solis nomine quia dixerit magnum ilium intelligeres planetarum de quo uaria dicuntur in libris de | deorum natura tria milia annorum magnum annum esse cicero dicit [1]).

ib. A. III, 288, 291, cf. ed. nostrae vol. I, p. 393, 15. 20–22:

sed — Arma conse | crauit subaudis. aereas arces idest

[1]) Haec a Servio satis discrepant.

q altas. Pheacum corsicam in | solam dicit sitam inter epirum et calabriam ubi regnauit alchinous.

f. 99ª, A. III, 300, cf. ed. nostrae vol. I, p. 395, 6–8:

sed progredior portu isteronproteron in sensu. ante enim linquitur | litus et sic a portu proceditur.

ib. A. III, 317, cf. ed. nostrae vol. I, p. 397, 5. 6:

sed Excipit signate locutus est qui ad eiectam dixerat | Excipiuntur enim quae cadunt.

f. 99ᵇ, A. III, 332, cf. ed. nostrae vol. I, p. 400, 20. 21:

sed alii patrias | apollineas uolunt aut patrâs achaię ciuī (civitatem) in qua apollo | colitur.

ib. A. III, 339, 340, cf. ed. nostrae vol. I, p. 403, 9–15:

sed sed superstis praesentem significat ut cič uis utris-
q que superstitibus idest praesentibus | quem tibi iam troia. hemistichium est nec in sensu plenum | sunt autem duo talia hoc est concessere deum quae qui-
V [1]) dam ita complent | concessere deum profugis noua moenia teucris.

f. 101ª, A. III, 386, cf. ed. nostrae vol. I, p. 411, 8:

sed ae | ae ae que autem tres diptongi sunt nam genī (genitivus) est ab aeea.

f. 101ᵇ, A. III, 416, cf. ed. nostrae vol. I, p. 416, 24. 25:

sed protinus idest continue modo adū (adverbium) loci
q est. Ali | bi temporis ut protinus aereas pheacum abscondimus.

f. 102ª, A. III, 445, cf. ed. nostrae vol. I, p. 421, 7–9:

sed Carmina uirgo quia eius responsa uersibus | scribebantur. uirgo uero phemonoe dicta est. Nam sibilla appellatī nomen est.

f. 102ᵇ, A. III, 464, cf. ed. nostrae vol. I, p. 422, 27. 28, 423, 1:

sed Grauia a finalitatis ratione producitur sed sa | tis
q aspere nam in nullam desinit consonantem ut omnia uincit amor.

ib. A. III, 475, cf. ed. nostrae vol. I, p. 424, 23–26, 425, 1:

sed Nam tydithes tydide facit ut da | naum fortissime gentis tydide. Atrides cum sit simile atrida facit. Tale est | ergo et anchisa.

f. 104ᵇ, A. III, 585, 587, cf. ed. nostrae vol. I, p. 440, 23. 24. 441, 2. 4–8:

sed Sane ęther | est ipsum elementum aethra uero splendor ętheris. Aether et ęthra unum est ut nunc sit
q pro ęthere sidereo. Nox intempesta media hoc est
sed nimia | quia caret tempore quod secundum lucret;um per se nullum est nisi ex actibus intelligatur. | Medium autem noctis tempus actu caret.

f. 105ᵇ, A. III, 669, cf. ed. nostrae vol. I, p. 450, 4–6:

sed Ad sonitum uocem dicit. uox enim | est omne quod
q sonat sic alibi fractasque ad litora uoces. Nam de hominibus non dixit.

ib. A. III, 690, 691, cf. ed. nostrae vol. I, p. 454, 2. 4. 5:

sed Errata partī (participium) sine uerbi origine non enim facit | error uerbum. Infelicis ulixi epitheton ad implendum uersum positum | more graeco sine respectu negotii.

f. 106ª, A. III, 718, cf. ed. nostrae vol. I, p. 458, 19–21:

sed Notandum sane quia controuersiarum mo | re epilogos dedit VI sex istis prioribus libris quos et esse | bioticos uoluit. Nam singulis res singulas dedit.

f. 107ª, A. IV, 36, cf. ed. nostrae vol. I, p. 468, 10–13:

sed a ciuibus petiit dido ut ante placaret manes ma | riti
q et exędificata pyra se in ignem praecipitauit ob quam rem | dido idest uirago appellata est. Nam elyssa (*suprascr. m. II* ł elypsa) proprie dicta est.

f. 107ᵇ, A. IV, 38, cf. ed. nostrae vol. I, p. 468, 25–27:

sed Nunquid etiam placito amori repugnabis | et est
q graeca constructio pugno tibi. Nam nos pugno tecum dicimus.

ib. A. IV, 42, cf. ed. nostrae vol. I, p. 469, 13–16:

sed barchei hi prope sunt a carta | gine hi secundum
q titianum in chronographia fenicem nauali quondam superauere | certamine. barche autem ciuī (civitas) est pentapoleos quae hodie ptolomais dicitur.

f. 108ª, A. IV, 72 extr., 73, cf. ed. nostrae vol. I, p. 477, 11–15:

sed Circuit peragrat. peragrare enim est circuire inquirendo | Cretenses cerug uulneratę dictamnum quaerunt ut in XII (o) Non illa feris inco | gnita capris gramina.

f. 108ᵇ, A. IV, 126, 130, cf. ed. nostrae vol. I, p. 485, 19. 20, 486, 6–8:

sed Conubio. Nu naturaliter | longa est ab eo quod est
q nubere sed modo metri causa corripuit. Iubare exorto | nato lucifero. Nam proprie iubar lucifer dicitur quod iubar lucis effundit unde | iam quicquid splendet iubar dicitur ut argenti et gemmarum.

[1]) Versum *significat, cf. C, I cap. 6 supra p. XXXIV.*

f. 109ᵃ, A. IV, 159, cf. ed. nostrae vol. I, p. 492, 6–9:

sed monte leonem per transitum tangit historiam. Nam ascanius praeter iulum et ilum quae ha | buit nomina etiam dardanius et leon et damas dictus est ad extinctorum fratrum so | lacium. Ideo nunc eum dicit optare aduentum leonis.

ib. A. IV, 179, cf. ed. nostrae vol. I, p. 494, 29, 495, 1–3:

sed q Extremam aut post omnes gegantes quippe ad eorum ultionem nata | aut certe extrema pessima. Omnes enim qui de medicina tractant | dicunt naturale esse ut inutiliores sint qui nascuntur ultimi.

f. 109ᵇ, A. IV, 184, 186, 187, cf. ed. nostrae vol. I, p. 496, 9. 10. 16–21:

q sed semp Terrǫque per umbram. Noctem umbram terrǫ esse nusquam | apertius significauit. Custos speculatrix. summi culmine tecti per domos nobilium | Turribus aut altis per regum magnos populos et dicit plebeios.

f. 110ᵃ, A. IV, 242, cf. ed. nostrae vol. I, p. 507, 27. 28:

sed q tum uirgam capit idest caduceum quod primo apollo habuit | et donauit mercurio.

f. 111ᵃ, A. IV, 327, cf. ed. nostrae vol. I, p. 522, 3–6:

de saltem sed Saltem uel hoc est autem sermo tractus a captiuis qui cum te | nerentur ab hostibus dicebant sublatis omnibus salutem concede in | de per sineresin hic natus est sermo ut in contemptu rerum multarum | perituri aliquid salutem dicamus.

ib. A. IV, 331, cf. ed. nostrae vol. I, p. 523, 2. 3:

sed q Immota tenebat lumina. phisicum enim est ut qualitatem animi | ex oculorum aut corporis mobilitate ostendamus.

f. 111ᵇ, A. IV, 336, cf. ed. nostrae vol. I, p. 523, 25–27:

sed q Nam | piget ad futurum spectat. pudet ad praeteritum licet pene una sit si | gnificatio tamen dicimus piget me illud facere pudet fecisse.

ib. A. IV, 340, cf. ed. nostrae vol. I, p. 524, 22–24:

sed q Meis auspiciis argumentatur a necessitate et auspiciis | ideo quia maiores omnia auspicato gerebant ergo auspiciis dispositionibus.

f. 112ᵃ, A. IV, 386, cf. ed. nostrae vol. I, p. 534, 8–10:

sed de tempore fati animǫ dicunt phisici busotha natorum ani | mas non recipi in originem suam nisi uagantes legitimum tempus fati comple | uerint quod poetǫ ad sepulturam transferunt.

f. 113ᵃ, A. IV, 462, cf. ed. nostrae vol. I, p. 546, 2. 3 cum adn.:

sed uel bubo promiscui genē (generis) est | item si dicamus prima a idest littera cum a sit neū gē (neutri generis). Nam o u neū gen̄ est.

f. 113ᵇ, A. IV, 473, cf. ed. nostrae vol. I, p. 550, 12–14:

sed sedent in limine dirǫ | a pacuuio orestes inducitur pylladis (*corr.* pyladis) admonitu propter uitandas furias | ingressus apollinis templum unde cum uellet exire inuadebatur a furiis.

ib. A. IV, 481, cf. ed. nostrae vol. I, p. 551, 14. 15:

sed Atlas nullum nomen n. s. graecum terminatur sicut | gygas non gigans.

f. 114ᵇ, A. IV, 545, cf. ed. nostrae vol. I, p. 561, 17–19:

sed uix aut mox idest paulo ante ut uix e | conspectu aut re uera uix.

ib. A. IV, 558, cf. ed. nostrae vol. I, p. 563, 12. 13:

sed Omnia mercurio similis. Aliud enim est idem esse aliud simile esse. ergo non est certus ǫneas.

f. 116ᵃ, A. IV, 653, cf. ed. nostrae vol. I, p. 577, 2–4:

sed Fortuna idest casus qui ad h̄ omnia pertinet quae extrinsecus sunt ut ad | ruinam incendia naufragia. bene ergo dixit fortuna.

f. 117ᵇ, A. V, 52, cf. ed. nostrae vol. I, p. 596, 23–26:

sed urbe mycene graece dixit unde singularem numerum | posuit sicut thebǫ ut sit mycene mycenes agabe agabes.

f. 118ᵃ, A. V, 71, cf. ed. nostrae vol. I, p. 599, 16–21:

sed q Ore fauete apto | sermone usus est et sacrificio et ludis. Nam in sacrificiis taciturnitas in ludis necessa | rius furor (*suprascr. m. II* fauor). fauet autem ore quis etiam per taciturnitatem.

f. 118ᵇ, A. V, 122, cf. ed. nostrae vol. I, p. 608, 11–15:

sed Centauro magna femī (feminini) est gen̄ (generis) | si de naui dicas ut in eunuchum suam cum comoediam diceret sed scien | dum plerumque genera confundi aut metri aut hiatus causa.

f. 119ᵃ, A. V, 200, 202, cf. ed. nostrae vol. I, p. 613, 12–14:

sed q Riuis more riuorum ac si riuatim diceret. furens | animi ut praestans animi iuuenis.

f. 120ᵇ, A. V, 409, 410, cf. ed. nostrae vol. I, p. 625, 24–27:

sed ergo senior non satis senex sicut iunior non satis |

q iuuenis intra iuuenem sicut pauperior intra pauperem. Cęstus et ar | ma *ENΔIA ΔSYN* arma idest cęstus.

f. 121ª, A. V, 467, cf. ed. nostrae vol. I, p. 628, 6—9:

sed de uersu uitioso communis sillabę — dixitque. uacat que | causa metri et maluit perisologiam facere quam uti communi syllaba quę | frequens uitiosa est unde ten Nec tanta in metris conceditur (uenia) uti. graeci enim | his utuntur frequenter.

f. 122ᵇ, A. V, 603, cf. ed. nostrae vol. I, p. 636, 17—20:

sed — sed iam usus obtinuit ut (tenus) pro una parte habeatur | ergo adū (adverbium) est enim omnis pars orationis cum desierit esse quod est in aduerbium migrat et est temporis | Nam hucusque significat.

f. 124ᵇ, A. V, 850, 851, cf. ed. nostrae vol. I, p. 654, 10—13:

sed q — auris fallacibus qui sum toties serenitatis fraude deceptus. quid enim | quid ni cur non. fraude sereni serenitatis ut seruantissimus ęqui | idest ęquitatis.

f. 125ᵇ, A. VI, 14, cf. ed. nostrae vol. II, p. 6, 18—20:

sed — theseus missus est | potens tam uirtute quam forma qui cum ab ariadne regis filia | amatus fuisset dedali consilio filo iter rexit.

f. 126ª, A. VI, 38, 39, cf. ed. nostrae vol. II, p. 12, 5. 8. 10—13:

sed — Nunc | grege pro armento gregem posuit. Intacto autem idest indomito. Lectas | de more idest electas ne habeant caudam aculeatam ne linguam nigram ne aurem fissam quod docet aliud esse intactum aliud | lectum.

f. 126ᵇ, A. VI, 46, cf. ed. nostrae vol. II, p. 13, 7—11:

sed — Deus ecce | deus uicinitate templi ł ā afflata est numine. Nam furentis uer | ba sunt deum uelle ostendere qui ipsi tantum uidetur. Sane cauti esse | debemus quando plena sit numine et quando deum deum (*sic*) deponat. Non enim potest uatici | nationem dictura est.

ib. A. VI, 58, 59, cf. ed. nostrae vol. II, p. 15, 4. 5. 9—11:

sed q — terras tot maria. Ocea | nus enim omnis ambit terras. Mare enim elementum est totum maria | uero partes maris sicut sicut (*sic*) terrę partes sunt terrę. terra uero totum | elementum.

f. 127ᵇ, A. VI, 107, cf. ed. nostrae vol. II, p. 23, 25, 24, 1—3:

sed q — acheronte refuso | acheron fluuius dicitur inferorum quasi sine gaudio sed constat loc̄ (locum) esse haud | longe á bais undique montibus septum adeo nec orientem nec occiden | tem solem possit aspicere se tantum medium etc.

f. 127ᵇ, A. VI, 111, cf. ed. nostrae vol. II, p. 25, 3—5:

sed q — ex hoste gene | raliter dicitur. ex hostibus uero partem ostendit sicut dicendo terram signi | ficamus elementum. terras uero singulas partes ut africę italię.

f. 128ᵇ, A. VI, 136, cf. ed. nostrae vol. II, p. 31, 5—8:

de ramo sed q aureo — Ergo per ramum uirtutes esse dicit esse sectandas qui est y litterę | imitatio quae ideo in siluis dicit latere quia re uera in huius | uitę confussione et maiore parte uitiorum uirtutis in | tegritas latet.

f. 129ᵇ, A. VI, 170, 172, cf. ed. nostrae vol. II, p. 35, 9—11. 14. 15:

sed — non inferiora secutus ubique helenum hectori | comparat ut ambo animis ambo insignes praestantibus armis. Demens | idest improuidus qui non considerauit etiam deos in emulationem posse descendere.

ib. A. VI, 173, cf. ed. nostrae vol. II, p. 35, 19—21:

sed q — Triton penul (paenultima) accentum habet nam tritonis facit. si enim ultima habeat tri | tontis facit quod non procedit ut dem(o)ifoon demofoontis.

f. 131ª, A. VI, 273, cf. ed. nostrae vol. II, p. 47, 20—22:

sed — Faucibus orci. deum posuit pro loco ut iouem dicimus et aerem significamus ora | tius manet sub ioue frigido uenator. Orcum autem plutonem dicit.

f. 134ª, A. VI, 451, cf. ed. nostrae vol. II, p. 70, 1—3:

sed allusor poeticus — Errabat uagabatur | et bene allusit quia et amauerat et se interemerat ut quasi incertum esse q̄ circulum posse | tenere.

f. 135ª, A. VI, 573, cf. ed. nostrae vol. II, p. 80, 5—10:

sed q — Tunc domum horrisonam mittuntur; inquit post uerbera ad ęternum supplicium. alii hoc a | poeta dictum uolunt. alii continuant narrationem.

ib. A. VI, 578, cf. ed. nostrae vol. II, p. 80, 26, 81, 1—5:

sed q — bis patet | in praeceps ideo in praeceps addidit quia potest aliquid etiam in sursum patere quia secundum rationem sperę | sol cum in unam concesserit partem duę quasi tartarum faciunt partes. Una a qua dis | cessit altera ad quam nunquam accidit quod melius sperę indicat ratio.

f. 135b, A. VI, 596, cf. ed. nostrae vol. II, p. 82, 20—24:

sed Lugentes campi. Sane de his | omnibus rebus mire reddidit rationem lucretius et confirmat in nostra esse uita omnia | quae finguntur de inferis dicit namque tytion amorem esse hoc est libidinem quae secundum phisicos et | medicos in iecore est sicut risus in splene ira in felle.

f. 136a, A. VI, 625, 629, cf. ed. nostrae vol. II, p. 88, 12. 13. 16—18:

sed q Non mihi sic lucretii uersus sublatus de ho | mero sed aerea uox dixit. Perfice munus hoc est ramum redde ut supra dixit hoc | sibi pulchra suum ferri proserpina unus (m) instituit.

f. 137a, A. VI, 670, cf. ed. nostrae vol. II, p. 94, 3—7:

dō ô sed g q Illius | ergo propter illum ergo autem coniunctio fuit sed per accentus declinabile (declinabile *linea infra posita inductum*) motationē in adū (adverbium) transit. Et est sola | particula quae habet in fine circumflexum. multi male putant non esse indeclinabile et dicunt posi | tum esse pro causa. causa autem non est.

f. 137b, A. VI, 705, cf. ed. nostrae vol. II, p. 97, 16—21:

sed alleḡ Sane de hoc fluuio (Lethe) quaeritur utrum de illis VIIII sit qui ambiunt in | feros an ꝓ t̄ VIIII et datur intelligi quod ab illis separatus est. Namque uolunt | eum esse fluuium imaginem senectutis Nam animę nostrę uigent | et alacres sunt et planę (*suprascr. m. II* ł e) memorię a pueritia usque ad uirentem senectam.

f. 138a, A. VI, 719, cf. ed. nostrae vol. II, p. 99, 4—10:

sed q Ad cęlum hc̄ ī re putandum est | miscet philosophię figmenta poetica et ostendit tanquam quod est uulgare q quod continet ue | ritas et ratio naturalis. Nam secundum poetas hoc dicit. Credendum est animas ab inferis reuer | ti posse ad corpora ut cęlum superos intelligamus idest nostram uitam secundum philosophos dicit | credendum est animas corporis contagione polluta ad cęlum reuerti.

ib. A. VI, 724, cf. ed. nostrae vol. II, p. 100, 9—15:

sed q huc igitur et ten | dit primam intentionem suam ut animos immortales doceret sed occurrit illud | si immortales sunt et unum habent principium qua ratione non omnia animalia sentimus | similiter et dicit non esse in animis dissimilitudinem sed in corporibus quae prout fuerint | uel uiuacia uel torpentia ita et animos faciunt quod potest etiam in uno eodemque | corpore probari.

f. 140b, A. VI, 791, cf. ed. nostrae vol. II, p. 112, 8—13:

sed Hic uir est. c littera pro duplici | non nisi in monosillos (*corr.* — is) habetur et hoc erat per eorum scilicet priuilegium unde falsum est quod terentianus dicit | eam pro metri ratione uel duplicem haberi uel simplicem. Nam si hoc esset etiam in dissillabis pro duabus debuc | rat quod nusquam inuenimus. litterę naturam seruare et in polisillabis conuenit.

ib. A. VI, 806, cf. ed. nostrae vol. II, p. 113, 21—24:

sed et dubitamus pro dubitas miscuit personam suam. Est autem | sensus cum tibi si tanta praeparata posteritas dubitas uirtutem factis extende | ret idest gloriam aut est aliquis timor qui te a regnis italię reuocet.

f. 141a, A. VI, 821, cf. ed. nostrae vol. II, p. 115, 24—26:

sed Pulchra pro libertate | sex ingenti arte loquitur consideratione personarum. factum enim laudat dicens pulchra pro liber | tate personam uituperat.

f. 142a, A. VI, 861, cf. ed. nostrae vol. II, p. 120, 19—22:

sed q fulgentibus | armis. arma sunt secundum cor. nimium pulchritudo ętas arma significat autem mar | cellum filium octauię sororis augusti quem sibi augustus adop | tauit.

ib. A. VI, 865, cf. ed. nostrae vol. II, p. 121, 12—14:

instar sed q Instar non recipit praepositio | nem. Instar similitudo et est nomen quod non recipit praepositionem (*sic*). Ad instar enim non di | cimus quod probus declarat.

f. 144a col. 2, Chir. Fortun. rhetor. p. 84, 21. 22, ed. Halm.:

sed quamuis omnia asystata | alogos dici possint si quidem nusquam in his ratio inueniri potest.

ib. Fortun. p. 85, 5—9:

sed cor .s. Si uerum fue | rit consilium tunc non erit simplex | ductus sed aut subtilis si | aliud fuerit in themate | aliud in uoluntate agentis aut figuratus si pudor impediat | palam dicere aut obliquus si peri | culum prohibeat aperte agere | aut mixtus si non unus fuerit ductus.

f. 146b col. 2, Fortun. p. 94, 31:

sed Quarta | extra scripti negotialis status | cum causę redduntur mortis uolun | tarię ut eunuchus amat.

f. 152b col. 2, Fortun. p. 127, 18—21:

sed Ne monosyllaba | plura iungantur ne breuia multa |

aga no — continentur ne longa multa ne ul | tima syllaba prioris uerbi eadem sit quae | prima posterioris. Ne prima et ulti | ma efficiant obscenitatem.

f. 155^b col. 2, Augustini dialectica p. 9, 15. 16, ed. Crecel.:

sed — Sed uereor ne | ipsi qui dicunt ista mentiantur | ergo ad te iam pertinet iudicare | utrum uerbum a uerberando an | a uerum boando dictum putemus.

f. 156^a col. 2, Augustini dial. p. 11, 7. 8, ed. Crecel.:

sed dō — uel a parte to | tum ut mucronis nomine quę | summa pars gladii est gladium dicimus.

f. 157^a col. 2, Augustini dial. p. 13, 15. 16, ed. Crecel.:

sed — Duplex hinc ex consi | deratione sensus nascitur. Nascitur | partim propter explicandam ueritatem | partim propter conseruandum decorem.

f. 159^b col. 1, Augustini dial. p. 18, 20. 21, ed. Crecel.:

sed q — Ita secundum aliam notionem. Aduerbium utique aduerbium est et nomen est nomen . secundum aliam uero aduer | bium non est aduerbium quia nomen est.

ib. Augustini dial. p. 18, 24. 25, ed. Crecel.:

sed — Creticus nihil est aliud quam cre | ticus et dactylus non est. Secundum | aliam uero creticus non est creticus quia dacty | lus est.

ib. col. 2, Augustini dial. p. 19, 2. 3, ed. Crecel.:

sed — Sed tamen unum habent fontem ipsum | scilicet uerum hominem cuius et illa sta | tua et illi libri et illud cadauer | est.

f. 160^a col. 1, Augustini dial. p. 19, 22, ed. Crecel.:

sed — hic homo autem et o | homo per solas significationes.

f. 161^b col. 1, Augustini rhet. p. 140, 4. 5, ed. Halm.:

sed — Thesis est | quaestio huiusmodi an nauigandum | an philosophandum.

f. 166^a col. 2, Clodianus de statibus p. 591, 3—7, ed. Halm.:

sed — homo | pictus et uerus | utręque enim res uno ho | minis nomine nuncupantur sed defini | tionibus differunt. Nam si quis pic | tum hominem definiat ita dicit homo | aes qui pictus ex coloribus uiui homi | nis simulatio hominem autem uerum ita | definiet. Homo est animal rationale | mortale risibile.

f. 183 col. 2, Horatii A. P. v. 135, 136:

sed — unde pedem proferre pudor uetet aut operis lex Nec sic incipies ut scriptor cyclicus olim.

Fere ubique de rebus grammaticis agitur vel de quaestionibus rhetoricis vel metricis vel de rebus mythicis et historicis nec non geographicis et philosophicis.

26. Sedulii et Iohannis nomina inter se iuncta.

f. 55^b, G. IV, 219, cf. ed. nostrae vol. III, p. 337, 3—7:

sed ioh — Trahunt | enim a terra carnem ab aqua humorem ab aere anhelitum ab igne feruorem a diuino spiritu ingenium quod quia est in | apibus sicut etiam in hominibus. Namque metunt cupiunt dolent gaudentque quę probantur ex his quae faciunt.

f. 59^b, A. I, 4, cf. ed. nostrae vol. I, p. 10, 13—16:

sed ioh — nescientes quod saeuam dicebant ueteres magna ennius induta | fuit sęua stola . item uirgil cum ubique pium inducat ęnean ait maternis sęus | in armis ęneas idest magnus.

f. 65^b, A. I, 156, cf. ed. nostrae vol. I, p. 65, 2—5:

sed ioh — Cur | ru non ut quidam putant pro currui posuit nec est apocope sed ratio artis antiquę quia omnis nominatiuus pluralis regit genitiuum singularem et isosillos (isosyllabos) | esse debet.

f. 67^a, A. I, 207, 208, cf. ed. nostrae vol. I, p. 80, 20—25:

sed q ioh — Notandum sane quod hę particulę plerumque suam naturam | habent non sillabarum. Nam cum te et me longę sint tutemet dactilus inuenitur. Nec possu | mus harum partium naturam discutere quia sub regulis non sunt. Voce refert pleonasmos est | qui fit quoties adduntur superflua.

f. 71^a, A. I, 297, cf. ed. nostrae vol. I, p. 110, 5—7:

ioh sed — Maię genitum idest mercurii et est perifrasis. Cicero in lib de deorum | natura plures dicit esse mercurios sed in deorum ratione fabulę sequendę sunt nam ue | ritas ignoratur.

f. 71^b, A. I, 318, 320, cf. ed. nostrae vol. I, p. 116, 6—10:

ioh sed — Unde da | bibere usus obtinuit quod facere non debemus ne duo uerba iungamus nisi in poemate. Nuda genu . idest nudum genu habens ut si dicas bonum animum et est graeca figura sed non ea quam diximus fieri per partī (participium) praeteriti temporis et casum accusatiuum.

f. 79^a, A. I, 651, cf. ed. nostrae vol. I, p. 188, 6—12

de dia | lectica | ioh | sed — Hymineus autem ut alii dicunt deus est nuptiarum. Ut alii | quidam iuuenis fuit die nuptiarum oppressus ruina est unde expiationis | causa nominatur in nuptiis sed falsum est. Nam uitari magis debuit nomen extincti | sed hoc magis ueritas habet. hymeneus quidam apud athenas inter bel | la sęuissima uirginem liberauit quam ob causam nubentes eius inuocant nomen | quasi liberatoris uirginitatis.

f. 79ᵇ, A. I, 657, cf. ed. nostrae vol. I, p. 189, 14—16:

ioh | sed — At cytherea ab | insola quae numero tantum plurali dicitur. Ut sunt alta cithera. Nouas artes. ars | *TΩN MECON* (*suprascr.* media superficies) est unde sine epitheto male ponitur.

f. 91ᵃ, A. II, 758, cf. ed. nostrae vol. I, p. 326, 20—25:

sed | q | ioh — Summa ad fastigia uento qui auget flammas ut flam | ma furentibus austris. Fastigia autem modo de summitate proprie dixit alibi per contrarium de | imo ut forsitan et scrobibus quae sint fastigia quaeras unde est cęlumque profundum | quasi cuius porro sit fundus cum de imo fundus de summo fastigium dicitur.

f. 91ᵇ, A. II, 777 s., cf. ed. nostrae vol. I, p. 328, 21—24:

sed | q | ioh | colggu — sine | numine diuum. sine fati necessitate ut enim statius dicit fata sunt | quae ditantur. Eueniunt nec te comitem hinc asportare creussam | Uersus hic caret scansione.

f. 94ᵇ, A. III, 85, cf. ed. nostrae vol. I, p. 355, 19—23:

ioh | sed — ergo tymbreus ut delius nam numina a locis frequenter | nomen accipiunt. Sane quia graece timbr*H* facit in diriuatione . *H*. in diptoñ (diphthongum) mutat ut etn*H* ętnęus timbr*H* timbręus.

ib. A. III, 90, 91, cf. ed. nostrae vol. I, p. 357, 3—12:

ioh | tur | chel | tach | sed | q — Uisa repente stoicos et achademicos secutus est qui dicunt ea | quae contra naturam sunt non fieri sed fieri uideri. Unde magica ars omnis | exclusa est sicut plinius in naturali histō dicit. Liminaque brē (brevis) .i. pro longa posita | quae hac ratione defenditur aut quia omnia monosillaba ad artem non pertinent | et his licenter uti possumus aut certe quia omne morion idest particula | quae sui substantiam non habet membrum putatur superioris orationis quod si est li | minaque quasi una pars orationis est et potest finalitatis ratione uel pro | duci uel corripi.

f. 109ᵇ, A. IV, 201, cf. ed. nostrae vol. I, p. 500, 4—6:

ioh | sed — Est | autem iouis qui ęther est mineruę quae supra ętherem est unde patris ca | pite procreata esse dicitur.

f. 114ᵃ, A. IV, 514, 516, cf. ed. nostrae vol. I, p. 558, 3—8:

ioh | sed — dicunt autem per periphrasin agreste papauer | significari. et matri praeruptus amor. plinius dicit pullos equinos habere | in fronte quandam carnem quam statim natis adimit mater sine | qua adempta non praebet lac si quis eam forte praeripuerit.

f. 117ᵇ, A. V, 45, cf. ed. nostrae vol. I, p. 595, 8—11:

ioh | sed | inter deos | et diuos — A sangine diuum et deorum | indifferenter plerumque ponit poeta quamquam sit discretio ut deos perpetuos dica | mus diuos ex hominibus factos quasi qui diem obierint unde diuos etiam im | peratores uocamus.

f. 118ᵇ, A. V, 95, cf. ed. nostrae vol. I, p. 604, 11—14:

ioh | sed — singula enim numina habent inferiores potestates ministras ut uenus adonam | diana uirbium aut certe secundum pithagoram qui dicit de medulla hominis quae est in spina an | guem creari.

f. 136ᵇ, A. VI, 645, cf. ed. nostrae vol. II, p. 90, 1—5:

ioh | sed — primum etiam deprehendit (sc. Orpheus) armonian idest circulorum mundanorum | sonum quos nouum (*sic pro* nouem) esse nouimus. e quibus summusque monastron dicunt | sono caret. Item ultimus qui terrenus est. Reliqui VII sunt quorum sonum deprehen | dit orpheus unde cum VII fingitur chordis.

f. 137ᵃ, A. VI, 660, cf. ed. nostrae vol. II, p. 92, 22—24:

sed | ioh — Nam dicendo puniri patrię uendito | res contra praemia defensoribus soluitur nihil utique aliud nisi fugienda uitia et sectan | das dedit esse uirtutes.

f. 138ᵇ, A. VI, 724, cf. ed. nostrae vol. II, p. 101, 9—15:

sed | ioh | q — Occurrit illud omne quod | corrumpitur aeternum non est si est animus insanit irascitur desiderat timet caret ęternitate. Cui sunt ista contraria. Nam passio ęternitatem resoluit quod ideo fal | sum esse dicimus quia animus nihil per se patitur sed laborat ex corporis coniunctione et | aliud est per suam naturam corrumpi aliud per contrarium rei alterius.

ib. A. VI, 727, cf. ed. nostrae vol. II, p. 102, 23—26:

ioh | sed | q — Magno se corpore miscet. aut *ANTIΠTosis* est pro corpori ut hę | ret pede pes pro pedi secundum eos qui dicunt deum corporalem esse.

f. 139ᵃ, A. VI, 740, 741, cf. ed. nostrae vol. II, p. 104, 11—15:

ioh | sed — Supplicia expendunt ideo agunt supplicia non ut animas puniant sed ut eas pec | catis exuant pristinis. Alię panduntur. Loquitur quidem poetice de

purgatione animarum | tangit tamen quod et philosophi dicunt.

f. 139ᵃ, A. VI, 746, cf. ed. nostrae vol. II, p. 105, 26. 27, 106, 1. 2:

sed ioh — aetherium sensum ΠΥΡΝΟΕΡΟΝ ignem | sensualem idest deum per quod quid sit anima ostendit. Aurę simplicis ignis non u | rentis. Simplicis autem nostri comparatione qui constat de ligno et ęthere.

f. 139ᵇ, A. VI, 760, cf. ed. nostrae vol. II, p. 108, 1—6:

ioh ⁋ sed — et postea alba | ni omnes reges siluii dicti sunt ab homine sicut et hodie romani imperatores au | gusti uocantur Ęgiptii reges ptholomei persę arsacidę lati | ni murrani ut murranum hic atauos et aliarum antiqua sonante | nomina per reges quae tum genus omne latinos.

27. Silvaticus grammaticus.

f. 188ᵇ in paginae margine superiori eadem manu, qua Ovidii Met. versus excerpti sunt, haec leguntur:

Siluaticus grammaticus |||||||||[1], (infans) filius Ingo dixit

quae quid sibi velint minus patet, sed de ioco agi videtur, quo Silvaticus iste Ingonem quendam pueriliter se gerere contendit.

28. Staginulfus.

f. 64ᵃ, A. I, 108, cf. ed. nostrae vol. I, p. 52, 6—8:

stagi nulfus — quae saxa | ob hoc itali aras uocant quod ibi afri et romani foedus inierunt et finis imperii | sui illic esse uoluerunt unde et dido litora litoribus contraria fluctibus un | das imprecor.

29. Vago.

f. 22ᵃ, E. VIII, 10, cf. ed. nostrae vol. III, p. 93, 8—11:

uago — Sola sophocleo tua | carmina digna coturno . ac si diceret quamquam impar | sit ingenium meum laudibus tuis. Nam tuę laudes merentur ex | primi (non solum) sofocleo tantum coturno. Sophocles autem tragoedio | graphus fuit altisonus.

[1] Unum fere vocabulum erasum est.

f. 91ᵃ, A. II, 761, cf. ed. nostrae vol. I, p. 326, 29, 327, 1. 5—10:

uago hig ⁋ marus — Iunonis asylo id templo unde nullus posset extrahi dictum asy | lum quasi asyrum quod non est in omnibus templis nisi quibus consecrationis lege concessum est | Primo autem apud athinenses (*sic*) statutum est ab herculis filiis quos insequebantur a patre | oppressi quos romulus imitatus est unde est quem romulus acer asylum.

f. 97ᵃ, A. III, 224, cf. ed. nostrae vol. I, p. 382, 9—11:

uago — Dapibus . dapes deorum sunt epulę hominum bene ergo | utrumque posuit. Nam et sacrificiis et conuiuiis operam tribuunt.

Vago grammaticus fuisse videtur, quia haec omnia ad antiquitates vel sermonem pertinent.

V.

De aliquot nominum adbreviationibus solutionem detrectantibus.

a. Dub.

Huic notae utrum dubitandi notio insit an auctoris alicuius nomen, incertum: sed malim in hanc inclinare partem, quia loci ita insigniti nullam fere dubitationis ansam praebere videntur:

f. 22ᵃ, E. VII, 68, cf. ed. nostrae vol. III, p. 91, 22—24:

dub — Fraxinus in siluis cedat tibi pinus in hortis | Non sic erunt pulchrę arbores in suis locis hoc est sibi aptis createę sicut tu | si ad me frequenter uenire curaueris.

f. 27ᵃ, E. X, 10, 11, cf. ed. nostrae vol. III, p. 120, 14. 15. 17. 18:

dub — Indigno uel meritricio uel magno. Nam et ennius dicit | indignas turres idest magnas. Parnasii uobis iuga nam neque pindi . montes | tessalię sunt apollini et musis consecrati.

f. 38ᵃ, G. I, 335, cf. ed. nostrae vol. III, p. 201, 9—12:

dub — hinc est quod dicit in quos orbes | cęli erret ignis cillenius idest utrum in australem an in septentrionalem | partem inclinet . et cui planetarum cohęreat ut qualitatem mercu | rii ex illo possis agnoscere.

b. Drū.

Quod nomen sub ista nota lateat, difficile est dictu neque aliis libri Bernensis partibus adscripta est nisi ei, quae Chirii Fortunatiani artem rhetoricam continet:

f. 164ᵃ col. 2, p. 94, 15. 16, ed. Halm.:

drū sed cum cui liceat ignoscere tantummodo | depre-
drū camur quoniam negare non possumus | nos uolun-
tate id propter quod arguimur.

f. 148ᵇ col. 1, p. 106, 7—9, ed. Halm.:

drū Sequens locus | qui erit . cum quaerimus . an contra | legem uel decretum uel morem referatur | et si quid huiusmodi fuerit.

f. 148ᵇ col. 2, p. 106, 17—19, ed. Halm.:

drū His semper locis lex diui | ditur et rogatio. Non nunquam et locis | scripti et uoluntatis aut diffini | tiui status aut collectiui.

f. 149ᵇ col. 2, p. 110, 16—19, ed. Halm.:

drū Tribus modis hoc intelligimus aut enim est in ipsa
cor causa quaedam turpitudo | aut quiddam auditori per-
.s. suasum uidetur | aut tempore locus dicendi non
datur | cum iam iudices defessi sint audiendo.

f. 152ᵃ col. 2, p. 125, 26—28, ed. Halm.:

drū ut parua res | agatur . an magna priuata an | pu-
.s. blica ut ita genus elocu | tionis accommodemus. Tenue | paruis moderatum mediocri | bus. Sublime magnis.

His nescio an addendus sit locus unus, quo non drū saltem, sed claū legitur, quod quidem facile per errorem illius locum occupasse potest:

f. 150ᵃ col. 2, p. 113, 9—11, ed. Halm.:

.s. non enim hic certi sunt iudices quorum animus |
claū perspici possit maxime cum ad audi | endum sint
uoluntarii.

c. Gūn.

f. 9ᵇ, E. III. 5, 7, cf. ed. nostrae vol. III, p. 31, 3—7:

Quid autem sit . bis mulget in hora . ipse dicit | et .
gūn sucus . pecori . et lac. s. a . Parcius melius hic dis |
tingitur licet possit dici etiam parcius ista . .

Minus certum, utrum gūn an Sun legendum sit.

Habes monachum librorum suorum thesauros summa cum industria pervolventem atque congesta undique mole codicum sterilitates locupletantem eundemque haud inepta cogitationum suarum sollertia horum tenebras ex, licantem.

DABAM BERNAE MENSE SEPTEMBRI A. CIↃIↃCCCLXXXXVII.

HERMANNUS HAGEN, PHIL. DOCT.
LITTERARUM ANTIQUARUM IN UNIVERSITATE BERNENSI PROFESSOR PUBL. ORD. ATQUE ACADEMIAE LITTERARIAE BERNENSIS H. T. PRORECTOR.

PRAEFATIONIS INDEX.

Bongars.

1 Servij Mauri Gramatici
Commentarij in Buccolic.
Georgic. et Aneid. Virgilij
2. Chirij Fortunatiani Ars Rhetorica
3. Aurelij Augustini Dialectica
et Rhetorica
4. Scholia in Horat. et Metamor-
phos. Ovidij.
5. Beda Histor. Gentis Ang. nihil

[In]cipit expositio Sergii gramatici in [bu]colicon
[et in] libros georgicon atque aeneadum

Bocolica ut ferunt inde dicta sunt a custodia boum. id est απο των
βουκολων. precipua enim sunt animalia apud rusticos boum.
Huius autem carminis origo varia est. Nam alii dicunt. eo tem
pore quo xerxes persarum rex. invasit greciam. cum omnes intra
muros laterent. nec possent more solito diane sacra persol
vi. pervenisse ad montes lacones. Rusticos et in eius honorem
hymnos dixisse. Unde natum carmen bocolicum. Et iam postea re
clamavit. Alii dicunt. oresten cum diane facilidis simulacro
rap[to] [illegible] scythia advenerit. ad siciliam. essetque tempesta
te [illegible]. Completo anno. diane festum celebrasse. romi [illegible]
Collectis nautis suis seu aliquibus pastoribus convocatis.
Et inde permansisse apud rusticos consuetudinem. Alii non di
ane. sed apollini numini. consecratum carmen. hoc. vo
lunt. quo tempore admeti regis pavit armenta.
Alii rusticis numinibus. a pastoribus dictatum hoc. asserunt
carmen. id est. pani phaunis nymphis. ac. saturis
[illegible] hic [illegible] minus. titulus. Qualitas haec est sci
licet [illegible] humilis caracter. Tres enim sunt. caracte
res. Humilis. Medius. grandiloquus. quos omnes in
hoc. invenimus poeta. Nam in eneide. grandilo
quum habet. In georgicis medium. In bocolicis humi
lem pro qualitate negotiorum. et personarum. Nam persone hic
rustice sunt. simplicitate gaudentes. A quibus nihil
altum debet requiri. Adhibentur autem ad carmen
boc[o]licum. Bocolicum autem carmen. debet quarto. pede

eminare partem orationis qui per se sit dactilus meliorem efficere uersum.
Ut. Nos patrie fines et dulcia l. a. Primus enim per se sui dominatur et dac
tilus esse debet et eminare partem orationis. Ut. Tityre. quod le
gem. teocritus siracusanus uehementer obseruauit uirgilius non adeo ille enim in pau
cis uersibus ab ista ratione deuiauit. Hic. et. in paucis rerum &. Tere
tianus cum de hoc metro dicit. Plurimus hoc pollet siculi telluris alumnus
Nostra rapit eo pastor maro.. Intentio poete hec est ut imitetur
theocritum siracusanum. meliorem. moscho et ceteris qui bucolica
scripserunt. Unde est prima siracusio dignata est ludere uersu. Nostra
aliquibus locis per allegoriam agere gratias augusto et aliis nobilibus
quorum fauore amissum agrum recepit. Nam hec. tamen distat a theo
crito.. Ille enim ubique simplex est. Hic necessitate compulsus aliquibus locis
miscet figuras quas sunt plerique et theocriti uersibus facit.. ... ab
dictorum ... et simpliciter. Hoc h' sit poetica urbanitate. sic.
uenalis. Actoris. arunci spolium. Nam uirgilius uisum de hasta. dictum
figurate. ad speculum retulit.. Causa scribendorum bo
colicorum hec est. Cum post occisum. III. id. maias die. in senatu cesarem
augustus et filius eius percussores patris et contra antonium ciuilia bella
mouisset uictoria potitus est. Et cremonensium agros quos
et eum senserat militibus suis dedit. Qui cum non sufficerent eis
mantuanos iussit distribui. Non propter culpam sed propter uicinitatem. Unde est
Mantua. ue miserem nimium uicina cremone.. Perdito ergo agro
uirgilius romam uenit. et potentium fauore meruit ut agrum
suum solus reciperet. Ad quem accipiendum profectus. ab. ari
one centurione. qui eum tenebat pene est interemptus nisi se
precipitasset in mincium. Unde est allegorice ipse aries etiam
uellera siccat.. Postea. ab augusto missis. triumuiris
ipsi. uirgilio. ager est redditus et mantuanis pro parte.
Sic est quod cum in prima. hac loca legimus eum recepisse agrum. Post
eum querelantem legimus in nona. ut. Audieras et fama fuit
carmina tantum nostra. ualent. Lycida tela inter martia. quantum
chaonias dicunt aquila ueniente columbas. Nec nunc hic. d...

bius÷ Nec ordo librorum. quippe cum unus sit lib. De eglogis multi
dubitant: que licet .x. sint incertum tamen est quo ordine scripte sint
Plerique autem certas uolunt ipsius testimonio. Ultima enim est. Extre
mum hunc. In georgicis. Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi
Alii primam illam uolunt. Prima syracusio dignata est ludere uersu. Sane
sciendum .vii. eglogas esse meras rusticas quas theocritus .x. habet.
Hic in tribus a bucolico carmine sed cum excusatione discessit ut
In gentili. hiattico pollioni. et in sileni. theologia tum ex ipsius. aliis
omnibus rebus posse placere uel qui tot uarietatis implere non potuit pro
est una in genere diuini; Operis explanatio in sequentibus comprobabitur. Sane
sciendum uirgilium .xxviii. annos scripsisse bocolica. uni etiam ipse in
fine georgicorum dicit. Audaxque iuuenta. Tityre te patule recubans
sub tegmine fagi. Et de donato qui etiam in poeta memorauimus uita. in
scribendis carminibus naturalem ordinem secutum esse uirgilium. Primo enim
pastoralis fuit in montibus uita. Post agriculture amor. Inde bellorum
cura successit. Notandum quod bocolica et georgica cum apud grecos in
fine habeant accentum. apud nos in media a fine habent sillaba. Nam ut
in ultima sit latinitas uetat. Ut in penultima non sit breuitatis efficit
ratio. Alias. hic sciendum est personas huius operis. ex maiore parte
necesse de rebus rusticis habere conficta. ut. Meliboeus.
ΜΕΛΑΤΑΡΤΙΩ. ΤΩΝ. ΒΟΩΝ. id est qui curam gerit boum
ut. Tityrus. Nam laconum lingua tityrus dicitur aries
maior qui ex oue et hirco nascitur et qui gregem anteire
consueuit sed etiam in comoediis inuenimus. Nam. pamphylus
totum amans. Glycerium quasi dulcis mulier. Glicerium
grece dulce et mustum dicitur. Philotium amabilis. Proinde
sunt et reliqua. Rustice sunt et simplicitate gaudent. Denique in
his nihil urbanum nihil declamatorium inuenitur. sed ex pere
grina sunt omnia negotia comparationis et si qua sunt alia Hinc
est quod annos fructibus computat et computat. Ut. post

aliqt med regna uidens mirabor aristas · Hinc est ille copara
tiones sr · Nā neqꝫ me tam uementis sibilus austri · Nec pcussa
iuuant fluctu tā litora · neqꝫ saxosas int' s. ualles ··

Tityre tu patule r. f. Inducit pastor quidā iacens sub
arbore securus ociosus dare opā cantilenā · Alter uero qmo
cū gregib; & suis pellit finib; · Qui cū terr' respexisset &
iacentē ita locutus ē · Sr hoc loco tityrū sub psona uirgilii de
bem; accipe · N tn ubiqꝫ sed tm · Ubi exigit ratio · Aplr dr
eū sub fago iacere · Alle goria ē honestissima qsi sub arbo
re securus glandifera · que fuit uictus causa · Antea nt ho
mines glandib; uescebant · Un ea fagus dicta ē · ἀπὸ τοῦ
ΦΑΓΙΝ · Hoc uidet dre · Iacet sub umbra fagi in a
gris suis tuas recuperans possessiones quib; aleris sicut
eas glandib; alebant ante mortales · TU patule
Patulū dr qd patet naturalit' · Ut Nares · arbor · Pa
tens uero ē qd ꝛ apte ꝛ claudit ut ostiū · oculi Siluest
tre musā id rusticū carmen · Tenui auena id culmo
stipula Un rustici plerūqꝫ cantare consueuerūt Un alibi · stridē
ti miser stipula ·· Dicendo h tenui auena · stili genꝫ humi
lis latentē ostendit · qd uirgil supdictū ē in bocolicis uere ·
Meditaris qd est · μελετῶ · dr · ꝑ · ἀντίστοιχον · me
ditor dixere latini ·· l · t · r · d · int' dū sibi inuicē cedunt Un a
pella · ꝑ · redda · dr a redendo · Nos patrie fugim; · plus
ē qā si drēt relinqm; · sic · ortū; · Teocer salamina patrēqꝫ
cū fugeret lentꝫ · Lentꝫ ociosꝫ Utqꝫ nō lenti ꝯfedim; arus
Resonare doces amarillida · siluas id carmen tuū de am
ica amarillida · Compositū doces siluas ornare · Sr me
lius ē ut simplicit' intelligam; · Male qd allegor am uo
lunt · Tu carmen de urbe roma cōponis celebran ū om
ib; gentib; · Plus stupet melibeus · si ita ille re

cuius est templum de pictis amoribus cantat. Namque erit ille mihi semper deus
Et templo ipsa exclusit adolationis colonem. Semper id est post mortem deus
uiuit. Aliter imperatores post mortem in numinum referentur deorum
Augusti templa inter emeruerunt. Oratius presenti tibi maturos largi
mur honores. Iurandasque tuum per nomen ponimus aras. Sic lucanus
de nerone. Sed mihi iam numen. Saepe tener nostris ab ouilibus imbuet agnus
Imbuere est primo inchoare. Ipsi sacrare. Nemo enim unam eandem
rem saepe inchoat sed constat saepe pecora mutare pastores sed
in georgicis legimus. Itaque pecus longa in deserta sine ullis hospitiis
tum campi iacet. Unde necesse est pastores totiens aras imbuere
quotiens mutauerint pecora. Item apud antiquos imbue
re est non inchoare sed perfundere et madefacere secundum quod absolutum est
tenus. Ut sit saepe perfundit. Errare pati. Ut mille
meae siculis errant in montibus agni. Ludere [illegible]
mi qui plus pastoris oratione sub umbra lusimus tecum. Ca
lamo agresti. rustico stilo. Sic supra. Tenui auena. Ne fre
quens interrogatio felicitatis aliene ex inuidia uenire uideatur
dicit. Sed admirari potius quam inuidere. Usque adeo turbamur
agris. Turbamur sine ulla discretione culpe et meriti et
in duriore tempora durarum carpit latent. Sane uerba leguntur
est turbatur uerbum impersonale quod a domini persona generale
Nam mantuanorum fuerat communis expulsio. Sed hic turbamur
legeris uidetur ad paucos referre. Protinus porro tenus
longe a finibus unde est paulo post. At nos hinc alii sitienter ibimus
afros. Aeger et animo et corpore aeger dicitur. Ago. hic inter densas
Nam agi dicuntur pecora. Spem gregis id est matrem et feminam. Re
paratio quod gregis [illegible]. Silice in nuda. adhuc
[illegible]. Promissa doleris intellectio Non solent herbas sub
sternere ut in georgicis ipse ait. Et multa duram stipula fe
licumque maniplis sternere. Conixa pro [illegible] enixa. Non hi
ci causa mutauit prepositionem. Seclude curas [illegible]

Si mens non leua fuisset. stulta scilicet. Et sensus hic est pastor nos quoque
agnos per manifesta predicebat. Sed nos mentis imprudentia ne
quiuimus. De celo tactas memini predicere quercus. Mire compositum augurium. Nam quer
cus in tutela Iouis est. Et hic arboris fructu. olim homines pascebantur. Haec
ergo tacta id est afflata et leuiter fulminata. Ut etiam de tactis eius ille
qui hanc urbem condidit romulus significabat motu. Imperatoris posse agros
eorum perire. atque quos fulminatae sunt arbores. Nam agri causa
uicturi sunt quasi olim quercus. Sed hac tactas ostendit temporale
fore damnum quale patiuntur arbores leuiter fulminatae. praedicere quoniam lo
quitur praediuinare cum ita manifestum esset per augurium. Da dic
sic. econtra. dic. da. Accipe nec dandum in insidias id est audi. Ur
bem quam dicunt romam. Quaeritur cur de cesare interrogatus. romam descri
bat. Et aut simpliciter accipitur rustica. Ut ordinem narratio
nis plenum contineat. per longas ambages ad interrogata descendat
Aut certe quia nullus quid rome sit nisi ea re qua contingit. Nec potest
illa persona esse in loco unde necesse habuit interrogatus de cesare
locum describere. In quo eum uiderat. Est hic longum yperbaton. Ur
bem quam dicunt romam. Hic illum uidi meliboe.. Stultus ego id est rus
ticus qui nescii iudicare. Nostrae huic mantuae. Quo id est ad
quam non adum. possunt pastores genus unum latinum a quo.
Quam teneros. Perifrasis agnorum.. Sic canibus catulos similes
sic matribus hedos.. Uult urbem romam non tantum magnitudine sed
etiam genere differre a ceteris ciuitatibus. Et esse tunc quendam alium
mundum. aut quoddam celum in quo deum cesarem uidit. Qui ut comparat
cani catulum uel hedum. capelle. Magnitudinis facit non generis
differentiam. Qui hic dicit leo maior est cane et generis et ma
gnitudinis facit differentiam quod nunc de urbe roma fecit.
Putabam quod ante ita roma comparanda esset aliis ciuitatibus ut
solet hedus capre comparari. Nam quis maior. esset tamen eadem
ciuitatem esse dicebam. Nunc uero probaui eam. etiam genere distare
Nam est sedes deorum. Hoc hic eum dicit ille comparatur. Quantum
lenta solent inter uiburna cupressi. Nam uiburnum breuissimum est
Cupressus uero arbor est maxima. Hoc hic genus argumentationis et

ap aristotelen & ap cicerone lectu est. Coponere coparare. Et
que tanta fuit. que tanta. ad magnu aliquid summa necessitas
uenire copulit. Un qsi miratur hoem rusticu roma uidere potuisse.
Libertas amor libertatis. Et alit dr Seruus. Libertate cupio aliter Ingenuus
ille in carcere uixit seruitute. Hic habere libera uita pprio scilicet
arbitrio agere. Et nc uirgilius sub psona tytiri dr. Se amore li
bertatis roma uenire compulsu. Et ite latenter carpit tepora
quibus libertas n in urbe roma erat. Aut certe simpliciter intel
ligamus. Hoc loco tytir pastore locutu. Na ubiq eu teo
critus mercennariu induct. Ite uirg ut Tytire du pede deo bos
qs est uid parce capellas. Que sera tn respexit inerte. De
inde in rege inerte. Na culpat sua inertia qua ante a. roma
lentus? Ite. Usus puer. libertate qua uti coepit pueritio
nis etatis. Candidior postq tondenti barba cadebat. Aut mu
tatio psone est. Aut quenda accipiamus loquente n uirgiliu
p allegoria. Na ut diximus xxviii. annoru scripsit bocolica. Aut
certe est mutanda distinctio. Ut sit n barba candidior. s libertas
Na a. xxviii. annoru barba. potest quiuis. mittere. in pena
nam: Et sic candidior libertas. Ut intelligam eu dn. In liberta
te n naturali fuisse. uirgiliu. Et longo post tepore uenit. Postq nos
amor est lingendu est hoc totu. Na duplici ratione tep
ostendit quo eu libertas respexerit. id est qn coepit secare barba
Et relicta galatea amarillidis amore detineri. Allegori
cos hic. hoc. dr. Postq relicta mantua. roma. etruli. Nam
galatea. mantua. uult ee. Roma. amarillida. Et sic te
pora qsi rusticis coputat a. barbe. sectione. Longo post tem
pore. Aut. Sarchaismos est. Antiqui enim. p. an. circiter. eu ab
latiuo. lungebant. Et ideo hodie facere minime possumus. Aut.
Longo post una pars orationis. sit tenens. Uenit tempore
longo post t multo minus. multo magis ... obsit. Clare
multumq locutio. Et longo. p posita uidet. ee p positio iuncta
te coacta. Fatebor enim hoc p parentes inductu est. Nec. spes
libertatis erat. Nec. cura. peculi. Nec sperare poteram libertatem
in oppressa. ciuitate. Nec habere cura patrimonii. Peculii

Aut antiq. dx q omne patrimoniū ap maiores peculiū dice
bat. a pecorib; in quib; eor cōstabat uniu'sa substantia
Un̄ et pecunia dicta ē a peculio. Aut certe et hoc ad
morē tēpor̄ ptinet. Nā m̄ serui tm̄ peculiū dnt. Ut Iuui
diore patrimoniū suū dixerit. peculiū deī seruū eē. q se diu
ap maritū seruiuisse memorauit. Sane peculi. p peculii
P Sincresin. dictū ē. Ccirdē uicina separ. Sepa
ta sē loca Incapo. martio iclusa tabulatis. In quib;
stans. p. rur. suffragia ferre cōsueuerat. S qm sepa
similia sē ouilib;. duo. h iuicē pr̄e ponunt Ut hi loco
septa p ouilib; posuit. Itē lucan; est Et mistē macu
lauit ouilia rome. Iuuenalis. Antiqque prima, surgit
ouili. Sane pinguis meli; adueruma. quā ad caseū
referen. Ingrate urbi. q ē aliuma ciuitatib; presente
se rusticor labore. et in his rustici et deridentē a ciui
b; et multa pdunt et aduectas res pcia iiq tiiusta sus
cipiunt. Amarylli uocares. uocatiū ē; ē q breuis ē q
tiens ēq; nōmin in is. terminat. ut amaryllis. Sua. poma
id ē ipsi; arboris poma pa. Illia serpyllū q. herbas
calidas q estū repellunt Nā ut plinius dē in natali his
toria. Omnis medicina d a contrario. d. a. simili. qr
Un̄ et calor. pot ē a frigor. aut alio calore depelli
Hinc ē q in ultima egloga Cū amator remediū querat. ar
dori dicat estū. d. ad. scithia. d ad ethiopia. Ut
Ethiopū uersem; oues. sub. sidere cancri. Sane serpillū
herba ē quā grēci. herpillon. dnt. In mutās nōī
b; q grēco aspiratione hnt. Nos. p. aspiratione. s. po
nim;. Inde ē p herpillo. serpillū. p. es. sex. p. re
pta. septē. Rapido estu. uehementi. feruenti. Fessis
h. estu. t labore. Ad me cū raucis. ad. p.

p.d. fuerit. Est yperbaton uersu. dum tua lustro uestigia
ad me arbusta resonant cum raucis cicadis. i. melius
ut. At coniunctio est. Et ita intellegamus tertius. hic herbas
tritas messoribus portat. Uel mecum resonant arbusta
a raucis cicadis .. Tristis amaryllidis .. bene addidit
tristis. pleri que iracundi. temerarii. Amantium irae amoris
integratio est. Uel uera ira ostendere et non ficta illa que aliquid
gratie habere conueuit. Uel oratio uerte grata potuit .. Super
ba fastidia .. Ex fastidio et uenit omnis superbia .. Nonne
nne menalcan .. Terentius dicit amasse uirgilium. alexandrum
quem adamauit asinius pollio. Et cebetem puerum cum leria
puella quos a mecenate dicitur accepisse. Uel uolunt
quidam per amaryllida leriam. per menalcan cebetem
intellegi .. O formose puer. Bene dicit. Non ergo. superlatiue
pendendum. o. ac sic dicendum. formose puer. ut
intellegamus per ira eum uoluisse dicere. i. In hec uerba.
alexin offendere et amoris necessitate. copularum.
Ne crede. ne confide. fallunt. Uictrici. pastores crede
bant et confidebant .. Alba ligustra. c. Et rustice et amato
rie ex floribus facit. Comparationem .. Ligustrum hic flos est can
didus sed uilissimus .. Uaccinia uero sunt uiole que purpurei colo
ris esse manifestum est .. Quam diues pecoris n. Tertia. sunt quibus
amatores possunt placere .. Diuitiis. pulchritu
dine. cantilena .. Quomodo se habere commemorat. Et
multi sunt homeri. qui ait. kai aller kon. legunt niuei
quam lactis .. i. melius est. et diues pecoris niuei. Non candide
ouis intellegenti sunt pretio. uel incongrue legitur .. Continuoque
greges. legitur. mollibus albos. legitur. Alibi. Munere sunt
niueo lane per credere dignum est .. Mille meae siculis er
rant in montibus agne .. Theocritus bota xilaBockiu.

esset hic cu senenitate etatis parcunt & qd ait agnas & a
pecu. & ab etate laudauit.. Lac m n estate nouu. i. f. d.. Mul
tu melius qm theocritus. Illest ...
... Sed careus seruari pot. Nimiu e si quouis
tempore quis habeat caseu. Hoc e laudabile si quis
habeat lac nouu. lat. Colustru. qd nec gen. Na fem ee pe
nitus n pot.. Sane hc usu male distingis uirgiliu. dictio in
tupat.. Lac m n estate nouu n frigore desit. lat. semp m
de.. Amphion dirceus. Amphion & zethus frs fuert de
ioue & antiopa. s zethus rusticus fuit. Amphion u musi
ce atq fides.. Sane. aracinthus mons e thebanus.. Un. actea.
litorali. debem accipe ut ad pcul. sola sentenc ... modder
acta. n athiniensis. l. accipiant. Licet athenis. pmo. actis
dicta sit. quas plerisq. actea. aracintho. athiniensi acci
piunt. N qd aracinthus ap athenas e. s ut ostendat rusti
ci. imperitia. Na & theocritus ad exp'mdam rusticam simpli
citate. Multa hic dixit alie qua per hc de Hac ratione po
te. & odxes creg fluuius accipi. Cu mons sit s ut
diximus scythie.. Nec su adeo informis. Uenit unde
sua comemorat pulchritudine. sic. Cic. ite liana uteu
penitet n deformem ee natu. Na pulcherrimu uo
luit dre.. In litore uidi s. Negat hoc ppter natura posse
fieri s teocritu secut e qui hi dr. de ciclope. s il
le e securatio t q igitur hic oculu cyclops t q filius
neptuni e. Un q ait i litore uolunt. Quod in aqua a. flu
ctib deprehensa in lacuna litoris. se eu uidere po
tuisse. quas re illud excludit. cu placitu uentis sta
ret mare.. s ideo i mari magno n cernitur. q n stat
qd si stet n pot et nob imagine.. reddere.. Ne ego
dafnin. Dafnis fuit filius mercurii. formosissimus
puer q pmus dr pastor fuisse.. Si nunq fallat imago
Nulla .. decipit. quemadmodu imago.. Na. speculo

teria ostendit umbra & in aqua remum integrum quasi fractum uidemus
quod etiam Cicero in Tusculanis plenius docet. Te iudice. aut se dicit quod me ex
despicis pulchritudinem.. Tibi sordida rura. Utinam libeat tibi
mecum habitare rura. tibi sordida id est quae tu putas sordida
Nam et tibi bis accipimus.. Sane melius habito illa rure quam habito
in illa rure dicimus. Nam et principalitas urbi hic frequentatiuum dicimus re
sit. Ut habeo illam rem. Unde sit habito illam rem non in illa re. Ut
habitare casas.. Figere ceruos. id est furcas quae figuntur ad
casae sustentationem quae dictae sunt cerui ad similitudinem cornuum
ceruinorum. Aut quod melius est figere ceruos uenari id est iaculari in
telligamus. Ut magis ad uoluptatem eum quam ad laborem inuitare
uideatur.. Uiridi ibisco. ad ibisco compellere scilicet. fit autem a lacte de
pulso.. Ibiscus autem genus est herbae. & sic dat ibisco ad ibire. Ut it cla
mor caelo id est ad caelum.. Imitabere pana.. Exemplo numinis agrestis me
potius canere.. Nam pan deus est rusticus in naturae similitudinem ru
bet eius facies. Ad etheris imitationem in pectore nebridem habet stel
latam ad stellarum imaginem. Pars eius inferior hispida est propter arbo
res uirgulta feraces.. Caprinos pedes habet. Ut ostendat terrae so
liditatem.. Fistulam vii. canos habet propter armoniam caeli in qua vii.
soni sunt ut diximus in Aeneide. vii. discrimina uocum.. Crura. torta
habet id est pedum propter annum qui in se recurrit.. Hic autem naturae deus est
a poetis fingitur cum amore certans effluctuatus et ab eo uictus. quod ut legimus
Omnia uincit amor.. Sed petitio secundum fabulas amasse Syringam
nympham dicitur quam cum sequeretur. illa implorato terrae auxilio in ca
lamum uersa est quem pan ad solacium amoris incidit & sibi fistulam
fecit.. Sane sciendum pana habere accentum. Graeca enim monosyllaba quae
ad nos transeunt circumflexum in obliquis casibus in genetiuo et datiuo singularibus ul
timae syllabae accentum dant. Ut pan panos pani. Lyncos lynci. Pluralis
etiam isti duo etiam habent accentum. licet ad nos transire non possint.. Pe
nitebit calamo trivisse labellum. Tenuissime acutum hic operis scriptum
Penitet id est par uidetur. Et notandum. Penitet atriuisse. Perfecto pro presen
ti positum usurpatiue id est καταχρηστικῶς. Quid deserto liberti
sit ubi ubi aeternis non inueniet. Ut quamquam animus meminisse hor
ret.. Labellum inanissimum quidam temptant facere discretionem

pan · q · i
plu nuo
t uerpo uer
do 7 pers
dnr

Efant hi cū serenitate aestate pascunt & ꝗ ait agnas & ā
pecu· & ab aetate laudauit·· Lac· m̄ n̄ aestate nouū· i· f· d·· Mul
to melius quam theocritus· Ille enim tyros mocor lineiorteno epior
te enonnonih·· Sed caseus seruari pot· Lac minime· n̄ quouis
tempore quis habeat caseū· Hoc est laudabile· n̄ quis
habeat Lac nouū· lac· Colustrū· quod neū gen· Na fem ee pe
nitus n̄ pot·· Sane hic uersū male distinguit uirgilium· dx interrupat·· Lac mihi n̄ aestate nouū n̄ frigore desit· lect· Semp mi
de·· Amphion dirceus· Amphion & zethus frs fuerunt de
Ioue & antiopa· sed zethus rusticus fuit· Amphion uero musi
ce artis ptis·· Sane· Aracinthus mons ē thebanus·· Un· actaeo·
litorali· debemus accipere ut ad pcul· i sola serenitate uideret
acta· n̄ atheniensis· l· accipiant· Licet athenae· primo· actis
dictae sint· quam plerique actaeo· aracintho· atheniensi acci
piunt· Nam quod aracinthus apud athenas est· sed ut ostendat rusti
ci· imperitia· Nam & theocritus ad exprimendam rusticam simpli
citate· Multa hic alia quae per hic dr· Hac ratione po
test· & Oaxes cretae fluuius accipi· Cum mons sit sed ut
dicimus scythiae·· Nec sum adeo informis· Uetere unde
suā commemorat pulchritudinē· sic· Cic· i celiana uenū
penitus n̄ deformem ee natū· Nam pulcherrimum uo
luit dicere·· Nuper me in litore uidi· sed negat hoc per naturā posse
fieri· sed theocritum secutus est qui hic dicit de cyclope· sed il
le est securatio tamen quia ingente habet oculum cyclops & quia filius
neptuni est· un quod ait in litore uolunt· quod in aqua· a· flu
ctibus derelicta· in lacuna· litoris· se eum uidere po
tuisse· quod ratio illud excludit· Cum placitum uentis staret
mare·· sed ideo in mari magno n̄ cernitur· quia n̄ stat
quod si stetit non pot· ea nob imaginē·· reddere·· Si ego
dafnim· Dafnis fuit filius mercurii· formosissimus
puer quem primum dicunt pastorem fuisse·· Si numquam fallat imago
Nulla est per se decipit· quemadmodum imago·· Nam speculo

ostendit umbra & in aqua premitur integra quam fractam uidemus
quem cum esset in turculanis plenius docet Te le iudice. Ac si diceret quam meam
Perspicis pulchritudinem.. Tibi sordida rura. Tibi sordida placeant tibi
mecum habitare rura. Tibi sordida id est que tu putas sordida
Ille tibi bis accipimus.. Sane melius habito illam rem quam habito
in illa re dicimus. Illam enim pro principalitate ubi sic frequentatiui dicimus rem
Ut habeo illam rem. Illud sit habito illam rem non in illa re. Ut
habitare casas.. Figere ceruos. Et furcas quas figunt ad
case sustentationem que dicte sunt ceruii ad similitudinem cornuum
ceruinorum.. Aut quod melius est. Figere ceruos uenari iaculari
telis. Ut maior ad uoluptatem. Est quam ad laborem uenare
uideatur.. Uiridi hibisco. Adhibisco compellere scilicet. Fet a lacte de
pulso.. Hircus et genus est herbe. Et sic dicit hibisco ad ibire. Ut te cla
mor. Celo id est ad celum.. Imitabere pana.. Exemplo numinis magnis mente
potius canere.. Nam pan deus est rusticus. In naturae similitudine ru
bet suis faciens. Ad etheris imitationem in pectore nebridem habet stel
latam ad stellas imaginem. Pars inferior hispida est propter arbo
res uirgulta feraces.. Capinos pedes habet Ut ostendat terre so
liditatem.. Fistula. vii. canor habet propter armoniam celi. in qua vii.
zone sunt ut diximus in eneide. vii. discrimina uocum.. Crura. torta
habet id est pedum propter annum qui in se recurrit.. Hic quod totius nature deus est
a poetis fingitur cum amore certant effluctuat et ab eo uictus. quod ut legimus
Omnia uincit amor.. Et pene enim fabulas. amasse siringam
nympham dicitur quam cum sequeretur illa implorato terre auxilio inca
lamum durata est. Quem pan ad solacium amoris incidit & sibi fistula
fecit.. Sane sciendum panda habere decentem. Greca monosillaba. que
ad nos transeunt. exercunt in obliquis casibus et in se (?) genitiuo et datiuo tamen singularibus ul
time sillabe decentem dant. Ut. pan. panos. pani. Lincos. lynci. Pluralis
cum isti duo tantum habent decentem. Licet ad nos tamen ire non possint.. Pe
niteat calamo. t. l. Ut par uideatur. Tenera cum dixit quantum hic operis fiat
Peniteat id est par uidet. Et notandum. Peniteat attriuisse. Pinitum pro pen
ti positum usurpatiue id est katakprectikwc. Si defectiui libere
sunt ubique Ubi a parens nituente Ut quamquam animus meminisse hor
ret.. Labellum inanissimum quod quidam tentant facere discretio ne

7 ut uiros labra. mulieres labia dicant. qd nf faciebat. dimittit q
7 admodu nobrequebat. Et ex affectu alti hc cogit.. Disparib;
7. vii. cicutis. [N]equalib; calamis. N.X. a armonia i fistulis. Cicuta e
7 q e i ecannas nodos.. Copacta. iuncta. Et dx moriens.. Comen
dat munus & ex eo q si hereditariu datu e. Et ex eo q inuidia merit. N.X
res optime 7 difficile donant a uiuis. Et accepta facile merent
7 inuidia.. Nec tuta mi ualle reperti.. Comendat a difficultate
re i pmo. Pelliqas etiam nose ardente reperias. Sparsis eti r
qui hnt adhuc maculas. a prima etate uementes. decessu te
poris mutant colore. Et eor macule ee gratie minoris i cipiunt
e a hoedi. Seruio t capreolos qui adhuc st pellib; albo..
Sparsis) eti nc tibi seruo. Id e qs adhuc t seruo. Licet
7 tynerthestylis de amica q eos a me cupit abduce
7 re. Siccant rursum.. Orat abducere.. Orat ut abducat
7 Et faciet. ... ut donat.. hre id ut donet u habeat. Et faciet.
7 Uolunt. dre a facia. Ne que amabat offenderet. si se uellet
dixisset. dare alti munus sipsi ppandueret.. Huc. ades. o.
formose puer.. Nimphe calathis. Tibi honoris hc puero ut
ei dicat. est numina. obsecuta. Sane Calathis gti: Na. lat
r ne quasillu trahitur dr. cicero. In philippicis.. ... integ illa
q pendat aur.. Candida. nais t pulchra t. dea. Na. di.um
bris contrariu se. quas umbras nigras ee constat.. Hinc e Can
v didus i fucatu mirate limen. olimpi.. Pallentes uiolas. amantiu
tinctas colore.. oratq.. Et tinct uiola pallor amantiu. Un nupt
affectione amantis eos flores nimphas dicit ferre. qui e
amantib; similes.. Sale. papauer. Narcis q anet numinu
r.q ethz. pulcherrimi) pueri fuerunt quiq; i flores suos nomi
usi sunt. quos ei offerendo qm admonet. Ne qd. eti hic tale
aliquid. uim, ex amore patiatur.. Tu casia. herba. suauissim odo
ris. ut frequentia dicant. qua eti casia dicunt ipse dicit:
v Tu casia. atq aliis intexens suauib; herbis
7 Mollia. luteola r. Mollia. baccinia. pingit id. copont

·7 de calta luteola · viiimz [septimi] sit casus non stat usz · mollia sic tactu plumis
scilicet · Et hoc dicit, ex colore diuersitate quam pertinet ornatum ·· Cana legam te
·7 nera · lanugine mala ·· Mala · dicit cydonia · que lanuginis plena sunt
siue non per obliquitate Nam ut in Eneide diximus apte per tenera infante se
nis iuuenibus fuerat non amator fuisse et uerecunde · pre · In honestam
rodo Imitatur suppleuit quam theocritus aperte commemorat · Castaneasque nuces
bene speciem addidit dicens · Castaneas · Nam nuces generaliter dicuntur
omnia tecta · corio duriore · ut auellane · amigdale · iuglandes
castanee siue econtra · Poma dicuntur · omnia mollia ·· Mea quas
·7 amaryllis amabat ·· meas uiles existimas quas · amaryllis
÷ amare digna ·· Nam ab illa ingenti fuerat amore et honore
q7 Cerea · pruna ·· dicit cerei coloris · dicit mollia ·· Honos erit
huic · scilicet · a te dilectum fuerit siue in honore fuerit · amate
amaryllide ·· O · Lauri · licet ordine dixerit · depone sub
laurus · ea · melius tamen est · iuxta · eam formam inflectere · melius
·7 sonat ·· Proxima · myrte · uicina · lauro · uel · ad · odorem
proxima potest et utrumque intelligi ·· Sic · posite quoniam · permixtio nec
·7 ura · suauem odorem creatis ·· Rusticus · es corydon · despi
·7 re rusticus · qui te sperat placere muneribus · quibus per habere melio
ra · sperabat · Nam super dicit ·· Delicias domini ·· Iollas uel alterior
·7 amator uel eius dominus · Heu quid uolui misero michi quomodo cum dicit
discedere · que supra cum eo diximus non fuisse ·· Nam · dicit ·· Solus
l montibus et siluis ratione non caret · Epicurus dicit quod uel cic
q tractat · geminam esse uoluptatem · Unam · que percipitur · Et
" alteram imaginaria · scilicet eam que nascitur ex cogitatio
ne ·· Unde ita · debemus accipere · Hic usum per cogitationem · illa
imaginaria uoluptate · Ubi nunc sibi re obfuisse dicit · que
et cernere et alloqui uidebatur absentem · siue per quod abiurgatio
ne sua in naturale prudentia est · per eius · Caruit igitur illa
imaginaria uoluptate Ubi nunc sibi re offuisse dicit · Phinc
·7 ratiocinatione rusticus es · corydon · Nec munera curat
·7 alexis · floribus austrum · quo facilius arescant

7 Fontib; app.. fontes puros certos sufficiunt .. Que fugis .d.
7 scilicet pphanitas. qui adpresente loqr 7 qui ille dixerat. silvas
7 hic inter habitarunt dii. et silvas .. Dardanusque pater 7 lamis ha
bitavit silvas q deden pulchritudine iudicavit .. Pallas quas c.
7 ideo. dea. artium minerva dr q de capite iovis nata e. s q
dea e artium 7 ingenii. ideo ipsa fingunt. Nichil excellentius e in
genio. proppe quas ipsa condidit in urbe .. Torva leena lupum. s.
teocriti. sic ipsi usus. Et hoc re revocat ad rusticas co
Fil. parationes. Quemadmodum fuerat laps; dicendo Pallas quas
dicit arces .. Leena hec dicitur e . s . dracena. Et q dicit
r Torva leena lupum. ueri e. Nam necesse e ut ueniente lupo
adueniat adnoreat leonis .. Te coridon .o. alexi
7 Donod. antibacchius e . s . o. breuis. fit. quia uocalis
q r uocale. reqr .. sic homerus. τιά. δηχυθηεμ τροιης.
r 7 Trahit sua quemque uoluptas. Notate detractis qui hanc sen
tentia dederit rustico. supra bocolici. carminis lege
et possibilitate .. Aratra iugo referunt. Oratius uidere
fessos uomere inuersum boves collo trahentes languido .. Et
hoc. uult dicere. Omnia en cepto. amore finiunt .. Sol.
crescentes. Uariauit nam dic. sup. Maioresque cadunt
p altis de montibus umbre. Duplicata hec auget .. me tamen
urit. amor. cum iam calor sit solis exhaustus .. A te de
mentia cepit iam cur amoribus uacas .. Cum multa sint q
7 debeas in agro peragere .. Semiputata e s .. plus e q
non imputata dicit .. Tolerabilius enim e non incipere ali
quid quam incepta deserere .. hinc e illud. in primo. lib
me ne. incepto. desistere uicta. Item in georgicis.
atque opere in medio. s .. Sane semina arguit negligen
q tiam. Et quia semiputata uitis e. 7 quia frondosa ulmus
Nam utrumque obest. uinum in georgicis .. bis uitib; ingruit

umbra .. Et aut simpliciter intelligimus hunc locum ut
sua arguat neglegentia .. aut certe . illud est non mirum
me esse dementem . quia habeo . uites semiputatas . Nam
in sacris dicitur quod corripiat se fauore . Quia sacrificaue
rit de uino t diuino quod est de uitibus inputatis . In
7 tu . q . nimio . hortatur est . [illegible] Indige urus q
rustice uitis requirit .. Sane iste illa . re dim ut
iste ille senatu .. Et ista illis rei unum est idest . Nam
hoc utroque iungit capitum . tribus tradibus adiungit ut
1 ego panis pane pane .. detexere . multum texere
7 finire perficere .. Nam in . de . non minuemus est . r . augemus . In
ueniet alium s . t .. aliud . pulchrum alexin . id . aliud pulchrum formo
sum . qui te minime spernat .. Et uolunt quidam . hoc . loco alle
goria esse antiqua . inauguratum .. ut intellegamus . inueniet alium
in pastore .. si te augurio ... p . agrum rogante .. sed me
lius simpliciter . accipimus hunc locum . nam nihil hic quod possit ad ceteram
rem trahi .. Illud uero paulo post pene aperte dicere . Inauguratum
Caesare .. quam fors . omnia . uersat
DIC mihi . damoeta .. Tertia est ecloga plena iurgiis iuniorum bocoli
7 pastoralium . quia in bocolica scripsit . curare . debet ca sup
animo omnia . Nec sibi similes sint eclogae . quod ea uirgilius fecit . Nam quidam sunt
1 prima hunc unius otium Et aliud ; qui de suo agro pellitur hunc in primis
[illegible] questione .. Secunda . amante expremit rusticum .. Haec bu rustica
11 Tertia eclog . a . litem hic in altercatione .. Unum est . drama rustica
111 tico . caractere scripta est .. Nam . nusquam poeta . loquitur .. sed in
troducte tantum personae .. Nouimus hic tres caractere nar
1 esse dicendi . Unum . in quo tantum poeta loquitur . ut est in tribus lib
11 georgicorum . Aliud dramaticum . in quo nusquam poeta loquitur ut est
111 in comoediis et tragoediis .. Tertium mixtum ut est in aeneide

Nam et poeta illic et inducte persone loquuntur. Hos tres omnis caracteres in
bocolico esse convenit carmine per libros ipse demonstrat. Nam hec: Sici
lides muse paulo maiora canamus. Hec mixtum. Ut Extremum
hunc arethusa mihi concede laborem.. Nam et gallum illic inducit loquen
te. Hec dramaticum ut in prima egloga item in hac. quam miro or
dine ex rebus comunibus venientem composuit. Hec est in ipso quasi primo
occursu litteras iurgia. Inde quasi iudex et premente hunc conflictu ad
deceptationem. Sequitur idem sententia quos in iurgia conducit. Cuium
pecus ab amaritudine coepit. Nam dicendo. Cuium pecus. Ostendit contemptibilem
eum esse mercennarium. Cuium hoc antiqui dicunt. utantur. Omoteleu
ton. Ne diceret cuius pecus. quod in trium generum antiqui dicebant. Pater
mus. mea. nim. sic et cuia. cuium. tamen quod virgo. cuia est
.. Non .. versibus. Amare est hic. invidiis. pecora esse dicit
ut et divitias illius ostendat et dicat duras esse hoc. Ipsi de. priva
lis sub; traditur ovibus. solus amice comunis amoribus va
cat.. Me credidit. mee fidei comisit et credidit.. Neeram
amicam comunem suam et menalce quam prefert. recens et nova. ameri
tia.. Dum. fovet.. dum amplectitur.. preferat illa vereor ne
dicat. ideo timet ab illa discedere quia sic me preferis. si ipse
discesserit.. bis mulgetur in hora. quia vix per totum diem debet in
ovibus fecundis fieri. Nam plaude in georgicis dicit. bis ad diem
mulgeri oves dicit. Quod surgente die mulsere horisque diurnis
Nocte premunt quod iam tenebris et sole cadente. sub lucem ex
portans calathis.. Quid hic sit. bis mulgetur in hora. ipse dicit
Et sucus pecori et lac subducitur agnis.. Parcius: melius hic dis
tingue licet possit dici etiam parcius ista.. Sensus hic est noli val
de valde hoc obicere. tamen scias fortibus obicien
das rapinas.. ipse ait in VIIII. Invicta te iuvat praedas
et vivere rapto.. Novimus et qui te. corrupimus. hircis transversa
tuentibus. Ut sit. per pallade. per oculos in hircos retor
tis. quia rem solet libido perficere. Unde Iuvenalis. Ocu

Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi ·

l. 7 loca in fine trementes .. s. faciles nimphe risere · Ideo · quod indul
serunt nimfe qui merserunt · 7 exorabiles ut in georgicis & faciles uene
r. 7 rare napeas .. Tu credo · 7 rustice 7 naturaliter responderunt · dum purgat
q obiecta · s. alia · obicit statim ut facere consuerunt cum aut non potuerunt
· 7 aut noluerunt obiecta dissoluere · Male falce · cum non male uitis &
dictum est & effectu · interior s. inutile ferri cingit .. Nihil hic maximum ne
fas est quod dicit uites nouellas quasi uitules 7 cum utilitate incidunt · Fuerat hic
· 7 capitale supplicium · arbores alienas incidere & arbustum .. quidam
· 7 locum id arbores esse uolunt accipe s. salictum .. & calamis .. Nam
hec arma · pastores ut in georgicis dixit · Armaque amicleumque canem
r. 7 cretamque faretras .. Dure menalca · aut · contra turpitu
· 7 dinem aut intelligamus tres fuisse id est menalcam nobilem · Ut ipse pu
erum menalcan dixerit illi contraparticione sic falleris · Seu in te ro
r. mulis aliquanti aliquarti .. Quid faciant domini fures · plerique
· 7 pronomine suis nominibus exprimunt · plerique officia designant .. Aut si
q dicas philosophus non ipsum ponit .. si hic uelis dicere sapientis
operam dans · pronomen exprimens pro officio usum s. hoc loco fecit .. Nam
l p · seruo · fure · posuit .. fure etiam specialiter seruorum est · sic
· 7 plautus de seruo · homo trium litterarum · id est fur .. Nonne ego
te uidi .. manifestum etiam furti arguit · dicendo · uidi .. Excipe
dere · dolo capere · Ut excipit incautum · id est pigmalion · cum s.
· 7 chetum id est sicarba occiderit .. Latrante lycisca .. Lycisce
q ut est plinius de canes nati · ex lupis & canibus cum hi inter se forte
miscerentur .. Post carecta · loca caricis plena · Carix herba
· 7 ba est acuta durissima · sparto similis · Alibi · & carice pastus
acuta .. Sane hic loco superflua uolunt esse allegoriam · dicentes nec
Nursique let .. de uirgilio .. dicunt hoc · Clarus in tragediam scri
ptor habuit · uxorem · litteratissimam · Cum qua uirgilius adulterium
solebat admittere · Cui etiam dedit scriptam tragediam quam illa ma
rito dedit tamquam a se scriptam · Hanc recitauit uarus
pro sua · quam · sed ne de uirgilio allegoria · Nam in tragedia primus ei
q fuerat · Oratius Carmine qui tragico uilem certauit ob hircum

Sed melius simpliciter accipimus. Resultandis est allegoria in
bocolico carmine. ut cum ut supra diximus ex aliqua agrorum perdi-
tores necessitate descendunt. Iste caput debitis merito victo-
rie. Reddere possent. scilicet ne suo iudicio uiderentur esse su-
peratis. Cera iuncta fuit. supra pan primus calamos cera coniun-
gere plures instituit. Ululantis. consuetudo fuerat ut
per triuia et quadriuia ulularent. Flere quidam in honore de-
ane canerent rustici ad reddendam eius imitationem que
raptam proserpinam quesiuit dianam sic in eneide. Nocturnisque hecate
triuiis ululata per urbes. Miseris carmen triste flebile
quale canunt in exequiis et quod congruit ad imitationem ma-
tris orbate. Uis ergo inter nos. dicit nisus comparatione. dicit quod
melius est nullo iudice presente. Postea autem ex improuiso palemon ad-
uenit. Uicissim experiamur. scilicet amoebeo carmine. abo-
mebeum hoc est carmen [illegible] quod canunt. et talis nunc usum. utrumque
et ita se hic ipsa responsio ut dicit maius. aut contrarium aliquid
dicant aut se quaedam in dicabunt. Ego hanc uitulam. subdistingue
ut ita intelligamus. Nec eam uilem existimes. his ueniunt ad mul-
ctra. bis alit ubere fetus. ut eam laudare ex fetu et ex [illegible]
et uidetur. Male autem quidam questionem mouent. dicentes uitulam
paruam esse. Nec congrueret ut eam iam enixam esse dicamus. Unde
debemus iuuencam sub audire. ut sit. Ego hanc iuuencam
pono. uitulam. Ne forte recuses. Nam et uitula a
uiridiori etate dicta est. Unde virgo et paulo post ipse dicturus est
Si ad uitulam spectes nihil est quod pocula laudas. Item. Et
uitula tu dignus et hic. unde iuuencam sub-
audire non possimus. sed secundum superiorem sensum intellega-
mus. Uitula autem est nostra. sed quod tamen iam partum uacce
possideant. Mulctram et femenino genere dicimus. hanc mul-
ctram et neutro. hoc. mulctrare. unde in georgicis
Implebunt mulctraria uacce. Alii faciunt dis-
cretionem. ut sit. Mulctra. tempus quo mulgentur

rr

·7 animalia · mulctrale (tr) in quo mulgent .. Depono · in sponsione collo
co sequestro .. De grege .. Pauperis · q. d. t. sup'' erat aliena parcere
1 dt animalia · Ut dic in damoeta c. p. r .. Iniusta noverca · Epi
θετον · generale novercarum .. Bisque die · Ista pecz de duob;
L.1 dims 7 dit uadit ad pascua at cum inde reuertit .. Alt hedos · Ma
·7 le qda pugnum accipiunt · Alt tt de duob; · dims n de trib; Un
alt de noverca itellegam; Ne nos moveat q alt dx de femin
h' i sub auditione ponunt ea q possum; dre · Et scim; q conven
·7 h duo genera ponunt ti iungunt · femininum praeponderat .. Ma
nire libet q; tibi tu sub sponsione contendere t q melius ÷ |
q.7 carmina componere Ma ii sant · dnt poete .. Divini opus al
r ·7 cimedontis .. Laus ab arte cicero polycliti esse dicebat
·7 Pocula h' fagina qn ne maxima · quib; torno
facilis donat; sic legit. Legit tn 7 torno facili · ad
excludenda · duo epitheta q ÷ i latinitate uitiosu
ss sit lenta · facilis uitis .. Corymbos · uuas hederas ..
·17 Conon · dux fuit cs no dt q i omnium ope uersat .. Ma philoso
·7 phi tacet no · q n facile pot ÷ ad rusticum puenire · Et bed
dt philosophi q ad rusticos ptinet. Ut tempora quis
·7 messor q curuus arator hret .. Radio in uirga philoso
1 phos · qua geometrici lineas indicant .. Inuenta h ÷
h' ars tempore q nil; plus e · crescens psudit timor
possessionum · ad qr inouandos adhibiti st adhibiti st ph
losophi qui lineis diuiserent agros · Geometria
dr cu n tm tre s 7 maris h celi 7 aeris spatia
metiri psueuerit .. Significat h' · a. arat'' · a pto
lomeum · aut eudoxum .. Nec du illis · l. a. i pal
lare ÷ · Pocula tt labris adhibem; .. Ut dare
· claris; austros .. a tm i h dt ueneratione ut
nec du illis usus fuerit · Ide alcimedon · i pariso
÷ facta i statione ubos Et inire oma iuitupatio
nem hit quis ille laudavit · Et nob facit · des

ante putas te potui habere pocula. Cui et alcimedon non fecit. Tu pre
ueneriua. ea non tangis. Hoc uideo quia illa est scriptura.. Molli. achan
tho. quod ille dixerat. lenta uitis.. Siluas qui frequentes non secutas
quam adhuc sequitur.. Nunquam hodie effugies. deest dicere securus
tiones. Ne scendas per quas. Nam quia illa estimas pocula. ue
nia descendam.. Audiat hic. subaudis aliquis. tamen hic. ideo quia suppli
cat eum uictum non posse cedere qui iam eum ante certamen est. humix
tequam regresseris est. Cum subito. palemon.. Alii distinguunt uel que
nit.. h. h dubitat. Nec eum ipse inmisisse uideat. Rest cre
dibile quod ad contentionem uidelicet ... Hoc est mendacas rentiens dicit.. Nec
quemquam fugio. id est contentio est ad edicium iudicem.. Edicius hic est
iudex. quem una pars eligit.. Uicine. palemon.. friuolum red
dit. De uicinitatis commemoratione tantum. uel ... med ... uel
sters uicinitas quod ego propinqua parte amicitias ... Nec omnes de
Nec omnes pastuisse arbores.. ipse. alibi parant aliquis ita... acer
sane ... subdidit. Nec frondentes silue referentur ad arbores
steriles. Nam pastione de pomiferis dicunt.. Multis temporibus sepe
re quod hoc dulcis ... Et rusticitatem laborant ... du
plex ad camalend' imitatio.. Menalca. alternis dicetis quod
quoniam iratus fuerat quod damoetas post locum dabat. dicit. alternis dicetis
IN. amoebeo. et carmine. difficilior pars respon
dentis est quia non pro suo arbitrio aliquid dicit sed ad priorem a
... responsione ut diximus supra.. Came
renam format. responsione ... Ab ioue principium muse
ne quibus a cantu nostro est inchoatum.. Ab ioue principium muse
mus ab ioue est principium.. t.. o. muse sumamus. a ioue
principium est. dicit. temerata qui dicit. ΕΚ ΔΑΙΟ CΑΡΖW
ΜΕΘΑΟΝΟΡ. ΛΕΠΟΤΑΝ ΑΡΕCΕWΜΕΝ. ΑΡΡΕΤΟΝ..
Iouis plena. lucanus.. Iuppiter est quodcumque moueris ipse
alibi. Spiritus intus alit. tamque infusa per artus mens
agitat molem. ipse est... per se ... quod nec mouet a re
... Colit terras.. amat. certum superior colere. non colit superiorem,
sic. alibi. Una ... habitata coluisse. samo id est amasse. Nec ...
... ... sumpsit. a ioue principium quem
amaret. errat constat et habere carminum curam. Et me phoebus amat

ad conuiuia procede

Pulchrius in celo nil est sole sereno. Quod dea ceri sab est non

assimile est quia quicumque deus quem colit [illegible] in deo ut [illegible] de
ii custos [illegible] sacrat apollo ut apolline [illegible] ioui
[illegible] ordo sit talis [illegible] amat [illegible] plus dicat [illegible]
ioui uideat apolline comparare. Sua munera [illegible]
[illegible] ladomis fluminis arcadie filia
dilecta ab apolline [illegible] miseratione in laurum [illegible]
amatus [illegible] ab apolline [illegible] apollinis
amore [illegible] disco [illegible] eodem disco Pater noster
[illegible] in florem [illegible]
[illegible] puelle [illegible] celis. Sancte
lo. Offert ultro [illegible] plus [illegible] Amoebei carminis [illegible]
Delia [illegible] Delia [illegible] diana Nomen tu
que est a delo [illegible] nota [illegible] Aduenar
nationis [illegible] ad amica [illegible] hoc [illegible] regnum tuum
amicas [illegible] ut [illegible] Delia [illegible]
parta parata [illegible] Fiat [illegible]
coloris [illegible] aurea mala x. misi [illegible] sicut
plus [illegible] Nam cum ille [illegible] in celo et in
firmat. Aurea [illegible] coloris [illegible] quidam hoc lo terra pa.
[illegible] allegoria [illegible] x. eglogis [illegible]
quod necessitas hoc loco allegorie [illegible]
Ita. Inquit mecum dulce locuta est galatea [illegible] deorum audiat
[illegible] digna [illegible]
Est LITOTES figura [illegible] munera nec [illegible] Et multi
hunc locum allegorice accipiunt [illegible]
[illegible] ad capiendos [illegible]
[illegible]
ad dextera bella [illegible]
[illegible] possidet uoluptas. Amicta [illegible]
[illegible]
[illegible] Eneas [illegible]
Pallas [illegible]
[illegible] Phyllida [illegible] amica [illegible] Natalis
[illegible] sacrificio licebat uoluptatibus [illegible] Natalis

fabula narratur mutato nomine de te.

probatio penne Godescalco.

Ego sum mater [illegible] nil sum nisi [illegible] Volo [illegible] me [illegible] Gesc[illegible]

sacrificium erat castitatis observatio quod eum regina indicat
ubi dicit. Cum faciam vitula pro frugibus ipse venito. sacrificare
corpore. Tu tamen venito.. Sane talis apud maiores plenum fuerit
Persius natalis dies cor[illegible] Nam cum oratio dicit. Natalis grate
numeras. Iuvenalis. Natali corrine die mihi dulcior hec lux.. Cum fa
vitula. cum sacrificavero et figurate. faciam vitula dicit. vel
faciam. ture fasia agna. dicit hoc sacrificium arvale. quod arva
ambiat victima in [illegible]. Quod novas circumferat hostia fruges
Amburuale et amburvium dicitur sacrificium quod urbem circuit et ambit
victima.. Vale. vale inquit iolla. hic pastor habuit .ii. nomina
Nam supra eum menalcan dicit. Certe iolla eum quem pastorem
optimum appellavit a quodam pastore nobilissimo. fuit vir forte
plerique achille. Adultum. parvum. vocamus.. Sane. longum.
vale inquit ita dicit ut totum clarum per adultum non possit. Vale vale
inquit. le. corrupte. regnum vocat. ut. te. coridon. o alexi;
Triste. tristis. res. dulce. dulcis res.. Satis. sete
tibi.. depulsis a lacte prohibitis ut. de pulsos a
lacte domi que clauderet agnos.. Pollio. amat nostram
q. s. r. m. blandit id pollionem patrono. quia tragedias
et historias scriptore orationes fuisse testatur. Nam in eo car
mine dicit et istorias picolosi plenum opus alee tractas.
Pierides vitulam. pu [illegible] parcite armenta. quod legit hoc car
men. t vitulam. et incipitur pro primo.. Sane. alii legunt. Pollio
ut prima producat alii. pollio.. Noua carmina magna. miranda
Parcite taurum. hic dixit. Nam ille vitulam dixerat. quod tergis
gaudet. sub. audis ut [illegible]. Pervenerat hic ad consolatum post
trium [illegible] dalmatie. Nam vicerat salonas civitatem dalmatie. ora
tur cui laurus tenor. honoris dalmatico per triumpho
Amomum flos est assirius. plene messis amomum.. Qui te
odit pene id. contingat ut diligat me vivi peiore poe
ta. Nam mevius et bavius pessimi fuerunt poete lingando ortatio
q virgilio.. Mulgeat hircos faciat eum quod contra naturam est

fraga. moraque in herbis nascuntur ideo dicit Nascentia. Latet an
guis in herba. Allegoria. Nam videtur hic ad mantuanos dicere qui
militer superabantur armatos quos sicut anguis morte inferre
posse non dubium. Non tantum ripe r. Allegoria ad illud quod superdicit
hi ferentes quod pro acceptos armos ab arrio centurione. pene
est tempus ut non se precipitasset in fluvium. Parcite phibete
servate procedere id servate Ne per dam ut iam natis parce
tuis. Tityre pascentes a flumine. reice capellas. id est o
mantua noli velle aliquid agere de repetendis agris. Non
ubi oportunum fuerit. Ego omnes laudabo id purgabo omnes apud
cesarem cum de actiaco prelio reversus fuerit. Et tamen ipse
ipse in per amicos cesaris agros meruerat tamquam per rivulos
gradatim. Nec hic mantuanis beneficium dicit se ab ipso imperatore meruisse
tum. Reice capellas. Reice capros per celeumatice est p
dactylo et sic est posito ut genua labant. Item ariete
at in portas. Cogite oves in ovilia colligite ut. Tityre
Coge pecus. precepit preoccupaverit. Nam natale est ut lac
augeat calore frigore minuat. Vix ossibus herent
id est vix ossa eorum coherent. Teneros oculos. dicimus
cis ... pulchre re pecus habere significat quod meruit
fascinari. Eris mihi apollo. Relicto certamine sibi
proponunt enigmata. Tu hic dicit. Eris mihi apollo qui rebus in
certis. Sola opus est divinatione. Tris pateat celi spa
tium non amplius ulnas. Ulna pes est spatium in circuitu utraque
tendit manus. dicta ulna. duo twa elne id
a brachiis un. 7 lerkwaetnoc dicitur. licet suetonius
nius unum cubitum velit esse tamen [illegible] Sane hec questionis
varie sit. Nam alii dicunt significa[illegible]re eum sepul
chrum celii. luxoriosi cuidam vendit omnibus rebus suis
post tamen sibi spatium celebravit quod sepulchro sufficeret
et voluisse eum errorem facere de celi et celii similitu

[illegible]

claudite audiendo satiati sumus .. Quarta Egloga..

Sicelides muse. p. m. c. Asinius pol lio ductor germanici exer citus cum post captam salonam dalmatie civitatem primo meruisset lauream et etiam consulatus adeptus fuisset eodem anno suscepit filium quem a civitate salonium [illegible] cum nec [illegible] ... [illegible] felicitatis. Nam ipsum puerum [illegible] natum [illegible] parentibus omen ... Sicelides [illegible] Nam [illegible] ipsa primordia [illegible] Sicelides [illegible] Sicilienses [illegible] Theocritus [illegible] Nam theocritus siracusanus fuit quem in hoc opere [illegible] imitatur [illegible] Paulo. m. c. Bene paulo nam licet haec egloga discedat a bucolico carmine tamen ... [illegible] opere ... Non omnes arbusta iuvant [illegible] humilesque myrice ... virgulta [illegible] humillima .. Ultima cumei [illegible] [illegible] Sibille que humana [illegible] et secula per metalla divisit [illegible] quo seculo imperaret [illegible] et solem ultimum id decimum voluit. Novum [illegible] eundem esse Apolline [illegible] Tuus iam regnat apollo. [illegible] omnibus [illegible] eadem innovari [illegible] philosophi hac disputatione colligunt dicentes completo magno anno omnia sidera in ortus suos redire et ferri rursus eodem motu [illegible] [illegible] Nam si [illegible] sidera motu necesse est ut omnia que fuerint habeant ita [illegible] pone .. Universa [illegible] motu pendere [illegible] Hoc secutus virgilius dicit [illegible] aurea secula [illegible] omnia que fue [illegible] Redit [illegible] id deno .. Seculorum [illegible] seculorum. Redit [illegible] virgo. id iusticia que [illegible] fuit [illegible] [illegible] pueri et pollionis et augusti. Nam felicitas tempo [illegible] ad imperatoris [illegible] laudem .. Iam nova progenies celo [illegible] ut videantur hoc [illegible] mortalibus nati [illegible] numinibus [illegible] celo lapsi et hinc dicit fore aurea secula [illegible] augusto imperat [illegible] natus est puer. [illegible] pollio. [illegible] nascenti Nam hoc de [illegible] Fave lucina. [illegible] secula [illegible] aurea scilicet ferrea .. Casta fave lucina [illegible] dianam accipimus [illegible] [illegible] lucina probatur vocari .. [illegible] iunonem lucinam de [illegible] Iuno Lucina fer opem [illegible] .. Tuus iam regnat apollo [illegible] sibilla [illegible] memorat [illegible] augustum. Simul [illegible] cum apolline [illegible] [illegible] .. Nascenti [illegible] accipiet aureum scilicet seculum .. Incipient magni p. m. Illud tangit [illegible] iulius [illegible]

mensis in honorem cesaris augusti acceperunt nomen Nam antea quintilis et
sextilis dicti sunt. Ac hoc erit tibi addargumentum aurei seculi
Te duce id est augure uel pollio id est salomne. Sceleris uestigia
si nulla uult esse tempore presenti uitium. id est reliquias de esse superio
ris etatis. sic in georgicis e laudare augustum Et carpis
tempora des. Uicine rupere inter leges urbes arma ferent
uincit currus habenas. Uero tendere ta taxaras et reliquias priorum
malorum. uti ne ab optimo quidem rectore id est a. ne posse uiderentur
Uestigia sceleris de bella ciuilia qui gessit augustus. sicut antonium apud
mutinam. sicut illa in tullium. Antonium sicut fratrem antonii apud perusium sicut
sextum pompeium filium pompeii in freto siciliensi. sicut brutum et cassium in
thesalia. sicut antonium et cleopatram in epiro. apud actiam promontori
um. Irrita ad nichilum deducta uestigia et non sceleris ipsa soluent terras
formidine. Soluent ipsa ac soluent terras timore. Per
petua id est longa. Ille deum uitam id est super artificiore laude confundit
ut possit esse communis Nam adquem res potest referri. ille id est augus
tus id est salomon. Pacatumque reget patriis. id est augustus cesaris id est
salonis pollionis uirtutibus. pacatum orbem tenebit Et mira laus
uirtus quia est et eius qui pacauit et qui pacatum tuetur. At tibi pri
ma puer. Rhetorica deserta laudatio Nam in prouidentia in principio
unitia compsit id est paulatim fecit laudem cum etate procedere. Mu
nuscula. bene in rebus minoris etatis usus est diminutione. Errantes
hederas id est passim uagantes. Un. antiqui. L. tegridi. diuersum
flexipedes. hederas per hac atque illac uagantes. Mire sicut puer
laudat ex ipsis muneribus Nam pedem indicat puerum poeta ut
pastorem. Ornate poeta. Bacchar uero herba est que fascinum
pellit ut. bacchare frontem cingite. Ne uati noceat mala
lingua futuro. Per quod indicat pulcrum puerum. Ridenti achantho
et est herba que in egypto nascitur. ipse lacte referent
quod est apud infantibus lacte. Et laus huius est quod ante ipse referetur
Nec. magni leones. bona usus est moderatione dicens. Erunt
quidem magni leones. sed minime armenta nocebunt. Cunabula
lectuli in quibus infantes lacte enutriti uel loca in quibus nascuntur quasi
cunabula. Nam cunae est. la. nati. Et fallax. herba ue

neni. [illegible] dicit que omnibus nota est. Fallax illa sardonia que apio sit
similis homines decipit & aconita ut nec miretur pallentia
aconita legentes. Assirium uulgo amomum herba est suauissimi
odoris que tamen in assiria nascitur. Uulgo id est passim. Heroum lau
des et facta parentis. Legere. Si sit melior sensus que
sit heroum laudes tui uirtutes parentis et que sit poteris cognoscere
uirtus. Accessit etatis [illegible] agnoscet et gloriæ. Sub
esse id est esse sub latere [illegible]. Prisce fraudis ad priora tempora ex
cusatione [illegible] [illegible] que [illegible] in [illegible] que cingere
muris. A. [illegible] ostendit precedentia que [illegible] lau
di [illegible]. Nam per nauigationem ostendit fore auaritiam que
homines nauigare compellit. Per muros bella significat. Per agri
culturam famis ostendit timorem. Alter erit tum Tiphis
specialia pro generalibus ponit nam per Tiphim quemque gubernatorem
accipimus. Per Argo quamque nauim. Per Troiam quamque ciuitatem.
Per Achillem quemque uirum fortem. Uidetur tamen locus hic dicere per
[illegible] apo [illegible] id est per omnium per uolubilitatem
et siderum rationem uenientem ut diximus supra. Cedet mari uector
ipse. Necessario siquidem omnis feret omnia tellus. Nauigatio
et mercimonii ratione descendit. Discet mentiri lana
colores. Cum tingitur mentitur alienum colorem. Murice. coclea
unde tingitur purpura. Mutabit tinget inficiet ornata. Lu
teo. colore id est rubicundo. [illegible] [illegible] per croco. Luteo.
Nam croceum luteum coloris est unum et aliud potest. Sandix her
ba de qua sandicinum tingitur color. Concordes stabili fatorum
numine parce. Nam et una dicuntur. Dux sequuntur et fixa sunt
statuta. fauor. [illegible] semel dictum. Stabilisque per
[illegible] per [illegible]. Iouis incrementum nutrimentum est. [illegible]
bucolico conuenit carmini. Nutantem mundum. Nutare
[illegible] malis. Letum est bonis futuris. Conuexo. curuo
inclinato. O mihi tum longe maneat pars ultima uite. Utinam
possim frui uita longissima et habere tantum spiritum quantum possit suffi
cere ad tue uirtutis commemorationem. Non me carminibus uin
cat. Nec tracius orpheus. Genere. [illegible] scilicet orpheo [illegible].

Lino. fore commemorat. Nam non sibi arrogat sed hic dicit tanta est materie tue
laudis ut eam humili ingenio non sed super omnes possit excellere. Lino. Linus
cum non homo dicitur. li. brevis est. statim medio lini intexit acanthio cum li
et nunc. li. longum. filius significantes. Pan etiam fredit ad rustica non
Nam satis excesserat dicendo linum poeta. stachio loci. Arcadia iudice
quem se habet ibi colitur. Risu cognoscere matrem. Alludit ad id quod factum est

Incipe risu

et re natale dicit fratrum maiores sermone cognoscunt. Ita infantes risu
se indicant agnoscere. Aliter hic dicit. Incipe parentibus adridere et eis
ipse homo boni debet here sollicitudine ut et ipsi tibi arrideant. Ma
tri ... x. menses attulerunt longa fastidia. Alii attulerint le
gunt. ... sit. Cui non risere abstulerint. x. menses matri tue longa

Fab. et fastidia. Cui non risere parentes. Nec deus hunc mensa adeo nec dignata
cubili est. Est vulcano ... est deformis et Iuno ... ad
misisset. A Iove est praecipitatus in insola Lemnum illic nutritus. Asse
... cum Iovi fulmina fabricasset non est admissus ad epulas deorum. Bea
cum rogaret ut Minerve coniugium sortiretur. Spreta ab ea est. Nam
dignos honores non meruit. Adgratum coniugium nec mensam ad coniunctio
nem venit dearum hinc est quod Iunonem tacite dicit in primo Eolus. Tu das quod parturis

et ficia divinos honores meruit. Ut tu das epulis. V. eglo

V. ga. MENALCAS. MOPSUS. CUR non Mopse
boni quoniam convenimus ambo. Inducunt .ii. amici pastores canere
ad delectationem. Unus laudant et sibi invicem cedunt. Boni. hic docti et
figurate de boni. ambo. Tu calamos inflare levis. Ego dicere versus. Hic corulis mix
tas inter consedimus ulmos. Ordo est cur non Mopse boni consedimus inter ulmos
mixtas corulis. scilicet ut canamus. Sane. Nec... propositio. quod praeposita est

q. mutavit accentum est. cinc. Sive sub incertas zephiris motantibus umbras
Dicit quod verecunde se illi obtemperare debere. Ostendit tamen quod sibi pla
ceat. Nam ex ipsa laude antri et ex arboris vituperatione quod incer
tas umbras dicit. Ostendit suam sententiam esse meliorem. Incertas

et q. hic umbre sunt et ex solis circuitu et ex mobilitate ventorum quod superest etiam
de zephiris mutantibus. Labrusca vitis agrestis quod in terre marginibus nas
citur labrusca dicta est. a labris et extremitatibus terre. Montibus in nostris
solus tibi certat Amintas. Aspere dicit. Nihil in tanto certamine ... certat
usurpatum est. Nam hodie certo. tecum. dicimus. Quid si idem Phoebum cer
tet superando canendo. Offensus comparatione inferioris hic de
licet non amare Menalcas dicit. Solus tecum certat Amintas quod tamen

q hic ars p accepit ille paullo post curat des. Lenta salix quantum pallente ce
dit olive.. phillidis ignes.. Phillis regina thracie fuit. Hec demofontem the
sei filium regem atheniensium redeuntem de troiano prelio dilexit et in coniugium
suum rogavit. ille ait an. se ordinaturum res suas et sic ad eius nuptias re
versurus. preteritis itaque certis diebus phillis et amoris impatientia et doloris im
pulsu quod se spretam esse credebat laqueo vitam finivit et conversa est in arborem
amigdalum sine foliis. Postea reversus demofon. Cognita re eius amplexus
est truncum qui etiam sponsi sentiret adventum. Folia emisit. Unde et
folia sunt dicta a phillide que antea petala dicebantur.. Alconis laudes
Hic. contentus sagittarum; fuit cretensis cuius filium draco invasisset tanta ar
te direxit sagittam ut eam currentis in serpentem desigeret vulnere
nec tangeret filium.. Iurgia codri.. Codrus dux atheniensium fuit qui orto
bello inter lacones et athinenses cum respondisset oraculum illos
posse vincere quorum dux periisset. Habitu humili profectus est ad hostium ...
temporia - illic. ... cor ipsum cede instigavit et a nullo cognitus se
cit loco oraculo.. Cortice fagi. ubi ... debuit magis rusticus scribere
Modulans alterna.. Per rithmum componens.. Alterna hic varia propter mu
sicam. Cuius sonus varius invenitur Et pedum dissimilitudine. significat hic can
tatores. Et epicedion est quod dicitur cadavere nondum sepulto. ut
Extinctum nimphis. c. f. d.. Epitafion. hoc post completa se
pulturam dicitur. Ut. daphnis ego in silvis hinc. usque ad sidera notus. Len
ta salix quantum pallenti cedit olive.. Rusticis utitur comparationi
bus.. Salix hic vilissima est arbor. olive comparatione.. Saliunca
herbe genus quam oncitunica vulgo vocant.. Iudicio nostro
... quod aliis sentient videris.. Extinctum nimphe crudeli
funere daphnim.. Multi dicunt simpliciter hoc loco deflere dafnin
quendam pastorem.. Alii dicunt significari per allegoriam c. iulium cesarem
Qui in senatu a cassio bruto xxiii vulneribus
interemptus est.. Unde et crudeli funere volunt dictum.. Alii vo
lunt quintilium varum significari. Cognatum virgilii. De quo oratius
ergo quintilium perpetuus sopor urget. Tum crudeli funere. ad que
vis potest referri.. Vos corili testes et flumina. nimphis.. Be
ne testimonius utitur in rebus crudelibus. Nam fletum facile de ar
boribus ... recipit.. Et bonus usus est gradibus. Fleverunt nimphe quibus
insita est natalium pietas.. Hoc adque montis pervenit dolor. Pe

cudera. licet ratione careant tamen non carent sensu ferre crudelitate gauden
tis. Quia se rursus quia incredibile testimonio comprobat dei. Hymnos loquitur
et plus loquitur. Et hic dat Corili testes et flumina. usurpatum est. Nam testis
flumina non dicimus. quae ... exeunt. [illegible] i. e. mittunt [illegible] apte
nec. si testes. Nec tertia. possumus dicere. Un(de) per distinctionem possumus dicere q(uia)
... Testes in sensu. quae res corili et flumina sic oratius testis
mettaurus flumen populi; testes sunt sidera nobis. Astra crudelia quae
acceleraverunt dafnidis mortem. Conplexa s. c. m. n. Lugentum ut cor
pori inhaerent. Nulla quadrupes. hic et haec quadrupes dicimus. Et per bolicos
dicit. Et notandum quod est dicitur sive apotheosin. Econtra laetitia re
bus omnibus dat quas in maerore fuisse memoravit. Dafnis et armenias
curru subiungere tigres. Haec apte ad cesarem pertinent quae iste primum sacra
liberi patris transtulit in romam. Curru. pro currui. Antiptosis.
Thiasos saltationis choreas libidi libalia. Lentis lentas arboribus
locis teocritus. Tuis. si. romanis. cesar. sicut. pastoribus
dafnis. Pales id est dea pabulorum. Apolline hic Nomium dicit id est
pastoralem. Nam Admeto regi pavit armenta et hic. Nec
pabula nascentur. Nec pecora. Grandia hordea. usurpative
metri causa dixit. Nam tritic(um) hordeum in ... mel. nul(lum) in singulari sunt.
Un(de) plurali ... non possumus. Vina tamen possumus dicere. ciceronis ex
emplo qui ait in [illegible]. Vina ... q(ui) ... facile comparant.
Infelix. lolium. inutile infecundum. Steriles hic avenas secundum sensum dixit
... Nam in tracia fructuosae sunt. Hic deiungere ut ostend
at terram quoque dolore dafnis mortuam. Paliurus. herba asperi
ma et spinosa. Spargite implete. ut. Spargite et ... lacri
mis et de ornandis ... et loca repulcri ex voluntate defuncti. Inducite
fontibus frondibus umbras. Facite nemora circa fontes. Et hi
ideo quia ut diximus. heroum animae habitant in fontibus et nemoribus
Ut lucis habitamus opacis. Riparumque toros et prata recentia
rivis incolimus. Super addite carmen. Duos ... carmen. ... dixerit. ut
men. uocdut. Nec mirum cum de uno. carm(in)e. dixerit. ut.

de arimbus paganor(um)

Et rem carmine signo. Enearchi de danais v. a.
Dafnis ego in silvis notus et hinc usque ad sidera. Formosi
pecoris custos formosior ipse. Si ad cesarem referas hic de
boni pater optimus in pastor. Tale tuum c. laudant se invicem ut
supra diximus. Quale sopor fessis. qualis per ut dulce satis hu
mor. Nec. calamis solum equiparas sed voce magistrum. Un(de) ... alt(er) ego

gonia · q̄ⁿ ad theocritu̅ · uirgiliu̅ aspicere . hic e · Tunc erit alt
ab illo ... potest · dafnidis dictum apotheosin
Ut dafnim · tuum tollemus ad astra .. Tum id est q̄ dilig
tali ... laudaueris ... Uel ipse in dafnin in
telligimus · Nam cesar ... e ... maioris aetatis · Nam pos
... laudat carmina mo... dixit .. pretio ee optima que
dicis ... ista tenuds · ille ... uerecunde · dixe
rat ... mei ... Candidus id est deus ... nigros mortu
os dicimus · Orat hic niger e · hic tu romane caueto .. Sub pe
dibus q uidet nubes 7 sidera · dafnis .. ... ostendit ... su
... Ergo alacris siluas
mor circulos 7 celi secreta ... occupauerit meror · Ut ipsa
omnia tenet uoluptas ... apollo .. Tenet id est moratur · ampleteris
pales agros ... placet ... dafnidi · Ut ...
... ulla dolum .. Adeo
ille dolis q uoluptati ... fuerat ... uenationis
... Deus deus ille menalca .. ... sonant · deus
... ... felix ... pastoribus · ... daf
deus e dafnis .. ... bonus ... felix ... precu
nim · accipis ... cesar ... Nam ... omi
nibus ... fuerit .. ... felix .. ... Deos ... felicit
... 7 ... felix ... Felix ... felix id est ... felicit
... q potuit ... id est ... ·
... felicis ... rebus qs ... tam uocamus .. En .IIII. aras ..
Ecce · duas · t · dafni duas .. Altaria · ... Ecce · ...
aras · IIII ... dafni · do · duas 7 duas aras apollini
... altaria · ... aras 7 dius ee superis 7 ...
... Altaria ... ee superiorum ... deorum que
ab altitudine ... ee nota ... apollini ... deo
dafnidi ... aras ponit ... dicit ... deum tu morta
lem ... Sane ... · II · altaria apollini ... po
... dicat cum ... superiorum deorum · impari numero gaudere ... super
nos ... pari · Ut numero deus impare gaudet ... pontificales
indicant libri ... solem appellat ...
solem ... Apollinis potestate 7 eundem ee
... liberum patrem ... Apolline ...
Un · ... simulacra · uidemus .. Uina ·

r quibus celeritas armorum imaginem monstrat. Crispe meus (? trabatur clipeum) [illegible]
renum numen ostendit. Sagittas quibus infernos deus et noxios indicat
r Unde etiam Apollo dicitur Anotorandaian. hinc est quod et homerus eum
de capestilentie dicit quam salutis auctorem. Et oratius dicit Condito mitis placi
dus que telo. supplices audi pueros apollo. Unde uirgilius rationes has secutus
paltaria superni numen ostendit. Per parte numinis inferna indicat po
[illegible] ... Annis id singulis ab [illegible] annis. Pinguis oliue quod sit Libe
leon dicitur. hilaram. parum quod est ab eo quod est hilaro. Sane sciendum non unum [illegible]
id hilaris et hilares a [illegible] descendere. Nam [illegible] Adpod facit. Uina nouum.
Ordo est uina fundam calathis. id calicibus quae uina sunt nouum nectar
O id magna dulcedo. Ariusia. Aut temerchia a promontorio chii
insule Ariusio. Lictius egon. Cretensis ut lictius idomeneus. Sal
tantes satyros imitabitur. Alfesibeus. Pastor [illegible] Sane ut in re
ligionibus saltaretur haec ratio est quod nullam maiorum partem corporis esse
uoluerunt quae non sentiret religionem. Nam cantus ad animum. Saltatio
ad mobilitatem pertinet corporis. Cum lustrabimus agros. Sic sup' cum
faciat uitula pro frugibus ipse uenito. Dum iuga montis. [illegible] Sensus [illegible]
hic fluuium currentem. Ut bacho cererique. Hic [illegible] est nota quod et rusticis
maxime colunt. Et quos numina comminat et mortalia mortalibus cum
cet sic [illegible] Et uoto si muneret tellus. Chaonia pingui glande.
Damnabis tu quoque uotis id cum deus praestat. atque hominibus coegit ob nox
ius. tibi eos faciet aduota soluenda. quando soluant obligatos quod
in damnatos hos retinent. Hedda per carmine dona. Ille cum sup' tm
laudauerit hic et laudat et dat munera cum [illegible] cogitat. Hic. [illegible]
res ipsa. Nam sibila ora participale dictum est sibilantia. hac te.
nos fragili donabimus [illegible]. Bene anticipat et offert munus quod ille
se facturum esse promiserat. Sume pedum: uirga in curuata. Unde retinendo pecudum
pelles. [illegible] Et erat cum dignus amari. Aut pastorem
quendam pulcherrimum dicit. Aut cornelium significat. que legimus admodum
a uirgilio fuisse dilectum. Paribus nodis. [illegible] qualitumore nodos
et honeste locutus est. formorum nodis. [illegible] Ut si dicas. pul
3r cher est. [illegible] Faunorum Satyrorum. Silenorum. dilecta
VI. tio. Prima siracusio dignata est ludere uersu. Rem hanc
inquit [illegible] nostra erubuit. et plus an commit [illegible] imitatum theocri
tum siracusanum et bocolica scribit. Siracusio [illegible] dicit. Nam [illegible]
siracusanis [illegible] Nostra id romana. Ut tu quoque locorum nostris et digna
ta est [illegible] loco superiore. Siluas habitare. [illegible] humiles ha
bitare caram. Thalia scilicet musa et [illegible] dicit. Nam Latine [illegible]
led. debuit dicere. [illegible] citherea citharea [illegible] euphoniam
[illegible] regule et ideo [illegible] permansit. Cum canerem reges.

a pliа. e canere uelle significat de eneide de gesta regum albanorum quorum copia
omisit nouum aggrediens detexit .. Cinthius apollo a cinthio monte deli in quo natus est.
Aurem uellit id mouit .. Aurem dicit ideo quia memorie consecrata est. Ut frons
genio. digiti minerue. Genua misericordie. Cinctum marti. Renes
et lumbi ueneri. Caput ioui consecratum. Aures apollini. brachia iunoni
quia extendunt in aera. Oculi et digiti minerue. pectus neptuno. pedes mer
curio. id est mercurium cura .. Deductum dicere carmen. tenue. Translatio
a lana que deducitur in tenuitatem .. Nunc ego. ordo est. Nunc ego agrestem tenui
meditabor arundine musam. id est carmen rusticum scribam .. Namque super tibi erunt
sunt abundantibus in te o uare. qui adbiant tua facta describere. hic
hic uarus germanos uicerat. Et fide maxima fuerat et gloria
et pecunia consecutus per quem uirgilius meruerat plurima munera. Tristia
condere bella prospectum. Non iussa cano. id est ab apollone id est ab au
gusto .. Si quis haec quoque legat .. Et hic dicit quare libet rus
tica legere fuerit ista dignatus .. Te uare nostre hic laudes iue
met .. Nostre myrice et nemora bocolica significat. Nec
phoebo gratior ulla est. Neque ulla pagina apollini est gratior quam que
uari nomen generat titulo. Et ideo dicit quod hanc eglogam consecrat in honore ua
ri esse perscripta. Dicit hic generali fauore a uirgilio esse recitata. adeo
ut cum eam citheris cantasset in theatro quam in fine lycoride ap
pellat et uocat. Stupefactus cicero quis esset requireret et cum tandem
aliquem uidisset dixisse dicitur et adspirat et ad illius laudem. magna spes altera
rome. quis iste pedes ad arcanum titulum sunt commentatores loquuntur
Pergite pierides .. hortatur musas ad referenda ea que silenus can
tauerat pueris. Nam uult referre qui sectam epicuream didicerant
tam uirgilius quam uarus docente sirone. et quasi sub silenti persona sironem
inducit loquentem. chromis et mnasyllus sunt. et uarus. uult accipi
quibus ideo iungit puella ut ostendat plenam sectam epicuream que
nihil sine uoluptate uult esse perfectum .. Chromis et mnasyllus isti pu
eri satiri sunt .. Inflatum uenas figurate .. Iaccho hic a uino. al
io patre qui etiam iacchos uocatur .. Serta procul. in proponendi tu
lit tamen capiti delapsa. ut ostenderet non longius prolonga coro
na .. Attrita ansa. id est frequentia sedulitate potus .. Ipsi id est. Ex
ipsis. ut terra. per tremos id est fortiora. Timidus a timentibus
Nam timidus est qui semper timet. Timens uero quia ad tempus formidat. Et
causa. dicit se uera. Timidus quia pueris per etatem naturalis timor
est insitus .. Satis est potuisse uideri. Soluite me. sufficit quia

potiu a ub uidenti. ch ideo dr. q. Heintichei cu uolunt tm uiderent ut
Fauni. Nymphe. Silenus. Pot [illegible] Satiri [illegible] Solute me sufficit p
talis ub uirgis [illegible] posse. Aliud mercedis erit. Nymphe
mixte Dryadis [illegible] de uirgis. Numina ludere id est salta
re. greges admodu [illegible] Mutare cacumina quercus
hi [illegible] saltationis uult et arboribus cacumina motibus. Parnasia
rupes mons thessalie apollini consecratus. Rodope et ismarus montes
tracie in quibus orpheus consueuerat canere. [illegible] montes
gaudent cantante apolline et orpheo [illegible] cantante sileno. Ista
est mundus [illegible] paulo [illegible] olympo
Namque canebat uti magnum per inane coacta semina. Varie sunt philosophor
opiniones de rerum origine [illegible] Anax
agoras. Alii ex humore ut thales milesius unde
Oceanumque patrem. Alii ex iiii elementis ut Empedocles
sm quod dicit lucretius. Ex imbri terra atque anima nascuntur
et igni. Epicurei [illegible] duo
esse rerum principia. Corpus et inane. Omne [illegible]
nec [illegible] Et corpus uolunt esse athomos [illegible]
mas partes [illegible] Unde
athomi dicte sunt [illegible] lucretius minuta [illegible] cor
pusculis que in inuisis [illegible] radijs solis [illegible]
uisu posse percedere. [illegible]
Dehinc duobus principijs uolunt iiii [illegible] Igne de
rem aquam terram. [illegible] elementa
sunt. Hec iiii [illegible] duobus principiis
origine alijs omnibus rebus. Hac ratione [illegible] athomos
et inane [illegible] corpus habeat et quiete
recipit [illegible] magnum per inane coacta
Canebat [illegible] mundi principium id est quadmodum coacta id est collecte
athomi per magnum inane fuissent. [illegible]
et ignis et maris. Nam semina athomos dicit. Omnis
atomus [illegible] athomi. Animeque id est [illegible] Unde [illegible]
[illegible] liquidi simul [illegible] puri [illegible] mundi concre
uerit orbis. [illegible] orbis ipse omnia [illegible] Nam [illegible]
to ordine [illegible] Omnia [illegible] colle
[illegible] formata sit. Tu durare solum et discludere nerea ponto

III

Canebat etiam quemadmodum potestas terrae rebus superpositis formata. IAMQUE NOVUM TERRE
stupeant lucescere solem. Canebat quemadmodum potestas possit stupefacte
terre solis ortum. quemadmodum cadant imbres nubibus in altum levatis. Nam
lectum est ut nubes cum coeperint solis etiam vi et eius calore solvuntur in pluvias
Illum et iterum ... designis referentur. Ac nebule magis in aperto.
Bonum sane secutum est ordinem post solis et pluvias commemorationem dicit or-
tas pluvias et animalia cuncta permota. Hinc lapides Pyrrhae iactos. Co-
tio est hoc loco. Nam relictis prudentibus rebus de mundi origine subito
ad fabulas transitum fecit. Sed dicimus quod ostenderet eum voluisse sectam
Epicureorum que rebus seriis res inserere voluptatis. Aut fabulis
planis admirationes puerorum corda mulceri. NAM FABULE
CAUSA DELECTATIONIS INVENTE SUNT ut ipse iterum
docet dicens Cetera que vacuas tenuissent carmina mentes. Quod
hic dicit regna saturnia. fabularum ordinem tenet. Nam quo tempore Sa-
turnus regnavit in terris fuit diluvium quod sub Ogygo rege Thebanorum.
Secundum hic diluvium fuit sub Deucalione et Pyrrha. Sane
sciendum quod diluvium et epyrosin significat temporum mutatio-
nem. Caucasiasque refert volucres furtumque Promethei. R.
hic fabule ordinem tenet que talis est. Prometheus quo factos
a se homines diceret auxilio Minerve celum ascendisse et adhibita
facula ad rotam solis ignem furatus et hominibus indicavit ob quam
causam irati dii duo mala immiserunt terris mulieres et febres
morbos. et apud Oratium Hesiodus memorat. contingit eum Oratius dicens post
ignem aetherea domo subductum. Macies et nova febrium incubuit cohors. Iratum
eum Prometheum per Mercurium in monte Caucaso religavit ad saxum et adhibita aquila
que cor excederet. Hec omnia non sine ratione finguntur. Nam Prometheus vir
prudentissimus fuit unde et Prometheus dictus est ΑΠΟ ΤΗC ΠΡΟΝΟΙΑC id est a providen-
tia. Hic primus astrologiam assyriis indicavit quam residens in monte altis-
simo Caucaso nimia cura et sollicitudine perviderat. Hic enim mons positus est circa
assyrios vicinus pene sideribus. Unde etiam maiora astra demonstrat. Et diligen-
ter eorum ortus occasusque significat. Dicitur hic aquila cor eius excedere
quod dura est sollicitudo. qua ille affectus sideris omnes deprehenderat mo-
tus. Et hic quia per prudentiam fecit duce Mercurio qui prudentie et ra-
tionis deus est ad saxum dicitur esse religatus. Deprehendit praeterea rationem
fulminum et hominibus indicavit. Unde celeste ignem dicitur esse furatus. Nam quadam ar-
te ab eo demonstrata supernus ignis eliciebatur qui mortalibus profuit donec
eo bene usi sunt. Nam postea malo hominum usu in perniciem eorum versus est. Ut in Livio
lectum est de Tullo Hostilio qui eo igne exustus est cum omnibus suis.
Numa et Pompilius impune eo usus est tum in sacris deorum. Hinc et quod
rapto igne ab iratis numinibus morbi hominibus dicuntur immissi. HIS ADI

. iungit hilan .. puer comite hercolis q perdidit in finibus ionniis iuxta mesia.
Nec ursa potuit reperire sed cum esset cognitum quod pisset in fonte statutum est sa
cra in quibus mos fuerat ut eius non clamaret in montibus ad imitationem ne eo
9 ut litus hyla hyla omne sonaret. Premium hic. la. breve est ideo quia vocatiuus
* uocat pr. Nam omnis uocatiuus est, a masculino ueniens . a. terminans longus est
9 ut enea. in la palla. Pasiphen Nota fabula cretensis regina minois uxo
fab re que tauri amor exflagrauit. hic taurus notarius fuit minois cum pasi
phe concubuit unum geminorum peperit ex quo denominatur minois et taurus id est mi
notaurus .. A uirgo infelix. ad hic penitus quod ait solatii dat quod amat taurus
fortune magis uideatur esse quam mori .. Pretides ut diximus supra a uiuidiore
L state nam iam mater fuerat. Fedre ariadnes androgei p. et. id. proeta
et stenebee sunt anthiope sicut homerus filie fuerunt. Here cum iunonem in pul
chritudine pretulissent illa irata hunc errorem eas inmisit montibus ut se
uaccas putarent. Adeo ut plerique mugirent ut timerent aratra. Has
melampus sed purgasse perhibetur .. Ilice rubnigra. tum brora tre uera
nigra .. Nam talis est. Pallentes ruminat herbas reuocante quod denuo sumit. Rumen
nomen dicitur est a ruminentibus fuerunt pars per dimissi cibus a ceteris reuocat
animalibus .. Pallentes hic tardas quia tuneque calore per umiditate caruerit
A aliquis in magno grege esse et si dicit et habet aliquid ipse si quidem uoret amore
q diligit etiam hic esse eum de bubus dixisse cum agnita alcam Lica grece
* sit quod libat animalium consuetudo Sic est in philippicis sicut apothecas cecidit
9 esse armorum .. Claudite nimphe .. Melius si ad personam pasiphes dictum ac
cipimus ut dicat plenius si illam aliquam dixisse .. Errabunda bouis uestigia
illud expressit quod uno uerbo homerus ait idinodac bore. hic est flexipe
* dibus incedentis .. Ad cortinia uacce .. Ad gnoson. Imperabat
minos eius maritus Uni illuc taurus non uult uenire est ad cortinon
ubi fuerant aliqui soli armenta .. Tum Hesperidum miratam mala
fab puellam .. mala quibus acceptis ueneris proponens uicit atlante. puel
lam ferrea cursu potente qui multos sponsos fratos occiderat. Ple
nius inueneitos tertio libro memorialium .. Tum phaetontiadas. clymenis
fa et solis filias quod dum extinctum fratrem flerent uerse sunt in arbores ut hic loco
* de alnos ut in decimo in populos ubi etiam plenius hanc diximus fabulam ..
* Mira hic est canentes laus ut quod non est facta et canare sed ea can
tando facere uideatur. Amare corticis .. Alibi ait raptus de
fab. subere cortex quod iniuriam sequi debemus ut marcio utamur .. Permessi
ad flumina gallum .. Elicon mons est boetie quod iam nominatus de se
9 si plurima cadunt flumina in quo est permessus. Iuxta quod dicit ambu
lantem gallum. ab. una. musa ad ceteras esse deductum et illic esse fa
ctum poetam .. Assurrexerit honorem prebuerit. ut. emolus assurgit quibus
esse rex faneus ipse idem cecidit .. Ut linus apollinis filius qui super memo

t immitas
emit et patri epulandum dedit et postea omnes in aues uersi sunt tereus in upupa
r Myrtus infandi pene ierunt ad formam filomela in luscinia
Eurotas fluuius laconie qui ab apolline suas educat lau
7 ros quibus eius plenus sit ripe. Et iussit pcepit uersus olimpo et echo
q dixerat iuxta abrotenit et echo concinno audiendi desiderio uersus hec
l breuis est. Cantilene uoluptas ostendit.. Forte sub argutia ose
VII derat ilice daphnis.. De VII egloga.. Forte sub
arguta ~~consederat ilice~~ daphnis.. Meliboeus Coridon
Tyrsis Dafnis.. Egloga haec penetora recertiri non
in supra. titulus in multa ad ea de aliis intersit.. Argutalis in
canora stridula. alibi argutum breue significat Ut argutumque ca
7 put.. Dafnis diuinum hic inducit apte filium mercurii ut diximus Nam
7 hic est qui paulo post dicitur Caper tibi saluus et hedi quo diuinus. Compulerantque,
7 pro coridon compellere id est in unum locum de diuersis animalia cogere
Arcades ambo. Sive utra. arcades non ap mantuani esse agunt sed
7 sic poeti ut eos arcades putaris non paulo post dicit Solii cantare
pariti arcades et cantare pares et respondere parati.. hic est qui pos
7 seti arcades et cantare pares et respondere parati.. hic est qui pos
7 tremum cantum carmine dicit Nam hic cantare Ut berincium nimfe r
t Candidus intuitur. Et amosbeum referre. Et me phoebus
amat febo sua semper apud me.. Huic m. c. d. scilicet circa eam par
tem in qua dafnis sedebat. Teneras defendo a frigore myrtos
Tego et tueor Ne eas frigus excuriat. Alii hic qui et tatis fusse asse
runt. illud tempus dum defendo a frigore et tego ne frigus faciunt
Alii dum defendo id dum inda defensaculum preparo myrtos a
frigore id quod sit in frigoribus solent pastores uindicare sibi loca
aliqua propter frigus futurum.. Uir gregis Catacrisicos non tamen homine
sic alibi quae legere uir est memorantem orabis solemnis uxores
marito id est aerrologise.. Caper tibi saluus et hedi id est quod recap est spes
hedos a intelligimus istum et hedos et nescimus quem ille quod dimius i
dicit potest tamen ei scire et leuis damnum maioris contemplatione conte
nere.. Et siquid cessare potes si potest tibi breue otium persuadere nam
logi ad nomen amantis laboris.. Huc ipsi potum uenient per prata
iuuenci.. ipsi id sponte sua intelligimus istum per capellas et
se tamen iuuencos habuisse peculiares.. Aut certe ipsi referenda
dimus ad hedos et capras id est per prata iuuenci fluminis intelligamus
7 uertitur quies.. Et quia sacra et de sacra id est atque chao den
7 sas diuum enumabat amores. id est a. chao. Neque ego alcippen

Nec pillida habere.. has duas intelligamus amicas cantantium Nam si dicit. Nec Al-
cippen habebat ut ille Nec fillida ut alter.. Certamen erat coridone thyr-
side. figurate dicit magnum certamen ille cum illo. dein dicit. magna contentio est
cum ciberone uirgilius. Mea seria necessitatem capiendi et hedos et uelle dor
Ludo cantilene uel priuatum ludere quam uelle. c.p.d. Alternis contendere uersibus
ambo hoc est quod dicit supra et respondere parati.. Alternos muse meminisse uo-
lebant.. Si uolebant sentiunt.. muse utrique meminerant. Ut diximus an-
altna ca mene. I multi uolebant legunt uersus. optabat omnis muse meminisse
re alternos id omnia quod dixerit tenere Nam et sine dictis est hoc meminisse.. Referre
bat amoboei carminis lege ut diximus supra. Nymphe noster amor libethrides a
in carmen. Libethros fons est ubi colunt muse. Libethrides dicit deas dicta
ippocrenides a fonte ippocrene. Uel si potest inuocem nymphas s
in loco ste isine Extremum hic arte lyra in cede laborem. [illegible]
fm uarronem. ipse est nrfe quia muse nec inmerito. Nam aque motum mu-
sicum efficit ut in ydra uita uidimus.. Sane sciendum quod idem uarro. tres
tantum musas esse commemorat.. Unam que ex aque nascitur motu
Aliam quam diuam que aeris icti efficit sonos.. Tertiam que mera tan-
tum uoce consistit. Et multi uolunt in hac egloga esse allegoriam. Ut. da... lege nec
Coridon. uirgilius. Thyrsis est qui uincit. uirgilii
phnis sit cesar. Coridon. uirgilius. Thyrsis [illegible]. d. moebius poete
obtrectatores scilicet a uauius. dut. anser. d. moebius poete
Proxima foebi. sub audis carmina.. Sed non possumus omnes illud dicit
Nam debuit dicere [illegible] non possum.. Sacra pen-
Nonna possumus omnes. Nam debuit dicere
debit fistola pinu.. Matri deum consecrata.. sic supra est sacra agr-
cu scilicet ioui dicata. Nascentem poetam. Uel recunde dicit nouam poetam dicit
nascentem Sanctis locis. carmen. Ex parte amoboeum Nam coridon. petisse
ut esset codri similis. hic se adeo codri sperare dicit ut ipse contendia pos-
sit mouere. Hedera hic coronate poete quia libo consecrati quia ut bacce ira
sunt sic oratius Ut male sanus ascripsit satyris faunisque poetas et
semper uiuent edera habet sicut carmina sapientie mereri. Pumpance ut
illa. codro.. sed et ut tenuisse diximus. hoc ille. et illa. fac um tu uinc-
nalis. d uis sit abipsis illis. Nam inuellis mimographis retepi se ad locum
mouendum ex parasito dicit Tu uictor abluigiu recedis est dictum pan
inpudentie.. Ult placitum est nimis. si forte. ulteque placeo et
mercor.. Mala lingua fascinatoria nocendi scilicet inpudentie
Mi con. t et filius. t patronus. Uiuacis cornua cerui ut et pl- lege
in talis historia est de ceruis quator status cognouerunt. Serpentis re-
hire et eos flatu. adrse [illegible] cum comederint petiuntur. spurris iactu
flore [illegible] si ubi si fuerit quod sibi petierat scilicet ut talia carmina face-
ret quali codri effecerat.. Leui de marmore tota.. solent et ple-
rique caput tantum et thoracia facere.. Sustas cuncta cotno.. Ideo

t mutatus est
emit & patri epulandū dedit & p̄ea om̄s i aues. tereus i upupa
Itys in fasianū p̄gne in hirundine filomela i lusciniā
eurotas fluuius lacon[illegible] qui ab apolline suas educat lau
ros quib; eius plene s̄t ripe. & iusso p̄cepit uerse ol ympo & hes[illegible]
q̄ dies iussit abire & hespero q̄uinio audiendi desiderio uespere
b[illegible]. Cantilene uoluptas ostendit.. Fonte sub argutia
[illegible] deratilice daphnis.. DE VII EGLOGA.. FONTE sub
VII argutā [illegible] dafnis.. Meliboeus coridon
tyrsis dafnis.. Egloga h̄ pentecota [illegible]
[illegible] tyrula & multa ad eā de aliis [illegible].. Argutas in
canora sonidula. alibi argutū breue significat Ut argutūq; ca
put.. Dafnis diuinū hic inducit appellat filiū mercurii ut diximus.
hunc p̄ paulo dictis.. Capt[illegible] pallus sedi q̄ diuin̄. Copulerantq;
[illegible] coridon Copellere [illegible] locū & diuisos animalia cogere
Arcades ambo. [illegible] arcades [illegible]
sic [illegible] arcades putares [illegible] paulo dictis. soli cantare
[illegible] arcades & cantare pares [illegible] parati.. [illegible]
[illegible] carm̄ dre [illegible] cantare Ut [illegible] nimfe
[illegible] Candid[illegible]. Amoebeū referre. Ame phoebus
amat febo sua sep̄ apud me.. huic m. c. d. [illegible]
[illegible] dafnis sedebat. teneras defendo a frigore myr[illegible]
[illegible] tueor [illegible]
[illegible] illud [illegible] defendo a frigore [illegible]
Ali [illegible] defendo [illegible]
frigore [illegible] frigoribus solent [illegible] loca
aliqua [illegible].. [illegible] catacrysticos [illegible]
sic alibi [illegible]
marini [illegible] acyrologie.. Capt[illegible]
hedos a intelligimus [illegible]
dicat [illegible]
nere.. [illegible] cessare [illegible]. Huc ipse potū ueniunt p̄ prata
iuuenci.. ipsi [illegible] sponte sua intelligimus [illegible] capellas
[illegible] iuuencos habuisse peculiares.. [illegible]
[illegible] ad hedos & capellas [illegible] iuuenci [illegible]
uenerit quis.. [illegible] sacra & de sacra [illegible]
ras diuū enuabat amoris. [illegible] a. chao. [illegible]

singularis usus est nunc. q. hoc genus est calciamenti uenatorum aptum est pedi. Sic ipsi mogenti
dix. Purpureo. q. alte suras aptare cotorno. Sinum lactis. sinus genus est uasis p
cum significamus. si. producitur. Cum uero sinus significamus. si. corripimus. Sane notandum
hunc consideratione diuinam. Nam ille supra cum ueneratione locutus est. Sed pro numine si
uera consideratione est. hic locat. quia hortus numen pro loci gaudere e manifestum est.
7 Priapus h deus lampsacenus est. esse pomorum qui ortos tuetur. Liba
7 placenta pro tempore et pro necessitate. Si feta esse suppleuerit aurius
tu ei agnos habuero qui ouer. h est. Si fetura supplement. p fuerit. ipse
7 stat est. puerum ipse fecit. Nerine galatea. o. amica quam talis fuit
q. qualis fuit galatea quam cyclops amauit. NERINE h patrono
micon est. genus. Nam femina patronomica. ut. in ias. Demitur ut
l peleias. a. in. eis. ut. atreis. eneis. a. in. e. ut nerine
q. adrestine. Thymum mihi dulcior hyblei id melle hyble
ut a matre re ipsa dixerit. Nam apibus non hominibus dulcis est thym
7 Hedera formosior alba. qui sunt nigre hedere ut a edere
7 pandunt uerticula nigre. Nigra et alba hedera non ex foliis
7 sed ex ligno cognoscitur. Tui coridonis. plenum adfectum est ut
7 si dicat amatis tangit honor animum. Sardonis herbis in sardinia
7 nascitur quaedam herba ut sallust. dicit apiastrum similis. H. ora hom
icetur dolore contrahit et quasi ridentes interimit. Ite domum pasti. si dic
l pudor. ite iuuenci. q. ad pascendum auidissimi sunt. Ideo sic ire
par tauros tarde redeuntes ad stabula. q. superius ille
dixerat. te amica sua uenire debere in taurum. ad presepia. fu
q. isse erit reuiss. Muscosi fontes id. lanugine uiridiore coopti
7 Arbitis genus arboris frondibus raris. Id. uenit estas. iam ad
uenit iam ad propinquat non ut dicit estate esse Cum adhuc gere
q. gemmas palmites dicat. Sed tarde frondere ui
l ter commemorat iuuenta qua est pumicia frigidior. Hic. fo
7 cus tede pingues. Item ista de pinguedine teda teda
7 dicitur desudantes pice. Num lupus qui sola considerat ouium
Torrentia flumina ripas quae aucta ripas numina fenunt
Stant et iuniperi. id. plene sunt. p. alias horrent ut stant
lumina. flamma. aliasque et lestant. ut stant manibus
q. arte. Castanee hirsute. adhuc. int. echinos suos locate
Rident lepest. ut mixtaque ridenti colo hasta fundet achan
tho. Oratius ille terrarum mihi praeter omnes angulus ridet. Flumina
7 sicca ipse p bolestos etiam iungere aqua p perpetuo fluentes siccari
7 conspicias. Aret ager. ordo est. Aret ager et sitit herba mori
ens uitio aeris id pestilentia. corrupti aeris adfligit

7 Inuidit collib; umbras. litt. te; ne. i dt mirerande puer c lecta uen
ret. Inuidit fortuna th. Nd i uideo t illa re dmr.. Sane sciendu ur
plus pampinos nug. uirglm dre g uarrone uti freqn ti simo ten..
7 Iuppiter 7 leto descendit plurimus imbri.. sic alibi Iuppiter i simu lete
descendit. dert i pluuias solue.. Fraxinus i siluis cedat [illegible] pinus [illegible]
duo Si ste ert pulchre arbores i suis locis [illegible] dpos creatte. [illegible] tu
N. adme. freqnt uenire curauerit.. Haec memini 7 memini illa rem
dmr. Et memini ill, ; rei:: litt Nec [illegible] memini lector ut malor. [illegible]
nuos memini.. Coridon Coridon ÷ tempore. Nb
uictor nobilis sup omis [illegible] qui rusticis implere n potuit
Damonis & alphisiboei contentio.. Egloga
VIII Pastorum musam ap teocritu ÷ una egloga que ap
pellatur. Pharmaceutria. In q inducit mulier
qdam [illegible] patens mente amatoris [illegible] spnebat
qua uirgls [illegible] ad hr egloge ultima parte [illegible]
[illegible] solam hic amatoris dicendi q nubendo dlti. an
7 [illegible] sponsa [illegible].. musa cantilena amor [illegible]
cecinerit.. Immemor herbar [illegible] mirata iuuenca qui
7 cantilene [illegible] [illegible] ea animalia. obliuisci
pastuos q [illegible] pascendi auidissima. Nd sup dat. [illegible]
domu pasti.. [illegible] pudor [illegible] iuuence.. Stupefacte
7 carmine lynces.. paulati ad [illegible]
Iuuence oblate [illegible] pastuos.. stupuerit [illegible] flumin
ea sensu. carentia cursus suos retardant.. Reliqr
flumi cursus suos retardant [illegible] salutis
paululu rederet. [illegible] ego.. [illegible]
uu [illegible] facio.. Tu mi seu magni superas iam saxa
timaui.. Timaui. ubi. [illegible] uenetie
fluenta [illegible].. Nd. timauus fluuius ÷ uenetie
siue illyrie nauigas mare [illegible] dalmatia.. putas
7 umq erit tepus.. Sola sophocleo tua
carmina digna coturno.. [illegible]
nago [illegible] meu laudib; tuis.. Nd [illegible] laudes merent &c
[illegible].. sofocleo in coturno ÷ Sophocles [illegible]
[illegible] fuit. [illegible].. A te principiu tibi. desinet [illegible]
7 pe iussis :: Iussis carmina cepta tuis.. [illegible] iussa cano
[illegible] hec [illegible] tempora [illegible].. [illegible] carmen [illegible]

florere. Iunior tamen pluribus. nam victores imperatores lauro edera
poete coronabantur.. verecunde hanc partem sibi humilem precedere
Frigida nox celo nocturni decesserat umbra .l. discesserat. et ostendit
amatorem tota nocte vigilasse. Sidere. optimum lucifer primus apparet
et ad eum apparet adveniente stellarum locum est error [illegible]. marorem
[illegible] de.. Nec rore sanguineo.. Tereti. [illegible] rotundum et ob
longum. ut columna arbor.. Nascere precedensque diem age lucifer almum
Preveniens age diem clarissimum. sic. alibi ducebatque diem [illegible]
[illegible] epicureos dicit quoniam. nec [illegible] capit. nec tan
[illegible] ira.. Coniugis non qua erat [illegible] forsitan parabat.. Extrema
moriens tamen alloquar hora. vel paulo post moriens.. Incipe me
nalios mecum mea tibia versus.. Arcadicorum menalus mons
arcadie. Dicit sic hic [illegible] kalandas [illegible]
tulit imponitur. Nec kalandas dies ut [illegible]
[illegible] qui [illegible] polissimum convenit fecerit hec versum ad
imitationem theocriti qui frequenter dicit in farmaceutria. O tur
bo maritum meum domum adduc. [illegible] hinc in sequentibus. Duci
te ab urbe domum mea carmina ducite dafnim. Argutum quoniam
[illegible] garrulum strepidulum.. [illegible] loquitur. Ideo [illegible]
[illegible]. pastor ille audit amores ut [illegible] Formosa [illegible]
sic in [illegible] Dant fontium [illegible] fraterna logica [illegible].. Mopso
Nisa datur. honesta datur pessimo. pulchra deformi.. Iungentur iam
grifes equis. id est equis vehuntur [illegible] apollini [illegible].. [illegible]
[illegible] decessit tempore. non solum pulchre deformibus nubent.. [illegible]
[illegible] natura animalia iungentur.. Grifes [illegible] ferarum [illegible] nas
cere montibus. omni parte leoni similes [illegible] facie aquile [illegible]
[illegible] apollini [illegible].. Cum canibus timidi venient ad pocula
dame.. Alludit ad [illegible] illum [illegible] cane [illegible] illam [illegible] dames
marito [illegible]. [illegible] tecto [illegible] natura [illegible]
Mopse novas incide faces quia solent [illegible] nubentes puellas [illegible]
[illegible]. Ideo faces [illegible] noctem nubentes ducebant
a sponsis [illegible] limen dicit contingere [illegible] sacrilegio [illegible]
[illegible] sperata. Ideo varro dicit Spargere [illegible] nuces. hinc est ratione
ut iovis omne patrimonium celebretur ut nupta matrona [illegible]
Iuno. nam nuces in tutela sunt iovis [illegible] laudes [illegible] iovis [illegible]
[illegible].. Nam illud vulgare est. Ideo spargi nuces ut rapientibus pueris
[illegible] strepitus ne puelle vox virginitatem deponentis possit au
diri.. Mihi ideo dicit.. Sparge marite nuces ut eum esse partem
infamie. Nam meritorii pueri id est catamiti quibus licentia

catamiti

utebant antiqui precedentes a turpi servitio nuces sparge
r bant id laudu pueritie ut significarent se puerilia cuncta ia
spnere. un et illud dictu Tibi ducit uxor id sub tuo nõe alius
ducit Item a n ipsi [illegible] alius servitiu ee significet scilicet [illegible]
corruptorib;.. Tibi deserit. Oeta monte [illegible]
le uident occidere. i. de ida nasci.. Tibi id ppterea
nox aduenit.. O. clitina iuncta uiro. id insultant pu
elle de missa barba p iscultu corporis ostendit cositu
dine sua. Nec curare deu. superba tua damnata e tur
pi marito. du credis nullu deos curare mortalia q
re sm stoicos dr. Horrida mala materi humore
efusa.. Dux ego ut era.. Alt dux piba. a capellas
Alt. abundecimo. id est tunc decimo.. Alt deduob;
decimis [illegible] significare id se [illegible] puberati [illegible] de
xii. anno precedere n potest.. Iam fragiles ab. c. p.. bene cu
annis iungit habitu corporis Na [illegible] pubtas [illegible]
[illegible]. Ut uidi. ut pi. unu e temporis. aliud [illegible] Nali
[illegible] de mox uidi. que admodu pi.. Malus error.. [illegible]
[illegible].. Nc. scio qd sit amor [illegible]
[illegible] amor sit ex desperatione. [illegible]
[illegible] Tantomagis. amo.. Alt ismar;. a rodope mon
[illegible] asprim [illegible]
Extrem; garamantes africe. Extrem; [illegible]
[illegible] proportio humanitatis remoti. [illegible]
[illegible] minu morinis bicornis.. Nec generis [illegible] puer [illegible]
habentes [illegible] humanitatis. Na n [illegible] mortale.. [illegible]
amor docuit [illegible] noua arte [illegible] Medea. ab
[illegible] omnib; nota [illegible] optima mode
iasone repta [illegible]
ratione. Na nec totu amor [illegible] culpa [illegible]
cidam. Nec [illegible] Ne amore [illegible] puer
illa [illegible] illu qui [illegible]
c.t.q.m.. Ne supellia quide [illegible]
[illegible] plenus.. qui constat ex ppositione assumptione
Conclusione.. Ouis ultro fugiat lupus.. optat

·7 omā fieri ɔ̄ natā pingȳ electra · id sucinȳ gemē ·· Ulule aucē
acto · tor olor · zin id ā fletu nodat ·· Si titirus orfeus
ultissimus rusticus · Orfeus ptē ī silvis ·· Arion ē int̄ del
finas ·· hic lesbeus · citharedus optimꝰ fuit ·· q̄ ē th
ventto ciui kalabriē corinthū ē multis opib; petit Re
Euideret ubi ī mari tēndia nauti ī sidias · petit ut ci
thara paululū caneret · Ader sonū ē delphin ɔuenisse
excussit se sup̄ unū 7 ita eminens uitauit piculū ·· Delfi
nas · Nas ·· Idem breuis ē · q̄ gr̄ca declinatio ē sicut ar
cadas · Accensos montem · Na omā gr̄ca nom̄ · q̄ noātō plu
ī · es · tirminant · ut arcades · delfines · Naides
accusatiuo plū corripiunt ·· Uiuite silue · ualete · Na
n̄ b operam ē ē numidarum ·· Extremū h munꝰ · id mo
riar ī uidiā tuā · Na amaritudine de mun̄ · Sic inezen
tis 7 h̄ ē porto dona sus ·· Dicite pierides · B amor
erigit auditor dicendo superiora · Adeq̄ dicta sū · ē sequen
tia n̄ n̄ ā numinib; potuit explanari ·· Sane ita debem̄
accipe pastores hos referre · q̄d alignis ī arcadia audi
erit · Un ɔ superius dicit ·· Incipe menalios mecū mea ti
bia · uersus ·· Nomā porsimꝰ omī · sic · cic · Unū sufti
nere uix pauci possē · liceq̄ nemo ·· Adolescende · ē
Catteuphemismon dē ·· Na adole ē auge ·· Sed
nos sensus id n̄ amantes · un ɔ̄ · amantes ī sanos uo
camꝰ ·· Auertere ā ā sanitate · Aduterat p adulte ut
sit mutata ppositio ·· Carmina e celo ē ·· Uel · id · ē · ut
ē · pāmo miserandā mam̄ ē ·· Argumentū · ā maiore ad
minꝰ ·· Si h posse facere carmina ·· Cur n̄ ē facilia ī
placare q̄ ē facilius ē ut dafnis · Ex urbe recedat ut
ciuitatem deserat · rusticꝰ ·· Cantando dū ī cantat
Na gerundi modus ē · ab omni ūbo similit̄ ē pereat · un
in cantando passiuo ait · ē sup̄ actiuo dixerit ut cantan
do tu illū · tale ē ī fallustia uocarē id ī parē ·· Frigi
dus nocens · ut frigida · saxi sene · ē · Uicia · cir
cdo ·· bene uit · licius q̄ ita · sedamen · Implicans
ut hēc · adolescentis mentē implicare ɔtendit
·7 Effigiē duco ·· sic dido effigiē q̄ toro locat ·· —

Nio dr impare gaudet.. q geq super. d. Ecdicen de
cr triplex potestas ee phbet.. un ē tria uirgini ora diane
impare se ppt mes dic. Na ab hoc ipari dnr.. Amarilli
h. camarilla sur quā sei. S... in uirgin.. Ueneri
dic uincula necto.. d. Napeses ē trimes.. Spkaudes
titos.. Hoc semet ē cupidini scecratu.. Sparge molam
7 fragilis icende bitumine lauros id. Lauros diuino igne
fisse signe. Na. bitumen. ex fulmine dr peredri. Unilia
ta babylonia ubi frequenter cadunt fulmina. Hac. re
laeus redundans. adeo ut resabricem lacus.. Nda
fnide laur. dit sancdis mos ē pidafnide. dici
tellgam sup. dafnidis effigie meā laur incen
dere ppt numinis similitudine.. bocula. bouis ē diminutio
sane bos. dnomdlu nō ē. Na hic bos 7 o. bos. pducit
s his 7 abhis bob. Na relia omis casus breue h
sillam pimis.. ppt aque riuū iuxta pdita amore 7 stu
pida.. Nec in ipsa cura. mederi.. dit noli me i ma gi
tis artib; sub uenire.. dit nolim cū ipso 3cubere.
Ab utroq; tt medicina amantib; uenit.. pfidus nē scilicet p
Rdus.. Limine i ipso loca rasera ē sup dixim; repe
Atq; ratas. alio. uidit ē ducere messes.. magicis
quib; h fiebat. un ē i xii. tabulis. neue aliena re
sete pellexeris.. Ne respexeris nolunt h seuideri
numina h tenua necessitate. un pmiraculo dicitur. al
ma parens 3fessa deū q n faceret n i pculo filii
Nihil ille deos ē.. satis ē q putat dite magica
nt ualere.: Corripuit tremulis s. h uxori
ciceronis dr cū teisisse e p pactū sacrificiū uellet
libare.. Nemiremq; flamā. eode anno 3sule fictū..
ostendit sur myrtū s eie i suo de poemate.. bonū
sit. ldeo optat. ut h signū bonū sit.. q sunt mediur
ē 7 q possit ei nocere.. Nunc lacrgat. Inloco
ubi. amati. uertex obruerat. ipsi sibi. somnia
fingunt. Omia q sup dixerat de arte magica de
strerunt dicendo h uera desiderantib; cm uideri q

quod copiis posse .. Nimium uicina id est [illegible] .. Uare tuum nomen .. Ordo. Uare tuum nomen
sublime ferent ad sidera cantantes cigni cantantes cigni id est poetæ sic oratius de pin
daro. Multa dircæum leuat aura cignum .. Sic tua cyrneas fugiant. Taxus ue
nenata arbor est quæ abundat in corsica. [illegible] Cirrine dicitur [illegible] fecit
hunc diminutionem Cyrneas taxos .. quibus pastæ apes mel amarissimum
faciunt .. Distentent ubera id est plurimum lactis reportent .. Me quoque uatem dicunt
Magna uerecundia suum meritum extenuat .. [illegible] .. Sed non dicun
t nec ducis sed pastores quibus tamen ipse non credo .. Uaro. Uideor. Ua
rus poeta fuit .. De hoc oratius uarius dicit. Molle atque facetum [illegible]
[illegible] uaro fortis et hostium uictor. Nam uarus dux fuit cui super blandit

Lege Pomponii expositionem in oratium quæ ui
di in [illegible] .. Cinna. optimus poeta fuit qui scripsit [illegible]
nam quem libellum .x. annis elimauit .. Argutos inter strepere
anser olores .. Argutos canoros ut forte sub arguta .. Allu
dit ad anserem quendam antonii poetam qui eius laudes scribebat
quem ob hoc [illegible] carpsit De hoc cicero .. Ex agro falerno
anseres depellantur .. ipsum enim agrum donarat antonius .. Id quidem
ago. id est ut carmen in memoriam posset redire .. Si ualeam me
minisse. ut in eneide dicimus ideo ista iungit tempora quod defectiuum
uerbum est memini .. Huc ades o galatea. Theocriti uersus sunt quibus
inducit ciclopem uisum in scopulo sedens. Amicam suam galateam
de fluctibus inuitaret ad terras cyclopeum dicitur. Nimpham amasse
galateam quæ cum hunc quendam pastorem amaret et polifemum
sperneret .. Ille iratus amicum eius [illegible]. [illegible] galatea [illegible]
ratione in fontem mutatus est qui hodieque catinæ [illegible]
dicitur. quare est nam ludus in undis .. per [illegible]
[illegible] laudem dicit .. In mari nullam esse uoluptatem Nam hic plena laus
[illegible] occupationem .. Insani fluctus id est magni
ut insano iuuat indulgere dolori .. Pura sub nocte. id est serena
Numeros memini id est meditatus sum rhithmos .. Dafni quid an
tiquos signorum suscipis ortus .. Ecce dionei processit cesaris as
trum .. Augustus cesar ludos funebres patri celebraret
die medio stella apparuit .. Ille eam esse confirmauit paren
tis. Unde sunt uersus isti compositi .. Dionei hoc longe repetitum
est a matre ueneris. Didonea .. Sane astrum esse dicit.
Nam stellam debuit dicere [illegible] stella [illegible] dicitur
Quo segetes gauderent frugibus .. [illegible] allu
dit iulium quod dictus est in honorem cesaris .. [illegible]

7 et primitia marcescunt.. Carpent tua poma nepotes.. de his dicit: Ut est
quod posset timere.. N. illud respicit quod supra tutiorem dixit.. Insere
7 nunc meliboee piros. p. o. u.. Omnia fert etas et animum aufert. Nam et illa nimirum
quae sibi subito obticuisse fert quod coeperat implere potuisse.. An
mirum quae et tibi memoria excidit.. Longos soles cantando dies siquidem iste
7 estatis adeo tempore longa calidos soles [illegible].. Lupi moerim videre priores..
7 ortus.. Hoc est physici confirmant quod vocem deficit si quem priores
do viderit lupi.. Unde est proverbium si non tacet: lupus in fabula. Quoties enim
vix venit ille de quo loquimur et nobis sua presentia amputat fa-
cultatem loquendi.. Causando. causas nectendo. differs
tibi. stratum silet equor a temporis serenitate. Et si dicitur tempus
7 sit callere cineri pluere.. Bianoris.. hic est qui et ocnus
dictus est. de quo dicit X. Et ille dicit mantus et tusci filius amnis
condidit manibus.. Dictus est et bianor quasi animo
7 corpore fortissimus. ano. THC. BIAC KATEHOPIHC
7 stringunt frondes amputant. decutiunt. id est de ramis eiciunt
7 dexterae stringerent.. Tamen veniemus in urbem.. Et si
paulula detinemus dederimus operam cantilene.. Nox si
7 pluviam ne colligat ante.. Vereamur ne nox certe ortu pluvias. dicit
et cum occasu frequenter mutant.. Usque eamus licet eamus. Et cantan-
7 tes ita et minore tenemus sermone laborem.. hoc facit levia
bo.. Si cantantes leniemus. Ego tenore ipse relevabo. Nam
fasce de onus id est fasce in fasco subfasce id est cum carpit
7 Desine plura puer. de his dicit. nimis desiderium eius.. quod nunc
instat agamus.. Cantione placemus. Nam canere loco
7 sor est.. Cum venerit ipse.. scilicet Augustus cuius adventum sperabat
recuperare.. ipse agrum quem acciderat bellis
fuerat occupatus.. X. Egloga. Consolatio de
X egloga amoris ad gallum. Extremum hunc are-
thusa mihi concede laborem.. Gallus autem omnium primus erat preposi-
tus egypti fuit. poeta eximius. Nam et euforionem diximus
transtulit in latinum sermonem et amores suos de citheride
scripsit libros IIII. Hic primus in amicitia augusti fuit
postea cum venisset in suspicionem quod coniuraret
contra eum occisus est. Fuit hic amicus virgilii. Adeo ut quartus
georgicorum a medio usque ad finem eius laudes teneret.

quas postea iubente in aprisci fabulam commutaret. Hic gallus
amauit cytheridem meretricem. libertam uolumnii. quę eo spreto
antonium euntem ad gallias est secuta propter quod: ad rem galli nunc uidetur con
solari uirgilius. Nec nos debet mouere quod contra uenit partem
quarti georgicorum hinc egloga sic relicta. nam licet in sole in ea galli u
tn altius fuerit uituperatio: nam & gallo impatientia turpis
amoris ostenditur & apte. Hic antonius carpitur inimicus augusti q
contra romanum morem cytheris est in castra comitata.. Extre
mum laborem non quam enim laboriorum est. Nam scribe apud poetas ludus
est. ut ludere quę uellem calamo. Sed ideo dixit laboriosa scilicet ut
nympham uirginitate gaudens patiens de amoribus canti
lenam concede uel commodeat.. Arethusa hic musam siculam
id est bocolicum teocriti inuocat carmen.. Sane arethusa
f latinitate habet accentum in penultima. secundum rationem grecam
initia a fine post creusa & creusa.. Pauca meo
gallo. non a ceterarum eglogarum comparatione sed pauca quantum
ad galli pertinet scripta quia ut diximus de suo amore compo
suit.. Sic tibi cum fluctus subter labere sicanos.. Uaria est opi
nio: alii dicunt ad arethusam nympham siciliae alue uel elli
de per uenire per maria factum ab alpheum fama est. hellidis am
nem.. alii dicunt ipsam arethusam id fonte mutatam
alpheum fugere & de ellide ad siciliam uenire quem nunc
est secutus.. Doris amara. mater nimpharum est. quam pro mari
posuit.. sollicitos. sollicitator plenus sollicitudinis
Pro cytheridis abscessum quam lycorin uocat.. Fu
erunt hae in uno tempore nobiles meretrices .iii. cythe
ris. origo.. arbuscula.. orata. explora arbus
cula dicit.. idem.. marseus amator. originis. ille
qui patrimonium mimę donat.. Sic me gestum est. id est propriis naribus
unde & simias dicimus. quod epitheton teocriti dat praecipue
apibus.. Respondent omnia siluę.. per echo. id est
uocis imitationem nos solamur.. quia nemora.. Ex
quadam teocriti egloga in qua suos amores deflere daf
nis inducit. hic omnem ordinem ad hanc eglogam transtulit

Saltus habuere puelle. Naides. Naidas nimphas. simpliciter accipiamus. Nam si spe-
cialiter. oreades dicit. Naides fontium. Oreades montium nimphe sunt.
Sane quidam easdem esse nimphas quas et musas. Videlicet si dixisset
fuissent muse. id est si dedissent operam scribendis carminibus et si cum ipso
cantaris amoris languentis. Indigno et meretricio amore. Non nonne [illegible] dixisset
clat. Indignas erat id est magnas Parnasi ubi iuga nam neque Pindi. montes
Tessalie sunt apollini et musis consecrati. Econia. Aganippe nota [illegible] singula
Aganippe fons est boetie que et aonia dicitur. Aonie [illegible] sit [illegible] voce
vocum. Sola id est deserta. Menalus et liceus montes sunt arcadie. Omnes
circa id est circa gallum in amore stupentes. Stant et oves circum. Galle
circa te stare non penitet. Nec te illas penitet. Nam cum quondam ado-
nis. Et certe pastor. Quasi diceret. nisi mereret sua [illegible] pro ondinarius et frequenti face
reciperet. Nam erat [illegible] tui nec penitet illas. Nec peniteat pecoris
divine poeta. Allegoricos hoc dicit. Nec tu erubescas bucolica scribere.
Adonis. Adonis decentum qui [illegible] in [illegible] sic [illegible]. Nam adonis [illegible] lectum formosa
.. Venit et opilio nam opilio dicitur [illegible] scemate [illegible] illi dicit ornona
pro quo est opilio. Tardi venere subulci. id est sculti epitheton pastorum
[illegible] Tardus est id est sculti. Nam porcorum ambulant in [illegible] tardis
Uvidus id est pinguis et humidus quod extrinsecus habet aliquid humoris.. Uvi
dum vero quod intrinsecus; unde et uve dicte sunt quod in profundum plerique patet.. Amor
iste tam impatiens tam turpis.. Tua cura licoris. Per ironiam dicitur
est. Tua cura id est propria vita [illegible] sollicitum. Te relinquit. Et [illegible] cum alio [illegible]
qui deus apollo divinat. Pan horrida castra.. hic tangit amorem ut diximus
super quisquam veniens. Que [illegible] ipse.. solent et numina plerique servus
ticis offerre. Unde est. Satis est potuisse videri.. Notandum sane quod ad nu-
mina plerique amaverunt de adamatore venire. Nam apollo amavit ad
[illegible]. Pan. Siringa. Silvanus cupressum.. Sanguineis ebuli baccis minio-
rubentem.. Facie et rubra pingit pan. propter etheris similitudine.. Et mi-
nata [illegible] Iupiter [illegible] triumphantes qui sunt omnia iovis insignia. Sceptrum pal-
matam tunicam iovis facie quoque de rubrica illiniunt
propter colores etheres.. Amor non talia curat.. [illegible] logi. Tristis
at ille.. alii in superioribus iungunt et melius ut sic legamus tamen cantabitis ar-
sed [illegible].. Licet ego duro amore consumar. Tamen erit solacium. Quia mea erit
ista cantilena quamquam. Ossa quiescant. Nam res de mortuum.. Olim
fuit temporis est. [illegible] Alter custos gregis dicit.. quidam in urbibus ubi sunt
meretrices tam pulchre et perfide.. Quecumque furor.. Omnis amor
plenus furoris est.. Hic gelidi fontes hic mollia prata lycori. Ac si
dicat quod te iuvat inter frigora gallicana demorari. Nec iam
amor.. Huc usque ad finem amatoris ypertansia exprimit. Cui electa
displicent prata.. Tela inter media.. Ex affectu. amantis ibi esse
putat. Ubi amica est ut hic sit meum animum. Nec si [illegible]

7 credere tm.. m̄ ÷ ut tm̄ ꝓcul a ciuitate q̄ solis urbib; frui & ꝑparemes i
l dictū ÷ necesse m̄ credere. id̄ ꝑ ruina n̄ credam.. Hi h̄ om̄ usus. Gallis ē de ipsis
7 translati carminib;.. A. dura q̄ 7 amatorē spernis.. Gallicana pedes frigora
7 sustinere.. Me sn̄ sola uides.. hnc ÷ sola domo mea & uacua.. Ibo 7 chalcidi
F co q̄ ste modicatu su.. Euboea i sola ÷ i qua ÷ Calchis ciuitas de qua fuit eufo
rion q̄ transtulit gall; . A. h̄ de ibo 7 teocrito. stilo canā. carmina euforio
7 nis.. Spelea. ḡce dr̄ ꝑ speluncis. Crescent illę q̄s ei tēu displicet. Nec cū
7 arborib; tuis crescant amores.. Parthenos canib; circūdare saltus..
l Parthen; mons ÷ arcadię dictus a uirginib; q̄ illic uenari ꝯsueuerant. Tāq̄
h̄ sint ꝑ.. id̄ qn̄ ad se recurrit. & illud q̄ sup̄ audit respicit.. Amor medica
curatur.. Amadriades nimphę q̄ cū arborib; 7 nascunt 7 ꝑeunt.. Qualis fuit
7 illa. qui. i. erysicthon. occidit. qui cū arborē incideret 7 u[illegible] inde ꝑpu
pit 7 sanguis ē docet ouidius.. Driades ū sunt q̄ i t̄ arbores habitant..
Hi h̄ ad superiora ptinet. q̄ dixerat.. Mixtis lustrabo menala nimphis..
7 Nec. carmina nb̄ ipsa placent q̄ dixerat carmina pastoris siculi modo
labor auena.. Ipse rursus ꝯcedite silue. ꝓp̄ illud id̄ m̄ ꝓpter uideor
7 lucos q̄ i sonantes. Nec. si. frigorib; mediis hebrum bibam;.. Manifestissi
mū ÷ h̄ q̄ dr̄ amore se carere n̄ posse. Nec. si hebrū tracię fluuiū me
diis frigorib; bibat. Nec si estib; nimis fuerit i ardenti ꝓuincia. Dr̄
h̄ h̄ s̄m phisicos. q̄ morbos a contrariis & a similib; asserit posse de
7 pelli.. Sithonias q̄ i niues.. sithon. mons ÷ thracię.. Lib cortices pars
7 interior.. Uersemus pascamus.. h̄ sic erit. id̄. admiras loq̄r.. Sta
7 cili fiscellam texit hibisco. dc̄ si dr̄ sī hac re occupatus n̄ mine. Ca
nere.. Allegoricos h̄ significat se potuisse hc̄ libellū tenuissimo stilo
Quantu uere nouo uiridis se subiecit alnus.. Amo ist gallū sta
tem ē arbores crescunt.. Na. cōparatio ista h̄ significat scili
cet ꝓpt cessare.. & frugib; umbrę. q̄nto m̄ hoib; un ÷ iste ors
&   rorus opaci. ē.. Ite domū saturę uenit hespus ite capelle
Uer secunde se capellas dr̄ ee pastorē. id̄.. Uilissimos anim
liū. Na. bocolica scribens debuit se dr̄e. bou. ee pastorē
ē uitans arrogantiā ultimū se uoluit ee ꝓncipē i scriben
dis bocolicis. FINIT BOCOLICON.. EPITAFIU TERENTII
NATUS IN EXCELSIS TECTIS CARTAGINIS ALTĘ
ROMANIS DUCIB; BELLICA PRĘDA FUI
DESCRIPSI MORES HOMINUM IUUENUMQ; SENUMQ;
QUALITER & SERUI DECIPIANT DOMINOS
QUID MERETRIX QUID LENO DOLIS ꝯFINGAT AUARUS
HĘC Q̄CUMQ; LEGIT SIC PUTO CAUTUS ERIT.. EPITA UIRGILII
MANTUA ME GENUIT CALABRI RAPUERE TENET NŪC
PARTHENOPE CECINI. PASCUA RURA DUCES

de medicina

finit bucolicon [illegible]

epitaphium Terentii

epitaphium Vergilii

Epitafium lucani poete et bigeneris nascentibus animalibus

Cordulia me genuit rapuit nero proelia dixi. de eam

Hic est ambigenus quem nupta dispare constant
Burdonem sonipes generat commixtus asellus
Mulus ab asello equa matre creatur et ullos sus
Tityrus ex ovibus oritur hircoque parente lingua laconum aries
Musmonem capra verbeno semine signat
Apris atque sue setosus nascitur ibris
At lupus et catula formant coeundo lyciscam.

Virgilius in operibus suis diversos secutus est poetas. Homerum in eneide quem licet longo intervallo secutus est tamen theocritum
Theocritum in bucolicis a quo non longe abest. Esiodum in his libris quem penitus reliquit. Hic autem Esiodus fuit de ascra insula qui scripsit ad fratrem suum persen librum quem appellavit Erga kai hemerai id est opera et dies. Hic liber continet quemadmodum agri et quibus temporibus sint colendi. Cuius titulum transferre noluit sicut bucolicon transtulit sicut eneidem appellavit ad imitationem odissee. Tamen cum per periphrasin primo versu dicat in dicabo quo opere et quibus temporibus ager colendus sit. Namque hic est ars ut liceat potentia nobis quod sumus indicare ingenium coartando lata et angustiora dilatando. Nam cum homeri et theocriti brevitatem scripta colligerent. Unum esiodi librum per periphrasin divisit in quattuor quae ratione non caret. Nam omnis terra ut varro docet quadripertita dividitur. Aut enim arvus est ager id est rationalis. Aut consitus id est aptus arboribus. Aut pascuus qui herbis tantum et animalibus vacat. Aut floridus in quo sunt orti apibus congruentes et floribus. Male autem quidam georgicorum IIII tantum esse asserunt libros dicentes georgica esse. Exceptis his tantum opera quae per duo continent libri. Nescientes tamen licet georgica non habent tamen adulatione rusticam pertinere. Nam et pecora et apes habere studii est rustici licet possimus agriculturam etiam in his dubitantibus tuentes. Nam et farrago sine cultura nascitur et in montis colendis in minore cura terras ipsa impendi labore. Et hi libri didascalici sunt. Unde necesse est ut ad aliquem scribantur. Nam praeceptum et doctoris et discipuli personam requirit. Unde ad mecenatem scripsit. Sicut Esiodus ad persen. Lucretius ad memmium. Sane agricultura hic praecepta non ad omnes pertinent terras sed ad solum situm italiae. Et praecipue venetiae teste ipso virgilio qui ait. Tibi res antique laudis et artis ingredior. cum de italia diceret. INCIPIUNT GEORGICA.

Servii Mauri Grammatici in libros Georgicorum
Vergilii [illegible]

Quid faciat laetas segetes .. quae res terras pingues efficiat. Nam [illegible]

[illegible]

mortalibus obtulisset. Tu cui neptune percussor litore equum animal bellis
aptum produxit.. minerva iacta hasta olivam creavit quae res est melior con
(l) probata. et pacis insigne.. Litteris in neptunum invocat causa sui mu
neris facit.. quod de equis est dicturus in tertio libro.. Alioquin in
(rect q) congruum est si de agricultura locuturus numen invocet magis equorum
(f) hunc a neptuno [illegible]. alii scirphium alii scyronem. alione
dicunt fuisse natum.. Ideo dicitur equum invenisse quia velox est eius
numen et mobile ut mare. Unde etiam castor et pollux quia eorum velo
(nisi planetae) cissime stellae sunt equos in tutela habere dicuntur.. Et cultor nemorum. [illegible]
Aristeum invocat id est apollinis et cyrenes filium. quem esiodus
dicit apollinem pastoralem.. hic ut salustius dicit.. post laniatum a canibus
actaeonem filium matris instinctu. thebas reliquit et ceam
insulam tenuit.. primo adhuc hominibus vacuam.. postea ea relicta cum
(.7) dedalo ad sardiniam transitum fecit.. Lycei montis arcadiae..
(.7) Si tibi sit cura. si tibi est ut supra.. Menalamons arcadiae. dictus
(rect) apo tion mallon. id est ab ovibus quibus plenus est.. Tegee. voca
(.7) tur ad dirivationem tegei oppidi arcadiae.. Et tegeum. tribra
chus est.. Tegee peon tertius.. Uncique puer monstrator ara
tri.. Alii triptolemum.. alii osirim volunt quod magis verum
est.. Nam triptolemus frumenta divisit.. [illegible] docuit de nomine et
generaliter dicit puer.. Nam non unus arator toto orbe monstratus
est diversi in diversis locis.. Et teneram ab radice ferens sil
(.7 f) vane.. Silvanus deus est silvarum.. Hic amavit puerum cyparis
sum nomine qui habebat mansuetissimam cervam. hanc cum silvanus
nescius occidisset.. Puer est extinctus dolore.. quem ama
tor deus in cupressum arborem [illegible] quam pro solacio
(f) portare dicitur.. Diique deaeque omnes.. post specialem invocationem
transit ad generalitatem.. Ne quod numen praetereat.. more pontificum. Stu
(r) dium quibus arva tueri.. Nomina haec numinum in indigitamentis in
veniuntur id est in libris pontificalibus qui et nomina deorum et rationes ipso
rum nominum continent quae etiam varro dicit.. Nam ut supra diximus nomina numinibus ex
officiis constat imposita. verbi causa ut ab occatione deus occator
(r) dicatur.. a sarritione sarritor.. a stercoratione sterculinus
a satione sator.. Nonnullo semine id est aliquo.. Et hoc de quibus
tacita semina. [illegible] seminibus aliis.. Seminalia [illegible] deorum [illegible]
pluvias.. terris [illegible].. Satis [illegible] segetibus.. ut sata. [illegible]

sed Veneris libra et taurus.. Martis. scorpius et aries.. Iovis. sagitta-
rius et pisces.. Saturni. capricornus et aquarius.. Unde perhibet loca pre-
dere. Augustum. Et fortem per scorpium id est martis domicilium
de fore significat.. Pandit ipse tibi.. Ordo est quia locum ipse tibi pandit
·7 Tibi his id est tuum honorem et gratia.. Ardens scorpios.. ardens ad illud
ad illud refert.. quod martis est domicilium. Nam scorpii tempus fri-
gidum est. quippe quod novembris est mensis.. Iusta plus parte. secundum chaldeos
qui scorpium dicunt spatium duorum signorum tenere. Ordo est quidquid eris
da facilem cursum.. Cetera per parenthesin indicta sunt.. Nam sperant
·7 tartara regem.. Allegoricos dicit illum nec debere mori velle nec
·7 posse.. Quamvis elysios miretur graecia campos.. Licet praeferant inferi a
eis poetis.. Nec repetita sequi curet proserpina matrem.. diu quaesi-
F tam. tandem aliquando eam esse apud inferos comperit.. Proqua re cum iovis
implorasset auxilium. ille respondit. posse eam reverti si nihil apud in-
feros gustasset.. Illa autem iam grana punici mali in elysio gustaverat. quam re-
rat. quam rem ascalafus stygis filius prodidit.. Unde proserpi-
na ad superos remeare non potuit.. Quam necessitatem in virtu-
tem proserpine tribuit voluntati.. Sane ceres a iove petiit meru-
isse dicitur. Ut proserpina sex esse cum matre mensibus. sex cum
viro quod ideo fingitur.. quia proserpina ipsa est quae et luna quae toto an-
no. sex mensibus crescit. Et sex deficit. scilicet per singulos
menses quindenis diebus. ut crescens apud superos. deficiens
·7 apud inferos esse videatur.. Da facilem cursum. meo scilicet poemati
·7 Audacibus annue coeptis. verecunde suas vires extenuat
viae mecum. id est rationis ignaros. miseratus. rusticos. viae. id est me et
ignaros intellegas.. Aut rusticis ignaris fave mecum. id est qui-
bus ego his scriptis collaturus sum.. Aut mecum ignaros agricolas
miserere. et eis mecum fave.. Ingredere. id est adhuc vivus.. Nam ut
·7 diximus augustus vivus divinos honores emeruit.. Vere
novo.. Novum ver ideo dicit quia anni initium est mensis. martius
Sciendum. X. tantum menses fuisse apud maiores. martium
hi anni principium habere voluerunt propter martem sui generis aucto-
rem.. Aprelis dictus est quod tunc terra tepore aperitur.. Maius
a maia.. Iunius. a iunone. Alii. a maioribus et iunori-
bus hos duos menses volunt esse nominatos.. Nam an populus
romanus in centurias iuniorum et seniorum divisus fuerat..

reliqui nam a nu̅o noabant. quintilis sextilis septe̅ber octob nouē de
ceb. Et hi erant tunc x menses. Illo e ppt rationē signor menses ang
ticalabant iiii. ferd. a iano 7 a februo noati st. Februus h'e deus
id e plutonis cui . Cui comenser fabricabat. quintilis 7 sextilis mutati st
ptea ī honore iulii cesaris 7 augusti. Unn st iulius 7 augustus sic ouidius
in fastis. Uere nouo et anni initio accipim; 7 pma parte accipim; ueris
Kla anni iiii st te̅pora diuisa p sīnos menses qui ipsor tepor
talē faciunt discretionē. It pmo mense ueris noui dicat uer
Fo. Adultu. Ttio precepi ut pallesc; Noua erat adulta pcepi
Extrema. uni Retineme subcaru hemisius. Sane sciendu
xenofonte scripsisse unu libr economicu. Cs pars ul
tima. agricultura tinet. Nā pmiz pcepta h. de qua parte mul
ta adhoc opus in [illegible] scriptores marci
4 conis. afri. catonis. uarronis. ciceronis 44 libro
ttio oeconomicon q agricultura. Na pmz pcepta
facilia / st scriptis — h quē admodu debet nutrire filias. Il ud 44 sciendu
e his libris n ēē obscuritate questionib; s' seneide in ipau
cis admodu locis. Sed ī hoc tn ēē difficultatē ut res
possitas id intellegamz sct. TO KILLENON. s' h pma 44 sup
7 pcepta significat. Kla hoc ē [illegible] 7 herborū
bis debere arari. Semel. uno te̅pore ut 7 herbe adhuc tene
re 7 in semine aucellant. Et ex terra calore 7 supfluus hu
mor sicce 7 glebar piguēfiat duplicr. Et semel. duai
ne arandu. Nesi eam uerno arauerit. Et 7 hun 7 humor siccet er
[illegible] Campus illusre [illegible] liquor. cu no e [illegible]
[illegible] humus [illegible] humani pdu [illegible]
7 resoluit. Quo te̅pore [illegible] laxant [illegible]
[illegible] ipse alibi. Rura gelu tu claudit hems. Putris
pendet stalio. Nam alt; impssu arat boues cor [illegible]
senz arationis primz [illegible]. Nat ēē paulop deinceam
7 dat a diditur. Tenuis aeceni suppendere iuleo. In [illegible]
ut quadcuanter [illegible] rustico amanti erat. Et Taur
bouem fortissimu accipim; Nā tauri. difficile adaratira iungunt
attriti splendescere uomer. Lucretiz. Occulto decrescit uo
mer Tarllo. Dicit h 7 he uomer. 7 he. uomis. ab utroq. hs uo

+ talisto Virgo pudicia spacios fulget in armis · Qua patrias sucendat faces

V

properata madescerent.. festinata cogerent.. spectata et rebus probata
Nisi vis. humana possibilitas aliter. praeter ista omnis usus in animo et corpore
sita est. aut certe multitudo tamen uberius est. vel vis quasi violentia sitire
bus quae sunt natura venerunt in melius.. sed donatum semper deo. Nisi vio
lentia fiat natura omnia in deterius cadunt.. Manu legeret, ut quidam
volunt legumen dictum.. In peius ruere. to dido to bi ede
dicit.. Lembum navicula admodum brevem.. subigit fluvium agit. Ut
et impellit.. Arcturi sidera nobis.. Iam de astrologia. prius
ticus ita ut navigantem nosse debet.. Arcturus stella est in signo
bootis post septentrionem cuius ortus et occasus tempestates gra
vissimas facit. Unde dicit. sidera id est tempestates. Ut sit tristis
et minerve sidus. Haedorum dies servandi. Auriga signum est. huius in lon
ge a septentrione cuius pede est cornu tauri una stella iungit
hic auriga in manu sinistra. refert haedos in humero capram quae
aluisse dicitur iovem.. Hoc quoque signum tam ortu quam occasu suo efficit tem
pestates. Sed haedos dicit dies quod in magnitudine sui multis diebus orta
est tempestas quae praecedit signum quam sequitur eo. Sane sciendum omnes
astrologos pro ratione climatum dissentire de ortu siderum et
ipsa dissensio usque viiii kl iulii dies in nos procedit. Ubi et quae
ipsa sunt climata. Hinc est pro solem adunum quod quisque signum. alii xx kl
dicunt die venire. alii xliii. alii infra ut quidam ad viii. Nec
quisquam praecedit ultimus.. Lucidus anguis. Tres sunt angues in caelo unus
qui in septentrione est. alter ophiuchi. tertius australis in quo sunt cratera
et corvus. de quo nunc per antanguis dicit. Idea dicitur secretum an
gues ac esse serpentis.. Haec signa generaliter posuit sed tamen
tamen sunt omnia percipere observanda.. Vectis ... vehunt ... sig
nificationis participium latinitas non habet.. Temptantur Abidi. Ses
tos et abidos civitates sunt hellesponti quae angusto et periculoso
mari separantur. Unde elegit locum periculosiorem quem ponere in
pelago.. Sane secundum artem haec ostrea haec ostrea dicimus. Nul
lum enim habet latinitas pluralem non animalis quod neutri sit generis. sed graece
to. keto kaitate ... oratius dicit Ostrea circeis miseno
oriuntur echini et iuvenalis ... medius iam noctibus ostrea
mordet. quae tamen possumus graece locutos accipere sicut dicitur. To.
et ostreon. kai. ta ostrea.. Libra die. Sic est apostrophe
pro diei sicut regularis genitivus est. Nec obliqui casus numeri singularis a no
minativo plurali minores esse non debent tantummodo ...

de equinoctio autumnali nunc de tempore solis in libra [illegible] equinoctio
vernali · solis · in ariete

et somni id est noctis. Nam ab officio temporis ostendit de equinoctio autumnali
quod fit sole in libra posito. Vernale vero equinoctium sole in ariete efficitur. Hic
de frumenta serenda et autumnali tempore. Legumina usque ad veris [illegible]
hordea usurpavit [illegible] carus usurpavit. Hordea o hordea
una mella hordea. Usque sub extremam brumam id est usque non ad brumae finem sed cir-
ca. Nam bruma fit viii kalendas ianuarii die [illegible] usque ad ipsum de serendo. Cere
ale papaver [illegible] quo ceteris usus est ad oblivionem doloris. Iam dudum
[illegible] de serendo eo tempore non [illegible] imminent pluviae. Satio semen
et fit medica. Medica putres accipiunt sulci. Ad ipsam herbam [illegible] hic her
ba medica [illegible] tempore ea nascitur. Hispania venetia [illegible] ut dicit Dio
nysius [illegible] foliorum semper putrescit [illegible] ipsius herbe per
cipit. Nam uno anno [illegible] annis sponte perit [illegible] sequen-
dicat usus. Nam dicendo milio venit annua cura. Ostendit medice curam esse
Annuam. Hec herba vulgo dicitur Sylla. Candidus auratis aperit cum cornibus annum
quo tempore annum aperit Taurus qui est auratis cornibus. Nam aperit cornibus non pedibus. Nam ea
parte a dorso oritur id est a medio sui incipit apparere. Nam ea parte ubi latus est
oritur non a fronte. Aperit ideo dicit [illegible] aprili mense sol in tauro est quo cuncta
aperiuntur. Et aliud est aperire annum aliud inchoare. Nam nullus dubitat martio
mense ut superius diximus annum inchoare. [illegible] unumquodque
signum inchoare annum et finire [illegible] aperit annum dixerit scilicet suum. Nam et
a tauro usque ad taurum et a geminis usque ad geminos annus est. Averso astro
duplex lectio est. Nam alii adverso legunt. Cum canis [illegible] Sirius qui est tris
adversus [illegible] Ille sit [illegible] morbo subferens mortalibus [illegible] Nam
[illegible] adverso sit mortifero [illegible] mortalibus. Si averso legerimus
cum subaudiamus necesse est [illegible] ixionii [illegible] orbis id
convexo. [illegible] tempore [illegible] canis cedens occidit cum averso. Astro
id est cum Argo [illegible] ipsa media est [illegible] tauri. Et a puppi oritur. Cum canis [illegible]
coniunctum [illegible] cedens canis non recedens [illegible] accipimus [illegible] removens
Tempore [illegible] taurus cum sole est [illegible] canis ad ortum [illegible] occidit
ad aspectum nostrum [illegible] Nam ortus et occasus duo sunt. Unus elia
cos id est solis. Et alter kosmikos id est mundanus. Unus fit ut
ea signa que cum sole oriuntur a nobis non possint videri. Et ea que videmus [illegible]
solis ratione [illegible] videantur occidere [illegible] Nam
canis parantellon est cancri id est cum eo oritur. Cancer
hic quo tempore sol in tauro est [illegible] hora [illegible] oritur. Nam taurus
et gemini binas horas tenent. Sic [illegible] canis non occidat [illegible]
ad solis [illegible] currum [illegible] videatur. [illegible] hanc rationem [illegible]
[illegible] dicitur. Ante tibi athlantides abscondantur. Nam eodem [illegible]
[illegible] ante tibi abscondantur [illegible] Robustaque farra
[illegible] plus [illegible] legumina [illegible] tempore non athlantides
[illegible] serenda. Athlantides hic [illegible] fuisse dicantur [illegible]
occiduntur [illegible] novembri mense non incipiunt non videri. [illegible]
videntur. [illegible] alii [illegible] fuisse [illegible] Hesperidas
ut alii [illegible] nutrices fuerunt. [illegible]

Irat quam de inferis styx atra profundi quam ut ostenderet illius
quae dicunt philosophi. Recedentes hinc animas illic alia corpora sor
tiri unde et lucanus dicit. Regit idem spiritus artus orbe alio. Quae ut
sunt similes quae dicunt animae. Aut igni aut vento aut aqua
purgari. Quae ut fiat necesse est. Aut per frigidas plagas
aut igneas transeunt. Et licet hic a virgilio dictum sit poetice secundum
tamen est secundum philosophiam. Maximus hic flexu quae ceteris est ma
ior. Circum perque duas et circum est et per. Nam per utraque labitur et circa
maiorem cauda tangens. Alio complectens minorem. In
more fluminis. Epodius potamoproticoikoc. Ocea
ni metuentes aequore tingi. Hoc refert ad fabulam. Nam

Fabula

fabulose dicuntur pelices iunonis fuisse dicuntur quae per iovem in sidera relatae
sunt. Iuno rogavit Tethin suam nutricem ne umquam eas pateretur
occidere. Sic nunc metuentes dicit pelices nutricis iunonis. Ut ph
bent potare. Nam in rebus dubiis suadendum fidem. Intempesta alta

hic [illegible]

crassa. Hinc. id est ex ratione astrologie sub conclusio est. Nam hic
dici nisi causa inveniuntur sideris et ortus et occasus. Hinc etiam unum
sunt noscunt. Dubio id est iam dubio caelo. Tempestiva opportuna
Nam tempore inopportuno caese arbores tineas faciunt. Itali
tinas vel tineas vocant. Temporibus quibus pares dividis vim anni. Vere
bis enim fecit declamationem dicendo pares dividis re
[illegible] est [illegible] quod [illegible] de
his annus efficit. Multa forent. Ordo est multa matura re
dat quae forent in serenitate properanda. Nam male [illegible] forent. Et
prae tempore volunt. Ut sit sensus multa sunt quae maturare credat
max caelo sereno properanda in suo ad [illegible] repentare celi quod
est idoneum. Licet [illegible] forent tamen [illegible] fuisse tempo
ris. Nam forte praeteritum et praesens et futurum complectitur tempus. Ordo est mul
ta maturare dat et celeriter facere quod si [illegible] caelo sereno properanter
facere non diligenter potes facere dum serenitas. Procudit. cu
dendo extenuat. Obtusi. antiqui non addebant quod nos propter eu
foniam in aliquibus dictionibus et obtunsi in aliquibus in aliis remansit
ut tonsus. Lintres fluviales naviculas. Pecori signum a
nuos impressit id est facit sed ut characteras quibus pecora signantur
aut tesseras quibus frumentorum numerus designetur. Nam numeros
platis potuit quibus nunc tenentur. Amerina retinacula vir
gas de quibus viter ligantur quae virge abundant circa amerinum
oppidum italie cuius crebra facit cicero mentionem. Rubea virga
quae abundat circa rubos italie oppidum ut oratius; inde rubos pern

puenim; i de. Nec torrere igni fruges nec frangere saxo.. ppt
sacre panem q[ui]a utraq[ue] in serenitate. Ne ea res impedimento sit porrecta
appet eu feriis q[ua]d[am] exercere dieb;. Nimirum est puta aliq facere debe
re pluuias cum sint q[ua]d[am] q[ue] facere possit eu feriis dieb;.. Fas et iura sinunt
id est diuina humanaq[ue] iura pmittunt. Nam ad religionem fas ad homines iura
pertinent.. Riuos deducere id est siccare. Nam irrigare inducere est ut de
de satis fluuium inducit.. Sane sciendum s[e]c[un]d[u]m Uarronem religionem esse
si tergeant agri t lauent animalia festis dieb; Nymphis sine
piaculo non posse moueri q[uod] scim; necessitati religionem cedere un[de]
prope Maro dixit Balantumq[ue] gregem fluuio mersare salubri id est saluifero
Nam dicturus est ĩtio scabie temptari si lauent animalia. De irriga
tione q[ui]a iam ad hoc pertinet locum q[uod] deducere siccare significat. Cos
tas a re uera costas a clitellas. Oratius; hinc muli capite clitel
las tempore ponunt.. Agitator minator ab agendo dictus.. Uilib;
abundantib; ut uilem faselum.. Incussum molam manualem cudendo
aptatam. Massam p[ro] urbe r. a q[uo] oleum t poma portauerit. An
certe ideo dix reportat q[ui]a pix agris nascitur et urbe dif[er]ta
sagitta a plerisq[ue] reportat.. Alios alio dedit ordine
Luna. Plenissime de lunę dieb; omnib; exposuit Esiodus quam
rem breuiter ipse Uirgilius p[er]stringit.. Felices operum ad opera sumenda
aptos felices opib;.. Quintam fuge dixit Hesiodus mu[l]tis [illegible]
ue esse consecratam. Quidam Minerue sterilem esse putant. Un[de] omnia
sterilia quinta luna nata esse dicunt. Ut Orcus t inuenit curis gigantes
Pallidus Orcus q[ui] pallidos facit.. Eumenides. Ka
teusemismon. Eumenides uocant.. Partu nefando
sacrilegum.. Coeumq[ue] Iapetumq[ue] creat. Aptum omnes gigantes
intelligimus fratres.. Ter sunt conati imponere pelio ossam.. O. longa
est sed sit breuis sequente. O. uocali. Ut sub illo alto.. Septi
ma post decimam felix. A septimadecima dicit a liđ. Felix
quidem est septima. s[ed] felicior decima. A primus locus deg
ine relinqt.. Alii quarta decima accipiunt ut sit felix est
septima duplicata id est xiiii. p[ost] decimum fuerit q[uo]d die re
uera. uterq[ue] meli; ponim;.. Nona fuge melior contraria furtis.
Non sic stultis uidetur Uirgilius a fugam seruis suadet. Ad q[uo]s indicat
dies quib; se a rapinis abstineant. Nam et fugam de pfec
tione et cursu legim; Ut simul. Arua. Fuge simul equora
uerrit. Un[de] et uelocem equum fugacem uocam; Et fuga

Irati quam de inferis styx atra profundi quam ut ostenderet illud
quod dicunt philosophi recedentes hinc animas illic alia corpora sor
tiri unde et lucanus de. Regit idem spiritus artus orbe alio. Aut
terri similes quod dicunt animae. aut igni. aut vento aut aqua
purgari. Aut ut fiat necessitas: aut ad perfrigidas plagas
aut igneas transeunt & licet. hoc a virgilio dictum poetice sed
secundum stoicorum sive philosophia. Maximus hic flexus quod ceteris est ma
ior. Circum perque duas continet et per. Nam per utramque labitur et circa
maiorem causa tangens. aliquo complectens minorem. In
morem fluminis. Ex homerico ποταμου ωκεανοιο. Ocea
ni metuentes aequore tingui. hoc refert ad fabulam. Nam
fabula: hae duae pelices iunonis fuisse dicuntur quas iuppiter in sidera retulit
Tum iuno rogavit Tethin suam nutricem ne umquam eas pateretur
occidere. Ideo nec metuentes dicit pelices nutricem Iunonis. Ut philo
historia: bent potare Nam tribus dubius sua denegat fide. Interpreta abscondita
Hinc. id est ex ratione astrologiae sunt conclusio. Nam hoc
dicit nisi causa invenimus siderum et ortus et occasus. hinc et unum
pernoscunt. dubio id est iam dubio caelo. Tempestates oportuna
Nam tempore inportuno cesae arbores tinias faciunt. Itali
tinias tarmites vocant. Temporibus quibus parere diximus iam annum. Dere
bus terrenis fecit declamationem dicendo parere per diversas. re
verum dicit vix ut sit terra terrenum inter quam estate et hieme. quod tamen de
his anni efficit. Multa forent. Ordo est multa matura re
dant quae forent in serenitate properanda. Nam male quidem forent. Ce
pertum tempus volunt. Ut sit sensus multa sunt quae maturare credas
in max caelo sereno properanda iuxta a diversitate serenitate caeli quod
est idoneum. licet pro nunc sed vana forent tamen sed et fuerit sic tempo
ris: Nam forent praeteriti et praesentis et futuri conplectitur tempus. Ordo est multa
ta maturare dat licet ei facere quae sub ...dis caelo sereno properanter
facere in diligenter potius facere dum serenitas. procudit. cu
dendo extenuat. Obtusi. Antiqui non addebant quod nos propter eu
foniam in aliquibus dictionibus et obtunsi in aliquibus in aliis tamen remansit
ut tonsus. Lintres fluviales naviculas. pecori signum a
nuos impressit id est facit sicut ut caracteras quibus pecora signantur
aut tesseras quibus frumentorum numerus designatur Nam nuos
plates posuit quibus numeri continentur. Amerina retinacula vir
gas de quibus vites ligantur quae virgae abundant circa amerinum
oppidum italiae cuius crebra facit commemorationem. Rubea virga
quae abundat circa rubos italiae oppidum ut oratius inde rubos fessi

·7 puniemus id est. Nec torrete igni fruges nec frangite saxo.. ppt
flate pane(m) q(uo)d utamur in serenitate. Ne ea res impedimento sit porrecta
q(uo)ppe eni(m) feriis q(uo)d d(eberet) exercere diebus. Nimirum est pro(pter) alia facere debe
·7 p(ro) pluvias c(um) sint q(uo)d q(uo)d facere possit eni(m) feriis diebus.. Fas et iura sinunt
/ id est divina humanaque iura permittunt. Nam ad religionem fas ad hominem iura
pertinent.. Rivos deducere id est siccare. Nam irrigare inducere est ut de
de patris fluvium induc(er)e.. Sane sciendum s(ecundu)m Varronem contra religionem esse
s(i) tergerent agri vel lauerent animalia festis diebus. Nam pontifices in
piaculo non posse moveri s(ed) scimus necessitati religionem cedere un
de Maro dicit balantumque gregem fluvio mersare salubri id est salutifero
Nam dicturus est tertio scabie temptari si lauerint animalia. De irriga
·7 tione quia iam ad hunc ponet locum q(uo)d deducere siccare significat. Cos
/ tas a reuera costas id est clitellas. Oratius hinc muli capite clitel
v las tempore ponunt.. Agitator id est vibator ab agendo dictus.. Vilibus
·7 abundantibus ut vile fasellum.. Incussum mola manuale cudendo
aspatat: massa picis urbe r. a q(uo) oleum et poma portauerit dia
certe ideo dixit reportat quia pix et agrius narrent in urbe distracta
·7 stat a plerumque reportat.. Alios alio dedit ordine
1 Luna plenissime de lune diebus omnibus exposuit Hesiodus qua
rem breviter ipse Vergilius prolibat.. Felices operum ad opera sumenda
aptos felices operibus.. Quintam fuge d(icitu)r ... mina
ue esse consecratam. Quidam minervae stile esse ... Unde
similia quia luna nata est dicit. ut orcus cum fratribus gigantes
·7 Pallidus orcus qui pallidos facit.. Eumenides. Ka
·7 teufemismon. Eumenides vocantur.. Partu nefando
·7 sacrilegium.. Coeumque Iapetumque tela. aptum omnes gigantes
·7 intelligimus fratres.. Ter sunt conati imponere pelio ossam.. O. longa
est si sit brevis sequente. o. vocali. ut sub ilio alto.. Septi
ma post decimam felix. a septima decima dicit a hidi. felix
quidem est septima. sed felicior decima. a primi loc deq
ine relinquit.. Alii quarta decima accipiunt ut sit felix est
septima duplicata id est que nisi post decimum fuerit quadie re
·7 uerta. utrique melius ponimus.. Nona fuge melior contraria furtis
Nam stultos uideo Vergilium a fuga servos suadet. a que indicat
dies quibus se a rapinis abstineant. Nam et fuga deprec
tione et cursu legimus ut simul. arua. fuge simul equora
uerrunt. Unde et ueloces equos fugaces vocamus Et fuga

lege reg. pot est enim honesta esse ut si ab horte admonente tirannum a seuum iudicem fugit
Feriuatis furtis illuc spectat ut domino sit spes inueniendi quod amiserit. Et ipse
aliquid seruus formidet dum fugiens. Multa adeo id est ualde. Se dedere.
id est melius nostro obsequuntur labori. Nocte noui. uel oratione de nocte latronis
ad unum noctu facit quod diu a die. Non deserit non deserit. Unde desertores
citum ad hortos et eum desertores dicit. Faces inspicat. incidit ad spe
cie id est aristas imagine. Aut dulcis musti uulcano decoquit humorem. Ipsi
Metrus usus unum et regnis a uocali inchoat. Graece dicit decoquit humo
rem id est rem supplui. Sic sup posuit luxurie resecat. Nudus ara sere
Nudus. adeo sereno celo ut amictum possis contenere. Sane quidam
(interlinear: i. carmen in semiuersale)
post hemistichion dicit subrecitus habebis frigore et febris
Ignaua colono. ignauum reddit colonum. Plerique quadit est esse ali
quid quod rusticus et hiemis tempore possit efficere. Genialis
hiemis uoluptuosa Iuuualis. Namque uoluptati operam damus dul
cere dum genio. Puppe honustae imposuere coronas ac re uera
(interlinear: i. tempore ...)
coronas. Ac spars funium decerpimus. Cornus glandes. Sed quidam
dis aduationes ... qui exercitatione uenenis. Lit. quernus
aesculus. siliginum. Colurnum a corylo. ilice. fico.
quercu. Cruentaque myrta id est matura uel cruoris imitat
colorem. Pedicas laqueos quibus pedes illaqueantur. Auritos le
pores id est maiores hinc dures. Balearis funde hispanie
ab insulis balearibus ubi inuenta est funda. Quid tempestates
(interlinear: t sidera)
autumni et frigora dicat. Uerno et autumnali tempore sunt
tempestates quia nec plena aestas est nec plena hiemis. Unum
medium et fine utriusque temporis. Et coniunctione res contrarias
efficit tempestates. Sane sciendum ultimas eum partes tantum au
tumni conuertisse significare quibus procelle quoque de autumno haec indicat usque
atque ubi iam breuior quia dies et mollior aestas. Ruit perpetratur in fine
est. Uigilanda uigilanter prouidenda. Spicea iam. spicos de maturis
frugibus abusiue dixit. Nam persiorus est cum pullus folliculum id est
extremum tumorem amisit adhuc tenuis in modum spiculi emi
nent ut horruit intremerent. Frumenta lactantia adhuc te
nuia et lactis plena. Sane uarro in libris diuinarum dicit. deum esse la
ctantem qui se infundit segetibus et eas facit lactescere. Inter lac
tantem et lactentem hoc interest quod lactans est qui lac prebet. lactens
cui prebetur. Stringere secare ut stringunt frondes. Uen
torum pugna interemitur ... Sublime et sublimem
Turbine nigro. tempestate noxia. oratius hunc integer est hic turbo

7 ad pd e tepestates sufficit videre & ibi primis id precipue an omia sacra
alia neglecta posse hre emdationem temperatores ad ... an pui
7 deris imur l subitur.. Annua anniversaria ... Operatus a dans opa
7 iunius a c opa cuncta copleverit.. Mollissima uina defecata
7 asperitate carentia. Cunctat i honore tui i tua graciam. Cui
7 tu lacte favos et miti dilue bacho. Cui tu liba de lacte et melle in uino
7 sacra sepelium e quaqua die se religione inmisse ... licere cereri
q de uino sacrificari. Pontifices p natiplini uetabant libri dicentes
4 Exemplo uitium plauti Cereri nuptias facturi erant qui sine te
meto huc aduenerit.. Id e hinc loco seu sacra aliud e sacr aliud
nuptias cereris celebrare i ibi re uera uinu adhibi nefas fuerat
r que ope in nuptie dicebant a sr primitia sua pontifices i seni sollemptate
celebrabant.. Alii hic loc alii ... ut miti bacho nisi ab ... dari
a duo non intelligamus libri. cereri sacra sup qua an ipsam uenera
4 re deos lit tempus cum cereri et miti bacho. Favos lacte dilue
id e sacrificia melle et lacte permixta.. Felix hostia id est fecun
da. Dt h annuale sacrificium q de porca q pe fecunda e gra
uida fieri solent. Omnis q chorus socii e comitentur ouantes atque fatigo
7 Cererem inuocant id copia frumentorum. Redimitus quercu at hinc in
7 memoria ueteru morem a quo cereris re uocant ... tate
sacra olim hunc glandibus utebantur.. Motus incompositos id
saltationem apud religionem fuerit ex ulla uehemente. Saltus
saltare elegantius q necesse e probe.. Carmina dicit ym
7 nos menstrua luna uiri et menstrua.. austri i uenti. Ca
7 derent id deuenirent. Et e si loco prenoticia fit ut lata
de arato 7 pauca de multis.. Uentis surgentibus flare inci
7 pientib, lin e p rio. Cu uenti potuere id flare desert
7 I freta ponti. litora ponti q feriunt fluctibus.. Duo h dt
4 7 natalia siccati ex tempestate 7 an uentu fluctus mouent 7
7 fragor audire 7 siluis arcana. Et ratione nature.. Ari
dus fragor. sonitus qualis solet fieri ex aridis cu franguntur
arboribus. aridus nimius Omne n q aridum e c frangi ceperit
nimu efficit sonu.. Fragor eni a fractura. per noctes e sonitu
7 a resonantia longe. Tartologia id ide bis dc.. Misceri
7 h conturbari. ut miscent agentur telis.. id sibi.. sciat. Ingi. In
pelago ee 7 mussima tempestate e a ad litora. Mergi confugiunt
Poetice h dt id sibi timenda male tempat a curuis carinis id
sibi nparent ferreret ... sua naticarum seindenda 7 surgit

· 7 clamoremque ita pleraque plura dicit signa esse de quibus unum non sufficit sed omnia sunt animadu
tenda ut est cornix plena pluviam vocat improba voce et sola in sicca secum spatiatur arena
In arente litore ad expectationem pluviarum. · Ardea dicta quasi ardua quae cum alte
· 7 volaverit significat tempestatem · Lucanus: Quodque ausa volare ardea
· 7 Praecipites caelo labi · secundum vulgi opinionem. Hic omnia prudenter a poeta di
cenda sunt quae videntur esse caelo stellae quae labi possunt ignes etherei qui
fiunt cum vehementior ventus aerem altiora ascendens et trahere secum ardet aliquas
particulas corporum quae similant casum stellarum · Nam stellae cadere non possunt
quarum natura est ut perpetuae sint sed vulgus stellas vocant. · Sane sciendum ab illa
· 7 parte ventum flaturum in qua ille ignis ceciderit. · Colludere plumas
· 7 id est commoveri. · Boree de parte · hic ultra dicit · ubi ignis est, excitet
· 7 pluvias ab utraque mouetur tempestas. · Numquam imprudentibus. · Alii invoca
· 7 re volunt. · Alii dicunt hoc significatione est, nunquam sine offensione
valde prudentibus sed nulli esse idoneus. Unde melius ita intelligere
Numquam imbre offensos certa signa clara dat signa etiam imprudentibus
q Ignaris accipiamus · Nam hic dicit nunquam, ut tertia noctis nocte quidem
significat aut veniat. · Acrimis legentibus malaque opinionem sun
sunt. · Aeriae grues id est aeris coloris aut quae in alto volant de
· hic grues de vallibus surgere · non pluvia de vallibus surgere. · Ve
F · 7 terem in limo querelam. · Fabula duplex est · nam ut Ovidius dicit Ceres
cum Proserpinam quaereret ad relevandam sitim accessit ad quendam fontem
et eam Licii rustici a potu prohibere coeperunt et turbantes pedibus
fontem cum ei eam emitterent, turpem ei naribus sonum. · Illa irata eos
convertit in ranas quae etiam adhuc illius soni imitationem reddant. Si
hic non est valde aptum nulla magis insultatio fuerat quam querela, sed
poena sacrilegii iuste pertulerant · Unde magis est sequendum quod hoc
cum Iupiter reges omnibus animalibus daret et ranis dedisset colen
F dum brevissimum lignum ille quae et arenatae sunt et te sordidum
· 7 iratus Iupiter dedit qui vorat ranas. · Bibit ingens arcus vulgi opi
· 7 nione. · Corvorum et exercitus multitudo. · Varias pelagi volucres · hic
vera lectio et sensus talis est · id est varias pelagi volucres et quae Asia
circum prata rimantur in dulcibus stagnis Caystri videas certatim lar
gos humeris infundere rores · Nam si ita variae legeris
q sensus nulla ratione procedit. · Caystrus hic fluvius est Asiae · Asia est
palus unde dicit prata Asia et de palude Asia prata · Nam de provincia
corrupit a Europa dicit Asia fuisse et est Homericus versus · Asiwna
Ionwn Kaystriou amphi rheethra · Rimantur · prata · pascuntur
in pratis cibum sectantes rimas reddentes · Nam rimari inquirere est a

gaudere

* a porcis qui glandes ruminant de primis tractat.. certare lavandi letitia sua
corporis habitu significare ut homines ubi s[unt] letitiam suam exprimunt. Ita
sed * aves corporis gesticulatione.. Nunc carrum video de quo plurimis compo
sitio aquarum in imo admittit ad corpus.. Plena voce id est rauca et in
tempus sua quae vocat potestate dicit. Nunc vocat id est denuntiat pluvia.. Notan
dum cornice et rauca voce et sola pluvias predicere.. Corvos et plures
et voce tenui de purissima gutture natura sua ut cum liquidas corvi
presso in gutture voces.. Certa in ardente propter utilitate lucis
* et non voluit dicere.. Putres concrescere fungos.. Nam ut dicit plinius cum
* deest humidius corpori id est crassitudine. favilla quae in fumo solet esse. prohibita de
sui crassitate in lucernis pendet. Et quarta [illegible] fungos
et simulat imagines.. Nec minus ex imbri soles et aperta serena vice
dat prognostica quibus agnoscimus post tempestuoso celo serenitatem fu
turam.. Et aperta id est serena.. Certa densitate nubilo et raritate certe
et non densitate. et rara [illegible] et densa relaxat.. Obtusa id est obscura sub
audis a superioribus. Nam ut dicunt physici ab eo accipit lumen. Tenuia
pectine. pelleum est per dactilo.. Dilecte thetidi alciones. Ceyx Luciferi
filius rex habuit uxorem alcionem a qua cum prohiberetur iret ad con
sulendum apollinem de statu regni sui naufragio periit. Cuius corpus cum
ad uxorem delatum fuisset illa se precipitavit in pelagus. Postea miseratione thetidis et luciferi dicuntur facti ambo in aves marinas quae
alciones vocant.. Sane sciendum est quod est de muliere dicitur haec
alcione facta. cum de avibus hec et hee alciones.. Iste enim aves nidos
faciunt in mari media hieme.. quibus diebus tanta est tranquilli
tas ut penitus nec in mari possit moveri. Unde et dies ipsi alcy
onii vocantur. Non ore resolutos scilicet maniplos aliis solu
to ore accipiunt id est nimium patenti. Immundi est luto gaudens
et sus. oratur et amica luto sus.. Magis ima. id est deprimunt
et ad valles.. Nequicquam seros exercet noctua.. Noctua est avis
lucifuga quae significat pluviam si cecinerit post solis occasum.. De
hec talis est fabula.. Nictimene post quam cum patre concubuit
et agnovit facinus esse in silvas se abdidit et lucem refugit
ubi deorum voluntate versa est in avem quae pro tanto facinore
* omnibus avibus est admirationi.. Sublimis in aere Nisus et Scyl
la. Megarensium pater Scille de quo spleniis in bocchis dicimus
et pro est parva. Decorus plinius in naturali historia dicit eos
esse obliviosos et plerosque in memoria ad nidos reverti suos et qua
dam ratione nature et ad suos reverti nidos queque nemes possunt

creare. Reqbus relicti eorum pulli aluntur. Iterdum hos oblivione probat eum et rebus quas, cum
absconderunt, relinquunt, quod eum mutabile dicit efficere.. Haud equidem credo quia sit divinitus illis
quaestionem acerrimam et de intima philosophia quam in tota facultate dissolvit. Ne
quaerit cum hos quos constat esse prudentiores animalibus, prae sentiant qualitatem aeris
futuram, sed et magis ex aliis animalibus colligant. Et hic de hominis prudentia habere na
turale in suo iudicio posse et lector est temperans. Qui per hoc animalia cadere
minime posse quia nihil sit in hunc naturam aeris sequunt. Aut pro uir qualitate [illegible]
dent [illegible]. Nec pro re aeris naturam et [illegible] terram [illegible]
[illegible] regunt. Nos et illi esse in nubila possunt. Et in serenitate colligunt.. Aut rerum
futurarum prudentia maior id est non est illis divinitus concessum ingenium. Neque prudentia quae
maior rerum fato.. Alibi. Inter omnes inexorabile fatum subiecit.. Iuppiter humidus id est aer
[illegible] manet sub iove frigido venator.. Certus inter cantus id est simphonia..
Et pecudes aeris serenitate gaudentes.. Solem ad rapidum id est velocem. Et notan
[illegible] in signa maior fida et incubiliora quam luna et sole colligimus.. Lunasque se
quentes ordine respicies.. sed ordine id est rationabiliter solem sequentes.. Luna
[illegible] solis circulum regit [illegible] Donatus dicit lunas noctes accipi
endas [illegible] male. [illegible] quod dictum est [illegible] noctem [illegible] luna colligimus.. Crastina
[illegible] fallet hora.. Symbolum. Nec hora id est tempus te decipiet.. Neque insidiis
noctis capiere serenae id est decipiere. Nam [illegible]. Et plerumque sciemus nos de
cipi serenitate.. Agricolis pelagoque sin non habuerit pura cornua et in
[illegible] in videris. Erit ubique pluvia.. Virgineum suffude
rit [illegible] habuerit. Nam dexteriore parte infuderit [illegible].. Aurea
Phoebe pulchra.. Sciendum panoa [illegible] non [illegible]
facere ut Phoebus Phoebe. Iulius Iulia. Tullius Tullia. Non ut appel
[illegible] doctus docta. doctum.. Sin ortu quarto.. Quartus tertia dies
animadvertenda luna.. Hic.. [illegible] tam non illud [illegible] sed magis probantur
cornua [illegible] Namque is certissimus auctor.. Exactum ad mensem usque ad
mensis ultimam partem [illegible] qui circa partum sunt.. ipse
in [illegible] gravidae [illegible] mensibus errant.. Glauco hic piscator
fuit. de Anthedona civitate qui est captor piscium. Herba posuisset
in litore et illi recepto spiritu maria rursus petissent sensit quandam her
bam potentiam. quibus esse [illegible] est in numen marinum.. Panopea hic
nimpha est marina.. Inoo. Melicertae patronomicon est a matre
Ino. et Melicerta puer qui sunt in numina conversi.. [illegible] palemon et
leocothea sunt appellati. latine. portunus. et mater matuta
[illegible] in nube id est si orbis [illegible] [illegible] fuerit [illegible] ipse [illegible]. medioque
[illegible] orbem.. [illegible]. noxius. male defendit [illegible]. Nam de
currit pampinis [illegible] vid [illegible] grandinis [illegible].. [illegible] magis
ideo magis quia in sole [illegible] meliora [illegible].. Certius
pluviae. breuis collecta [illegible].. [illegible] nocte [illegible]
reposita [illegible] commemoratione. Nam hic dicit nullus persuadere illa
nocte navigare.. [illegible] referetque diem. hic ad fidem serenitati [illegible]
[illegible] [illegible]. Nam [illegible] de ipso die dicat [illegible].. claro aquilone

.ii. serenifico q est 7 nubilo s s boni uenti. oratio3 alb3 ut obscure detegit.
7 nubila celo sepe notus neq parturit imbres perpetuos.. Denique ad uerba se
p3 uehat. Jclusio est q h eterna signa q possumus Ex stellis frequentis colli
gere melius ex sole colligim3.. quod cognet humidus aut sole sicut quandam
sepatiente in electa iam differentitate an ad pluuias ut diximus sup..
7 quidque falsum id fallax.. Ce tos tumultus Jurationes 7 latentes insidias
7 Ille etiam extincto imperator.. bonum epilogi pepperit locum Ut ita dum fugit gra
tia deflet cesaris morte.. Consectatis occiso cesare in senatu p die
idus marcii sol fuisse defectum ab hora .vi. usque ad noctem. ob q
q multum tectum horis est de eterna timuerit secula nocte.. Obscura ferru
7 gine.. ferrugo est purpura nigrior hispana.. alibi 7 ferrugine
clarus.. Impia secla quibus fuerat occisus.. Et era ponit n' sn caura
7 addidit ponit q est 7 capi et era. Ut ignotum ferro scindim3 eg
7 Importunes. uolucres id alienum temp3 ruentes. Ut striges aut
bubones nocte gaudentes p die sporrent uideri.. Undantem rupto
7 fornacibus etna in aliud it noc quando n' fumi s flammas egerit globos
q ut de libis tanta flamma (omen) mortem cesaris ex etna monte
1 defluxit ut n tam uicinas urbes s etiam regina ciuitas appareret
undantem ut ui in flammas uomentem.. Toto germania. to
7 germania qui uicerat cesar u. eo occiso in rebellionem inde
7 resurgere.. motibus alpes.. a nobis id nunq an in alpibus
7 factus a magnis 7 maioribus solito.. sub obscurus circa noctis
7 obscuras.. pecudes quoque locute.. in fandum a in fandu uba protulerunt
7 aut ipsius infandum fuit quod fere n' nata locutae.. Illacrimat
templis ebur.. scilicet simulacrorum.. aeraque sudant signa se
laboris fuisse.. in H. sano magno. ut tam in sano iuuat.. Et scien
dum columna et sup modum crescunt tam ad prensus in ferreda
num.. s etiam alia figura significare.. Fluuios rex herida
7 n3 padus dr.. Fluuios s rex ep italia. Acceste ptotum orbem
q sm lucanum.. S minor. hic. nilo n' q se plana. t acenas.
Exspem libiae nil3 stagnaret harenas.. S minor hic hispero
n' quod dum pmeat orbem. hist carusos in qui licet et era frontes
7 accipit 7 sorthcas ex te n' sol3 in undas.. Ceciderunt plura
7 sereno fulgora. Omen est ideo q 7 celo sereno missa se fulm
na 7 plura fere missa.. dissi comete crinite pessime q est 7 bo
ne ut docuimus in eneido facte ex ioue fuerere quarem
plenissime abignus ex requirit.. Paribus telis.. lucanus..

Marginalia: hic; l; fat; q; q; q; de laude heridan flum

7 atq pares aquilas ipila minantia pilis .. Philippi ciui thesaliæ in qua
pmo cesar 7 pompeius pugnauer . augustus & brutus .. cu cassio dimicauerunt
7 Nec fuit indignum superis .. qsi declamatio est ad deos .. Aemathiam thes
7 alia dicta ab emathio rege .. hemus sr mons est thesaliæ .. Inculuo .
7 una pars orationis est .. Scabra . aspa uel scabies dr a corporis asperita
7 te .. Inaneri id concauas uel galeas .. Grandia ossa . amultitudine
7 gentia q antiquos herou .. Patrii dii sr q psunt singulis ciuita
tib; ut minerua athenis . iuno kartagini .. Indigetes
pe sr . dii ex hoib; facti q in . dii agentes abusiue . oms gene
rale q nulliuss rei egentes .. Uestaq mat .. q turc tibimpo
tice Na ues no est numinis q urbi . rome pt scipi sacror le
ge phibet q aus quida tribunus plebis . enuntiare . Iueruce
leuatus est .. Laomedonteæ luimus .. Recusat augusti tepora &
eu de suis uirib; copensare tanta damnare .. q bemaiorum ui
7 tur descendisse confirmat oratius .. Fas uersu atq nefas .. dp ho
mines scilicet qui spnunt licita adpetentes illicita . Squalent
ad bella ut ylatos uastant cultorib; agros . Hic mouet eufra
tes . undiq bellu orientis est fluuius .. Germania occidentis p
uincia .. Uicina . erupor is rupe legib; Externa 7 ciuilia bella
7 defeuiunt uel e carcerib; r . h uult dre .. respicio q de hre
optimu impatore .. sr tanta st uitia tempor ptr . q i dies sin
gulos aucta sr quem admodu ispatiis equor cursus augetur . Ita
licet optimus rector refrenare n possit est 7 auriga . afer
7 uenti cursu equor n pot est plus q reuocare .. Addunt ispatia
7 Currendo plus eor cursus augetur .. Nec audit currus habenas
id equi .. Sane sciendu tflatione hic ee n coparatione
que si ponatur in fine uitiorum est . Incipit . II . Lib georgicor

7 Hactenus aruor cultus 7 sidera . celi .. mire autem
illu usu quid faciat stare resterit qd sidere tra In
hoc sr libro exsequitur cultura . agri . consiti . q omnu
arboru tinet genera .. Et sciendu est uirgiliu uiter qq ar
bores dre ut Nec . seu . uiter iunge arborib; recto uia
limite quadret .. Hactenus ut multi uolunt una pars
orationis est . & est adu .. significans .. huc usq .. Alii . duas par
tes uolunt . pno . 7 adu .. ut hic . tenus . ac si . crus tenus
dnto .. sr melius est una parte accipe orationis hactenus ..
7 Sidera . celi . pleonasmos est .. Nec alibi n i celo sr sidera

[illegible]

Fetu nucis arbutus horrida. Uersus dactilicus nam male ydrā(?) horrentis legitur. horrida s. hispida. Et id est ad insitionem que duplex est. Nam et insitio dicitur cum fisso trunco surculus fecunde arboris penitus inseritur. Et oculorum impositio cum inciso cortice libro aliene arboris germen inserimus; Et hic dicit horrida dactilum in fine ponens hypermetrus est uersus que sillaba sub sequenti uersui incipiente uocali apu[tatur]. Et steriles platani malos gessere ualentes

Dicit quod tres arbores debeamus inserere. In arbuto nucem in platano malum; in fago castaneam. in orno pirum

Et castanea fagus legitur ex positione. Nam in castanea fertili infecunda fagus inseritur. Unde et per hypallagen est castaneas fagos pro fagi castaneas et est mutanda distinctio ut sit: Et steriles platani malos gessere ualenter

castanee id est infecunde arboris platani fortis ramos castanee portauerunt fagos: Ornus quoque incanuit albo flore piri

[illegible]

VI 43

ñplurls nr accusatiuus. Alii nemini pbant & ita decipiunt castanee flore fatos
piri flore opimus tcanuit ut simplex fatos noatius sit eius Nec modus sine
·7 pē atq oculos imponere simplex.. aliter ē simplex 7 poncituta ratio sed quę
isterni labore colligit dh de N ē idem iterere ꝑ oculos imponere ꝑ
·7 res discretione hoc loco comemorat ñ nos diximus sup.. Trudunt pellun
·7 scium.. Tenuis tumidas id iniores arbos libros Hic. soluunt in eis incar
cere condemnati q̄ iniq q illuc fuerant aliunde ducti.. Noluere cetere
·7 Crn Orcin.. miraturq nouas id. Ingens Camasia.. Sane miratas q lesi
du ē ut rete usus.. Prea geniz hud unit.. Data ne ea i singulis arbos species
ee aliq uarietate l. Lothoq. Lothos nimfa quedā fuit q cū amata a
p̄ prequeret illa deos miseratione uersa ē q uult o fabula siriaca dr Una
i facie i eandē similitudine.. Orcades a gręca ethimologia ꝑ obrtendam
a testiculis.. Radii oliue a longinquitate noatę.. Amara. pausia oli
caro ·q· ua a pauendo dicta id tundendo.. Alit ꝑ ite olei nr facit.. Amara
sr uacua uiridi. ita de pausia uiride oleū sit Un ꝑ. dr. dulce. Strinde
·7 Pomaq subaudis a supioribz nunc narcunt i facie.. Alcioni plus
pomiferas arbores. Na. alcionus. rex pheacū fuit i epiroticis insolis
diligens cultor optor Un ꝑ sui siluas arbores pomiferas intelligimus
·7 Crustumiis.. crustumia ꝑ pira ex parte rubentia. ab oppido crustumio
noata.. Sirts isris namburi.. Uolemis magnis.. ita 7 uolema poma dicta
ꝑ eoq uola impleant uni 7 inuolare dms. uola ꝑ media pars palme ē
·7 Eadē arboribz pendet uindemia nris id uites diuersę ꝑ.. Ipsis sr ita
·7 ·q· lis 7 b pendet.. Nulla ꝑ uitis in italia ē q ñ pendeat.. De palmite les
·7 bos.. Lesbos insula ē cs ciui ē methimna hūs preciosissimū uinū.. Thasię
·7 uitis a tharo insola noatę.. mareotides id egyptię.. mareotis ꝑ pars ē egypti
·7 7 dicendo albas ostendit ee et purpureas.. Pinguibz hę terris.. pinguibz
·7 thasię.. leuioribz mareotides.. Na ordine positū regimus cū apte
·7 aliqd n comemorat.. Passo. psithia utilior. b utilior ut ostendat eū de alia
uua posse passū fieri. ꝑ melius de psithia.. passū dr a patiendo. ita de
coqr mustū 7 idē ꝑ passū. hinc defrutū dr ꝑ defrudatus qn fraude pa
tit.. Tenuisq lageos q lati leporaria dr. Temptr sr penetrabilis q cito des
cendit aduenas.. Temptatū pedes oli lumedaq linguam. Tem neq ps neq mis
·q pmū offitiū facit.. Oli sr adū ē cs libet temporis.. purpureę purpurei
·; coloris.. Precię q hę cito maturerunt un precię dictę ꝑ qn pcoque, q ante
·q·7 alias coquant.. Quo te carmine dicā retica. licet sis a catone laudata
R catulli; eā uitupat 7 dr nulli rei ee apta.. sparateq cur eā laudauerit
cato potens eā ueq yrgls. medius mediū tenet des q te carmine dicā
cāpano pferre ñ debes.. Cellis sr apothecis dr ita cellas ynarias dms &
falerni mons cāpanie ē ubi optima una nascunt.. Amminea uina qn summo
·; lat sn rubore ita albū ē stare ius ñ pot ē si amminū dixerimus.. Tmolius assurgit
sed qd qubz 7 rex ipse faneus l. Duplex ē hoc loco expositio.. Na ala uolū.. sn dubio
si dr insubaudictione ee posita q apte dnē ñ possimus ut sit qbz uinū assurgit id cedit uinū
: tmolius 7 faneus ꝑ si apte dicat ē lit auctoris tm. uinū desco tr. ex. Na omon.

[illegible] in rustico colendus est. Tunso .i. obtunso. q[ui] uult [illegible] potius q[uam] putant.. Neue olea
[illegible] ipse de [illegible] capu[t] [illegible] negligentib[us] circa [illegible]
occupatis .. Fluit [illegible] fuerit [illegible] Nam [illegible] .. [illegible] ab [illegible]
ne ut hic uertice [illegible] sublimis .. [illegible] flans ut morare [illegible] .. hoc.
ubi .. subaudis .. [illegible] .. [illegible] ut puer [illegible] canus sit [illegible] .. suadet auctor
[illegible] tempore ponende sint uites [illegible] tolerabilib[us] .. autumno. melius uerno [illegible]
dictus est .. Uer. adeo fronde nemor[um] [illegible] plus .. Concreta[m] radice[m] [illegible]
[illegible] de humore q[uem] [illegible] radice .. Uere rubenti flore splendido .. Candi
da uenit auis [illegible] serpente ciconia pullos .. Tument terre .. [illegible] simpliciter ac
cipit. ut terre [illegible] plus sit .. [illegible] terre [illegible] singul[a] [illegible] mutata distinctione
Uere tument. scilicet [illegible] genitalia semina poscunt [illegible] tument sillus
genitalia semina [illegible] requirit [illegible] melius [illegible] ut genitalia semina q[ue] nos
[illegible] intelligamus [illegible] terra [illegible] genitalia [illegible] semina [illegible]
creat [illegible] .. Tument suspendunt .. pater omnipotens .. [illegible] pater e[st] iuno .. [illegible]
iupp[iter] .. Iuno [illegible] loco intelligimus. Nam ether [illegible] pluuias [illegible] ethere
[illegible] accipimus cui tribuunt. [illegible] ether. q[ui] [illegible] mixta terre [illegible] humori
unitura [illegible] .. [illegible] uerno tempore [illegible] pluuias q[ui]b[us] cuncta nascunt[ur] [illegible]
fecundis imbrib[us] q[ui]b[us] terra fecundat .. Corpore mixtus [illegible] possumus [illegible] co
mixtus terre magno suo corpore [illegible] ethereo .. Certis statuis legibus. a [illegible]
cana quada[m] ratione .. [illegible] ut [illegible] q[ui] de ratione [illegible] ethereo
colore descendere .. [illegible] ab eo [illegible] nos [illegible] zefirus [illegible] fauonii .. Nouos
soles dies [illegible] .. Trudit [illegible] effundit [illegible] folia .. [illegible] crescentis origi
ne mundi .. [illegible] licentia poetica [illegible] .. Constat [illegible] factu[m] mun
du[m] [illegible] equalitate cursus solis tempora [illegible] diuisa .. Tenore [illegible] .. [illegible] illud
erat .. Absoluta locutio. [illegible] illud fuit. uer fuit .. [illegible] flatib[us] [illegible]
ferrea [illegible] de lapidib[us] ad laborem. [illegible] nati dur
[illegible] .. Sidera celo [illegible] .. [illegible] ordine [illegible] arcadas [illegible]
[illegible] qui [illegible] esse [illegible] luna [illegible] ut [illegible] arcades [illegible]
luna q[ui] [illegible] .. [illegible] calore [illegible] calori[s] .. Quies [illegible] uenis
definitio [illegible] dulgentia .. [illegible] demerso
[illegible] .. Uirgulta .i. [illegible] de plantis [illegible] siue de arborib[us]. lapide[m] bibulu[m]
arenam[?] uocat .. [illegible] ad [illegible] spiramina [illegible] lapis
arenam [illegible] spiramina [illegible] ad hauriendu[m] humore[m] [illegible] fuerit
[illegible] sordidas. animos tollent .i. [illegible] magnanimitate [illegible]
[illegible] diligentiores .. Munimen ad imbres [illegible] pluuias. hiulca [illegible]
calorib[us] fissa .. Ad capita [illegible] .. [illegible] bidentis ad [illegible]
[illegible] .. [illegible] iuuencos .. cu[m] [illegible] moderatione [illegible]
ra. adhuc uirgulta [illegible] calamos. [illegible] cannas [illegible]
[illegible] adura [illegible] posse creare [illegible] tabulata
[illegible] in alt[i]ora crescentis [illegible]
[illegible] acies [illegible] hic [illegible] tenoris. adhuc [illegible] falcis [illegible]
[illegible] acie. subaudimus uirgulta. [illegible] falcis acies necessarias
acie subaudimus uirgulta [illegible] uirgulta [illegible] falcis acie temptanda [illegible]
[illegible] solidiorib[us]. palmitib[us] [illegible] truncis .. [illegible] A fronde [illegible] a [illegible]

pulpita et alia loca

tr̄ decimū annū et ostendat p[illegible] tēpora posse [illegible] armentis [illegible] utile [illegible] .. Dū leta iuventas. id
dū suppetit et de iuvenili etate [illegible] debes cumbe [illegible] tēpora meliora deficiunt .. Pecuaria aborti
pecuare venit. Na pecua a pec. venit ut [illegible] .. Sufficit id subiungit. un suffi
[illegible] mortalibus [illegible] fugit .. Ista [illegible] ad armalia [illegible]
[illegible] .. Morbi [illegible] senectus .. Natale ordine tenuit [illegible] .. adveniente morbum
[illegible] morte .. Inclementia id [illegible] et dura [illegible] .. Semper [illegible] .. Ulacat [illegible]
venendū ee ut ang. pecori reparare armenta .. Sobole armento. sortire subiunge substitue
[illegible] verbū iudicior. Na subsortiri dicitur iudices qui occupatorum fungunt officio .. Dilectus equino ut
habeant matres optimas .. Nsp̄e [illegible] ad emissarios fieri notandos .. [illegible]
[illegible] .. Na [illegible] descripsit matres .. Nequir. admissarios [illegible] commemorat .. [illegible]
cum exultatione qua [illegible] .. Mollia crura reponit. [illegible] .. mollia crura reponunt
[illegible] .. ignoto ponti [illegible] nunq [illegible] .. [illegible] breve .. luxu
[illegible] nodorum et [illegible] pulpis .. Spadices [illegible]
glauci [illegible] oculis quoda splendore [illegible] .. Color deterrimus albis .. [illegible] albi. qui
candore niveo [illegible] .. [illegible] aliud candidu [illegible] quada nitenti luce [illegible] .. Aliud
albū [illegible] pallori [illegible] .. Giluus [illegible] color .. [illegible] albis et gil
uo [illegible] albū [illegible] albo giluo [illegible] singuli colores [illegible]
[illegible] albo giluus .. [illegible] .. Nam [illegible]
[illegible] .. Duplex spina. [illegible] vera. duplex .. [illegible] lata. Ut duplice [illegible] auro
corone .. [illegible] duplici [illegible] ligno .. Cyllarus. equi. castor [illegible]
[illegible] posuit poetica licentia ut polluce pro castore posuit [illegible] et pollucis [illegible]
[illegible] vocant [illegible] templū [illegible] castoris de [illegible] .. Martis. bijuges. id. dimos
et fobos .. currus achillis. pequir. baliarch et chanthus .. [illegible] saturnus [illegible] amata
[illegible] philyra saturnus [illegible] uxor [illegible] in equū [illegible]
[illegible] .. [illegible] chiron. dimidia parte [illegible] dimidia. equi [illegible]
[illegible] opis. opis [illegible] nympha [illegible] opis [illegible] opis. ad [illegible]
pennis [illegible] .. [illegible] ad equū refert [illegible] stella [illegible] .. Pelion.
monte thessalie. [illegible] chiron. habitavit .. morbo [illegible] .. [illegible] corpora [illegible]
senectus a morbus .. [illegible] .. Abde. domo. [illegible] domo [illegible]
[illegible] loqui. [illegible] .. Turpi senecte .. cic. [illegible] catone .. [illegible] laudat [illegible] senectute
[illegible] duplicit hc locū [illegible] .. [illegible] ignorare [illegible] senecte. [illegible] senecte ignorare id
adde ignorare senecte [illegible] .. [illegible] notabis. an oma [illegible]
bona. [illegible] .. [illegible] palme .. [illegible]
equos [illegible] amissione [illegible] victoriis [illegible] amor laudū tanta [illegible] victoria curis
Carcere currus .. [illegible] a carcere [illegible] custodia noxior
Illuvenū. id. auriga [illegible] .. [illegible] .. Verbe torto. pro
[illegible] .. Fervidus axis .. [illegible] axis. cursu calescunt.
Primus erichthonius .. Lucanus. Imperato a Iove minerue [illegible] illa [illegible] effectu
libidinis [illegible] Inde natus puer. draconteis pedibus. [illegible] appellatus erichtonius;
quasi de terra [illegible] .. [illegible] ad tegenda pedu feditate [illegible]
[illegible] equis [illegible] curru quo [illegible] corporis turpitudinem. Rapidus. velox .. Victor [illegible]
[illegible] .. Frena pelethronii .. pelethroniū oppidū [illegible] ubi primū domadores equ
[illegible] .. [illegible] revocandas
[illegible] illi [illegible] curru [illegible] ascendere equos et eos velocitate boum. [illegible]
[illegible] revocarent .. [illegible] velociter [illegible] equi circa flumen peneon
potarent capitibus [illegible] locū fabule dederunt ut centaurum esse crederent qui dicuntur cen
tauri. [illegible] .. [illegible] centauros fabula esse [illegible] ad ex
primendā humanis [illegible] velocitate qui equū [illegible] esse velocissimū .. [illegible] pelethronii addidit
[illegible] lapithe .. Equitē. id equū. [illegible] rectore posuit .. [illegible] discipli
na [illegible] .. Repetita .. ordo [illegible] victor [illegible] nobilis [illegible]
[illegible] magna [illegible] illa [illegible] .. Neptuni. ab equo ne
ptuni. qui natus [illegible] percussione .. His animadversis morbis et [illegible] .. [illegible]

VII

equas nimio ardore commotas contra frigidiores ventos ora patefacere ad refrigerandum calorem ex
tas. et inde saepe ederent pullos licet veloces diu tamen minime duraturos. nam breves admodum vitae sunt. Ex
ceptantque frequenter excipiunt. Chauri. chori. Eurus. p. fortis. Caulis. p. coloris. Hippo
manes. scilicet lectum est apenodum herba esse quaedam quae ipomanes dicitur. quam in normannia
sunt et si ea comederint equi furorem patiuntur. unde nec adiecit quod non dicitur. nam multi illam her
bam abnuunt ippomanes dictam quod possit equi furere et alia quae est ratione. Sed
vera hippomanes dicitur esse virus defluens ex earum inguinibus in tempore quo [illegible] amo
ris furore vere ippomenes. virus natum. ΑΠΟ ΤΕΝΑCΤΗC ΙΠΠΟC. lentum virus
viscidum. Miscuerunt quibus noverce [illegible] malos noverca quae virus herbis cantibus herbas aug
mentant venena. Singula. dum specialiter cuncta describimus. Hirtas. setosas et hirsutas
scilicet. Labor. ad tuenda imbecilliora animalia. Angustis addere rebus honorem id est humilem ma
teriam alto sermone decorare et nec in capitulis. Tenuis labor at tenuis non gloria. Parnasi
dua. Elicone et Citherone in quibus musis dicatos. Sed scribendi amor rapit me ad opus
arduum. ab nullo ante descriptum per periphrasin et allegoria poetica indicat musis placita
et nulla prior. Dispono ire ad fontem castalium per viam per quam nullus ante ierit. orbita sua
Ordo est et nulla prior orbita castaliam devertitur clivo molli id est facili itinere et descensione hic
id est locus totus de lucretio sumptus est. Paleae dea pabuli invocanda nunc maxime. Stabulis mollibus
clementioribus. et tempus terra post plurimum aestatem [illegible] supponitur herbas animalibus frondosa
strata. donec veniat tempus autumnale. sicut est in primo diximus. Ulcera et stratas. scilicet humum. et alitur vivus
[illegible] fuerit secundum rationem hemispherii. Turpisque podagras propter quas ad curam quis non pennis et medica
minibus sordidis sint. Phinc [illegible] peccent. et phinc unum vacat sed primum sibi. Innoxii. fluvios re
centes. aqua statim hausta. nam si pigra potaverint statim morbum contrahunt. Stabula
a ventis. figurate scilicet ventos non preferenda. Hiberno soli. contra plagam meridianam per qua sol
currit per hiemem per explanatione sua ad medium vero die. Extremoque viret ianuario quod est penul
timus. sicut ut diximus in primis ex templo a nobis dictum. Martio mense inchoa
bat annus. Aquarius quae extremo. anno extrema parte anni. Nec [illegible] de capellis loquitur
sic neutro ut est genere sed non levior tuende. Sane [illegible] quam sint plane esse ovium utilitate
[illegible] et [illegible] in vicum capellas id dicitur in luce [illegible] per se minus [illegible].
Milesia vellera. lane pretiosissime. Milesios civitas est asie ubi nascuntur lane optime. ipse i
quarto. milesia vellera nimphe carpebant. Tyrios incocta rubores. figurate qua co
do [illegible] rubore id est mutare in purpuram. Densior suboles. binos et pariunt capelle
plerumque. barbas. sic de quadrupedibus nam hominum barbam vocamus. Et cana id est nimium cana
Cinyphii hirci. libici. a fluvio cinife. miseris nautis. [illegible] pictum pericula. In
usum id est castrorum. ideo dicit quod de ciliciis et pelibus [illegible] tabulata turrium. Ne
iactis facibus ignis posset adherere. Et laudat capellas dicens cilicios usum et in maritima p
de mortalibus sit in duobus elementis dicit hominibus. Pascunt silvas et pasto et pascere illam re
dunt. Summa licei montis arcadie quae est species pro genere. Suos id est fetus pos educunt de montan
uum ipsum et educator domus. Quam minor est id cure mortalis egestas. Ordo est ipsi omni studio aug
eris arbos ventos et glacie quod egestas mortalis id est necessitas mortalitatis minor est illis curis
sit minus. ad ipsas ferma curanda. nam si de quo ille sibi adesse non possit tanto sit ante minus
et dispendenda diligentius. At vero. subaudis. advenerit. de hoc ver quod flaverint et ze
firo putris se glebas resolvit. Frigida rura. carpe cogamus animalia ut mane
oves pascui. precipit secundum morem frequencie. nam in aliquibus locis morbi contrahunt nisi iam
siccato ore pascant. Dum gramina canent. querule cicade id est canore. Acerte
querule. propter illam fabulam qua tithonus maritus aurore per optatam longissimam vitam

[illegible] ... Nigrem arbutum ... [illegible]
Cannabis [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] Iouis [illegible] ... Umbra ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
generalia [illegible] specialia epitheta ... [illegible]
diant. Tenues aquas. Epitheton aquarum [illegible] ... [illegible]
uer [illegible] ... [illegible] calore. Luna id est nox. [illegible]
Alcyona. Alcion dicitur. Cuius fabula [illegible] memorauimus. [illegible] ... Achalantida.
alii luscinia [illegible] uolunt. Alii [illegible] carduelem [illegible] spinis [illegible] pascit [illegible] ... Achalan
tis dicta sit ab achantis id est spinis quibus pascit. Pastorum libie [illegible] ... [illegible]
genera pastionum [illegible] ... hospitio [illegible] stabulis ... Armentarius afer ... [illegible]
Tectumque laremque ... [illegible] more [illegible] ... casa [illegible] ... Amycleumque canem. Lacone [illegible]
Amyclei [illegible] Laconi [illegible] ... Pollucis [illegible] ... Romanus [illegible]
[illegible] Martis ... [illegible] ... In iusto sub fasce. Sub magno onere ... magnum [illegible] onus [illegible]
Ante exspectatum ... [illegible] dictum [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... Maeotia unda ... Maeotis palus
[illegible] frigore congelascens. Hister fluuius [illegible] danubius [illegible] ... Quaque redit medium Rhodope [illegible]
[illegible] tomentale plagam. [illegible] septemtrione. Ideo dicit redit sub axem
Nam axis [illegible] septemtrio qui [illegible] in axe. Informes [illegible] confusione [illegible]
formas nullas agnoscenda [illegible] ... septemque assurgit ulnas. [illegible] septem ulnas ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] maior [illegible] hoc [illegible] ... [illegible]
haud unquam ... numquam nubes [illegible] ... Nam pallentes umbras [illegible] non [illegible] nocte [illegible] nubibus [illegible]. Con
crescunt crustae aquae congelascunt fluentes. Notandum sane quod [illegible] crusta [illegible]
[illegible] lapidis [illegible] ... partem significamus cum [illegible] crustum dicimus. Edulium aliquid significa
mus partem panis [illegible] placentae [illegible] ... crustula blandi doctores
Iuuenalis [illegible] ... lambenti crustula seruo ... hospita plaustris id est facilis [illegible]
[illegible] hospitalis [illegible] dicitur hospita apta [illegible] ... aera dissiliunt. uulgo passim [illegible]
Nam [illegible] nimio frigore [illegible] calore aera rumpuntur. [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... Humida uina. [illegible] ... calidum [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
Nam illic [illegible] ... [illegible] ... [illegible] hyperbole [illegible] ... humida [illegible] ... intell
uolunt physici [illegible] ... [illegible] loco. [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... Tota solida ... [illegible]
Stiria id est gutta. Inde fit diminutiuum. Stilla id est [illegible] ... [illegible] stillicidium [illegible]
[illegible] ... barbis pecudum pendens [illegible] ... [illegible] de tectis [illegible] arboribus
[illegible] horrida [illegible] ... barbas. [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... Nam [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... mole noua [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... Rudentes ... more suo corripuit [illegible]
[illegible] ... sub nocte rudentem ... [illegible] ... Arcadie pecuaria [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... melius [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... Hic noctem ludo ducunt [illegible]
noctes qui [illegible] locati ludo [illegible] celebrant ... [illegible] ... [illegible] ... potionis [illegible]
[illegible] ceruesia [illegible] ... [illegible] calidum [illegible]
[illegible] ... Septem subiecta trioni ... [illegible] ... septemtrioni. [illegible]
[illegible] ... [illegible] recusans ... Rhipaeo [illegible] ... [illegible]
montes [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] renonibus
Nam [illegible] de pellibus renones uocant [illegible] ... [illegible]

7 ceterum epule reposite ī abundantes ī uarie.. simplices herbe ... ī ... epule
... Nec somnos abrumpit.. Securissima ut lectis portant... ... bobus ...
ipsis ... N. ... agrestes boues ... ... Et hoc potius ...
putas ... ē mos erat sacerdotē argiuā iunctis bobus ire ad templa iunonis ī sol
lempni die boues si inuenirentur. Pestilentia ... ...
... consumpserat. Duo sacerdotis filii. cleobis et bito submittentes
ter lugum ad templa duxerunt tum iuno pro ... ... peticionē obtulit ma
tri ut quod uellet poceret filius illa pia respondit ... ...
dea. ... mortalibus ipsa prestaret ... ... sic sacerdotes iu
uenes reperti sunt mortui. Ex quo probatum est esse mortem perfectam.
... herodotus ... ... plenissime commemorat. ... historia. Item
Iacobi epi De bono mortis libri duo. Si tamen fru
... Item de morte peccati ... ero mors tua mors
7 morsus tuus.. Donaria ... loca ... in quibus dona ...
deorum abundantia templa. ... ...
... ...
7 mant ... ...
7 ambulat ... ... Nocte ... ...
... ... Cura domat ... pestilentie .. Timidi damme ...
... ... Omoeleiton ... ... damme ...
damas 7 ceruos errare ē canibus. Duo ostendit. Et hos ...
mortis 7 illos ferocitatis oblitos.. ...
... marina pestilentia.. Philiridis chiron medicine inuentor ...
... 7 philire filius. Amithaonius. Amithaonis filius melampus ...
per.. Καθαρτης. id est purgator. ... ... purgauit
lustrationibus ... ... morbo nec
.. medicinam posse nec religionē .. .. pestilentia
... ... Nec ... ... morbo pu
.. trefactis .. abolere nec lauari nec ... potant. Caro
... corrupta morbo quendam ... mucore ... ... ablui ...
omne possidet corpus ... igni superposita ... putrefit ...
... . Ardentes papule id est carbunculi .. ...
.. mundus sudor ... morbi perducuntur. De ... sacer
ignis quem greci ... uocant. ... lib. III. ex
plicit. INCIPIT LIB. IIII. ... de minoribus rebus

Protinus aerii mellis celestia dona exequar ...
... magna ... ...
... faciat auditorem.. ... ...

F scilicet ut iouem alerent quem Ops saturni uxor curetibus corybantibus et idaeis dac
tylis custodiendum dedit in monte cretae dictaeo. Ne eum saturnus consumeret ut fi
lios omnes solebat quia ideo fingitur quod saturnus id est diuinitas tempus dicitur quod tem
pora reuoluuntur inter inse tenuit... Te tamen apes dictus sonum secutae iouem mel
le aluisse dicuntur propter quia et sic speciem [illegible] iuppiter ut habent libri in illorum cu
bitu... Sole communes natos... plato in libris quos [illegible] de re publica scripsit
de amore rei publicae ut esse proponendum omnes pueri uxores [illegible]
nos tamquam communes habere debere ut caritas sit non libido confusa quod pree
ceptum nullum de se apes seruare potuisse... magnis legibus id est scientia et ingenio [illegible]
sibus... hirdem in legibus ueniunt sem... Nec eas ut homines saepe commutant
Nouere penates... carissima habent ut hic et flumina nota et clara in medium
quaerebant... Uictu id est uictum. Foedere pacto. Ut uicissim in aliquibus [illegible]
laborent... Narcissi lacrimas id est narcissi humorem... alludit ad fabulam quod
ut diximus de puero est conuersus in florem... Fundamina id est propolin suocat du
riorem. Certa in ferro uix potest frangi quam colligunt de summis arbor
ibus lapidibus uim paulos de saepe in duris errando in collibus aras detri
uere... Tenaces ceras mella praestinentes... Sorti ex sorte... adducit et trax
a militia legimus... Et sorte tenebat... Tuti lemes... Comparatio ad fertima
tionem pertinentis solam. Cecropias athenienses a rege attico cecrope
ubi optima mella nascuntur. Innatus insitus... Urget premit... Grandeuis oppida e.
[illegible] muros tuentur. Nec in bellum prorumpunt... dedala tecta ingeniosa
ut dedala circe... Croceumque rubentem est genus ut [illegible] fuerunt ad arte usurp
hic poetice mas genus praeferens et ad puerum quia in hunc florem dicit esse conuersus
Ferrugineus id est iacinthus. Ferrugini id est nigri coloris corpora curant
sed etiam reficiunt... Sane curare corpus si de hominibus dicamus cibo et laua
cro intellegimus talit ut ... si de apibus tantum cibo accipimus... Sopor suus
id ipsis apibus haud credunt caelo scilicet suos uolatus... Aquam id est aquam hau
riunt ex uicino... Instabilis fluctuantis... Incubitu in cubitu in nam et dulce il
li dum... Nenere in libidine non resoluunt nixibus partubus uim et enxa
dines... re efficiunt... ferunt... sub parere sub onere... Tantus amor flos
super de equis tantus amor laudum tamen uictoria palmae... Genus inmor
tale scilicet per successionem... domus familia... Medus et dasper fluuius me
diae. Et salutis. Adeo illis ingenita est reuerentia regis in omnibus quas tamen apes
de amore circa regem sparserat uirgilii... Obseruant uenerantur... aliter ob
seruare est callide adire... Impuerit ipsi quod et ipse colligendo melli
in pendere contum ut. Ultro quod animam sub parere dedere... Stipant fre
quentes quod quidam in intellectio ambiunt... Pulchram mortem gloriam quippe
quod pro rege suscipit... Trax hic si de celtis ex morte qui se legibus de
uouent et si eos uitam refutant... hrodit. Los hic plenus est. Exercitus in
quem hi ideo breuiter colligit ut probet in apibus partem habere diuinitatis. Namque
omnia animalia ex IIII. elementis et diuino spiritu constare manifestum est. Et hinc

corpora fratris .. funera ducunt .i. exequias scilicet popa et ducere de funere est .. psiur.
Nemo .id. textus adduere uxor .. pedibus secere hinc. multi. apes dicitas noluit quia re
pedibus in luce tenent lucis crebrior sit illa opinio quia sine pedibus primo esse dicunt ut grun
ea pedum primo .. tracta sit in remissione lingue .. Fusisque ut unda .. Tur comparationis sin
gulis impletur aniculis de homero translatum qualis ille bimis unibus porut. hic est id cum
huc. perferitur morbis. Galbanumque tendenda est .. si ut sup. thimus. Mel. est salutaria
medicamenta tum inferendam. non ut sup. ceras inanes .. Galle sapore .. Multa pr las
cyparissi accipiunt .. Est et flos in pratis pene. hanc herbam. ut est supra. arbo
re felicis mali excessus. Nam dicit. ubi crescit. qualis sit. quid. possit .. Aureus
ipse flos scilicet .. Sublucet. tum re dicit ut ostendat purpurei coloris folia
quod uirore esse profusa .. Tonsis in uallibus in pluoris unus est .. Strona montis per flu
mina mella .. mella fluuius gallie est iuxta que hec herba plurima nascitur. uns
dinella dicitur est et pli habitantes. iuxta. lemannum fluuium. Alemanni dicunt
lucani. deserueuere cauo tentoria fixa. lemanno .s.
nidde plures subito defecerit omnis .. miro usus est ordine. Nam primo dicit quadmodum
animalia. apibus tinea pellenda sunt .. Deinde quibus medicaminibus morbo possunt carere. Necdum
pentis amissa qua possint ratione. reparari .. Dicta. ab magistris auctis extinuntes. uerbis
beccisi .. bonos sermone usus est. Nam cedi redit uerbari significat .. Insincerus cruor uitiatur
corruptus. Nam ideo uitantur. ut excitureferacto cruore uermes crescunt .. Un. apes. et
Altum omne expedia .. id est. tendite dicit .. et sumarestis. fastigiarent .. sane scien
dum. plinium dicit. de. bobus. apes .. de equis. crabrones .. de
mulis. fucos .. de. asinis. uespas creari .. Canopi .. Canopos. ciui
tas iuxta alexandriam .. quam. alexander condidit instar halamdis sue quia fuit decim
macedonie. quae. pella. uocat .. Canopos hec dicta est quasi. Canopi. a canopo. menalai
gubernatore illic sepulto .. faselis breuibus nauiculis quibus utunt in stagnis plus
Nilus fecundat .. Nouum templum est hec qui efficit fecunditatem. Uiridisque dicit
est quasi nidle NEANILYN. therm .. Nam antea. Idur. Latine melo. dicebat. idem
salutem .. post apium. reparandas salutem .. etc. .i. dicta sit fundamenta depensionis
Iprocos. Pector. adsustinendum tum et coaptanda bouis cadauer .. Imbrice tecti
tecta et hec imbrex lectum sit. melius tamen secundum plautum hec imbrex dicitur. Nadi serenum lum
brices. intras. dum. te. dicta. secta sunt. ima .. Obliqua luce. fenestre .. quia ex ob
liqua. lumen. infundunt ut in horrea cernimus .. multa reluctant. multum mo
uendum .. ramea. fragmenta .. fracta. de ramis id. ramos. fragmina. dicunt hec
et hec. ramus et hic ramale .. tepefactus in ossibus humor .. ut post in uitulis in quo
plurimum feruentis est sanguinis .. modis miris. et quod ex cadauere nascuntur an
malia. et quod apes ex cumbis portant .. Trunca pedum id est sine pedibus .. et post ad
didit primo. Nam prea tam pennas quam pedes accipiunt .. Pennis stridentia mixte
pennas leuitate ueniunt .. Excudit studiose repperit .. Nostrum. excordium .. ex
perientia nullo ducente ars. purum. reperta .. Pastor aristeus .. A
ristheus filius fuit apollinis .. et cirenes. filie penei fluminis tessalie qui
cum eurydicen. nimfam uxorem orfei uitiare uoluisset. illa. fugiens. a ser
pente fuisse occisa .. Nymfas iracundia. funesta. animalibus perdidit. ma
tris auxilium exorauit. id summi .. Un. narrate. sic dicunt. quod. supreme
iuppiter .. Mat. crimine. indiorum sed non. parentis. uocare. Un. est

paulop . q . te . crudele non dt .. Surgraphi id penes fluminis . fluuiu petor genuisse natz &
dis hiuis ÷ fatur . sic i principio tribuit .. Hos tua perenis celibz . a . d . litt .. dr . tt . nat dea
Uitæ mortalis . honore . s . arare . s . parcere . deps eu hic na itemi honore fuit
Rusticitas . alibi . in nullz aratro dignz honos .. Custodia sollers .. diligentia . ptia
industria .. Te matre te lenis .. ideo dicit sub . ea . . ado . usu laboris sub qua dusere
debuerat .. feliciter fertiles .. fer .. infer .. Inspice menses sm pithagoram . q dz
summam hic de cuncta crescentia .. Un . alibi . dicit ager utio moriens .. Tedia lau
dis tediu ÷ angor mentis 7 anim in corporis ualitudo .. Cur . n . eu . uoce audiuit felicit
quinta fluminis parte erat lassitus occupata .. milesia uellera pro ora . etc . id
quidam . milesz . sane publice abstulerunt .. salmo . id . uitreo . uiridi . nimfis .
apte .. Satyro fr . largo . abundantia ut dicit tarentino . a . satyro oppi
do uocata . tarentu et fr . basia . inquibz tingit lana .. Optimoq . hec fr in multi
uolumen de quibz dic iuno . st m . bis . uii . r .. s magis poetice oficta non accipia
mz .. Sane mira uarietate us ÷ Nam ne estimatio notam posset. creda se fastidiu . In aliis commemorat uirginitate . Nalias pulchritudine .. Pictis pel
libz . nebridas . habentes . f hic uenatricz ÷ habitus que ideo nimfis dat q multas
esse legimz euenatricibz factas ut uelox arethusa sagittis .. Notanda hic figu
ra honestissima facta ex textione sermonis . lit . oceanitides ambe . Ambe
duo .. Carmine definitio amoris ÷ . Uulcani . mariti q sm . donatu . hic . distingen
du ÷ Ut . dolor ad uulcanum .. furta . dulcia . id . adulteriu referamz ad . marte
Scimz qu sole indagante mars c uenere parte . uulcani ÷ religatz catenis
& a chao . narrabat crebros . amores deor .. Suma . mire uarietate perstru
texit .. Naq arethuse fons dulcia fluenta sit medios per hec fluctus .. Cire
ne . soror . ppt similitudine potestatis dic soror . Na . cyrine thesalie fluuz .
arethusa e . de elide . Tua maxima cura q plurimu dilgis .. Peneq . genitoris
d . tui . d . honoris ÷ ut tibri pat .. Noua formidine . a . magna ut pollio 7 ipse
nous . fas illi . limna .. Utroq parente . d . deo . nascebat . Laucos cladu
sos .. mirans roma . sub . audimz .. Lacz hic dt fontiu 7 fluuior receptacula . hic
non est ppoetica . licentia dicta e ex egyptus . Dicat . ni hi pueri de sacris pa
rentibz nati . a sacerdotibz nimfis dabant q c adoleuissent . redditi nar
rabant lucos ee subtus 7 inmensa . aqua . omnia continente ex q cuncta pcre
ant . Un ÷ illud sm . thaleta oceanuq patre rer .. phasinq fluuz cholci
dis .. Lycus . fluuz asie . Enipeus tesalie fluuz . Tibris 7 ano italie sunt fluui
Saxoru sonans . i pans ponti fluuz 7 saxoru legendu . n . saxoros . Nesunt
duo . epitheta . qd dr latinos uitioru ÷ .. Misurq . calicus .. q e nimpha
labri .. Eridanz . fluuz italie q 7 padus uocat .. Purpureu hic ign
ex altitudine accipimz .. Na . padus n i rubro mare s iuxta rauenna i
adriaticu cadit . & purpureu gcu . e Epitheton . homerz . dicit .
ΠΟΡΦΥΡΟΕΣΣΑΝ . Un . apparet uictorinu . h loco . errasse q purpureu
mare rubr . ee dt . q q e iuxta india .. Flexus in anes . hic et inbuebat re
bz quibz erat facilis reparatio .. Dant ordine fontes . ptu s morem
epulaz .. Mantilia . quibz manus tergunt .. plena . reponunt pocula . stant
repe offert .. Panchei . id ture arabicis odoribz .. Adolescunt hic p . incen
dunt . ΚΑΤΕΦΕΝΙΣΜΟΝ . ponit .. Meonii . bachi .. Lydii . uini . Charchia hc

poculorum sunt genera.. Oceano libenter, que nimpha oceano [illegible] .. oceanum patrem [illegible]
ut diximus supra.. C. que plures.. d. ducentas esse dicit.. [illegible] .. [illegible]
id igne unum purissimum fudit [illegible] maris flamma [illegible] bonum [illegible]
Carpathos insola est [illegible] a qua uicinum pelagus carpatium appellatur. Illic [illegible]
relicta pallene cum [illegible] [illegible] loco [illegible] patria [illegible]
lenem. magnum est .. Equi [illegible] maris prima parte equi sunt. Postrema [illegible] in pisces..
quae sint que fuerint. hoc. OCHANTATE CONTATE ECCA [illegible] POTESTATE . Ita neptuno
[illegible] ubi [illegible] ratio .. Usum super.. [illegible] magnas [illegible]
per capita.. Foce sunt boues marini.. Expediat morbi.. [illegible]
culis.. Causa mali et remedium .. Soli. opem [illegible] demonstrat circa [illegible]
[illegible] nulla. Ne eum [illegible] possint flecti precibus.. [illegible] Cum
menti fixa uoluntate esse ratione [illegible] libidinem. stultam et ferocitate dolum
recta. uitia. dum ideo [illegible] pars illa qua [illegible] diuinitati id prudentia. [illegible]
[illegible] suas uires teneras [illegible] fuerint illa religata ideo fuerint. Cupiditas
[illegible] anima quasi mobilitati. similis.. Sol accenderet [illegible]
[illegible] numina te uiderunt.. Lucanus.. medio cum foebus [illegible] celum nox atra
[illegible] te ipse sacerdos [illegible] Preterea senis. id. fere omnes dii marini sunt senes
albentes [illegible] capita spumis aquarum.. Atra [illegible] .. Tanto nate.. [illegible]
sunt. [illegible] nate.. Ambrosius. uincit eum quod possit eum uidendi numinis capax..
habilis [illegible] .. Species in [illegible] species. in plurali. hos species dicimus..
Deprehensus [illegible] [illegible] illic [illegible] .. Obice .i.
obiectione et melius hic obice quod [illegible] dicimus.. [illegible] paululum obliquum
alumne. [illegible] temporale [illegible] .. [illegible] potius [illegible]
teu [illegible] renascere latrante.. Rapidus. hic distinguendum propter duo epitheta
Sirius [illegible] stella est [illegible] canis [illegible] nimios [illegible] accipimus.. [illegible]
populos [illegible] .. Caua flumina .i. alta.. Luc. deseruere cauo tentoria [illegible]
Lemanno.. Ulx de [illegible] .. [illegible] tenere cupientes.. Quis te [illegible]
ne. id. quis [illegible] hodie [illegible] particula [illegible] ante [illegible] proponebat.. [illegible] uocā
ne. id. [illegible] [illegible] .. fallere. [illegible] .. [illegible] omnia nouerit [illegible]
[illegible] causam uelle cognoscere.. Deum [illegible] [illegible] frendens. c.i.
[illegible] tumultu.. [illegible] id. [illegible] magni.. Magna [illegible] id magnos sceleris est
[illegible] .. miserabilis orpheus. [illegible] humile [illegible] numen deae tisifone. id mori
[illegible] ultrice. Nam ideo. Tisifone dicta est [illegible] cui cura est.. Cidfonos id mortis
ultio.. Haud [illegible] obmeritum. id [illegible] meretris [illegible] uxoris causa mor
tis [illegible] inferna [illegible] digna supplicia [illegible] .. [illegible] fallentibus ira
numinis minora [illegible] maiora [illegible] .. [illegible] puella [illegible] uidit [illegible]
[illegible] .. seruante id tenente [illegible] .. [illegible] .. [illegible] bono
compendio [illegible] .. [illegible] .. rodope. mons tracie [illegible]
pancheia.. Rhen [illegible] .. [illegible] pleraque [illegible] posse
quod tempore. orpheus fuit rhesus nec dum regnabat in thracia.. Hebrus fluuius
thracie gelidissimus. Acteas orithia. athenensis nimfa quam boreas [illegible]
matrimonium rapuit. Caua. testudine [illegible] citharae [illegible] ut
[illegible] modo.. Cum [illegible] [illegible] animalia. [illegible]
[illegible] testudo est [illegible] [illegible] [illegible] coniu [illegible]
ra. [illegible] [illegible] cithara est [illegible] .. [illegible]

tarn. tart.
arrogans dicit.. Carmina qui lusi pastorum qui sunt bocolica scripsit.. Audaxque
iuventa. Nam ut diximus fuit xx. viii annorum cum breviter a se scripta [illegible]
ex se cuius est titulum.. FINIT. IIII. LIB. GEORGICORUM.. –
decinctu Statius

Titulus operis.. Qualitas carminis.. Scribentis intentio.. Numerus
librorum.. Ordo.. librorum explanatio.. Virgilius Maro est patre virgilio
matre maia. fuit civis mantuanus. que civitas est venetie.. Diversis in locis operam
litteris dedit. Nam et cremone et mediolani et neapoli studuit.. Adeo verecun-
dissimus fuit ut ex moribus cognomen acciperet. Nam dictus est PARTHENIAS.
omni vita probatus.. Uno tamen morbo laborabat. Nam impatiens libi-
dinis fuit.. Primum ab illo hoc disticon factum est in balistam latronem
Monte sub hoc lapidum tegitur balista sepultus.. Nocte die tutum
carpe viator iter.. Scripsit etiam vii. sive octo libros hos. Ciri-
nam. ethnam. culicem. papeiam. katalecton. epigrammata. copam.
diras.. Postea ortis bellis civilibus inter antonium et augustum.. Augustus victor
cremonensium agros qui pro antonio senserant dedit militibus suis qui cum non
sufficerent. his addidit agros mantuanos sublatos non propter civium cul-
pam sed propter vicinitatem cremonensium. Unde ipse in bocolicis. Mantua.
ve misere nimium vicina cremone.. Amissis ergo agris romam venit
et usus patrocinio pollionis et mecenatis solus agrum quem amiserat
meruit.. Tunc ei proposuit pollio ut carmen bocolicum scriberet quod eum
constat triennio scripsisse et emendasse.. Item proposuit mecenas
georgica quae scripsit emendavitque vi. tribus annis. Postea ab augusto
ab augusto
eneidem proposita scripsit annis xi. sed nec emendavit. nec edidit
unde eam moriens precepit incendi.. Augustus vero ne tantum opus periret
tucca et varo hac lege iussit emendare ut superflua deme-
rent. nec adderent tamen. Unde et semiplenos eius invenimus versiculos
ut hic cursus fuit.. Et aliquos detractos ut in principio.. Nam
ab armis non coepit. sed sic.. Ille ego qui quondam gracili modulatus
avena.. carmen et egressus silvis vicina coegi.. Ut quamvis avido
parerent arva colono.. Gratum opus agricolis at nunc horrentia
martis.. INCIPIT. AENEIS

Arma virumque cano troie.. et secundo hos versus constat esse detractos. Aut ergo
[illegible] dedere. Iamque adeo super unus eram. cum limina veste. servantem et tacitam
secreta in sede latentem.. Tindarida aspicio dant clara incendia lucem
errantique passim oculos per cuncta ferenti. illa sibi infestos eversa ob
pergama teucros et danaum poenam et deserti coniugis iras.. Permetuens troie et pa-
triae communis erinis.. Abdiderat sese. atque aris invisa sedebat. Exarsere ignes
animo subit ira cadentem.. Ulcisci patriam et sceleratas sumere poenas.. Scili-
cet haec spartam incolomis patriasque mycenas.. Aspiciet partoque ibit regina triumpho

Priamique domumque patris natorumque uidebit. Ilia dicta ... et frigius contracta ... [illegible]
Ferro troia manus asserit ... dardanium totiens sudarit sanguine litus ... nam ... occidere
memorabile nomen. feminea in poena est nec habet victoria laudem. extinxisse nefas tamen et sumpsisse merentis
laudabor poenas animumque explesse iuvabit ultricis famam et cineres satiasse meorum.
Talia iactabam et furiata mente ferebar. Cum iam ... alias. Titulus. Eneis

i ... denominativum nomen ab Enea. ut a Theseo Theseis. Iuvenalis. Vexatus totiens rau
ii ci Theseide Codri. Qualitas carminis patet. Nam est metrum heroicum. et de mixtis
ubi et poeta loquitur et alios inducit loquentes. Est autem heroicum quod constat ex divinis humanisque
personis continens vera cum fictis. Nam Eneam ad Italiam venisse manifestum est. Iovem vero
iii locutum et Iove missum vel Mercurium constat esse compositum. Est autem stilus grandiloquus
qui constat alto sermone magnisque sententiis. Scimus autem tria genera esse dicendi
iiii humile, medium, grandiloquum. Intentio Virgilii haec est Homerum imitari
et Augustum laudare a parentibus. Namque est filius Atie que nata est de Iu
lia sorore Cesaris. Iulius Cesar ab Iulo Enee filio originem ducit
v ut confirmat ipse Virgilius: a magno demissum nomen Iulo. De numero librorum
nulla hic questio est licet in aliis inveniatur auctoribus. Nam Plautum alii dicunt xx
vi et unam fabulas scripsisse, alii xl, alii c. Ordo quoque manifestus est licet quidam
superflue dicant secundum primum esse et tertium, secundum et primum tertium. Ideo quod primo illum
... per errat Eneas. Inde ad Didonis regna pervenit. Hoc autem hanc esse artem poeticam
ut a mediis incipientes per narrationem prima reddamus et nonnumquam futura praeoccupemus ut per
vaticinationem quod etiam Oratius precepit in arte poetica. Ut iam nunc dicat iam nunc deben
tia dici, pleraque differat et presens in tempus omittat. ... fecisse ...
vii Sola superest explanatio que ... et positione probabitur. ... Eneide ...
dixisse sufficiat. Nam bucolicorum et georgicorum alia ratio est. Sciendum preterea est
quod ... dicturi thema proponimus ita veteres incipiebant carmen a titulo carminis
sui. ut ... Arma virumque cano. Lucanus: Bella per Emathios plus quam civilia
campos. Statius: Fraternas acies alternaque regna. Arma multi varie
dixerunt ... cur ab armis Virgilius ceperit. Omnes tamen in hoc consentiunt manifestum
est. cum etiam constet aliunde sumpsisse principium et in premissa ... constat ratum.
Per arma et bellum significat. Et est tropus metonimia. Nam arma quibus in bel
lo utimur pro bello posuit, sicut toga qua in pace utimur pro pace ponit
ut Cicero: Cedant arma toge, id est bellum paci. Arma virumque figu
ra usitata est ut non eo ordine respondeamus quo proposuimus. Nam prius de erro
ribus Enee dicit, post de bello. Hac autem figura etiam ipsi utimur. Virumque quem
non dicit sed circumstantiis ostendit Eneam. Cano polisemus sermo est. Tria
enim significat: aliquando laudo, ut regesque canebant; aliquando divino, ut
ipsa canas oro; aliquando canto. Et in hoc loco nam pro canto significat
quia cantanda sunt carmina. Troie. Troia regio est Asie. Ilium civitas Asie. ple
rumque tamen usurpant poete et pro civitate et regione et provincia ponunt. ut Iu
venalis: Et flammis Asiam ferroque cadentem. Id est Troia Ilium. Qui
primus ab oris. multi ... Eneam primum ad Italiam venisse dicunt. Cum paulo post
dicat Antenorem ante adventum Enee fundasse civitatem. Constat.

q̄d est habitatē por ratione proxime uicinitas est. Nā quo illo tempore quo eneas in italia uenit
finis erat italie usq. ad rubiconē fluuiū. cuius meminit lucanus.. et gallica certus li
mes. ab ausoniis disterminat arua colonis. Unde apparet illo tempore non ad italiā uenisse sed
ad galliā cisalpinā. in qua uenetia est.. Sed ē pmodū usque ad alpes italie finis
prolatus. creauit errorem.. Plerique sane in quaestione hunc uolunt ex segmentib;
soluere. ut uideatur ob hoc. addidisse uirgilius ad lauina litora. ne significaret. ui
tenore. Melior tamen est superior expositio.. Italia. mos hic est. hoc. ex lit
noib; pronunciari propositionis. ad dam ciuitatum. Nunq. in plerique. raro. ordine
lectum est. Nā ecce hi loco detraxit prouincie propositionem dicens Italiā uenit. Tullius
dicit. messanā uenit p. ad messanā uenit.. Sciendum sane. usurpari ab au
ctorib; ut addant uel detrahant propositiones.. uirgilius.. pluribus te tyranni.
p. pluribus et illic detraxit loco propositionem. sic. hic prouincie est. figura
Italia h pars europe est.. Italus rex siculorum profectus de sicilia. uenit
ad loca q iuxta tybrim sunt et ex nomine suo nominauit italiam. Ibi h
habitasse siculos ubi est laurolauiniū manifestum est ipse alio loco
dicit.. Siculi ueteresque sicani.. Et gens intres uenerunt sicane saepius.. Fa
to profugus.. Fatū. ad utrumque pertinet. et quod fugit. et quod ad italiā uenit
et ideo. addidit fato.. Ne uideatur aut causa criminis patriam desere
ruisse.. aut noui imperii cupiditate.. Profugus h pe dicitur qui procul.
a. sedib; suis. uagatur. qui porro fugatus. Multi tamen ita definiunt
ut profugos eos dicant. qui exclusi necessitate de suis sedib; ad
huc. uagantur et simul. atque inuenerint sedes non dicantur profugi. sed exu
les. sed utrumque. falsum est. Nā et profugus lectum est qui sedes locauit et in
lucano.. profugique a gente uetusta. gallorum celte. Exul qui adhuc ua
gatur.. in salustio.. qui nullo certo exilio uagabantur. adeo exilium est
ipsa. uagatio.. Lauina uenit. hic ciuitas. tria habuit noia. Nā primum la
uinium dicta est a lauino latini fratre.. Sed. laurentum. a lauro. in
uenta. a latino. dum adepto. impio. post fratris. mortem. ciuita
tem augeret.. Sed. lauinium. a lauina uxore enee.. quo lauina legen
dum est non lauinia. quod post aduentum enee. lauinium nomen accepit.. Et lauinum
debuit dicere quod dicit. laurentum.. quamuis quidam sit fluuio. est. plem
psin. uelint litora. lauina.. Laurolauiniū. distat. viii.
milib;. a. mari. remota. Nec nos debet fallere quod dicit lauin
litora.. Litus dicitur terra quae mari uicina est usque ad. iiii. cui licitum
arandum. est separatā. licet arari non possit. quod scire debemus licet porre
terra dici non possit.. multum ille. collino est. Et ille. hi loco ab
undat. est enim interposita particula propter metri necessitatem. Nam
si detrahatur ille stare rursus quod primus adomā possumus habere sic.
alibi.. Nec dextra in feminor ictus nec ille fenit, i, uicte, a redisino ..

tribuit q̄ i ipso fuerat ut posset ... ire lun̄ 7 ipse induxit i xii. lib rogantē
iunonē ne peteat nō latinū .. Itē i execrationē didonis legim̄ .. sub lege
pacis iniquę .. INiquę pax ē i qua nō amittit ille qui uicit .. Albaniq;
patres . albā . abascanio cōditā constat ē a quo icentū ut ā cretusa
an . ā lauinię filio . de q̄ re etiā liuiz dubitat .. Hinc h̄ ē etiam trā tull
liz hostilius omnes nobiles familias romā trāstulit . scienduē
hc ordine rerum seruare ergo rōm ut an dicat latiū . INDE . albam .
p roma .. q̄ 7 ī hi loco fecit . 7 i . v . lib per eos docuit celebrare
latinos .. deide .. albani . docuere suos .. hīc maxima roma
accepit 7 patriū seruauit .. Itē ī lib vii . mos erat hes pereoi la
tio quē protinz urbes albanę coluere sacrū hīc maxima rerum
roma . colit .. Altę moenia romę . a propter gloriā ā propter edifi
cia i sententia ā q̄ i montibz collocata ē .. Musa . hi causas ..
Poetę INtres partes diuidunt carmen . suū .. proponunt
INuocant . Narrant .. plerūq; tm̄ . duas tn̄ res faciunt
ut ipsā . propositionē miscent iuocationi . q̄ i utroq; ope
homerz fecit .. Nāq; h̄ meliz ē .. lucanz tn̄ ipsū ordine uertit
primo ū proposuit . INDE . Narrauit .. postea iuocauit . ut ē Nec
si te pectore uates accipio .. Sane obseruandū ē ut n̄ in
omnibz carminibz numen aliq; iuocet n̄ . ē aliqd . iuocet
n̄ ē aliqd ult̄ . humanā possibilitatē regramz .. hinc ī arte po
etica . oratiz . Nec deus intersit nisi dignos uindice nodos iciderit
hs̄ iuocat uirgilī n̄ potuit pre ipam numinis noīe . itē ī . viiii .
lib n̄ adderet iuno uires animumq; ministrare ... credere tnū euas
isse de castris .. Quo . id INquo numine leso . In q̄ causa ē &
ē septimz casz 7 comunis elocutio .. omnes quo te leso .. Est & alia
expositio Nanq; iuno . multa ht̄ numina .. est curretis quę itē
currū . & hasta . ut . ē hic illiz arma hic . currz fuit .. Est . luci
na . q̄ partubz . prestat . iuno . lucina . fer . opem .. Est . regina .
ut q̄ diuū icedo regina .. Sed 7 alia ... numina . merito ... dubitat
q̄ lesserit numen .. Aliī tn̄ dnt . separandū ē ut de ... odio iu
nonis n̄ dubitet . quę . h̄ q̄ aliud . nō ē lesū .. q̄ numine . ideo
ē h̄ . ambiguitatē . 7 requirit i quo iunonis numen . leserit eneas .
q̄ i ipsū . certa . n̄ erant odia . sed i gente propter causas paulo post
dicendas .. Uoluere casus . id . casibz uolui . & ē ... pallas ē
q̄ sit q̄ tres ēq; per tritū uba intelligunt ut . alibi dare
clasibz austros ē uentis nauer demus . n̄ nauimz uentos
Item . animumq; labentē impulit h̄ ē impellendo fecit labentē
INsignē pietate uirū .. q̄ patrē 7 deos penates de troia libera
uit .. & hic . ostendit meritos 7 inuocasse musā . nā si ius ...

olim arbos postquam ut tumidis fluctibus; olli cum dixit... fuerit. ut ol... [illegible]
prae uiris. Hinc populum late regem. a romanis laudatur Caesar imperium dicendo plurali numero. Superbum nobile
ut cecidit superbum ilium. Excidio. ad excidium noua figura. Libyae id est Carthaginis per metonymiam pro
sunt. dicta est Libya quasi inde libs spirat. flatus est africus. Ut Varro ait. quia Libs [illegible] id
est pluuiae. ut pallentes. caelo tractusque pennatum aquarum. Voluere parcas. a filo tra
uoluere. unde et loquitur. alia rumpit. alia fila deducit. Et dictae sunt parcae per antiphrasin quod
nulli parcant. sicut lucus a non lucendo et bellum a nulla re bella. Id metuens. timens. [illegible]
et timor est. Odium de priori: metuebat Carthaginem. odium habebat propter causas praesentes. de filio
exemplum inuenimus quibus aut odium crudele tyranni aut metus acer erat. Veteris belli. quod ad ar
giuos pertinebat. Antiqua. si ad iunonem referas diu gesti. si ad personam referendum est. [illegible]
quae per se nulla persona sit ad poetam refertur. Nec etiam uetus ex persona potest intellegendum [illegible] ipse
alibi mirantur dona Aeneae mirantur iulum. flagrantesque dei uultus. parte ad se resultat
parte ad troianos quos deum esse nesciebant. Saturnia. antonomasia est non epitheton. [illegible]
quae pro proprio nomine epitheton dicitur. Prima ad quod herculis [illegible] troianos pugnauit [illegible]
prima principem accipiendum est. Nam posita plerumque significationem nominum dat. Participium
est ut uoluentibus annis significat in uolubilibus. Hac lectione [illegible] nomen [illegible]
maluit principem ponere. Ad troiam. ad et apud accusatiuo sunt praepositiones. [illegible] apud [illegible]
in loco significat. ad et in loco et ad locum. ut ad quem tum iuno supplex [illegible] dedere [illegible]
quia ad uenatorem relictor. Carisque argis. illic et haec colunt omnibus notum est. Argos
[illegible] in numero singulari neutrum est generis ut oratius ait aptum equis argos in plurali numero masculi
num generis ut hi argi. ceterum diminutio nominis argiuus facit non argus. Causae irarum
[illegible] alta mente reposta. Repostum [illegible] syncope
est. unde et de medio sublata [illegible] omnis sermonis [illegible] pa
thos habeant ita ut [illegible] debent poni [illegible] Maro fecit. Nam repostum
et porgite de Ennio [illegible] integris [illegible] et eorum exempla
alias. Iudicium paridis [illegible] peruenerat paris alexander [illegible] iunonem minerua
uenerem iudicauit. Spretaeque formae. Et excepit [illegible] iudicium paridis
ut quae particula uacat [illegible] alibi [illegible] diremit. Licet non nulli separatum
dicentes aliud esse nunc et coniunctio ponitur [illegible] duas res [illegible] abrogata
[illegible] ciconia constat esse iuncta. Et genus inuisum propter Dardanum [illegible] triplicis filius [illegible]
atlantis filium. a quo origo troiana deducitur. Rapti. [illegible] Rapta
garamantide nympha [illegible] raptas [illegible] more sabinas. Ganymedis. honores. troi
regis troianorum filii. Honores [illegible] ministerium poculorum [illegible] remo
ta. hebe iunonis filia quae iouis [illegible] sidera [illegible]
non accepit. His accensa super. [illegible] aut de his [illegible] carthaginis [illegible]
accensa. Reliquias [illegible] reliquias danaum. atque imma
tis achilli. [illegible] seruauit [illegible] sic aeneas [illegible] caput [illegible] pa
[illegible] separauit [illegible] Ut forsitan [illegible] fuerint [illegible] fata [illegible]
et circa [illegible] crudele. Achilli. [illegible] ΟΜΟΙΟΤΕΛΕΥΤΟΝ
detraxit. litteram quam plerique [illegible] necessitatis [illegible] clausula [illegible]
[illegible] a principio urbis ad bellum macedonicum. [illegible] declinatio
[illegible] genitiuo. Acti fatis. odio iunonis [illegible] fatis [illegible] iunonis
odium fatale est. Laborat et uirgilius ut troianorum meritis [illegible] fatis ascribe
EST [illegible] Nam fatis uoluntate [illegible] ut fatis iunonis [illegible] uoluntate

ut nunc intellegamus agebant fatis iunonis sed uoluntate maria omnia. circum

sine accentu ponimus; secundum morem latinum [illegible] correptio. Nam [illegible] posita

corrupta est [illegible] difficultatis. Romanam condere gentem. latinos et

troianos. hinc [illegible] aeneam [illegible] romanos genus auctor [illegible]

[illegible] uidetur [illegible] adhuc [illegible]

[illegible] fallaces et ueloces [illegible]

fabula [illegible] anchise

monte. [illegible] dolet [illegible] intellegendum ut sit

causa maioris iracundiae [illegible] ubi [illegible] siculos pr

[illegible] pachino. salis. maris. [illegible] sales [illegible]

tum [illegible] cum loca significamus pluralem [illegible] lucanus [illegible] solent lu

pere sales. aliquando [illegible] urbanitatem [illegible]

salem [illegible] quae [illegible] neutra.

[illegible] abacto [illegible] sale. uulnus [illegible]

dolorem [illegible] aeternum [illegible] ad [illegible] uulnus. [illegible] sub auditur locu

ta est [illegible]

tia doloris ostendit [illegible]

done. mene incepto desistere uictam. [illegible] coniunctio ra

tionalis. incepto desistere tolerabilius est non inchoare quam coepta

deserere. nec posse italia teucrorum auertere regem. [illegible] mo

re suo [illegible] propositione. Quippe uetor fatis. [illegible] fata. [illegible]

[illegible] iuno [illegible] possumus [illegible]

[illegible] quia fata [illegible] audierat. [illegible] Omnes res hominum

aut [illegible] uoluntate descendit ut [illegible] sedere. [illegible]

aut ex facti necessitate ut [illegible] mori. aut ex

deorum uoluntate ut nauigare et honoribus frui. [illegible]

[illegible] iudiciorum [illegible] potestatem [illegible] possint

fata [illegible]

[illegible] fata. possent aliquid. [illegible] numen [illegible]

[illegible] fata. uictorum. Pallasne minerua [illegible]

[illegible] ab hastae concussione [illegible] pallantem [illegible] occiderit. classem

ad [illegible] posuit ut per unam nauem classem dicat [illegible] nauibus

[illegible] amisit [illegible] unam [illegible]

significat. ut [illegible] classe relicta. classis dicta est [illegible]

[illegible] kalon [illegible] ligna militibus

portarent. [illegible] calopodia. potuit ad illud referri [illegible] nec

posse. Unius. [illegible] media producit

[illegible] correptae hac excusatione [illegible] uocalis longa

uocalis [illegible] superiori [illegible] alto

[illegible] accentum. [illegible] penultima

corripit. [illegible] accentum [illegible] loco. Unius ob noxam [illegible]

·7 tibi dedere ...... Navigat ... figura greca. Nova autem dictum est enim navigat .. similiter etiam alibi
terram mare sidera iuro cum latinitas exigat ut addatur prepositio et nunc ut dicat per tyrrhenum aequor ad di-
·7 de. Videtur autem dicere ideo quod sit alia esse vicinam .. Ilium in italiam portans .. per ilienses et studiose
dictum Ilium quia ipsam cernat civitatem cum troianos aspiceret .. Victosque penates. tuetur occurrit
·7 quaestioni .. Portat quidem deos sed victos hoc est contemnendos. Incute vim ventis .. Duplex
sed sensus est .. Incute vim ventis .. id est insere potenciam .. ventis .. da casum .. id est fac .. septem casus est. Et
alius sensus .. fac validiores quam troianos ventos .. Submersasque obrue .. Ordo est in sensu. Aut age
·7 ut obruantur fluctibus et sic submergantur .. Tota hec iunonis petitio in regnis et plana
·7 Corpora ponto tam virorum quam navium ut ipse alibi. et de navibus loquens. Et toto descendit cor
pore pestis .. sciendum sane est autem hinc esse petitionem ut in nova imperia cupientes imo
ut portaremus quod etiam iuno non facit. scit namque se fatis obstare non posse sed hoc agit ut eos
·7 arceat ab italia .. Sunt mihi bis septem non sine ratione autem dicit nimfas sua potestate retinere
quia est ipsa aer de quo nubes creantur ut .. atque in nube coacta deos. Et cum
* nubibus aque quarum nimfas esse non dubium est. Ideo hic nimfas eolo pollicetur quia ventorum
rex est qui aque motu creantur. bis septem. Ei iungit. origo ventorum. sane notat virgilius
r gramatici quod marito promittit uxorem quod securat regia licentia iuxta salustium quod ait ita
·7 Deniar alii. alii plures habent sed reges eo amplius .. praestanti corpore nimphe .. sed
istas laudat ut maiorem in deiopea pulchritudinis gloriam .. Laudabilius
quia est semper laudatos vincere ad maiorem ipsius gloriam laudet ... par hic xiiii.
nomina ut addam volumen in georgicis fuerimus .. Conubio iungam. Conubium est ius legitimi matri
monii .. et bi. nu .. brevem posuit cum naturaliter longa sit .. nubo enim unde hec origine longa est.
sed est tropus sistole quia sit quotiens longa corripitur sillaba propter metri necessitatem. ipse
alibi longam posuit ut. hectoris andromache pirrhin conubia sequar .. item .. Cuique loci
leges dedimus conubia nostra et numadumque petat conubia nostra supplex .. sciendum tamen quod plerique
in compositione et diminutione principalitatis naturam corrumpit .. Conubio iungam stabili .. multi
unum conubium intelligunt quod iuno promittit .. dicendo enim conubio .. ostendit legitimum .. dicendo
stabili .. longam promittit concordiam id est quod divortio careat .. dicendo .. propriam .. adul
terii removit suspicionem .. [illegible] adiecit .. dicabo. ob religionem et quia fortiter demons
trat .. nuptiis ut dicamur. sacerdos dicatur est numini hoc est ad obsequium datur ..
·7 Meritis pro talibus ut nec te regina negabo promeritam id est fuisse. Et altius
·7 pendet ex alto .. meritum enim non ex prestantis beneficio descendit .. Pulchra prole
Notanda figura. frequenter enim hac utitur nam quod nos superlativum singularium dicimus. an
tiqui per septimum dicebant ut hoc loco. Parentem pulchra prole id est pulchriore prole ut
simpliciter intelligendum erant. Nam quidam ideo pulchra dixisse propter canacen et ma
chareum incestum et pessimos [illegible] .. illi enim alii eoli filii fuisse narrantur. Eolus
hec contra. subauditur .. dixit .. quod ex sermonibus intelligitur utique notandum est. Regina in sermonis pe
rsone reverentia est .. maiorem meretur appellare nomine sed inferiorem minore nomine
sed [illegible] uocare. Quia ordo non in sui dignatione corrumpit ut in xii. rarius in extremis rebus
tantum non regem uocat. Uterque ... implorans nomen tantum et de amisso [illegible] crude
le nomen dicit .. Explorare deliberare hoc est dicit tuum est deliberare quod velis .. Mihi iussa
·7 capessere fas est .. Figura litotes quia sit quotiens minus dicimus et plus signi
ficamus per contrarium intelligentes ut hoc loco non ait licet mihi implere quod precipis sed ne
sed fas est non implere quod iusseris. Item. munera nec sperno id est libenter accipio
·7 Tu mihi quodcumque hoc regni .. Redit ad superiorem rationem .. Nam more devictus iunonis

un̄ a salute; att primū p̄ eos achillen multi dicunt ideo fortissimū quia homerus
uenerem uulnerauit et martem. Alii adserunt referri ad achillem [illegible]
fuit. Aiax [illegible] diomedes danaus. multi ad excusationem enee nolunt [illegible]
dictū a quo eum constat esse superatū. Tydide. uocatiuus [illegible] latini [illegible]
debuit ponere. Omnia patronomica que [illegible] latinos [illegible]
hinc [illegible] dolore hinc anima ac [illegible] ad laborem natā. effundere [illegible]
[illegible] animam. [illegible] alibi. Purpuream uomit ille animam [illegible] alio loco opinionē
aliorum opinionem [illegible] qui dicunt [illegible] esse animā [illegible] libri. [illegible]
[illegible] magni; [illegible] dictū [illegible] debuerit [illegible]
[illegible] hic [illegible] talia fuerit. Sarpedon. [illegible] possum; accentū ponere
[illegible] penult. Nā omer; sarpedonis et sarpedontis declinat. [illegible] accent; [illegible] sarpedonis
[illegible] ultimā [illegible] accentū. Sarpedontis penult [illegible] sarpedontis usurpauit. [illegible]
[illegible] sarpedon. sarpedonis ut memnon. [illegible] domis. [illegible] complexo
[illegible] demifoon. tis. laucoon. tis. [illegible] sarpedontis [illegible]
sarpedon. filius iouis et laodomie occisus a patroculo. Simois. [illegible]
[illegible] suo accentu proferendū [illegible] accentū [illegible]
[illegible] subundis et subundas legimus. Fortia corpora. [illegible] fortitudo
[illegible] inmoritur fortitudo. Talia iactanti. id iacti loquenti ut alibi. [illegible]
iactat et uoces [illegible] iactat [illegible]. Aquilone. ab aquilone. [illegible]
[illegible] ab austro aquilo [illegible] frangunt remi [illegible]
[illegible] re uera. remi. [illegible] nauigabant [illegible] ualidis [illegible] remis
Obliquat sinus in uentos. [illegible] figura [illegible]
[illegible] significatione passiuū poni ut bellant. amazones [illegible] bellant. Nec [illegible]
[illegible] mouere [illegible] bellor [illegible] factum [illegible] compositū [illegible] actiuū. [illegible]
[illegible] debello et debellor [illegible] significatione actiuū ponit [illegible]
paugescit. [illegible] pauor [illegible] a celo [illegible]
[illegible] poniunt [illegible] actiua esse posse. et passiua ut [illegible]
to et [illegible] possum; [illegible] declinationes actiuū [illegible]
[illegible] poni [illegible] declinatio actiua et communis et deponentis
et passiua et aliud est actiuū [illegible] aliud actiuū [illegible] declinatione. [illegible]
Cumulo altitudine. praeruptus aquae mons. [illegible] Dehiscens. ualde hiscens. [illegible]
[illegible] aperit. ostendit. [illegible] capit aperit solū id nudare ostendere
Harenis et ab arenis [illegible] id est ab imo mouebat mare [illegible] arenis
ut [illegible] Tris latinū est [illegible] ium [illegible]
[illegible] ut pupiū. pupis [illegible] ut partis [illegible]
Saxa latentia [illegible] tempestate. [illegible] saxa inter africā et sardiniā [illegible] saxa
ob hoc itali aras uocant. [illegible] ibi [illegible] romanum foedus [illegible]
[illegible] illic esse uoluerunt. unde dido. Litora litoribus contraria fluctibus un
das. [illegible] dicta [illegible] Saxa uocat
ordo est quae saxa in mediis fluctibus itali aras uocant. Dorsum immane
eminens altum [illegible] mari summo [illegible] placido. In breuia et syrtes
id in breuia syrtes. breuia [illegible] uadosa [illegible] loca [illegible] uadi pedibus potest. [illegible]
syrtes. [illegible] duo [illegible] pars [illegible] magnitudine

suo habitu fuit orationis ostendit ut alibi uno sermone tu [illegible] celi numina
id tonitruibus [illegible] sonus similis est ruinis .. Nec latuere doli fratrem iunonis et ire
nis et ire .. dixit doli iunonis a fratrem iunonis [illegible] .. [illegible] uocat [illegible]
intellige [illegible] cardinales .. Generis fiducia uestri .. [illegible]
f sumpserit e aurora concubuit [illegible] nati sunt [illegible] loco fiduciam [illegible]
cum fiducia [illegible] bonis rebus sit .. [illegible] in malis .. Celum terras que [illegible] ordo est [illegible]
meo numine tantas moles tollere et celum terras que turbare .. [illegible] illud est [illegible]
non numina licet diuisa imperia teneant .. Uidentur tamen iuncte regni totius [illegible] potestate
in ipsa elementa que [illegible] fisica ratione quadam ratione iungunt ut ipsorum numinum
sceptra significant .. Iuppiter [illegible] fulmine .. Pluton cerebro .. Neptunus
tridente .. [illegible] cur in neptunum [illegible] elementis .. [illegible] ego
[illegible] loco sermo [illegible] irascere id est [illegible] metiris est ut alibi .. meme
[illegible] alibi .. Incipit effari mediaque in uoce resistit .. [illegible] affectibus tamen sermonis defectio
[illegible] motos prestat prudentem agit .. plures [illegible] inocentibus succurrere quam nocentium
delicta punire .. [illegible] melius est ut [illegible] trinacrii [illegible] pacem [illegible]
tandem sermo [illegible] plenus est [illegible] [illegible] dimisit [illegible] illum
[illegible] illo .. [illegible] simili [illegible] poena id est [illegible] quam troianos afficiatis .. [illegible]
[illegible] id est [illegible] irato .. Luetis [illegible] .. [illegible] hic sermo [illegible] pecunia descendit .. [illegible]
[illegible] omnis pene pecuniaria fuerit .. Maturate fugam e maturitate id est tranquillitate discedite quo
[illegible] iracundia tua id est [illegible] .. [illegible] troianis est [illegible] fugam [illegible] accelerate
[illegible] magnum [illegible] fuere [illegible] .. [illegible] forte [illegible] potuisse [illegible]
[illegible] .. [illegible] carcere [illegible] meruisse .. Immania saxa .. [illegible] bonum
dicebant [illegible] meliu .. [illegible] manes inferi [illegible]
Uestras eure domos [illegible] ut in [illegible] .. [illegible] saxa immania [illegible]
dolo [illegible] in forte [illegible] carcere aliquem [illegible] uestram domum .. [illegible]
[illegible] carcer [illegible] simpliciter intelligamus .. clauso [illegible] admitte uentos
[illegible] carcer [illegible] possidemus intelligenda sunt ut alibi [illegible]
[illegible] uidens .. Dicto citius nam que dicto .. [illegible] dici potest
Placat sub poetica licentia [illegible] Phisica [illegible] rationem .. [illegible]
tunus [illegible] commotum [illegible] erat .. [illegible] placat [illegible]
[illegible] maria .. Collectas [illegible] collegit [illegible] collectas fu
[illegible] id est [illegible] .. Cymothoe .. [illegible] deorum plerique de causis [illegible] ab ele
[illegible] noua dici uoluerunt maiores .. Cymothoe id est cursus fluctuum
[illegible] Triton deus maris neptuni [illegible]
[illegible] filius dea maris ab aqua salsa dicta .. [illegible] antiquum est [illegible]
[illegible] hodie [illegible] consuetus [illegible] multa alia [illegible] antiquitate [illegible]
[illegible] parasi dicebant .. [illegible] leuat leuis
[illegible] sciri debemus prudentem poetam
[illegible] orationem .. [illegible] undas [illegible]
[illegible] copulatam [illegible] ordine propositione [illegible]
[illegible] ita [illegible] una pars orationis [illegible] locutione .. [illegible]
labris illi dicebant [illegible] undas .. [illegible] curro [illegible] .. Notandum [illegible]
[illegible] pluraliter [illegible] ablatiuo [illegible] .. Ueluti in magno populo [illegible]
populi motum comparat .. Ideo [illegible] magno addidit [illegible] ubi [illegible] crebra seditio
[illegible] ignobile id est [illegible] nobile animum prudentium [illegible]

Trinacria sicilia est propter tria acra id est promontoria. libeum.. pachinum.. pelorum.. l. tamen
triquadra dicitur trinacria.. Heroes. uiri fortes semidei plus ab homine habentes ut acchilles
O. socii ordo est socii reuocate animos.. O. hic socios dixit ut et ipsis beatos.. ignari. pro im
memores et est acyrologia.. ignarus enim est qui ignorat.. immemor qui obliuiscitur.. ante malorum. et est.. O
passi grauiora.. ante magna uite. Uult enim eos meminisse superiorum ut presentia facilius tolerent.. et
hiis grauiora dare esse facta ut ostendat futura esse leuiora.. hic que sunt ad futuros.. Scilleam
rabiem exempla pro [illegible] ponere debemus uti loco in magnis periculis ponit [illegible]
pertant exempla.. penitusque sonantes id est ualde. et ualde sonantes accessistis id est uicinia.. et dat
accessistis id est passi estis hic pericula que hic fuere uicini.. Cyclopea saxa. et que cyclopes tulerunt
lecte et certe sicilia dicitur. In qua cyclopes habitauerunt ut ipse [illegible] alii curua hi habitant ad litora uasto
Possumus tamen et ethnam accipere. ut in iii. dicit. Nocte illa tecti siluis immania monstra perferimus.. mes
tuamque timorem [illegible] sollicitos facit ut mors pallida et tristis senectus.. [illegible]
tenete.. et est tropus [illegible] quomodo tenere [illegible] retinere.. Forsan.. Fortassis forsitan
forte. fors. unum significant. sed uarie propter metri rationem ponuntur. Olim in tempus futurum est
meminisse.. memini et sequentia accusatiuum regit. dicimus enim et memini malorum et mala. et iusta ratione
hec memoria obliuio contraria est.. et obliuiscor similiter. ut obliuiscere cedis et incendiorum et
obliuiscor iniurias tuas clodia.. Iuuabit. futurum tempus est hic ubi primum anomalia est nec enim iuua
bit sed iuuit facit uic. iuuit dimissa poetitas.. Uarios casus.. argumentum a comparatione
ne.. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fas regna resurgere troie.. figura est an dicta [illegible] aliquid intelligimus. Ecce il
lo illic fas ostendat.. Uosmet.. met. parelcon est. sciendum hic est has parti
culas. met. piam. te. ut egomet. quippiam. tute et similia ornatus causa pon
i et hic addubia. que additur ab illis. [illegible] partibus addi sit necesse est.. Item quo ad
modum probamus addubia esse que dicimus docte facio docte fecisti et mutato uerbo prima adiu
et sic et [illegible] particulas [illegible] ut egomet [illegible] uosmet ut mutatur canbit
sonis eadem permanent addubia sine dubio sunt. [illegible] uocem eas esse dicit.. Nulla
enim alia pars orationis admittit.. Notandum sane quod hec particule plerumque sua natura
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nec possu
mus has particulas naturam dicere. quasi sub. regulis [illegible].. Uoce.. [illegible].. pleonasmos est
quod sit cum addunt. superflua ut alibi. Uocem hic auribus hausi. Et hic oculis
egomet uidi.. Curis. cura dicta ab eo quod cor. urat unde [illegible] corde dolor est
[illegible] et male ualens. egros hic sunt egrotant [illegible] male ualent et
aeger est [illegible] et male ualens. Egrotus [illegible] corpore [illegible].. Spem id est letitiam est crebra sunt [illegible] quod
[illegible] animo egrotus corpore [illegible].. Spem. id est letitiam [illegible]. Nam. spe. letitia. [illegible]
[illegible] significat ab eo quod [illegible] id. quod [illegible] [illegible] [illegible] ut intelligamus ab
spe [illegible] [illegible] letitia.. [illegible] figura [illegible] ut [illegible] palma pertinet
eo quod [illegible] id. quod [illegible] ut [illegible] prima palmis. palma pertinet
posuit quod primum [illegible] ut palma.. [illegible] ad [illegible].. Accingunt studio separat
[illegible] [illegible] [illegible] dapibus [illegible] ambitiore [illegible] [illegible] [illegible] dapes
accinctos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] significat.. [illegible] ut templum
[illegible].. Tergora.. [illegible] ut [illegible] scilicet [illegible] abrante.. [illegible] [illegible].. Uiscera. nu
li. corpus significat ut [illegible] [illegible] [illegible] sub corpore est ut [illegible] albano.. [illegible] uisceratio da
[illegible].. Uiscera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pa
bat id est caro.. [illegible] [illegible] hoc uire hic [illegible].. [illegible] ideo [illegible] [illegible]
[illegible] ut carminis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible].. Ueribus ecce non
de his que in uno [illegible] indeclinabilia sunt ut ueru. genu. cornu.. Trementia. palpitantia [illegible]

huc.. Aena locarunt. quibus utebantur non ad elixandas carnes sed ad pedes lavandos .. heroicis tempori
bus carne non vescebantur elixa.. Tum id est postquam pedes laverunt.. Victu .i. cibo. unde et victores dicimus. Hic
dixit a convivio dicitur.. Fusi. pollicemur sermo est.. significat diffusi (?) ut hoc loco.. Implentur.
Impleo .i. ii. casus regit. Dicimus enim impleor illius rei.. et plenus laboris plenus ac pulveris ut
est plenus rumoris (?) et impleor illa re. ut hoc loco et alibi plenamque sagittis pharetris et plena
ipso. ab iure.. Ferine feras dicimus. a quo omni corpore ferunt a quo natali libertate in desi
derium ferunt.. Postquam exempta fames causa est in ingrata cibis fame excepta est id est fugata non
fluentia [illegible].. mensis que remotae quia apud maiores ipsas adponebant mensas pro discis unde est et
mensis est [illegible].. Quarum habebant mensas . una carnis altera pomorum.. Amissos non re vera sed
ut illo tempore putabant.. Seu audire vocatos subaudiamus deos et quantum questio est quod non flectantur
precibus. Aut certe hic dicit non sola pisse deos sed nec sepultam habere ad quam vocentur. Nonnulli
qui mortuorum umbras ad sepulchra vocabant.. Praecipue pius orontis qui pius.. Oronti pro
orontis.. ut illius achilli.. sed propter socios ut superius ipse vultu simulat.. Finis. et fabu
las et dicendi [illegible] naque paulo post.. Eneas nocte plurima volvens.. Et dicendum est quoniam
non respondit opere. Et occasum dies sed ad intellectum relinquere ut hoc loco. Aut negotiis tempo
ra significare.. Est hic poetica. Callopistia. nomina exprimere ut oratus
in arte poetica praecipit. Nec verbo verbum curabis reddere. quas plerique de translatione sci
tatis hic adseramt dictum. omnes sane ista continent tempora unius diei et turbo
Iuppiter aethere summo. Oeconomiam ista per mathesin. videtur ordinasse
Virgilius. Nam iove in altitudine sua posito cum venere significat quod per mulierem aliqua fe
licitas possit evenire.. quoniam Eneas in parte regni. a didone per occasionem
coniugii idcirco hic poeta finxisse.. Sane et illud animadvertendum quod prissime dextra
tiore venere fuisse cum iove. Sed significat sextum uxoris in felicem fuisse
Nam secutique dido interemit.. Sed mercurium facit. a iove deflente ad
occasum descendere id ad invidiam [illegible].. Ostendit amicitias quae de fore
sunt magno diutino tempore permanere. illud est lectum venere virgine po
sita misericordem feminam narci. atque ideo Virgilius fingit in habitu virginis
venatricis occurrisse venere filio. quod misericordem fecit reginam probavit
Eneas in venatione. cum ea permixta est aethere summo. quod summus est et purum aethera
epitheton. dedit. quod omnibus superior est.. Despiciens deorsum aspiciens sursum
piciens. sursum aspiciens. Notandum sane quod despiciens diximus diligenter igitur
significamus. sunt. Deduco et diduco. Nam deduco est praesentis.. Diduco vero divido
Velivolum.. duas res significat et quod velis volat ut hoc loco et quod velis vocatur.. Ennius. Na
ves. velivolas quod pendet ex ista. reciproca translatio navium et avium legimus et velos
pandimus alas et est de avibus nare per aestatem liquidam. cum natatus navium sint. Alae vero
avium et sciendum est reciprocas translationes esse et partis unius.. Iacentes ad in lon
gum expositas.. Aut quod est epitheton. terras. Nam cum cetera. elementa mobilia
sint. sola terra stabilis est unde et bruta. dicitur.. Lator plus cum pluralis numero plu
ralis. urbes significamus cum plurium vero unius multitudinis civitates intelligimus.. Sic
quod est sic. id est ista conspiciens.. Et libyae defixit lumina regnis. Poeco
Nomia. id. dispositio carminis.. Vituperabilem fuerat. si ex abrupto initium
faceret quod in viiii. fecit. atque ea diurna. p. d. p. s. que res tamen exciusat uno ser
mone. atque ea id eodem tempore quod solum est in ponitur. Hic verbo. bene. est ut
qui inducit iovem et de rebus humanis cogitantem et africa respicientem ad quam ut

melius tamen est seruire regulae.. Incepti responsis.. et aliqua [illegible]
[illegible].. Et certe antiqua est licentia communium praepositionum.. olli [illegible]
[illegible] non debet poni pro pronomine. nullis [illegible] illi natae.. Aliter olli. illi. significat [illegible] olli [illegible]
[illegible] oculos [illegible] Subridens [illegible] tale [illegible] qualis [illegible]
[illegible] serenum.. [illegible]
Serenat [illegible] ubi [illegible] positione [illegible] potestate [illegible]
[illegible] fulmine. pluuia.. [illegible] possumus dicere [illegible] ducat [illegible] tale aliquid
Iuppiter dicat.. Libauit [illegible] osculum religionis est.. suauem uoluptatem
[illegible].. Parce metu.. [illegible] argumentum. [illegible] purgare debemus [illegible] ad actionem
defenderet [illegible] hoc loco Iuppiter facit.. [illegible] obiecta purgat [illegible] ad [illegible]
Parce metu.. Elocutio usualis id est dimitte metum. [illegible] parce tibi parce [illegible]
Cytherea. omnia quae apud grecos [illegible] diptongon habent apud latinos [illegible]
peia. cytherea. aeneiadae. aeneas. medeia. medea. Omnia haec dicit Iuppiter ad [illegible]
ratione [illegible] auditor.. [illegible] parce metu [illegible] dixerat [illegible] manent immota
ta tuorum. [illegible] dixerat [illegible] genitor [illegible].. Et simul [illegible] dogma [illegible] ostendit
Nulla ratione posse fata mutari.. Tuorum troianorum et romanorum.. Fata tibi [illegible]
[illegible] immobilis ratio.. [illegible] tibi [illegible] Et certe [illegible] fata [illegible] Cy-
[illegible] urbem. [illegible] roma significat [illegible] magnum [illegible] Ut [illegible] dicat. [illegible]
oratorem. [illegible] addas [illegible] intellego. ciceronem. Et ne longa sit [illegible] adiecit
Et promissa Lauini moenia. Et certe [illegible] multi. Et [illegible] faciunt
Cernes. urbem. id est promissa Lauini. moenia.. [illegible] ad sidera caeli. propter illud.. caeli [illegible]
[illegible] arce.. Aeneas [illegible]. INNUMICUM CECIDIT FLUUIUM.. secundum ouidium
IN CAELUM RAPTUS EST.. appellatusque est. IUPPITER. IN DIGETES. Magnanimum..
magnus et paruus [illegible] mensurae [illegible] catacresticos adhibent
Hic id est Aeneas [illegible] ordo.. [illegible] bellum [illegible] Italia.. Tibi. fabor [illegible] hoc loco. [illegible]
curat [illegible] fata [illegible] uenerem dolentem [illegible] dicat [illegible] cunctis [illegible]
[illegible] abnuerat bello italiam concurrere teucris.. Remordet. sollicitat.. Arcanis
secreta. unde et arca. et arx dicta [illegible] secreta.. Italia. Italia [illegible] pro
positione more suo. [illegible] non [illegible] herbas [illegible] ad [illegible]
[illegible] terrae. [illegible].. [illegible] feroces contundet.. [illegible] fuerat [illegible] bel
la. [illegible] Ob hoc [illegible] uictoriam pollicetur.. Mores [illegible] moenia ponet. [illegible]
[illegible] ciuitas [illegible].. [illegible] mores dici [illegible] dubium
[illegible] latio. regnantem uiderit aestas.. Rhethorice. [illegible] breue [illegible]
[illegible] tempora diuisit [illegible].. Ordo [illegible] longissimus [illegible]
Sublimemque feres ad sidera caeli magnanimum Aeneam. [illegible] latio regnantem ui
derit aestas.. At puer. Ascanius.. prudenter [illegible] ostendit [illegible]
[illegible] dicendo. [illegible] regnaturum.. Cui nunc cognomen addit. secundum catonem.
historiae [illegible] Aeneam. patre ad italiam uenisse [illegible] agros
[illegible] latinum [illegible] pugnasse [illegible] latinus Turnum [illegible] ad mezen
tium confugisse. [illegible] bella renouasse. [illegible] Aeneas
Turnus [illegible] mistrasse [illegible] in Ascanium et Mezentium
bella. [illegible] singularem certamine dimicasse et occiso Mezentio Ascanium

Iuppiter [illegible]
[illegible]
[illegible]

iulū coeptū uocari . q(uod) p(ri)ma barb(a)e lanugine q(uo)n(iam) t(em)p(o)re uictorie narcebat. Sciendū h(ic) + h(ic) [illegible]
arcanū dictū . a phrygie flumine ascanio . uel q(uo)d sonantē arcaniū . deinde ilū dictū . a [illegible]
unū filiū p(ost)ea iulo occiso mezentio . de q(ui)b(us) no(m)i(n)ib(us) h(oc) loco d(icitu)r . de puer(o) arcani . cui n(un)c cog(nomen) iulo [illegible]
ilus erat . ab hac h(ic) historia ita directa u(er)g(iliu)s ut aliq(ui)b(us) locis ostendat [illegible]
potuerit h(ic) fecisse in illo loco . quo mag(is) italiā m(er)uit latere [illegible] . Ecce amphibolicos [illegible]
d(icitu)r [illegible] ad italiā p(er)uenisse . s(ed) h(ic) p(ri)ma [illegible] historia ficta e(st) . UT ILLUD ENEAS
uidisse carthaginē c(on)stat . an(te) lxx annos urb(is) rome c(on)dita . INTERCIDIU(M)
troie (et) ortū urbis rome . ann(i) fuerunt . ccc xl . cog(nomen) iulo . s(ed) [illegible]
no(men) d(icitu)r . N . cog(nomen) . (et) mag(is) ad familiā [illegible] . q(uo)m(odo) gens iulia . de origine
ducit . [illegible] cicero ut hequipa [illegible] huic no(men) fabule (et) ciceronis [illegible]
[illegible] obliuionis c(on)siderant (et) ciceroni . ut cui remulo cog(nomen) erat ut cicerone . ut [illegible]
dare meo no(n) de no(m)i(n)e [illegible] . melius [illegible] . MAGNOS ORBES . TRIA
(et) genera annor(um) . q(uo)d LUNARIS anni . xxx . dies . q(uo)d solstitialis . xli mensiu(m)
dicit s(e)c(un)d(u)m tulliū . MAGNUS qui tenet . xli . dliin . annos ut in hortensio . hos
annos q(ui) [illegible] magnus xli dliii . amplectit(ur) . Hoc loco magnū d(icitu)r
c(om)paratione lunaris . ut alibi . INTEREA magnū . sol . circū uoluit annū . Annus h(ic) d(icitu)r
q(uo)n(iam) annuus id (est) anulus q(uo)d in se redeat . ut in se sua p(er) uestigia uoluit(ur) annus . Et ANTOTOS
ANANEOSTE id (est) ab innouatione . UOLUENDIS uolubilib(us) ut sup(ra) . Ab sede lauini
[illegible] . uers(us) . uitanus nouicale [illegible] deserunt lauiniū . Et alba longa c(on)didit
[illegible] . uers(us) [illegible] ciuitatis . UI . m(ultam) . uirtute multam
dicta ab omine albe porce et situ ciuitatis . annos d(icitu)r . c . ea q(uo)d [illegible]
[illegible] . hinc id (est) p(ost)ea . TER CENTUM . q(ua)mo trecentos annos d(icitu)r c . scilicet ut q(uo)d ad ortū
regnasse c(on)stat sub albanis regib(us) . (et) c. p(re)scriptione d(icitu)r . (et) c. scilicet [illegible]
urbis rome d(icitu)r . nam q(uo)d donec . regina sacerdos marte grauis . Et c(on)stat [illegible]
[illegible] romuli (et) nume (et) tulli hostilii q(ui) euertit albā c. annos q(ui)b(us) parit roma
(et) alba regnasse [illegible] . TOTOS id (est) s(ine) intermissione . GENTE sub hectorea
id (est) troiana q(uo)d debuit d(i)c(er)e enea . diximus [illegible] nota p(oe)tica . hectorea [illegible]
[illegible] . DONEC regina sacerdos . historia h(ic) (est) . amulius (et) numitor f(rat)res fuerunt
amulius [illegible] repulit (et) filiū (eius) necauit . filiā u(er)o uestē sacerdotē fe
cit ut spe sobolis auferret . aqua se puniri posse cognouerat . hanc ut mul
ti d(icu)nt mars c(om)pressit un(de) nati s(unt) remus (et) romulus q(ui) (et) matre . amulius p(re)
cipitari iussit tiberi . Tu ut q(ui)da(m) d(icu)nt ilia sibi numen . amnis fecit uxore(m)
ut alii [illegible] oratius tiberis un(de) d(icitu)r uxorius amnis . pueri u(er)o e(x)positi uici
[illegible] . hos faustus reppit pastor . cui uxor erat . nup(er) meretrix
acca laurentia . q(uae) sus ceptos aluit pueros . hi p(ost)ea auū suū numitore(m)
occiso amulio in regna reuocarunt . q(ui)b(us) du(m) (et) eo . augurtū albe uiderent
imp(er)iu(m) [illegible] (et) captatis augurits urbē c(on)diderunt . (et) remus p(ost) [illegible] uultu
r(es) uidit . romulus p(ost)ea xii . q(ui) p(er) bella . creduntur [illegible] remus . Et d(icitu)r
Romi . noie romani appellat(i) . UEL h(ic) p(er) romo . romulus dicere(tur)
blandimu(m) generis factū (est) . q(uo)d gaudet deminutione . q(uo)d h(ic) a lupa . d(icu)nt al(ii)
id nutriti . fabule h(ic) celandū auctore romani generis [illegible] singunt
nec [illegible] . Na(m) [illegible] meretrices lupas uocam(us) . un(de) (et) lupanaria . Et c(on)stat h(oc)
animal . in martis (esse) tutela . REGINA . regis filia . abusiue d(icitu)r . more poetico
ut alibi . regine [illegible] amore . id (est) regis filie [illegible] . MARTE grauis
id (est) grauida ut n(on) i(n)sueta grauis temptabunt . INDE . id (est) de [illegible] . FULUO . tegmine
id (est) pelle lupe q(uo)d uteba(n)t(ur) . more pastor(um) . (et) h(ic) multi reprehendu(n)t

cui nutricis tempore usus sit quia femina ratione perierant. t falsitate fabule t ex-
plo iouis qui capre nutricis usus pelle. Recipias forte. Remo [illegible] per ci-
morte nata constat pestilentia. Unde oracula consulta ducitur placandos esse manes fra-
tris occisi. Obqua re sella curulis cum sceptro et corona [illegible] regni insignibus
rex iuxta pacientem aliquid romulum ponebat. ut pariter imperare viderentur. Unde
Remo cum fratre quirinus iura dabunt. Romanos ipso de nomine dicat. porte nam dat
roma [illegible] romanos. Urbis illius vester non [illegible] enumerat. Denique tribunis plebi
sed addat ut ait uarro. [illegible] non aurus enumerare [illegible] leuarus [illegible]
de pectu urbis loquitur [illegible]. Nec metas rerum nec tempora ponit metas. ad terras re-
tulit. tempora ad annos. Liuino et [illegible] albe fine [illegible]. Romanis tribus [illegible]
tum. quia [illegible] [illegible]. Non plenum [illegible] bono moliris sidere clarus. [illegible]
iuno. Tolerabilis si iuppiter [illegible] ut supra [illegible]. [illegible] bel-
lo punico [illegible] ut ait ennius placata iuno coepit fauere romanis. [illegible]
[illegible]. q pax omnis iudicio toga [illegible]. [illegible]. Nec colobia nec
calceos habebant. togas [illegible] feminas habuisse. [illegible] uiuos
tendit. [illegible] ab eo [illegible] uulgo mauorte dicitur. Sic pla-
citum [illegible] lustris quinquennis. [illegible] olympiadibus
computat tempora [illegible] erant. [illegible] roma [illegible]. Lustrum dictum [illegible] quinquennium
unaquaque ciuitas lustrabat. Domus assaraci [illegible] familia troiana. [illegible] assaraci. capin
tenuit. capis anchisen. [illegible] eneas ductor romani [illegible] mirmius qui achia
uiuos. Phthia [illegible] achillis patria. Micenas agamenonis patria. [illegible]
ludo respondet. [illegible] romanos [illegible] tempore [illegible] qualitate carmi-
nis [illegible] ad laudem [illegible] catologo [illegible]
[illegible] iouis allocutio. [illegible] obiecta purgat. partim aliquid pollicetur. Pulchra.
alludit [illegible] uenere. Troianus [illegible] cesar. troianus. Cesar. hic
qui dictus. Gaius iulius cesar. Gaius prenomen. Iulius ab iulo. Cesar [illegible]
[illegible] natus [illegible] auus [illegible] in africa manu [illegible] occidit [illegible] qui.
Cesa. dicitur lingua phoenorum. Fama [illegible] ad laudem dictum
[illegible] cesaris [illegible] Re uera [illegible] britannos [illegible] oceano [illegible]
[illegible] ludi funebres [illegible] adoptiuo filio [illegible] stella me-
dio die [illegible] honorem apparuisse [illegible] Unde ecce dionei [illegible] cesaris
astrum. [illegible] alexander [illegible] olim [illegible] Celo [illegible] spoliis
orientis. [illegible] pharnace mithridatis filio. qui re uera [illegible]
[illegible] Cesarem [illegible] ptolomeum [illegible] plaga. honustum
[illegible] honustum onerata [illegible] oneratus [illegible] ponderis. honustus [illegible]
ipsius honoris [illegible] spolia. de hostibus [illegible] oneratus aspiratione [illegible]
ab onere [illegible] honustus [illegible] ab honore [illegible] aspiratione
[illegible] Accipies. secura [illegible] mortem cesaris [illegible] uotis
[illegible] uocabitur. [illegible] cesaris [illegible] regnare coepit
clauso iani templo pax erat [illegible] templum [illegible] clausum. [illegible]
[illegible] bellum punicum [illegible] bella actiaca. [illegible] tempore
pax quidem fuit [illegible] ad [illegible] bella flagrauere ciuilia

compater compat[illegible] [illegible] nemo [illegible]

Europ[illegible] [illegible] ut diximus [illegible] bella [illegible]

Philippis [illegible] pompeii ab augusto [illegible]

Antiq. licentia. [illegible]

[illegible] accatiue [illegible] ne [illegible] catene

nodi plures.. mali [illegible] mercurium [illegible] cicero [illegible]

[illegible] plures de ee mercurios [illegible] deorum [illegible]

[illegible] ignorat. simul. allusit [illegible] caduceator [illegible] iunior pa.

sola [illegible] hospitio adhospitium. [illegible] dido [illegible]

[illegible] multo magis [illegible] de uoluntate. [illegible] certe [illegible] troianos

[illegible] sponte [illegible] necessitate adfinit uenere [illegible] ignorabat dido. illo

[illegible] suadendam erat causa fuerat [illegible] securam troian

[illegible] lybicos [illegible] ut diceret dido

eos ad italia tendere.. [illegible] illud [illegible]

[illegible] per sacerdotes [illegible] dicentibus credidit [illegible] furente. quid

delubra iuuant.. [illegible] metafora [illegible]

[illegible] tarde adoptos suos recurrant. mercurius. octa

uo decimo die [illegible] suo [illegible] POEMA ANTICTIKON [illegible]

phemi. uolente deo ioue [illegible] mercurio [illegible] praecipue.. [illegible] teucros.

[illegible] ut diximus [illegible] nocte. dicta [illegible] sollicitum

alma. lux dicta [illegible] alat [illegible] alma certe [illegible] nos alat. [illegible]

[illegible] physici dicunt omnia [illegible] crescere [illegible] gelidi

[illegible] nocte reponit.. [illegible] miraculo posita [illegible] ut plinius [illegible] locos loca

[illegible] in nouo [illegible] locus tamen dicamus [illegible] loca [illegible] loca

[illegible] casum suum retinet [illegible] [illegible] loco. [illegible]

tat figura [illegible] ut [illegible] allabi oris.. oris [illegible] posuit [illegible]

[illegible] pluas ponunt [illegible] tenebras [illegible] dubitarent omnia

cernat sculta.. [illegible] ordo [illegible]

parenthesin dicta [illegible] sedet [illegible] nemo

[illegible] prooeconomia [illegible] ad causam [illegible] tenebit [illegible]

[illegible] curuo [illegible] celum [illegible] loco.

ut alibi. castros [illegible] medio [illegible] spatio [illegible] rupe cauata..

[illegible] speluncae.. comitatus achate.. diximus [illegible] ach

[illegible] comes. uana [illegible] fingit [illegible]

[illegible] ethimologia.. achos [illegible] sollicitudo

[illegible] comes.. bina. [illegible] bina

[illegible] ad eneantem. antiquus mos [illegible] ut diximus. bina [illegible] duobus po

[illegible] duplices.. lato ferro [illegible] lati ferri. [illegible] pulchra

[illegible] ple.. Oliua. silua [illegible] uocant. poete uocant siluam

uel eluserit [illegible] uenerem cuncta portant & multi uolunt Aeneam in horoscopo uirginis habuisse [illegible] in media illa uirginis habitu uenerem & poeta facit occurrere [illegible] dicimus uenerem
iustitiae [illegible] & misericordis portant feminis [illegible] mulierem felicem [illegible]
,, [illegible] in aenea .. Uirginis os [illegible] uultum & amictum .. Dardanie lacenae [illegible]
[illegible] laconis ubi sunt puellae uenatrices .. Reddit habitu. uirgo cursu [illegible]
,, scilicet propter uenatum .. Threissa. thracia [illegible] solutio .. Nam threissa facit [illegible]
pholoe .. [illegible] threissa [illegible] facit illud [illegible]
[illegible] non potest recipere solutione .. Threissa [illegible] dipton [illegible] resolutis .. Fatigat
,, suo scilicet cursu .. Harpalice .. haec [illegible] patre captum [illegible] multitudine
collecta [illegible] celeritate [illegible] flumina [illegible] celeritate [illegible]
Multum [illegible] epitheton fluminis eius addidit laudi .. Puteti id est [illegible]
[illegible] noua ratione [illegible] passiua declinatione utimur in actiua significatione in hoc loco
,, Cum [illegible] actiua decli[illegible] passiua [illegible] significatione ut ille me [illegible] .. humeris ut ostendat esse
,, uenatrix .. habilem. aptum secum [illegible] pyrribus suis .. Coma diffundere
ut diffunderet .. [illegible] figura [illegible] sic alibi [illegible] magnum dat ferre talentum. Unde da
bibere. usus. obtinuit .. quod facere non debemus. Ne. duo uerba iungamus in poemate
Nuda genu. id est nudum genu habens. ut si dicas bonum animum [illegible] figura [illegible]
,, quod diximus fieri [illegible] tempus & casum accaum .. Et nodo sit quis [illegible]
,, [illegible] recurrant .. sinus collecta. ut oculos [illegible] .. ac prior [illegible]
,, [illegible] .. heus nec [illegible] uocatoris .. [illegible] dolentis .. ut. heus [illegible]
,, errantem [illegible] .. succinctam [illegible] in cingulo habentem [illegible]
,, [illegible] ut pleraque .. maculosae lyncis .. lyncis [illegible]
,, cereris triptolemum ut hominibus frumenta monstraret susceptum hospitio [illegible]
[illegible] gloria tanta [illegible] cogitaret. Unde ob hoc re irata ceres
[illegible] lyncem feram. uarii coloris ut ipse uarie [illegible]
,, [illegible] lynx. ut. pan. [illegible] cursum. clamore
,, [illegible] .. pleraque duo [illegible] cadunt [illegible] significant ut hic.
Uidistis [illegible] ad uocem [illegible] responsione colligit .. Orsus .. [illegible]
,, coepit .. aliter. finit ut sic iuppiter orsus .. O. quam te. quam dea sit. dubitat
,, [illegible] dea esse [illegible] .. Uox hominem sonat. [illegible] figura [illegible] .. O. dea. certa conclusio
[illegible] syllogismi qui constat ex propositione. assumptione .. conclusione .. Non [illegible] nec
,, uox. nec. uultus mortalis [illegible] .. Certe ut. dea sit .. An phebi soror
,, diana. [illegible] uenatrix [illegible] .. [illegible] significat per locos & qualitate habitus [illegible]
,, [illegible] nymfas [illegible] .. Sis felix [illegible] .. felix [illegible] felicitatem [illegible]
quae facit esse felicem .. Imbolet. sis bonus [illegible] uirgilio adiura
troianis [illegible] .. quae potuit infelix id est adiura troianis .. Leues id est
,, leue facias ut [illegible] tridem .. [illegible] seu. diana. seu nymfa
,, quo sub celo .. in sub qua parte celi .. [illegible] epicureos [illegible] plures [illegible]
,, [illegible] esse celos .. tandem .. in loco uideat .. tandem [illegible]
,, cor [illegible] pleraque adornatum [illegible] .. Hominis locorumque [illegible]
metrus uersus .. Unde plus [illegible] .. Aquotiens sit debet [illegible]
[illegible] a uocali [illegible] ut in loco ut in loco .. [illegible] mercurio
[illegible] uoce [illegible] color [illegible]
,, [illegible] uocalium [illegible] .. [illegible] cura [illegible] .. [illegible]
,, ut sequens uersus a uocali incipiat .. Hostia. [illegible] .. hostiae dicuntur sacrificia

q̄ ab his fiunt q̄ in hoste [illegible] sacrificia q̄ p(ro) uictoria fiunt [illegible]
dit auctoritas.. Honore id sacrificio.. [illegible] numen [illegible]
certe q(uo)d paphis uenerem q̄ cipri colebant [illegible] sacrificat [illegible] floribus.. Dignior digna [illegible]
iudicio [illegible] anchise ueneris [illegible] purpureo. q̄ pulchro
q̄ roseo colore.. Coturno.. COTURNI. sunt calciamenta uenatoria crura [illegible]
centia. quos [illegible] pedi ideo [illegible] usus est [illegible] Romam [illegible]
Punica regna uides hic [illegible] Tyrios [illegible] Tyrios [illegible]
diximus de uicino mutant.. Agenoris urbem [illegible] Agenoris [illegible]
[illegible] fuit.. Fines lybici. [illegible] dubia dicta [illegible]
[illegible] dicendo libicos fines.. [illegible] Intractabile [illegible]
bile. [illegible] Germanum [illegible] in loco [illegible] auditoris [illegible]
[illegible] uenit de [illegible] Longa est iniuria id. causa ab eo [illegible]
ut [illegible] uultu simulat.. Ambages id circuitus.. [illegible] longa
est historia cartaginis.. Huic coniunx sicheus erat.. [illegible] poeta [illegible]
uenit [illegible] in metro [illegible] dat mutat ea. [illegible] aliquid mutilat. [illegible]
Sycheus. sicarbas. dicitur.. Belus didonis pater. Metthes..
Cartago.. Carthacha.. ut in libro de historia [illegible] Sicheus
[illegible] in loco [illegible] licentia [illegible] nobis
lica [illegible] parte [illegible] mutare natam [illegible] appellatur [illegible]
[illegible] ut sicano. [illegible] a sicano
[illegible] Omnibus augur [illegible] romanorum
[illegible] faciebant [illegible] Tri. adu [illegible]
[illegible] sceleratior [illegible] polynice
[illegible] in loco [illegible] Impius [illegible] impium [illegible]
Securus amor. Germane [illegible] amorem sororis [illegible]
[illegible] sicheo [illegible] dido [illegible] amorem in
[illegible] ad uoluptatem [illegible] securus amor.. [illegible]
Lusit amantem.. [illegible] fallere posset amantem.. [illegible]
pygmalionis [illegible] malitia [illegible] amantem fefellit.. Uana spe [illegible] dicebat
eum [illegible] Lusit decepit.. In somnis [illegible] somnum [illegible]
[illegible] peculi [illegible] peculii.. [illegible] somno [illegible] somnus [illegible]
[illegible] Crudelis aras.. EPITHETON. [illegible] Nudauit indicauit.. Celerare [illegible] celeriter abire ut [illegible] currus celero
Suadet [illegible] solutio dicendae.. Thesauros [illegible] Atlas. [illegible]
[illegible] pallas [illegible] In oblivis [illegible] formosis [illegible] forma ut
[illegible] speciosior.. Ignotum argenti pondus et auri, [illegible] ignorabat
dido. [illegible] ad magnitudinem [illegible] nullus [illegible]
portare potuit.. His commota [illegible] omnibus.. Oderant [illegible] me
tuebant [illegible] Odium crudele tyranni [illegible] tyrannum.
odio [illegible] Pygmalionis [illegible] pygmalion. Iam suas [illegible]

eq̄r id hellespontum .. ostendi .. ostendi sm physicos q̄ dicunt terra inferiorem esse q omeg
contine sup illud ÷ ꝑ contine lun ÷ humilemque uidemus italiam .. dea monstrante uiam .. h lo
co fictum tangit historiam q plexe artis poetice apte n pot ÷ ponere .. na uar
ro dicit . exq de troia ÷ egressus eneas uenerit eum p die cotidie stellam uidisse
donec ad agrum laurentem ueniret in q eam n uidit ultimo q re cognouit terras esse
fatales unde dicit uirg matre dea monstrante uiam . lucanus ideo in nu po
etarum esse n meruit quia uidetur composuisse historiam n poema n sic uirg nec
cit locutiones .. data fata secutus scilicet a ioue .. ignotus dicit ÷
qn .. na contrarium ÷ ꝑ dicit . fama super ethera notus .. hinc particula . qn ..
q uirg frequentat . sub then ut excultat amazon . qn amazon .. pagro ..
.. p .. hic . accentum .. na . a . quae . longa ÷ s n solida positione .. muta
cum liquida quotiens ponuntur . metri iuuant n accentum .. europa
atque asia . plus q orbes in . iii . partes diuisit absolutum ÷ q si eu
ropa tm ÷ asia intelligimus . maiore dicit ut sup' uenus .. cunctus obtia
lia terrarum cludit orbis .. dolore ÷ q narrantur enee a certe
suo dolore .. equum est ÷ mihi filii ipsa mouere .. ignaris et ple
raque successionem reddidit poeta ut dignitatem faciat uti loco
audierat uenus sum pius eneas fama sup ethera notus et c .. dicit tn
[illegible] . amissis . obliuiscere [illegible] ÷ [illegible] ratione [illegible]
nos bella suscepisse .. a credo tuis celestibus .. litotes
figura contrarium significans id credo te esse carissimum supis
celestibus h fpitha platone dicit [illegible] firmant uiuos esse su
pis caros .. mortuos uero inferis .. unus uir . depallante .. ne
ia . celestibus illis debente .. ite .. o . in manes terre boni
quam superis aduersa uoluntas .. cos [illegible] duras uitales quibus [illegible]
sed aliud uita . q recipez sps mu . un [illegible] constat omnia . zerc .
uocat . a no the cwhc . id est a . uita .. carpis accipis ut
placida carpebant membra quiete .. tyria . cartagine a
colonis .. aduenerit urbem . [illegible] colonia . ut sup .. pge . in [illegible]
h ÷ h [illegible] sola sit cura .. na ubi arte sit nauis .. reduces pe dom
q picula euadunt . pro terra ut reduces illi ludunt .. scilicet
p pericula illata ab aquila .. uis aquilonibus q ꝑ q ad africa
it uitium . ab alto caepit esse serior .. uani . parenthesis
r pallas est ÷ id uanum augurium ut dare clasibus austros
obscurum sola . sub nocte p . ipsi soli ibant .. a certe ua
ni parentes qui res falsas h inanes docent p hoc decipe

pler[que] ostendit augurium multi uolunt. [illegible] amore parentum [illegible]
tenuitudine effecti [illegible]. Superflua libros docent. Bis senos cicnos. Cicnos
nauibus comparat. Aquila tempestati. [illegible] considerande sunt ...
auis [illegible] uolantes ut [illegible] columbe ... Cantus ut in oscinibus que nec omnes omni...
bus dant augurium ut columbe ... nunquam singule uolant ...
solis [illegible] ... ostendit [illegible] augurium
Item Cygni nullis dant augurium ... ornithogonia. Cygni augurium
nautis gratissimum ... nunquam mergitur undis ... Letantes ...
aulis ... agmine uel acie impetu ... Agmen ...
Iouis ales aquila ... Ganymede ... amicam et ... amicabant
... fulmina ministrasse ... ideo fingitur ... calopus. Adeo
ut et oua ... lapidem
... sub alta saxa. Capere
... caput oculis ... Cohors.
... omnis auis colli longioris ... ordine uolare ... pondus
capitis ... cauda ...
loco ... premat ... incolumi ... hoc
uolatu imitantur littera ... ut lucanus ... littera penna.
Cantus quod dederunt ... Pupes ... Tropus ...
doche a parte totum significat ... Lepidum caput id lepidi ...
Ostia ... fluminum ... ostia ... portu ...
Auertens ... aduenit ... Rosea pulcra. Ambrosia ...
... ambrosiam ... diuine come
Spirauere. ... uestis defluxit ... collecta fluentes. Ille
... uera dea ... dubitabat. Matrem ...
et ... dea esse ... Fugientem celerem ...
natum ... Kata to sopomenon ...
... oculis ... uidendas ... obtulit. Tu ... Iuno ...
Troianis inimici ... tellus ... Maior ...
fuerat salutatio. ... Ilion ... Varro ...
sint omnes eos honore ... corporis partem ...
... uoces ... multe ... locutiones ... loco ... multe
... sufficientis. ... tenemur ridiculum
... addas ... uirum ... Fronto ...
... elocutionis ... una pars plena ... quis ...
mulieris ancille ... ancille ... ancille mulieris ...
superfluum mulieris. Ancille ... ostendit ... Talibus ...
curare ... superiore ... accurare ... superiore ... Obscuro
aere id nebula ... Circumdea fudit ... sermone

aliquid reponimus ut alibi. sepe. subiecta [illegible] corpore. Cum
simplici nimis est. atque cum faceret [illegible] Longius post
certe causas scilicet ne sepe narrando [illegible]
renouata dolore est. ipsa a passu. cum [illegible]
THETON.. Sabeo arabico.. Arabia [illegible]
qua pars est Sabei. ATTO TORCABIN. id [illegible] Turreta
lent ars.. Septem quam retentibus [illegible] flore
uerere.. Sertum. tenacium.. ut [illegible] loco [illegible] capul. in
capite et dolapru. lacebat.. Sic [illegible] corons
Corripuere uiam. officium suum. celeriter arripuere [illegible] Plurima
id. longus. Item cui plurima certunt. Item. cum senecte plurima [illegible] lon
ga. nata est.. Aspectat.. rem insensibili. dat sensum.. Magalia. [illegible]
Nam debuit. magalia. dicte quasi. magar. non magal. [illegible] lingua uilla
significat.. Ardentes. feruentes et ingeniosos intellegunt. Nam [illegible]
id in ignem ingenio. carentes dicunt [illegible]
TOR. ECTAI.. ducere muros edificare. moliri [illegible] ostendi
re. Optare. eligere ut o regina quo optas.. Tecto. [illegible] nota [illegible]
ra.. Sulco. fossa.. Ciuitas et non domus circundatur sulcis.. Legunt. eligunt
Portus effodiunt id cothona faciunt.. Alta. theatri. fundamenta
hinc futura magnitudo cognoscitur.. Aestate noua. [illegible] noua [illegible] adulta
et precepti. sine fallacia.. Florea. pro florida.. Sura [illegible] dicit. Aferer
e [illegible] sermone latinum.. Exercet. fatigat ut exercent fetus.. Subpole
sole.. Gentis fetus. apium [illegible] Liquentia. defecata sine sordibus
ut nec [illegible] tam dulcia quam liquida et pura. Nam dura mella [illegible] melli
ora.. Stipant densant translatio a nauibus [illegible] populi [illegible] pontes [illegible] qua
stipant dicit.. Distendunt implent.. Nectare melle [illegible] similitudines
similitudine.. Cellas fauorum cauernas a celando et a similitudine cel
la appellauerunt.. Agmine [illegible] impetu.. Ignauum [illegible] in duritie
Nam [illegible] nauior dicitur.. Fucos [illegible].. Apium multa sunt genera
[illegible] apes uocantur orte de bobus.. Fuci. de equis. Crabrones de mulis
Uespe de asinis.. Fucus [illegible] maior. ape. minor crabrone.. Pecus
dicit. omne quod humana lingua et effigie caret.. Oratius.. Omne cum proteus
pecus egit.. Presepibus aluearibus [illegible] translatio [illegible] Ubor
[illegible] feruet. Feruet. [illegible] celebrat ut [illegible] fragrant. cessat
sciendum sane [illegible] in hac uacare [illegible] comparatione. Nam [illegible] apum labor
custodie [illegible] fucos comparat expulsio.. O. fortunati.. o. fortu
nati quod id faciunt quod ipse desiderat.. Fastigia [illegible]
alibi. [illegible] significat ut [illegible] gradus.. Suspicit. mi
ratur [illegible]. despicit [illegible] significat.. Mirabile dictu [illegible]
[illegible] cunctis latebat.. Neque cernit ulli neque [illegible] ab ullo cernitur [illegible]
ut scribit uarro [illegible] scribere te uarius.. Lucus. ubicumque [illegible] lucum
ponit semper [illegible] consecratio.. dicit [illegible] heroum animas lucos tenere.. Urbe

media.. Effodere loco signum historia talis est q more suo uisitati fictum dicun
tur. Dido cum tyriis fugiens ad insulam iunonis illa accepit oraculum & sacer
dotem cum se abstulit ... pater crederet primum sibi cartaginensium sedes
quae cum uenissent sacerdos elegit locum faciende urbi q effoso caput bouis i
uentum e quod cum displicuisset q bos semper subiugatus e.. Alio loco. effoso ca
put equi inuentum placuit q h animal. licet subiugetur bellicorum tamen e
& uincit plerumque concordat ut ipse plenissime alibi.. Bello armantur equi bel
lum h armenta minantur.. in quo tunc cartago olim fuisse dicitur.. illic quoque iunoni
templa fecerunt. Unde & bellicosa e cartago per equi. omen.. Ac
fertilis per bouis omen. Regia iuno ut diximus tangit historiam.. Mon
strauerat.. e monstro dederat.. Facilem uictu.. propter bouem.. Sidonia.
f. tyria.. Numine diue.. aut simulacrum quod aureum fuit & numen
p. simulacro posuit. & numen p simulacro posuit. aut uult osten
dere plenum esse presentia numinis templum.. Aerea ... Magis
ueteres usu habebant ... religioni magis apta e h materies. denique
flamen dialis aeneis cultris tondebant.. aut certe aerea facta
significant ... tempore q h templa sunt. aereum seculum fuit
foribus.. fores pro dicit q foras aperiunt. ... ualue h
e ... domus q iano consecrata e omne principium ... iani
hostia uocant generaliter ... ualue sunt ... usus ista corru
pit.. Cardo. dictus quasi cor ianue q mouetur.. Timore. multi quer
cur. p. uisa matrem. qui timuerit quod tamen alii sic soluunt ut dicat nec
te adhuc enean uenere quam uiderat esse credidisse quia ut ipse putaba
bat agnite nulla uerba protulerat. s uera solutio h e nec de afrorum
moribus uim nec formidat eneas ... classe liberata dixerat filio. scien
dum tamen e iurgio esse obiecta purgatus ... ut h loco.. Lenire. sane
sciendum cum ... penult longa e & ipsa accentum retinent ... in penu
lt. breuis e & perdit accentum q ut supra diximus. Unius obnoxa
... uocalis uocalem. sequens detrahit longitudinem precedenti. s hoc
in metro ubi necessitas cogit. Nam in prosa & natura sua & accentum
retinent. Nec.. linii. tria. a fine habet accentum q penult. breuis e
Aurea. ... aurea q in ... satis audacter salus sperat.. Adflictis de
afflictis. confidere.. fido & confido. datiuo regit ut confidere. nocti..
quod fortuna sit urbi. felicitas.. artificum q manus inter se. h e ha
bebat artificum coparationem.. Ex ordine hoc loco ostendit omnem
pugnam esse depictam ... diomedes gessit. aut achilles
& quod excusatur. eneas si certa fortibus uictus.. Totum uulgata p orbem
q europa tenuit.. Asia. passa e.. Africa iam depingit.. Atridas
atrei filios. agamemnonem & menelaum.. ... Nam philis
tenis filii. fuisse dicit.. Saeuum. ambobus. achillem atque. tres

pbatio penne · pbatio pennarum

a x r̃ bc

x

Q̃ e̅ depidas p uno accipe q̃ unius partis constat fuisse.. plena. laboris
plenz teni meliz uimtre tbi plenz primas sū.. En pamz. l aur picturis e pqua
h imago e ipse ostendere pamz.. st hc et sua pma laudi.. omnis enet sollicitu
do de moribz aspos e quā nc piete ɔteplatione depont. Quitt bella depingunt
ɔstitute delindunt 7 miseratione ɔtingunt.. sua id ɔtrua.. laudi. uiretei
ut meriti glaude corona.. mortalia id adūra qbz ɔstat subiacere mortales
Solue metū collectio e Nā ubi· inpitur pmia.. adūra miseratione merentur
ptre formido depont.. fere. p. ueene. Nam epithetone pictis
a q caret corpor q imitat plenitudine.. a q nullz e utilitas.. elu
minat uultū Tapinosis e q dr humectat largo. Nā flumine e flubre
id fluxu· ipso.. pyrama circū abusive ntt circa pyrama h e arce e circa
troia bella gerebant.. Troiana iuuent, diffinitio e herectoris ut illud
acer· coras.. Phryges.. b. ubiq iurgi pngoru qlitate dat troianis 7 noa
Nā timidor phrigas uocat.. dardanidas generosos.. laomedontiadas p
fidos.. troas fortis.. hectoreos qq fortes. Currum achilles ut ho
mers dr. Nā illr currus terribile quidda fuisse.. Rhesi.. Rhesus
rex thre fuit qui ē ad troie uenisset auxilia claustra q ia portis ten
toria locauisset i litore. dolone troiano pdente q missz fuerat spe
culator. ā diomede 7 ulixe e ī tfectz q 7 ipsi speculatu uenerant. ab
ducti q st equi qbz pendebant fata troiana.. primo somno pr parte
noctis ut libra die somni q parte ubi fecerit horas.. Tydides diomedes
b. ulixen. celat. ppt. eneam ut Juerim.. ardentis candidos significat 7 uelo
ces ut gnobz igneā plantis. Xanthū flū troie.. Uersus. Troilz ar
mis.. Uersus h h troili. amore achillen ductū palubris qbz ille de
lectabat obiecisse q̃ ē uella tenere captz ab achille ī suis amplexibz
fuit.. fugiens. fugere uolens accepto ia uulnere.. atq impar.. deq dic
tū sī pue ~ n ett.. ɔgssz. ɔgdior: tibi sic pugno. t. dimico e ɔgdior tec
pugno tec. dimico tec.. dicimz hodie. Curribz falcatos ut sem
org.. Nam. sm tectore. nā corpz herebat.. lora tenens tam
mortuus.. uersa. tracta.. Inscribitur dilacerat.. plauz. corpz
tuii ursys ulmar inscriba.. hasta hosti, relicta q ī fixz thebat
Interea· dū h gerunt.. ɔfatis oportune ā matribz ferunt adtē
plu.. n equs id inque. Iliades sm ut alibi. clamus n equis deterit
passis. pars e a. pandor. ideo h nfat pam, eufonstaura pl erq.. n.
h. n. ut tusus ut n obtura adeo. j. p. p. h tonsz tn ā tondor tuer
tunz.. Nacz 7 passz. n. penniz nunq accepimt.. Peplū e pepalla
picta. femmea minerue ɔsecrata. hodie tn multi abutunt. h noē
Suppliciter tristes ut decet rogantes.. & b addidit suppliciter 7 tr
iracundia 7 pgrauitate 7 religionem 7 pdolore tristes fuim
Tunse pectora. ut oculos. suffusa.. Diua iratā. ne ettporat
ɔtēt. sit simulacs sic alibi tdiua dicente iam dudū aufatuetur
Amo. diuersa ñ iratā intelligas.. Circū iliacos.. ap ducitones
multa adtenpū ñ adaspectū posse referri. T. tt tractu itelligimz

Saudoum y

non specta sed spicere unde mulcere alienos et corpora fingere leonis .. Ipsa dum [illegible]
forma usque est frequentatiua per quam ostendit quod sepe non semel dixerit. Exanimumque auro corpus
inermus et inermis .. Exanimis hic est mortuus ut hic indicat locus .. Exanimatus est timens
ut exanimata sequens impingere armina muris .. Manusque tendentem inermes. Ipsum supplicem
supplices ut alterius tendamus inermes .. Sane secundum historiam tertii qui sit
Priamum esse ad supplicandum tentorium Achillis secundum [illegible] dormiente Achilles Hectorem
uisse ut pro filii corpore precaretur et eum potuisse occidere. Sed quia principibus consuetudo
agnouit Achiuis. Latenter proditionem tangit. Ipsumque sese agnouit ostenderet
in et fortitudinem est inter hostium tela ut diximus. Eoasque est naturale lora est .. sic etiam
Trais secundum eum ea uocatur Persis ut primo surgebat Eoo .. Memnonis arma qui
Titonis filius Laomedontis raptus ab aurora filium suum memnonem. Et ipsa presentem
ad troiam misit auxilio .. Nigri hic de Ethiopiis uni prima consurgit aurora .. Arma
ma uulcania .. Amazonidum. diminutio est principalitatis sicut scipiadarum
scipionibus .. Sane amazones dicte sunt quasi simul uiuant sine uiris quasi andrew
cas quia unam mammam exustam habeant .. Harum iam nunc esse fertur extinctas patri
ab hercule parti ab achile .. Peltis. scutis breuissimis in modum lune iam medie
Penthesilea. furentem ideo dicit quia sorore sua inuenatione sicut simulans peccet
ud ferire et sepulturam tangit. Nam furor bellicus est .. Aurea. amph
bolon est iam ambiguum utrum ipsa aurea an aurea cingula .. Sciendum
plerique amfibolia metri ratione dissolui. ut aurea composita sponda dido
sit .. aurea ad sponda referas ne secundum usus .. Exerta nudata. Nudam
quam aduisserint mammam .. Uirgo etate ostendit et sexum .. Obtutu aspe
ctu .. Iuno. hic est Iunonis hic est singula mirabatur .. Forma pulcherrima
ut pulchra plus .. Stipante caterua .. Adhuc cum regina prima comparatio qua
utuntur multi. Nescientes excepta parabolis et comparationibus assimi
pras non semper usquequaque conuenire sed in toto omni parte in toto alia conuenire
Eurote fluuius lacome .. Cinthi mons delii in quo nata diana memoratur
Diana. choros hic non ad comparationem pertinet sed est poetice descriptionis eua
gatio .. Mille. finitum numerum pro infinito. Nam de nimfas nostra uaria est opinio ..
Oreades nimfe montium oreades dicuntur. siluarum. driades. que cum plurimis
nascuntur .. Amadriades. fontium. napee. t. naides .. marinarum ne
rei .. m .. Tacitum. maius est taciturnitas .. Pertemptant in uerbis non temptant
.. Instant opi .. Gemma est adsequentia ponenda .. Regnis quasi futuris .. Iamque car
taginis .. Foribus diue .i. instantis precipue foribus .. magno studio et labore
templorum fores faciebant. Quibusdam inscribant historiis ut in foribus
pugna ex auro solidoque elephanto .. Testudine camera in curua quam sic eorum qui
de ratione scripsere templorum. Ideo sic sit ut simulacro celi imaginem reddat
quod constat esse curuum .. Armis satellitum septa solio .. Solium pe est
armarium uno ligno facto in quo reges sedebant propter tutelam corpo
sed ris sui. dictum quasi solidum modo iam abusiue sellam regalem intelligimus. Alte
acsi. dicit in tribunali .. Subnixa. pro sub nixa .. ut sup diximus .. [illegible]
dabat. Iura generale est .. leges uero iuris est species .. [illegible]
ad didonis pertinet laudem .. Trahebat sorte [illegible]

accedere magno cum magno aggere ... multitudine et hoc est quod formidat Eneas incertus
qua mente eos comitem dispulerat segregauerat et magna differentia est
inter di et de .. penitus longe .. Obstupuit et admirationem et ad timorem
hic pertinet sermo qui dicenda preoccupat .. Letitia propter socios .. metu propter
incursum .. Ardebant cupiebant ut ardebat Alexin. Ardeo hic et accusatiuo et ab
latiuo regit .. res incognita id est qua affectione penes eos potius conuenirent .. Dis
simulant incognita .. simulamus ignota .. Orantes ueniam. pacem propter incendium
nauium ... pontificalis est ut porce deos ueniam paulo post pacemque parare et quirere
Dicta hic uenia ad alliciendam misericordiam meretur beniuolentiam numinum quilicet
nocens sit ueniam tamen tamquam peccauerint petit .. Maximus Ilioneus .. rebus omnibus
maximos. Nec aliquid addidit quoniam sua causa ipsum inducit loquentem. Uel homo
quare dicit .. Phorbas pater Ilionei fuit mercurio deo eloquentie fauente pugnum
pectore coepit .. more suo uno sermone habitum futurae orationis expr
essit .. O regina. etc. arte rethorica id est quod dat quo impetrare desiderat
[de rethorica] [Iam] eam per laudem beniuolam reddidit .. Iustitia . considerauit secum. Nec
[...] uirtute potest dicere .. Frenare . coercere ut nunquam insani eiiciunt
Troes te miseri. acceptis occurrit quaestionibus .. maria. i. per maria uecti .. Parce
pio generi .. Genus iustiores sunt premittit propter rethoricum est ad aliam spiritum
Uel in loco confugi adgentes .. Apprius id est uicinius ut tamquam uero accipiant
Raptaque helene nam historie hic uel ueritas non uoluptate helena secuta
est rapta ex pugnata ciuitate unum et recepi meruit a marito .. Popula
re. antiqua. populo .. et populor .. unum est populare et popularique inueniri par
ticipium acceptum in tamen uenimus passiua dedi .. Est locus. comparatione to
tius orbis. Italia locus est .. Nam puncta locus non potest dici .. minus hic
qua. ut urbs antiqua fuit .. Hesperia .. Hesperie due sunt. Una que
hispania dicitur .. Alta . que est in italia . que hac ratione discernuntur
Aut hesperia solam dicis et significas italiam .. Aut addis ultimam et signifi
cas ~~italia~~ hispaniam quia in occidentis est fine .. Et hoc est uera hesperia ab hes
pero stella. occidentali .. Certum Italia. hesperia dicitur a fratre Atlan
tis qui pulsus a germano italiam tenuit. Eique nomen prouinciae regionis
imposuit ut docet Hyginus .. antiqua nobilis nec hoc noua esse potest . lica
proinde terram suam se dicant athenienses .. Ubere. glebe. ubere .. per est fe
cunditas et per hoc. uirtutem Italie fecunditatemque collaudat. Ne africa
petisse uideantur .. Oenotrii coluere uiri. de est qua .. Oenotria hic dicta
est et a. uino optimo quod in italia nascitur. Uel ut Uarro dicit ab oenotro.
rege sabinorum .. Fama. subauditur est .. Minores maiores .. Et minores
quotiens de genere dicimus non sunt tamen pluralis .. Italiam .. Italus rex sici
lie. ad eam partem uenit in qua regnauit Turnus quam a suo nomine
appellauit Italiam .. Uel est finis est. usque sicanos. usque ad siciliam. Nec
potest fieri est usque ad ea loca que tenuerit sicani id est siculi. a si
cano. itali. fratre. nam non usque ad siciliam. Nec fieri potest
Nimbosus orion. Oenorio. rex cum liberos non haberet. a Ioue neptuno

— 7 mercurio q̄r hospitio suscepti hospitalitatib; petit ut sibi concederent
f filios illi intra coriū imolatur ibi bouis urina facta pceperunt ut
obrutū tr̄e cōpletis mēnsis membris solueret quo facto inuentꝰ ē
puer cui· nō· ab urina impositū ē ut orion diceretur ꝓ dorica
lingua comoratū ē· or· diptongos· i· ιω· litte q̇ͥs p̄ma silla brē
inuenitur ut hī loco ē sit natalis longa. ꝑ ceꝑ rationis ē na de
tectio sit· y· litte· 7· o· brē· remanet· 7 hī q̇ a· ω· ē natalis
longa· ā· or· dipton· certū sī sit in pono nōt dicronos ut omīs la
tine sē ꝑor nouum abutemur licentia q̄ ut in artib; lectū ē
hic postea uenator factꝰ dū uellet c̄ diana concubere ut oratius dr
eius sagittis inmissā scorpione perit 7 deos miseratione relatꝰ
in sidera signū famosū tēpestatib; fecit uersi· similius· hic ē ā
scorpione interemptū quoq' n̄ incerta tempestas un dictū ē cū subito
assurgens ad excusatione n̄ purge tēpestatis·· Et multi supfluo
q quer̄· cur opostꝫ commemorat orionis c̄ sit a iunone inmissa tēpes
tas p̄ ilioneus ista n̄ nouit q̄ a poeta sup̄dicta sē pmurā
ut diximꝫ cogita 7 constat numina n̄ iuenta obcasione no
cere n̄ posse q̄ in omī suo ope uisꝫ diligent obseruat·· Nulla
·,) da cęca incognita· latentia·· pcacib; preualentib; Et
pcax pe pcax ē na pcare ē petē uin 7 poci petitor dr̄··
·,) Superante salo· eleuato· mari 7 in undas diuiso ut solet in
·,) tēpestate·· Inuia saxa id ē grā inmania·· Annauimꝫ· ele
git ubi apertū naufragio ad eliciendā miam quasi ut de na
uibꝫ natat lectū sit ut natat uncta· carina·· Quo genus
·,) hī nouum rhethorice uituperatur per mores n̄ ad didone loquit ꝑ
·,) ad tr̄ia· re ꝯferet ꝑsonā·· Hospitio phibemur arenę
·,) ut alibi litꝫ q̄ rogamꝫ·· Occupantis est ē possessio litoris un
ostendunt crudeles qui etiā a comunibꝫ phibent. Prima q; ue
tant ꝯsistē tr̄a id ē in litore ut alibi prima frementē fudit
equū magna tellus·· mortalia arma mortalē possibili
·,) l ·,) tatem·· Sane arma etiā ꝯsilia significant. Consensus arma
sī hī loco certe latent ppt̄ sicilia ut paulo post sē singulis regionibꝫ
urbes· Adstore urbes dx cū unā habeat in q̄ acestis regnat
aristotelia
dō ·,) Sperate deos abusiue timete·· ut hic ego si· p· cū speramꝫ bona· time
·,) mꝫ adusa·· fandi atq; nefandi iusti 7 iniusti· Et hoc memorāt
q̄ etiā si ꝯstat inpuniant crimina sē tn̄ memores·· Nec pietate
·,) fuit·· multū int̄ ē int iustitiā 7 pietatē· Na pietas pars iustitię
ē s̄ seueritas hinc dē qua parte sit iustꝫ id ē pietate Et hoc duo lau
dat in enea· pietatē q̄ a didone imperare contendit 7 iustitiam
·,) quam uult timeri·· Bello maior 7 armis p̄ ē ratio· Na bellū ꝯsi
·,) liū hī· arma tn̄ in actu ipso sē·· Uescit aura· Uescor illa re

77

ut alibi nescit eneas simul et troiana iuventus propter uel et ut plures libri et ut is
comedo illam rem. dixit nec tamen uereor ipsa rem et ipsum genus dicti non usque
quaque si est faciendum.. Nec te certasse priorem peniteat. Nec tibi par
uideatur prima beneficia prestitisse cum possis maiora recipere. nam peniteat id est par
uidetur. e notat et contrarium hic opus sit, penitet si est par uidetur.. Clarasque etiam
Cum lamedon pactam murorum mercedem neptuno et apollini denegasset. nep
tunus iratus troie immisit cetum qui eam uastaret unde apollo consultus cum ille
irasceretur maxime adiura responderet dicens Obiecendas nobiles
puellas belue quod cum fieret timens hippotes filiam egestem cum lamedon
tis regis herona iam iussisset orta seditione relegata posita est
misit quo fors tulisset.. hic ad sicilia delata. a. Crimiso fluuio
quem crinisum uirgilius poetica licentia uocat cum uero in ripa in cane
comprehendit egesten qui ex matris nomine condidit ciuitatem que hodie
segesta uocatur.. Subducere id est in terra trahere. deducere in mare ut
deducunt socii naues.. Aptare aptas eligere.. Stringere ex tre
mos a defrondare id est ligare.. Socii et rege recepto sin lens
pro nos ut hic, illius arma hic currus fuit.. Sin. abrumpta salus hic
si erit eneas qui troianorum salus est.. Nec spes restat iuli.. h. de
ascanio spe de propter etate.. sedes que paratas propter acestis comparatione.. Regemque a qui nunc rex est a quo est nunc fuit est.. Talibus ilioneus
sub audis loquebatur.. Ore fremebant hic est consentiebant ex ore
et armis possumus fremere.. Tum breuiter id est minus quam ilioneus
notandum regis est breuiloquium ut multis in uirgilio locis probat
et feminas uerecundie unde uirgo dedit didoni.. uultum demissa figura
ut oculos suffusa.. Soluite corde metum. in sup jouis oratio par
ti obiecta purgat. Partim pectora premit.. Sciendum ante quod est
petunt et proficiunt aliqua a ualidissimis inchoandum est ut hic loco. Ex
genus argumenti a necessario.. Secludite curas statio est adaug
mentum biuolentis.. secludite, precludite quod fit a propter hatum a
propter suauitate ut. a. simplice nuda sexa. p. emxa.. res dura
hic est quidam et duo formidat. Ucinos barbaros et fines aduen
tum quod propter nouitatem personas generaliter dicit relinquit.. Et regni
nouitas quod regine facit timore.. molirj bn facere in moliri ut
rorem sit non crudelitatis.. qui genus eneadum. satis proprie de enea
das. quamque ab ilioneo audierit res erat eneas nobis.. Nec hic iope
in emendato miranda sit.. Troie nesciat urbem a illum dicit quod in troia
est a troie urbem ut urbem patauii. Urbem butroti.. Incendia belli
uirtus. rep diluuio et incendio comparat bellum ut in segete cum cum flama furen
tibus austris.. Incidit aut rapidus montano flumine torrens. Non ob
tunsa. adeo. a non multum. a non adeo. Obtusa uero stulta id est crudelia
Nec tam auersus equos tiria sol iungit ab urbe. fabula quidem hoc
habet atreum et threstem. germanos cum in dissensionem sibi nocere

n̄ possent simulata simulata p̄ occasione convivii ē fratris morte occu
buit. Atreus ū ū filiū epulandū apposuit q̄ sol ne pollueret̄ aufugit ē ueritas
hoc e Atreū ap̄ micenas p̄mū solis ecclipsin inuenisse cui inuidens fr̄
ex urbe discessit tempore q̄ ē pbata ē dicta. Magna megale et hellas
appellata ē q̄ a tarento usq; ad cumas om̄s ciuitates g̃ci condiderunt. Eri
cis fines. Erix ueneris et bute filius fuit qui occisus ab hercole
monti sepulcra sua nō inposuit i q̄ matris fecerat templū quod
enee ascribit poeta dicens Tū uicina astris ericino i uertice sedis fun
datur ueneri. In hoc h̃ monte dr̄ et anchises sepultus licet fm ca
tone ad italiā uenerit a italia an̄ nō habuit sicilia a rege italo
q̄ i ea regnauit. Urbē q̄ statuo ura ē. multi antiptosin uolu
erunt ē p. urbs. ē n̄ sic intelligam' q̄ in omnib; restat intellectus fit
p casus mutationem. debuit ē dicere urbs q̄ statuo. melius ē.
Uultis. bis intelligere. ut ē. uultis. regnis considere. uultis
urbē q̄ statuo. ura ē. ura ē. dicit regis. Notho. id ē qui uento
a re uera. Notho. eode. natalis. long ē o. ē n̄ corri. metri ē
adforet. aduenia tep ē futu. Eodē i omi usu. ego qdē signi
ficat ē i aliis et q̄dē. tm̄ pon. Certos h̃ a ueloces a h̃ deles
ut q̄ et h̃ loco significat aliqn̄ et firmos. aliqn̄ et deliberate iudicii
ut certus h̃. Et libie cataceristicos na libie regna dido n̄ retinet
eiectus. naufragus. Animū arrecti nota figura ē. Iam dudū et cito
significat ut iā dudū sumite poenas et oli ut h̃ loco. surgit om̄
ē tēlatio corporis ad animū. Uidim' ipsi submersū q̄ a dolore
fuerat ut ipsius an̄ oculos. Ne consolationis ē c cernit om̄ icolo
mes. dictis respondent cetera matris ē consentium q̄ dixerat sup̃
nanq; tibi reduces socios. Alibi. respondet. respicit ut respon
det onosa tellus. scindit se nubes. nubes tm̄ dr̄ n̄ nubs
Restitit eneas. abscedente scilicet nube. Clara nube re
fulsit. laus ē eius pulchritudinis cui nec lucis claritas deroga
uit. Os. humeros q̄ deo similis humeros hm̄ deo et ē greca figura
ut sup̃ diximus. ipsa h̃ gregis nato genetrix. A certe ipsa id ē
pulcritudinis dea. Cesariē. a cedendo dicta. cesaries g̃
tm̄ uros ē. q̄d h̃ dē decorā. uult eē i enea natalē fuisse
pulcritudinē. Iuuente. iuuentus ē multitudo iuuenū. Iuuen
tas dea. ipsa ē libertas. Iuuenta ē etas ē h̃ a poetis confun
dunt plerumq;. Purpureū. pulchrū. purpureus alg. Letos ho
nores n̄ terribiles ut eē i uiris fortib; solent. manus tartifices
ars ipsa. Ebori. ebur. a. barro id est. elefanto dictū ē

F Acs portu ē lamedon eū arcere occis ē 7 eius filia hesiona bel
li iure sublata comiti telamoni tdita ē q pmus ascenderat mur ilii
natq ē teucer nam aiacem ex alia ostat ee pcreatu ic hercules
priamu qi redemptu a uictis hostib; i patno regno locauit. Un 7
Priamq dict ē ano toy ppiactai. id. emi.. Certu q delibata fuit
hesiona ostat ee fabulosa p teucer ē troia. ura sn frē extre
mi qui se furore ppē sbdita achilis arma i temerit salamine puls
sidona uenit ex q dido cuncta. cognouit.. Aiax h achilis patruelis
ee fuerat iccius qm talamon 7 peleus frs fuerē aeaci filii
7 Uastabat cypri qua subacta osensit teucero ut i ea collocaret
7 ipiu.. Casus h loco. ruine n fortune itelligend; ē casus.. ipse
7 hostis teucros troianos laudis exaggeratio qm ab hoste lau
dant.. ferebat pferebat laudabat. Teucros a stirpe.. id
ppt genq matnu uolebat qn matno gaudens refitare
7 genq patnu.. Tectis succedite. adouiuii uocat ut urbe domo
7 socias.. Inde honore. id ē iussit fieri supplicationes & bln
de q troiam iopinato uenerant. Ferre a legitime st aut
7 a indicate.. Indicia h dnt q paupertas maior ex solatione
sacrificabat a certe de bonis damnator 7 supplicia dnt
passor 7 supplicationes q st de bonis. salt i supplicius deor
magnifici. hino sacr 7 uenerabile 7 execerandu id ē abho
minabile itelligim; q sacre res de bonis execrandor fi
ebant.. Terra. sui. parenthesis ē sicut mauortia. na ali
q tu fac.. Alitum ē parenthesis ē.. munera letitiaq; dei
id ē uinu. aut certe die id diei.. Luxu. m. abundantia ali
bi. luxuria.. & notandu q ubiq; affluentia extis genitib;
7 dat.. Romanis frugalitate q7 duob; tm cibis utebant 7 in
atriis sedebant edentes un uis p petius solitj patrib; onde
red 7 ne mensis.. Laborate uestes labore pfecte.. & ē sermo inco
q pendiu coactq. ut rapuit i fomite flama id rapti fecit..
7 Ingens argentu mensis a sub audi. exponunt.. a mensas ar
7 genteas accipe.. Celataq; iauro isculpta 7 nō h ipncipali
red alia ht natā. na celu dr ferr ipsu q opant. argentaria
q pdue natā p i diriuatione mutat diptong; naq; ē celataq i auro
7 Series ordo conexus q tot ducta uirorq a belo pmo rege assiri
orum abelo. usq; adbelu patre didonis qui 7 ipse. assirius
7 fuit. hinc ē q; belq 7 omis.. & h regis nomen ratione n caret
na omis illis partib; sole colunt q ipsor linga el. dr
red q un 7 elios.. ē addita digamor 7 i fine facta diriuatione
dosot 7 a. sole regi no imposuit.. Eneas. seqr.. rapidu ad. naues

cetera per parenthesin dicta sunt. praemittit Achaten non permittit nec enim sermo ipse ra-
pidum quod ex affectu patris intellegitur non ex Achatae velocitate sic 'rapidum' de amico tam
et per pol. Pol. enim ipsum per se plenum est iurantis adverbium. Cui praepositio separari numquam cohaeret
ferat: adferat nuntia. Stat in est. aliter: horret, ut 'stant lumina flamma', 'stra-
bat acuta silex'. Item plenum est: 'caelum stare videbis et stant iunipi'. Item positum est: ut
'stant manibus arae'. Item placatum: ut 'stat conferre manum Aeneae' et 'stat casus reno-
vare omnis'. pro loco est. hic intellegendus est sermo. Iliacis erepta ruinis com-
mendat ex loci necessitate ut 'nec tuta in valle repperi'. Item ex persona ornatus
Argivae Helenae, Ilione quod gesserat olim. Et hic Priami. Gestamen. erat
quemadmodum plerique ex longitudine ut et ethnorum(?) est virgilii(?). erepta.
Laborat hic sermone probare Aenean non esse proditorem patriae. Ornatus Helenae
quia et Antenor Troiam prodidisse manifestum est, ex incendio eripuit bellorum
casu, non per primo proditionis accepit. Signis auroque rigentem: signis auro rigentem. Palla
insigne(?): pura praetexta(?) significat hic tunicam pallium quod secundum Varronem
palla dicta est ab inrugatione et mobilitate quae est circa finem huiusmodi vestium
apo tou pallein velamen cyclade significat. Achanto
genus virgulti flexuosum quod vulgo herba acanthum dicitur, in cuius imitationem
arte vestis ornata. Ornatus Argivae Helenae a civitate dicit Argivae
et paulo post Mycenis cum Spartana fuerat quae civis est in Laconia, nam legimus
'me duce Dardanius Spartam expugnavit adulter'. unde id non infelicitatis
fuit et adulterae suscepit munera. Incessosque hymeneos de fato — de hymeneo
dedia(?) et legibus. Hymeneus hic ut alii dicunt deus est nuptiarum. Ut alii
lectica(?) quidam iuvenis fuit die nuptiarum oppressus ruina: unde expiationis
ioh causa nominatur in nuptiis, sed falsum est. Nam itaque magis debuit non exsecrari
sed sed hic magis invitari. Hymeneus quidam apud Athenas in tantum bel-
la fe...issima(?) virgines liberavit. quod ob causam nubentes eum invocant non
quasi liberatorem virginitatis. Hinc etiam apud Romanos Thalassionem invo-
cant. cum enim in raptu Sabinarum plebeius quidam raptam pulcherri-
mam duceret ne sibi auferretur ab aliquo, Thalassioni eam du-
cit nobilis esse simulavit cuius nomine fuit puellae tuta virginitas.
Matris Ledae mirabile donum: est quod ipsa filia et quae sibi nuptum(?) dede-
rat. Sceptrum Ilione: hoc offert munera apta personis sicut etiam Latino
in vii. Maxima natarum Priami: quae ante etiam feminis regnabant. Post-
ri(?) in morientis(?) unum dat maxima. Haec hic uxor Polymestoris fuit. Mo-
nile: ornamentum gutturis quod et segmentum dicit Iuvenalis 'segmenta et longos
habitus' segmentatas vestes dicimus ut ipse 'segmentatis dormisset
parvula cunis'. Bacatum: ornatum margaritis. dicimus hic et hi mar-
garita et haec margaritum et hic margarita quod secum est quo primo. Nam
sunt multi separant. Gemma. margarita: et gemmas volu...

dici diuersi coloris .. margaritas uel albas t gemmas integras margaritas [illegible]
Duplice a lata ut duplici aptant dentalia dorso .. aut certe rete a dupli
ce gemmis 7 auro .. h celerans celerem faciens cupiens .. At cytherea ab
insula in qua [illegible] plus dr. Ut est alta cithera .. Nouas artes. artes
[illegible] necesse est. Uel sine epitheto male ponit .. Faciem mutatus et ora
est quia addidit 7 ore perissologia est .. Furentem incendat reginam
incendat 7 furentem faciat ut animumque labentem impulit .. Domum timet ambi
guam in qua habitat mutabilis femina. ut Uarium 7 mutabile semper femina
Item Iuno in .iiii. suspectam habuisse domos cartaginis alte .. Bilingues
id fallaces. nec hoc ad linguam retulit sed ad mentem .. Sub noctem circa
noctem .. Et sciendum quod cum tempus significat. sub. praepositio. accusatiuo coheret ut
Aut ubi sub luce densa inter nubila sese .. Aliter amorem .. Latini
deum ipsum cupidinem uocant [illegible] amorem sed hic imitatus est eos
qui uno nomine utrumque significant. Nam amorem dx deum sed dixerit
epitheton .. Sane non hoc ratione non caret .. Nam qui in prudens est
stulta cupiditas. Puer pingitur ut in georgicis cura clymene nar
rabat inanem id amorem .. Item quia imperfectus est in amantibus sermo
qui in puero. ut Incipit effari mediaque in uoce resistit
Alatus h ideo est quia nihil amantibus leuius nihil mutabilius inueniri ut probat
in didone. Nam de itinere cogitat. Et paulo ante amore deprobat. ut. Ni
potui abreptum deuellere corpus .. Sagittas uel sagittare dr
quia ipse incerte uelocesque sunt 7 h ratio pene in omnibus aliis nu
minibus per potestatem figurare formas .. Nate meae uires [illegible] quia uene
rea uoluptas exerceri sine amore non potest .. Ac sic simonides quidem cupi
dinem ex uenere tantum [illegible] quamquam alii dicant ex cypria 7 marte
alii ex cypria 7 uulcano .. Alii uel chaos [illegible] natum eum esse
hunc uelint .. Solus nate quia iouis contemnis fulmina quae diis ceteris solent esse
terrori .. Patris summi .. Hic addidit de ioue per [illegible] sciendum tamen pro quali
tate rerum [illegible] summum dici t patrem. Unus quisque enim summum putat
esse quem colit ut summe deum sancti custos soractis apollo .. Typhoea ..
multi typhoia legunt ut cerealia .. Typhoea h dicit [illegible] quibus ty
phoeos usus est sed quibus superauit in typhoeum .. At spoliis id est uirtute
h uictoria epitheton posuit ut scipio africanus 7 metellus cre
ticus .. Temnis. contemnis. potens .. haec h laude [illegible] facile eum
posse iunonem contemnere qui contemnit iouem .. Ad te. confugio. pro
nam ratio fac laudis augmentum .. Tua numina id est possibilitatem
Et notandum deum plura habere nomina ut sup dximus .. Frater ut aeneas [illegible]
latio a qualitate personae [illegible] quemadmodum [illegible] in pronuntiatione extendit
quam temporis non est .. Iunonis iniquae causa petitionis ostendit .. Odium h .o. in nomine
bre est in ubo. longum ut. odi .. Nota tibi. [illegible] est. phoenissa de phoenice
tenet. morat .. Quo se iunonia uertant hospitia .. [illegible] in qua parte iuno
nia hospitia kartaginem dt. Ubi habitat iuno. ut hic illius arma .. a certe

h ipsu uertor p enee cartago i hospitiu p(er)ttuit ut e. Timeo danaos et dona ferentes.. Cardine rer(um).. aut dicticos de re i tm qdem h e breui occasione cessatur. aut simpliciter intellegendu e n poter intacta rer(um) oportunitate cessare ut sit de publio tractu qd dr res i cardine e h e i articulo.. Quo circa. qua ppt.. Meditor mente pertracto.. Neq(ue) se nue mutet.. quo. t uideat tpno e et b supple no iunoni. Ne huius fr̄e amicicon meratione cupidine tractat.. mag(is) vult eu intelligere q audire iunonem a certe adu e ut sit timeo ne si nue dido aliqua comitate i parte. mecu id cu officio uenerio nec pot e intelligi quem admodu.. Qua id amo.. Accipe. audi aut ꝯ dic.. Mente dispositione ꝯsiliu.. Accitu. euocatione.. Sidonia urbe q tenent sidonii.. Mea maxima cura.. a eneas cura e s ascanius maxima Cui regnu ytalie romanaq tellus debentur.. Sopitu somno. unu qde e sopor i som nis. s m sopitu irrigatu intelligimus.. Idaliu. cyp nemus e i quo oppidu bre ut idalie lucos. ite idaliumq nemus.. sacrata sede templi t oppidi.. ne qua. qua uacat ut sciat.. Importunus i ꝯgruus.. Facie illius p uultu posuit q pmentis qualitate format un sequitur & notos pueri puer indue uultus Noctem n amplius una. antis poetice e.. Pueri. puer.. argumtu. a facili Regales i te mensas epulas inter fantes s in quibus castitas red e et facilis amo ris occasio. Un s in cerere et libo fruge uenus.. Laticemq.. latex. aq e ab eo q i t tre uenas lateat s et unu late it uua un ne dr latice Lyeu. h e p. liqui dx figurate ponens pcipale p deriuato.. Occultu igne. diffinitio amoris e ignis occultus.. Ueneno. uenenu dictu q pue nas eat.. Parte. amor id cupido. aliis tm depositor ascanius fuit Placida quiete.. aut epitheton e quietis a ideo placida dx q e quies q pot e et somnos terrore turbari.. Fotu sublatu.. Amaracus hic puer regius unguentarius fuit q casu. lapsus du ferret unguenta amaracina dnt.. hic p̄ea i herba sampsucu u sus e q nc et amaracu dnt. Idq ibant cu uix uenus ista dixisset.. Cu uenit. a p. cu uenisset a. cu.. s e adu tep. p. du.. Nec pot e ꝯiunctiu modi particula iun gi. i dicatiuo.. Sane sciendu. malo errore.. Cu.. et du.. a rom nis esse ꝯfusa.. Auleis uelis pictis. q ideo. aulea. dicta sunt q p mu i aula. attali. regis asie q plm romanu scripsit herede regis asie iuenta sunt. Ideo h et i domib tendebant aulea. ut in tatio tentorios serere. sub quibus bellantes habitauere maiores Un et ithalamis h sicut hodie ꝯspicimus Uarro tn dr. uela i solere sus pendi ad excipiendu puluere q usus camere ignorabatur .. Sciendu. sane omia greca noa in. H.. exeuntia e diriuatione faciunt.. H.. in. ae. diptong ꝯuerse. ut. dulē. dulea.. idh. idea calioph. caliopea. s illa dip a lne pdut a. in. i. p i quibus da locis solet mutari.. Superbis nobilibus ut cecidit q superbu. iliu Aurea dido. pulchra. ꝯ sponda aurea. seposita cas e. s iunxit se et ꝯ spon e.. Sponda. antiqui. stipadia n habebant s stra tis. tribus lectis epulabant. Un. ꝯtricliniu. sermoni. dr.. cicero tn triclinia et i foro sterni iubebat.. Un apparet eos sterare. qui. tricliniu dnt. ipsa. basilicam t cenationem

media q. locauit .. ipse autem ap maiores dom fuerat loc ut ayt salt docte
strato discubuere. Sertorii inferior in medio. sup eum. Lucius fabius hispaniensis sena
tor exproscriptis in sumo antonius & infra. scriba sertorii uersius et alt scriba
mecenas inimo. medius inter arquiniu et domiu f. pnt .. Id. pat eneas id
religiosi q pat omniu deor epitheton e ut ostendat ubiq. uersus ..
Ostro purpura ppurpa dr uñ tingit purpura .. Dant manib; famuli lymphas
humilis caract qua sienos dr. Uilia dissicientes discubunt .. Tonsis uillis + munitis t
cōpositis .. Dictat maiores mappas habuisse uillosas .. mantelia s .. am
nb; antelo. ymo torale quidā legunt. ne turpe. toral. apocope e .. L. Intus
h e multe .. Ordine longo id dispositione sm tullius d i oeconomicis dr h
ubi ponendu sit nec debent unu ra spundi .. Cura penum. Int pe
nu et cellariu h int e q cellariu e paucor dier uñ et cella dr impatu
frumenti .. Penus e temporis longi .. Sane dmr hc et h et h penus s a mycto
et a primo ten artē e decli .. a neutro . tre decli . Ite. penu. quarte
Struere coponere ordinare Uñ et structores dnt ferculor coposito
res .. Adolere colere. s adolere pe e arguere .. Inspicimus h. Ka
ta et phanicnon. adolere p bonu omen dr na i aris n adolent ali
qua s cremant .. Etate minis hoi nus ht admiratione s etatis solitas
qui. dapib; .. dapes regu. epule puator .. Mirant do
na enee h adterior resulta .. Flagrantesq. dei uult h adposita re
ferte .. simulataq. uba coposita i ascanii similitudine et h ex psona po
te accipiendu .. Precipue infelix ppt casu futuru ut pbant seqntia
Expleri mente nequit s s e .. Tuendo du intuet .. Et omis seruan
di modus ta abastemis qua a patientis signficatione simlit pferet
Cantando. tu illu. id du cantat Ite. Frigidus i ptis cantando
rumpit anguis id du cantat .. Ille ubi. h e pq. ubi i tdu adu
loci e intdu tepis .. Et magnu id arduu. difficile e inta in ulte
fili affectu .. Reginā petit. n supplet de petit .. Na petet pe i sidiari
s ostt teut petite et dd ub .. Fouet sustinet. insidat legit et insidiat .. me
mor. matris h e pceptoris matris .. Acidalia. uenus dr t q inicit cu
ras. quas grece. acidas dnt t certe a fonte. acidalio
q e in orchomeno boetie ciuitate i q se gratia lauant qr ue
neri ee ostat sacratas .. ipsi et libi filie st nec imerito .. gra
tia ph.. ferre numinu munera sciliant .. Ideo h nude st q gr e
sn fuco ee debent .. Ideo. nect q i solubiles ee gratias decet .. q
una duas pingit .. due nos respicientes h ratio e .. q pfecta. a
nb gratia. duplex solet reuti .. Uñ e. sup .. Nec te certasse pore
peniteat .. Abolere. sicheu .. Incipit. ordo natalis .. ps e
auellere inherentia .. Et p. Noua. Inferre .. Uiuo. amore
a uiui hois .. a. certe. uehementi. Pute p occupare pptu
none in dubio .. Resides pigros et adamandu inertes. Iura ue

r at ‖ pullus sed est nupta un(de) [illegible] istanter d(icitu)r i(n) [illegible] .. quies epulis [illegible]
[illegible] defluentia . romanorum sequitur morem ap(ud) q(uo)s due mense erant . Una epu
* larum .. Altera poculorum .. Crateras est abeo q(uo)d est hic . crater n(on) [illegible] inde cra
[illegible] . d(icitu)r .. Uina coronant .. Uina p(ro) poculis posuit . et est tropus . [illegible] hoc ab eo
che ut cererem d(icitu)r p(ro) frumento sic plautus Uinu(m) p(ro)camur n(am) hic deus
[illegible] .. Coronant h(oc) est implent usque ad marginem [illegible] coronabat
pocula et sic libabant un(de) est magnu(m) crat(er)a corona [illegible] implevitque mero ..
Strepitus tectis id est [illegible] ut clamor celo id est ad celu(m) .. Atria .. tam(en)
romana historia [illegible] cato et [illegible] duobus ferculis epula
bant antiqui . Ibi etiam pecunias habebant Un(de) [illegible] honoratiores erant
limnu(m) custodes adhibebant ut [illegible] dardano anchise armiger [illegible] fuit [illegible]
dus qui ad limina custos ibi et culina erat un(de) et Atriu(m) d(icitu)r . [illegible]
sefumo .. Lychni [illegible] sermone usus est . ne uile aliquid i(n)troferret . A
lychno h(oc) lucerna dicta est un(de) et [illegible] . lu. est . iuuenalis dispo(n)it [illegible]
sue nebule mouere lucerne .. [illegible] a lucere d(icitu)r [illegible]
Lacus diminutiuo lacunar et lacunariu(m) .. Uocte uincunt . lum
nis est ex [illegible] .. Funalia s(unt) q(uae) intra ceram s(unt) un(de) s(unt) dicta a fu
nibus [illegible] usu(m) parari cera circdatos habuere maiores un(de) et fune
ra d(icu)nt q(uo)d funes [illegible] mortuis [illegible] .. hic [illegible] . adu
[illegible] .. qua belus p(ri)mus rex assyriorum q(ui) [illegible] saturnu(m) quem et so
lem d(icu)nt iunonemque coluisse q(uae) numina etiam ap(ud) afros p(ost)ea culta s(unt)
[illegible] Un(de) et lingua punica . bal . d(eu)s d(icitu)r .. ap(ud) assyrios h(oc) bel . d(icitu)r [illegible]
sacrorum ratione A saturnus et sol .. hospitibus scilicet exe
plo lycaonis q(ui) [illegible] hospites susceptos hospitio necasset a susceptio
ioue [illegible] epulas humanas adposuit usus i(n) lupu(m) ostendit hospi
tii iura n(on) esse uiolanda .. Troiaque [illegible] nolunt [illegible] d(icitu)r
Et uelis .. [illegible] disciplina d(icitu)r [illegible] .. Uolens [illegible]
[illegible] .. adsit letitie . bacchus . dator . Alii . adsis legunt [illegible] bacchus
Antiptosis est a(ntiqui)s uocat(um) ut [illegible] . [illegible] . latinus ha
beto .. dator . [illegible] addidit dator letitie [illegible] est et dator furoris ..
bona iuno . a(d) [illegible] id est n(on) irata troianis ut sit bona [illegible]
tuis A magis bona celestis .. [illegible] inferna ut iunoni infer
ne dicitur sacer .. Latice libauit honorem . more sacrorum et tan
[illegible] romanorum qui panicias sacratasque mensas
habebant i(n) quas libabant ut [illegible] ut [illegible] mensas [illegible]
Libato . delibato . Attingit ore [illegible] ostendit
et more romanu(m) [illegible] ap(ud) maiores femine n(on) utebantur uino [illegible]
sacrorum causa certis diebus .. Denique femina q(uae) sub romu
lo uinu(m) bibit . Occisa est . a . marito . metennius . absolutus

hyades sunt stelle in fronte tauri que cum oriuntur pluuias creant un(de) et
yades dicte sunt apo tou ysin · latine suculę a suco pe ... ut plurimi
hyadas ut plenirriu undorum. Alii dicunt yadas dictas ab y littera. ipso
tou yoc id est ue in cuius fronte sunt facie(?) he st fuisse ut alii dicunt atlan
tis filię ut alii liberi nutrices. Geminos que triones. septemtriones
sunt boues aratorii non sunt signa de triones que septemtriones plaus
tra a nullis dicunt. Quid que. ob causam properant se tingere solis hiberni. ra
tio hemisperii. hoc fit quia hieme breuiore sole circulo
tingere demergere .. soles uel pro diebus posuit ut Tris adeo incertos
caeca caligine soles erramus .. uel que tardis mora noctibus obstet id est tar
dis tarde uenientibus · et diu tunc tunc nec patent bis eande sunt dici ..
hic dicitur que causa est longior dies sit et hic ratio hemisperii est .. Ingemi
minant plausu tyrii .. bono usus est ordine ut prius plauderent ciues
nec non uario arte poetica usus est ut praemittit aliqua que sequuntur sic uideatur esse
coniuncta per omnibus seruat .. bibebat amorem .. allusit ad conuiuium. super
priamo de priamo nam composito fungitur praepositio pro ponit ut sub nocte cura recu
sat. rogitans scilicet quomodo sit uenditus rex. aurorę filius memnon.
ideo hic dicitur quibus armis quia uulcani armis usus fuisse narratur. quales
diomedis equi non debemus eos intelligere quos eneas surtulit
Nec hic congruit sed de his in troiam quos sustulit rhesso glosa hic dicitur. aeri
dant nec sic feroces ut illi a quibus ducebant originem. diomedis
rex tracum habuit equos qui humanis carnibus uescebantur hos
hercules occiso crudeli tyranno abduxisse perhibetur. de quibus dicunt
supermemorati equi originem ducere .. Immo age. uidit specialia ei
to posse finiri contulit se ad generalitatem .. Et a prima origine id est
a raptu helenę quod quidem dido cupit sed securat eneas et de ruina troię
re breuis esse dictum .. Insidias danaum .. hic ad troianos fauorem ne
uideantur uirtute esse superati .. Casusque euentus troia corruerit non fati
necessitate .. Erroresque tuos · responsio hic ordinem seruat. Nam primo
de troię ruina .. post errores suos .. Septima aestas .. Praeteritan
nos intellige nam sic annos olympiadas computabant. septem hanc an
nos esse dido cognouit ex teucro .. Finit primus liber eneidos. Incipit II.

CONticuere omnes · quia supra dixit .. fit strepitus tectis .. conticuere hic
pro conticuerunt per metri causam sit. tractione clausularum. Nec
est dualis numerus ut quidam dicunt. quia apud latinos nunquam penitus inue
nitur .. Et · hic omnes addidit. potant et simul · quidem sed non omnes tacere
Intentique ora tenebant .. aut ora intuebantur · loquentis.
aut. inmobiles uultus habebant. Intentique. Intenti tria
significat ora · id est inmobilia habuit. aut tenebant. habebant. Inde
aferesis est pro deinde .. Toro ab alto .. summus est rex et pontificalis

[illegible] a tortis herbis

INfandum [illegible] iubes renovare dolorem [illegible]

[illegible]

[illegible] Lamentabile regnum [illegible]

[illegible] dignum multa lamentatione [illegible]

argivi dicti a rege danao [illegible]

Pars magna fui [illegible]

[illegible] crudeli urbe [illegible] Fando [illegible]

[illegible] Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures [illegible]

[illegible] Myrmidones sunt achillis socii .. Dolopum dolopes sunt pirrhi socii

[illegible] myrmidones [illegible] hanc causam

[illegible] ea occasione [illegible] in arbore [illegible] formicas [illegible]

optavit tot sibi socios [illegible] fuerint et statim formice [illegible]

[illegible] fabulose [illegible] myrmidonas [illegible]

[illegible] Duri miles ulixi .. duri [illegible] crudelis [illegible]

[illegible]

pollio [illegible] ratione de achimenide dicitur miles ulixi

myrmidonas [illegible] dolopas [illegible] abheleno

[illegible] dicti [illegible] dignitas .. Precipitat [illegible]

[illegible] ut diximus .. Candentia sidera .. a epitheton sider

[illegible] oriuntur et occidunt. a certe maiore parte noctis

[illegible] cognoscere [illegible] casum

[illegible] quamquam melius [illegible]

[illegible] meminisse [illegible]

Nec potuit [illegible] meminere a memini [illegible]

[illegible] Fracti bello

[illegible] duplex intentio est [illegible] troie [illegible]

[illegible] fugit [illegible] repulsi [illegible] Tribus [illegible]

[illegible] Troili [illegible] palladii [illegible] Intextro sepulchro

laomedontis [illegible] plumbus

[illegible] pirrus [illegible] puer [illegible]

bella [illegible] tollerent [illegible] herculis [illegible]

[illegible] philoctetes [illegible] morte

[illegible] ductores [illegible] carmen .. Labentibus velocibus [illegible]

[illegible] celerior [illegible]

[illegible] pennis [illegible] positione [illegible]

[illegible] ADINSTAR [illegible]

[illegible] ad similitudinem [illegible] instau

[illegible] edificia ad antiqua similitudine facta

XI

Equum. de hoc equo varia in historiis lecta sunt. Hyginus dicit machinamentum bel-
licum fuisse [illegible] in muros fabricata est machina murorum. Alii portam [illegible] quam
Antenor aput equum pictum habuisse memoratur [illegible] domus [illegible]
porte ignorent. Alii esse [illegible] victa est Troia. Alii a monte Hippio [illegible]
quem se absconderant [illegible] et alludit istam montis equum. Alii [illegible]
vera fuit [illegible]. Palladis arte [illegible] dolore. [illegible]
dicit [illegible] que fuit inimica Troianis. Edificant [illegible]
ut Cic. navis est edificata [illegible]. Abiete costas non sine ratione [illegible] hoc loco
abiete commemorat. [illegible] acere et pinum paulo post. [illegible] abies
initium domine significat. et Troia [illegible] fuit. Acer [illegible]
stuporis est. et viro equo stupuere Troiani ut. Pars stupet innupte
donum exitiale Minerve. [illegible] matrum dearum [illegible] fraudum [illegible]
dias [illegible] poma cadentia [illegible] fraude [illegible]. Et hic equus plenus
insidiis est. Abiete solutio est spondei ne [illegible] ut arma [illegible]
aliar [illegible] anapestum ut fluvior [illegible]. Sciendum sane [illegible]
ubique [illegible] solutionem ista servare sibi [illegible] alii [illegible]
nunt. Votum. oblatum [illegible] est. Ea fama vagatur. [illegible]
[illegible]. huc [illegible] illuc. Delecta corpora delectorum virorum.
delectos [illegible] fortiores [illegible] includerentur. Virum [illegible] qua figura [illegible]
[illegible] utimur. Et sane pluraliter [illegible] faciendum scilicet
propter casuum similitudinem nisi forte [illegible] metri necessitas cogat
Ceco lateri [illegible] lateribus. [illegible] nota. aliter dici cecum hominem [illegible]
[illegible]. aliter cecum latus [illegible] ob [illegible] [illegible] ut divimus
Epitheton. [illegible] mulier [illegible] ideo
[illegible] armis. Alvus est quo defluunt sordes. [illegible]
[illegible] Armato milite ut super [illegible]. Tenedos. Tenes [illegible]
infamatus [illegible] noverca [illegible]. hanc insulam vacuam cultoribus
tenuit. [illegible] Tenedos dicta est ideo [illegible] notissima fama. Dives
opum [illegible] raro ablativo ut [illegible] dives et [illegible]
Statio est ubi ad tempus stant naves [illegible] portus ubi hiemant. Male
fida. aut minus fida propter periculum navium [illegible] statio qua plaga [illegible]
aut [illegible] fida. [illegible] male [illegible] est [illegible]. Sane male fida
[illegible] male [illegible] non [illegible]. Abisse [illegible]. abisse
[illegible] epentesis facta est. Omnis Teucria [illegible]
audis [illegible] absoluta est elocutio. Panduntur porte [illegible]
[illegible] Dorica castra. Cacosyntheton est id est mala compositio
ab ea [illegible] quam [illegible] est sermo. Nam plerumque [illegible]
[illegible] facit ut hoc loco. Dorus Neptuni filius fuit
[illegible] Dori originem ducunt. Tendebat tentoria habebat [illegible]
Latius tendebat [illegible]. [illegible] Achilles propter Hectorem [illegible]

... fermatione .. omnis res que per deos disponuntur .. Uno ordine id est ...
que in ordine dicebant cause propter multitudinem et tumultum fermationum cum erat ...
... litum .. I. ... iudicium ... plenum .. magno mercentur id est pretio .. ...
... inquirere .. querere causas cur ... optarent ... Artis pelasge ...
Artis tonmeron. Ideo adiecit pelasge .. Pectore pubis posuit ... nunquam ...
... pectus .. molim uariare .. Fessi bello. scilicet troianos laudando hostium ...
... sibi fauorem ... .. Ponti hiemps et addidit ponti quod est tempore ... cum ...
... ut cum canere ... id cum canere uelle ... est aliud ... ...
Aethere pro aere posuit poetica licentia .. Suspensi . sollicitati . Scitantem p.
sciscitandum participium pro parti. ... Alii scitatum legunt id est ... Oracula id est
ad templa de quibus dantur oracula .. Adytis aditum est locus templi secretior ad quem
nullus est aditus nisi sacerdoti .. Tristia dicta .. habitum fuisse orationis ostendit ..
Sanguine placastis uentos quia semel ad troiam quentum est ... ad ... uenire ...
genia est sacrificatum. Est fabula talis est cum greci ad aulidem uenissent agamem
non dianae ceruum occidit ignarus unde irata dea flatus uentorum remouit. quam ob
rem cum nec nauigare possent et pestilentiam sustinerent oracula consulta dixerunt
agamemnonio sanguine dianam esse placandam. Ergo cum ab ulixe pro nuptiarum simulatione
dine adducta iphigenia in eo esset ut immolaretur numinis miseratione subla
ta est cerua supposita et translata ad tauricam regionem regi thoanti tradita est
sacerdosque facta dianae cum pro statuta consuetudine humano san
guine numen placaret agnouit fratrem orestem qui accepto oraculo carendi
furoris causa cum amico pylade colchos petierat et cum eis occiso thoante
simulacrum sustulit absconditum fasce lignorum unde et facilis dicitur non tamen face
cum qua pingitur propter quod et lucifera dicitur et aricia detulit sed cum postea romanis sacrorum
crudelitas displiceret quamquam serui immolarentur ad laconas diana translata ubi
sacrificii consuetudo et adolescentum uerberibus seruatur qui uocabantur bomonicae
quia aris superpositi contendebant qui plura posset uerbera sustinere. Orestis uero os
sa ab aricia romam translata sunt et condita ante templum saturni quod est ante cliuum ca
pitolii iuxta concordiae templum .. Uirgine caesa .. Non uere sicut debat
et sciendum in sacris simulata pro ueris accipi. unde cum de animalibus que difficile
inueniuntur est sacrificandum de pane et cera fiunt et pro ueris accipiuntur. hinc
est illud. Sparserat et latices simulatos fontis auerni
Nam et in templo isidis aqua sparsa de nilo esse dicebatur. Sic et apud xpia
nos ubi non sit uinum offertur aqua .. Ad nonicaque occur
rebat occidi potuisse captiuum .. Cui fata parent cui parant
mortem .. Hoc diuum pro oraculis posuit .. bis quinos dies et bis quinos si
let diebus .. Uix tandem . uacat tandem ... repararet ... et ...
a sinonimis id est a similibus ut abiit excessit euasit erupit . co
positio ex factore. Rupit in uocem hoc est erupit in uocem et dictum pro
contrario. Nam si silentium rumpere est loqui ut quod me alta silentia
cogis rumpere uocem. Rumpere est tacere .. Sed aliquando ... sim
plicem ... contrarium debemus intelligere .. Parari in ...

predicari [illegible] historiographos ut poetas [illegible]

[illegible] clamat [illegible] bellicum canit [illegible] naturaliter [illegible]

[illegible] sal et far quod dicitur mola salsa. quae [illegible]

[illegible] de [illegible] sal.. Vittae [illegible] coronantur

[illegible] Loco non sacrificio. [illegible] Vincula [illegible] piaculum [illegible] aliquid est

religatum.. [illegible] vinclis [illegible]

[illegible] resolutum.. vincula religionis intellige [illegible]

[illegible] foederis.. [illegible] ligant.. hinc [illegible] occurrunt [illegible]

ligati fuerint [illegible] Troiani non ligarent. ultro [illegible] obtulerunt.. Vincula intellegendum

[illegible] magis ligatum [illegible] illa [illegible] supra diximus [illegible] illo tempore sacrificatorum

[illegible] ligabant ut invenitur.. [illegible] hostia fuit..limoso

lacu. notandum sane [illegible] sub aliorum personis causam [illegible] nobilium ut hoc loco [illegible]

et Paulo [illegible] Pompei.. Nocte obscurus. bona locutio est [illegible]

ferret ut [illegible].. si forte [illegible] non posse navigare

[illegible] immolato [illegible] angustia [illegible] sermonibus

Antiquam causam [illegible] commemorat liberos et parentes ut ostenderet [illegible]

[illegible] mortis fugisse tempore.. Effugia et fugam et effugium dicimus [illegible]

[illegible] expiabunt [illegible] nam [illegible] significat.. [illegible]

Diasyrticos videtur ut diximus.. Ordo est [illegible] non digna [illegible]

[illegible] indigno luctu adfecti; [illegible] Vincula. [illegible]

manicas [illegible] habitus.. [illegible] horror [illegible]

[illegible] quibus pontifex maximus [illegible] in pulvinaribus [illegible]

[illegible] hinc [illegible] tempore [illegible] hac oratione [illegible] dicit Ulixen

factione laborasse.. [illegible] molem quam [illegible] respondit [illegible]

[illegible] color qui in coniecturali statu [illegible].. Quis auctor [illegible]

Calchas.. quid petiit [illegible] desiderant [illegible] placet Minerva. [illegible] sidera [illegible]

[illegible] sidera [illegible] splendore [illegible].. aeterni ignes [illegible] arae

quas fugi ut exsecratio sit [illegible] posteriora [illegible] certe solem et lunam

[illegible] significat.. Exsecratio [illegible] deprecatio.. Iusiurandum [illegible]

Testor [illegible] iuro. alibi testificor. ut testor in occasu [illegible].. [illegible] numen.

[illegible] philosophos [illegible] sidera [illegible] potestatis.. [illegible]

[illegible] ad plurimum [illegible] meritum contumelias.. Vittae deum [illegible]

[illegible] in honore deorum [illegible] ipsa simulacra. [illegible]

[illegible] sub [illegible]

[illegible] ne videat [illegible] Nam [illegible] tacuit. [illegible] audire.

[illegible] voluntate [illegible].. Nemo [illegible]

[illegible] credendum putavit.. Sacrata [illegible] resolvere iura. [illegible]

[illegible] poena [illegible]

[illegible] evocati [illegible] ut Palladium [illegible]

[illegible] evocatos [illegible].. plerique [illegible]

multu[illegible] simul. omnia [illegible] diasyrticos

loquitur.. Nam [illegible] post referri.. [illegible]

[illegible] quae Latine [illegible].. Nec legibus ullis.. [illegible]

erit .. si scortroianor .. seruit troia fide . q ... uide rer pub
, lica pollicem .. Omis spes danaum . more suo a uersu incipit nam ... minerua ...
, ... rapuim et palladiu .. Tradidit ... histopicon . ...
Nam istologia unius sermonis est . ut tranitrag . impius e ... numina uulne
, rata .. Sceleris inuentor ulixes ... palamede occisu ipsius factione .. Fa
tale tonmeron . Nam ... custodit ... ploco ... intelligit
duellere ostendit ... num ee sublatu palladiu .. helenus ... ca
pe ... indicauit codem fata troiana ... de palladio ... dixit
ro ... meruisse quam ... pirro ... redire ...
Omis ... naufragiu ee passuros .. te diomedes ulixes ut alii dic
cuniculis ut alii cloacis arce ascendentes occisis custodibus sustu
lere simulacr .. Ideo ... his potissimu ... cultores fuere mineru
Hec ... diomedes ... et uarro plenissime dr credens sibi ...
... pp sua picula ... enee offerre ... ille uelato capi
te ... simulacr . Nauttes ... accepit . un minerue ...
n ilia gens habuit ... nautor ... i . v . Unu tritonia pallas que docuit
... aliud simulacr ... a troianis ... fuisse ... pam
... troia ... bello . mitridatico
... fimbria quida romanus ... roma ... aduectu
... responsu fuisse ... ubi palladiu . adhibito . ma
murio . fabro . multa . similia . facta ... dicit ... simulacr
unu . celo lapsu ... athenas ... duo uolunt hoc de q
, diximus illud athinense . sacra effigie ... celo lapsa . bello facto
, tempore .. Tritonia a ... tritonia . a ΠΟΤΟΥ ΤΡΙΝ . ... timere
a flucanu ... tritonida dr ... unda sane tritonia
antonomasium ... minerua . Nam epitheta ... posse
uamus ... appom ... obseruanda ...
... felix .. ulix .. ... mor .. sal
... sudor .. ... addidit ... laborem ...
, simulacro humor intelligeret .. ...
, Temptanda equora ... fugere ... minerue .. ...
, loco ... romanu more .. reducant reconcilient .. ...
, ... numinis commotione ... religione ...
, ... ura manus ... occurrebat ... arcen
, ... machina muros . ... ut pau
, los urbe ... posuit .. Pelopea ... apelope
Nros nepotes ... troianus loqr .. ...
ubo . ... nam ... corrupta nata ...
errore ... ut aliq male ... cant ... Credita ... dicit
, fides habita ... publica ... Capti ... achilles a ... Napthius .
... troia ... .

Et nota omnes suasiones partes in loco ponere.. [illegible]
flammis uile [illegible] DICTICOS.. sat patriae priamoque datum.. [illegible]
sed nemine constat nemo posse.. commendat troia penates.. [illegible]
mendator penatium.. peritatio. una pars orationis.. [illegible]
[illegible] longinquitate.. Uesta dea [illegible] [illegible]
conomomia. [illegible] Eneas [illegible] [illegible]
tarse discrimen.. magis atque magis [illegible] [illegible]
magis ac plus [illegible] [illegible] [illegible] arboribus tectaque domus [illegible]
a frequentia seremoust. [illegible] speciosa translatio [illegible] mobilis ad [illegible]
[illegible] officium.. [illegible] ut [illegible] Eneas [illegible]
Excutior somno ut appareat [illegible] [illegible]
[illegible] translatio ab animalibus.. Torrens fluuius qui [illegible] [illegible]
cui [illegible] dedere uocabulum [illegible] achmarron [illegible]
crescit.. [illegible] pluuiae speciale fluuius.. [illegible]
[illegible] simplex.. Saxi de uertice. pro monte [illegible] monte [illegible]
saxo. posuit ut piramidesque [illegible] manibus capita [illegible]
Manifesta fides [illegible] fraudis [illegible] ut danai patefeceruntur [illegible].
Diphobi. qui post mortem paridis helenam duxit uxorem.. [illegible]
[illegible] domus ad [illegible] [illegible] TOLLION ut [illegible]
[illegible] cremones.. Sigea. duo [illegible] promontoria [illegible]
[illegible] dictum [illegible] herculis [illegible]
[illegible] troia [illegible] SIGE [illegible]
Lata relucent.. [illegible] magnitudinem uoluit [illegible].. Clangor
[illegible] clangere dicitur [illegible] more [illegible] dicit ple-
[illegible] ad tubam [illegible] alba tullius hostilius [illegible]
Amens quia nec somnis credidi nec rebus [illegible].. bello. [illegible]
furor et ira mentem [illegible] phoebique sacerdos.. [illegible]
[illegible] romanum [illegible] in capitolio et omnium deorum [illegible] colebant
[illegible] Uictor [illegible] deos [illegible] sacerdotis auxilio.. simul [illegible]
[illegible] excessit.. ipse [illegible].. cursu [illegible] cursum.. [illegible]
[illegible] religio laudatur [illegible].. quo res summa. panthu [illegible]
[illegible] panthu. uocatiuus.. res summa. res publica. [illegible]
[illegible] breuitas orationis [illegible] periculis [illegible]. Dardanus. troius a [illegible]
[illegible] iouis [illegible] dardanos in ida [illegible] tenuit
Ferus iuppiter. summe necessitatis [illegible] sacerdos [illegible] deos
[illegible] ne [illegible] Eneas. ferus [illegible] equus
omnibus [illegible] iuppiter omnibus [illegible] equus [illegible] in
moenibus ubi arx fuit.. Adstans. pro stans [illegible]
Uictor [illegible] effector.. Milia subaudis. tot. [illegible] Ad[illegible]
[illegible] [illegible] tot. Angusta uiarum [illegible]
[illegible] uiarum.. Ferri acies [illegible] addidit. ferri [illegible]

senta qb; latent ... Aniotor flentinto coma insigna omia arma subdis sin
se ut sit quasi interrogamus.. Comante a crispitudine q decaudis armalia ha
bebant crispas ut crista, hirsutas equina a comas habent.. Insigne deco
ris ornamentum.. Nisi se duo. epitheta q ap latinos uitiorum e.. fecit h in ipsis
paucis insignibus qui tn emdati sunt ut lenta quibus torno facilis sic ad
dita ut sit cu antea facilis fuerit.. Induit q multa erant in cetero
lora quibus manu inferebat ut clipeo q sinistra insertaba apparet. In
re mixtum. uacat.. In.. ut sole fregit.. haud nu[m]ine nostro.. a diis contrariis a q iratu
[illegible] neptunus. Iuno troianos fuerat minerua depicta.. fida. sibi pro
licita.. Formidine turpi. Epitheton timoris e.. Condunt saluo. n
du [illegible] cu ee coeperint [illegible] abla usus e n acto ut i [illegible] innube
ut se [illegible] carcere carcerem.. nt [illegible] far.. generalis [illegible]
tertia e loco [illegible] cara[illegible] capreyeas.. Pameda. patro
nomicon q de e [illegible] possessiu.. Pamides tm patronomicu e [illegible]
des.. Tendens ardentia lumina q e manuum.. Oculis dedit.. frustra
[illegible] epicureos e reparatu. hyperis media e [illegible] bona mala [illegible]
Furiata.. fumor e a q furor nung [illegible].. Cumatz [illegible]
[illegible] meliorem [illegible] ad dimicandum [illegible] affectu
de Thardhonte [illegible] [illegible] medios [illegible] mortis thoracis.. Culmine
tecto q an culmis [illegible].. Iubar crista q decludis sebant [illegible] Crista
hirsute equina.. [illegible] schema dianoias n[illegible] troianis sublatam [illegible]
[illegible] [illegible] duo q[illegible] accusatione [illegible] similitudinem
Na nu[illegible] spat.. [illegible] econtrario flantis.. [illegible] sol.. Na eur
ab oriente flat.. Nota. q eous e naturaliter sit longu metri necessitate corrept
ppt sequente uocalem.. [illegible] nd neo [illegible] no u diana.. Nec sermo copon
[illegible] ut puris.. Striduntque [illegible].. Accursus potius qui ultra. tres usus fieri n
debet [illegible] uitio su.. Spumeus. pr spumosus.. Pumbra noctis obscuri.. fu
dimus.. [illegible] fugauimus.. Mentita tela. dedit [illegible] permanet [illegible]
la mentium.. Signant designant.. a. p uoce. a [illegible] simbolu q [illegible]
Unus percipiunt.. Equi pedestris.. Optima figura e a [illegible] neutri [illegible]
[illegible] uisu [illegible] dignatione. [illegible] sacrilegum [illegible]
Panthu. uocatiu e.. Iliaci cineres. Natale e iurare [illegible] habuit [illegible]
[illegible] fuga.. Testor [illegible]. dee.. uos.. Uices. pugnas. a [illegible] pugna
bat.. Testor me meruisse manu. id fortiter dimicasse.. [illegible] mererent occidi..
[illegible] acta testudine adplicata.. Testudo synonymum e testudo camara templi. multu
do scutor. animal. c dorso lapideo.. Postesq, subiposs. s circa porta subpor
tibus s circa fenestras circa portis.. ad tela contra tela.. Tecta. cul
mina. tecta. parti e.. Instaurati animi. hinc ostendit eos superius defe
cisse.. leuare adiuuare.. Uictis q uincebant.. Limen erat de porticu [illegible]
e neutrum ut flaccus.. Cece n omnibus notis.. Usus ubu iuris.. Infelix ad presentre
tulit tempus. Infelix. du regna.. du .i. donec h e i dicatur [illegible] [illegible]..
n erit. coniunctio e adu temp. [illegible] tempore q [illegible].. Euado. e. uacat
[illegible] Iactabant. spargebant.. Incipiti. in alto. un ar pot e [illegible].. So
[illegible] nauis.. parti [illegible] ubi origine.. soleo [illegible] [illegible] carte [illegible].. Carta

ubi extremi sunt carpenta dicit [illegible] ≑ Nos carte moventur.. Summa id est extrema ut supre
mum summum dicit.. Labentis fluctus [illegible] revolutione ≑ ordo. Tum [illegible]
[illegible].. Telos [illegible] addidit [illegible].. Telum [illegible] ethymologia anto
Tor. et loin. quod longe iaciportet quia legimus de gladio ut telum qui de [illegible]
[illegible].. Vestibulum ≑ prima ianue pars. dictum quod ianuam vestiat [illegible]
Videmus cameram duabus sustentatur columnis [illegible] Hin nu
bentes puelle limen intrantium.. Singula domus sacrata sunt. Lit. Cullin
[illegible] Penatibus.. Maceries que ambit domum. herculi. iovi.. Pirrus
a colore quem gerebat qui latine birrus dicitur.. Pirrus id est qui parcebat [illegible]
[illegible].. Bruma id est hiems dicta quasi Braxyhemera id est brevis dies [illegible]
[illegible].. Lubrica. lubricus dicitur quasi labilis tenuis ut piscis serpentis locus
in quo labimur ut salo [illegible] surgentis.. Vibrans. ultima accentum habet. nec
mirum sit. Hec enim a fine quasi nomen [illegible] habebit. accentum
Automedon pirri et armiger et achillis auriga fuit.. Scyria. a Scyro insula
una de cycladibus in qua lycomedes fuit pater deidamie. succedunt tecto
[illegible] subtectum cedunt et est figura que mutat est casus.. bipenni si non servat [illegible]
[illegible] pennas et pinnas veteres dicebant.. vellit non deicit.. movit. aurem
vellit et admonuit.. Insurgit fenestram. Epitheton ut solet. Ante
Tapinosim.. Ac domus interior. de albano excidio translatum est locus
Tumultus quasi timor multus unde alibi bella dicta sunt.. Intus fervebat.. Cavee edes
Tecta camaraca.. Ede si nuo sing. templum dicit.. plur. de domibus et de templo
Si aliter legeris usurpatum est ut mella hordea.. Ferit clamor. Est philoso
phorum qui dicunt vocem corpus esse.. [illegible] Aurea sidera. multi ad laquearia
referunt quod stultum est.. Pavidus est [illegible] timentes.. Pavens ex causa. ut sup
furiatus et furiosus.. Amplexaque tenent.. Apollonii locus in quo inducit me
deam patrem salutasse et domum relinquis.. Vi patria. f. fide. gen
sui. ut stirpis achillis fuit et de hercule salus vera iovis proles.. Car
dine. a cardine.. Aggeribus ruptis.. Vult. ostendere gradum var
tatam troiam quam agri fluvios eruptione vastatum.. Sciendum
comparationes a maioribus esse ad minores.. Spumeus spumosus
Exit. [illegible] subtrax [illegible] ut brevem faciat [illegible] vocat.. Cumulo. aut
mento.. [illegible] mors suo. [illegible] non duo sed simul nati
.. Centum nurus.. [illegible] nurus pro [illegible] c. certe. ideo c. quia barbaros
fuerant non singulas coniuges habere sed plures. aut illud dicit. plures feminas
vix numbus sunt feminis.. Cedant cruentantem.. L. thalamus. potest unus
thalamus plures habere coniuges et est figura [illegible] thalamum [illegible]
Postes superbi. id est auro barbarico id est multo et vere barbaro..
Forsitan et [illegible].. bono. usus est ordine. ut. an. res publica. post re
est. Inde priami hic sua fata narrantur.. De morte priami varie
lectum est. alii dicunt quod a pirro in domo sua captus est.. sed ad tumulum achillis [illegible]
occisus qui est iuxta. sigeum promontorium. [illegible] in rhoetheo. aiax repultus est
Te est caput conto fixo circumtulit.. alii est iuxta hercei iovis aram
extinctus sit dicit unde lucanus.. Herceas. monstrator [illegible]
aras

sed | rex | res | ra thra nus | multi ioves fuerunt

XII

Et hanc opinionem plene uni[illegible] sequitur .. Medium horte[illegible] [illegible] .. in medio sedib;
[illegible] medius legeris n[on] stat u[er]s[us] n[on] esclusa .. Euo. n[on] in more .. Cir[cum]dat n[on] apte
sibi cohorere facit [illegible] potius onerum sunt .. [illegible] refert epitheton .. ipse s[er]uus ..
Nudo sub axe .. sub diuo [illegible] impluuium d[icitu]r id est serenum .. [illegible] a pla[illegible]
hales a panis [illegible] .. [illegible] mundus [illegible] lucanus .. Penates
omnes dii q[ui] domi colunt .. Ne[illegible] epicureos [illegible] bellica .. Altaria super .. [illegible]
[illegible] .. Ara d[icitu]r a precibus [illegible] aras [illegible] .. Imperatio. Catta
ra. d[icitu]r .. [illegible] tepertate [illegible] addidit [illegible] clara
ut clara [illegible] tepestas .. Ira .. [illegible] dira [illegible] deorum ira .. [illegible] mens [illegible]
et deorum ira .. Rus [illegible] .. si ipse [illegible] subaudis posse defende
re .. Ore. effata. pleonasmos est abundat. ore .. Uacua. magna .. q[uod] diffic
ile conplent .. Uulnere. bonum schema. uult prelo .. Euaste puent .. Uita
est sangine [illegible] tos seqr q[ui] sangine [illegible] uit[illegible] uolunt .. Alibi. [illegible] qui
ipsum sangine uita uolunt Ut purpureus uomit ille animam .. Hic. id est
media [illegible] manifesta [illegible] referri [illegible] ad poste .. Si q[ui]d [illegible] epi
cureos [illegible] impune [illegible] aras [illegible] .. Curte. id est ulciscatur ..
Tra[illegible] [illegible] res fuerit [illegible] bonis [illegible] malis [illegible] .. me. cer
nere .. de spectaculo querit id deplorat n[on] de morte. Cora. [illegible] adu[illegible] tep[illegible]
[illegible] cohere ut .. Cora. q[ui] [illegible] adsu[illegible] .. Funere. cadauere absque
[illegible] id [illegible] .. Funus est cadauer q[uod] portat. Exequias [illegible]
crematum. reliquias conditum id est sepulchrum .. In horte fuit [illegible] a sar
carmos [illegible] horte id est horte [illegible] ipse [illegible] .. Iura fide[illegible]
[illegible] rogabat. homerus dicit .. [illegible] duce mercurio. In [illegible] achilis
tentorium [illegible] rogasse [illegible] dormiente posset occidere .. Re
[illegible] .. Sarcasmos est locus [illegible] amaritudine ut. En agros
quos bello troiane petisti. Hesperia. metire iacens .. Astismos est
urbanitas [illegible] iracundia .. ut. atque idem iungat uulpes [illegible] mulgeat
hircos .. Degenere. id est n[on] respondente moribus patris .. Altaria ad
ipsa .. [illegible] [illegible] auxilium .. Coruscum [illegible] .. [illegible] ornatum [illegible] caput
regis accepis .. Sensus talis est sublato capite gladium [illegible] uagina re
[illegible] lati. [illegible] cohere[illegible] .. [illegible] coruscum gladium uis intellegere
lati. [illegible] [illegible] accipe. Et kata to [illegible]pomenon. [illegible]
caput est sublatum .. O .. [illegible] finis .. Omnia lati [illegible] In anima [illegible]
[illegible]plicia [illegible] nu[illegible] [illegible] marcia [illegible] anima
[illegible] lati. finis. canis .. Simplicia. [illegible] .. bipennis. [illegible] n[on] [illegible]
[illegible] finis [illegible] .. [illegible] troianis [illegible] .. [illegible] Catta
exochen .. [illegible] omnis [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] .. Regnatore [illegible] imperat phrigie [illegible] migdonis .. Litore trun
cus pompei tangit hystoriam .. Litus locus est [illegible] aras. a litan
do. dictum. ratione caret [illegible] litando. bre[illegible] [illegible] n[on] stabit u[er]s[us] [illegible]
[illegible] [illegible] .. Seuus horror [illegible] bonus ut legitur [illegible]
horruit .. Uita. [illegible] .. [illegible] anima uita uolunt ut. atque
[illegible] .. Dirripienda parti[illegible] [illegible] .. Copia [illegible]
ta. de exercitu [illegible] d[icitu]r. plu[illegible] de exercitu [illegible] copiam [illegible]
[illegible]

Cum m.. ordo est cum in se rutilantem oculis obtulit non ante tam claram in luce in nimbo quam
cum omnibus semper est.. Dextra prehensum. Ea corporis parte qua helenem occidere in
nabat quae in templo uestae stabat ornata.. Aliquis hic uiri conspectant esse sublatos
Nec inmerito Nam et turpe est uiro forti contra feminam irasci et contrarium est helle
na in domum priami fugisse. illis patriae quae in vi. dicit quae in domo est tuenda Asiae febri. patria et
summa arce uocauerat lecos.. Roseo. pulchro.. perpetuum epitheton ueneris
Nati sit superuenerat.. Indomitas magnas.. Quid. furis quae furor est uiri forte
pueri in mulieris interitu.. Nostri cura. nostri et uiri socii plus sit quam sibi est. mei. et uiri.
non est hic possessiuum sed ab eo quod est. nos. et hic est unus. dicimus nostri. cura. facit hic est. nostrum
super. Ascanius. Ascanius puer. id filius. est. ci. tradidit pueros. hunc. Inter dum tam
iam aetate praesenti.. Hauserint enses. quia cursurerint in latus haurire. ignis.. id uoraturi..
Tyndaridis.. atque. louis est.. non tyndarei filia sed sic dicitur tyndaridis de helena ut. de hercule
Amphitrioniades.. Nam de ioue et leda nati sunt.. Pollux et helena.. De tyndareo et
leda. Castor. qui et solus mortalis fuit.. Unde uirgilius.. Si fratrem pollux. alterna morte redemit.. quia immortalitatem suam cum fratre partitus est.. Helenam non immortalem fuisse in dicitur tempus
Nam constat fratres eius cum argonautis fuisse.. Argonautarum. filii cum thebanis dimicauerunt
et illorum filii contra troiam. illorum filii contra troiam. bella gesserunt. Sed si immortalis helena
non fuisset. Tot sine dubio seculis durare non posset.. Hanc dicit legimus primo a theseo
raptam. id est in egypto commendata protheo.. Facies inuisa. pulchritudo helene. id est odiosa helena. et est genitiuus. ut. Uis herculea. hoc est herculis.. Lacene
a prouincia laconica. et Notandum diriuationem minorem esse a principalitate
parte est.. Culpatus paris id est criminosus.. Aspice. totum de omero quod inducit mineruam praestante ista. diomedi.. Namque omnem.. Ordo est. Omnem tamen nubem eripiam
mortalis hebetat tuenti uisus.. dicit Nebula. orta terris obest nostris obtutibus.. Unde aquila quae super nebulam est plus uidet.. Sed theologica ratio quae
ignorantes uerum uenerem uidere dicitur et uirtute. unde ab eunte. Uenere. numina
uidet eneas.. Obducta. superducta.. Tuenti. mihi. uidenti. Aliquas. defendenti
Ne. qua. parentis.. Ne particula. imperatiuo. iungitur. modo. sed in tandum praesenti
tempori. In tandum futuro coniungitur. per. ut. aliquid. uolumus. aut. adprehendimus. aut. adfuturum
fieri.. Iussa. time.. Littera ne. Imperanti tibi. fuga non obtempera.. Neptunus
muros sed quidem hic fabula. quod Neptunus cum apolline troie fabricati sunt muros
cum constituit Laomedontem. superdictum duos certa. uouisse pecunia ad
sacra facienda. quam immittentibus minime persoluit. ad muros fabricandum
uti et fecisse. muros et offensus esse dicitur.. Simul. notandum quod cor
fuit apud suam eum ut portas iunonem. Sed dicit est. Namque por
ta luminis nascentibus prebet.. Arces mineruam. legimus. ut pallas
quae condidit arces.. Neptunus. muros.. ipsos. sed fundamenta. secreta
et mouentem arbitrio. Unde ennosichton. dicitur hic terram mouens
in concussione sed terremotus continent opiniones.. Tridenti. i. n. r. et
furtia. sed. parentia sunt. ablatiuo et in i. et ingenti. mittunt ablatiuum parbitrio nostro
sed non eadem fuerunt. omnia in i. e. exeunt.. Sed. tridens. nominatiuo. tridente. de
bunt dicere. sed nouitate adfectantis.. Nulla. cogente. necessitate
Sane in omnibus quae et propria esse possunt et appellatiua ut. liberalis. felix iuuenalis.. ablatiuum. a. propria in e. et appellatiuo. in i.. Scythia. quae fugam
uitabat.. Socium. sibi. deuotum.. Furens irascens.. Tritonia pallas

Si pergis abis.. argumentum de lima. id est coplexio q adsumamus ab utraque parte
concludit.. Cum parvus iulus interrogamur est & simul epitheto comendat aetate
Dum haec [illegible] . semper . [illegible] in interior . [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] semper [illegible] . nodasti .. Namque manus .. bona
eoconomia . Ut iulus venit dicit eum venisse inter manus parentum .. inter manus est
inter amplexus [illegible] tempore portatum dicere possumus [illegible] annos vii . [illegible] bella
[illegible] .. manus inter .. [illegible] posita [illegible] mirtauit [illegible] .. Mirabile mon
stratum [illegible] tonmeson est dictum amonstrando [illegible] ad [illegible]
sectio [illegible] longum tempus [illegible] significatione .. lumen . apex .. apex est
q in summo flaminis pilleo virga lanea [illegible] modica lana
est [illegible] constat ab alba ascanius [illegible] in hac summitatem pillei
intellegimus . Circum tempora pasci . id est crescere ut sacer tibi pascere
crinem .. [illegible] indicatur .. fundere lumen pasci .. sac
ros ignes [illegible] sacros [illegible] fulmine [illegible] continuo
[illegible] opinione [illegible] fati . adsert necessitatem
fati .. [illegible] stoicos dicit q [illegible] aspice nos
[illegible] epicureos q dicunt deos non curare mortalia .. Aspice nos
[illegible] du iuvant .. Omina firma . [illegible] romanum morem [illegible]
[illegible] sufficit non confirmet ex simili
[illegible] unum [illegible] vidisse sufficit [illegible] un est quoniam
[illegible] . dissimilia sunt peiora . [illegible] mutatur .. [illegible] columba in du
chaonias [illegible] venientes columbas [illegible] aquila columba [illegible]
bio plures .. Intonuit laevum [illegible] celeritate .. [illegible]
nendo dictum [illegible] ad augurium [illegible] nos [illegible]
Multa luce .. [illegible] theologica ratione [illegible] q afferunt flamas [illegible]
cernimus [illegible] nimbum et descendentem [illegible] .. albi [illegible]
to impendente videbis flamas longos a tergo albescere .. facem
id lumen [illegible] . Multa cum luce ostendit cla
[illegible] pellicias q ostendunt re
ros .. [illegible] . Signantem vias . scintillas [illegible] ostendit errore
mansuros [illegible] partibus socios .. [illegible] longo limite ostendit errore
[illegible] sulcos dicit [illegible] longum [illegible] arandi .. sulfure [illegible]
de [illegible] odor . ostendit .. De fumo [illegible] anchises .. [illegible] tol
augu [illegible] ut adduras [illegible] auguris [illegible] auspiciis surgebant [illegible]
mo plo .. Affatur deos .. agit gratias .. [illegible] in numine troia est id [illegible]
habeo troia .. [illegible] cedere [illegible]
[illegible] age [illegible] .. age . [illegible] adverbium hortandi [illegible] plerum
age . facite . dicamus [illegible] numerum copulemus plurali .. Cervici
q cervix [illegible] collum [illegible] .. si plurali utamur [illegible] ostendimus [illegible]
q [illegible] . [illegible] . cervici [illegible] .. ambobus [illegible] ad patrem [illegible]
[illegible] . [illegible] ad patrem [illegible] de ascanio [illegible] .. longe valde
[illegible] longe .. urbe . [illegible] abla . [illegible]
[illegible] .. Tumulus in terra . tumens
[illegible] . [illegible] .. Tumulus in terra . tumens

aliat sepulchri sinonimum ÷ .. prudent[er] h[ic] circa rebator pluribus [illegible]
[illegible] timoris contra et oblivione .. Templum .. [illegible] certius [illegible] urbe [illegible]
[illegible] .. Deserte cereris. d. a racer dote [illegible] deinceps [illegible]
ut cereris [illegible] philosophiten. d. deserte. belli tempore [illegible]
novennale [illegible] .. d. deserte. d. [illegible] nec. reperta [illegible]
[illegible] proserpina. matre .. Religione id timore [illegible]
[illegible] religio .. Cupressus funebre arbore [illegible] templum [illegible] firmat
[illegible] Capite sacra. manu [illegible] hortatur ut tollat [illegible] attractare ne
[illegible] palladium pollutione piaculum committere .. Flumine vivo ...
fluento id natali [illegible] naturale [illegible] .. Lator humeros a more heroum [illegible]
[illegible] certe [illegible] lator [illegible] .. succedo [illegible] figura [illegible] ut succedunt mu
ro .. pone. [illegible] ideo [illegible] .. Opaca locos [illegible] obtecta [illegible]
[illegible] elocutio. ut [illegible] .. Sonus excitat omis [illegible] .. subito. e [illegible]
[illegible] .. Nate [illegible] singula pronuntia [illegible] oratio .. [illegible]
[illegible] .. [illegible] de. corybantibus Eoconomia .. Cerno
[illegible] cerno [illegible] .. mente memoria .. Fatone .. Ordo ÷ fa
to erepta. creusa. [illegible] ne erraret ne [illegible] dubitat fato [illegible]
lata [illegible] audierit [illegible] .. Nec [illegible] oculis ÷ reddita [illegible]
umbra [illegible] .. Collectis .. hic. una. de [illegible] .. Na
[illegible] matre [illegible] debuerat .. Georgi [illegible]
[illegible] .. Valle secondo .. hinc id ostendit [illegible] multitudo [illegible]
[illegible] placet .. Obscura limina [illegible] Obscura. d. certe [illegible]
Retro .. [illegible] retro. reformed [illegible] .. Lumine. Lustro id
[illegible] oculos circumfero .. Ipsa silentia terrent .. ipsa [illegible] non debent [illegible]
[illegible] .. Forte pede [illegible]
[illegible] ratione. auxilii [illegible] .. Ilicet. [illegible]
[illegible] ratione [illegible] ..
[illegible] ma. furentibus [illegible]
[illegible] forsitan [illegible] fastigia [illegible] Celum profundum
[illegible] porro [illegible] fundus [illegible] de imo. fundatur. de summo fastigium [illegible]
[illegible] .. Apice [illegible] illuc [illegible]
[illegible] .. Iunonis. Asylo. id. templo [illegible]
[illegible] asylum [illegible] templis [illegible]
[illegible] ab herculis [illegible]
[illegible] romulus [illegible] .. Unde .. que romulus [illegible]
[illegible] .. Phoenix. achilles [illegible] .. huc. [illegible] illuc .. Gaza. Census
[illegible] lingua. [illegible] .. Menelep [illegible]
[illegible] omis [illegible] .. Captivus [illegible] captivos [illegible] Nota elocu
tio .. Longo. ordine. Longa. multitudine .. Vocem iacta
[illegible] cupiens [illegible] officium ad vocem [illegible]
[illegible] nocte .. Vocem [illegible] vocavi .. Tectis. [illegible]
Antiptosis .. [illegible] felix. simulacrum [illegible] .. Simulacr
h[ic] apotheosin. ostendit .. [illegible] simulacra dearum [illegible] umbre

inferos. sic ulixes in omero apud inferos umbram herculis cernit .. Maior imago
quia umbra maior est corpore .. Quod tamen consolatio est .. [illegible] dignatio quae [illegible]
[illegible] corporis concedit .. Unde est mori [illegible] dat ut nec longum [illegible]
[illegible] fata [illegible] .. In sapo magno .. [illegible] sine [illegible]
uino, [illegible] fluctus .. Indulgere. opera dare ut Indulgent uino. sine
numine divum .. Sine fati necessitate [illegible] fata [illegible]
[illegible] .. Eveniunt. Nec te comitem hinc asportare [illegible]
Versus hic [illegible] scansione .. Unde multi hinc. multi [illegible]
[illegible] scandere .. [illegible] eveniunt. Nec
te hinc. comitem [illegible] scandi [illegible] sinalipha .. Aut nec eam
[illegible] Nec hiatus nec sinalipha recipit .. Fas [illegible]
[illegible] iunx .. arandumque legimus sub [illegible] que [illegible] arant
[illegible] Hesperiam venies .. [illegible] epitheto. Italia. ab hispania [illegible]
[illegible] hesperia est .. Ubi Lidius tibris. Tuscus dicitur Lidius [illegible] terre
[illegible] Lidius et tirrenus duo fratres fuerunt .. Cum eos penuria una non ferret
[illegible] Lidius [illegible] copiis [illegible] ad novas sedes querendas [illegible]
[illegible] qui ex suo nomine tuscos tirrenos vocavit. Lydia [illegible]
[illegible] tirrenus est .. [illegible] remanserat. Unde nunc [illegible] ut Lidium [illegible] .. Tuscia
dicta est in qua [illegible] sacrificii dicitur [illegible]
[illegible] frequentia sacrificii [illegible] ut lucanus dicit .. [illegible]
illic [illegible] aruspicina [illegible]
[illegible] ista [illegible] .. Leni agmine id est impetu .. [illegible]
[illegible] ut servura .. Modus serviendi est .. Dardanus [illegible]
Nurus [illegible] cognatione [illegible] .. Vale [illegible]
cedentis significatio est. Unde morituris dicitur. Salve maxima palla. Et nunquam
vale .. Nati serva communis amorem .. propter futura noverca
vale .. [illegible] .. Effugit imago. quia imago [illegible] tenetur. Nata
commendat [illegible] .. [illegible] dextera [illegible] auxilium
[illegible] ut non posset teneri .. [illegible]
significat .. Simillima somno .. [illegible] debuit [illegible] ratione [illegible]
[illegible] Simillimum deo. Iudico .. [illegible]
[illegible] .. [illegible] admirans id est [illegible] admiratus sum .. [illegible]
[illegible] novissime .. Donatus [illegible] Exilio. quia de ilio
[illegible] ad exilium .. [illegible] Luciferi [illegible]
[illegible] longa est .. Animis opibus quis [illegible] volebant [illegible] .. [illegible]
ut troianis [illegible] .. [illegible] herbis [illegible] .. [illegible]
[illegible] sidera. [illegible] .. ducebat [illegible]
[illegible] .. Opis ferendi auxilii .. [illegible] .. montes ut
[illegible] .. idem significat .. Explicit II. Incipit III. liber eneidos
Secundum interrogationem didonis [illegible] et casus suos
[illegible] errores [illegible] ad africam pervenit. Or-
[illegible] ut supra diximus commutato .. [illegible] .. Fracti
bello. fatis [illegible] .. Fugiam [illegible] relinquis. Illum
Idam montem tenuit ubi naves composuit .. Inde [illegible]
iuxta quam [illegible] tenuit traciam .. In qua. Eneum

confecit ut multi putant mox paris in templo delii templi illic accepto augurio pro
pe patrias per fluctus cycladas venit ad cretam .. Ubi cum pestilentia laboraret a diis
penatibus monitus ad strofadas delatus est insulas. Inde per fluctus cycladas venit
ad cretam maritima cete [illegible] [illegible] susceptus est helen hospitio. Inde per
fretum calabriam tenuit .. Et illinc statim troiam adveniunt diomedis abscessit.
Navigavit usque ad scillam et charybdin. Quam sicut vent[illegible] in vento
pulsus circa maxima sicilie parte drepanum venit .. Ubi [illegible] [illegible]
patre .. Inde [illegible] in primo addidonis regna pervenit .. [illegible] .. hec particula [illegible]
tendis adiungite rebus ut [illegible] altos teucri [illegible] fluctus .. [illegible] dicens sen[illegible]
tia copulant .. [illegible] .. in imperium ut [illegible] agamenonas .. [illegible] hic asie [illegible] [illegible] or
bis partis. [illegible] frigia [illegible] .. [illegible] in frigia [illegible] minore .. [illegible]
gente. [illegible] [illegible] .. [illegible] potest aliud [illegible] [illegible] frigia tota [illegible]
solum ilium .. gente [illegible] .. [illegible] gente .. [illegible] laomedontis et paridis cul
pa [illegible] gens [illegible] non debuit .. [illegible] [illegible] [illegible] non dii potuere sub
[illegible] .. [illegible] ratio non apparet [illegible] [illegible] [illegible] ordo [illegible]. [illegible]
nem cum amorem ostenderet [illegible] pulchritudinis et [illegible] [illegible] deorum [illegible]
[illegible]. [illegible] veneratione. alioquin [illegible] .. Superbum ilium. nobile
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] declinat .. [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] ilior
[illegible] .. in ilium [illegible] [illegible] [illegible] .. [illegible] regio troia [illegible] [illegible] [illegible]
tate provincia ponit ut campos ubi troia fuit .. humo. a humo
[illegible] patrie sue solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cecidit et fumat [illegible]
[illegible] pro tempore posuit [illegible] licentia poetica ut meminisse horret [illegible]
[illegible] circ[illegible] ultima [illegible] [illegible] .. diversa exilia .. [illegible]
diversas orbis partes. tenuisse troianos [illegible] melius specialiter
[illegible] .. desertas [illegible] [illegible] .. desertas [illegible] a dardano. ac
cipe [illegible] ubique laudant .. [illegible] agimur divum .. [illegible] flamma asca
nii. cursu stelle .. [illegible] admonitione ut [illegible] [illegible] [illegible]
Sub ipsa antandro. iuxta antandrum [illegible] civitas est phrigie. dicta
antandros [illegible] [illegible] de andro insula [illegible] [illegible] colon. [illegible]
[illegible] andrii. [illegible] venerunt [illegible] [illegible] cepe polidor [illegible] [illegible]
hunc accepit civitate [illegible] [illegible] facto non accepit [illegible] [illegible] opinio [illegible]
non [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] acceptum [illegible] a [illegible] occidisse [illegible]
pidibus .. alii [illegible]. polimestore occisum [illegible] [illegible] [illegible] troia
in [illegible] [illegible] [illegible] cum matre ecuba [illegible] [illegible]. flendo in
canem versa est [illegible] ideo fingit [illegible] dolore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] idem ad discretione [illegible] .. molimur. paramus [illegible]
Loca in [illegible] et lata .. [illegible] [illegible] [illegible] .. [illegible] [illegible]
rant [illegible] [illegible] navigat licet mente destinat locum [illegible] [illegible] [illegible] in
certum .. Ubi sistere detur .. [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] nec
[illegible]. [illegible] manifestum .. [illegible] [illegible] collisimus. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] missos .. [illegible] apollinis sacris. [illegible]
[illegible] qui. ad auxilium venerant .. [illegible] [illegible] [illegible]

uccomodarat. emendarat. Threicio regi dux sepymeia crudelitate sed ... Io
medor. lingua. tereus. Crudelitatrat ut crudelius 7 auaror. Threicios
thraicio ... Thracia. Threissa.. Na solutio = Ionice lingue. Cum pro
pazionis dicit. Ophis es solutio fac thereicius t thereissa. Na so
lutio = Ionice lingue. obsidione uideret id in ipsa pncipia obsidionis N. i. pea
ia nequaq. potest.. Fortuna recessit melior ... Per agamemnonias
Impiu.. Uictricia. omi ... Turbo ueniemia. e. i. op. exiuit. marcia fuit
Uictor. e. intrix. femina fuit. Uictrix.. Neutra in n faciunt
n tm de nro plu. um = Uictricia.. Fas omē abrupit 7 cognitionis iuris
hospitii.. Obtruncat. occidit na obtruncare pe = capite cedere
Ui. potit. ... Nsin modu. aspta. fact
potiri... Sacra fames auri. detestabilis. Ut sacre pandunt portæ
Tracta = sermo de more gallorum na massilienses quotiens pestilentia laborabant
unus se de pauperibus offerebat alendus anno integro publicis 7 purioribus cibis. hic
postea ornatus uerbenis 7 uestibus sacris per totam ducebatur ciuitatem cum execratio
nibus ut in ipsum caderent mala totius ciuitatis 7 sic precipitabatur ...
lectum = omnibus ide. plus = quam si dicit similis.. Scelerata terra. id est scele
ratorum.. Claustris. aditus.. palatii.. Funus. m. sepulchrum q
insulta. a uellendo. diruere.. Na pe funus ÷ incensum
caddauer.. Stant. posite sunt.. multa in signum cat. manibus
Manes sunt. anime illo tempore q de aliis recedentes corpo
ribus nec dum in alia transierunt.. Sc in noctem dicit. caldam[illegible]frasin
Na ut sup dixim. um 7 manes. similis et. Ermenedas dicit par
cas. bellum. locum. parafrasin.. alii manes a mandando
dictos intelligunt.. Na. animabus plena sunt loca inter
Lunare et terrenum circulum lunae 7 fluuium.. quos manes deos i
fernos tradunt.. Atra cupresso. nigra funesta na inferis
consecratae quae certa nunq rexurgit.. Moris romani fuerat
ramum cypressi an domum funestam poni.. Negra ignorancia pol
luere [illegible].. atratus [illegible] significat.. Crine demo
resolute. a de more femis ut est [illegible] a certe demore
plangentium.. Tepido lacte sacri mulcto.. Cimbaria. pocula
in modum cimbe facta.. Sanguinis sacri. de uictimis sumpti.. anime q
sepulchro.. an anima lacte 7 sanguine ad tumulum eliciam
dicit. Lacte namq. corpus nutritur. post animae coniunctionem 7 anim
sanguine uiuunt.. quo. effuso. recedit. legimus in ui.
IN sepultos animas uagas esse 7 hoc stat in legitime sepulti
sunt.. Rite reddita legitima sepulta. reddit anim ad [illegible]

sepulchri quam stoici medium sequentes tandiu durare dicunt quandiu durat corpus. Unde Egyptii condita diutius reservant cadavera scilicet ut anima multo tempore perduret et corporis obnoxia nec cito ad aliud transeat. Romani vero faciebant combu[illegible] burentes cadavera statim anima in suam naturam recurreret [illegible]

[illegible] anima et ad diversa corpora transitum facere. [illegible] Pythagoras [illegible] Empedocles [illegible]

[illegible] Python [illegible] Latona [illegible] Apollinem [illegible] Diana. Juno [illegible]

[illegible] Apollinis urbem Delon [illegible] pontifex [illegible]

Uittis et lauro .. uitte sacerdotii sunt .. Laurus uictoriis insignia est .. Anchi
sen agnouit amicum. Cata tosionemenon. intellegendi [illegible] anno fuerat
amici palam non dicit .. hospitio. Sepamus casus est id iure hospitalitatis [illegible] id
hospitium non potest intellegi [illegible] amicus fuit .. Da propria ut pater dicat ho
c [illegible] tibi post exspiratum [illegible] cum propria postulat sedes .. Timbreus
Apollo dicitur ab agro troie uicino. plena timbra. in quo eius templum
templum est. Ubi a paride achilles occisus est uni fingit manu apollinis
ut uulneraretur. Timbreus uel delius. Da numina. a locis frequen
ter non accipiunt. Sane quidam dicunt timbrii. sed in diriuatione .H.
in dipton mutat. ut eneas. eneus. timbreus. timbreus. domum
familiam ut domus tenet assergia nomen .. urbem. aut per troia aut per ea
quam in tracia condidit .. serua altera non quam prima seruauit sed quam seruare
uoluit .. que regnum quod cadimus oraculo apollinis .. bone se sequitur ut
in prima uel [illegible] eum condidit .. da. pater .. religionis nomen est et Da et hominibus dat ut
inde. toto pater eneas et montibus ut pater appenninus et fluuius ut ti
berinus pater. Numinibus eum ut quidem pater. eneas neptune. pater .. ut est.
ipse. pater. danaus. animos uires que. item. quid ipse. pater plu
ton .. Augurium. in. oraculum usurpatione .. labe nostris .. quod apollinis
responsa semper obscura sunt .. uera tamen [illegible] intellegentia oraculum
postulat .. uera repetunt stoicorum achademicorum secuntur quidem dicunt ea
quae sunt natura sunt non fieri. sed fieri. uideri .. [illegible] magna. animus omnis
[illegible] plus [illegible] lumina [illegible] prolonga posita
hac ratione defendit .. et quod omnia monosillaba ad artem non pertinent
[illegible] uti possimus. Certe quod omne morion. id particula
sui substantia non [illegible] membris putat [illegible] orationis [illegible]
[illegible] una pars orationis est. [illegible] finalitatis ratione et pro
duci et corripi .. Mons cinthius unde. Cinthius apollo .. Cor
tina. locus unde oraculum datur dicitur cortina et [illegible] apollinis
tripos corio. pithonis tectus est et [illegible] certa illinc responsa
fundunt quia cortina est uel quia [illegible] cor ille uatis tendebat
uel caua quedam in templo apollinis fuit [illegible] phebas rapta
uaticinabatur ut [illegible] lucanus in V .. [illegible] id [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] respicere. Da potestas
[illegible] [illegible] unde apollinem
[illegible] [illegible] pater quod inferos [illegible]
ut oratius [illegible] innocens [illegible] unde ad
eos responsa [illegible] quod apollo eius inferis notus est .. dardanidae ob
scura [illegible] Da dicendo. dardanidae ostendit
Italia. [illegible] significarent. Teucri addi
dixisse .. [illegible] labore et eos arguit insipientiae

multi apollines fuerunt apollo delficus apollo ...
boreus apollo delius qui in delo insola colebatur
et idem est apollo a multis locis dictus

[illegible]

... monumenta ... historias ...

dardanus filius iouis et electrae ... de corito ciuitate
tusciae primum uenit ad troiam ...

... saturnus filios suos comedere ...

... medio ponto ...

... dardanus ...

... medea ...

... cibele ...

fr medeid medea nlateid plated

dicta. Si nulli cultrix cibile legitur ut sit quasi cibeleia. alii cibile
apo tou kubistai ten kephalen. id est a capitis ratione quod proprium est eius sacer-
dotum.. Corybantiaque aera.. Corybantes demones sunt qui tota sciunt.. Silentia
sacris.. hinc quod inventum est servare sacris fidelis silentium.. Et iuncti domine
subiere leones.. dominas deas dicunt. ut. domina dicitur thalamum deducere
adorta.. Fabula talis est.. Sciros. ciuitas est beotie fuit uirgo. atalante
sponsor cursu adeo ut sponsos suos provocatos ad cursum occideret.. Sed hippo
menes venere ut sibi adesset rogavit.. a qua cum accepisset de horto hes-
peridum tria mala aurea provocavit puellam et singula coepit iacere. Tunc
athalante.. cupiditate colligendorum malorum retenta superata est.. Sed hippo
menes potitus victoria in luco matris deum amoris impatientia cum illa co-
gnita concubuit. Unde irata dea in leones eos convertit suo curru subiungi &
precepit. nec rectum umquam leones coire. Nam et plinius dicit.. Leonem cum
pardalide et pardum cum leena concumbere.. Ideo hi matris deum currum ve-
hunt. dicitur quod ipsa est terra. que pendet in aere. ideo sustinetur rotis quia mun-
dus rotatur et volubilis est.. Ideo ei subiungunt leones ut ostendat materna
pietate actum posse superari.. Ideo corybantes eius ministri cum stric-
tis gladiis esse finguntur. ut significent omnes pro terra sua debere pugnare
quod hic turrita gestat corona: ostendit superpositas terre esse civitates quas in-
signitas turribus constat.. Gnosia. cretica. a gnoso. civitate.. Nec lon-
go. a delo. scilicet.. Iuppiter. adsit.. modo dexter.. dexter dicit tamen sit serenum
so. ut. oratius. manet sub iove frigido. venator tenere coniugis imme-
mor.. aut re vera. Iuppiter qui preest in insula quam petimus. Creteis ut
memor.. Ratio (?) ... sit
tenetur. salva. regula.. Meritos. unicuique aptos.. quod obtulit eorum muneribus ut
pro qualitate. numinum.. Nam aut hic imolant. quod obsit eos. aut certe. adsimili-
tudine. ut porcum. cereri.. hircum.. libero. quod vitibus nocet.. Superis albas. imolent
ut. inferis. nigras. pecudes.. Taurum. neptuno.
Tempestati. atras). Candidas. serenitati.. propter oraculum datum..
propter futuram navigationem.. Pulcher. apollo.. sic consci
Superis alba.. bono. usus est ordine. ut post aversa mala.
vanda. optanda.. Frustra ... porcunt. regnis. malis
historia talis est.. Idomeneus
Pulsum regnis cessisse patriis non dicit quare.. sed historia talis est.. Idomeneus
Cretensis rex post eversam troiam cum tempestate devovit se diis
primum occurrisset.. contigit ut filius eius primus occur-
reret... quem cum ut alii dicunt imolasset. a civibus. pulsus regno. sallentinum
calabrie promontorium tenuit. iuxta quod condidit civitatem
nec kalabris promontorium. Lictius. Idomeneus
ut. salentinos obsedit vel milite campos. Lictius. Idomeneus
Relatio est historie ad iniciendum. troiani fidei desiderium ut
tunc ire ultra. aut ad hortos pervenire non potuerunt. Idome-
nea.. Quinque sunt lingue.. Eolica. Ionica. dorica. atti-
ca. koinodo. id est comunis.. hinc fit ut in uno nomine varietas inveniatur
ut ecce in hoc: Idomeneus. dorica. Idomedes. attica. Eolica.
Idomeneus unus est hic... accusas... ionica.. adstare. et

qm de his loquimur in cadere non posset ut si dicas terras astare. bacchatamque iugis Naxon
ut uitiosis constantia. in celebratam baccis. in ubi bacchi bacchides sunt triumphum Naxi ipsa
recreata est quae etiam dia dicitur. Viridemque Donysam. a colore marmoris lacedemonii. Olea
ron. Non adiecit epitheton. e dura uarietatis. Niveamque paron. unum candidum
marmor ut parius ue lapis circumdatur auro. Sparsasque per aequor Cycladas. hic sunt quas dicit cy
cladas. unde nomen est et alias. Sparsas autem quia nullo ordine iacent. quas in a eteclades. quod circa
tur. citerior dicitur est. Recte est. Cycladas ergo non ideo dicit quia in rotunditate sit
sed quia longo ordine eas circuire necesse est. Et propter promontoria et quia natale est ut consitatio
sa sunt maria uarietate terrarum quae constat anhelitum quendam in re emittit. unde in V.
usatis Eneas Erici sacrificat. Legimus praeterimus. Iracius hic sermo. a nauticis qui fu
nem legendo id est colligendo. appellare loca praetereunt. Creta petamus. Celeuma. dicit
sed hoc metro. celeumaticum. usus est id est anapertico trimetro hypercatal
lecto. Celeumatis quem praeceptum unde ratis impediebant iussa nautarum.
surgens. flans. ut flando. Surgentis de more ductoris. Unde non flans. po
nens et residens dicitur. Ut cum uenti posuere omnisque repente resedit flatus. Et tan
dem ad desideratum portum naturaliter. Curetum sed per cultores eius. Optamus
quam uoco. Pergama. a superioribus hoc est urbem gentemque sociorum multitudine. Letam
hoc propter pergama. Pergamea. Amare focos sacrificia. celebrare dicit
quod tollere tectis. Poetica periphrasis id est domos aedificare. Nam ara dux lo
cus in ciuitate muros. Optata lituris efficit sacrificia propter coniubia et nouas
sedes. Corrupto celi tractu. hic est ordo. Pestilentia ut lucretius
dicit. Primo. deinde corruptio per aquas. et terre. mox omnium ani
malium. Notandum sane. Apolline offenso. pestilentiam semper creari. unde
et apollo secundum alios dicitur. ΑΠΟΤΟΥ ΑΠΟΛΛΥΕΙΝ. cum citharam tenet
mitis est. unde oratius. Condito mitis. placidusque telo. Supplices audi
pueros apollo. Linquebant animas. quia quae anima dicitur relinquere secto
qui dicit animam esse perpetuam et ad diuina corpora transitum facere quod
est eadem nos animas relinquere. quam ipsam post corporis. Nam anima perpetua
est. unde palinurus in VI. Nunc me fluctus habet. hoc est corpus quod solum moritur
Sirius stella est in ore canis posita. quae annis omnibus oritur circa
XVIII. Kl. Iulias. quae orta plerumque paucis diebus. Interdum in noxia nascens
et in totum regnare sirius annus. Et hic pestilentiam creat. sed
hac re tantum ceterorum compensat cursus astrorum. Sane Canicula
cum oritur tempus seu fere est et sit. canis. comes sirius. sterilis. Interdum
terras sirius. Interdum frumenta ut ad faciat pestem. Sterilis loco
utrumque potest intellegi. Labor tempestatis. auxilia propter pestilentiam
Vite cursus propter sedes. uisi astare. non adstabant. sed uidebant
Visa dicit. non enim sed uidentur in somnis. In somnis quasi som
nus ut sit collisio. multi dicunt. Quomodo peculi propter peculium. Insertas id est cla
ratas aut non seratas ut sit quasi insertas id est non clausas. et dictum quomodo
approperos pro appropos. compotus pro compositus

p. uxisse.. Optima ad hortationem.. de trax. p pon. more suo.. Dardanida
diminutiui non a constitutore.. Subter id sub tuo iure.. Omens [illegible]
pelago in gremio.. Mater a ne potest nisi sua iulum. Cesare. a primis inter deos
relatus est.. Et h. mater a. Ce sidus apparuit ut. Ecce dionei processit caesaris as
trum.. Urbi. id. rome. [illegible].. Magnis id nepotibus. Et bono orna
tu sermonis fecit. similitudinem.. Magnis magna parata dicendo.. Fugae
id profectionis. mutandae sedes.. Assumptum a necessitate simul. ante
furor anchisae.. Ordo hic est delius apollo.. Est locus ut primo diximus. or
bis comparatione.. Hesperia. dicitur. quam.. Cognomine ab hespero. hispaniae
rege t a stella quae intuetur penes italiam.. Oenotrii. t a rege t a
uino.. Italiam primus uitem. saturnus ostendit. ut in uiii. uitis sator curuam ser
uans sub imagine falcem.. Pe reder t pportue.. Dardanus iasius frs
fuerunt.. electrae filii sed dardanus de ioue. Iasius de corito pere
atus est. a quo nomen mons oppidum. non accepit.. Pea lasiu dr dardanus
occidisse.. a quo principe nostrum. a dardano. n ab iasio a por generaliter
steltis un omine ducimus ut deos penates quae troianos intellegar
et adriaticum ferri. sed dicit labeo in libris qui appellantur de diis
animalibus in quibus ait. esse quaedam sacra quibus animae humanae
uertantur in deos. qui. appellantur animales eo quod de animis fiant. hi
hic sunt. dii penates et uitales.. dubitanda. referre.. de q
dubitauerant de consilio anchisae.. quae ne pro somnium n crederet
corito.. Dictea.. dicteus mons cretae est dictus. dicte nimph
q illic colit ling dr altus iuppiter ut dicte celi rege pauere sub
antro.. Negat tibi iuppiter quam q crecensibus pr.. Attonitus stu
pefactus. Nam proprie attonitus dicitur. cui. casus uicini fulminis et
sonitus tonitruum dant stuporem.. Nec sopor. illud. erat.
soluta. elocutio.. Uelatas. uittatas. Nam dii quaerant ap lauro
laygnum. n habebant uelatum caput.. Sopinas c uoce manus. ho
nesto elocutio. cum uno sermone [illegible] respondemus duobus uelin
tea furor uentor c sole relict.. Intemerata. intepfecta.. Focis
ideo focis n aris q penatibus.. pfecto. honore facto sacri fi
cio q est honor deor.. Ambigua n incerta sed duplice ut teucrus
ostendit seminor qui parentes.. nouetero a uet locos a nouo p
magno ut pollio facit noua carmina.. Exercent. fatigat. Nam
exercitatus fessus signi cat ut exptiret id ptis.. Casus cassan
dra. canebat.. h co ppositio l [illegible] uiciora est q maioribus placuit
ut sale saxa. sonabant.. meliora. pot est bis subaudiri
ut meliora. moniti. meliora. sequamur.. Caua trabe
bona nauium sisstasis.. Nocte hemeqi.. pluiam cum obscuritate
surgite uasto. Epitheton aux tapinos.. Nox humida nu
bes caliginora.. Excutimur. cursu ab posito itinere auertimur

xiii

Certi undis incerti quia sidera non apparebant .. ipse nauta ... [illegible]
cat emphasis per ... Incertos soles .. incertos quia quamvis sit obscu-
ritas .. tamen noctis est manifesta discretio .. Unde sic plura aestio quos qui dicit
tres dies quemadmodum .. si dies si nocte ad diem discernere non poterant ..
Caeca caligine .. catenatione sermonis .. attollere vira .. natale dei [illegible]
[illegible] ... litoribus .. terra exurgere et fumum eorum videt emitti ..
Aperire ostendere .. servatum fluctibus .. dein dicit depiculis in Thora rep..
venire distrymna .. Strofadum me litora excipiunt .. Phineus rex arcadie
liberis suis sicut dux noverca non instinctu eos caecavit .. ob hoc re irati dii .. et [illegible]
oculos in tulerit et adhibuerit arpyias qui pellere compulerit .. arpe item
et cum gladius frequenter pulsi de arcadia pervenit ad insulas quae appel-
labantur plote et cum ultra vellent tendere ab Iride ad montem [illegible] in
libro fabular .. in fabula certatur .. Hic ratio quae ipse est dicit .. unde epulas
dicit abripere quod est furias .. et manibus Phineo tingere mensas unde dua
m. dicit .. fingunt furias pro abstinentia parcitas .. furias autem canes dici
ut .. Visaeque canes in luce per umbram .. ululare per umbram adventante dea .. Canes apud inferos fume di-
cuntur et canes .. apud superos dirae et [illegible] .. ut in [illegible] .. In medios
harpyiae dicit ut duplex in his [illegible] fuerint .. has vires .. iii .. dicit .. elo ..
cipete .. celeno .. Apollonius .. duas .. Ionio in magno .. et sciendum lo-
nio sinum esse immensum ab Ionia usque ad Siciliam et huius partes esse adria-
ticum achaicum epiroticum .. Maria [illegible] abstulit non
accipiunt .. [illegible] .. In magno .. quod in quo alia maria sunt .. Nec saevior
ulla pestis non dicit has de inferis natas sed per eas omnibus in de-
perditis .. pluviis sordis effusio .. Uncae manus pedibus [illegible]
[illegible] .. fame .. tum fame .. a re ita .. fame
[illegible] quod eis inferebat non inopia sed abundantia .. delata generis
[illegible] .. Nam voluntate aliquod non deferimus sed venimur .. Laeta per
[illegible] .. nam in animalibus in quibus cornu non potest petunt .. Praeterea per
[illegible] corpus ostendit .. non sunt in omnibus .. Capraeque pecus satis
noue [illegible] per herbam .. ordo est .. super herbam per capras in herbis
[illegible] arma .. ipsi vocamus id est [illegible] deos .. Certe praedatorem
hoc est cui de praeda debet aliquid .. Nam de parte praedae aliquid num-
inibus pollicerent .. adeo ut Romae fuerit .. Unum templum Iovis praeda-
toris non quod praedae praeest sed quod ex praeda aliquid ei debeat .. In partem praedamque
in partem praedae .. Dapibus .. dapes deorum sunt .. Epulae hominum [illegible]
[illegible] posuit Nam et sacrificiis et [illegible] opera tribuunt .. Opimis id est pin-
guibus .. Harpyiae sed dispersi .. quatiunt clangoribus .. alas dicit .. cum
alas .. a Kypolorida est sic clangore dicit alarum sonitum ..

Tum p̄ t[er]ra. de ÷ erat. [illegible] ad illū polū ponit. Instrum̄ [illegible] in pel[...]
cis n̄ fuerint.. 7 sciendū hanc particulā int̄ dū se ponit [illegible]. Aliquid. significt
ut si dicas ueni. ante mane. Rursū ueni.. Int̄ dū in statione. [illegible] rursū.
ueni.. Nā n̄ ideo dicis. Rursū q̄ eē p̄mo. uenisti [illegible] illuc. [illegible]
[illegible] esse [illegible].. In parte [illegible] sane sciendū statione hnc. [illegible]
[illegible] sacros.. Nā [illegible] prima & [illegible] indicat. [illegible] animalis
hostie q̄ tm̄ imolant. Alibi tm̄. sanguine. In aras fundi significat ut sanguis
[illegible] paras.. Alibi parte corporis. ut & aqua. [illegible] pucia. Influc
tus.. Alibi. integras. uictimas.. ut ā solida. Impone taurorum [illegible]
flamis.. Ex diuerso [illegible]. ut. & [illegible]. montiū sub audis. loco.. Turba
[illegible] impetū. ostendit.. Nā ā [illegible] loqr. 7 alludit ad furias de q̄b; ait
alibi. [illegible] ut [illegible] soror.. [illegible] pedib; circūuolat uncis. dat
circū p̄dā. uolat uncis pedib; ā int̄ uolā amplectit p̄dā. un̄. & inuola
re dicis. Intra. uolā tenere un̄ 7 [illegible] uolemā dicit
tectos [illegible] herbas disponunt [illegible].. disponunt [illegible] faciunt
[illegible] condendo [illegible] faciunt.. Misenū [illegible] tubicen
q̄ dr̄ filius fuisse eoli ut misenū. eolidem. q̄ [illegible] omne.
sonū ex uento. credit.. Noua.. [illegible].. ut pollio. [illegible]
noua. carmina. Nā. nouū. bellū n̄ ÷ [illegible] exēplū.. [illegible]
[illegible] Inmonte arcadie stimpalo. uiuit. stimphalidas.. Obscenas..
Obscene s[unt]. aues q̄ canendo. adura. significant ut paulop̄ Infelix uates
Pelagi uolucres q̄ dnt̄ ponti. 7 [illegible] filie. Un̄ insulis habitant parte
[illegible] parte maris tenentis.. Alii dnt̄ eas neptuni filias q̄ [illegible]
[illegible] omniū p̄at ÷.. Nec [illegible].. N. [illegible] talē.. Omā [illegible]
re pererant ubi ÷ oceanū q̄ ptine [illegible].. hnc. [illegible]
cuq; [illegible] parentis credetur In generalitate.. [illegible]
nos neptuni filios dnt̄ q̄ ignoram; parentes.. Alii ǒ dnt̄. Arpor
as filias eē. Thaumantis & electre [illegible] neq; ut. plumis
ulla. Naturale ÷ ut molle. [illegible] tactū plumas [illegible] un
ā addidit plumis.. Nā [illegible] dr̄. Ideo. eas. [illegible] in
uulnerabiles q̄ de stige. erant nate n̄ [illegible].. Infelix uates
nuntia. Infelicitatis [illegible].. Rupit uocē cū Indi
gnatione. loq̄t.. Ut q̄d. me. alta. silentia cogis rumpe [illegible] Ho
tandū. Rupit uocem.. Lamedontiade [illegible] natū [illegible]
q̄ deos fefellit.. Patrio. regno neptuno.. Accipite ǒ q̄ nos
bellis [illegible] dicit ut [illegible] fame [illegible] ne possis timere
q̄ febo pat̄ omps tribuit auctoritate. Ne possent. [illegible] dicta
[illegible].. Simul. notandū apolline q̄ dr̄ ā Ioue. cognoscere. Phoe
b; apollo. [illegible] Apollinis. mutatū antonoma
siā. [illegible] dam n̄ pot ÷. Nā s[unt]. alia. comunia ut pat̄ omps

Furiarum maxima. Adeo ipse sunt furie ut et unum epitheton habeant et causis conveniant. Nam dicit de Thesiphone furiarum maxima iuxta accubat. et manibus prohibet contingere mensas per eius infatuitatem et infestationem troianis famem pronuntiantes. Italiam cursu petitis. Scilicet quia non sunt fide dicentis accomodaturi. quam vos dira fames. Oraculum hoc a Dodoneo ioue apud epirum acceperunt sed tamen colorate tangit historiam dicendo que pater omnipotens phoebo. Nostrique iniuria cedis. ista merentur. Nam imminens troianis fatalis est fames. Ambesas undique etiam subigat rotundas. Maiores etenim has habebant in honore deorum panicias scilicet. Nec fugit non metu. nec etiam minantibus congruit sed ne possit placari. Nec iam amplius armis sub audis uis sed. Nec etiam potest esse ablativi. Sermonibus serendi. quia sunt plerique sit licet forma unus sermo sufficiat. ut troiugena. Interpres diuum et omina sentis. Intelligis. Iste in hoc loco. Fortuna. Et alii sub audis. optata. Nam fortuna et alii non directe. sed sic. Uotis precibusque. duplici ratione placantur numina. et uotis. et precibus unde est iunonis. Iubent. uolunt ut infandum regina iubes renouare dolorem. Sunt dee que dignant. Obscene uolucres que in his tamen uentris cernebant pluuiem. Si hic eius sunt auis sit eas dicit placandas propter pessima omina. Passis. solutis. Numina magna uocat ioue minerua mercurium. sunt samothracas. Merentur. Constitutor iet et placatorios unde regis. Dicit phebe minas. Auertite casum. sed eius sunt coniugat. casum credidit esse in ultione. Seruate pios. pro facta sacrificia. Uerit. gubernator quibus uocant. honestius hac elocutione exemplum utimur. nunc licet possit et singulis esse. Nemorosa Zachintus. Insulas esse commemorat. Same quia capalenie est ista. Nam samos tracia est. Effugimus celerrime tamen. Laertia regna. irrisorie quia post inter eius scopulos ut inania saxa. uidit cure domos. Leucate montis. Leucata mons est altissimus in promontorio epiri iuxta ambrachiam ciuitatem. quam augustus nicopolin ciuitatem appellauit uictis illic antonio et cleopatra. ibi eius templum. attiaco. apollini constituit et ludos attiacos. Unde nec inmerito in honore augusti que ipse fecit dat suis originem. Nam eneam. illic templum apollini quod fecisse constat augustum ut est phoebo et triuie solido de marmore templum constituam. Et formidatus nautis aperitur apollo. dicit propter asperitatem saxorum dicit ut non nullis uolunt que montis erat aliquem sacrificio de nautis immolari. hoc primum occurrebat. Cur formidatum per tristitiam ita intulit. Paruae urbi. ambracie. Potiti.

potior illa est et illius est [illegible] reptimus iussu. Pressi figurate pont
legimus et fa [illegible] inter non possumus. Lustramurque Iovi id est ut Iovi sacra
faciamus. A certe lustramur Iovi id est expiamur. Piaculum commissum
fuerat tauro in thracia immolato et licet multa sacrificia fuissent
secuta. Intellegebat tamen adhuc numen iratum non desistentibus malis sci
endum sane moris fuisse ut piaculo commisso ludi celebrarent. Nam
cum romani iracundia matris deum laborarent et ea nec sacrificiis
nec ludis placare possent quidam senex frequenter ludis circensibus
saltavit que sola fuit causa placationis. Unde et natum proverbium est omnia secunda
saltat senex. Actia litora ut diximus propter augustum hoc dicit qui illic statuit
ludos agonales. Patrias palestras. Palestra ars primum ab athe
niensibus reperta est. Troiani hoc per dardanum et teucrum qui ab atheniensibus origi
nem ducunt. Unde et minervam colunt hinc est illud in [illegible] plurima antiqua sub religi
one tuetur. Antiqui ab atheniensibus [illegible]. Iliacis ergo athenienses un
de iliensis didicerunt. Fugam tenuisse feliciter navigasse. Nam tenere est
implere ut nunc tenebant cursus id est implebant. Et potest intellegi secundum commune
sensum. Obliti sunt lustratores id est expiatores. Obliti sacrificasse et ludos ce
lebrasse quod hostiles terras per tantam navigationem effugerant. Interea magnum sol
circumvolvit annum. Antiqui tempora sideribus computabant et dixerunt primo
[loh add] lunarem annum xxx dierum unde inventus nongentorum annorum vita in aliqui
bus scilicet lunarium. Postea solstitialis annus repertus est qui
xii continet menses. Mox maiore cura magnum esse annum voluerunt
omnibus planetis in eundem recurrentibus locum et id fit ut dicitur in
ciceronis hortensium post annorum xii milia nongentos quinquaginta
quattuor solstitiales scilicet. Hoc ergo nunc magnum non lunarem intellegere
[4 red] solstitialem. Nam [illegible] magnum illum intellegere quod planetis deorum [illegible] dicuntur. In libris de
deorum natura [illegible] milia annorum magnum annum esse cicero dicit. Aere cavo id est
pulchra aspera. Abantis penultima producitur accentu et hoc abante intellegamus occisum
cum androgeo. Rem carmine signo rem id est votum voluntatem. Sciendum
[illegible] carmen dici quod [illegible] pedibus continetur. Nam et hoc unum versum carmen dicit. Sic bucolicis
carmen dici [illegible] addere carmen. Daphnis ego [illegible] hic
duo. Ut tumulo superaddere carmen. Aeneas haec de danais victoribus arma
[illegible] hoc est in ipso ut victores quod cadunt danai arma ore
[red] creavit sub audis. Aerias arces id est altas. Phaeacum correpta in
[q] sola de stra inter epirum et calabriam ubi regnavit alcinous. Abscondimus
nauticus sermo. Sane mira usus est celeritate. Ut dum abscondimus quam
nunc in sola dicit. Buthroti urbem id est buthrotum. Ut fontem tim
avi timavum. Hic hic cum est in epiro cuius pars est chaonia que dicitur
molossia dicta est. Incredibilis rerum fama id est incredibilium
rerum fama. Et hoc non credit unde et postea interrogat pirrhum coniugia
servias. Patrio marito. Atque thebana fuit quod dicitur pyrr

cia p. patria posuit ut Italia quo patria ITE Salluctus hispania sibi
patria est. d. certe. f. ius. locutus est quia uxor eius domiciliu sequitur. Iuncta
coniux hectori facta troiana est. nam et cessisse de est quam cedi hereditas dicitur
et cessisse marito. Consuetudinis regie fuit ut legitima uxore non habita aliquam
angl licet captiuam tamen pro legitima haberent. Adeo ut liberi ex ipsa nati succe
bga derent. Pirrhus hinc quam legitimam habuit et ex ea filium molorum suscepit
postea cum uellet hermionen. et helene filiam orestis iam ante disponsatam ducere uxo
rem. Orestis insidiis in templo delfici apollinis occisus est. Sane moriens precepit
ut andromache quam apud eum coniugis locum tenuerat heleno daret propter suspi
cionem que eum a nauigatione prohibuerat. Inde factum est ut teneret
dictum b. filium quem eum a. nauigatione prohibuerat. Inde factum est ut teneret
regnum pirri qui successerat patri quae molosia dicta est pars epiri. postea fratre
chaone quem in uenatu per ignorantiam dicitur occidisse chaoniam uocauit quasi ad sola
sed cium fratris extincti. Pergameaque portu iston proon. id est primum. unde
et lessineque a portu petere. Notandum sane participium ... participio
rare apud latinos est. ... Sollemnes legitimas anniuersa
rias. Tristia dona. Tale est illud. quem semper acerbum semper honoratum
sic di uoluistis habebo. In luco. lucum nunc ponit in religione in
ipsis habitant manes piorum. qui lares uiales seu penates sunt
pe hatis manes qui uocabat sacrificiis. Hectoreum ad tumulum id est ce
notafion. Uiridi cespite herboso. Et geminas id est duas in
marito. Altera filio. Ac certe illud respexit quod ipsam parem
gaudent nunc ut Ecce duas tibi daphni. Supplex ipsam gauden
loh nuo. ... nuo dicitur impare gaudet. Monstris rebus insperatis. De
riguit uisu. In medio. dum inter cernit obstipuit. Calor ossa re
liquit. repente extinguitur ut soluuntur frigore membra. Uera
ne te facies. Ordo est. Nate dea adfersne te mihi uera fa
cies uerus nuntius. Uiuisne et sic muliebrem affectum interrogat et
suspicatur. Nam inferias sacrificat et in luco in quo habitant manes
Hector ubi est. Hi ad eneas prima gloria ut ab hectore nunc desinit
siste uideatur. Furenti insolabiliter et inpatientem dolenti. Hic eo. hic e
re est hare nec loqui posse. Uiuo equidem. ac si diceret sed tamen uita est
felicem uiue. Excipit suspensa locuta est quam ad hectorem dixerat
Excipiunt quae cadunt. Digna. congrua. et pro suis inferentia
Hectoris andromache. Seruas andromache. per quantibus iungit.
Si andromachen superioribus. Dubia seruas tenes ut et nunc seruas
honoris tuus ... non. Demissa uoce locuta humili. O felix ...
... uirginitatem laudat et mortem ut ostendat se inuitam. Quam eduxit
Achilles dum circa muros troie bellum gereret polixenam ...

cione pacis. i matrimoniu postulauit quā cū troian fraude pmisissēt
Paris post thimbrei apollinis simulacrū latens et ueniente achille. ad fedus
missa uulnerauit sagitta. tū achilles moriens. petiit ut euersa troia ad
eius sepulchrū polixena imolaret. q̄d pirrus fecit et impleuit.. An aliar
ideo. felicior. q̄ uirgo. Extincta ē.. Hostile ad tumulū. Na. gran
de mortis solaciu ē. hostis pmissus interitu.. Nec. uictoris heri
singula hīt emphasim suam.. Na par erat dominū dr̄e n̄ uicto
rem addere partu.. Tetigit na ascendit nec genialē lectū se cu
bile.. Fastus supbia et ē. iiii. decli.. Na. fastus id lib q̄ dies fas
coputatione. ii. decli. ē. un errauit lucanus dicendo. Nec. meus
eudoxi. uincet. fastibus annus.. Enixe tulimus h. e. peruli
mus donec i seruitio posite enixeremur et b plu uiro nuo adsecu
(?) sandu pudore.. Ledeā. hermonē lede neptē.. Ledemonor q.
hmeneos.. Aesi dr̄e i felicis rex maritas ut paridi ī phoebo
misit habendā. heruli uoluntate n̄ lege corripit un et habendā.
dr.. At sceler furus id matricidio.. Agitatus. stimula
tus.. Excepit dolo intfecit. Ob patrias.. alii. achileas i telli
gunt.. Na pirrus occiso patre i teplo apollinis timbrei reu
sus ad patria i numinis insultatione i teplo eius delfico. aras
patri. Ostituit q̄ illic ē cepit sacrificare.. Alii patrias
Apollineas uolunt.. q̄. patrias. achaie ciu. In qua apollo
colit. Nec debemus q̄rere. cur delphicas dixerit q̄ epi
theta. In alieno negotio plerūq. alia. ponunt ut. In in.
Italiā magnā.. Gryneus. apollo.. Italiā. licias iussere
capessere sortes. cū. a. delio. tm. eū. ste accepisse.
responsa.. Cessit pars heleno.. p ꝑ iugnu.. Psamā. legen
du n̄ ut plerīq. psamea q̄ ꝑ in metrū eī ste inter sentium
du ut plerīq. psamea q̄ ꝑ lmetrū ei ste metr sentiunt
Decipiunt h. ē. loco q. diriuatiuu uolunt ē sit psama pncipale
Q cursū uenti. ē. admiratione dictū ē.. Q uenti. id tā prosperi
Q fata. tā nō felicia. q̄ deus q̄ pstitit ut te ydere posse
Q ignar aliud. disponente.. Superne. yit. Sane noue
mus.. Ignar aliud. disponente.. Superne. yit. Sane noue
dictū et caret exemplo. pauca i uirgilio dīr alii. superat. superstites
ē. ē sustir premere signficat ut cic. uir ut. rīq. superstitib; id presentib;
Quem tibi. iam. troia.. hemistichū ē.. Nec inrensu. plenū
ē h. duo talia. h. ē.. Concessere deu.. q̄ q̄dā ita. coplent
l. Concessere deū. pfugis noua moenia teucris..

Amisse parentis. si parentes creusse accipis. occurrit ut sciebat eam perisse
et alii dicunt potuisse hoc et heleno diuinante cognosci, et enea referente de troia in
Impleui clamore uias. sed utrumque uimbis capit.. Parentem et patriam accipiamus, ut
tullius: sit tibi patria que communis omnium patria est parens est.. et est sensus.. Solent
pro dicta patria.. Animosque uiriles. atque dixerat puer sed animos uiriles ait pa
rentum consideratione. ut in viii. de ipso.. ante annos animosque gerens curamque uirilem
Scea porta dicta est non a pugnis ante se factis sed [illegible] nam et ante [illegible] dicta est nec
abstinere in signis sceuo id est sinistro quia in signis in recto sunt tenere [illegible] sinistro
est a cadauere laomedontis hoc est scenomate [illegible] fuerat [illegible] limino
Teucri [illegible] teucri [illegible] amplius [illegible] magnitudinis .. Accipiebat. parcebat
[illegible] accepit [illegible] nemo melius neque plurimus.. Aulai. pro aule et est dieresis de
[illegible] ratione ueniens quare. de diptongis resoluta [illegible] nos duas [illegible]
Carbasus genus lini est quod abundat plerumque puelo ponto.. Sane hic et hec carbasus
in uno sensu. in plurali hec carbasa.. Troiugena. a parte generis..
Interpres. uaticinator. qui deorum mentem mortalibus publicat. sed quia interpres
generale nomen est, currit per species. Nam uatem etc. Omnis diuinandi scientia
in duas partes diuiditur. Nam aut furore est aut In uaticinantibus aut arte
in aruspicibus fulguratoribus aut fulguratis et omnia ista [illegible] [illegible]
Sane per omnia sequuntur ab inferioribus sentis.. qui numina sentis
id est qui numina suscipis et futura predicis.. qui tripodas sentis
Tripodes mense fuerunt in templo apollinis delphici. quibus sup
impositae phebades uaticinabantur.. Clarii. Lauros et hec qui sentis
subauditur.. Clarium oppidum est in finibus colophoniorum. ubi apollo
Sane quia uter clarii geminandum sit. .i. et sciendum autem non precedere nam
Clarae [illegible] nec. clamas hac luce [illegible]
[illegible] per laurus hic oraculum intelligimus, qui sidera sentis
quia [illegible] astrologie.. Et uolucrum linguas. quia et augur. oscinum
et prepetis omnia pennae. aues aut oscines sunt aut prepetes.. Oscines.
ore futura predicunt. prepetes uolatu significant. sed prepetes aut superiora
tenent et prepetes uocantur aut inferiora et dicuntur infere.. Prepetes autem
ideo quod omnes aues priora petunt uolantes. Fare age id est dic celeriter
age hortantis est. Sed [illegible] laboris.. cetera per parenthesin
dicta sunt.. Namque omnem cursum prospera [illegible] nam non omnem cursum [illegible]
religio.. sed omnis religio dixit prosperum cursum.. Cuncti diui. quicquid
quid audiuit a diuis ad iouem recurrit ut supra diximus. quod febo pa
tre omnes in febus apollo.. Numine hic oraculo significat.. Re
portas.. patior per repositas id est longe positas.. Nouum magnum.

Prodigiu(m) cant. id portentu(m) monstr(um) modico fine discernunt. Ratione pre
pleriq(ue) ponunt. Tristes iras deor(um). scilicet propter Iunonia(m) iram.. Obscena q(ue)
famē. ā q(ua) hos tu ab obscena copellit ut malesuada famis. Dic certe quam
obscena dixi p(re)dixerat.. de more scilicet sacrificantiu(m) more. Refert. Illu(m) tem
pus consulendi est.. superare labores.. Quo pacto. quē admodu(m) d(e) piculis caveat. Ī
q(ui)b(us) piculis par. ee possit laborib(us).. Cantor autor harpyia p(re)dixerat.. de
sacrificantiu(m) more.. An nefas. expiat ab harpyia p(re)dictu(m) (et) sic venit adua
ticinatione. Ut hic hanc explatā famā intellegam(us). Regnis efficit locus ut. Ad
extremiq(ue) vocatis apollo cu(m) p(re)cett n(on) hoc intellexerit loco. famis causa
invocatu(m) est apollinis nume(n).. dubitatione h(ic) i(n) h(oc) loco exoratione. Na(m) ora
re est pet(er)e. exorare. impetrare.. imperare pace(m) ad adipiscendu(m) te
pus. ad amittigandu(m) famis piculu(m).. Vittasq(ue) resolvit. In ratione
sacror(um) p(er)p(etu)a est. (et) anime (et) corporis causa. Na(m) plerisq(ue) qu(ando)
posse circa. anima(m) fieri. fiunt circa. corp(us) ut solvere (et) ligare q(uod)
possit anima(m) q(uo)p(ro)pt(er) n(on) pot(est) recognatione reperire. Inde est. Unu(m) ex
uta pede vincli(s) iuxta recincta.. h(oc).. (et) helen(us) cuncta corpo
ris solvit neq(ue) parte animo religato ad numen accederet.. Sus
pensu(m).. s(ed) suspens(us) ipse numinis plen(us).. s(ed) suspensu(m). me solli
tu(m) (et) attentu(m).. deinde canit. p(er) facta sollemnia.. Nate dea.. or
do est nate dea pauca (et) expedia(m) dict(is).. p(ro)hibent n(am) cet(er)a. parcę scire
helenu(m).. Fariq(ue) vetat saturnia Iuno.. maiorib(us) celestib(us) p(ro)p(ter) sideris
cursu(m) q(uo)r(um) fuit explanatio futura.. Palto pl(ur)ima fortune rupi
ornis.. Sortitur disponit ordinat (et) h(oc) Musit q(uo)d apollinis sacerdos
sit q(ui) ee sit sortis.. Volvitq(ue) vices.. diffinitio fati. s(ecundu)m tullius q(ui) ait
Fatu(m) est dicio. rer(um) p(er)petuitate se invice tenens q(ue) suo ordine
(et) lege variat. Ita t(ame)n ut ipsa varietas habeat (e)ternitate(m)..
Pauca (et).. duo. se d(ici)t esse dictu(rum) se. q(ue)admodu(m) tute possit
navigare. (et) quib(us) signis italie regna cognoscat.. Hospita equora
vicina. nt.... hospitio est vicinus orat.. Prohibent cet(er)a parce scire
(et) Ef... cet(er)a scire n(on) sinunt parce fa ta.. Helenu(m) (et) Iuno p(ro)hibet dic(er)e
(et) ea q(ue) audire potes.. (et) vacat. q(ui)a ut solet fregnt. p(ro)hiba h(ic) scire
morte patris ad augenda(m) i(n)opinatu(m) dolore(m). Et pietate ab eolo i(n)
missa. Amore didonis (et) s(i) sciret eneas se de africa exitum
n(on) facile didonis consentiret amorib(us).. Ignare p(ro)pinquar(um) . car ur
p(ro) casu.. Antiptoris.. Longa p(er)cul. n(on) situ. qua pene videt
(et) necessitate fatali. Vialnyd.. enee scilicet.. Trinacria. latu
triquadra d(icitu)r. q(ua)m multi trinacria(m) dic(un)t p(ro)p(ter) tria acra id (est)
tria p(ro)montoria.. lentandi a lente (et) navigandu(m) est Na(m) tota
sicilia circuit ut lentendi id (est) flectendi (et) remi est Unde len
tu(m) vimen dicit(ur) id (est) flexu(m).. Infernique lacus. lucrinu(m) (et) auernu(m)
de inde dicitur est spelunca p(er) q(ua)m ad inferos descendebat un(de) eos dix

infernos.. Aeeq insola. Circe q nc circe sur mons i quo circe qn
da ut uarro dt. Insula fuit n du siccatis paludibus que ea diuidebant a
continentia an ira. Aeae h dicta ab a'f pnantiu uoce pp celebratas
set illic corpor mutationes un e i accessos ubi solis filia lucos. Ae
ae ae q h tres diptongi st na gen e ab aea.. Titan pp thracie
3 cortes discrimina.. Signa e dica de e.. 7 notandu q n eo ordine
q pmiserat dt.. Ante d de ciuitate condenda. sic de tuta nauigatione
Litoris.. lit dr q est iuxta aqua e un nc ripa fluminis lit uocauit
Sur.. De hac h sue f uirgiliu iuuenal sic dnt.. Alii sec. more nd
sugantu troian portauerunt 7 oracula cognouerunt ibi eesden
da ciuitate ubi. sus illa p fuga fuisse inuenta.. Dr s i campania
fuisse 7 i laurolauino iuuenta a qua arcan p albe no i posite
capitu paipale. q significabat. xxx annis regnaturos arcanus
Uia. ratione 7 n dt q pstita e fames.. Locauit apollo.. nc uo
q expiatoriu fec sacrificiu.. Has h eras qn ostenderunt
e Nec calabria ab epiro longo spatio distat.. Nm esmus
sproticis calabrie lit alluit.. Locri socii. dacir olis fuere
sb eepestate monor caphar.. Epize
Epizesiru 7 ozoli.. r p tepestate monor caphar.. Epize
bn tenuerunt bruttios 7 hor nc dt.. Ozoli q tenuerunt libia
ide e libico nc habitantes litore locros. quem de ozolis le
gs p delati tc tentia ultis accesserunt 7 ciuitate condiderunt
q nc ozalis dr.. Naricii h i loco dicti st pyncipe sue. Ozo
li q a putore paludis nomine.. Sallentinos.. sallentinu p
montoriu Italie e Nd ut dr sallenos.. Oms italia coacta i an
gustias findit in duo. pmontoria. Bruttiu 7 sallentinu
Lictius idomeneus. a litto. crete ciuitate uni sup dicta pul
sus e causa.. Meliboci. p. meliberisis.. subnixa muro id e un
cta. Petalia. petalia q dicta id uoldre nd capitato augu
mo condita e Philoctetes h fuit piantis filius hercu
lis comes que hercules cu hoem in eta. monte deponeret
petiit ne alicui corporis sui reliquias i dicaret de q re eu
iurare compulit h q pmunere sagittas dedit i drs fellettin
ctas p ea troiano bello responsu e sagittas herculis op
esse ad troie expugnatione. iuuentis itaq philoctetes e ab eo
hercules quererent 7 primu negaret s rursus eunde mortuu ee
cferrs e Inde e dem ad indicanda eius sepulcri coge

Ad bellū uix sagitte casu uulneratus ē pede q̄ percusserat tumulū. Cū intolerabilis uul
neris cū putore ꝫ ei ferre n̄ possent. diu q̄d ē eū p oraculi necessitate duc
tū tandē ap lemnū sagittis sublatis reliquerūt qui c̄ horrore uulneris sui
ad patriā redire noluisset. Parua sibi petilia in Kalabrie partibꝫ fec
Purpureo uelare comas. sub audis. cura. a memento. a certe ꝑ ē me
lius. Uelare. Imperatiuꝰ ē n̄ infinitiuꝰ. Omina turbet. r. adorisicu ordine rūpat
ꝑ ē piaculū significat hr. diomede qui cū multis casibꝫ iactaret palladiū
quod ap ipsū erat troianis. oraculū iussus ē reddere q̄ c̄ uellet implere ene
am sacrificante fuerit qui ut diximꝰ ne sacrificii ordinem rumperet palla
diū nautes accepit. Un̄ nautor familia minerue sacra seruabat. Sane
sciendū sacrificantes diis omnibꝫ caput uelare consuetos. ob hic dere
ligione aliquid uagis offerret obtutibus. Excepto tm̄ sa
tio. He numinis inpiatio ee uideret. digressū. a litore calabrie.
Narrecremet ideo q̄ de uenientibꝫ de calabria pp curuaturā li
tor clausi uident angustie. Pelori. promontoriū sicilie ē a gub
natore hannibalis illic sepulto q̄ fuerat occisus ꝑ ignorantiā regis
ē rex ꝫ dolo crederet ee deceptū lica-legit [illegible] pelor dictū
Leua tellꝰ. uicinior ꝑ conā respe. na de ionio nauigantibꝫ sicilie fretū pe
tant dextere tenebant latꝰ necesse ē sin alias. sinistre. Longa
circuitu. Tota ē pene terre ē sicilia. Hec loca italie coniuncta sicilie
ciliā constat fuisse. ꝑ mediū spatiū aut ꝑ humilitate obrutū ē
a ꝑangustiā scissū. ut hr curuū sit ꝑ ac nata mollioris
italie lingua. asserunt sicilie ꝑretū reliquit iā recipitur. Ginda. tria
rent tenit tēpora. ꝑ. olim. Cū. primus iā zonue. in adū. loci ē. Ali
bi. tēporis. ut primus deredis phedū abradimꝰ. Forte. in sign
prēteriti tēpꝰ ꝑ fas ē recipis ē ꝑ ictū sign. Hesperiū siculo latus
abscidit ꝑ palagꝰ ē. Na. minora. a maioribus segregant ꝑ ꝑ dē
abscidit pp metra ꝫ corripuit ꝑ poetice more. Arte luit illabit
pontꝰ scilicet. Dextrū scilla latꝰ leuū inplacata carybdis id
de ionio uenientibꝫ. scilla ē in italia ē. carybdis in sicilia
hunc de omerꝰ inmortale monstrū fuisse. Sallustiꝰ saxū ee
dē. simile forme celebratē poul uisentibꝫ. Canes ꝫ lupi
obhi ex ea nati ee finguntur q̄ ipsa loca plena st monstris marinis
Grauor asperitas illic sirtae latetur. Legimꝰ ei hic nemora
inferni uento nec litora plangunt. sic plangunt ꝫ latrant n̄i
congrue dr̄. Chambdis hr femina fuit que q̄ boues herculis ra
puit a ioue dr̄ fulminata ꝫ in mare deiecta un̄ natā ꝑti
nā seruat. Na ꝫ sorbet uniuersa ꝫ circa tauromitanū ege
ret litus. Obsidet. ad ꝑfunditā indicans. Barathri ē inmen
se altitudinis nō uū. rerum sorbet inobruptū ꝑ sce be
resteron dr̄. Sima. noam plu ē ante ꝫ ē ꝑcassura. Tā.

n prora aversi proc.. Pube tenus.. Tenus praepositio est ab
latina [illegible] figurate cum [illegible] cohereret ut et crus tenus a mento
palearia pendent.. Sane gaudere [illegible] positione.. Pistrix. [illegible]
navem intellegas. [illegible] pistris. [illegible] belua. pistrix. cis. fac. [illegible]
[illegible] iuncta et coadunata ut oculis subiecta figurate dr.. est
hic locutio [illegible] id Tecrata.. Cessantem [illegible] morantem [illegible]
[illegible] dicant longos et circumflectere cursus.. Heleno prudentia. [illegible] hoc est prudentia est in vatibus [illegible].. [illegible] implet [illegible]
lis.. Iunonis magnae id irate.. [illegible] legimus Iunonem infernae dictam sacer [illegible]
ce numen. adora. Iunoni cane vota libens.. [illegible] Iunoni [illegible] deleccere
id hymnis [illegible]. Victor [illegible] effector.. Cymaea urbe [illegible] butroti
arcem [illegible].. Euboea insola est de qua civitate alcide
[illegible] ad novas sedes [illegible] et haud longe. a. bais. quo locum a
socio ulixis. baio illic sepulto no accepit. [illegible] a [illegible] id [illegible]
te sit [illegible]. [illegible]. id undis. [illegible]. [illegible] latin[illegible]
[illegible] ut Cyme cumae ut [illegible].. Avernus. [illegible]
Averna [illegible] ut [illegible] tartarea [illegible]. averna [illegible]
tia [illegible].. Sane hic locus [illegible] silvarum densitate sic ambiebatur ut
exhalans inde per angustias aque sulphuree odor gravissimus
[illegible] volantes aves necaret. [illegible] averna dicta est [illegible] quam rem
[illegible] intellegens de [illegible] silvis amoena ex pestilentibus reddit loca. In
[illegible] et magna et deo plena vaticinatrice intellegimus.. Fata canit foliisque
notas et nomina mandat.. [illegible] modis fata [illegible].. aut voce.. aut [illegible]
[illegible] id quibusdam notis ut in obeliscos Romae [illegible]
[illegible] aliis dicunt Notis litteras ut [illegible].. In foliis
sibillam scribere solere varro dicit. Carmina versu. quia responsa [illegible]
scribebant.. Virgo. Phemonoe dicta est [illegible] sibilla appellata
non est. Sibilla [illegible] omnis puella. [illegible] numen [illegible] dicunt. [illegible]
puellam. bule [illegible] est. sententia.. [illegible] sibillas [illegible] dixe
runt Inde est. magnam cui mentem animumque [illegible] inspirat vates.. Sane
sciendum. Omnia responsa. sibille [illegible]. c. [illegible] sermonibus
[illegible] quia lati ducunt [illegible] . c. ostia. [illegible] totidem vo
[illegible]. responsa sibille.. digerit. ordinat. disponit.. Seclusa. [illegible]
praepositio. pro. praepositione.. Verso cardine. apta ianua. p. [illegible]
Turbavit ianua frondes [illegible] ianua [illegible] flamina [illegible].. Inconsulti
[illegible] sine [illegible] consilio. Consultus est qui consulit. Inconsultus qui non acc
[illegible] consilium.. Volens quod velle [illegible]. [illegible] pro [illegible] noluit dicere
Hic [illegible] nostra liceat te voce moneri.. [illegible] prescriptione [illegible]

t minis pris preda putaris sacerdos .. Sraya .a. finaliter aut ratione p ducit f ra
tis appe na i. nulla. desinit consonante em. Ut. Omnia. uincit amor .. Elephanto
p. ebore posuit. Serrat. densat. Un serratoris dicte qui i naulibus coponunt a serra.
Dodoneos epiroticos a ciuitate Epiri dodona . Lanciarie ratione Ut uasa
corinthia Lebetas. ollas. Eretas siue dr .. Amis auro sit Et sr qua errare st
Conu. Insignis galee. a parte totu. Na conus e curuatura qua galea prominet
Sua dona parenti id anchise. Sua si congrua apta etati .. Remigiu supplet
Si ubo mlerit usus e ut supplem[en]tu dete Na multos i terra p diderat .. Uelis
aptare. subaudis socios a s[er]uitoribus .. Ferenti. flanti .. Anchisa. uocato hoc
n e latinu Na bre e .d. d .. catilina est e uocat. s ded ualde ap eos sr. q admo
du Exceat abh nobis q .i. n. ES .. mittunt noatiuu .. Na Tr dicheris tradide. facit ut da
nau. Fortissime genitor tradide .. Atrides cu sit simile atrida facit. Tales
e anchisa .. Sane ap latinos hos nouum causa manifesta e .. Na noati
uu ipsu .n. .a. .S. mutant a recipiunt latione ut Atrides. Atrida. fac
scithes scitha. fac .. Dignate id digne habite digne iudicate na m n
sentiunt fit i passiui significatione uns e ipmo. A eise tali me dignor hono
re .. Cura deu id amor .. Ut ueneris lussima cura .. Et sciendu
Rhethorica ee argumentatione laudant ut sup anchises i felici
tate putauit Ut s tor una ss qi y dimi Beci . ..a. . Hic argumentu
uiae i laude .. bis si pp hercule Hector q expugnauere troianos
Ecce tibi. I. uacat. tibi. q ut i tullio q m accubantes i conuiuit acc
tt alui dicat e tibi .. des dicte q italie de tm usurus e parte n ea
cet qua fata permittunt .. Ausonie italie. rege ausonio .. Ar
ripe. Inuade .. illicet e i. terminatur & in anaculoton e nt prmisit
quauq. ycina sit .. pandit apollo .. Laurolaunii ager significat adquem
uentus e .. Uade dit bis h e i uirgilio ratio ut h loco .. O. felix nati pie
tate . Latent ostendit morte futura .. Nunc tamen felicem uita longiqui
te t aduentu ad italia s tm pietate qm q potuit ex eo fr mumz imple
re .. pueros. sermone id p dior ut regina ostendunt .. Pictaras.
partiti sunt ubi origine .. Auri subtimine id filo p tra. stamen
currit. p ss. trama. dr. mali qd; subtemen stamen. acci
piunt. cu stamen. de auro. ee n possit .. Nec cedit honori id
tanta dat munera. qnta. merebat ascani .. h e honori n ce
dere seilica accipientis .. Textilibus sibi congruit quia maior iuene
bat donare muliere .. Monumenta. memorie .. Monumenta h d mn
tis admonitione sit dicta .. Longu amore et de ptio de futuro .. Coniu
gis hectoree. hoc habita id considerata ratione cu q loquebat dicit e
ac si dicte uxoris auunculi tui .. mi sr. astianactis imago .. Sup.
id desis. ualde uehement expisse h e ualde m e imago .. Pubesce
ret euo .. Economia e ut ueris similes ita ascaniu n potuisse
iam bella tractare .. Uiuite felices .. Uiuite. m .t. optatiui e
n ut i bocolicis. maledicentis ut. Uiuite silue. id .. pre ..

Simile est. Valete ut tibi. Valeant qui inter nos dirradium volunt. Sed hoc proprium
in uertitur maledicta ut sit iam salua reuerentia. Illud quoque uersus iniue. An
uiuas id est utrum per imperatiuum an per optatiuum dicere debeamus. Et constat di
ci melius per optatiuum. Optatiuus posse non imparium tardare pro pera. Quod
his fuerimus per imperatiuum usurpatum est. Fortuna peracta iam sua id est dura pro
pria. troianorum ut hac troiana tenus fuerit fortuna secuta
sectere manus. quod est dulcius et quae fuerunt minus obuia sunt id est quae nulla pa
tiat accidium. Alii fuerunt legunt et uolunt esse maledictum tenor ut
ad auspicia referas quod non procedit. Neque hoc de his agebat. Signum th
brim. per quem regem ipsum posuit thibrim qui in hoc cecidit fluuium uero nomine de
dit Nam ante albula dicebatur. Alii uolunt non tibrin cecidisse
sed tibinum regem albanorum a quo tibris dictus est. Ut hi thibris dicatur
hoc ratione. Quodam tempore syracusani uictores athenienses et
runt hortium ingentem multitudinem et eos caesis montibus fece
runt addere munimenta ciuitatis tectis ductis muris et fossa facta
quae aqua repleta munitiorem redderet patriam. Hanc fossam
ab hortium poena et iniuria factam thibrim uocarunt. Alio tempore
breno. post ea profecti siculi ad italiam eam tenuerunt partem ubi
nunc roma est. Unde hinc propter syracusanos et albula fluuium ad
imaginem fossae syracusanae thibrim uocarunt ut effigi
em xanthi troiani uideretur. Circa syracusas hoc esse fossam
thibrim non theocritus meminit. Gentisque meae. Hoc est generis sub
ad iter non sibi. Scilicet arcano regna debita. Data moenia cernat.
cognatas urbes. Olim quandoque et roma. Cernat. Sub. audis. Sen
sus hic talis est. Si potuero ad italiam peruenire et regna construere et ur
bes his erecturam et Dardano con
dere urbes populos et cognatos Nam Eneas et helenus a dardano ori
ginem ducunt. Troiam utramque id est quam et tu fecisti et ego faciam
sed unam animis et faciamus unam; et animis hoc est foedere et adfecti
one. Quam rem uera eius nata non sit iungi. Sane quam occurre
bat humanae breuitas uitae. Hoc subiunxit in animis nepos ea cu
ra. nepotes. Hesperia id est quibus plus auctor est dardanus. Hesperia
hoc est hesperiam natus de loco adeo dardanus hesperiam
figurate numquam pulchra est sed elocutio imperfecta sit. Uicina
ceraunia. Iuxta ceraunia sunt montes epiri a crebris
fulminibus propter altitudinem nomen. Cursusque breuissimus. Adeo ut
medio noctis spatio transfretauerit. Optata telluris
quae nauigantibus semper optata. Sortiti remos pro sorte diuisi

Neclimento dubitat uett in fo. lege anibo rapuerit.. herculis tarenti.. la
contes et athenienses diu inter se bella tractarent et cum utraque pars affligeretur
lacones qui iuuentes de terra perceperunt ut uirgines cum quibus eque concubuerint
factum est ut et post redacta bella iuuentes incertis parentibus nati et patria
in ubi esset opprobrio. Nam Parthenitae dicebantur accepto duce ph
lanto octauo ab hercule procreati. a laconia. delati quin ad bre
ue oppidum calabrie. quod taras neptuni filius fabricauerat
id duxerunt et porte cognomine appellarunt tarentum.. hoc est. nec herculis
tarenti. si uera est fama prepararas conditerat. duxerat phalantus
attollit se. quia adppinquantibus nobis procedere montes uidentur quasi sur
gere.. diua lacinia id est iunonis lacinie templum et graeci appellatur
dicitur et alios a latrone lacinio quem illic hercules occidit et loco
expiato iunonis templum constituit.. Aulonis arces.. Aulon. mons est cal
labrie ut oratius aulon fertilis bacho in quo oppidum fuit.. Nauifra
gum scillaceum. periculorum nauibus dictum scilla ceu tractum a periculi sim
ilitudine. Nam inde scylla longe est.. Fractasque in mari ut fractos son
os inmitat tubas.. Et cum miscent arenis describit loca caribdis
na. quam esse credidit ex periculi magnitudine. saxa horrenda. pro scilla dicitur
Eripite de periculis sed id est undas de longo uenientibus alte procedit.. Cuncta
cohors ut supra noscare. mouemus.. Admanus. inmos. poetica hiperbole
est id est excelsa.. Rorantia astra. pro irrorata. id est quae irrorabantur
aqua significatione nimium est a plurimos participii. saneque hiperbole est.. uen
* tis cum sole. uentos semper mutatione necesse est fieri tormente die
in medio.. Ciclopum clo hic accentum quia latini declinantur.. Nam ac si qui fecit
de cyclopas. cyclopes hic accentum.. Tonat ethna ruinis. Causa hic in
cendii et uirgilius hoc est.. id est terre desudantes sulfur. ut pene to
tis terris capaniae ubi sunt montes uesuuius et gaurus quod
indicat aquas odor calentium. Sed et noiminis ex aque motu uentum
creatum esse et concaduas terras. Ethna constat ab ea parte qua eu
ris et afris et uel mari habet speluncas et plenas sulfuris et usque ad
mare deductas hee spelunce recipientes in se fluctus uentum cre
ant quia agitatus ignem creat et ignem ex sulfure unde est quod uidetur incendium
hic hic uertex illa comprobat ratio quia et aliis flantibus uentis nec et re
emittit et per flamine. euri. et africi. Pertendum. fumum in mediis. fauil
las nunc. uomit incendia quod et hi loco ostenditur.. propter adesthe
ra nubem.. euomit est poetica descriptio.. Candente fauilla
id est scintillis. et bona. pirifrasis. Nam. fauilla est deserta in
modum. terre ossa dixit. Eructant.. ructo. as.. tam. facit. ei. eruc
tant sermonibus suis.. saxa. putrida.. secocta in modum calcis

fundo imo. abimo .. Et reddit oaura latent. un uentz et aqua. natz. erupit
famae. t fabulosa res dict; securat. Na res ita. n q de gigantib; legimus
fabulosa accepimz ratio n procedit Na e in phlegra thessalie eius loco pus
haerre dicant. quem admodum e in sicilia. ENCHELADUS. OTHUS In
creta. un. othii campi.. THIPHOEZ in campania. ut. In arime iouis
de di / imposita thipheo. s uarro de INDILUUIO. aliqs admon
luuio / tes confugisse e ceterisq; lacessiti post ea bello. ab his q de alius
F / ueniebant montib;. facile ex locis superiorib; uicerit un factum e ut dii
* / superiores dicent. INFERIORES e terigenas et q de humillimis ad ruina
repebant dicti st p pedib; habuisse serpentes.. SEMIUSTUM. p se
miustum.. Et sciendum sic poni. qm semiammis sit ENCHELADUS
un. mouet. latus simul ponit + fabule causam q de fulmine natum illic
sit incendium.. CAMINIS. fornacib; s de.. MUTAT id. mouet. Na si
mutat legeris. das repetitione t refectione labori.. NOCTE ILLA. me
uz facem dx.. dix causa. ydem. t inte toculis.. ETHRA. s. ethra
polus.. p ethra sidereo h sit splendore etheris.. sane ether
rea / e ipsum elementum.. AETHRA u. splendor etheris.. aether y ethra
* / unum e ut ne sit p ethere sidereo.. Nox intempesta media h e nimia
rea / q caret tempore qf lucretius. pre nullum e n actib; intelligat
MEDIUM h noctis temp; actu caret.. INTEMPESTA. Tacituora
* / In tempore h e sn actu f quem dinoscit temp; un e intempestiue
uenisse id. ARDIPOC. temperta dx q caret tempore.. duro
rapolo dimouerat umbras .. Isto poeon. In sensu.. dn # duro
ra e sic dic.. FORMA yr.. t. forma dx n hoem.. dira T luyes
rors terra.. aspertum tegumen spiras hnc e etiam uideo quandam
rentu.. dt certa grais.. sic # unaqq; gens secessit y uoce propam
* / Praecepi. sn perpetuam. salutis. scilicet p cyclopum thora conta
luit.. TESTOR. quo. obtestor.. SPIRABILE. uitale. q spiramz y e
sermo e de deorum natura.. greq; q erat n cognitae eos compara
tione q fugit.. e classib; exequitib; pisse iuuabit.. oblique
dx Na uult ostendere hoium hyc n esse credulitatem.. TENUA
amplectur.. physici dint ee integratar numinb; singulas cor
poris partes ut aurem memorie hnc e cinthz aure
* / FRONTE. ingenio. un ueneramur dm tangimz fronte
DEXTRA fidei.. un paulos.. dtq; dn nia presenti pis
de / flecti / tenua / uel scom / fac / more firmat.. TENUA. misericordie un. h tangunt
rogantes.. q s facies.. subaudis roma hortamur
qui sit h h e ci filius .. s ei respondet Nu ia dixerat s eu

XIIII

adsit et fortuna. hortamur fari que sit fortuna eius uel ut.. dextraque numina

troies.. haud multa moratus. mos fuit antiquis non spectare plurimas preces.. pro ti

pignore. manuum iunctione. qua firmant amicitias ut. Cur dextrae iungere

dextram non datur et iungimus hospitium dextras ac tecta subimus.. Sum patria

ex ithaca.. circumstantias omnes exsequitur. loci. personae. temporis. Infelicis. quia

favore et uituperatione quam sentit odio est troianis.. pauper. nam ut dignitone dig

nus ab maioribus hoc fuerat causa militis.. Et hoc uenale uitae pro excusatione pau

pertatis.. fortuna priorem paupertas scilicet.. Immemores socii.. dum trepidi

ut prae timore non per contemptum relictus fuisse uideatur et hoc causis subiungit timoris et

doloris descriptione. Nec uisu facilis id aspectu inferre formidine Nec dictu

effabilis ulli sermone non explicabilis.. Uiscera pro carnes sunt.. Sanguine atro li

quati.. uidi egomet duo. sunt qui occiderit necatio.. resupinus magnitudo ostenditur

ostendit.. Expersa id madefacta. nam si aspersa diceres id inrorata tapino

sis et hoc bole iungitur melius tepidi quam adhuc uiui quam trepidi id trementes

ne sit lectio.. Ulixes. a dolo. nomen. Emphasin fecit.. unum est quod egregie oblique

sui est.. Ithacus ithacensis.. sepultus, stratus. iacuit.. Immensus ad polifemi magni

tudinem pertinet quod in toto. antro iacuerit.. Circumfundimur ut omerus alii

eum tenuisse. alii excecasse oculum.. solum sub fronte latebat.. multi po

lifemum dicunt unum habuisse oculum. alii .II. alii .III. sed totum fabulosum

est.. Nam hic uir prudentissimus fuit et ob hoc oculum in capite habuisse dicitur

id iuxta cerebrum quod prudentia plus uidebat.. Uerum ulixes eum pruden

tia superauit et ob hoc eum fingitur obcecasse.. Latebat. dormienti scilicet

Nam male sentit donatus dicens latebat pro patebat. contra. inter quod dicit capillis tege

bat et latebat corporis comparatione. absolutum tamen est pro sensus

argolici clipei et phebee lampadis instar.. unum magnitudinis est. aliud

splendoris. phobee hoc dicitur. est a luna et a sole.. O. inter eum et blan

dientes particula est et secunda in terra. quod ad ciclopas sunt dedicati quod

ut antiqui unum mos est.. aliud. corporis.. uulgo. passim.. Tertia iam

lune.. hoc. in deserti locis ex luna colligit tempora siue complet

ideo quod suum non habet lumen sed a sole mutuant.. Lustra cubilia lupa

naria dicitur ubi habitant lupe id meretrices dicte obscenitatis et

odoris similitudine.. bacas generale est id fructus arboris agrestium

corna. id poma. cornus ipsa. arbor. pomum uero cornum.. Littora

nota. ab oculorum admissione.. magnum celeritatis solacium est. hic sensus

uidemus.. post quod alios tergit fluctus et ad eam qua uenit hoc bacon est ipsum

sic. ut post seminis subeunt luco fluuiumque relinquunt. fluuidum pro omoe

teleuton. flumine noluit dicere.. quod hic physici dicunt de effosso

oculo sanguinem numquam fluere uerum quidem est. sed super non effossum eius

oculum sed terebratum legimus.. gemitu. cum gemitu.. id. medium sunt

altum ut medium putaretis.. Trepidi. festini.. sic merito. quod omnia sunt

.. Iussi numina magna loci t ab achemenide t ab heleno .. Stagnans helori
fluvii q admiratione mihi sufundit capis .. pachini promontoria auster spectat
un 7 pachinu dictu ab aeris crassitudine . Nam . Pachis e crass ..
Camerina prcul . palus e iuxta oppidu cui qdam tempore exsiccata pesti
de palenetia creasset consultus apollo . dnt et penitus eo haurire debuerint
inde respondit . ΜΗΚΙΝΗΚΑΜΕΡΙΝΑ ΚΙΝΗΤΟC . ΤΑΡΑΚΙΝΟΝ q contepto exsicca
verit paludes 7 carentes pestilentia p eam parte ingressi hostibus poe
nas dederit . Immanisq Gela . civit a fluvio nominata sicut et cam
pi geloi .. Agragas mons e muro cinctus i cuius suma parte op
pidu e .. un 7 cicero . ait ad mare Inde moenia an oppidum . Sepe eurabitur de ure
Notandu sane h virglm qrcu ad sua tempora spectat dre n qmcu ad opir
tempora .. Aeneas navigante nec . fuerat . Camerina siccata . Nec
Gela . Nec . Agragentu . condite . q frestime fdc r ne ideo ndoru e q ex
prona . nunciant aneas .. magnanimu eius f pindarus qndam agrigentini eius
adagonis tci emittebant q i de victoria reuitebant .. Etiam et alud
i et apo docia sunt etiam pissent delfici apollinis responso advertere
de agrigento 7 repararuere . meliores .. Palmosa . selinus civitas
iuxta lilibeu abundans palmis 7 apio .. Drepanu . civit e n longe a
monte erico 7 lilibeu dicta t pp curvitate litoris i q situ e t q
saturnus p amputatam virilia celo patri illuc falce pieci q sit co
drepanos dr . q . ii vero . simile putat pp vicinitate erici . ortam veneri
veri q dr nata ex celi cruore 7 spuma maris .. Inlaetabilis pp patris amissio
ne .. Nec vates helenus q luerat p hibere . ceterum pare scire helenu n dira
celeno . q tirata debuit adversa p dicere 7 bona pietate morte patris
maiore dicit ee q fame .. Labor extremus ap drepanu . de ra
poletoris .. o re comendat dison desse dat ex depr volumtatem
venisse .. fata . diuti q dii . hoibus tribuunt renarrabunt .. Renar
rabat . re e videat ut c nari posse .. Sane in principio . fi . duo . posse
se usus . r hic casus 7 similis e finis initio fingi 7 interea . Tam
de diuitiitate . narrantis ex ppsit .. Notandu sane q conseptar mo
sed re . epilogos dedit vi . re ac istis prioribus libris q 7 ee
q bioticos volute . Nam singulis . re . singulas dedit ut
tomina
pmo : oma : Secundo . pathos . Tertio . errores .. quar
to . ethos .. qnto . festivitate .. Sexto . scientia
I Epilogos h re variavit . Ut i pmo . miseratio ee didonis
III . In . fo . mors troiis . Intertio . anchise . In . IIII . didonis
VI . In . qnto . palinuri . In sexto . marcelli . exitu deflet
feritum
interitu .. Explicit lib tertius . Eneidos Inci
pit liber . quartus deneidos tenedou

Lib. IIII. Eneidos incipit

Forti pectore et armis ut ab ilioneo dicente audierat. Nec bello mior
armis. Nec uana fides est id falsa. Timor arguit id phat impugnat
Heu hic q amoris impulsu ostendit. bella exhausta. finita terminata q nunc
uictor est. Na inchoare bella gre liba e. Uincere tamen fini e paucor. Sederet
placeret ut. Si sedet hoc animo. Uinclo iugali. Sineresis est p uin
culo. Iugali hic ipm iugu q imponebat matrimonio iungendis uiri et iuno
coniugalis dr. Primus amor id mariti. deceptam morte fefellit dr. morte
sua. deceptam me et fefellit. Pertesum thalami. parum est in ubi originem gt
gt gem ut hi loco. na gen sing [illegible]. hinc in forsan singula pnuncianda. sz
Ingenti dicta sz libri quibus confessionem desideriis sui. [illegible]. Inicit refrenationem.
Culpe pp. [illegible] q repellebam [illegible] bis nupere. Fatebor enim
* Sermone et culpe [illegible] necessitate. Fatetur et eo [illegible] est fculpabilium. Misti
sui. a mulieribus dr. miseri i mortui. f ciceronem q miserorum mortuorum uocat
d certe miserem. cf id oblyrorem a fre. occisi. Impulit labe. fecit. Labentem
[illegible] metri lege. la. corripuit. Na. la. longa est ut. labe num
pha. polo. Ueteris uestigia flamme. [illegible] sub honesta specie
[illegible] re agnoscere maritalis coniugii ardorem. [illegible] Calliditas
[illegible] posse re iungi [illegible] morti [illegible]. Herebo
herebo. [illegible] herebi. legitur. d tua iura resoluo. [illegible] uincla iuga
le. Amores abstulit c illo consumpta sz desideria et uoluptates
Sinu. lacrimis. [illegible] oborta. oculos. id palpebras. q a pal
[illegible] dicte sz na [illegible] mouentur. Impleuit h ideo q lacrime
[illegible] oculos tenent et b [illegible] hic lacrimis cu
[illegible] memorationem [illegible] mariti. Anna refert. suasoria e. omi parte
plena. Na et purgat. obiecta. ostendit utilitatem et a timore p
suadet. Magis dilecta id dilectior. Sola. ne merens i omi car
pis iuuenta. Nec dulcis natos pp [illegible] [illegible] cura. fi. ma
trimonii. [illegible] male iungunt. Natos. ueneris. cupidine et [illegible]
nean. Ueneris nec pmia id uoluptates. Cinerem [illegible]
cheo. b extenuat dicendo. [illegible] anima [illegible] cineres et manes
putas. [illegible] epicureos q [illegible] anima c corpore [illegible]
[illegible] Adu [illegible]. [illegible]. [illegible] ceptre
piebant. [illegible] tyro. [illegible]. de [illegible]
Tyrothen. id de tyro. ut dardani hesperia. Despectus
larbas. [illegible] lybie. q didonem re uera. uolens ducere [illegible]
hic historia [illegible] cartagini [illegible] bellum. q c timore
cogeret. a. ciuibus. petiit dido. ut [illegible] placaret manes [illegible]
[illegible]. [illegible] prira. se igne [illegible]. [illegible] re
dido id uirago. appellata e. Na elyssa. [illegible] dicta e.

Ductores q. alii ... [illegible] barbar ductores. triumphis dives id bellicosa. placito ne tu

acri [illegible] ... eorum qui displicebant. Nunquid [illegible] placito amori repugnabis

... constructio pugno tibi. Nam nos pugno [illegible] ... Hinc Getulae urbes ... ro

... urbes [illegible] ... in mapalibus habitant. Infreni ... ir freno

... utunt. Inhospita id barbara ... Deserta siti id inhabitabilis ... [illegible]

Xerolibyes q. [illegible] tripolin et pentapolin et [illegible] ... iuxta [illegible] bellicosas

gentes ... deserta loca ... [illegible] ... Barcaei ... [illegible]

... hi f[illegible] in chronographia ... navali ... [illegible]

... certamine. Barche ... pentapoleos ... hodie Ptolomais dr

Nam Cyrene et Barce ... [illegible] fuere q. singulis dederunt civitatibus nom

Germanique minas ... [illegible] ... tulerat ... Dis auspicibus

[illegible] ... dii qui sunt auspices matrimonii ... huc venisse

fecerit. Nuptiae ... augurii captatis ... auspice bruto

... Iunone ... [illegible] ... Iugo talis ... for

... Didone ... [illegible] ... vera ... [illegible]

Sacrisque litatis ... [illegible] ... deos sacros sacris litamus

id placamus ... Indulge id da ... Indulgent vino

Orion ... ratione ... Inrectabile ... Nec

... ut oratius Oleum ... camino ... Solis ... capita

Delubrum dictum ... quo manus abluuntur ... tectum ... a

certe ... simulacro ... a libro ... ligno factum ... Exod

non ... Pacem ... Paras ... sacrificando exploravit

... dii vellent hyc ... dicendo ... auspicalia ...

Ut spirantia ... Mactant ... sacrorum. Lectas

ephemismon dictum ... Mactare ... augere

Lectas bidentes id electas. moris erat ... sacrificia eligerent

... Bidentes ... biennes ... neque m

oves ... maiores ... hostias dare ... [illegible] ... eminen

[illegible] ... circa bimatum apparent nec ... in

[illegible] sacris ... Legiferae Cereri. Legem ipsa ...

... apud ... Thermoforia vocant ... ideo ... an

... sacra ... frumentum ... Cererem ... passim ... lege vagabantur ... inventa

... invento usu frumentorum ... agrorum ... natura

iura. Phoebo ... auspiciis ... urbes regunt ... Patrique Lyaeo

... apud urbibus ... Liberi ... Marsyas ... in ci

vitatibus ... sacrificabat ... primo omnibus ... urbi ... nupta

... utilitate ... publice ... deinde Iunoni cui curae sunt nuptiae ... Alter

sensus altior. Nam facturi aliquid ... placamus deos ... op

... Nigram ... pecudem ... fecimus ...

... alba ... nupta ... placat ... Cererem ... raptum filiae

nuptias ... Apollinem qui ... uxoris ... Liberum ... rapta

aug̃ hre n̄ potest & sic iunone sciebat cui uincla iugalia curę

trona ÷ i. fenda. candentis parti p̄ poe. candide. media inter cornua. ÷ ma

cra. [illegible] spatiat ad aras. matrone + sacrificate circa aras faculas tenentes

[illegible] ferebant. uñ fallsons. saltare eligandus qua necesse ÷ [illegible]

Instaurat die. dona id muneribus; q̄ a dis offerebat a donabat [illegible]

dur. Instaurat si ideo la q̄ sup' sacrificauerat ut [illegible] duc [illegible] simul

diuu. Inhans intenta psollicitudine. Spirantia. palpantia q̄ñ adhuc uiua

Ignare mentes n̄ sacerdotes ysupat q̄ñ nescios. [illegible] admanitos [illegible]

Vsurpat sacerdotes qui admonuerit n̄ credidisa [illegible] Na omnia fuda a sacerdo

tib; p dicta ee regnis dicit Lor; ut multa q̄ postea uatu p dicta sunt. Est. ab.

edo. es. ÷. est. edo. edis. edit. unde edere & comedere p hodienu

cimus. Nā abeoq; ÷. est. ee. & comesse fac. a tepore p p'senti. utimur

ut. Uolo. ee. Nā i defectiuis tēpora p tēporib; ponimus ut odi noui. me

mini. odisse. nosse. meminisse. eā p p'senti. ponunt. Urbe furens.

Europa ÷ amor [illegible] ÷ stabile. uñ & cupido puer i ducit q̄ñ istabilis [illegible]

par. Uñ paulos icipit effari. [illegible] dicta. est. [illegible] coparatio. Cressia. cre

tensia. Na. [illegible] cresis. fac uñ & cretis & cressis facit uñ latine. cretensis

fac uñ ÷ & cretensia. Agens it urgens sequens. Nescius. ignorans latens

n̄ q' ceruus nesciret & parasse uba [illegible] Nā uectore. [illegible]

tueritis eā eū uectore dici. q̄ uehit. Tale ÷ & formidulosus c sit timidus & timidu [illegible]

fecat c + & x [illegible] ut nō alia agens habeant significatione. p passiua significa

tione plerūq; ponunt. Fuga. cursu. ut simul dicit fuga. simul [illegible]

intelligere n̄ possum; fugā. Circuit. peragrat. peragrare + ÷ circuire i grendo

Cretensis ceruus uulnerare. dictamnum q̄rit. ut. [illegible] Hilla semper inco

Syria capis gramina. Locelis pp furtū omen didonis. Sidonias p[illegible]

tyrchis. urbeq; par. [illegible] parata aillud premet [illegible] pp ciuitate [illegible]

ali mouent q̄stione q̄mo parata c paulos iferit. pendent opa interupta n̄

paratu pot' dici cui eā paululu [illegible] uñ ÷ minaeq; muros ingentes. Incip effari.

mediaq; i uoce resistit. sic oratur. Cur facunda. par. de epro [illegible]

cadit lingua plenitio. Labente die q̄ turn. n̄ erant prandia. demens id

ea. q̄ nouerat audire cupiebat. Narrantis ab ore uc [illegible] & hoc

loco p omī amoris effectu ex p'mit. Obscura. luna id nox. Nā ut ea

[illegible] lune ÷ ita obscurittas. Sola id sine eo. que amabat. Nā [illegible] sola ee

n̄ poterat. [illegible] plaudit. q̄ indue inter multos amatorē positū dicente q̄ solus sit

Meret p diptoigon ÷ nā alia [illegible] significat. Sane meret. aliud ÷. Abset

absente [illegible] tempi. abduci. abocidur. Imagine capta. ob. amor

similitudine. Mine. eminentes muros q̄ pinnas [illegible]. Pergit. amore in

cendio. Nec fama honesta reuoca. Europa. la namoris. Aggere c c[illegible]

scare logis. Ergo p. l. ironia ÷ inq̄ua p fessione sola [illegible] ÷ pnunt

atio. Q ironia ÷ c aliud. uba. aliud. sane. pensus. Puer. sibus [illegible]

de Ilaic. & duos b cessit marito femina. Adeo id insultu. [illegible]

[illegible] illud. haud. tanto cessabit [illegible]. Moenia. n̄ra. iunonis hospitium.

modus. finis. q̄ nē. q̄d opus ÷ tanto. certamine. Pace [illegible] n̄

inducias temporales. Paribus auspiciis. est. potestate & abeo

p cedit id p regis dictu ÷. Acomitus. Comitia dicuntur

coniventur creandorum magistratuum . i. q[ui]b[us] id de auspiciis creati id facti licet
n[on] simul crearentur parem t[ame]n habebant honore[m] p[ro]p[ter] eade[m] auspicia. in co[n]sulibus pa
tres s[unt] e necesse est ut unus p[ri]or crearetur.. Frygio servire marito. Fru
Phatricos desp[ecti] d[icuntur] [illegible] Dotalesque tyrios. Regalem spectant frond
[illegible] [illegible] [illegible] p[er] manus conventione [illegible] locuta est.. Olli . i. illi a te
[illegible] ceca [illegible] p[er] parenthesin dicta s[unt].. Simulata mente h[oc] est talib[us] [illegible]
Lybiae aditu . Absolutior q[ui]de[m] est h[ec] locutio [illegible] [illegible] [illegible] illas
Lybicas aut[em] oras .. Nam plerique [illegible] . Schema ut aliquod [illegible] n[on] ad locu
[illegible] de loco ponamus significatione ut si dicas de Carpathia . ab eo ut
turcia hon[illegible] est [illegible] si eo . diceretur . Nec h[ic] loco t[ame]n [illegible] [illegible] plumb[is]
hinc ut [illegible] ripa [illegible] abibis .. Nos[tra]uenus callidius [illegible] [illegible] .. Fur
tuna [illegible] h[ec] ad caelum [illegible] .. [illegible] .. Incerta feror .. Roma [illegible]
[illegible] q[ui]b[us] [illegible] humanis regunt carta.. Fata . voluntate deor[um] .. [illegible] cor
de [illegible] foedera pre plenu[m] est si foedere ad plor [illegible] .. [illegible] [illegible]
[illegible] aliud agens aliud ostendit . [illegible] est Iunonis officiu[m] [illegible] matrimonio [illegible]
[illegible] veneris .. Et cepit subrecunda .. Iste labor scilicet exploratione [illegible]
Iove .. Confisi . copia abundat .. Nigrante . nigr[illegible] . partici . [illegible] Ale eq
[illegible] . ob h[oc] ale dicte q[uia] pedites [illegible] alas [illegible] .. Trepidant [illegible]
Deis [illegible] [illegible] aer est Iuno .. [illegible] hic [illegible] facta [illegible] Indagine id [illegible] fe
[illegible] [illegible] importunitate . Nocte opaca
nubium caligine .. Omne [illegible] p[ro] totu[m] . Omne [illegible] est .. Totu[m] [illegible]
Tua si in certa . voluntas .. h[oc] est si tuu[m] sub [illegible] officiu[m] .. Conubio . nu[illegible] natal[illegible]
longa est . ab eo q[uo]d est . Nube . [illegible] in metri causa corripuit .. Iubare . [illegible]
Nato . lucifero . Nam [illegible] lubar . lucifer d[icitu]r q[uia] lubar . lucis effundit . Un
[illegible] [illegible] splendet lubar d[icitu]r . ut . argentei [illegible] .. Est h[ic] lucifer
[illegible] . lovis . plerique veneris stella .. Sane [illegible] . Iston . [illegible] .. Iu
bar [illegible] aurora [illegible] . h[ic] lubar . [illegible] .. Rara . plage id maiora
[illegible] plagas minores intellegam[us] .. Sciendu[m] . t[ame]n plagas [illegible] dici funes il
los q[ui]b[us] retia tendunt . circa ima [illegible] partem . Lato . venabu
la . ferro id lati ferri .. Venabula . ob h[oc] dicta q[ui]a [illegible] apta . ve
natui .. Massyli .. massylor gens est n[on] longe a [illegible] [illegible] mass
[illegible] legendu[m] . p[er] unu[m] . I . Ne n[on] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] monstrata [illegible]
cerdos .. Odora canu[m] . vis . plus est q[ua]m si d[icere]t multitudo .. Odora h[ic]
[illegible] d[icitu]r . Nam . odor est q[uo]d [illegible] odore[m] emittit n[on] q[uo]d odore[m] [illegible]
[illegible] odoratu[m] p[ro] . odor . lauri . nem[us] . Nam . odoratu[m] est q[uo]d aliunde
odore[m] accipit . ut . odoratu[m] templu[m] . Tria [illegible] . odor . [illegible] . ole
odoratu[m] . q[uo]d aliu[m] accipit odore[m] . odorique [illegible] q[uo]d odore[m] [illegible] [illegible] decanb[us]
debuit d[icer]e .. Cunctante[m] morante[m] .. molunt . conant . [illegible] h[ic] morabat[ur] [illegible]
dio placendi .. Adlimina . ant[illegible] .. Stat [illegible] ad est [illegible] .. N[am] si stat
simplicite[r] accepis [illegible] .. Nam [illegible] stare loco [illegible] .. Spumantia
spuma . moventia . ut Naufragu[m] mare q[uo]d naufragos fac[it] .. Limbo . lim
b[us] est . fascia . q[ua] ambit [illegible] vestiu[m] . [illegible] antiquu[m] . [illegible] . [illegible]
dant [illegible] [illegible] [illegible] q[uo]d colligit comas .. Hiberna lycia . ut [illegible] [illegible]
hiemare cupientib[us] [illegible] nata [illegible] . [illegible] aliud agens aliud os
tendit . Nam [illegible] apolline . [illegible] [illegible] hiemans ap[ud] patam lycia civitate

dare responsa [illegible] pataneus apollo dr [illegible] de dela [illegible] apollo..
Apollini enean [illegible] quib [illegible] coparat [illegible]
[illegible] matrimoniu [illegible] numen [illegible]
[illegible] colentes apollinem
[illegible] placent [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ponunt [illegible] herculi pulchro
pulcher [illegible] Na herculi [illegible] pulchritudo [illegible]
[illegible] caput [illegible]
[illegible] pectine pulsat [illegible]
[illegible] mobilitate [illegible]
monte leone [illegible] historia. Na arcanus [illegible]
[illegible] dardanus [illegible] damar [illegible]
lacium ideo [illegible] dardanu [illegible]
[illegible] nepos [illegible] Confutat [illegible] enean dardanu [illegible]
haurit [illegible] oculis [illegible] crudelis [illegible] dardanus [illegible] grandine
nimb[illegible] f iunone [illegible] grando poterat nimb[illegible]
[illegible] pudenda [illegible] prima tellus [illegible]
[illegible] nubentib[illegible] [illegible] uxor [illegible] decipi
[illegible] nubentib[illegible] [illegible] aqua [illegible]
[illegible] hodie [illegible] de puro fonte [illegible]
nuptias [illegible] specie famam [illegible] moue[illegible]
[illegible] fama [illegible] mouet [illegible]
[illegible] fama mo[illegible] fama [illegible]
[illegible] dictum [illegible] meditatione [illegible]
[illegible] meditatio [illegible] hodie [illegible] fama malu de
[illegible] mobilitate [illegible] ONOMATOPEIA [illegible] audat [illegible]
[illegible] labore [illegible] crescit [illegible] ostendere nec
[illegible] fortune parcere nec superiori [illegible] generale
[illegible] parens omnium [illegible] ira [illegible] amphibolon [illegible] irapp
[illegible] ira deos irritat [illegible] aqua [illegible]
[illegible] extrema [illegible] ad eos ultione [illegible]
[illegible] certe extrema pessima [illegible] qui de medicina [illegible]
[illegible] natale [illegible] ultim[illegible]
[illegible] fabulosum aliquid [illegible] fole [illegible] fama [illegible]
de ipsa fama loquitur [illegible] pedibus celerem [illegible]
[illegible] epitheta. Na pernix [illegible] celeritas pennas [illegible]
celerique fuga [illegible] corpore plume [illegible]
[illegible] corporibus [illegible] exaggeratio [illegible]
Oculi [illegible] sub plumis [illegible] Tot lin
[illegible] fama [illegible] Tot
[illegible] hominum. Nocte uolat [illegible] natale [illegible]

celatum est aliquid tanto magis refert et in dubio . incipiens fama rerum obscura est . quod divulgata congreget . unde ait luce sedet . Tecti [illegible] umbra . nocte umbra terre est . nutu fert aperius significat . Custos speculatrix . summi culmine tecti et domos nobilium semper turribus et altas [illegible] . magnos plus et de plebibus . Tenax in omnibus [illegible] . Audens per fuerint mania . facta atque infecta . reginam . Regnos inter amores hic fingit nam et illic est . Cartago genetrix Italia . de alfonda cru delis . Iarbas filius Iovis Amonis . libie et indos presit et garamantibus [illegible] fert cum ducere fatigatus esset . Iovis sui patris implorat auxilium et statim ipso aries fit fons . scilicet . unde factum est Iovis . Amoni . ab arietis dicto simulacrum cum capite arietino quia ideo leo fingitur . Fratris sui [illegible] involuta responsa . Garamantiden . Garamantiden puellam potest esse stuprata . Ut et Papinius . garamantidis . Centum . finem . pro infinito . Gentile nomen garamantis [illegible] iuxta libiam . Excubias divum eternas . Deserto est [illegible] . quod est [illegible] pugil . Excubias . Nam potest sciendum non nare ratione ut in aliquibus temporibus [illegible] pugil . Unde ideo fertur aliquis [illegible] et aeree . Aetheris et quod ether [illegible] ideo [illegible] ponit tantum te plus ignis est ut reddat [illegible] imago [illegible] elementa . Ioviis . qui ether est . Minerve quae super ethere est . unde patris capite perfecta esse dicitur . Amoris . amor . [illegible] dicitur . ut amator . Amaro Afro . Ut Horatius . Amare quod [illegible] . Mensa . [illegible] numina . diuum de [illegible] dicte dis [illegible] . Supplex parti [illegible] parti . quoniam . Grasse id diruste hinc oratores [illegible] . Maurusia . id est . Maura . nam [illegible] . Epulata [illegible] . Officia [illegible] ideo licet [illegible] habeant gratiam [illegible] plus valent . Set [illegible] pro hospitalitate libat et [illegible] [illegible] humanas res [illegible] quidem curat cum [illegible] tribuit . honos sacri [illegible] . Leneum . baccheum . nam liber leneus dicitur . quia loculis [illegible] quod [illegible] . Lenaei . dicitur nam [illegible] . amentis [illegible] . aliter deus [illegible] . Cecis [illegible] non apparet . aliter de [illegible] dicitur . Alii de nubibus alii de aere . In nubibus [illegible] . Femina . Lydia . [illegible] nalis . Nec . ventos [illegible] cadat [illegible] . Femina . errans quae in [illegible] finibus po [illegible] specialis [illegible] . Est hic ordo . femina . errans [illegible] nec meruisse [illegible] . nec in [illegible] sit urbem . Ratio . ut ostendat [illegible] nec [illegible] et defraudat [illegible] coniugium . et de nuptias [illegible] et [illegible] vendidit . quod [illegible] et defraudat [illegible] fertile vult ostende [illegible] . Ut tua terra . mare vicina . [illegible] fertile vult ostende [illegible] . Loci leges dedimus [illegible] tributaria fecimus . [illegible] ideo [illegible] . Nostra [illegible] . est hic nobilis civitate [illegible] nostrum . venire matrimonii . Dominum id maritum [illegible] sallustius . Nos in Italia doctissimos copia . Dominum id maritum [illegible] . Paris . similiter [illegible] no [illegible] marito est hic de iure [illegible] coemptione . Paris . similiter [illegible] cal [illegible] iuvenis [illegible] et [illegible] paris [illegible] surculis [illegible] ut [illegible] . Meonia mitra . Lydiana quae utebantur [illegible] roma neroni . Meonia mitra . Lydiana [illegible] pendebat bocca [illegible] et lydii . mitra [illegible] in curvo pilleo [illegible] pendebat [illegible] . Crinem madentem id unguentatum . Subnixus id submixum . hinc [illegible] . Rapto potitur . stupro . fruitur . Nam per raptus est illicitus coitus . [illegible] . [illegible] inanes [illegible] . te credimus mundi esse rectorem [illegible] filium esse [illegible] . [illegible] infirma . Terra cartagine [illegible] .

cartagin et p add. i loco de loco posuit ut tibure roma p. tiburi. Et
peccat morat.. Nulla ui. [illegible]
[illegible] Pulcherrima. epitheton [illegible]
[illegible] uindicat armis. [illegible] diomedis et achilles [illegible]
[illegible] achille dimicaret a neptuno liberatus [illegible]
Facta.. Sic iuno imputat ueneri [illegible] ea factum [illegible]
[illegible] Pot est. [illegible] troia. an. ab
hercule [illegible] capta [illegible] Ut intelligamus iam te enean natu
fuisse. Nec multa tempus [illegible] priamo te ab hercule [illegible]
[illegible] Grauida. Imperiis. [illegible] multi imperatores possent creari
ut hinc [illegible] Ideo [illegible] grauida. [illegible]
[illegible] Belloque frementem. Et ceteris temporibus [illegible]
[illegible] longa [illegible] pace [illegible] pdera [illegible] tende
[illegible] propagare.. propago [illegible]
arbore dicitur [illegible] arcus.. Uniuersa obiua
[illegible] Polifemos.. Super sua laude.
propria laude [illegible] schema. [illegible] ekinor
[illegible] pillo.. molitur pparat a aeterne.. Ascanio [illegible]
[illegible] ideo [illegible] laudando iulum [illegible]
[illegible] laude. [illegible] ab eo. origine [illegible] iulus [illegible] digno. [illegible]
[illegible] iulo.. Romanas [illegible] elocutio [illegible]
[illegible] pampineas [illegible] collibus umbras [illegible]
[illegible] collectio.. Parare [illegible]
[illegible] Ideo [illegible] pennas [illegible] ab omnibus
[illegible]
[illegible] caduceum [illegible] apollo habuit
[illegible] mercurio. [illegible] mercurius [illegible]
[illegible] bellantes [illegible] oratione [illegible]
un uirgas serpens portantes [illegible] caduceato
[illegible] hermes [illegible]
[illegible] bella [illegible] umbras [illegible] morte.. Animas
[illegible] deinceps celo facies de lapsa parentis
Hic rei ratio altius [illegible] morte [illegible]
[illegible] aliud physici [illegible] pupulas [illegible] uidemus; [illegible]
triduum [illegible] suma. desperatio.. [illegible]
[illegible] duferens signa. luminibus.. Tranat [illegible] apice et lucta
[illegible] filio iouis [illegible] monte [illegible]
[illegible] hercule docuit.. [illegible]
[illegible] Nilus [illegible] Ningus [illegible]
[illegible] Effundere Ningues.. [illegible]
[illegible] Canis cum montibus humor [illegible] Paribus aliis [illegible]

diat ; item uolatu .. Cyllenius a diabaua . uel . cyllenia ples . a cyllene arcadie monte ubi dr ee nutritus .. Toto corpore uno impetu . Secum .. Aui similis
INgruum credidit carmini sed metrum drt ut alibi ciconia pistra
ciconia ; sm . posuit .. Candida uenit aus longis inuisa colubris .. sr = [illegible] cu
; ardente uderet .. Ut ter arenorum . [illegible] arenorum addidit na [illegible]
[illegible] arenorum . Mauritania et affa [illegible] = .. Materno . p . maiam
; atlantis filia .. Magalia . afros casas 7 Mapalia . [illegible]
cant . magalia . ma . produxit . Mapalia corripit ut habitata mapalia tecti .. Iaspide fulua . p . uiridi . ut [illegible] flaua caput nectat oliua
* ; plinius dicit multa ee iaspidum genera in quibus etiam fuluum commemorat
; [illegible] erat p . uagina posuit 7 multi iaspide uolunt ad gratiam ptinere .. Laena . genus uestis = Est h toga . duplex . amictus . augurales [illegible]
dicit . habitum pulchre ostendit orationis [illegible] notandum [illegible] tm [illegible] caduceo
torum lot oratorum officio fungi . Nam psuadet 7 nuntiat .. Uxorius . uxori
; seruiens .. Olimpus quasi ololampus dictus = sum mons sit macedonie q dr ee dilsio
; rum deorum . [illegible] celum [illegible] addidit . Claro ut plenius [illegible] . declinatio
; Olympos . olympon .. Torquet [illegible] .. Numine a . nutu . a potestate
; h que dicit = Na [illegible] [illegible] dixerat .. Tyrius . [illegible] tempora [illegible] sumus
; rattius . Ibi . triennio . [illegible] .. Debentur . honeste [illegible] plurali numero plu
; rali numero respondit .. Surgentem . crescentem [illegible] . surgentem [illegible] cornua [illegible]
; gentem q noue cartaginis alte arce .. Cyllenius . antenomasium = por .. Ore
loh ; orationem . Medio sermone a q secretum = omia q iuppiter dixerat . [illegible]
; orationem . [illegible] . dialor [illegible] .. Medius [illegible] sermo
mo = [illegible] . orationis [illegible] respondit [illegible] .. Aspectu [illegible] subaudis
= [illegible] q [illegible] n respondit [illegible] deorum securitate imperio .. [illegible]
; [illegible] . dulces . [illegible] = quando 7 ne uideat [illegible] .. [illegible]
; . [illegible] iussa deum . Ambire .. blandire . circumuenire . Ambio illa re
; dmr . Ut regi . [illegible] . ambire . latinum .. Exordia . orationem .. [illegible]
ORdia . IN . duo . diuidit . i . principium . 7 Narrationem
; [illegible] . uarma . [illegible] . [illegible] ostendit cogitasse eum [illegible]
; [illegible] . uoluntate deorum .. Tacitis sub . [illegible] . celantes
; amorem [illegible] . [illegible] forte [illegible] temporis
; [illegible] .. Arma parent [illegible] . ratiocinationis
; [illegible] . [illegible] .. Natale ac [illegible] .. Alacris
; [illegible] rebus modus [illegible] optimus rebus [illegible] .. Materna precepta . Facessit
deorum ; qbz rebus [illegible] . [illegible] = [illegible] . ille molitor [illegible]
timo ; [illegible] .. Facesset . [illegible] . Prensat ac [illegible]
monstris ; aliud discedat significat .. Prensit [illegible] amantis [illegible] .. Omia tuta . [illegible]
tubuly ; conarte . 7 nima [illegible] amantis [illegible] .. Eadem fama . q iarbe nuntiauerat .. Cursu
; tet 7 = Exaggeratio .. [illegible] . [illegible] ; [illegible] .. bacchat
; nauigatione .. [illegible] .. Inops . animi . [illegible] .. bacchatur
; [illegible] . more . bacchantium . 7 h uno . sermone [illegible] . [illegible] copa
[illegible] .. Thias bacchanda [illegible] a baccho . bacche [illegible] . 7 [illegible] orta
; ratione .. Commotis [illegible] ideo [illegible] sacrorum renouatione commouetur dicit .. Cornus [illegible] . triennalia . [illegible] . anni . lati . Libera
4 ; bant simulacra .. Trieterica . triennalia

sacra tertio quoque anno innovabant .. sane sciendum . orgia apud grecos dici sacra
omnia sicut apud latinos cerimonie dicuntur sed iam abusive sacra liberi orgia dicuntur a
απο της οργης id est a furore vel απο των ορεων id est a montibus
vel απο των ορων . a montibus .. Nocturnusque . quia vacat nocte . celebra
[illegible] ipsa sacra . Nictelia . dicebant .. Citheron est mons [illegible]
quod clamor . tunc numinis . bacchas vocabat .. dissimulare etiam sperasti [illegible]
[illegible] elocutione . Nam nobis consulit sub facie militaris [illegible] .. dissimula
[illegible] ideo [illegible] . Ita res pudenda [illegible] ut ea [illegible] nostri .. data
[illegible] federis amicitiae .. hiberno sidere . [illegible] hieme [illegible] a tempore [illegible] sidere
[illegible] pelago . [illegible] hiemis [illegible] .. domos ignotas [illegible]
[illegible] .. Troia antiqua .. de
Cartago id nova est [illegible] aliena sunt arva .. mene fugis .. adhuc aperte non
[illegible] per orationem intelligendum .. mene fugis .. reliqui in pudore
[illegible] .. Nec ipsa .. reliqui in pudore
[illegible] .. Acceptor [illegible] ipsa voluntate se dulcis .. dulce meum [illegible]
[illegible] omnibus .. [illegible]
[illegible] maiores [illegible] tyrannum ut pars
Tyranni . [illegible] .. fama prior . quam melior fuit
[illegible] pacis erat [illegible] tyranni .. [illegible] in maritum [illegible]
[illegible] dubio .. hospes eneas [illegible] hospes [illegible] dido [illegible] hospes quam
[illegible] hospite [illegible] dido [illegible] dic cum me deseris hospes [illegible]
[illegible] soli non [illegible] .. alii intelligunt [illegible]
[illegible] tibi est .. [illegible] affectum . hos [illegible]
[illegible] prius .. Nam [illegible]
de [illegible] paucis [illegible] sermo [illegible] capitis [illegible]
[illegible] .. Salute . [illegible] sermo [illegible] . Sublata . omnibus salute . [illegible]
[illegible] ab hostibus dicebant . Sublatae . omnibus salute [illegible] multas
[illegible] . Hic natus est sermo . [illegible]
[illegible] aliquid . salute . dicamus .. [illegible] amatorie
[illegible] amare .. Nam fugam [illegible] ille [illegible] affectione .. Amor [illegible]
[illegible] desiderio . [illegible] quis [illegible] Illud
matrimonium . Liberi . mater . requirit .. [illegible]
[illegible] optare filium similem [illegible] in moribus tuis .. [illegible] montis
[illegible] . [illegible] impietate . [illegible] monita [illegible] ut Car
[illegible] . [illegible] apollo [illegible] hos montis ..
ret. [illegible] nimis [illegible] monita [illegible] ut aud[illegible]
Immota . tenebat lumina . [illegible] .. oculos a corporis mobilitate ostendamus .. [illegible]
[illegible] oculos a corporis mobilitate [illegible] splendida [illegible]
[illegible] proposito non esse deyatum .. Ego te [illegible] crimen [illegible]
purgat obiecta removens [illegible] voluntate deorum .. [illegible]
[illegible] statum . [illegible] sermo . [illegible] magis [illegible]
[illegible] me [illegible] id [illegible]
[illegible] qui [illegible] quid . male [illegible] ..

meminisse pigebit elisse.. meminero illa rerum et illa re de facto dei et coniugis. Nam
pigebit ad factum spectat.. Pudebit ad pectum.. pudebit ad pectum. licet pene una sit significatio tamen dicimus. Piget me illud facere. pudet fecisse.. Praetendit Eneas.
probat non esse matrimonium.. Nec coniugis umquam hoc est non habere foedera. ut cum uellem
discedere non liceret. Me si fata meis paterentur ducere uitam auspiciis argumentum a necessitate et auspiciis
Ideo quia maiores omnia auspicato gerebant. quod auspiciis dispositionibus.. sponte mea. Nam non est nam coniugis et casus in sic ergo et cum coniugis et casus addit non est
id est diu. mane nouum. sic est et forte sua Libycis.. aliam ad ubi est.. uerbi de
non sua sponte ut dicas quaerere terras augurus agimur diuum.. Recidiua
id est casu restituta. Grynaeus Apollo.. Clazomenae ciuitas est asiae iuxta quam
nemus est grynaeum ubi apollo colitur. Inde grynaeo epitheton dedit licet id est non accepit oracula. Lyciae sortes. nec hinc accepit responsum sed de lyciae
deo dicit apolline et similiter hic dicit ut grynaeus: hic patria est eo. id est deinde
pro uoluntate deorum. Sicut circa italiam teneor quod posse circa troiam
et ad illud spectat quod dicit. Troiae fundorum peterem classibus et nos.
fas.. Nefas. dicimus etiam in hoc loco non est iungendum locutione [illegible].. legimus et
fas. m. grauior sacrata resoluere iura. et hic dicit. fas est et nos exteras
regna requirere. Nox operit terras. autem. similiter ideo tempus posuit quia
tiens hic hic est fortuna quam nocte. In somnis. more suo. pro id est somniis
[illegible].. turbida terribilis quia imbre uenit et parentis auctoritatem
interpres arcani non ipse sed nuntius amor quia longe repetit et arcanum [illegible]
et licet securus [illegible].. Interpres diuum. Ermes. et pisitum
ab utroque. ab ioue magno.. utrumque caput meum et tuum. auribus hausi.
pleonasmos est. haurire hic accepi.. sequor ut italia regnum fugientem
id dudum ab initio. orationis.. auersa irata.. luminibus tacitis ipsa ta
cita ut tacitum obreddit hic amatae pro ipsa. tacita.. sequitur hic fuerit
cita ut respectatu. carte. Nec tibi diua parens. non est solatio Eneae obiectio
sed [illegible] obiurgatio quia dixerat Eadem nec uana fides genus esse deorum
Perfide. more. amantium.. Caucasus mons scythiae inhospitalis
Hyrcanae tigres arabicae. Nam hyrcania silua est arabiae
id est non hostis sed saxa tulerunt.. quid dissimulo. tacite quaestioni occurrit
ne. quis nimia iracundia reprehenderet.. miserata. amantem
accusatiuum regit.. misereor et genetiuum ut miserere animi digna ferentis
nec maxima Iuno. dictum est ut nec iuno aspiciat nec Iuppiter
[illegible] nusquam tuta fides hic est ad personam nec ad homines et deos. Iam nunc
hic dicit nusquam tuta.. Eiectum naufragium
Nam omnis fides tuta est.. litore egentem id est egentem litoris ut hospitio prohibemur arenae
et regem demens ut dominum Eneam in regna recepit quia Iarbas quasi
amissa classe. sub audi. Renouaui.. Heu furiis incensa
feror quia multa erat in deos locuta et bona prius accusatio
nam numina non credere curare mortales et ab his non fare furoris

subiungit si ad ea numina possit .. Lyciae sortes .. irrisio e
honesta satis cum hi ubi sit qui laus praeferat ut. Nobis idem Alci
medon duo pocula fecit .. scimus et enean supius haec uerba dixisse. Cu
ctor sollicitat .. cito illud de natura deorum. Triplicem de his dicit esse opinionem
deos non esse. cuius rei ductor apud athenas socrates .. esse sed curare ut epi
curei .. esse et curare haec ut stoici. et dicit. Scilicet quid pia numina possint
Nam id est epicureo dicit. Ea cura quietos. id est regere italiam uenturis
fatis. Artificiosa probatio quae fit per concessionem quae tamen ne intellegant
persuasio .. Emicenda sunt aliqua quae uidentur latent ut. Uenturis fundas
Refello redarguo .. medius scopulus .. amnis ferunt .. a illa saxa de
quae sunt iuxta africam et sardiniam et siciliam .. haurire bibere datum .. Dido potest
et uocatam esse et accusari .. Atris ignibus quae fumant facibus quae rogalibus
ignibus quae uel tempestatem significant ut in .v. Eneidos libro .. Sine quod
facta est de id. Occidam me et rogalibus te persequar flammis .. ab
sens quasi mortua .. Rogalibus hic mali ominis quia atris dicit ut ora
tis. memor ignis tamen .. animare et palare per anima artubus re
duxerit .. Omnibus umbra .. Dicit .. phisici. burochd. nator an
imas non recipi in somnum sed. non. uagantur legitimum tempus fati comple
uerint quo potest ad sepultura transferri. ut centum errant
annos .. sed hic de dido. occisura me ante diem sui. uagantem ... da
bis poenas. Nam te sequar... rep. Si hic fuero recepta in om
ne. poenas tuas audiam quia uidere non potero .. Hic est sensus
si uiis. rogalibus flammis euaseris tempestatem. umbra me
te persequar .. Si et hinc euaseris et recepta audiam famam suppli
orum tuorum .. Medium sermonem propter hoc quod restat. multa metu. cunctan
te et multa dicere .. Suscipiunt famulae .. eam sub audis .. Tectum
teucrorum. sermonem pressa ut in nono. urgere premit tamen .. Frondentesque
ferre non quod erant sed qui esse potant .. Fuit studio id est celeris profectionis
Cernas. honesta figura est. si rem tenere pronam ad ... ferdas p
ronam .. Ad studium respicit hoc comparatio hoc loco et notandum cau
tela ... propter hanc comparationem .. Formica dicta est quod ferat
micas .. Farris. solum nomen est quod in feminino genere .. monadicon
est sol .. feminatam .. ... Popularentur antiqui de
xit. est deponens. populor .. It nigrum campis agmen. hemi
sticium. ennii. de elefantis quod ante dictum. dicitur usus est de
Indis .. Calle angusto. Callis est semita angusta et tenior
callo pecorum perdurata .. Semita est semis uia. unde et semita dicta
est .. Uia est dicitur dimedius qua potest ire uehiculum. Nam dicitur
duo capit propter euntium et uenientium. uehiculorum occursum .. Grandia
trudunt quae portare non possent. morans tardans. morantes.—

xv fuerit.. Ex eo statu id est fortuna est dat. Dotat se dolore illud est quod non sit
in adversis patientia non quod dolere conveniat.. Hic petit ut saltem per certum tempus sibi
quod dicat aduersa perferre.. Oro veniam. beneficium.. quam mihi. Seruus est quod beneficium
cum mihi cumulatum dederis. sola morte derelinquam. hic est intellectus melior
quam mihi cum dederis cumulatam morte. quod lectionem tucca et varus probant. Na
male quidam legunt quam mihi cum dederit id est eneas cumulata morte relinquam
et voluit intelligi acceptum ab illo beneficium morte cumulabo. et sic relinquam id est
mandens dixerit.. Offerat ut certum sit munus morientis sit unde si tu
odio sit eneas. restat ut eius morte letetur et non perdit. Nemo habet de usu
et cumulata est cumulata.. Fertque refertque non ab enea quia iam de re ad
didone fert et refert id est semper portat.. tractabiles audit. cur enim
non audit quia non est et fata. obstant.. Deus id est iuppiter unde dido superbe ra
tionis.. Alpini boree. flantes de alpibus quod alpes gallorum lingua al
ti. montes vocantur.. sic stridor ad dolorem enee pertinet unde dat.. magno
persentit pectore curas.. alte ingit dun.. Ostendit implent ut terra
ta latent.. frondes est lacrime enee. herent scopulis ut ille sola
lio prestrat.. Tam radice est phisicorum quod dicunt partes esse altitudine
radicum et arbor.. lacrime tamquam quamvis inmota manet. tunc. per
desperatione.. certa percitata turbata.. Morte orat. per desiderat.. et certe ideo orat quod desperata sit si mori potest non soluta
desperatione.. Convexa id est incurva celi. Tum tremens id est tre
mantibus terra. Hoc vero si speraverat. nulli dicit. quod nulli. nec
sororem fuerat de amore confessa.. Vinxit antiqua. a poris. a cari
miro quod honore. miro. exhibendo ea quod circa vivos solent.
Moris enim fuerat ut nubentes puelle simul venissent ad limen
mariti. postes autem antequam tangerent ornarent lanis vittis. unde
de vellerum sublimes vittis et oleo ungerent. unde uxores dicte sunt quasi
unxores.. Festa fronde digna. tamquam numen colerat. Sa
cre Sotiencium mentum.. Visa. viri. non enim erant vera ut supra.. Nox
cum terras. vero. similitudo.. sola. bubo. sola. est gemi porist
lucans et lecta fuisse aues bubone sinistro. sic et virgilius dicit. Nadi
sed
sacra. bona tamdiu referendo. addunt. et bubo primicis semper est.
Na. o. non neutrum.. Ferali carmine. diffinit id est addidit. non enim omnium
f
sunt mala est bubonis omen. Cantus sic suus flere imitatur. a. contrariu
sub ridens ostendit felicitate.. Omnes enim aues oscine mle
presentis bone sunt. et econtra. Male presentis oscines bone sunt
prius et prior legitur.. horrificant. horrore inciuunt.. In somnis
per insomnia id est vigilans.. Semperque relinqui.. somnis noctibus vigilans
videbatur. eneas. quia eam tempore deserere. Incomitata quod est
ferale id est mortiferum omen. et precipue regina.. digna.

Tu secreta sint arbitrium est bona locutio sine loci et temporis ad propositum pertinens
ut Ngorenz uenit secreto sepe. Pyra sub specie sacrificii ppatrimonii &c
egas. Et arma gladium de abunde ut p. dr. Enseque relictum. Et arma
que armorum sunt. Impius qui gladium relicit furens. Excubias ut ete enes
quo pij. ppr etmetum pudore. pertexere putare abscondere. Tantos fu
rores diutor cogitabat dido. grauiora time qui. dq. desthm; 7 stat elocutio
qui hic bentur simples. licet sit caruii dissimulatudo. Intendit ligat 7 est palase
Funera cupressi. ad funus ponere h ligna ut sup ut peubunt pice sepmorilis
Effigie thoro. Et sepmi amaror affectus. haud ignara. futuri. memor fuit
dispositionis. T. centum tonat ore deos. N t. centum deos si tonat. t.
centu. Numina ecates un ecate dicta. Ecaton id centum po
testates hnr. Tonat h f aliqibz st sacris Imitabant tonitrua
herebu inferos pfunditate. Tua uirginis o. d. Itatioe lune di
ut dne pserpine. Simulator. Ipsa corpsit q exhibi n potant simula
bant 7 erant pueris. ti h de auerno p que descenz ad i
ferorum dr. Falcibz 7 messe. herbe et plune ratione tollunt
dentes. q a dlie uellunt alie tondunt. Et ad lunam n adno
q cte f ad lune obseruatione. Et pubentes. q alie siccae alie
uiridiores lguunt 7 scienda r e hos 7 herbas et recipeas
q tr lationes. sicut pubente herba dns q admodum flore ftatis
Nigri ueneni a noxii. q nigri st hos p ueneno. a certe q sthi
be nigri. lactis id suci. Quid h f Periphrasin. q̄rit papaus
loti. signifcari. a matri prurpz amor. plurr dr pullos equos hre
in fronte quanda carne qua statim natos adimit mater. sine
qua. adempta n pbet lac. si qr ea forte pripuerit. lu
uendus. Cui toto tremuli fronte ceroma pulli ifunde
Emerito surripiet st amore cream. & carne sni qmat nali
T excerateu. Unu excita pede qid agit ut ipsa rbluae 7 lm
phete enear. Uertere recincta q i sacrisr ut solet eepligatu
percipue ebur que amore uult solui. Ipsa fatis sideraid pla
netas in quibz fator ratio continet. si q n eq. b dubitat
utr re male ppositas habeam potestates. Senzi h hc
a. d. anteroonticion. uocat zelum cupidini. qui
amores resolut. a certe cui curet Iniquus amor. sci
licet. Ut Implicat n amante. Silue q. f eor. q dne oma
q crescunt animalia ee. Saeua elemta et animalia ee uo
luere un In. vii. Aethera mulcebant cantu. Tacet agsr.
ea q i agris st. Oculis ue. q pote aliud ee sni aluo Ut si dr dor
mient mente obes. resurgens resit amor grauiora cu

repperit sententia generaliter .. adeo fuit ut in proposito permaneret et uitandis
sit dubio luci .. Et iam ecce quia particula est per quam intellegimus eam mutato con
silio esse et se praecipitasse ecce quod accidit tum est hic comicum principium nec incongrue aman
tium datur ut comicum quendam faciat .. Rursus · duo significat · id frequenter seu ra
tiocinium id mutuo id denuo sicut hic loco .. Numidae patet · in ydia
a pronis · mulier et regina patet · Numidas id uagos .. mantor · eudor
politica est hic elocutio · dedignor illam rem .. Ultima iussa · ut intellegimus
eneam obtulisse nauigandi ut quia a ioue iussa sunt troianis .. Ut nauiget
hic summa est · quare · ret uiam est una pars orationis .. Stat permanet · Nauitas
loh id adsuetos laboribus [illegible] de .. Ouantes tendunt abusiue Nam pe
ouatio est minor triumphus .. quia ouatione merebatur · uno equo uti et a ple
q beis uel ab equitibus romanis deducere ad capitolium et de ouibus sacrificare
uncum et ouatio quia triumphat albis equis uectus quattuor et senatu praeeunte
sed in capitolio de tauris sacrificant .. Uix ea mox id paulo ante ut exe
conspectu · ut re · ita uix .. quam id · potius uel imo morere et omnis
cor Intentio tendit ad mortem · Nam si peccas rogare te potest sola
de mor te mors super est .. Anna refert · Tu prima furentem ut nube uicta tu o
Anna lacrimis meis · Tu et non me onerasti his malis · Nam me oli
occidissem et te deserere formidare .. More ferarum plenius de
lincas quod amissas coniuges alias non iungit · multi fere adulteri
hic .. Sicheo pro sicheo .. certum et tamen indubitabile proceditur
Forma dei · uel non · deus in forma .. radio ut amittit sic ut
possent agnosci uni res ut uultu redeamus eodem Nam lica
redeamus de eo qui possit agnosci tamen in facie de forma uultum
quod potest saepe mutari .. Uisa · monere · uisa non uere uidere
sed Omnia mercurio similis .. Aliud est idem esse · Aliud · simile esse
et non est certe eneas .. Uoceque quae orationis est deus .. Coloreque et
crines ideo et furuus et flauus mercurius introducitur · quia satur
nus eius est · soli prope ceteras stellas .. Et membra · decora · iuuenta
quia deus palestrae est .. ornatus datur et decorem mole palestrae
iuuentae hic status ad iuuentam .. Sane sunt est similis membra uo
ceque coloreque .. Zephyros uentos de africa et zefy
ros nauigare non poteras .. Nefas in pectore non timere et
amatrice · ut · addidit certa · mori .. Procepit ferrumque
collucere · pp · ferre uel clamas .. undis ut sup · for
ma · dei .. Corripit omen · furit tempestatis .. Stimulat
fantasia est ad pociorem terrorem .. Sancte deorum ut saenta
rea deorum .. quia sit ut omnia mercurio similis .. Sciendum
est tullius in libro de natura deorum · tres esse · mercurios · supra

TRENU· INFERNU· ara es. a. que de tribus a certe ad iouem
provocat id ara est q peipit. ut i viiii. ara i arma. uocat. plane il
lud occurrit. q dr. DEUS · AETHERE missus ab alto. ubi iouem
complectit. Et SUPNU· MERCURIU· r potest i h loco quia faltantia
facere pp sociis. Et arguit eum quia licet uiderit n tn re ultra nosse
ee noys ee mercurium.. Itu paremus q an parauerat pparatione na
uigior.. Et sidera h uentos qui de oritu. sider a pspi. d addas fe
uel i seor. dr pstea ta st artos sidera n necn sidera dr. re
upra. o artos una st stella.. Et aetera sidera ursror t tepora
Prima aurora. desinatio teporis e n dies descriptio.. Nouo lumine f
epicureos qui stulte sole de athomis dnt orta re ut diem n areis
seu die fire.. TITHONI CUBILE THITONUS fr Laomedontis fuit
hc aurora amatu i cicada i celu leuabit que longuindtas uite
i cicada uert. oratiz Longa thitonu minuit senectus.. Alber
cere luce. i palaces.. Luce albercunt omnia n lux albercit..
Equatis uelis feliciter plenis sn motu alio.. Pluppiter a starcen
tis declamatio e. a certe certae iouem i que teneghuocant
aduentu. ut lupiter hospitibus na te dare iura locunt.. Ibit
Et ILLUSERIT TEMPUS p. tepore i nc dr ut certamq illudere
capto.. Parma expediente. Cursum h ubi a st ut ipra paulos i menti ira
nia mutant na h. a. pena h pcedunt ut impet absentibus ut stat.. Fertte
tela. e sola st.. Senaualibus ubi stant naues.. a ubi su nundi i coe
tu. su e recepti dabat.. ut domnu eneani regna recepit.. Sideraq sub
audi.. En.. a certe. hic e q dnt portare deos.. SANSEN.. nodi suo. melius
iungit. ut.. EN. paruus.. Epulandu ponere q ffec pgna occiso. i ti. filio
pp stupr sororis.. Fors. tabulas nauiu gen mardi nui tm plu. Cu
tenere dtmittere id morte. eneas a sodum. i e sincope.. Sup ipram
dedisse.. sator. amatorie.. n stat flamis s opa trat.. b h iuocat
sole cui sup f. numen. liber sacrificayt.. Ipsa luno. silyt. retepe
sup. pnuba. luno.. Nocturnis ntriu s fnocturnu tepz.. Ululata fur
Iber. presermna rapta a dite patre e ceres i tenus faculis porbet
ras redrere p tmuia ea i tgsriga uocabat clamoribus un prim
st tbus sacris ut certis diebus propea a matronis excrtetat ulula
e in isidis. sacris ubi e imitatio iuenti osiridis que dilanatu a
tefone e fre uxor. isis. ptotu orbe reqsisse dr. iuuenalis. plan
gentis pli. currit derisor. Anubis. r m usurpatiue. Dirds dx
Na. DIRE I CELO. FURIE. I TERRIS. Ermenides ap In
feros.. un terere ee dnt.. r h ofundum poteet.. Ultrix e
h e Tisiphone. Na ti te. TISIS. ultio. dr.. Qui mori
entur.. aut manes de un e uos o m manes esse boni.. q m
rupis adiura uoluntas.. a anacreticos dr id mante i ratnu i
e cedunt uite ratione.. meritumq malis q mlt merent

Cole mea membra dic que nostra potestas .. Officiis divina fide .. Curis et
amoribus .. Dardaniique rogum . Inquam enee imago fuerat .. Studio . anhelanti
.. peccatis possibilitate et pro industria qua utuntur ancille .. At trepida
et cepitis immanis iam exarmentis .. Corpus .. effera . funera ferre cogi
tationibus .. Pallida et omne mortis fuit et pallidior quam solet hoc esse
Furibunda furentis similis et iuncte in inspiratione .. Deus quam sinebant et iupi
ter qui enean discedere copulis amor . et necessitas fati ..
Uixi Securata vite abruptione qui de placo .. Magna poena affici
animas eorum qui hanc vita ante tempus relinquunt .. Et quem dederat
4. cursum fortuna pergi . Non nata nec facta .. Terminus humane
vite dicitur nata .. Cui ultimum centum . xx solstitiales annorum concessum
non fatto . Cui .. xc . anni . hoc est . tres saturni . cursus . Sed tamen cre
ant non forte aliarum stellarum benignitas eorum terminum huius super cursum
Fortuna est casus qui ad se omnia pertinet qui accidunt sicut ad
ruinam incendia naufragia .. Bona dicitur fortuna .. Sub terras ibit
imago . de imagine dicitur .. Ualde mirum quare apud philosophos quod illud sit
quod inferos petat nam tribus constamus .. Anima . interna est et originem suam
loh petit .. Corpus terra . deficit umbra .. Umbra . si ex corpore
creatur sine dubio peribit cum eo . Nec est dicendum relatum de hoc quod inferos
petat sed deprehendere est quod simulacrum quod ad nostri corporis effigiem
fictum inferos petit . Et est species corporea que non potest tangi sed
uideri hinc in . vi libro .. Corpora viva nefas stigia uectare hinc et ut
homerus refert simulacrum herculis apud inferos esse .. Et sciendum si
mulacra hec esse eorum qui per apotheosim dii facti sunt ideo
et ipsa esse apud inferos et illuc descendisse dicuntur .. Oratius de libo . te
uidit insons cerberus aureo cornu decorum .. Sciendum tamen poetas abusive
confuse et simulacrum et umbram dicere .. Mea . a me facta . Ulta
virum puniendo eum interfectorem .. Ideo addit poenas inimico a fratre et
recepta nulli avaro maior est poena quam amittere pecuniam pro
qua commiserat pecuniam .. Et hoc recepit quam debebat . quod hic dicit feliciter illud
felix et nimium fuisse si tamen eneas carthaginem non uenisset alii hoc re
ratione volunt accipi ut non dicat se peccatum .. Scilicet . hic est du
statuerent .. Os impressa toro . quam erat in sensibus hec dicerentur
sic ad lectulum loquitur . ut adhaerentem . te . tenens . te descend
ferre .. Mes errour adequum . phoebe dum . rem .. Sic sic . quam hic
rogatio et responsio . et placet sic iulta pire . placet et hic tam
loco se intelligimus perisse non aliud dicit esse ubi sentientur .. Hau
riat et videat omnia reperiatur fides et certe satis facias ... rus
delitatis inter talia et talia ut hic fluvio tibrinis ambena .. Spar
sas manus et effusas sanguine et morte resolutas .. Femineo
ululatu pro feminarum ut viriliter fiulatio .. Et antiquus error nobile
dicitur ..

et illud ostendit que karthago · a karchad · oppido unde fuit dido
hoc est · tyron · a byrron .. Exanimis · territa · ut supra exanimat
id est mortuus est .. foedante cruentantem .. Nomen clamat · a didone uo
cat phoenis lingua uiragine .. Nam Elissa · dicta est .. quasi uirago est
uocata est quae se igne perperit · a nomine clamat id est uocat · a certe nomine
ut solent dolentes ut hic ipse te crysiale aspicio sic mater cyrene et
quae te inuiti quomodo procedat hic est eo non nusquam · ecce iterum est a iure est hic illud
dicendo germana fuit quam non dicit .. Struxi · manibus sub · audis · rogos
Patrios deos patrium et iunonem .. Postea exanimata .. date aqua
a date id est praesente .. Lauare hic cadauera patris primis concedebatur
unde quasi mater euriali · Nec uulnera lauas uertere .. Ore legam ut et
tremum filios spiritum ore excipere liceret .. Sedus euarserat altos as
cenderat · rogos scilicet · qui pro qualitate fortunarum fiebant
unde in uilibus ec(…) educere certant .. Cruores usurpatum est · nam as
te .. Siccabat hic exprimebat .. Sub pectore nec pro spiritu dicit uulne
re .. Ter sese reuoluta toro a repius a promant usus est propter
ris locum .. Tum Iuno omnipotens a pronuba a inferna · difficiles quoniam
obitus quod fiat uitae sunt .. Nunc casu non a fato a nata moriebatur ut
Nam quae nec fato merita nec morte peribat id est naturali · Irim · demittit
olimpo :. Tractum hic de alcestide euripidis libro quod inducit mer
curium sic coma secante quae fato peribat mariti .. Sane sciendum
hic ideo nec fieri quod certis consecrationibus solebant hostias facere ut mu
niti essent aduersus fortunae impetus .. Nec poterat mori non exua
ta illa consecratione unde circa didonem stetit seruant · fenestran
te dies · enim recedit dicit quem gramatice rationem posset sufficere
Omnia uincit · amor .. Flauum crinem .. Matronis nunquam fla
ua coma dabatur sed nigra unde iuuenalis et nigrum flauo crinem
abscondente galero .. huic est dat quam turpi .. Caput
damnauerat nec dum eum morti destinauerat .. Iris ros
cida quae est nubibus est quam non caret rore .. Aduerso · sole · bona
tale sit exprimit · Iris enim non et fusione solis nisi cui · uarios
colores illa dicitur · res · quod aqua · tenuis · aer · lucidus et nu
bes caliginantes · irradiata · uarios · creant · colores .. una
uno impetu · Effusa est uita hic est anima .. Dilapsus calor et eos
quod dicit anima calorem esse · quod · recedente corpus · friget · ut
Corpus quod lauant frigentis et unguunt .. In uentos recessit
anima id est animata .. a eos sequi quod anima aerem dicit dicendo
In uentos hic est in materia sua redit · a certe eos quod dicit anima
spiritum est corpore ut intellegamus · Euanuit in uentos recessit
sed a uero · omnia discrepant .. Explicit lib · IIII · Eneidos

de parte alterna non arte sed poeta flamma sumere ... Serviunt nec loci nullus locus in
seno .. Famulum .. fuit enim hic maior consuetudo quae hodieque apud Isidorum est ut ... sermo
putabant cum hic dilecti est . iterum et una de uxoribus carior iccenderetur . In qua re de
hic ipso erat magna contentio .. Possumus famulum servum sepultum cum Anchisa ac
cipere quod per apotheosin deum ostendit effectum unde et famulum dat qui mini
str . Singula enim numina habent inferiores potestates ministras ut venus . adonan
diana virbium . Ad certe secundum pithagoran qui dicit de medulla hominis qui est in spina an
guem creari quod et ovidius in xv . metamorphoseon libro dicit .. Nigrantes terga nigra
terga habentes . manes acheronte remissos aut venientes de acheronte aut ache
ronte non tenente post apotheosin facta .. Phetontis id est solis απο του φαι
νειν . circo spatio ludorum loco .. Positique ve talentum secundum opus romanorum . talen
tum est lx . libre . duo talenta ut plauto est cxl libras .. Argenti talen
tum et paululum adda .. Tuba canit romano more qui hodie quidem omnibus lu
dis funebribus .. Prima certamina . Punico bello . Primum naumachiam
ad exercitium instituere romani . coeperunt praeterea probare gentes et navali
certamine plurimum posse . ad quam rem hic certamine . alludit poeta . Pa
ribus diversis coparabiles rebus .. Pistrim . tas tutela depicta et διο
τος πιστρειν . tale ratum id est a secandis fluctibus .. mox ita
lus sub . audis fuit . ipse enim familia memmiorum constituit et hic laudat fam
ilias nobilium . nam a sergio . sergia familia fuit . a cloanto . cluentia
a gya . geganiam etiam ut fecit mentionem . Nobiles hic familias a troianis
fuisse ostendit .. ad nos relicta . mnestheo et mnestheus est ut ter
deus . nam diptongos est ca est .. Ingentem . mole id est motu .. Urbis opus tam
magna ut urbis putares .. Triplici versu .. Omnis enim triremis
fuerunt .. Versus ab ordine ut in versum . dirtulae ulmos . a versu . tam
a verrendo . ut egra . Verrebant caudis aequora pecabant
sane unum est remis .. sane unum est remis .. Pubes impellunt sensum est ut pars
in frustra pecanti .. Sane sciendum id est barbarismum et barbarolexim
hic est latina perfecta elocutione . Metaplasmus est qui uno sermo
ne fit ratione vitiorum .. Inter soloecismum et schema id est perfecta
sermonum inexione figura est quae fit contextu sermonum ratione
vitioso . sed metaplasmus et figura media sunt et discernuntur pe ita ut
imperitia fiunt hic adornatum .. Centauro magna . fem est gen
non denavi dicas . ut in eunuchum . sua cum comoedia dicit sciens
dum plerumque genera confundi . a meri . a hanc caura .. Ceruleae . a nigra
a alte alte carine . omne enim altum nigrum est .. Clusenti . a sipru a portro
pha .. Stet procul . a nimis . longe sint dum et statis longe significat .. Tran
quillo melius repetimus est quam dati .. Campus . saxi latitudo .. Apricis sole
gaudentibus .. Sane apricos locos dicunt . sole calentes quae est opaco et abditiori
contrarium et apricar dicitur .. Apricum . απο της φρικης sine frigore
Mergite ... barbam ... hec repeciptaut e muro inec
... facere deorum inspiratione usus est

iuuenta . senecta .. hec tn singula . Trifarie dividunt
ut sit . Prima . Uiridis ꝛ precipit hic ÷ uiridiq iuuenta ꝛ cruda
deo uiridisq senect; Amore pueri . a gen ÷ a nō pluꝛ ÷ dirtinxi
du pre ut puerim n referet adetate ꝛ addat bnale studiu
id st pueror ꝛ uiror separata certamina .. Na . alii dic
kas . nadec . uiri ꝛ pueri dnt . licet ɔfuso sit statu .. Acar
NAN . id epirota .. Acarnania ÷ pars epiri .. Tagee . s origi
, fuerit . de . n segr .. si tegee legerimus n fut ut s n addita
, de . sylla .. Et riua guirs ille taicet loci .. Te lati atq hume
ris tegeu sublegat entre .. A tegeu oppidu ÷ arcadie
, qs fama p̄ ꝯmu illor omis ee nobilis indicat .. Nosa
, ipenisa .. Gnosos ÷ ciui crete .. Leuatto id ms̄tudo .
, p̄m alior ɔ coparatione . Na unꝫ ÷ pmis .. Flaua . id uridi .
sic arpide fulua .. Falerus egs ornamtis sermo ee
, habeto id habeat ceña pro ÷ fut . imp̄ati .. Amazonia id qm
, amazonia ut saciis trimpodes .. Balteus dr n̄tm quo
ꝯcingimur s eti ap arma dependent .. Iteri qm de paruo
l , mansit .. Corripiunt rapei eunt .. Limenq . articula d
, signu de creta factu .. Ultima signant id tenent ultimꝫ spa
tia . audacitate uncendi ut suma uestigia signat arena .. Alis id
, uelocitate q ta uelocior q fulmina alata singunt poete . Ille de
sub ipso id ꝑ ipsu .. Calce dnt ut tra calcamꝫ s n̄ pe de
talce calce ter .. planta ꝟ calce potius fpre . uin aparte
, totu accimꝫ .. du id calce pede tebat .. Labitr id celerit cur
rit pore .. Am [illegible] bisuti mnꝫ firmu . adcelerittate . Subipsa
fine . fine . bis subaudis . subipsa fine fess aduenta bant ad
, fine . labitr infelix . q a parata . uictoria carit .. Cesis iuuen
cis . moris ꝟ fuerat agonalis . p̄ . sacrificia adcertamen ue
, nire .. Fusus humu id sfusꝫ .. Titubata partic s̄ ubi
originet .. Oblitꝫ amor .. amare nec supdictis ꝯstrue ac ꝟ amo
re pro pueri .. Ne amor q pluralit n n̄ tpcudine significat .. spis
, sa harena . tenui .. antq ꝟ qd minutiꝫ tanto ÷ densius .. prima
tene . ta . nopta .. hic tep adu ÷ .. pcauea s plebe
, significat . Na . Cauea . ɔsess ÷ ph .. uenens id crescens
ut hic sexty illi uenꝫunt feliciꝫ uue .. me liceat id misera
, ri . n me liceat dnr s . liceat ph .. Tu . mirdus mo
re suo . na itꝫ ur debuit dre .. honestoru plur ÷ q ꟊ hone
, ratu dre . s sceleratu ꝛ sceleroru .. q laude iturtute

regnte q pcedit.. Fortuna b dolu suu secu rat.. optim ollr a s arrisit
a olli iussit efferri.. Sane congrue arma dat iuveni.. Didrmaon opus
laus ab artifice ut opus alchimedontis.. Danais a danaus 7 intelligimus
ea a deneidn. tiusse phelena. prens fortis dcn drte n adsit ar plenus
l anim.. uelatu coronatu.. dura k qn solent hre laminas ardam
murmure tolle e suffragio plurimor.. Sola q pandes. mutti h adpo
ta uolunt dici. melius tn uba fr pti dum 7ur re murmure tolle
q h legimus paris uenit a noto paris. To. pari. Ton. parim 7 uolun
h. pu fet i. dor. gen. beire.. si appellati i. or.. Sane hic paris
e troica nerons fortissimi fuit adeo ut i troie afondis certam
he sr arte om. ipsu et hectore.. Amici degente. Amycus
F neptuni filius fuit 7 nimfe emelie q apolluce uictus e prca
h certamine. Bebricia h ipsa e bithinia ipsa e 7 minor frigia
Ostendit melius dixisse ostentat.. si nemo audet.. arguunt
se omi uictos ex eo q ad certamen nullus accedit.. reddi qn debi
ta pmissa.. hic grauis. a stare a obiurgatione. Castigat obiur
gat. Toror herba e ubu de ubo na tors a torus herbis dr..
Ab deus ille.. nb n uadeat.. ille subli a status a p h.. effete
haurs 7 e trlatio mulierib q partis debiles reddit.. Improb
iste q in certamine postulat pmiu.. illa iuuentas a magna aut
q fanda fuerat.. Nec dona moror id n expecto 7 sup dat re np
mii cdusa. dimicare p glorie.. Immani pondere id immanis ponderis
more suo.. qbus dr instructu.. ferre manu tendere. Na utraq
armat manus. Intende pellis ligare.. Anim tantor h e uror
fortiu.. longe ualde.. uisat considerat.. Tu senor 7 iunior copa
ratiu se pliminutione iu a senor r cruda deo. re 7 re uera
n conuenit hc satis sene accipi. q 7 uincere pot e 7 uno ictu
taus necare.. q senor n satis sene [illegible] r iunior n satis
red. iuuenis it iuuenem r pauperior it pau [illegible] rem.. Ceste ar
q ma ENDIADSYN arma id cestus.. Tristeq a sanguine
occisus e a i tristi licore id i secundo. Uarro dr o sub erico
monte ee i secundu campu ferre i trib iugerib in q Erix
7 hercules dimicauere.. germanus de eade gentrice manans tu
n ut multi dnt de eode germine q ille tn frs uocat. fr h
nc. Erice bute filiu uenei dr fuisse germanu.. Sanguine
cernis q hercolis apparetorsis ferreis q i fecerat aptte te
gendo.. Emula nec du cura ustimi.. Fenu duob.. Auctor
acestes hs certaminis reiluca.. Eqnis pugnas id arma arte
qnti q pcedit.. Tibi p. te. ut tibi deferrit hrs p otia.. Seue
loh pice. solue.. Duplice amictu. id abolla. q duplex e r clamis
Hic ea hic e h hic locus totus terz de apollonio.. pugnaq la
7 cessit.. puocant potiz qua grauu.. membris 7 mole.. mole membror

XVI

Tenua labant pceleumaticus est que sic reppone ut con possit ledat or-
Slu ut tenua labant [illegible] i portas.. Nequiqua n pfuit ystorie.. dirie-
tant ictus tela ictus.. Et latus declinat.. molibus urbe amphibolon est a
celsa molibus a q molibus oppugnabat.. Ostendit dextra a fiducia uir-
tutis est ostendere quam inparis a certe pulcre statur ostendit se eu belim
puro ferire n sine.. Uelox id uelocit uo i adu.. Ultro [illegible] ille
et cadere debuerat.. [illegible] a similitudine.. Caua pinus bre-
ipse ad etate.. Erymantus mons arcadie.. Ida in magnam n cert
te e phrygie pp pinus.. Consurgunt studiis in studia..
re la precipit ysilare uni.. Ille uadat addita pp metr.. Precipite cele-
dine.. [illegible] na debuit dicere quam multo nimbo grando precipitat
dartea.. ac dares.. tis.. chyrenes.. tis.. Infelix consolatio
uni n de in bellis ut fortune uideat ee quem.. Et q. uacat. q.
[illegible] causa metri. Et maluit pisologia facere q [illegible] comun [illegible] que
de [illegible] ystoria est un tm Nec tanta in metris concedit [illegible]..
[illegible] utunt [illegible].. h di egles de seco filios [illegible]..
in utraq parte.. Uocati accipiunt [illegible] ostendit pudore.
[illegible] circa arma occupati.. Cognoscere teucri [illegible] ratio
ne [illegible] uirtute et nouerant [illegible].. Effracto illisit in ossa
[illegible] frangit ossa et illisit cerebro.. Humi bos.. [illegible]
[illegible] in monosyllabum desinens.. Meliorem aptiore na anim
le hostia dat.. Cestus artemq repono. Arma se dicit deponere et ar-
ti renuntiare.. Ingenti manu. Ingenti multitudine.. Malu.. mali
arbor nauis [illegible] mali et dicitur mali [illegible] mali
in summitate [illegible] quasi [illegible] cingit mali [illegible] uolubilitate fa-
cilius uela eleuant.. Traiecto ex tenso [illegible] tenna [illegible] ex tenso
fumis [illegible] machinator [illegible] ut tenna corona [illegible]
in ponebat. quo [illegible] na [illegible] adubia [illegible] ut [illegible] un latinu
clamore [illegible] remurmure tollat.. [illegible] mo
da pene [illegible].. Alii uictor [illegible] corpor uolunt [illegible]
[illegible] inspice uictor. Optauerat ne rediret [illegible]
[illegible] ciues.. Fr pandare.. Notissime q fuit licaonis filius.. pandarus
[illegible] homer incertam. minerue persuasione singulare menalai ac paridis cu
[illegible] imparis uincere [illegible] iactu teli direm [illegible] q menalau uulnerauit..
iussu a minerua.. subsedit [illegible] remansit Nec [illegible] sort [illegible]
[illegible] sola. a certe [illegible] subsessor [illegible] q occisuri aliquem [illegible]
[illegible].. Flexos in curuauit. mutatione [illegible] curuos [illegible] debuit
dicere.. [illegible] paruitate corporis sui.. Diuerbat auras [illegible]
arbore mali.. Extrema pennis timore suu pennis significans. singu-
lari animalia [illegible] signa [illegible] in dicant suu timore ut ipse de lupo
Caudaq remulcens subiecit pauitantem utro [illegible] de [illegible] turba
[illegible] oculis.. [illegible] timore [illegible] in dicant oculi.. Omnia plau-
su.. alii. pennas [illegible] meli [illegible] spectantium fauore [illegible] ere-
dibile

Adducto arcu. telum tetendit. explanatio est: nam adducto telo et ar-
cus intenditur.. Miserandus. qui praestare difficiliore careret
victoria.. Ante pede intendit ut pede hastis.. Tum deinde idest adu
ordinis.. Nam et tempus.. Arcu contenta parato.. contento arcu et
ita tenens parata.. Nuntia vocant quia quasi heros apud Lycios colit. Nos
ra sub nube id est alta.. Litaque religat artus.. unde rumpere et
vita itur. Hinc hominum pecudumque genus vitaeque volantum.. Sane sciendum hunc
locum ab homero esse sumptum in quo tamen est vituperatio. Etenim qui sus-
penderit avem matrem. Nam et res est etiam lata simpliciter. Et quod quis suspen-
disset in hanc incideret vituperationem.. Nulla autem dixit caret comparatione
quam sibi simile duces numinibus fit conferatur quod urbanius de matre eius
potuisset placari.. Artemque pater.. culpat hic virgilius.. arte et iudicio dare
ostendere non potuit quia dum fuit posse ex ipso paratiorem ostendit artis ef-
ficacia indicavit.. Obiectio ... debet particulis sit sequuntur sed dicit alii istas mo
positas rationes et pallidi et corrumpi posse.. Sane solendum nam est et
breves sunt euphoniae et metri rationem in compositione producant. sed tamen
... sequatur quia brevia non sunt conponantur potest et conponantur hic.. Augurium
dictum quasi alii genium auspicium oraculum quod augurium et per partita de
augurium quod hoc pennas et omnia adunum contulerunt lacu monstrum
augurium.. auspicium oraculum.. sera. seradica .. fallunt. Sed bello
in augurium futura id est grave et imprudentem.. Liquidis in nubibus nubes
per aere posuit. nubes autem liquide esse non possit.. Ceu saepe refixa
potest et de publica opinione Nam et lucretius ventos altiora petens
aethereum igne recedunt quin imitantur stellas cadentes.. Attonitis
animis stupefactis et attonitus quod celeribus ignibus semper cohaerent
Omen abnuit eneas amplexus est et probabit non et augurium disciplina et ad
se non pertinere. Nam in animi intermissi est vita bona et superare et recipe
Sume pater praecipe. Nam abire est lumpor consultor quod venit docentis liquatum
ostendi in dat.. Ex sorte deleron. anchisae munus quod cisseus
rex thracis ut virgilius pater et hecubae ut scire ... regina pariat
creterat anchisae aliquando donaverat.. Impressum signis impressa signa
hinc in id est emblemata.. primum. ait. omnis. unum. vacat. proximis
pro exercitione.. donis. ad. dona: certamine misso de placentis
loquitur rebus unde debuit dicere vocantur et facit est secundo quia tempus est praetempore
quia sic referre ut videatur non de praeterito loqui sed actu praesenti tempus ponere
potest.. Custodem ad sese ... tullium quod ait ad militia eunti dari custo-
ditorem esse custodes quibus primo anno regantur. unde de pallante
sub te tolerare magistro militiam et grave martis opus.. Im-
pubis iuli. ab eo quod est hic pubis et pubes. ... et ... ista. communi gene-
ris referantur ad singulos.. multitudo vero non dicitur generis tamen femini-
ni est.. discessu patrum iubet ferri capor parentes.. Incedunt puerum quia poeta
cum licentia confundit aetates ut in puerorum in iuvenes dicat quia magistros

pueros de [illegible] maioris status .. Tiara [illegible] id est favore [illegible]
tonsa coma id est composita .. Spira corona id est galea et sermone homi-
ni usus est nam galea Stephanen dicitur .. It pectore primo. pro legendum ne-
st soloecismus [illegible] animali dedit motum dicendo. It... Summum hic pecto-
dit. pectoris et colli conexum .. Tres equitum numero turmae .. tres Romanae in litte-
rio tres esse carmina. Nam constat primo. Tres partes fuisse populi roma-
ni Una titiensium a tatio duce sabinorum id amici post foedera.
Alia ramnetum a romulo. Tertia. Lucerum quod est [illegible] et cau-
sa occulta est Varro tamen de romulo dicit [illegible] tatium a
lacumonibus hic est tuscis auxilium postulasse unde quidam venit cum exercitu
et recepto tatio pars urbis est data Unde in urbe Tuscus est vicus
dictus. orgus de tusci. tiba impia vici .. Lacumones
Luceres dicti sunt .. quod in iii. partes divisus erat populus adeo ut etiam
hi qui in [illegible] erant partes. Tribunus dicti unde etiam sumptus datus populi
tributa nominat .. Tres ductores more suo hic est tres .. Polites
parentis quem puer a pirro dicitur occisum qui condidit oppidum pollitorium in italia
[illegible] ab ignea a suo nomine dictum .. Quem tenuis albis est tres dixerat
duces. duorum [illegible] commemorat [illegible] primi potat a illi reddidit
loco [illegible] pubes [illegible] plena. equus
bicolor maculis et de alio dicat vestigia primi alba pedis id est primo pe-
dum vestigia et fronte alba ostentabat albam .. Gens unde [illegible] duc-
ere latini [illegible] de matre augurii de [illegible] antonio ait ami-
cis [illegible] antiquissimum genus .. [illegible]
[illegible] ad [illegible] spectat .. Pandors [illegible] cupiditate sollicitos
flagello virga qui sonat in more flagelli .. chorus id est aciebus
vocati ictu [illegible] .. [illegible] fugam nudant .. Tria quae in bellis sunt
cuncta commemorat. Fuga. pugna. pace. Labyrin-
thus locus apud creta factus a dedalo perplexis parietibus ubi mino-
taurus inclusus est .. Parietibus textum [illegible] fallare est [illegible]
[illegible] parietibus .. ancipitem dolum perplexum errorem .. [illegible]
[illegible] fallere .. [illegible] .. Impediunt implicant .. [illegible]
quod est vestibus [illegible] .. Delphinum a delphin [illegible] a delphinum. p.
delphinos dicitur .. Narica. humida. [illegible] Ispakelerba .. Carpa-
tium mare [illegible] abisola carpato illic posita .. Nec
[illegible] posuisse comparationes [illegible]
tres posuit comparationes [illegible] plus immurmurat [illegible]
[illegible] sollicitum [illegible] undis [illegible] rapidis [illegible]
[illegible] ..

,, Uitas spes uritis .. nam b3 tt ad regnatendebant .. Nane dicuntur .i. in capite.
,, Ludo f ludum .. Excussa furoris causa n furor . ideo q furor desperat
,, stuppa f antiqua ortographia Na stupa dicta e a stipando . Tardum domitum
,, corpore nauis ut dicit corpora ponto .. descendit pro descendit mo
,, re suo .. flumina pro .id uis aque .. Flotant quidam q damnum .iiii. nauis
,, spacient dolent [illegible] illud considerandum e q aream sup at uitas per
,, uirtutis uetum damnum doleant f spe nauigationis erepta .. Iuppiter omnis
,, surgit dicit, colomb3 .. Nec ettre ea si dicit ut pereat f uter trium aet
,, incendium .. s h .i. ubiq, imponit. Hic tt ÷ optima ductus qui dr tuor
uoluntate lateri ostendit .. Adunum nullo excepto .. Si qd pietas
a si tibi cara pietas prestat aliqd humanis laborib; a si qd meremur
pp pietatis cultum a che te q melius ÷ si tres pnc pes humanas pie
,, tas q dicitur olim recessit .. res eripe leto. acyrologia
÷ .. q sic ÷ q struere tqr . in more id in exemplo .. Tonitru . ablatis
,, hic tonitrus . his . rus . ut tonitrus agris 7 mea flumina torques .. Ar
,, dua . terrarum . pistrasis montium .. Aethere toto p . dens posuit .. Made
cunt robora a humectant a reuoluunt remere q natales f in
cendit .. Fator id oraculorum .. Senior nautes . b datum filium 7 ab aet
7 app .. Doctrina et arreligione . comendat q sic de pallas
q docuit pp illud q superdiximus finisse q ipse romam palladium detulit
um nautiorum familie minerue sacrata retinebant .. unum
,, id precipuum .. Tritonia pallas f uno po . duo . antonomasia
,, ut dicit arte id uirtute artis the arethice .. responsa
dabat laus consilium t q portenderet ira magna deum . q presta
cabat magna ira deum id iuno .. solat uocib; isti solat 7 isti
na solans debuit dre f regitur ÷ i dicat consolatio .. ferendo e
dum ferat modus ferundi ÷ a passiuo .. Est t . id si consilium ÷ di
,, uine stirpis est tpr dardanum a crimiso . fluuio .. uolentem uo
luit na uelle sit .. siam esse sit fluunt de si si tum debiles r eum no
lente s iuuentis um ruris longeuos q rems ire exprimimus 7 quod dicit
i nauda ÷ . p . misso nos ab aceste pellica dicta si acerta
,, segesta . tum ut na 7 an cogitauerat ut pectore curas
mutabat uersans .. 7 nox atra . qm maior causa . cogitationis
,, ut sub nocte cura recurrat . bigis pe .. Celo facies delap
,, sa a q anime celum tenent .. simulacra e ap inferos sit
ut ad errore rationis 7 somnium Na 7 uisa dat a cetti
telligamus a ioue missam potestate aliq q re i anchise con
tet uultum na 7 ipse e de Imperio iouis huc . uenio 7 inferna
e celsi nq, colo .. Care magis .. p .. carior .. b ad
didit .. dum uita manebat .. Nulla tt ÷ uita post mortem .. Nam
7 tenet dat senior ut sole irde 7 ur3 ÷ sermonib3 .. Aeterna
ut gargara . gargara . Tartara3 . tartara . dum3 . d .

Amoena sunt loca solius voluptatis plena quasi amunia id est nullius fructus et
solius voluptatis praestantia sive munera vocamus. Piorum sedes. Elysium colo.
Elysium est ubi piorum animae habitant post corporis animaeque discretio-
nem. Lib. VI. et Lethe dicitur. Res inter corpus et animam veniens.
Elysium. apo tes lyseos quod est potestas in medio in sece-
cros est suis felicitatibus plenum. Ut Solemque suum sua side-
ra norunt. secundum philosophos. Elysium est in insulis for-
tunatis quas ait Sallustius inclitas esse Homeri carminibus quarum descri-
ptione post commendator dicitur esse sublata. secundum theologos circa lu-
narem circulum ubi iam aer purior est. Unde ait ipse Virgilius
aeris in campis. Item Lucanus. Nil illic auro positi nec
ture sepulti perlucent. Te gentis omne tuum. Haec est cau-
sa propter quam Aeneas descendit ad inferos. Genus Assaraci
origo civitatis nostrae. quae quasi nullus umquam praedixerat. secundum solus in-
dicat pater. Latini ut diximus urbis nostrae. Unde et pater quasi
per mysterio ait. Illa incluta Roma. Torquet medios nox
humida cursus et me saevus equis oriens afflavit anhelis.
Dies est plenus quae habet horas XXIIII. Nam et nox pars diei est. Dimidium dicit diem a
parte meliore unum et usus est item in commemoratione noctis numerandi
camus dies. Hic dies secundum Aegyptios inchoat ab occasu solis. secundum Persas
ab ortu solis. secundum rusticos et Athinenses a sexta hora diei. secundum
Romanos a media nocte et hos nunc secutus est. Medios cursus Nox
torquet et me saevus equis oriens afflavit anhelis. Hoc plene sequ-
untur et Cicero in Topicis et Aulus Gellius in libris Noctium Atticarum. Hoc
est illa ratio iuris in dicato quod est tribunum plebi abnoctare ab urbe non
licere. et licebat tamen exire post noctem mediam. et ante mediam redire. Sae-
vus oriens sol est lux est umbris inimica unde Lucanus et medie se
miens sed die. Est hoc physicum. Nam fugiunt umbrae solis adventu. Sa-
cre et quia deinde sacrificabant et quia mos erat apud maiores ut divinum genere sa-
re servarent quae si durasset in altum diem eum aptum agentis rebus significa-
bant. Canis antique a proprio genere famillas. et certe quod supplicii inferetur
tentis tumbuntur urbi. Romanus moris ibi est. et tempore coloniae de-
ducebant. Urbi ad urbem. Deponunt quasi de navibus a Aeneas depo-
nit eos quos nulla gloriae cupiditate tangunt et hi qui erant et servi
potissimum matres et volentes multitudo. Deponunt et submittunt
in terris. Excitum nuos. Terit adre a nuo. Urbem designant
aratro. Moris erat utque dictores civitatis taurum in dextra
tra vaccam interiorem iungebant. Et incincti ritu Sabino
id est togae parte. Capite velati. parte succincti. Tene-
bant stivam incurvam. Ut glebae omnes interiores caderent et
ita sulco ducto loca murorum designabant. Aratrum suspenden-

tis circa loca portas. Uni territoriu dictu e qs terborium terru bob
, 7 aratro.. Regno troiani dei[illegible]. sub h noe o fuerat civitas appellata IN
, deq. for id temp. 7 loc designat a fendor negocior q conuent uocat IN deb
, sub iurit e 7 p hoc potsunt ut lat significare ciuitate.. Patribus dat iura
, dat pendi iuris potestate. hir quor appellauerat patres a cer
te patrib. iura distribuit hi st statt t curs similitudine patres
appellati st. senatores h ut alii a se necta etate alii a sinbdo
, dictos accipiunt ipsi h agendi facultate dabant.. Idalie
, Sacerdos alii ad tumulu alii uso ordine ad tepla recepit in luc
loh , stm tumulo dei andire. Nemora h apcubant sepulchris.. s[illegible]
, id ppectionis.. Expsci a tepstatib.. b iunx. pcelle h a deflumi
, b. a de montib. sunt qs nepinnoirac dnt.. Ex ordine id rite
, f. sacrificiu 7 sic solui sunt.. Tonse olive copts innutis fron
, dib.. pra i parte extrema.. Effundit pectore h e dolore..
Hos descendere.. s qd tudies thumilitas pcib. i putandu na
, amis ea humile significat uia descendere.. Nec longa dies id
q. , temp. deq lib. meliz remo gente dicam. decerto h die marcio
loh , tm intendu e.. hic e dis que.. INfracta ualde fracta.. Media
, d[illegible] id totiz gentis potente excedisse. muliebrit un regis
cineres atq ossa pepit.. sane edo h 7 recta s antiq declin
edo . edis . edit 7 anomalon . edo . es . est . qs ka[illegible] a prona
q longe st pp differentia su. es . est.. Edit h i petito. pdu. e. ut
edit lege.. Neqq a sn causa id nulla extanta ratione. dux
neqq, [illegible] ad e p[illegible] m[illegible] una h e omnib. ugnt.. decus furore
, copulisse.. Ignote ignobili.. Uela tibi. id pnu tuu.. s concepta pcep. id
squide na e m. s. confirmatus e. agit h a possibili.. par ome h possibile e
, mas s[illegible] sidere na sido. datu tm segn.. Un. gen. ducis q p[illegible] e
hauisat. eneas 7 ut fert fabula.. Caelus pat fuit sath[illegible] irato
f filius falce uirilia amputasse s. lapsa i mare st de q cruore
7 maris spuma. nata dr . uenus un a affrodite dr. apo
tos . afpor . s h ht ratio com[illegible] u[illegible] nru uenerio debilitam
cor qui sm corporis damno n gerit un fingit uen. nata p dam
nu. De mari h ideo q dnt phisici. sudore salsu ee que resp
elicit corp. Un ea m[illegible] o secrata q litorib. gaudet ut h
tore m[illegible] e[illegible].. mer[illegible] qq ea pstat ut ne[illegible] peregrina n[illegible] p[illegible]
, sita.. INtus id ea in[illegible] na augmentu e.. INmare s excanth
, ome h homeru st h e adun lucotes figura.. Nec dux nec unb
, est id dux tiquis a n est id n equali fauore. plures h h ruerra
uebant. de matrib. h intelligere n possum. q 7 intendide melior
, [illegible] e 7 b p[illegible] derogare nolle.. Dite abuno ut e mota
tudini fundamenta quatit. hinc ENNOSICTON dicit e 7 sec
, augmentu e se pemitte de irato.. Amissu. q. missenu de

de q legim; unū p multis · palinurus significat nam palinurū [illegible] p unū uoluerim; accipe
leta p multis · ppetuum ē epitheton ueneris   spumantia frena spumas mo
uentia .. Ferit lat equis .. Uariae comitum fac   [illegible] a beluas de marinas [illegible]
a poetice deos marinos .. Inmania cete   TO · CETOS · TA · CETE
ut belos · bele · nam latin hoc dect   nare n poss. Nullum ap nos animl
gen neu ē n forte hic   cetus hr   ceti dicam; ꝑ purg lectum ē Na
dixit canis marini ..   Et senior glauci dixit .. Glaucus piscator fuit
quē captos pisces   rus herba abiectis et torrecti pisce uidisset quadam
per artem uim in   tellecta herb bas potentia [illegible] in deum
mutatus ē   Chor hic chor idē senē de q̄ iam ipse senex fuerat aut
certe senore de ppt spumas colore [illegible] pene omis dii finguntur marini
Inousq; palemon · melicerta · Inos filius et notandum patronomicon ma
tre i ductore idoneo .. Forcique exercitus omis .. dii q sub forco sunt
hinc forci dr .. Thoosae nimfe et neptuni filius ut uarro dt rex cuit
corsicae et sardiniae quic ab atlante rege naualis certamine cum magna exer
citus parte perisset obrutus finxerunt socii eum in deum marinum esse uersum ..
Laeva tenet thetis [illegible] prudent [illegible] debiliore sensoris adpli
cat parti .. Virgo et · media diptongus ē .. [illegible] sollicitant .. At
colli medios id uela [illegible] uolubilitate Leuari .. Fecere pedem
id · podia fune quo tenditur uelum .. sinistros · nunc dextros p. durā mu
tabilitate .. Cornua id antennas extremitatē .. Sua flamina · ppa ā
puppi uenientia .. Princeps · ante omis · unū · uacat .. Media celi meta
pre locutus ē .. Nam medium celū meta ē ANABIBAZONTIS circuli
qui medius ē inter ortum · et occasum in septentrione. Alt ē ORTHOZONTIS
qui regat aspectum hr celi ab alia inuisibili nobis .. subremis fusi id
reclinati erant · paululum sic remos tenentes .. Leuis tadueniens [illegible]
Na leuis in utroq; ē .. dispulit umbras nam semp deos ambit nimbus
[illegible] appetit .. somnia sopore · [illegible] hi dixerunt [illegible] ut somnia
ipsum · deum dicat. somnum ꝑ dormimus .. Nam somnum [illegible] in somnus
ut falsa ꝑ ad celum mittunt insomnia manes .. Iaside fili Iasi .
pausare paululum dum tu geris .. Uix attollens lumina · [illegible]
grauatus .. Uultum mutabilitate p qualitate uisionis .. liber id
uir · ut in pandum rex iubeas .. Confidere monstro .. subaudis · uir
aurius fallacibus qui tu totiens [illegible] fraude deceptus .. quid
sed q quid me · cur non .. fraude sereni · serenitatis ut [illegible] equi
id [illegible] .. Utraq; tempora · p utraq; tēps .. Cunctanti qm reluc
tanti · Natantia lumina [illegible] somni uicinitate · cum puppis parte
pro economia ut triduo natare potuisset .. Tutum [illegible] nep
tuni .. Sirenum. Sirenes fabula · iii · parte uirgines fuerunt
parte uolucres · a celo · flumine et calliope · muse filie · harum
una uoce .. alia · tibiis .. alia · lyra · canebat ..

Et primo iuxta Pelorum promontorium [illegible] habitauerunt. Illectos suo cantu
naufragia deducebant. [illegible] Mentiuntur fuisse [illegible] deducebant [illegible] his [illegible] naufragia [illegible] ulixes [illegible]
[illegible] ad mortem. Sirenum [illegible] ab hac sirene. Salis [illegible]
sonabant. Natale [illegible] fluctuat nauis [illegible] gubernatore. Noctis [illegible]
dis. Multa gemens [illegible]. Casu animi [illegible]. Allusit ad no[illegible]
pelago [illegible] palinurus [illegible]. Nudus in sepultus moritur [illegible]
ta [illegible] paulatim annabat terre. Sciendum
sane tucca et uarus [illegible] uoluit [illegible] duos [illegible]
[illegible] huic iuncti fuerunt [illegible] in nullis antiquis codicibus [illegible]. Ob
[illegible] pelago [illegible] Tenaci. Eneidos lib. V. Explicit

INCIPIT LIBER VI DE INFERNO [illegible] homero pars maior

Totus quidem iste liber scientia plenus est. In qua hic liber possidet principatum [illegible] aliqua simpliciter multa de historia. Multa [illegible] scientia philosophos theologicos [illegible] adeo ut plerique de his singulis [illegible] libri [illegible] pertractant [illegible] sane sciendum [illegible] duos [illegible] poematis melior est. Homerus [illegible] Sic fatur [illegible]
Classi [illegible] classis [illegible] dicta [illegible] ΑΠΟ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ [illegible] palinurum impleuit officium [illegible] curru [illegible] habenas [illegible] metaforam de [illegible] homerus [illegible]. Cetera [illegible]
[illegible]. Euboicis oris. Ad coloniam appellauit cumas [illegible]. Euboea insula [illegible] qua calcis [illegible] uenerunt [illegible] ciuitatem in campania [illegible]
[illegible] ΑΠΟ ΤΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ id est a fluctibus [illegible] cu[illegible] [illegible] croecetencros [illegible]. Allabitur celeriter uenit [illegible] pelago
[illegible]. Anchora [illegible] aspiratione [illegible] anchira [illegible] thus [illegible]
[illegible] dicebant. Iuuenum manus [illegible]
ciuitatem [illegible] nulla [illegible] Ardens [illegible] hesperia [illegible]
[illegible] italie dicta [illegible]. Semina flame [illegible] homerus de [illegible] uenis [illegible]. Silicis uenis ab
[illegible] excudere ignem. [illegible] siluis. Flumina mon[illegible]
[illegible] fluenta. Sciendum [illegible] Enee [illegible]
[illegible] fuerat. mortem palinuri [illegible] uiderat [illegible]
[illegible] doluerit. Nec [illegible] pollutio [illegible] hanc expulsio
[illegible] Enee polluta [illegible] paulo [illegible]. Corpus [illegible]
[illegible] aqua. At pius eneas arces [illegible] templa [illegible] quibus [illegible]
[illegible] cumas [illegible] apollinis templum [illegible]
apollo [illegible] magnitudine [illegible]
[illegible] Horrende [illegible] Procul. haud longe. Procul
[illegible] oculis [illegible] porro ab oculis [illegible] duplicem [illegible]
[illegible] Immane [illegible] domus Sibille. Mentem [illegible] In
[illegible] Nam [illegible] mens [illegible] animus. Delius Apollo
[illegible] dicit. Delius [illegible] portus [illegible] apolline

Hic sibilla quae post scripsit. Magnam cui mentem delius inspirat. Nam sibilla
dicta est quasi sios boule id est dei sententia. ... sios deos dicunt. Triuiae
lucos. ... quia apollini dianae iuncta sunt templa ut paulo post Phoebi triuiaeque sa-
cerdos et sunt lucos dianae commemoratio quae petere est inferos. Aurea
tecta apollinis scilicet. Dedalus ut fama est fugiens minoia regna. IN-
dicata a sole adulteria martis et ueneris uulcanus minutissimis cate-
nis lectulum cinxit. quibus mars et uenus implicati sunt et in ingenti turpitudine
resoluti sub testimonio cunctorum deorum. quo facto uenus uehementer
dolens in stirpe omnis solis ... in pandis amoribus coepit. Pa-
siphe solis filia minois regis cretae uxor. Tauri amore flagrans
... et arte dedali inclusa intra uaccam ligneam ... corio iu-
uencae pulcherrimae cum tauro concubuit. unde natus est minotaurus
quem intra labyrinthum inclusum humanis carnibus uescebatur. Minos de
pasiphe habuit liberos plurimos. androgeum. ariadnen. phedram.
Androgeus cum esset athleta fortissimus et superaret in agonibus cunctos
apud athenas ab atheniensibus ... poena hanc statuit ut singulis
quibusque annis vii. de filiis ac vii. de filiabus suis edendos minotau-
ro mitterent. Tertio anno cum filius theseus missus est.
sed potens tam uirtute quam forma quem ariadne regis filia
amatus fuisset dedali consilio filo ... minotau-
ro est rapta. ariadne uictor aufugit. quod cum omni factione
dedali minos deprehendisset effectum. eum cum icaro filio ser-
uandum in labyrintho trusit. Sed dedalus corruptis custodibus
sub faciendi muneris specie quo simulabat posse regem placa-
re. ceram accepit. et pinnas et lina tam sibi quam filio suo alis
impositis euolauit. Icarus altiora petens pennis solis ca-
lore resolutis mari in quo cecidit nomen imposuit. Dedalus
primo sardiniam ut sallustius dicit post delatus est cumas et templo
apollini condito in foribus hanc fabulam depinxit. dicendo sic uirgilius
ut fama est ostendit requirendam esse ueritatem. NA. TAU-
RUS. Notarius minois fuit. quem pasiphe amauit et
cum quo in domo dedali concubuit. et quae geminos peperit unum
de minoe et alium de tauro. et minotaurus dicitur. quod ipse
paulo post ostendit dicens. Remigio alarum ... et uolucrem ...
... ut uelox pandimus alas. Minoia regna. Cretam
praepetibus pennis felicibus prosperis ... auibus boni augurii
quae hinc dat quae fuerunt augures et credere quam alienis sedibus
receptum uacuum. Dedalus ... et pennis in hominibus datis ... insue-
tum hominibus scilicet. Enauit ad ar[c]tos. Sed utrumque mirum
est et de nauibus dicimus ut nata cuncta carina ... ad
naris necesse est et de uolatu ut narrare ... liquidam

[margin: sed; F; uera fabula in minotauro]

Athenon .i. sine gaudio . Cocytus .i. luctus . Styx .i. tristitia

[illegible] ad arctos .s. ad fabulam septentrione .s. adgnate . septentrionis obseruatione .. Calcidica .i. ciuitate calcidensis condiderunt ut supra insula cum cuma ciuitate nouit Remigium alarum autem uolandi. Posuit aedificauit .. Et attica lingua [illegible] .. Cecropidae iussi athenienses de rege cecrope .. pendere .s. soluere [illegible] tributum et pecuniam damnatione .. miserere dolentium [illegible] corpora Natorum .s. corpora [illegible] adempta uita [illegible] et acceperunt ducis sortibus [illegible] ducebant [illegible] a parte [illegible] Elata mari [illegible] Cre ta altior [illegible] qua [illegible] pariter orientis .. Respondet [illegible] Nam athenas [illegible] posita . [illegible] adulterio [illegible] dolor et dulcia furta [illegible] et abstracta [illegible] .. [illegible] fuerat . [illegible] biformis [illegible] fabula .. Ueneris monimenta nefan de [illegible] memoria [illegible] notauit .. Inextricabilis insolubilis [illegible] .. Extricata id soluta Inextricata insoluta [illegible] dubio .. [illegible] .. Opertanto . informis ad fabrefacta .. [illegible] plurima fuisset [illegible] .. [illegible] pictae [illegible] [illegible] phebe [illegible] sub audi . filia [illegible] sibille .. multe .s. fuere ut uarro dicit omnis uarro commemorat [illegible] a qua sunt facta romana [illegible] [illegible] multa [illegible] ab hac cumana [illegible] longeuale [illegible] uarro [illegible] durasse . Cui sibillinos libros [illegible] oblatos [illegible] uarro [illegible] erythrea [illegible] [illegible] apollinis templum [illegible] carmina .. [illegible] apollinem .vi. [illegible] deos [illegible] idibus [illegible] + media + [illegible] parte . [illegible] .. Ne ostendere [illegible] oportet [illegible] religiosi [illegible] lectionem [illegible] Ne [illegible] .. [illegible] Lectas de more id electas ne habeant caudam . aculeatae . Ne linguae [illegible] ne aurem [illegible] .. [illegible] aliud est [illegible] aliud lectum .. [illegible] duos [illegible] eminentiores [illegible] .. Euboice rupis [illegible] montis cumani . [illegible] euboici habitauerunt [illegible]

dicit id est simulacra breuia que portabant in lectica et ab ipsis monita
fundebant uaticinationes que sunt dicta sortes et cartaginienses. Tum phebo
triuie de solido marmore templa. Hoc sic templum in palatio ab augusto factum
est quia augurium constituerat iulio qui ab eneo originem dicit ducit uult augustum
parentum uota soluisse. Festosque dies id est ludos apollinares qui sunt
secunda bello punico sub inchoati sunt sed alios tempore sillano. Te
sponso martios fratrem dicit subfecerabant ut sibillina responsa. Te
quoque magna id est colendis in numinis. Manent hic te penetralia. penetralia secreta
templorum. Tuas sortes sibillina responsa. Incertum est que sibille fuerint quia cum
ne uir de uarro erithrime sibille tempore tarquinio regnante tarquino quedam mu
lierem nomine Amalthea obtulit .viiii. libros in quibus erant fata et
remedia romana et pro his pepoposcit .ccc. philippeos qui aureis tunc pretiosi
erant quos tres alia die tribus incensis petiit et accepit quantum postulaue
rat. hac ipsa re rege commoto qui prius non mirabat quod libri templo apollinis ser
uabant nec ipsi tantum sed etiam maiorum et uetusto numero qui aptis temporibus
fulgurantur a tuscis non addidit. Tuas sortes arcanaque fata
lectos uiros quod non patricii tantum non fiebant. Sciendum sane primo duos
libros fuisse custodes et licet accesserunt temporis usque ad .lx. peruenerunt
.xv. uiros in his remansit nomen a sillanis temporibus quod .xv. con
stat fuisse. Foliis id est foliis palme ut uarro dicit. Non tantum nostris
tantum scribebant sermonibus. Ipsa .f. tu. et posuit pro nomine pronomine
deque loquimur pro illius pronomine ex qua loquimur. Est hic zeuma. Nam dicit ar
tic ipse id est tu dic. In diu patiens. id est diu uacat et est impatiens. Phe
bus bacchatur. Uates bacchatur. Idem est apollo quod liber pater quod sol.
Excussisse deum. Excutit sese de equis dominis quidem ideo uere qui sedes id est uolle
uere et non sibilla quam equum apollinem quam eadem in duce et fatum in manifesta
tione ut fera corda domans quod sibi est equus est quod hic dicit magnum deum non
re ad dicit sed secundum affectum colentis ut sumitur deum se ei curtos
foractis apollo. Unicuique est deus quem colit magnus uidetur. Excussisse
deum. pro excutit. tempus pro tempore. Est hic attica figura qua
nos uti non conuenit. Singit componit ut corpora fingere lingua.
componit se ad moderationem et ceterum dicendi omnia quam uidere
sunt non omnia in dicationem sacerdotis. Defuncte si licet nam dicimus
functus officio qui officia debita compleuerit. ut est ornatus sed celsis
tibus illis. In regna lauini et qui diuina loquitur futura preoccupat
et est lauinium dicit licet possit ad lauinum latini fratrem referri
qui illic ante regnauit. Horrida bella quasi horrore contagium
suscepta sunt. ut latinus dicit est arma impia sumpsit primo
tempus. Spumantem cruentum sanguine sed non pro sanguine dicitur quod

factus est [illegible] .. si sim morsque nec xanthus [illegible] numquam [illegible] que cecidit nec domed cy
tra [illegible] nec [illegible] fuit ut in turno si prima domus repetat origo .. nec [illegible]
[illegible] patres medique incerti .. partus achilles tantum significat [illegible] dicit ut in boccali
Alter erit tunc tiphys et alta que vehat argo .. [illegible] obscuris vera involvens [illegible] licet vera
[illegible] latent [illegible] apollo. Loxias dicitur id obliquus .. Nam [illegible] dea. de ue
[illegible]. latent [illegible] apollo. nilia. sorore amaret .. Addita iuno. inimica est [illegible] .. [illegible] hospita pa
paris ab helena fuerat susceptus hospitio .. Tu ne cede. id ne cedas [illegible]
audentior quam tua te fortuna permittit. [illegible] adversa fortuna e docet virtute
[illegible] minui [illegible] patient [illegible]. Via [illegible] oportunitas .. [illegible]
det ab urbe [illegible] euandri qui [illegible] adtachonte est. Ex adito lo
cu vaticinationis ostendit .. Crines [illegible] addidit [illegible] discretione .. obscuris vera
[illegible] palasse [illegible] obscura [illegible] .. [illegible] furor [illegible] recessit [illegible] paulati
[illegible] .. Necessarium [illegible] pat [illegible] ditis [illegible] infernas de
cessit [illegible] .. Nihil. [illegible] metri. necessitate
cede domos .. [illegible] facies id specie .. Nihil. [illegible] vocali [illegible] nihil. [illegible]
cogit. [illegible] pars [illegible] orationis [illegible] vocali [illegible]. Nil. ponimus ut iuuenalis
nihil leuitatis .. [illegible] consonante [illegible] .. [illegible] cognoui ab heleno [illegible] patre [illegible]
Nil. tale [illegible] .. [illegible] .. [illegible] partim audisse partim [illegible]
dura atque aspera. [illegible] refusa partim audisse [illegible] lacu [illegible] .. pa
[illegible] .. refuso palude [illegible] lacu [illegible] .. [illegible]
[illegible] palude [illegible] .. [illegible] corruptum .. [illegible]
[illegible] .. Tenebrosa [illegible] nigra [illegible] alta [illegible]
dum. palus [illegible] .. [illegible] alta .. Acheronte. [illegible]
[illegible] nigra [illegible] sub nube columba id alta .. [illegible] gaudio [illegible] loc[illegible] esse haud
Acheron fluuius dicitur inferorum [illegible] undique montibus [illegible]. Adeo. nec oriente nec occiden
longe abais. undique montibus [illegible] tamen medium [illegible] plenus [illegible]
te sole posse aspicere. [illegible] medium [illegible] .. [illegible]
ratio [illegible]. Omnia [illegible] illic loca caligine et calce et sulphure [illegible]
[illegible]. sine gaudio .. Alte ideo ille dicitur locus [illegible] nec homantia
[illegible] romantia [illegible] ibi potest [illegible] hoīs occisione [illegible] Na
[illegible] illic occiso miseno. sacra ista compleuit. [illegible] ulixes occiso
elpenore [illegible] in extrema oceani parte ulixes fuisse [illegible]
[illegible] falsum esse dicit .. [illegible] baio. socio [illegible] illic mortuo id in ca
pania. baias [illegible] esse notatas .. [illegible] hercule ideo
[illegible]. bauli locus herculis dictus [illegible] boalia. [illegible] illic habuit anima
lia [illegible] a gerione de [illegible] hispania adduxerat .. [illegible]
ut se doceat .. sacra ostia [illegible] uenerabilia [illegible] [illegible]
[illegible] dicit .. sacres pandunt portas .. [illegible] .. [illegible] gene
[illegible] partem ostendit [illegible] dicendo [illegible]
[illegible]. elementum .. [illegible] singulas partes ut [illegible]
[illegible] comitate [illegible] caura .. ferebat [illegible]
adhuc [illegible] uiuere [illegible] .. aliud ferebat [illegible] quam [illegible]
[illegible] .. Ecate trium potestatum non [illegible] ipsa est. Luna.
diana. proserpina. [illegible] sola proserpina [illegible] potuit
[illegible] non ipsa est luna [illegible]

ecate .i. luna .i. trium potestatum est [illegible]
proserpina et ideo triuia

Acheron . i . sine gaudio . sp cocitus . i . luctus . stix . i .
tristitia . flegeton . si bina in inferno esse describunt

p(er) lucos q(ui) diane s(unt) . ite diana . q(ue) duernu(m) dicit(ur) in elemento id est . . . ara
bat . uti lucanus de p(ro)serpina ait ECATE pars ultima n(ost)ri . . s(ed) potuit
n(ost)ri p(ro) co(m)paratione . . Orpheus s(ed) uoluit q(uo)d i(n) cae carminib(us) reducere anima(m)
,, coniugis q(ue) implere n(on) potuit q(ui)a poeta fingit precepta id iuste p(er)didisse . . Arte
,, p(er) te euocamus . . p(edi)b(us) canoris . . b(is) sonantib(us) chordis . . p(edi)b(us) pirrichi(is)
— et non p(ro)dis q(ue) iambis . . si fratre pollux alt(er)na . . Helena(m) (et) pullux
F de ioue nati immortales fuerint . . Na(m) castor tyndareos filius fuit
cu(m) morte suo tenui fraterna pietas redemit . q(ui)a ideo fingit q(ui)a hos stelle
h(un)t ut occidente una . oriat(ur) alt(er)a . . arargi tenebant . rotabant et deos
arar(um) aruras tenentes . . Lege hic lib(er) fabulas robartaich
,, Sirtentes auerni . lacus p(er)ferris posuit . . Noctes atq(ue) dies id om(n)i
tempore . . hos i(n) fata concedunt (et) h(oc) poetice . Na(m) lucretius . (et) maiore par
te (et) alii . integre docent inferos regna . nec est q(ui)d e porre . . Na(m)
locu(m) ipsos que possumus d(ici)re cu(m) sub t(er)ris est dicant antipodes . In
media e t(er)ra eos esse nec solidit(ate) patit(ur) nec . centron t(er)re q(ui) s(ed) in me
dio mundi est . tanta sius est p(ro)funditas n(on) pot(est) Ut medio sui h(abe)ret
,, infernos i(n) quib(us) est tartarus de q(uo) legit(ur) . Ubi bis patet i(n) p(re)cepes t(antu)m q(ui)t(antu)m
dat sub umbras . q(ua)ntu(m) ad ethereu(m) celi suspect(us) olympu(m) . . s(ed) hanc t(er)ra(m)
i(n) qua uiuimus infernos esse uolu(er)int . q(ui)a est omniu(m) circulor(um) infima planetar(um)
reiliet (et) .vii. Satni . iouis . martis . solis . ueneris . mer
curii . lune (et) duos magnos . h(un)c est p(ro) h(oc) (et) nouem rex i(n)fernas
cohercet . Na(m) . viiii . circulis cingit(ur) t(er)ra . . s(ed) om(n)a q(ue) desererit fin
gunt suis locis hic esse p(ro)bamus . q(ui)a s(ed) d(ici)t p(ro)pitrat ianua . dicit . se
reubeare q(ua)d(am) supar q(ui) euadere ad auras . . h(oc) opus h(ic) poetice d(ici)t
Et p(er) alt(er)a scientia philosophos . qui dep(re)henderit . b(is) uentu(m) animas
ad superiores circulos id ad origine(m) sua(m) . redire q(uo)d dat lucanus p(ro)
p(ro)pr(i)o ut uidit q(uo)ta sub nocte iaceret n(ost)ra dies . . Mallem uiuentum
et diutius i(n) his p(ro) moram . corporib(us) . p(er)mutatione diurna (et) e(st) ap
p(ro) inferos semp(er) . . Pauci q(uo)s equos amauit iuppit(er) . . Tria gene
ra hominu(m) ad superos posse remeare . q(ui)a dilig(un)t iuppit(er) . hoc est
hos q(uo)s in ortu . b(e)nig(n)us sid(er)is aspectus irradiat . . Id h(oc) est q(uo)s ar
dens euexit ethera . uirtus . . Ite religiosos q(uo)s a . diis ge
nitos d(icit) . Sregnis est ut deos sobolis religionib(us) uacet . dis
s(ed) genitos q(ui) corporib(us) resfundebant . potestate sup(er)na . u(n)
,, heroes p(ro)cedebant . . Tenent om(n)ia . media siluis . . Causa red
dit . cur n(on) facilis sit animas reuerti q(ui)a om(n)a polluta (et) ignara s(unt)
Na(m) p(er) siluas tenebras (et) lustra significat in quib(us) ferarum (et) lib(i)
do . dominat(ur) . . Cocytus . fluuius i(n)fernos dicit(ur) a(p)o tou koky
ein . id . lugere . . Est h(oc) locus uicinus acheronti . ideo luctuosus

et fingit q(uod) ut diximus sup(ra) h(ic) sacra morte ho(min)is fiebant. His stygios innare la
cus: in(ter)i(m) p(ost) morte(m). q(uo)d h(ic) d(icit) ovidius fundan(um) i(n)t(er) deos relatu(m) n(on) mir(um) e(st). Na(m) necesse e(st)
eu(m) relatos i(n)t(er) deos ap(ud) i(n)feros e(ss)e simulacra ut herculis [illegible]. Casto
ris (et) pollucis.. multi h(ic) n(on) uidentes ad sibilla(m) referre ut c(um) [illegible] me lucis [illegible]
a uernis q(uod) e(st) paulo p(ost) dicta. Eu(m) p(ost) apotheosin ap(ud) i(n)feros rema
nere simulacra.. Stygios lacus.. Styx palus q(uae)da(m) ap(ud) i(n)feros d(icitu)r
de q(ua) [iurare] timent (et) fallere numen .. q(uae) s(ecundu)m fabulas ideo e(st) q(uo)d d(icitu)r uicto
ria stygis filia bello gigantu(m) ioui fauisse p(ro) cu(ius) remuneratio
ne iupp(iter) tribuit ut dii iurantes p(er) eius matre(m) n(on) audeant falle
re.. Ratio h(ic) h(aec) e(st) styx merore(m) significat. un(de) a(ut) [illegible]
repor(tatur) [illegible] a tristitia styx dicta e(st).. Alii [illegible] q(ui) i(n)mor
tales s(unt) q(uod) merore n(on) sentiunt. iurant a(utem) p(er) re(m) sue n(atur)e [illegible]
ria id tristitia(m) q(uae) e(st) [illegible] contraria. i(de)o ius iurandu(m) e(st) p(er) exe
crationem.. Tartara. locus i(n)feror(um) p(ro)fundus de q(uo) lucan(us) ad in
feros d(icitu)r [illegible] uos [illegible] [illegible]. In sano magno.. Accipe q(uae) p(er)agenda
p(ri)us.. [illegible] inquit [illegible].. Audi obseruationis p(re)cepta in subma
(nes) sine fabulas docet [illegible] in uita p(er) q(uae) animab(us) ad sup(er)os
datur [illegible].. Latet arbore opaca aureus licet de h(oc) ramo q(uod) de sac
ris p(ro)serpine scripsisse d(icun)t q(uae)da(m) e(ss)e mistica adfirment. publi
ca tam(en) opinio h(oc) h(abe)t. Orestes p(ost) occisu(m) rege(m) thoante(m) i(n) regione
taurica c(um) sorore iphigenia fugit (et) diane simulacr(um) i(n) sub
latu(m) haud longe a baricia collocauit. In h(oc) t(em)plo p(ost) mutatu(m)
rit(um) sacrificior(um) fuit. Arbor q(uae)da(m) de qua i(n)fringi ramu(m) n(on)
licebat. Dabat(ur) h(ic) fugitiuis potestas ut si q(ui)s [illegible] de ramu(m) po
tuisset auferre. monomachia c(um) fugitiuo t(em)pli sacerdote
dimicare. Na(m) fugitiuus illic erat ad p(ri)stine imagine(m) fuge
Dimicandi h(ic) dabat(ur) facultas q(ua)si ad p(ri)stini sacrificii repara
tione. Ne q(ue) i(n)stu(m) [illegible] colore.. Ramus necesse
erat ut [illegible] causa e(ss)e [illegible] mortem subiun
git miseni. (et) ad sacra proserpine.. Deinde h(ic) anime
h(ic) d(icitu)r. [illegible] pythagora samiu(m) uita(m) humana(m) diuisisse i(n) modu(m)
y. littere.. Scilicet q(uo)d p(ri)ma etas incerta sit [illegible] q(uae) adhuc
se nec uitiis nec uirtutib(us) dedit.. Biuiu(m) h(ic) y. litte
re a iuuentute incipe q(uo) t(em)pore hoies a(ut) uitia id(est) parte(m) si
nistra(m). A(ut) uirtute(m) id(est) dextra(m) parte(m) sequunt(ur) un
de p(er)sius. [illegible] ducunt trepidas ramosa i(n) compita mentes..
E(rgo) p(er) ramu(m) uirtutes e(ss)e d(icit) e(ss)e sectandas. q(uod) e(st) y. littere
Simitatio.. q(uo)d ideo i(n) siluis d(icit) latere. q(uia) re uera i(n) h(oc)
uite confusione (et) maiore parte uitior(um). Uirtutis in
tegritas latet.. Alii d(icun)t. ideo ramo. aureo i(n)feros

XVII

pet. q de uiuis facile mortales fierent. tibi ante dur q pito
,, reserante limina ditis.. lento uimine flexili.. iunoni inferne id p
,, serpine ut sacra iouis. serpio.. dict id dicatq.. et obscurant. ce.
umbrae.. nec uera. nemo arcanu denrū. e n an dat.. sic inter
siue iustitis. hnoc dt longo pt tepore uit. Excoll dt q dican
dis re aliqs ramo qq depositu ee significat.. Tellurem optas
tor q dnt iferos i medio ee terrae qr iuuenalis dt putam. ee sub
terris ut ee aliqs manes 7 subterranea regna.. suu. id sibi caf
,, pulchra id q rapi meruit.. frondes cit id inatat redit.. 7
,, honeste dt hnc frondes sui metalli.. alte uestiga oculis. id re
,, qre omi itentione.. rite repertu carpe id rite carpe.. potu
quis tue prone significatione adfa titula 7 generalit dt
ia ut de enea dicat n peedit. sit dubitat carte deo.
,, duro ferro 7 ge. e 7 specie.. ptea. dep dit. ee alia opor
tunitas descendi ad inferos id prserpine sacra faciendi

Duo ht hos sacros genera fuisse dnt. unu. Nekromn
tie 7 aliud sciomantie i nicromantia ad euan
dt cadauer sanguis e necessarius. in. sciomantia
q umbre tm e euocatio sufficit sol. teteq un inrem i flu
,, tibq occisus ee iducit.. tibi. ideo addidit. tibi. ne amci por
te posset eti ad sibilla referri.. Necsit pollut. 7 iceptu e
q e q pollutio.. pendent pollicetq se.. a pe pendere ee dendera
re aliquid audire ut pendet qi ictu narrantis ab ore. sedibq
an suis q ap maiores om i suis domibq sepeliebant un
mortuos. larues uocabant.. Nec dii penates
alii sit sepulchri si sedis uocat.. prudent reputat ut posse
tecentis cadaueris ut anima ut dt lucanq. Ni tartareo
latrante porcimq antro.. adsueta diu. tenebris in luce
fugata. descendente anime pmo pallente hauri. herst aduc
,, orci.. pma piacula sto ad expiatione pollutionis q fuerat
nata morte misenii.. demu ad premu h e nouissime.. lucos
,, stygios 7 regna inuia uiuis. aspicies.. senica scripsit dentu
,, 7 sacris stygios.. hic. dt circa frene ee locu q silias
h e amicar uocant. ideo q illic e placata. ab stygis. isiq.
quibq irascebat q mebra marti. osiridis n iuenebat q
fr tryphon. occiderat que i uenta pea c sepelire uellet
elegit uicine paludis tutissimu locu quae ad stygiu istat

ee· limosa est· papirus nascentia hinc est brevis ipsa insula acceptam habet un[de] abator appel
lata est· lucanus hinc abator quam nostra uocat ueneranda uetustas sub palus stygie uo
cat [illegible] tristitiam [illegible] signum· Saye ad illam insulam ab his qui sacris imbuti [illegible]
[illegible] dicitur· Lectum est et quoniam [illegible] cadauera suos ad aliam regionem [illegible]
[illegible] si forte in fluuio [illegible] Nec [illegible] cadauer· per· c· annos ulti
ma [illegible] officia· hinc est [illegible]· c· errant annos uolitantque haec litora circum
[illegible] uia· licet herculis aliqui [illegible] et illud
[illegible] celer ripa irremeabilis unde· [illegible] uultu· pro morte amici
[illegible] conditione· defixus lumina [illegible]
[illegible] uacat [illegible]
[illegible] facere [illegible] indigna morte [illegible]
[illegible] contra [illegible] Martem que accedere
hemistichium [illegible] addidisse [illegible] Uitta spoliauit ad [illegible]
tulit [illegible] uocatur tollitur [illegible] famosa [illegible] ubique helena hectori
comparat ut ambo animis ambo insignes [illegible] armis· demens
[illegible] qui non consideraui [illegible] deos [illegible] emulatione [illegible] descendere· emuli
[illegible] studiorum· aliar [illegible] Receptum· [illegible] studiis
[illegible] penit accentu [illegible] tritonis [illegible] ultima habeat· tri
tonis [illegible] demisfoon demofoontis· [illegible]
[illegible] fuerat [illegible] incipit [illegible] aeneas· despiciatur [illegible]
[illegible] sepulta [illegible] uoluerunt [illegible] pontificibus nefas [illegible]
[illegible] uidere [illegible] magis [illegible] nefas fuerat [illegible] relinque
[illegible] sepultum· [illegible] sepulta fuerat [illegible] puluere ut orat
[illegible] puluere [illegible] Araque sepulchri· [illegible] quomodo
ars ignis solebat [illegible] ara [illegible] sepulchri [illegible]
cum [illegible] facta sit [illegible] sepulchri· [illegible]
[illegible] ut lumen [illegible] fortune [illegible] fortuna [illegible]
[illegible] species cedri [illegible] cedri dicitur [illegible] Ceonenerdinos
non· id arboris humor ardentis· Si· [illegible] rogantis [illegible]
[illegible] Neotemoi [illegible] ponant· [illegible]
[illegible] columbas [illegible]
[illegible] uenenis filio [illegible] augurium· Si qua [illegible]
Ne [illegible] in rebus [illegible] Si· [illegible] effati
augurium· [illegible] pomeria ubi captabant augu
ria· dicebant effatos· [illegible] ad captanda auguria [illegible]
[illegible] Parcentis [illegible]
[illegible] significat augurium [illegible] parcebant· Uolando ambulan
do aliquid· Uolant [illegible] media pars pedis [illegible]
bant· [illegible] Liquidum [illegible]
[illegible] aura· splendor aurum· Terris [illegible] rotundum [illegible]

fat in flair tire ad domu luce q ire ad domu [illegible] dic · Lecare [illegible]
resolut . Accessiunt id sonator . dicta e sonamur [illegible] placebat dicere [illegible]

Alii cunctante ad dum nata refert id molle a paulati frangit id [illegible]
lentescit.. Alii cunctante sue dne ut flebat funerantes [illegible]
[illegible].. necnon id omni ille deflebat.. Nec tu dum ad pluar.. In [illegible]
[illegible] gratia nostri [illegible] aliquid.. Pingue a de [illegible]
[illegible] lapidum a [illegible] depingitur [illegible].. frondibus [illegible]
atris id aptis ad funera.. Cupressus adhibebat ad funera [illegible]
[illegible] ostendit domus [illegible] frondes [illegible]
ideo cupressu ostendam [illegible] ut [illegible] odore · ne [illegible] offendat ·
circumtanti corona [illegible] tandiu [illegible]
simul ubi · collectis cineribus dicebat · Ilicet · ire licet
significat.. [illegible] gemitus [illegible].. [illegible] enim · qui [illegible]
corpus bona femina [illegible].. purpureis [illegible]
in quo e anima.. [illegible]
[illegible].. [illegible] · [illegible] capitulo [illegible] · a capitendo [illegible]
Capulares [illegible] id capulo [illegible].. Crateres olivo · dis · [illegible]
babant.. [illegible] sacrificantes [illegible] ignem mittebant.. Olivum ab
oliva.. Oleum ab oleo dr.. Flamma [illegible] pro [illegible]
sepulchra [illegible] magna [illegible].. Ossa lecta a collecta a lecta ideo
[illegible] nobiles [illegible] comburebant.. [illegible]
purgatio ad [illegible] impare [illegible] lustrationis
circumtulit purgavit · te circumferre id purgabo · [illegible] lustratio a circulatione
dicta e [illegible].. Spargens rore [illegible].. donec plum
[illegible] fuerat mos [illegible].. Felicis olive id arboris [illegible]
[illegible] fuerat in de lauro [illegible] mittunt in de donaris
[illegible] fuerat laurus [illegible] coronam [illegible]
Novissima verba id licet ilicet [illegible] dicebat [illegible]
[illegible] · licet [illegible].. Remigis [illegible]
[illegible].. precepta sibille [illegible] pecudes.. Spelunca · alta fuit [illegible]
[illegible] descendebat [illegible] ubi fuerat sibilla [illegible].. Scrupea lapillosa
[illegible] scrupi [illegible] lapilli breves [illegible] crescit [illegible] scrupulus
dicti.. Lacu nigro a alto a [illegible].. [illegible]
lacus hinc [illegible] · [illegible] lacu · que nc · [illegible] vocant.. Volanti
volucres · [illegible].. Lucretius [illegible]
corporeum [illegible] ut aves [illegible] illis locis [illegible]
[illegible] · [illegible] odores [illegible] pondere [illegible] simile [illegible]
[illegible] eodem loco possit volare in collum [illegible] liquido [illegible]
Abuex · celi [illegible].. Voce vocans Echaten [illegible] ubi [illegible]
nis [illegible] numina [illegible] vocabant [illegible] lucanus [illegible] illa [illegible]
nu [illegible] lupos.. [illegible] ululantes [illegible] sibilat angues.. Scrima
planctus [illegible] tonitrua nubes.. Tot [illegible] noximafuit.. Celoque erebo
potentem.. [illegible] Ecaten. ut plenum [illegible] ostenderet.. Supponunt
cultros id victimas [illegible].. [illegible] sacros [illegible] mali omnis [illegible]
[illegible] hinc e [illegible] mactant [illegible] [illegible] significant.. Suscipiunt [illegible]

suscipiunt [illegible].. Matri Eumenidum id est nocti. ut hic [illegible] virgo sacra

nocte labore.. Magneque sorori id est terre.. Nam ut aliud est nox nisi umbra terre

[illegible].. ensem [illegible] ut cum terra umbras habet [illegible]. hinc est quod dicit sibilla

Tuque invade viam vaginaque eripe ferrum.. Nocturnas aras quia tota nocte ar-

derent.. Inchoant scilicet perficere [illegible] sacrorum.. solida ponit. viscera dicte sunt

carnes. nam viscera sunt quicquid inter ossa et cutem est.. quod solida viscera olo-

caustum significat [illegible] aris imponebat [illegible] perfecta totum

animal intelligitur.. Primi sub lumina solis et ortus.. Atque sacra [illegible]

[illegible] loco [illegible] a medio noctis incipe-

[illegible] loco [illegible]. Non sunt [illegible] non venit [illegible] significant [illegible]

tant sacra scilicet a medio diei incipere et produci usque ad mediam noctem [illegible]

Nox sunt [illegible] venire significare.. Visaeque canes. Canes scilicet furias

dicit. ululare scilicet et canum et furias est.. Adventante dea id est proserpina

[illegible].. Toto absistite luco scilicet non tantum a spelunca

sed ab omni luci [illegible] discedite.. Invade viam [illegible]

[illegible] plena [illegible] furentem.. Di quibus imperium est animarum. plenum

locis alta sapientia [illegible] philosophi.. Nam dicit

[illegible] animas ad inferos ad duci.. [illegible]

[illegible].. Et maiore scilicet parte. Sirone id est magistro suo epicu-

reo [illegible].. Umbraeque silentes.. secreta inferorum [illegible]

lentia. nam [illegible] umbre loqui sunt.. Hinc est quod sacra silen-

tia noctis.. Invocat scilicet [illegible] bonum [illegible] silentio [illegible]

[illegible] est.. Et Chaos. elementorum est confusio. invocat scilicet res

primordia quia elementorum fuerant confusione. Phlegethonta

inferorum fluvium ignem significat. nam phlox ignis est

[illegible] cuncta perdant. Et [illegible] calore ut [illegible]

adeo [illegible] loca

nocte silentia. vult ostendere partem mundi [illegible]

tenebris [illegible] supra umbre silentes.. Cum [illegible]

Et minima [illegible] nocte [illegible] ratio ut

[illegible] noctibus vacant.. Sit mihi fas audita loqui

de alta dicit prudentia. [illegible] poetica licentia.. alta

terra. [illegible] umbra [illegible].. Obscura sub nocte ypa-

lage est. [illegible] ibant [illegible] sub sola nocte id est ubi ut aliud est

nocte.. Domos vacuas. [illegible] mundi comparatione. simi-

[illegible] dubium est.. Inania regna id est [illegible]

[illegible] ostendit vacuum.. Incertam alii certam legunt nam

incipientem id est minorem signum.. Luce maligna id est obscura

Nā ꝑ malignū ē angustū ut alterū q̄ malignus angusti t minores obscuri · ap̄ in
feros omā ꝯtra ēē dicit .. Dī · ossa · cadēmici una repugnant Nā squamis preciū ꝑ
noctē lucent .. Uestibulū qđ uerte pedibulū t pansis qđ n stabulū ī limine ꝯ solꝯ ē
tsitꝯ .. ꝑ ducibꝫ orsꝯ · deū ponit ꝑ loco ut iouem · dicit & dere significamꝫ .. ora
tiuꝯ · manet sub ioue frigido uenator .. Orcū ꝑ plutone ꝑ . Nec tꝑ charonta possu
mꝫ intelligere inferos .. alii ꝑ charon · nā orcꝫ id pluton · dicit ꝑ ꝫ hic · dis · ꝫ he
dris .. Curę id ꝯscientię que semꝑ puniunt nocentes .. tristis senecta · q̄ ꝯgit senectu
tate .. Egestas turpis · que turpes fac .. Letꝫ dr̄ ī aditu inferorꝯ q̄ uicina sit mor
ti q̄ ꝑ morte mereāt dr̄ ꝑ q ī morte ꝑ ut pallore · Necesse ē ut deos dicant
q̄ ista n sentiunt .. Mala mentis gaudia generaliter omnū scelera dr̄ .. ferrea dū thala
mi fumis nunq̄ nuptis · un thalamos accipiamꝫ in qbꝫ nott ꝑ .. In medio a uestibulo a
absolutū ꝫ intelligimꝫ hnc ēē eburnea porta ꝑ quā dr̄ ꝫ ē · q ꝑ ꝑ ꝑ oma simulacra indi
cat ēē n ꝫ ꝫ ꝫ falsꝫ ē .. Ulmꝫ opaca ingens · distinguenda ꝑ ista ꝑꝑ duo epi
theta · uulgo · temere passim · catuati · folis sub omnbꝫ · dicit q̄ de somnis sempstū
q̄ tēpore folia de arboribꝫ cadunt uana ēē somnia · uana ꝑ ideo q̄ ab inferis · Nā
q̄ uera supi mittunt · omerꝫ ΚΑΙ ΓΑΡ ΤΟΝΑΡ ΕΚ ΔΙΟC ΕCΤΙΝ .. Centauri in foribꝫ
stabulant · biformibꝫ q̄ ea · q̄ ꝑ nata posse cream stati pereunt .. stabulant ꝑ habitat
ꝑ allusit q̄ ex parte equi ꝑ .. Centauri ꝑ ixionis ꝫ nubis ꝑ filii · fabula lege
alibi .. Scylleq̄ biformes .. ꝑ plu usꝫ ē nūo · Nā illa · nisi · ꝑ alios ī aut ꝯ uirat ē · fal
os ī pis dē .. potest ꝑ de scittina .. Centū geminꝯ .. briarius · centies · duplex
ꝑ fabulas ipse ē egeon .. ac belua · lerne idra dr̄ q̄ fuit ī lerna anguiorpa
lude ꝑ lati exedra dr̄ q uno cęso tria capita excrescebant ꝑ ꝑ stat idra
locū fuisse euomentē aquas uomentem uastantes uicinas ciuitates ī q uno · me
atu clauso · multi erumpebant · q herculꝯ uidens loca ipsa exussit ꝫ sic aquas
clausit meatꝯ · Nā · ydra uia · ab aqua dicta ē .. potuissē ꝑ fieri · hoc
ī dicat locꝫ exquo ꝑ unū atq̄ exitat ī tutlis humor l . armata · chimera
· Ore · leo · pectmꝯ · partibꝫ · draco · media · caprea .. uerah mons ē cili
cię · cꝯ hodieq̄ ardet cacum iuxta ꝑ leones · media ꝑ parte · ꝑ
ima ꝑ montis serpentibꝫ plena · hc · bellorofontis · montē · habitabile
fecit un · cimera dr̄ occidisse .. Gorgones · iii · fuerant ī extrema
africa circa atlantē montē · q omes unū oculū habebant · stenno · eu
riale · medusa .. sirenes tn dr̄ puellas fuisse · uniꝫ pulcritudinis
q̄ ꝫ uidissent adolescentes stupore torpebant · un singꝯ ꝑ q̄s uidisse
dicebat ī lapidē .. Arpyeq̄ a ia occisas intellige a ꝑ platone ꝫ alios .
simulacra licet uiua · illic · fuisse .. Nā · dicit ēē omniū rerū
ideas · quasda id imagines similitudine pereant uniuersa
hnc ē ī · statio · clamas plutoni · dī omnbꝫ sint horrores uderis
has ꝑ simulacra · ꝑ ap inferos ꝑ q ēē dicit ꝫ furie .. Tricorporis u
bre · Erili ꝫ geronis · offert n ad ferendū ꝑ ad repellendas um
bras · sacerdos ꝑ ferire ꝑ hbet .. Tartareiq̄ ferat regis illud pr
thagoricę · dēs eos tenuisse ꝑ errore ꝑ luas t adyta t adytu
tes duc .. Tartarei · acherontis .. acheronta uult qđ de imo nascitur
tarto · ꝑ grecū ad sine · creare · descięꝫ ꝑ nasci cocitonꝫ ꝑ ē
ethimologia · ut phisologia ꝑ · q q carat gaudio · ꝑ dubio tristi
tis ē .. tristia ꝑ uicina luctui ē · qui pere dr̄ · ex morte .. un ꝑ ē

ab inferis dr̄ .. Cocyto eructat arenam in cocytum scilicet eructat .. har
horrendus aquas .. per tria flumina .. portitor [illegible] portat abunde
qui portat portitor dr̄ id est uector .. terribili squalore id est terribilis squal
ioh. lorum .. CHARON . kata antiphrasin . quoniam acheron . id est sine gaudio
XAPH . [illegible] gaudium latine dr̄ .. mento . canities .. inculta non sola comam
ornabant sed et barba ut non nullas uidemus statuas .. stant id est horrentes
polysemos sermo .. uelis puella [illegible] septimus casus datiui .. ferruginea id est
nigra tristi nam lugubris hic colore esse dr̄ [illegible] capit obscura [illegible]
ferruginea [illegible] .. Corpora cymba . omne quod portatur id est corpus dr̄ in [illegible]
discretione [illegible] . Corpora uiua nefas stygia uectare carina .. iam se
nior . a [illegible] positi dr̄ . iuuenis senex .. Cruda deo uiridisque senectus
quia ideo diutini frigore primo . extremisque uide dr̄ . Nam sicut
prima pars [illegible] ut diutius in candore sit . plinius dr̄ . folia au
ioh. tumnali tempore ideo cadunt quoniam [illegible] humor [illegible] calore in
uenis exhaustus non quasi [illegible] incipiunt [illegible] humor .. glome
rant aues .. [illegible] rebus uolitantibus animas comparauit quasi ipse uolant
aspicis id est [illegible] .. tristis [illegible] inmiserabilis .. que discrimine
differentia .. [illegible] relinquit . sepulsse scilicet [illegible]
squada limida . nigra [illegible] limidum [illegible] apud [illegible] Lucanus
liuor edax [illegible] .. longeua sacerdos .. Sybilla
F Apollo dilexit [illegible] obtulit [illegible] arbitrium .. illa hausit
harenam manibus [illegible] longa uita poposcit . Cui apollo respon
dit id posse fieri . si erythream insulam relinqueret [illegible] unde
[illegible] [illegible] . [illegible] cumas tenuit ut illic defecta corporis
membris una in sola uoce remansit . [illegible] cognouissent
[illegible] epistulam [illegible] cretam an
[illegible] more signata . [illegible] sola unum nullus hunc
esse dicit [illegible] romana [illegible] apollinis templo
inde roma allata [illegible] libri [illegible] fuerant .. Certissima pleris eoque
subire inferos potuit .. ideo hic certissima quia multi ad gloriam ge
neris simulant se numinum filios . ut Romulus ex matre [illegible] et
lupi .. Alexander ex ioue amone . [illegible] excludit [illegible] alibi de
hercule salue uera iouis [illegible] .. [illegible] . fallere numen . Nam
[illegible] iuppiter [illegible] numen uno anno et noue
diebus ab ambrone [illegible] .. fallere [illegible] num . [illegible]
[illegible] fauore [illegible] .. Ratio hic [illegible] dixim ideo [illegible]
R. [illegible] . [illegible] quia [illegible] .. Nope.
[illegible] in pulueris lactu .. Nam . [illegible] . terra . id est in terra in huma
tione .. [illegible] hic sepultos id est [illegible] nam [illegible] sepulta non po
[illegible] .. centum hic annos ideo dr̄ qui [illegible] legitime [illegible]

,, qb; copletis p anima spirit sup(er)at id ad locu purgationis uenire
q, ut redeat rursus in corpora .. h opr simmea dm .. h . opr . s diu
tias .. h oper nuo tm plu .. s auca flumina a . reumata d . a
t pluralit q detrib; logr . r edib; opra de . id pura corp; i natā sua
,, redeat id i t(er)ra .. Lethes id fluminis .. Uestigia p(ro)stit scilicet con
,, tatione tardas .. putant . reputant c animo peccant .. sorte am
mo . Iniquati sors e punitis pp alter; negligentia nec qr rua cul
pa . carit .. t s animo qn r e praita . ipse e(st) Eneas i repulta
lacebit ut media i humata harena .. montis honore .i. sepulta
,, ut qa sit honor tumuli .. ductorem classis .. apud bebeltu . classe
,, dici et una naui .. sere agebat . agere est in negotio incedere
,, Lybico cursu . t libico . nauigatione n a diuticulo f ab interiro
,, ne acceptio .. Effusus in undis . arcanis more e . qq Ionas ee
,, ordine uela du seruat sidera in undis mediis .. Multa moratu co
noctis umbra .. prudentiores dicit animas recedentes a cor
poribus .. sordidiores ee donec purgent qui purgant incipiunt
ee clariores . un . paulos . Donec . longa dies pfecti
temporis orbe . certa exemit labe pura q relinquit ethe
reu sensu atq aurae simplicis igne . id [illegible]

Ab infernis cerberus. Hic ratio est quod omnis cupiditatis et cuncta terrena uita consumpsit
et domuit. Nam cerberus terra est que consumptrix est corporis unde et cerberus dicitur quasi creoboros id est
carnem uorans [illegible]. Ossa super recubans. Nam ossa [illegible] terra consumit ipsius
solo [illegible]. At quod cerberus [illegible] per flumina [illegible] et cerberus hic [illegible]. Nam illuc qui [illegible] a
inferos. Solum hic pluribus [illegible] ad nata canum ferenda [illegible] ad. do
minos [illegible] a solum pro imperio dicitur. Hic domina ditis [illegible] que uxore
Eccernan dicitur. Amphrysia uates apollinea [illegible] longe [illegible]
Thesson. Nam afrisos fluuius [illegible] circa quem apollo spoliatus diuinitate a
falione irato. Admeti regis pauit armenta ideo quod occiderat ciclopas fa
bricatores fulminum quibus esculapius extinctus est apollinis filius qui ypolitum ab i
feris herbarum potentia reuocauerat. Licet fas est [illegible] concedimus aditum [illegible] esto
Eternum aditum [illegible] sub audi bis. Eternum latrans. Eternum terreat. Patruus aliquis [illegible]
Seruet custodiat. Troius eneas [illegible] a diis originem ducens. Erebi [illegible] patris [illegible]
Soror. In qua hic qui [illegible] morantur. Nam ad elysium non purgati [illegible]
[illegible] Pauci leta arua tenemus. Hic [illegible] anime de elysio in
corpora possint redire et de phlegetonte non redire quia purgatione carent cu
piditate. [illegible] nulla. quia [illegible] manes nulla. [illegible] inferni [illegible]
[illegible] manes. [illegible] imago [illegible] dicta [illegible] herculea. Aperit nudat
Nec plura his. nec aliquid ultimus dictum [illegible]. Longo post a aditum a [illegible]
[illegible] antique [illegible]. Illa [illegible] dicitur. [illegible] noctis. Laxat
[illegible] tabulata. uacuat [illegible] laxat [illegible]
laxant spatia. Aluo fluminis [illegible] sine pesin. Aluo fatis
Ingenti [illegible] solum [illegible] ostendat purgationis [illegible]
[illegible] corpora [illegible] leuiora [illegible] sibilla [illegible] accipi. Sutilis
[illegible] fragilis ostendit. Tandem [illegible]
limo magno [illegible] forma. Ulua herba palustris. Exponit [illegible] prona
[illegible] sonat. [illegible] cerberi commemoratione [illegible]
proprii corporis. [illegible] anime locum suum recipiunt [illegible] corpus
abrumpitur. Horrere uideres [illegible] serpentibus [illegible] ypallage [illegible]
[illegible] horrebant colubre. Offa id est diminutiue offella. Occupat eneas aditum [illegible]
Sepulto dormiente [illegible] mortuus. Euadit [illegible]. Irremeabilis unda [illegible]
[illegible] epitheton [illegible] irremeabilis [illegible]. Continuo audite uoces. No
[illegible] circulos inferni [illegible] dicitur. [illegible] animas infantum. Tenere
[illegible] simplicitate [illegible]. [illegible] erumnas [illegible]
[illegible] fortium [illegible] nocentes tenent [illegible] puniunt. In
iudicibus. In septimo anime purgantur. In octauo [illegible] purgate ut redeant. In
nono ut non redeant. Scilicet campus elysius. [illegible]
Anime [illegible] dicitur. Sane ploratus [illegible] lacrimas [illegible] planctus [illegible] uocum
[illegible] depressa sub
[illegible] uita. [illegible] acerbo immaturo [illegible]
ne forte [illegible] iudicio more romano [illegible] suas causas [illegible]
Urna mouet [illegible] Notandum quod
minoem [illegible] crudelem [illegible] epitheton [illegible] plato [illegible]
et radamantus [illegible] loca [illegible] puniunt. Lucem

ad allusit q(uod) amauerat et temerat ut q(ua)si certu(m) e(ss)et q(uod) circulu(m) posset
tenere.. obscura id (est) recenti morte.. Infelix dido.. uenali [illegible]
at [illegible] necessitate. Ne moriens causa fuisse uideatur.. Uersu in numinis
CATATOCIONOMENON intellegendu(m) [illegible] nuntiaret didonis [illegible]
alii. [illegible] uisu(m). Alii admere[illegible] d(ic)it certa. mom[illegible]
neutro [illegible] mortis [illegible] significat [illegible] hic d(ic)it.. Ferro q(ui) [illegible]
Sane qui nuntiat [illegible] in marito [illegible] nuntiare [illegible] neutro dicat
Si uero [illegible] marito.. [illegible] causa funeris [illegible] fuerat [illegible] causa
uoluptatis.. Si q(ui)s fides telluris id (est) ubi p(ro)missa [illegible]
orpheu(m) q(ui) recepta [illegible] ostendit [illegible] relig[illegible] kartag[illegible]
ne.. Terra [illegible] calida [illegible] terra culta.. [illegible] lanugo
q(uo)d a [illegible] humore [illegible] sicut [illegible] locis [illegible] sole.. Nec credere q(ui)
[illegible] intentione [illegible] credidisse forte [illegible] deorsum
[illegible] morte tenebit alteru(m) circulu(m)
[illegible] fortibus scilicet n(on) amantibus datu(m).. Tornabat p(er) tor[illegible] id (est) [illegible]
[illegible] Linebat p(er) limebat [illegible] ut [illegible] duro q(ui) polibat p(er) poli
[illegible] maiores addebant. [illegible] ut nitrunebat p(er) nitrib[illegible]
Lacrimarq(ue) ciebat id (est) [illegible]bat. [illegible] de homero q(ui) i[illegible] dicit
umbra ulixis colloquia fugientem q(ui) [illegible] fuerat causa mortis.. In
[illegible] sermone a principio orationis.. Dura. [illegible] saxi [illegible] species
generalitas [illegible] n(on) [illegible] effecti [illegible]. Na(m) caute. marpe
[illegible] pariu(m) lapide(m) d(icit).. Marpessos mons [illegible] insule. i. Tande
q(ui) [illegible] deliberauerat.. Umbrifer id (est) frondosu(m).. [illegible] id (est) [illegible]
difficile tuenti.. Respondet cursus. [illegible] morti [illegible] similitudine
[illegible] ut [illegible] [illegible] lacrimis longe. oculis eam
[illegible].. [illegible] datu(m). d(icit) [illegible] ratione. [illegible] ob
[illegible] fortunu(m) [illegible] TYXON. d(icit).. Apud tenebant ultima
[illegible] mixta [illegible] uirtutibus uitia.. [illegible] noce[illegible] pot-
[illegible] merito.. [illegible] humanu(m) [illegible]
[illegible] anima [illegible] corpore [illegible].. licet [illegible] fortib(us) laude [illegible]
[illegible] ut [illegible] alteru(m) [illegible] occupare.. [illegible] amare
[illegible] crimen.. Uiri [illegible] amare mariti. [illegible] ultima id (est) q(ui) [illegible]
[illegible] ultima.. Hic id (est) illic [illegible] filius que(m)
in bello thebano [illegible] Parthenopeus [illegible] maris
filius [illegible] arcadie [illegible] bella puer admodu(m) [illegible].. [illegible]
[illegible] imago [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] d(icit) pallentis [illegible] umbre [illegible] bello theba
no [illegible] XI. [illegible] ducibus. [illegible] pallor.

multum flevit id est nobiles . sic morte magna regis lamentatio .. Ad . p . ap . Caduci
mortui . a cadendo unde et cadavera dicuntur .. Longo ordine id est multitudine . non ordi-
dine stantes .. Tristis Antenoridas multi accipiunt supradicta quod falsum est homerus docet qui
eos commemorat .. Cereri sacrum non patria .. Urgis id est diu . Trepidare . p .
pidabant .. Ceu quidam veterem ratis .. Ostendit viva nec morte finiri .. Frustra decipit
amantes cupientes . Nec nos movet quod alius liber non baditur plenum timore [illegible]
vivus quod adimit vocem ut obstipuit steteruntque comae et vox faucibus haesit .. Deiphobum vidit
non dixerat . mortuo paride ad eius domum primum ire necesse erat ubi fuerat causa bel-
los ut illa Deiphebi dedit ampla ruina .. Lacerum placeratum id est hinc ossa lace-
rata .. Populata vastata id est deforma sublatis aurib; .. Truncas id est truncatas .. Inhonesto id est pi-
ter inhonestum sine vulnerem .. paventem nec agnoscere timentem . Tegentem . tegere volentem
Tegere hoc celare est . ut econtra est nudare id est indicare ut pectora ferro nudavit .. Notis
vocibus id est amicalibus .. Optavit id est sumere elegit ut sumerent . de te poste .. Rhoeteo in li-
tore ubi asylum id est templum iacet . est in Sicheo achilles et illic quidem ubi tutelam et potuera
Sane Rhoeteum dicitur et fecit rhoetheum . est Citherea pro cythanea .. Car-
mina depicta relicti .. Servat tenet .. Te id est tuum corpus ut ne me eluceat sic .. Funt
mis umbris id est sepulcris ut me fit ubris . Nam fuimus illuc et non potuit ubi nec cadaver erat
Fata mea et mathematicos dicentes . inimicitias ex fato descendere . unista dirimunt
Fatum tristis heleneque quis illi mors [illegible] .. monumenta abstinente monedare
Eternum .. [illegible] .. mentem . necessitate corrumpit .. meminisse necesse est ciceronis est
Cui placet oblivisci . cui dolet . meminit .. quod dolet necesse est
Fatalis . mortifera . ut fatifer . [illegible] .. Pergama quia arce est posita
a quo adiectis muris [illegible] .. Gravis id est gravida ut sus pabula fetas
Euantes [illegible] alta [illegible] id est bacchantes alibo qui [illegible] dicitur .. Chorus sicut multitu-
dine in sacra collecta est .. Circum ducebat .. divisit in duo . usus . una parte id
circumducebat est ideo quia est composita .. Lyrici quod est composita parte orationis in duos dividunt
usus .. Dresu cumis nam cum ferebant . limpidu ex primo bellorum tumultu .. Alii ipsa cum
navis volunt quod habebat unde pretiosa maior ut regis .. Effigie in tedis lumen . pirona .. vocatur lu-
na volunt quod habebat [illegible] .. Cum dicit ulixis quod ubi [illegible] talis induxit . nam dicit fluere
pandit ut rubenti luco fluvium relinquunt .. Eolides ulixes quod ubi taliter induxit nam dicit flu-
quod an lentae nuptias clam est sisyfo eoli filio concubuit unde ulixes natus est .. hoc supra narraverat
pelagi venis erroribus . nec nondum ad inferos sed ad locum id est inferos descendit est id est ad averna . sunt terrae
est in ferram .. Alii alterius intellegunt quod sub terra est inferos volunt . sed chronographos et geome-
tricos qui dicunt terram . sphoideam esse . quae aqua . et aere sustinetur . quod est ad antipodas por-
navigatione pervenit .. qui quantum ad nos spectant inferi sunt .. sed nos illis .. Hinc est quod terra esse
per dimidium illud sed quod novem cingere circulis .. Tibianus inducit epistula . vento . allata
ab antipodibus . quae sic .. Superi . Inferis salutem .. ad occasionem [illegible]
receptum hic dicit quod diximus supra . Nam prudentior sic est . animas . per metem in sichior
id est transmigratione animas . ad alterius terrae partis corpora transitum facere id est in eodem
climate . verrari . unde lucanus .. Regit . idem spiritus artus .. Orbe alio longe
canitis si cognita vitae .. Sciendum sane homericum et . nam est illic . Elpenor
inhumatus ulixem hinc rogat .. Sed solet domos . non est . solequi sunt . sua sidera nor-
illud et de campis elysiis dicunt .. Hac . vice sermonum . hic uti sacra diximus supra . sic unius
diei spatium non tenebant . unde verto sibilla . Sed iam bis fabulis datum id est [illegible]
minui tempus terrae .. quod sic de aurora . medium axem [illegible] .. illud ostendit per [illegible] diei
artius . a [illegible] dies . Orientis dies sic aurora .. donatum est aurora est [illegible] posita
solet significare .. Nox ruit sed sacra celebrant . ruit est .. imminet si proaeter sunt
flendo per nam lacrimae terrentes fuerant .. [illegible] compendium quod duas [illegible]
potamus et etiam separe .. sic [illegible] et ultimum bellum cartaginem non [illegible]

Et raptum adelesium. malorum impiorum. multa mala simulans.. in partartara ubi pu-
niunt impii.. Ne. seui.. ne irascere.. ne seuias diue. nec impatiens lugimus adubio impen-
tis.. Explebo. numero [illegible] minuam uerum numerum et reddar tenebris [illegible] circa eneam et sibil-
la aliquid lucis fuisse intellegimus propter circa iuuos. Explebo numerum id finitum tempus
statutum purgationis et in corpus recurram id explebo tempus per tenebras. inter redibis
reddar .. i. decus nostrum id o decus nostrorum. Uite melioribus fatis inferorum scilicet comparata-
tione .. Moenia lata uidet tartari. quia habet lata. nocentum expressit multitudinem in
Triplici muro ualde munitum indicat locum.. Torquet ire uolunt.. Porta aduersa ingens
distinctione excludendum est uitium. Deduobus epithetis.. Solido adamante la-
pis est durissimus et tante soliditatis ut nec ferro possit infringi.. Uis ut adrexum reculla
propter adiputute id uirorum fortium.. Poli dicit nulla de tartaro ad superos posse remeare. Nec
numinum ade fauore.. Stat ferrea turris.. durans inferis et ruas dum.. stans pistis aurum
et impediebant uolatum mercurii.. Hinc exaudiri. exaudiebant. tert catene et
et nodati plurimum potest esse. Exterriti hausit in palagre [illegible].. Sceleris facies id species.. Insistere limen
insisto illam rem in illis res dicitur quod quidem decipiunt pp.. Insisto. illi. res.. Titanium genus legimus deorum
qui sextra profuntur. Arte ad poenas deorum. Fere namque abhorreo quod dii peierantes per
stygem paludem. viiii. annis puniunt ut scilicet et styx puniua diuum arguit.. Radamanthus
hic minos et eacus filii iouis et europe fuerunt qui p iudices apud inferos facti sunt. Subi-
gitque fateri copellit ad professionem. Furto letatus inani. Latebra non ualde profunda. appetantque re-
sata publicanda distulit per mortem.. Inter eram quae ut res bellum in angustiis fuerit.. pia-
cula commissa per quae expiatio adhibetur.. Accincta flagello qui longo flagello uincit. Tristis
uoluat nocentes et accincta id instructa adubia.. agmina seua id ipsius. acres per uentum
agmina promis huic.. Tam domum horrisona strident [illegible] sub ulla ad eternum supplicium. alii ha-
bent porta dicta uolunt.. Alii ianuam narrationem.. sacris execrabiles.. Cernis custodia
quis custodia est qui custodit non qui custoditur. namque inde custos fac. Filios et nepos. ut hospes
femina sexus non faciunt. Custos. custodia. facit. Neptos. nepus.. Uestibulo sedeat
misera pronuntiat.. Hic dicit. Cernis hinc quae seua sit. A linge dicit. Immanis at eius hiatibus
quae est seuior. qui ydra fuit.. maxime ipsa ydra uolunt qui non petidit Nam est in altum inferos
legimus ut belua lernes qui. Alii habuisse capita. alii. viiii.. Simonides. l. dicit.. Tartarus
Tartarus dicitur tartaros quod omnia illuc turbata sunt. apo tes tarachés. ac quod est melius apo tou
tartarizin id est a tremore et horrore frigoris.. sole caret.. bis patet
in praeceps. ideo in praeceps addidit qui potest aliquid esse in sursum patere. quod frationem. propter
sol est luna etcetera parte. Que quod tartarus faciunt partes. Una aqua dis-
cessit. altera ad quam numquam decidit. quod melius propterea indicat ratio.. Hic dicit tarta-
rus. ipse bis tantum in praeceps patet et tendit sub umbras. quantum est suspectus id alti-
tudo olympi etherei.. hic genus antiquum terre pmii.. Titanas [illegible] patrum
tenuit. Gigantes [illegible] iouem. At fere fabubule abiratam [illegible] terram in
consultationem est creator. unde et titanes dicti sunt. apo tes tisios id est ab ultione
De his hic sol abstinuisse narratur ab iniuria numinum unde et celum meruit.
Aloidas geminos. aloeus ipse medial uxorem habuit quae copissa. quae
copissa a neptuno. duos peperit. Othum et ephialten. qui dicuntur. viiii.
per singulos menses crescebant.. Uolueres subuoluerit. Erecti altitudi-
ne celum propter [illegible] diane et apollinis sagittis interfectis.. Aloidas hic re-
dicit. ut de hercule. amfitrioniades dicimus.. Geminos. sui. similes
crudeles animas seua numinas non dicit indignas ferentes.

+ In iecore ... amor ... risus inplene ... in felle

Salmonea. Salmoneus eoli filius fuit [illegible] ... ubi regnavit ... [illegible] curru ... tonitrua ... fuisset ... urbe ... fulminis causa ... fumo ... Na[m] polo splendore ... Necnon et Tition. Titius ... filius ... alumni ... hic amavit latonam ... apollinis ... hac ... apud inferos ... poena succedere. Sane in ... uult ... hic titiam ... delos ... Prota. VIIII.

Vultera corpus ... significat libidine et de amatore ... lo[qu]i ... pars ... monstruosum ... capi ... Sane de his omnibus rebus ... ratione. Lucre[tius] ... Tition amore et libidine ... philosophi et medicos ... risus implene ... in felle ... exerus ... poena ... libidini ... semel facta ... religiosi ... timent ... uolunt ... significant ... semel ... ambire ... desinunt ... Prota ... ostendit ... uoluunt ... secunda poena ... lapithas ... fuere. quibus ... Ixion ... iouis ... filius ... nubis ... de stupro ... ab irato ioue ad infe ... formalunonis ... rotam ... serpentibus ... Pirithou ... hic unus de lapithis fuit qui descendit ... ad rapiendam proserpina ... adornatum adhibebatur ... ceteris ... genialibus ... Rex corinthiorum tantalus ... numinibus fuit ... epulandum ad ... defuissent epule ... pelope occidit ... humerum ... Eburneus ... humerosque pelopis ... eburneo ... Ideo ... sola ceres comesse dicitur ... ipsa ... deus prudentie ... mercurium ... quam philosophi deprehendere ... Palintenesian ... tantalus ... ad inferos ... dampnatus ... meridiano ... inferos ... pomarius ... auaritia significat ... fabula narrat ... genialibus ... toris ... genialibus ... Nam geniales ... qui ... generandis liberis ... aurea fulcra quibus fulcimur ...

Quid tibi [illegible] prosit. quid cernere [illegible]
[illegible] tale movere [illegible]

[illegible] maxima [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Clientes [illegible] patronos [illegible]
[illegible] patronos decipiant clientes [illegible]
[illegible] Ob adulum
[illegible] in loco [illegible] blandiri [illegible]
[illegible] arma [illegible]
[illegible] pompeiani [illegible]
[illegible] culpator [illegible]
[illegible] ab antonio [illegible]
[illegible] iuvenalis. Roma patrem patrie ciceronem [illegible]
[illegible] bella [illegible] pompeio [illegible] Nam occiso
patre [illegible] ab augusto [illegible] agrippa [illegible]
[illegible] arma [illegible] commemoratio. poena [illegible]
[illegible] poena [illegible] Forma [illegible] regula [illegible]
[illegible] supplicia. nam more romanorum [illegible]
[illegible] publicatur [illegible]
[illegible] in fabulis [illegible] opiniones [illegible]
[illegible] opinione [illegible]
[illegible] doctor [illegible] pudice [illegible]
[illegible] phlegias [illegible] admonet [illegible]
[illegible] admonentem debemus accipere [illegible]
[illegible]
[illegible] parte [illegible]
[illegible] coronide filia [illegible] apollo [illegible]
[illegible] apollinis templum [illegible]
[illegible] accubitu. Discite iustitiam
[illegible] generaliter [illegible]
[illegible] lucanus [illegible]
antonium [illegible] philippicis [illegible] possum
[illegible]
[illegible] credi [illegible] ostendit [illegible]
[illegible]
[illegible] lucretia [illegible] de [illegible]
[illegible] pulchra [illegible] proserpina [illegible] hoc
Fornice. id arcu. [illegible] fornicem. [illegible]
[illegible] Occupat eneas [illegible]
[illegible] aqua. purgat [illegible]
[illegible] Num

Uirecta id est uiretia [illegible] usurpatum.. alludit ad insulas fortunatas ut in [illegible]
[illegible] dicatur [illegible].. Largior hic campos in ferorum comparatione. aut re uera. Largior
si lunarem intellexeris circulum capiti elysii ita ut ab inferoris sit aut insulis fortu
natis. a lunari circulo. Lucanus.. Illic [illegible] lumine induit.. Solemque suum id est
[illegible].. palestris id est luctationibus [illegible] contendunt ludo [illegible].. Cho
reas. e. corripuit [illegible] alibi. f. nata. [illegible] dulgere choreas.. [illegible]
[illegible] a. [illegible] ponentis [illegible] no.. Necnon threi
cius. Orpheus calliopes musae et oeagri fluminis filius fuit qui primus orgia
repperit.. primum et deprehendit armoniam id est circulorum mundanorum
sonum quorum nouum esse nouimus.. E quibus summus qui [illegible] dicitur
sono canet.. Item ultimus qui [illegible].. Reliqui VII. sunt quorum sonum deprehen
dit orpheus. Unde [illegible] VII. fingitur chordis.. Longa in ueste. aut citharedi
habitu dicit aut longa barba. Nam [illegible]. Inuenitur deus imberbis.. Sacer
dos quia et theologus fuit et orgia primus instituit.. Ipse [illegible] homines efferos et du
ros corporum [illegible] arbores et saxa mouisse.. Obloquitur numeris dicendo obloquitur
chordas expressit laudem [illegible] ubi [illegible].. Obloquitur [illegible] loquitur
[illegible] loqui.. Numeris rhythmi sonitu. [illegible] tenere.. Sep
tem discrimina quod omnes chordae dissimiliter sonant.. Iamque [illegible] pectine
[illegible].. Hic genus antiquum [illegible]
commemorant.. [illegible] meruerunt dignos honores [illegible]
[illegible] memoradit [illegible].. Ideo antiquum dicit [illegible] elysium [illegible]
capiunt [illegible] annorum [illegible] uetustas.. Nati melioribus annis. ple
[illegible] decorat temporis felicitate ut illa laus temporis non hominum
fuisse uideatur.. Ilusque assaracusque et troiae [illegible].. Dardanus auctor
hic [illegible] deos [illegible] altaribus [illegible] pho
[illegible] simulacrum [illegible].. Defixae hastae id est inermes [illegible]
[illegible] currus [illegible] lucentia. [illegible]
[illegible] plus [illegible] loco [illegible] currus. Alibi ad
[illegible] altaria [illegible] helicon
[illegible].. Paeana de apolline laudes [illegible]. Nemus [illegible] om
nium deorum [illegible].. Odoratum [illegible] odor.. Eridanus [illegible] caelo esse dicit.. [illegible]
[illegible] quod italia padus uocatur [illegible] ad inferos uolunt tendere
[illegible] inferos [illegible].. [illegible] de apennini
parte oriri [illegible] mare contendit [illegible]
[illegible] loci. [illegible] plurimum eridani amnis per siluam uoluitur
Alii eridanum [illegible] accipiunt. [illegible] catexochen dictum. Natu
[illegible] fluuiorum [illegible] eridanus [illegible] potest appellatione ponere mag
nitudinis [illegible] italiam quod inuenit [illegible] caelo [illegible].. plurimus id est mag
nus amnis uoluitur.. per siluam eridani [illegible].. Fabula namque haec est. Eri
danus solis filius fuit. Hic a patre impetrato currus agitare non potuit
et eius errore mundus arderet fulminatus in italiae fluuium cecidit [illegible]
a luce ardoris sui phaeton appellatus est et [illegible] nomen fluuio
dedit. Unde [illegible] mixta duo nomina [illegible] solis filius et fluuius inuenimus [illegible]

xviii

sorores flendo in ptor. t. alnos u'se st. i. x. popupuleas i. e. frondes umbra q'
sorores & h' ys. Na' alii alias arbores dic'.. Hic manzit multitudo eo' q' ob pa
triã. & e figurate dictu'.. Sane animaduertendu' illud q' dr' orãg; i arte poetica q'
e simul iocunda & idonea dr' uite. Nulla maiores nisi arte e' ualuerit que n' aliq'd
rei p' publice comodaret. un' uite h' pfeci fec'.. Na dicendo pumri patuit uendic
ionis. or' pma de' cripomb; solut' n' utiq; aliud n' fugienda uita & secun
dar dedit securitates.. Sacerdotes casti du' ita manebat qn' sr casti poste
& p' morte r' aliud d' q' fuerit casti du' i comunione uite agerent. Na
h' q' sacg' maxime accipiebant Renuntiabant omnib; reb; nec ulla i hir
numinu' cura remanebat herbis e' quibz d'a. emaculabant. Un' la co
tire nec potant. Et q' eos sacerdotes qui casti fuerit et an' sacra
sus cepta.. pii uates uaticinantes uatr' ast' uir appellati s'.. Uenit id
qui talia loqbant' q'ua dicebat apolline. multi i mentiebant. illu
cano. Febar adq; apu claudius & nb dabis ipbe poenas q'stis q' sim
st' ar.. Inuentas id ornauerit uita p' artificia inuenta.. Significat h'
philosophos.. Niuea cingunt tipora q' p'se ostendit meruisse diuinos
honores.. Musaeu'. an' om's theologi fuit i' st' p' orpheu' & p'
Lune filii de h' opinionis. Na eu' aliii lune filiu' alii orfeu' eu uo
lunt e' eu' dicat fuisse discipulu'.. Na adiprii p'mu' carmen scripsit
q' cratera. appellauit.. humeris ex stante q' philosophu' ac n'
dicit platone. Na plato ab humeros dict' ÷ latitudine. ath
leta fuit q' appe omniu' uictoria' suę philosophie dedit.. Opa
me uates q' theologi fuit. Sciendu' i hoc loco sibilla ranum
ne derelicta Un' & i terogat q' alias n' faceret.. regio and'
locus. h' & generalit' resfert & spec'e q' posse facilius inueniri. Na locus i regione ë.. Illu
q' ppillu'. & h' cunctio fuit r' p' acceitur declinabile motatione i adu' ter.. H' ë sola
particula q' h' i fine circu'flexu'.. multi male putant no' ee' indeclinabile & dit pon
tu' ee' p' causa. Causa h' no' ÷.. magnis animis q' magna fluenta a q' viii. st'
odioru' fuerat n' singula commemor'.. Nulli certa domus id habitatio qua' animę
tandiu cerca h't q'ndiu i corporib; st'. p' corpor' h' absolutione uacant purę
merito i circuli.. uicis habitam'.. Illarias d' q' purę uarietate uirgunt In
sic h' locis herou' anime colunt.. Recenti id uiridia riuos' scilicet causa
illu' itaq; diuidunt montis. ipdictis. i. fita. illa. uerticis p' glacie
locor.. Cacumina linquit n' linqt.. h' dicit eneas & sibilla educ ad summu' i
plana descendunt.. Inclusas animas n' reu'a i clusas s' separatas. a multitu
dine q' facilis agnoscerent.. lustrabat circuibat studiose recitans.. sclu
sas h' multitudine n' uiare n' potant. Et incertu' loc' ppartis uit
tebam & includebant & ita q'ma ee' udebant. q' Recensebat de suo fec
exercitu.. Carosq; nepotes id heros r' pueri; feminas dic'.. Fa
taq; fortunasq;.. felicitatis a fatalis ë a fortuna. Excipitu
re discendit.. alacris & alacer. ta' masclo tam femi ë animo
protulerit.. alacer h' femi ë nung' dicit.. Uenisti. tande. h' ad affectu'
ptinet desideraui.. alias opus q'stio q' d' sic eide ducebat animo
Expectata. pbata. nec sic sic dux uicit. scilicet i ferros.. Rebar
id arbitrabar ratiocinabar ee' futu'r id uentu'.. nec me cura
fefellit id decepit.. mea. dulcissim; filius n' uocati ë mea. cura id, ui,

+ Non sumus ut fuimus periit pars maxima nostri

et dictum est veneris lurtissima cura. Ego patrie et isemnt cassibus. Tristis imago stua
stabilis ut et bida tristis imago. Sepius occurrens. Catatoso pemenon. seris dictum
intelligimus q certe ista mortua imago. stant fale. affectionis est. sibi ea idicare debis
in interrogat. largo fletu nato et gaudio. in sepius. sinetis et isento. Iste ad uidet
eneas. hismos est hi loco id unis sexus, precius multos u si i quo trat de plato
nis dogmate qui in fedone positum est περι ψυχης. de q eti varro plenissime tractauit
hi anchises et ergo primo debi fieri ut redeant in corpora anime deinde posse
deinde uelle. que ipi obscura sunt. alios subdit quomodo i noticeunt. illud est
loh de hic cuncta animalia. adeo origine ducunt q q narci certumus
futurum sit si dubio nam un cuncta peream. deinde posse sic plat q inmor
talis est ut anima et est q posse redeat. tertium est ut velint quod fit sieri per lethei
fluviu et hic est quod dicens est si i euidentis rationes faciunt obscuritatem. de q
is torus et etiam hic lateris loqr. sonantia silue q est iuxta prrupta flu
minis. domos placidas. ca por el rsos. prnatat prfluit et stine dictu est.
Nam n natant aque in nos ipsis natamus. Ennius est recutus est q at flucta
natantis. sane de hi fluuio ar ut re de illis. viiii. sit q ambiunt in
feros aut per viiii. et dat intelligi q ab illis separatus est. Naq, uolue
allg ru ee fluuiu. hmagine senectutis. Nam anime nostre uigent
et alacres sit et plane memorie a pueritia. usq ad uirente senecta
sed in ima senectute. omnis memoria labit. quia. lapsa
in morte i ueniunt. ac anime i aliud. corpus recurrit. Un finguntur
+ poete. anime letheo hausto i corpus redire. Le
loh theus est obliuio. morti. semp uicina. unde periit pars
cor maxima. nostri. [illegible] generis et plores anime. flo
r ribus i sidunt. Ista illi. illa re. lilia fundunt. circ
flores. specie p. te posuit. Flumina porro id longe remot
q est adu. Ti lre nean. longe et adhuc iuuenis est. Agmine i petu
eq ostendit cito ipi. ad senecta. q tota celeritate. usu la
bitur uite. Anime quibus alta fato. corpora debent. Scien
rex. dum n omnes animas ad corpora redire. Alique propter uite merita
n redeunt. Alique redeunt propter mala uita. Alique propter fati
necessitate. Lethei ad fluminis undas. Si anima. eterna est. Aut
loh q [illegible] pars q ratione i corpore n totum uidet. Nec est tante
prudentie. tante q uiuacitatis l roma posset agnoscere. q cu tot
per corpus descenderet. putat stultitia et obliuione. Un n potest
implere uim nois sui. Nate sue obliuione. Obliuiscit res
postas postor per philosophos sunt, un me diu tenuit dicendo
cor obliuia. Docent philosophi. anima descendens q p
ret singulos circulos perdat. Un ea. mathematici. fingunt q sin
gulos nominu potestatibus. corpus et anima. ra con
nexa sit. Ea ratione q cu descendunt anime. Trahunt
secu torpore. saturni. Martis. iracundia. ueneris libidi

8

dine.. mercurii. lucri cupiditate. iouis regni. desiderium. que res faciunt p[er]
turbationem animabus. Ne possent viuere suo uiribus.. Securo latices quire
curos faciunt. Ut pallidos morbos.. Id p[ro]de. Sequo dat tu sen[s] omne tuu[m]
O p[ro]p[ter]. nota breuitas in dicendo p[ro]p[ter] qui loqu[itu]r ostendat.. ad celu[m] h[ic] i[n]terpretandu[m] e[st]
miscet philosophie figmenta poetica. et ostendit tam[en] q[uod] e[st] uulgare et q[uo]d sentit ue
ritas et ratio n[on] ac[c]ed[it]. Na[m] s[ecundu]m poetas h[oc] d[icit]. Credenda e[st] animas ab inferis reu[er]
ti posse ad corpora. Ut celu[m] super intellegamus [id est] n[ost]ram uita[m] s[ecundu]m philosophos d[icitu]r.
Credendu[m] e[st] animas corporis contagione polluta ad celu[m] redire.. Sublimis animus
omnis e[st] sublimu[m].. Tarda [per]enim corpora anime co[m]paratione qua uelocius est
. Uno [enim] momento cuncta discurrit.. Quod lucis inferis tam dira cupido
et tam desiderent p[ro]p[ter] q[uo]d sentiunt poenas. desidirent scilicet uitam.. Suspensu[m]
sollicitum incertu[m].. Suscipit anchises. Sic tonsit[ion]em. p[er] h[oc] [enim] uita[m] red debuit.
Dic.a.. Principio celu[m].a.t.. Interrogatus anchises quare anime iterum ad cor
pora q[uam] aliud de caelo illuc recurrit.. Quod scit. Totam d[icitu]r id omne q[uo]d e[st]
quatuor. s[cilicet] elementa. terra. aqua. aer. aether. et d[icitu]r
p[ro]p[ter] h[oc] n[on] e[st] aliud. et h[oc] mundu[m] n[on] possumus d[icer]e. Na[m] mundus n[on] e[st] totu[m].
D[icitu]r e[st] quida[m] diuinus sp[iritu]s q[ui] s[cilicet] iiii. i[n]fusus elementa signat.. Unitura [est]
n[on] de elementis et d[e]o nascunt[ur]. Omnia una origine h[ab]ent. Et pars e[st] natura om
nium.. s[ed] uideamus q[uo]d i[n] n[obis] e[st]. a[nima]. d[e]o. a[nima]. q[uo]d. a. iiii. elementis. quod dat in
telligi. ab elementis habemus corpus.. a. d[e]o. animu[m] q[uo]d ideo p[ro]bat q[uia] e[st] i[n]
corpore terra. humor. anhelitus calor q[ui] om[n]ia uidentur. sic etia[m]
elementa.. Animus i[n]uisibilis e[st] s[ed] etia[m] d[icitu]r. Origine d[icitu]r.. illa p[ro]p[ter] i[n]terratio
nabilia s[unt] e[st] corpus.. D[icitu]r. d[icitu]r h[oc] similia e[st] etia[m] animus un[de] elementa migrant
q[uo]d e[st] corpore e[st] et corpus q[uo]d de origine duc. D[icitu]r. dum n[on] sit re[m] inferiu[m] e[st]..
hec. animus [est] q[uo]d de origine duc. Na[m] resp. sensus regat.. huc z. a. tem
red d[icitu]r p[ri]ma i[n]tentione sua ut animos i[n]mortales doceret.. s[ed] occurrit illud
q[uo]d. i[n]mortales [sunt] unum h[ab]ent principiu[m] et ratione n[on] om[n]ia animalia retinemus
similiter et d[icitu]r n[on] est in animis dissimilitudine s[ed] i[n] corporibus q[ui]a p[ro]ut fuerint
uiuacia. t[ar]d corpe[r]ea ita et animos faciunt q[uo]d pot[est] e[ss]e in uno eodemq[ue]
corpore. p[ro]bam[us].. In sano [enim] corpore. alia e[st] uiuacitas mentis.. In egro pigrior
hinc est uis suauido. ratione carens ut i[n] freneticis cernimus adeo cu[m] ad
corpus uenerit n[on] natura sua uit[iu]m s[ed] ex qualitate mutat.. Inde d[icitu]r
loth Nos. Uispelles.. et cos leues.. et allos pigriores uidemus. i[te]m
q[ui]a Natura. climatu[m] s[ecundu]m fac. s[ecundu]m ptholomeus de p[re]hendit.. q[uo]d de. trans[l]atu[m]
cor ad aliud clima. hominem. Natura. ex parte. mutare. de toto [enim] n[on]
rep po[test] e[st] q[uo]d i[n] principio accepit sorte corporis sui.. et anima p[ro] qualitate
dentor e[st] et qua ratione. res melior e[st] i[n] potestate deterioris. atq[ue]. diuinus
nirqui animus debuit corpus natura animi corrupte s[ed] ideo q[uod] sit. plus e[st] q[uo]d
morupi contine. qua[m] g[rati]a ratione. Ut si leonem i[n]ducas i[n] cauea impeditus ut sua
talitene n[on] p[ro]dat. s[ed] exercere n[on] pot[est]. Ita animus n[on] i[n] se i[n] tutela corporis s[ed] eius
uisione coniunctione impeditus. n[on] exercet ut sua.. Occurrit illud. omne q[uo]d
loth corrupit. aeternu[m] n[on] e[st]. n[on] e[st]. Animus. In rante iracit. desiderat.

loh gaudent & cupi(un)t. Opiniones bone s(un)t. Una premit altera fugit. hoc est nascuntur ex ipsa
coniunctione. Nam neque animi s(un)t neque corporis pa[ssiones]. Reuniunt facta segregatione
Neque auras respiciunt nam q(uia) coherent corpori & obliviscunt(ur) nat(ur)e sue. quam
,, auras uocauit. Clause tenebris & c. c. diffinitiones s(un)t corporis. Quia ita iunce [iun]
cta s(un)t in nece remanent & tr(ah)unt reliquias sordium antiquas. Non omnia (m)ala ex iun
lu cedit Nam remanent que purgare necesse est. Hi inspersis. quia tunc post corpus hanc cor
,, poris sordes. Unde est nec funditus omnes. Corporee excedunt pestes. Diu. Certas
,, id est iuncta & conglutinata. Quia exercent potius quia deposito corpore sordes suscip
,, penas. hic non ferret anime sed illi coniunctione relicte que fuit inter corpus & anima. Na
licet ista. duo ipse poenas ferre non possint. hoc tamen ferret quia de his duobus & facta
lohi supplicia. Expendunt ideo agunt supplicia non ut animas puniant sed ut eas pec
catis. Exuant primum. Aliae panduntur. Loquitur inde poetice de purgatione anim[e]
sed tangit tamen & philosophi. dic(un)t. Nam triplex est omnis purgatio. Ultra pur
4 gant. quia anime nimis opprese sordibus fuerint dedite scilicet corporalibus
iii blandimentis id est tr(an)seunt in corpora terrena. Sed hic tam dicunt purgari. Si nimis tra
purga tiones tra est quia resurgunt omnia. Nam celestis ignis nihil purit. Aut in aqua id est ex
iii eunt in corpora marina si paulo melius uixerunt. Aut certe in aere id est [illegible]
aerea corpora. Si satis bene uixerunt que interitio est ubi de augurus [illegible] [illegible]
iii facias omnibus in. iste s(un)t purgationis. Nam aut terra purgant aut aqua ablu[unt]
,, aut aere. Quisque suos patimur manes id est supplicia que s(un)t apud manes. Nam duo sunt
mos sortimur. Unus est qui hortatur ad bona. Alter qui depuat ad mala. [illegible]
* adsistentibus post mortem. Aut aferamur in meliore uita aut condemnemur in de
ore. per quos aut uacatione meremur aut reditum in corpora. & manes sunt [illegible]
de quibus cum uita sortimur. Exide una pars orationis est secundum [illegible]
) accentu [illegible]. licet penultima longa sit quia ideo factum est ut ostenderet una pars esse ora
tionis. Nec propositio apponeretur ad ubi quia ignorum est. Pauci laeta arua tenemus non
,, omnes quia minus purgant. statim redeunt ad corpora. Donec longa dies
,, post purgatione opus est tempore in [illegible] in purgatione & sic redeat. [illegible]
quia leti anime. per apotheosin. de quibus dicit pauci leta arua tenemus. por
,, sunt meriti perpetua purgatione quia non potest fieri. Merita temporis multo
,, non perpetuitatis & qui male uixerunt statim redeunt qui melius tardius. [illegible]
,, me diuturnissimo tempore s(un)t cum numinibus. Pauci tamen s(un)t qui ipsa exigente ratio
,, ne licet tarde corpus rediunt. Perfecto temporis orbe id est finito legitimo.
,, Certam adfixam & inherentem labem. Aetherium sensum πυρνοερον. igne
sed sensuale id est diuinum per quod sit anima ostendit. Aurae simplicis ignem nu
loh. remansit. Simplicis hic non comparatione. Quod constat de ligno et ethe
re. illa sinthetica. ex replenus est & ceteris. quia simplex. Omnia sin
4 * thetica. Exitium sortiunt. Unde & atomos dicunt quia simplices s(un)t non recipi
unt sectionem. Has omnes ac si dicat non omnes dicit sed anime quibus aliena fa
,, to corpora debentur. Rotam uoluere per annos exigerent spatium
,, tempus per annorum uolubilitatem. Aeternitatem diuini. Dicit euocat non dicit
quiescere & ut supra. de quibus ingenium est animas [illegible] mercurium uolunt
7 [illegible] ratio. [illegible]. dicit id est sensus philosophia qui dicat
hic intelligimus quia ipse tu in uenit litteras. animei [illegible]. Imperat
hic dictum est imperatiue non blandite. inducit te redeun[tes]

cebant. alie ii erant murales .. alie agonales id est lemniscate .. hi bi
ti. Nomentum. et Gabios. hec ciuitates sunt procerum latinorum albanis regibus constitu
te quam et collatia. tarquinius construxisse dicitur qui uetera regibus et collata pe
cunia constituit unde collatia dicta est .. Potest tamen fieri ut albanis fundata sit
ducta. a tarquinio in tarentum capta uras fec .. dux palantis roma fuit
conditor arcis sed post romulus eam amplificauit .. Urbemque fidenam .. fidene dicte
ut thebe fuit atque uetus thebe. c. iacet. obruta pontus .. Nam studet ua
rietatem in poematis atque dicit nouo significationis .. Castrumque. una est italie ciuitas castrum
Inuum dicitur . panos qui illic colitur .. Inous qui latine dicitur est pan .. item epho
alter. sunt latine. Incubus .. idem. Faunus .. idem. Fatuus .. Epho
clus dicitur .. dictus Inuus abineundo. passim cum omnibus animalibus . unde et Incubus
dicitur .. Castrum qui ciuitas est non castrum nunc plus. dicimus licet legerimus quod diminutiuum castellum .. Nec sine nomine terre. terre. mauortius .. Amulius et numitor. germani
fuerunt. sed numitore regno amulius expulso. et eius filiam sacerdotem uestae
fecit. de hac et marte. Nati sunt remus et romulus qui cum adolescerent occiso
amulio. auum numitorem in regna reuocauerunt et cum eo uno anno regnauerunt. post
propter angustias imperii roma captatur augurium condiderunt .. dicit. auo. se. addet
comitem ut auito se iungat imperio .. at cum enea decem preferret. dicit. deorum namque
ilia fuisse filia enee quod non est. enee. autem est romulus unde addidit assarac
sanguinis .. Nam hic epitheton. non sine causa est introductum quod est pro enee
Nam. assaracus. pater est capis .. Capis anchise. anchises. enee ..
Gemina stant uertice criste. In omnibus hic egit romulus ut cum fratre occi
so. regnare uideretur .. ne se. reum. fratricidii iudicaret. unde omnia
duplicia habuit quasi cum fratre communia .. At ii ad captanda auguria montem
palatinum romulus tenuit .. auentinum. remus qui primus. vi. uultures
dit. post. romulus. xii. et cum ille tempore .. ille numero. de condenda ur
be certarent. orta contentio. de urbis nomine in exercitu a
romuli. militibus. remus occisus est .. fabulosum hic est quod a fratre propter muros
dicitur interemptus aliter remus occisus fuit. et pater ipse uirtutis deus mars
romulus et significat .. supra accusatiuus est .. Inclyta. secundum est Nam. clyton
florum dicitur .. Imperium terris id est infinitus tendere terras .. Animos equabit
olympo .. magnanimitate equabit celo .. vii. que una sibi .. Bene
urbem romam dicit clusisse. montes et medium tenuit
Nam grandis est. Inde dubitatio et alii. dicunt .. breuis septe
colliculos. a romulo inclusos qui tamen aliis nominibus appellabantur .. alii
uolunt hos ipsos qui non sunt a romulo inclusos qui tamen aliis nominibus appellabantur. nomina mon
tium qui infra omnia diuisa sunt .. Inclusos id est. palatinum. quirinale.
auentinum. caelium. uiminale .. esquilinum. ianiculare
alii uolunt hos quidem fuisse .. aliis tamen nominibus appellatos .. quam mu
tata sint postea. item de omnibus rebus legimus factum .. plena uirum id est uirorum for
tium .. qualis berecinthia. mater. frigia Nam. berecinthos
castellum frigie est iuxta. sangarium. fluuium. ubi mater. deum colitur

p hoc comparatione ut aliud ostendit n romanor ducit et deos esse referen
dos. Turrita que ipsa est terra que orbem sustinet. Hunc feminas nec flere decet totum ipsi
ut huc dirige et huc specialem teneret. Hic cesar octavianus iulii premens ut iulius a magno
dimissus non iulo. Celi ubi tua subaxem. Nam in augustus patri cesari ludos funebres exhiberet
stella pdie apparuit que persuasione augusti cesaris esse plebs credidit. Hinc est ecce dionei
processit cesaris astrum. Sub axe et addiuinos honores. Neque hec est c. littera pduplici
n in monosillabis [illegible] hoc. Erat pros scilicet privilegium unum palrum germanus de
eadem metri ratione duplicem hunc simplicem nam si h esset eet in dissillabis pduabus debuer
fere nusquam inuenimus. Licet non sepe seruari in polisillabis inuenit. Iuli gens id est
sape que facere deus dicit non sola per adoptionem sed uere erat nam aut fuit sororis cesa
ris filius. An Octauianus dicit est a patre Octauio. P. Augustus
Caesar. Secula que rursus latio. Subsaturno dicit. Aurea scilicet fuisse in orbe
rar. Subaugusto tamen italia. Garamantas populi in libia et africa iuxta occeanum
et. Indos populi orientis extremos. Extra sidera tellus. Nulla terra est que non subiaceat
demis. Ubi addidit prorsus. Extra anni solisque uias id est extenderetur. xii signa in quibus
est circulus solis. Significat mauros ethiopia ubi est Atlas. Deus Lucanus ethiopum
solum que non pinxit tibi abulla. Aptum uicinum. Caspia regna id est fines [illegible]
ori in quibus sunt medi. Caspie. Qui dicit uero est nam stitonius dicit in uita cesar
responsa esse dicta per totum orbem. Nasci in uero imperatorem. Meotia tellus
id est [illegible] palus est meotis. Turbant id est turbant. In septem geminata
id est [illegible]. Per palus est meotis. Turbant id est [illegible] [illegible] [illegible]
septem fluuiis. Exeunt tripipide. P. de pipide. [illegible] germanie mons arca
dia dictus a loco. Si [illegible] dilatauerit. [illegible] tremiscentem arcu. P. [illegible] palude
de ubi dicit ferocissimus fuit. [illegible] fuisse [illegible] et adusta
ipse posuit [illegible] [illegible] loquitur. [illegible] quia colit un
ere deuotus. Mons est in [illegible] deus loquitur. [illegible] fronda sua. Esse
uires dicit est. Et dubitans. P. dubitas. [illegible] factos extende
rens et si tanta preparata [illegible] dubitas [illegible] reuocet. [illegible]
id est gloria que est aliquis timor [illegible] italie reuocet. [illegible]
illet redit ad romanos reges qui. vii. fuerunt. Romulus. Numa. pa
pilius. Turnus. hostilius. mancus. marcus. Tarquinius. pres
Seruius. Tullus. Tarquinius superbus. mira [illegible] fantasia
ut qui ostendat se non agnoscere eum qui dicente romanum fuerat
Romulo mortuo cum annos regnasset [illegible] taedioru[m]
Roma et est rex. [illegible] in urbe nullus idoneus esset inuentus. Optat est bona
populi fama. Qui erat apud curtis ciuitatem sabinorum. Rogatus itaque p
legatos accepit imperio qui ferocia populum bellis ad sacra [illegible]
uit. Et Numa dictus est apo twn nomwn. Hic est
meanus fuit a prima aetate ad quod alludens dicit. Incanaque menta. Ite
sacerdotium. Ramis insignis oliue. Otia qui rupit. Deli dicit h
p. fero. Et romulo qui numa est miles. Residis. Otiosos [illegible]
redemens. Desueta a consuetudine triumphandi. [illegible] scientia
Arcus. amans. Hic. hortia fecit. Anciis dictus apo tor
ankanoc. id est a cubito. Quem [illegible] habebat. Aucus. Fauo
ribus. Unum [illegible]. [illegible] tarquinios. Unus de tarquiniis
fuit superbus. Uis uidere [illegible] ultoris fasces receptos bruti

F Historia haec est. [illegible] tarquinius [illegible] dicens [illegible] hunc causam mandauit aliquem
patellam [illegible] oppidi omnes principes [illegible] preterea ille tradidit multitudinem [illegible]
[illegible] de ambulanti [illegible] uirga [illegible] ille responsionem capita decussit pa
[illegible] ut patellas [illegible] fieri uellet agnosceret. Hic filius uiolauit nobilissimam matronam
Lucretiam que illa dolens se occidit. Tunc auunculus Brutus [illegible] corpore gladio [illegible]
[illegible] omnibus placuit ne reciperet rex [illegible]
[illegible] facto Tarquinius [illegible] ad Porsennam regem [illegible] bellum [illegible]
[illegible] duo creati sunt consules Brutus et Tricipitinus pater Lucretie [illegible] dicebatur
[illegible] solum urbe depulsus et huius loco subrogatus est Ualerius Publicola qui mortuo [illegible]
[illegible] Brutum solum [illegible] qui annum solus imple
uit. [illegible] Bruti filii [illegible] erant filiis Tarquinii [illegible] nocte intro
[illegible] a seruo Uindicio et a patre interempti. Ideoque [illegible]
publice [illegible] Lucretius pudoris. Seuasque [illegible] fuerat [illegible] liber. Pulchra [illegible]
[illegible] arte loqui consideratione [illegible]. Factum laudat [illegible] pulchra [illegible]
tate. [illegible]. Decios. Respice hi duo fuerunt quod [illegible] dicit
pater et filius. hos alterum de bello Gallico alterum Samnitico [illegible]
[illegible] bellum uellent [illegible]. Drusos. hi duo fu
[illegible] hos [illegible] aliter filius iulie sororis Augusti
Seuumque Torquatum. hic Gallum quendam singulari certamine [illegible] torquem
sibi imposuit. unde nomen accepit Torquatus. hic ad urbem [illegible] filio [illegible]
[illegible] Ille nacta occasione [illegible]. Reuersus
[illegible] pater laudauit fortunam [illegible] romanam [illegible] filium [illegible] ne
[illegible] accidenda [illegible] animaduertit in filium
[illegible] Brenno duce Galli [illegible] flumen [illegible] legionibus [illegible]
urbem [illegible] capitolio [illegible] pecuniam acceperunt. Tunc Camillus ab
sens dictator [illegible] factus cum diu esset in exilio [illegible]
[illegible] Gallos abeuntes secutus est [illegible] aurum omne recepit
et signa [illegible] illic appendisset ciuitati [illegible] Pisaurum [illegible]
pensarium. [illegible] exilium [illegible] rogatus reuersus est. Ful
gere ab eo [illegible] fulgo [illegible] Sallustius [illegible]
humilitate tenuerunt [illegible] nobilitate [illegible] in bella uenerunt. Aggeribus
alpinis [illegible] munitionibus alpium. [illegible] muros [illegible]
Socer [illegible] Pompeius habuit Iuliam filiam Cesaris que in partu periit
[illegible] isti facile in bella uenerunt. Arce Moenici de liguria
ubi est portus Moenici. Hercules dictus est Moenechus [illegible] pul
sis omnibus ille solus habitauit [illegible] templo. nunquam aliquos deos
simul colit [illegible] Iouis Minerue Ueneris Cupidinis. Ad
[illegible] oriente auxilium [illegible]. Adsuescite bella
[illegible] dictum [illegible] consuetudinem fecit plus. Bellorum ciuilium
F Octauius [illegible] Cesare [illegible] Pompeium in Thessalia. Contra
[illegible] filium Magnum in Hispania [illegible] Iubam et Catonem in Af
rica. mortuo Cesare ab Augusto [illegible] Cassium et Brutum in Thes
salia. Lucium Antonium et Cleopatram in Epiro. Antonium

legati.. Tuq; prior tu parce cer tam dt que clementem circa populu romanu. legimus cui uultu
i chor[...] commendatu.. Ille. triu. facta.. numu significat.. ipsumq; deacidem.
Necesse e ut ille sub audiamus. pirrhu q acidem dt. curius 7 fabricius uicit
ferente tarentinis auxiliu. Hic p ea fugit i italia 7 illic occisus i templo e.. argis
 7 moechenas. alii uicere.. Uel duos q hic distinguendu uisit troie n duos
troia habuit duos e q de troia fuere id duos troianos.. Magne. cato
censorius dt. q scripsit historias multas et bella confecit. Na uicenis p̄same
augusto se que pacem 7 dimicauit 7 antiquationes scripsit laudare n
potat. Sup h mineruae.. Templa. temerata p stupr cassandre dt.. Te
Cosse. Coss tribunus militaris fuit.. hic larte tolumniu a loco
dictu. occidit. & spolia opima reuocauit.. e h nomen. hic. larr. h
lastis.. dr gemini. g eos reditiores constat fuisse nobilitate gene
Nagi p cornelii nepotes scipionis. africani fuere. e scipi
ones dt. p gemini.. duo h fuere. maior africanus.. et emilianus
minor.. q obsidione kartaginis ab italia reuocauit hannibalem
Scipiadas hi gemini fr̄s fuere q c fortissime dimicarent i hi
spania ap kartagine noua. q spartaria dr i isidorus it e post
Clade libiae scipionis.. Fabricium paupertate gloriosu. hic e q re
spondit. legatis samnitu aurum sibi offerentib. romanos n aurum
h̄re uelle s aur h̄ntib imperare.. Serrane serentem.. Atilius
q ad senator fuit. q c suu agr colerett. euocatus pp uirtutem
meruit dictaturam.. Serranus h a serendo dictus e.. q fessu ra
pitis fabii. Cur me. o. fabii. fessu. ad. ueram c hīcs narratio
ne. de certe. tristem. scilicet pp eos mortem. Na. ccc vi. fuere
7 de una. familia q c iurati c seruis 7 clientib suis se. ue
hientes dimicarent i indus. ap. cremera. fluuium i
tempus fe. Unus tm sup fuit.. Maximus fabius q pp tene
ra adhuc puerita i ciuitate remansit.. hic p ea c hann
balis impetu ferre n posset. mora. eu. elusit 7 ad capiā
texit. Ubi delicus ə uirt oportuit obtorpuit. ille e de
q dr enni q nb cunctando. restituit re. scienf uirg
dn p. exemplo hc usu posuit.. Excudent alii cudente effici
ent. & e rhethoricus locus.. Spirantia. animata. ora
tur. Imitabit e re capillos.. Uiuos uultus h e q spirantia
& p. des. corinthios idicat.. e marmor. pa
rios.. p actione. causas athinenses.. p astrono
mia. aegyptios & caldeos.. pacis more. leges
pacis.. Spolis marcelli opimis.. hic gallos 7 pohenos eqs
tri certamine supauit.. Uiridomaru eta gallos ducem

manu pa(r)i fremit. et opima retulit spolia: que dux detraxerat duci. s(cilicet) Cossus,
Larti Tolumnio. Fremunt omnes uirtutes eius et sentire. Rem
romanam statum rei publice. Turbante tumultu. s(cilicet) tumultu qui in Italia
est. Gerit. Sistet confirmabit corroborabit. Spolia suspendet patri id est Ioui
Capta quirino. Aliud quirinus ceperat id est romulus de acrone rege cenenen
sium et ea Ioui suspenderat. Possumus et quod est melius secundum legem nume hunc locum acci
pere qui cepit prima opima spolia Ioui feretrio debere suspendi quod iam romulus
fecit. Secunda marti quod Cossus fecit. Tertia quirino quod fecit marcellus.
Quirinus autem est mars qui preest paci et intra ciuitatem colitur. Nam belli mars extra
ciuitatem templa habuit. Tertia suspendet patri id est quirino. Iam ire deinde loco tetra
comendatorius nume dicitur in memoriis. Egregium forma iuuenem et fulgentibus
armis. Arma secundum consuetudinem. Pulchritudo etas. arma. Significat mar
cellum filium octauie. sororis augusti. quem sibi augustus adop
tauit. Hic sextodecimo anno. Incidit in ualitudinem et periit. Octa
uodecimo. Inbrundano cum edilitate gereret. Hic mortem uehementer
uitare doluit. Nam affabilis et augusti filius. Ad funebris huius honorem
augustus lectos ire iussit. Hoc et allatus et in campo martio
sepultus cum ingenti pompa. Aput maiores gloriosum hoc fuerat et
dabat pro qualitate fortune. Nam silla sex milia habuit
... in augusti adolatione quasi epitaphion. Genus dicendi
Sicut hic liber antea pronuntiatione augusto et octauie esset reci
tatum. Ut fletu nimio imparem plenitudinem non uersus fine esset diuisisse
quod per hoc dicere commendationem est id est marsis nam regionem sue argentu
... secundum frons legatur. Omnis quoque mortis fuit. ... alibi. Incipe
parue puer risu cognoscere matrem. Uis qui sic constituere
marcellum cui similis est. Qui fortis pro edilitate. Instar non recipit prepositio
nem. Instar similitudo est. Non quod non recipit prepositionem. Ad ingentem uidi
cinis quod pro bus declarat. Ostendunt patres illucescebit mox sibi. Uisa potens cum
indignatione dicit in uiduitatis et glorie romane in uisis muneribus nam felicitas urbi
esset. Munera papa ppitia ut paganus dicabo. Mauortis campus in quo sepultus
funera post secul... intrinsecus tollet. Duos excepit generis antiquitate et
rhethorice ipse laudat in puero que facta non inuenit. Est hic sic in dialogo
phanni. O causa difficilis laudare puer. Non res laudanda sed spes.
Nec romula quando pro romule adque sacrificat. Errat. Quando hic et pueri
in flucti est. Foderet. Nec rom speciem praesentem. Equi armos per equo po
suit. Non posset armis calcaribus fodi. Fata aspera rumpas. Potrei ali
qua ratione fata disrumpi. Experti docet. Tu marcellus eris. Talis
qualis est marcellus. Purpureos per sanguinis similitudine quod uat anima est
anime reddere. Nepotis id potius non tamen re uera nepos fuit. Manuit
non ... epicureos. Aeris campis. Illusione fecit. Locutus hic est secundum eos
qui putant elysium lunarem esse circulum. Incenditque animum supra
... et dubitamus adhuc uirtute. Excindebit in de ...

c̄pendiu narrationis pluritate. sic · eni ppt longu dcm ē respondebat ... cernere
qd ē ꝑspicere.. sunt geminę somni portę ꝑ somnos. ē in h̄ loco homeri secutus
tm differt q ille utraq; porta somnia exire dt.. hic umbras uera ꝑ quas
somnia indicat uera. & poetice autē ē sensus.. uult h̄ intellegi falsa ēē omā q
dr phisologia ꝗ si h̄t. p porta cornea oculi significant qui 7 cornei st̄ colo
ris 7 duriores ceteris membris. Na frigz n̄ sentiunt.. p eburnea ū porta os
significat a dentibz 7 scimus q̄ q̄ loquimur falsa ēē posse. ea ū q̄ uidemus sn̄ du
bio uera st̄. ideo eneas p eburnea emittit portam.. est alt sensus omnu
ē cornu. nouissimus pinx 7 q sempitern de somnus dm. ea que sup fortuna 7
n̄ uicina st̄ cornu. de cornua uera fingit.. porta ū ea q̄ sup fortunam
st̄ 7 h̄nt solu ornatu uana q̄ lactantia dm falsa ēē un eburnea q̄ ornatior porta fingit.. falsa in somnia id somnia.. secat tenet . illi 7 secta
dmr ab eo ꝑpositu teneat.. ad caiete q̄ ꝓna potte plesir. Na cai
eta n̄ du dicebat.. Explicit · vi · lib · Incip · vii · lib eneidos
Tu 7 principio diximus. in duas partes hoc opus diuisum ē. Na · pmi
uę · ad imagine · odissę dicti st̄ · ꝗ erronas 7 allocutionu.
uarietate ornati ēē grauiores.. hii · st̄ ad imagine · iliadis
dicti st̄ · qui negotiis ualidiores st̄ · Nam 7 ipse h̄ dt · maius
opus moueo · ꝗ st̄ · uera · ꝗ eu opus ē · ubi · tm bella tra
ctant.. Tu q̄q; ꝑ misenu · palinurus ē nris italicis ut n̄ eade arbo
ribz pendet uindemia nris.. aeneia nutrix.. hanc alii enee · alii
creuse · alii ascanii · nutrice uolunt.. lectu tn̄ ē in philologus
in h̄ loco classe iteruma ēē troiana lit caieta · dicta ē apo
tor kesin.. seruat tenet possidet.. hesperia in magna ad hispanię discretione.. si q̄d ē ea · gloria · ꝑ epicureos.. b h̄ ē ē sunt
in ęq, abiseris redd ... defendere ut media osten
dere.. tendit ut uelis q pnt uela extensa fuerint. ita ēē cursus
extendit ... ut implere uit uelis.. aspirant aurę in
nocte q tempor motione uentus minus ... in nocte h̄ circa
noctē ꝗ q̄ ... accusatiuus ... ista ppositio.. luna
negat.. litotes · na dt largę ꝑstat . ut munera nec
sperno h̄ ē libenter accipio.. tremulo sub lumine . hac mobilitas aque
fac uideri.. circeę raduntur litora terrę.. mons iste an hac insu
la fuit.. paludes ... ꝗ ... de al
banis montibz fluens 7 dicebat. ethimologia · ab horrore cir fun
tiu. q hos mutabant in feras.. in hoc summo · oppidu fuit q 7 cir
ceiu · dictu ē 7 circeii. ut ... dt.. diues n̄ addidit circ
... ut diues opu uariat.. inaccessos id inaccessibiles Na
... n . ad quos nullz accessit ꝑ adds nullz debeat ac
cedere ut ... laudati hospiti p in laudabiles na a rogate lau
datz ē.. resonat cantu · resonare fac. superbis · nobilibz · ꝑ an
tiqua oppidi · magnitudine.. odorata · p · odorifera 7 h̄ ideo q
usus olei ... maiores n̄ fuit · p cipue in italia.. argute pecti
ne · stridulo sonanti.. percurrens tel · a manu pcurrens dut

et a maioribus scriptis tractabant ut hodie lectionis videmus est et homeri qui dicitur ICTO
HN . TYXONENH .. siue [illegible] ENARAAYN . siue [illegible]
sera subnocte [illegible] Alcuinus de rhetorica cassiodori

Consultus Chirii Fortunatiani . Artis rhetoricae
per erotesin et apokrisin . id est per interrogationem et responsionem
more augustini et donati grammatici . Ut per . VII . cir
cumstantias artis rhetoricae . Arte rhetorica . Rheto
res . continua locutione per singulas regulas nos docent

Quid est rhetorica . M . Bene dicendi scientia . D . Quis orator . M . Vir bonus dicendi peritus . D . Quod est oratoris officium . M . Bene dicere in civilibus quaestionibus . D . Quo fine . M . Persuadere quantum rerum et personarum condicio patiatur in civilibus quaestionibus . D . Quae sunt civiles quaestiones . M . Quae in communem animi conceptionem possunt cadere id est quas unusquisque potest intellegere . ut cum quaeritur de aequo et bono . D . Genera civilium quaestionum quot sunt . M . Tria . D . Quae . M . Demonstrativum . deliberativum . iudiciale . Haec ab aliis dicuntur genera dicendi . D . Quod est demonstrativum genus . M . Cum aliquid demonstramus in quo est laus et vituperatio quod Graeci EPIDIKTIKON .

[illegible] docentur [illegible] non [illegible] faciat propter callem

[illegible] vocant . D . Quod est deliberativum . M . In quo est suasio et dissuasio quod Graeci SYMBOYLEYTIKON vocant . D . Quod est iudiciale . M . In quo est accusatio et defensio . quod Graeci DIKANIKON vocant . D . Partes officii oratoris quot sunt . M . Quinque . Inventio . dispositio . elocutio . memoria . pronuntiatio . quae dicuntur ERGA TOY RHTOROS . id est opera oratoris . D . Proposita controversia quid primo considerat . M . Ex intentione et depulsione id est propositione et depellente . id est quae Graeci dicunt KATAPHASIN et APOPHASIN id est intentionem et depulsionem

Catafasis id est confirmatio. n. gr. Actio
id est causatiuo. Actio est cum ira
legis ... per iudicium deuocat
Apophasis id est infirmatio. n. gr.
Synechomena. a. quod est Syne
chon. n. quo continentur omnis
defensio. a. Ex actio et sine
... nascitur. Crinomenon. id est
iudiciale. id est de quo iudicandum est
a. que materie principalis ...
n. que a depulsione non habet. a que
impudentie ... intentionem
que asystata dicitur. n.
Asystata quatuor modis
secundum hermagoram fiunt cum est a
Ellipusa. quod est catelli. per a
catamorion a [illegible]
aut isazusa. aut mono
meres. aut aporos. n.
Ellipusa est cum aliquid deest ...
constantiam quod faciat questionem
ut si aliquis abdicat nec ab
dicationis ulla sit causa. n
Isazusa est cum eadem utraque
parte dicunt et ut ... partis
alterius ut duo adolescentes
uicini speciosas uxores habebant
nocte inuicem se inuenerunt. accusant
se adulterii. ... pars dicere
potest. eadem falsa dicta est. n.
Isazusa et katalsotheta a
proisonta dicitur. Mono
meres id est cum ex una parte
id est prima tantum constat. nec quicquam
ex ... afferri potest. ut sunt loci
communes. ut leno accusatur quod cau
sas mortis ... hic ut leno

nis nulla defensio est.
Monomeres ad aliud dicitur et
epanepeis a kata etero
merian. que est aporos
cum iudex non inuenit quam sententiam
dicat. Tres simul ...
bant. duo soli reus sunt accusant
se inuicem caedis. Hic iudex
non inuenit quod sequatur. cum utique ab
alio dicat occisum et ut ab utroque
possit afferri. deficit ... circu
stantia. He solent asystat
species. Sunt et alie quas ap
uariis artium scriptores inue
nimus. que sunt antistrephusa
achromos. acrinatos
aprhanos. apraepes
anescriptor. parisito
pidan. alogor. a. Que
antistrephusa cum actio
ne sua utuntur litigantes
et neutri ... sua pro re sententia
... aduersarii sui. Da exemplum.
Repetebat ab amico suo
pecuniam cum usuris quam credidit
ille offerebat sine usuris tamquam
depositam ... Ibi
moras iudicii lex relata est de
nouis tabulis. Repetit ille pe
cuniam tamquam depositam. retinet
ille quam credidit. que est achro
mos cum color ... non inuenit
ut ... milites belli tempore
pollicem sibi amputauerunt. ...
lege rei publice ... differt
Monomeres ab achromo
quod monomeres in omnibus deficit
achromos in solo colore

ipsum tempus quo mortui inveniuntur. M.
Ex comparativo legis. M. Compara
tivum legis. quod sit inventus iuxta
cadaver hominis occisi. sit reus
caedis. quod est praeteriti temporis et ideo ut
sit est coniunctum. de hoc. simplex est
ductus. D. Subtilis ductus quo
fugiet. M. Amicos non habet. abdi
catur. Comparativum legis est quod amicos
non habet quod est praesentis temporis et ideo
non est ut sit coniunctum. de pluribus est simplex
et subtilis. quoniam aliud est in the
mate. Aliud in argumentis volunta
te. Nam quod est vehementer abdicat
filium non ultra abdicat. sub titulo
abdicationis suadet ut amicos ha
beat. Figuratus ductus est. ut
adulteros liceat occidere. filius
adulterum in rogatu a patre
cui pepercerit non debet abdicari.
Mixtus id est figuratus et ob
liquus. Figura est in obliquum
et figuratum ductum. quoniam figura
ta est. Cum pudor impedit pa
lam dicere. Obliquus cum periculum pro
hibet aperte agere. Sicut quod figura
tur. In coniectura est. Ob
liquus in qualitate. Quid
modus et Scopos. M.
Modus est ductus pars ra
tionis. Scopos vero est id
quod omnis efficit ductus. D.
Consilium a ducto quid differt
Consilium voluntatis est
ductus vero ipsius orationis
et quod ductus ex consilio fit
non consilium ex ductu. D.
Nempe ductu quod primo consi
deravimus. M. Genera

controversiae. D. quot sunt. M. VIII.
D. quae. M. Simplex rationale
Simplex legale. Legale
Coniunctum rationale. Coniunctum
Comparativum rationale
Comparativum legale. Mixtum
Simplex rationale est cum res una
factum simpliciter tractat. Ante omnes
Aliud quoque genus publicum et commu
ne. quot sunt ista. M. V. Aethicon
pathiticon. apodicticon
diporeticon. mixtum
Ipsa rursum genera
controversiae. ad imaginem
statuum pertinent. Ista h
id est ad formam elocutionis.
Necesse est ut scholasticae suasio
nes rursum species aliquid in
se habeant. Aethicum genus
est in quo moralitas quaedam est. id est
ubi mores hominum consideranti
ut sunt Comediae. ut meretrix
fortibus amatoribus aliud oren
lata est. alii pro ipsum poculum de
dit. alium coniugavit contendunt
quem magis diligat
Patheticum genus est in quo
motus est animi. et vis quae
dam et impetus mentis ut sunt
tragoediae. ut Tres filios le
te in damnator in conspectu ma
tris. pater occidit. mater eodem
gladio se interemit. Reus est quod
sedavit mortis principium.
Apodicticum in quo pugna et
quaestionum est ut pater
praeficientis. Reliquit apud amicum

145.

centum frumenti mensuram ille . fame
civitatis duplo pretio frumentum cen-
tum mensuram vendidit. reus est avaricie
contendit de lucro.. Diaporeticum
IIII In quo addubitatio est . neque certi aliquid
est . ut cum duo fratres dissidentes armis
contenderent . pater recepit a vulneratis
incertum a quo . queritur filii a quo sit
vulneratus non dicente . declarant demetis
A Quod est mixtum . i. quod non ex uno genere
compositum est . ut hic ipsum est materia patris
vulnerati . unde est patheticum in sermone
et addubitatione diaporeticum in addubitatione
ne pateris hoc genus materie promodum ac-
II tionis et generis elocutionis et pronuntia-
tionis et rebus tribuimus . Nam si personae trista
moralis sit erit ethicon si
indigna et atrox patheticon
si argumentis approbanda apodik-
ticon . si non prestituenda . sed summa du-
bitatione tenenda diaporeti-
A con .. Receptis generibus
controversiarum ad . deinde que
ramus . i. Statum . A.
dif Status est modus quo constat
M controversia ex intentione et de-
pulsione invenitur . sed a quibusdam sta-
tus constitutio videtur.
II Statuum genera . duo sunt
rationale et legale
dif rationale est quod rationalis ratio
aliqua tractatur in questione
dif Legalis est quod legis et iuris continet
disceptationem .. Rationales sunt
secundum hermagoram . sunt . IIII II
coniectura . finis
III IIII
qualitas . translatio
dif Coniecturalis status est
cum id quod ab alio obicitur
ab adversario negatur

Coniectura sex modis fit
I A cum de facto constat et de per-
sona non constat . Aut cum de persona constat
II et de facto non constat . Aut cum de pote-
III state voluntatis non constat . Aut cum de sola
IIII voluntate fit questio . Aut cum de
V re ipsa queritur . Aut cum est antikate-
VI goria . Cum de facto constat
et de persona non constat . quemadmo-
dum fit . Ut cum abdicato filio qui
militabat invenitur pater occisus telo filii
sui occisus . reus est filius parricidii
Hic et de facto constat . scilicet occisum
esse patrem sed de persona non constat . queritur
enim an a filio sit occisus . Cum de per-
sona constat et de facto non constat
quemadmodum fit . Luxoriosum filium
abdicavit pater . Abdicatus medi-
cine studuit . Pater decumbenti pa-
tri dedit poculum . pater dixit sanatus
sum . Pater in media potione dixit se
venenum accepisse .. Filius rependit
in poculum decessit . Hoc pater reus est
filius parricidii . Hic et de persona
cor constat quoniam filius poculum dedit sed de fa-
sex cto non constat . Quale et dederit utrum
venenum an . sanitatem incertum est .
Cum de voluntate non constat quemadmodum fit
ut luxuriosus pater non comparuit . reus est
filius parricidii hic et non constat occi-
sum esse patrem et non constat incertum est an
a filio sit trucidatus . Cum de volun-
tate queritur quemadmodum fit ut luxuriosus
adolescens nocte a meretrice do-
mo . expulsus . certum an foret me-
retricis abiecit . domus . arsit arsit cum
ea . damnum . illatum . hic et de persona constat
et de facto . Sed tamen mens . queritur . quid
fecerit voluntate . Cum de re
ipsa queritur quemadmodum fit . quando
peri . THC . orcidc . id est de
substantia questio est non de facto

cor Dicendi locus uacat ubi uertitur cessat
aliquo id est cum quaeritur. an aliquid fuit illud de
quo quaestio est. an non. an aliud sit factum
Anticategoria est mutua accu-
satio id est cum aliqui se inuicem
accusant. ut uir fortis habebat no-
uercam habebat et captiuam in matrimonio
ambiguus sensus obiit. accusant se inuicem
nouerca et captiua. Finitiuus
status est cum id quod obicitur non ne-
gamus.. Definitio quinque modis
fit. aut cum simplex est quae anas-
cefalaetica dicitur. aut cum duplex
actio sit comparatiua quae anagoris-
tica dicitur.. aut cum duplex quaestio
sit coniuncta.. aut cum ex partibus de-
finimus aut cum est antithetica.
Definitio simplex est cum unam rem sim-
pliciter definimus ut naufragia ad
publicanos pertinent. hic quaeritur simpliciter quid
sit sepulchrum uiolare publicam ad leges
Duplex actio et comparatiua cum duas res
diuersas diffiniunt legislatores. ut sacri-
legus capite plectatur. fur quad-
ruplum soluat.. Definitio ex partibus
cum unam rem multis partibus definimus
Definitio antithetica quando ita de-
finimus, ut non tantum contrarium negemus uer-
um etiam commodum aliquid afferimus..
Qualitas in duas diuiditur species
in iuridicialem et negotialem.
Non in demonstratiuam et in deliberatiuam quia de-
liberatio et demonstratio genera sunt dicen-
di. quae statibus dominantur. et ideo
non possunt qualitatibus seruire quae un[illegible]
est ex ceteris statibus. De di-
caelogia..
Dikaelogia id est iuridi-
cialis. facti statum. n.. N..
a.. quaere.. n. [illegible] uim quam accipit
a qualitate non ab re retinet
sed aliis tradit.. n.. Absoluta qua-
litas. Statum facit. quae uim. quam acci-
pit a iuridiciali ab re retinet
Absoluta qualitas. duobus principa-
libus modis constat id est. facti quali-
tate. et iuris ratiocinatione
Facti qualitas est cum ostendimus factum
id quod arguimur criminosum non esse et ideo
[illegible] iure esse concessum. ut est damnato
[illegible] milone cic. declamauit uibero
[illegible] bonis ciuibus [illegible] esse non posse
Reus est lese rei publicae..
Iuris ratiocinatio. iiii. modis fit
lege more secta. arte
Lege tunc fit absoluta qualitas
More. quemadmodum fuit mos apud scy-
thas. ut sexagenarios per pontem
mitterent. in scythia. athenis sexa-
genarium patrem per pontem deiecit
Reus est parricidii. hic refert [illegible]
[illegible] more fecisse. [illegible]
Secta quemadmodum philosophus dixit
in contione de bono mortis. et multi
qui eum audierunt. laqueo uitam fine-
runt. Omnium eorum accusant philoso-
phum damni illati. hic refert se secta
sua fecisse ut hoc disputaret
Arte quemadmodum pictor naufragium
pinxit et publice proposuit. Nemo n[illegible]
[illegible] reus est lese rei publicae. [illegible]
hic sua arte necesse est ut defen-
dat. De assumptiua quali-
tate id est antithesi.
Assumptiua qualitas non facit sta-
tum. quae uim quam accipit a iuri-
dicali non ab re retinet sed aliis tra-
dit. a. quibus.. n.. Relationi
Remotioni. Compensationi. ueniae
Relatiuus status fit cum reus
culpam refert in eum propter quem
arguitur. ut miles in acie ex-
clamauit.. uincimur.. Occisus est ab
imperatore. reus est caedis. imperator
[illegible] militem [illegible]

7 ideo occidi debuisse qui secla-
A mauerit .. d .. Remotiuus q' admo-
m du fit .. n. m bdis . fit duob; . Cu
aut ipsum . remoueam; . d In . rem
IN persona . ut . legati . lit . xxx dies
nauigat . legatis n . accepto . A proprio
suo uiatico . n nauigauit . Et . trigesimu
diem . Reus e male gesse legationis
Hic ttremouit . id est tore . e . a quo . uia
III d tica n accepit .. d .. IN re que admo
m du . m .. Misi e . ad expugnandu
hostiu ciuitate . Nutem illa luge
Laborare . redijt . et . exercitu
Reus e . lese rei publice . d .. IN
Lege posui; remouere . n . pos
sum; . qui ideo . accepim; q e cu tre
IIII remouem; .. Compensatiuus
duob; modis fit . Cu a delicto me
rito . Comparam; . aut cu maiori
i comodo ppetrato ee contendimus
I Delicto . ut milites . bacie admi
nos . fugiebant . Imperator . mu
nos dirut .. Reus e . reipublice le
II se . Maiori i comodo q' admodu
ppetrata ee contendim; .. Tyrannidis
tempore . pecoru . plur . par . iudico
comendauit . Uocauit tyrannu ad
se patre Eius . tyrannis depre
ubi eet filius .. Satelliter misit ad
amicu .. Amici puer . occidit . Tyranni
recognita . re . petiuit . dm
cu mle pueri . celis accepta .. dd e
pat . h . hic . e de puer . maiore pu
domi Iniuria . libtati . DE SI
GNOMICA h e ueniale
Uenia omis . q iure . dicit
purgatiua . dicit . deprecatiua
A . PURGATIUA qt modis fit

d .. M .. Quatuor .. Errore .. casu .
IIII .. Necessitate . oblivione .. m ..
con Errore q' admodu fit . ut Ex
5 lex . lit finis . de phebeatu liceat
accidere .. Deduob; geminis
fratrib; . alter . exulabat . fra
tre . eius quida tang exule occi
dit .. Reus e cedis .. Hic tt se de
errore . fecisse .. Casu . que admo
du fit . Du uenator . harta iferat
misit IN homine . cecidit . eo . uulne
re perit Reus e cedis . hic tt se
de n uolutate . fecisse s casu
V Necessitate q' admodu fit ora
tor .. Oratori . cuiq ab hostib;
laude eor tempore iubentib; his
7 publice recitauit .. Tractatu dem
Ry e ad prior . reum; lese rei pu
blice accusat . hic tt se de n uo
luntate s necessitate fecisse
VI Oblivione . q' admodu fit . Sa
cerdos . omnib; kl . is . sacri
n fecit . Petit . ad poena .. Hic tt
aliter defendi . n pot e n memoria
sibi allegauerit . Excidisse ..
Deprecatiua . uenia q admodu fit
m .. cu la . nulla pot e defensio
dru s cu cui liceat ignoscere omi
deprecamur q m negare n possum;
nos uoluntate . id . pp . q arguimur
d Negocialis status qt modis
m fit . m . duob; principalib; duobus
F In tempore . Extra tempus
d In tempore . q admodu . fit
m . Cu lege feret . aliqua roga
d tio .. d .. ID . qt modis fit
M . Trib; .. simplici .. Coniuncto

i coparatiuo .. simplex. ut una
ii lex fert.. Coniunctū ē quē ad
modū fit. cū due leges t plures
iii ferunt.. Coparatiuus ī tempto
d quē admodū fit. M.. Cū talle
ges ferunt ut e coparatione
cōp qrendū sit. q potius pbanda
sī sunt. sententia sū canon. ut in
canonib; diuss diursas senten
tias appbamus .. d.. Ext
d scriptū. qt modis [illegible]
i quattuor. Inflectione qualitatis
i particula. iuris & cause red
iii quantitate numeri cū
iiii [illegible] mortis uoluntarie
[illegible] Inflectione qualitatū [illegible]
d. [illegible] dnr. Epiborlin. poiothtwn
cōp Inflectio qualitatū ē cū qualitas
dif qualitati si narett. Inflectio qualitati
m tatū. modis fit. [illegible] Lege. [illegible]
v ne. testamto. pacto. edicto t pcomo
f suenarett qualitas qualitati,
qm q antea rapta erat. hodie
i iit nupta ē.. Rogatione. ut c ret
dit qd mortua [illegible]
ii Testamto.. ut qm iussa ē testoris
filio nube [illegible]
iiii desit.. Pactus ē datū e ī matrimo
niū filia medico. si ea adiuuaret
[illegible]
ab alio [illegible]
tas nuptias [illegible] medicus ex
pacto nuptias [illegible]
m [illegible]
[illegible] pacti ē nuptias ea. ia nupta
ē.. Edicto t pconio. [illegible]
u uis fuerat libello pposito t ppco
nem [illegible]
mor mille [illegible]
[illegible]

tate assero [illegible]
mille denarios [illegible]
sit Siniaret [illegible] qualitati, qm ille [illegible]
pmiss [illegible] mille denarii [illegible]
fuerat [illegible].. Particula
iuris. dr. cū aliqua porticulatio ē
q fit trib; modis
i Cū pecuniaria ē.. Cū iuris potū fit
ii cū de modo. poene agitur
iii cū fit tituli [illegible] qui
iiii KATA. TO. ПLICTON. ne
[illegible] ostendunt Cū
duob; [illegible] appellant desiit
supplicio. Cū abdicatio ē
i Cū pmii petitio ē. Quanti
ii tas [illegible]
iii [illegible] scripti [illegible] in ulla
iiii coparatione [illegible] quartū
[illegible] statur
sed cū cause [illegible] uolun
tas ut Eunuchus. [illegible]
Reddit causas uoluntate [illegible]
f Coparatiua species [illegible]
quatuor modis fit. Cū [illegible]
iiii Cū [illegible] coparatio. Cū
quantitatū. Cum
quas quantitati
[illegible] cū deidoneo accusa
tore q [illegible] quantitatū
coparatio cū ā res copa
rant ā nū. ut ī iudicio.
septē iudices redeant [illegible]
[illegible] qua plures [illegible]
sunt.. Legales status
iiii sunt. iiii. Scriptū uolun
tas. leges [illegible]
[illegible] collectio. Accidit
adhoc tflatio. Deme
i talmsi id de tflatio
ne.. Translatio. iiii. modis
fit. a [illegible]

a. tempore. a. loco. a. persona accusa
tionis quemadmodum perscribimus a..
..a.. A persona. duobus. modis fit
n.. rei et accusatoris. ut quemadmo
dum perscribimus. cum ad iuramento presta agere
concedimus. Adiuramentum IIII. modis primo
cor diabolus. eo. lex ut certo contendens
adiuramento tuo.. tertio. reum comitten
te quem quidem.. quarto.. altercatore
a. loco. quemadmodum perscribimus. Cum
adiuramentum domus alibi agere portare
non ibi. ubi contendentes causa utrum dica
mus.. Non. rome sed in prouincia cum age
re debet non apud pretorem sed apostole.
II a. modo.. modum. accipimus id. I
quia pre.. Non translatione
dfr quia enim.. quia prescriptio excludit
actionem.. Translatio differt
Translatio. ut supra duobus modis fit
Uel. qualitate et quantitate
.. utrum dicamus [illegible] adiuramentum tot [illegible]
de. tot. rebus et inde et [illegible]
a. alibi.. a.. Prescriptioni. quia
modis occurrimus.. M.. quattuor
IIII ANTHITAPARPAФH. Infitia
tione. definitione. iurisra
tiocinatione.. Scripta et uolun
tatis. status.. duobus modis
II fit. Cum a prima pars scripto dub
ad nitens fa uoluntate. aut cum
tiaos utraque pars omisso scripto
sola uoluntate contendit..

DE ANTINOMIE: id est

de legibus contrariis. Leges
contrarie duobus modis fi
unt. aut cum due leges contra
ria tractantur. ex singulis partibus
aut cum una. lex duplex. Ac

sius ubi singulas partes adiurami
uindicant. quemadmodum fit cum una
lex simplex est non diuersis fit agentem
uoluntates.. Amphibologia
id est ambiguitas. quinque modis fit
II Per discretum. sive indiscretum
III modo. obscuro.. Per omonomiam
IIII Per distinctionem. V. per abun
dantiam. per deficientiam.. Per discretum
agat et indiscretum. ut. me fratris uncer
hunc ancillas. questio est quod debeant
publicari id est decipi. utrum meum
tricer an. ancille earum. an utriusque.
Per Omonimian ut legauit testa
mento. amico. suo. dixit cum. heres
offert uas utrum eum.. ille petit ar
genteum.. Per distinctionem aut qui
duos. amicos habebat. alterum nomine
Lesium. alterum. milesium
Testamento. ita. cauit. Amicus meus heres
erit. miles.. contendunt de heredi
III tate. lesius et milesius.. Per abun
dantiam. ut meretrix. aurata. ueste
ne utatur.. Si ursa fuerit publice
ut. Meretrix aurata ueste utatur
questio est que debeat publicari. ipsa an
uestis eius. DE COLLECTIONE
Collectiuus status est cum ex scripto colli
gimus ad id quod scriptum non est ut quidem do
ceamus aeque scriptum esse. qui fit modis. V.
a simili. a consequenti. a contrario. a
maiore ad minus. a minore ad maius
Status hic tunc in eo quod probamus. aut in
eo ex quo. probamus Complures status
in pluribus locis perceperit qui ius tunc diuidunt
quemquam. quis. cui. quando quomodo in quo
et. quem et quid uocat. et quemadmodum
tempus id est cum unum scriptum questio. hic est un
narcit omnino litis et maiore in se [illegible]
net pugnam iuxta. epilogos totum
melius. Ac ipse ali quando diuersis est ap [illegible]
sanctis

nlus italici xx lib. de bellis punicis

CLODIANI · CHIRII · FORTUNATIANI artis rhetoricae lib. I. expl. INC. LIB. II.

Nempe statu toto inuenta per septem circumstantias considerare debemus? quoniam per uniuersam causam sparsae considerare debemus; et omnia quae repperimus capitulatim quaestionibus ordinare. Haec sunt septem PERISTASEOS id est circumstantiae: persona · res · causa · tempus · locus · modus · materia.

Persona quot modis consideratur? xx et uno: nomine, ut Papirius Turbo; natione, ut graecus barbarus; patria, ut Atheniensis Lacedaemonius; genere et cognatione, ut nobilis ignobilis; dignitate, ut uir fortis, magistratus; fortuna, ut diues pauper; sexu, ut masculus femina; aetate, ut senex iuuenis puer; corpore, ut ualidus languidus; institutione et educatione, ut quemadmodum institutus et eruditus; moribus, ut frugi luxuriosus, patiens inpatiens; uictu, quibus amicis, ut bonis frugi luxuriosis; quo more rem suam administret; qua consuetudine domestica sit; affectione, ut si amor canum, artis et studiorum, medicus orator; condicione, ut seruus addictus; condicione alia quam libera spectatur, ut nupta uidua; effectu, adoptiuus abdicatus; habitu, ut nitido sordido obscuro; uultu, ut laeto tristi; incessu, ut cito tardo; oratione, ut considerata; affectu, ut laetitia ira morbo debilitate.

In re quot modis thesin consideramus?

Nempe in consideratione thematis multiformis est. In qua uidebimus quae sit et qualis. Quae quasi publica per omnium circumstantiarum. Ut etiam illa per se fiat, quam potuerit. Ab illo homine illa causa in publicis aut priuato aut

illo tempore illo loco illo modo illa materia quaeuis. Omnes circumstantiae his modis sibi sunt inuicem iunctae.

Omnis causa qualis est? Aut impulsiua, ut ira, odium; aut ratiocinatiua. OPEKTHKIN aitiam impulsiuam; ratiocinatiuam TEXNIKHN AITIAN Graeci dicunt.

Schema qualis fuerit qualis est? Aut efficiens cum dicimus illa ratione prouocatus est, quod PO[IH]TIKON AITION Graeci uocant; aut consiliaris cum dicimus ea illa lex adiuuabit; aut cum dicimus causa accessit quod SYNEKTIKON AITION uocant; aut causae habuit causam faciendi. Nec autem cum haec redditur peruenire quod KOLTIKON AITION dicunt.

Sint haec in causa si uenerimus ad differentias. Aut ipsum factum causam faciendi fuisse dicemus; aut ipsam personam talem semper fuisse monstrabimus, in ipso facto quemadmodum causa constiterit; aut dicimus in ipso fuisse causam faciendi, quod SYNEKTIKON AITION dicimus.

Quid in persona? Ut si redditionis causa aliquem argumentis dicamus illum per se reditionis fuisse.

Tempus quomodo diuiditur? Tribus: (...)

aut facto. Schis K. VII. modos
inuenimus. ut aut natali die nocte
aut legitimo tractatu ut festo ne
fasto. aut accidenti ut fame
lue. aut comuni ut mensis undeme
aut singulari ut quo ille togam uirilem
accepit quo ille duxit uxorem. aut spatio ut
cum damnatus et abdicatus est. aut oportu
nitate. quam greci eukepian uocant. externa
Locus omnis qualis est ... naturalis. ut aut
in mari. aut in monte aut in campo
aut positiuus ut in ciuitate qui
octo modis fit. publico. ut in
theatro. stadio. priuato ut do
mo. uilla. sacro. ut templo ad
religioso. ut mausoleo. sepul
chro. infami. ut lupanari. inter
uallo ut longe. prope. qualitate
ut contra. sub. ante. quantitate
ut angusto. spatioso loco.
Modus omnis bipertitur est. clam
aut palam. nam quaedam alia afferri
possint. ad ista redigunt ut uiolen
ter inpotenter audacter quod si ita factum
est id palam factum esse inferendum est. clam
uero quod captiose insidiose fraudulenter
dolose id clam esse certum cognosci
mus. Materia multis consideratur
modis et multiformis est. si ires
ut fusti. gladio. laqueo. ue
neno et ceteris quod quid in themate po
situm sit. Quibus et causis collo
catur aut uirtus faciat aut
ut augeat questiones. Post conside
ratione thematis id ma
teriae. Contrauersia diuidere
debemus. in diuisione catholicon
et uniuersale seruandum est. ut prima

Loco ponamus praescriptiuas questiones
deinde generales et ad locos diui
sionis ueniamus. quia tamen reducuntur
praescriptione saepe in prima parte tra
ctanda. Non saepe. nam aliquando
in nouissima parte differemus. hoc
quod faciemus si aut robustiora
fuerint aut suspecta pronuntiatio. Di
uisionis uitia hec sunt. ΕΛΛΕΙΨΙϹ.
PLEONACMOC. ATAXIA.
Coniecta x. locis diuiditur
paragraphe antipara
graphe. ... similes
questioni. elenxiu. anethethi
uoluntate. facultate. ab
initio ad finem. deriuatione cau
se. ueri simili. defensione
epilogica questione. Saepe om
nibus his locis coniecta. diuidemus
... Non semper. Nam et non omnino
omnibus loci sunt et membra non om
nibus locis omnis materia id est the
ma diuiditur. quod ipsum fieri etiam in
ceteris statibus scire debemus. Cum
accusatorem id quod negamus ante
... sit amissum. quod greci ANA
KRISIN dicunt. Huic loco
quot modis occurramus. nam igno
rantia si dicamus nescio aut
si ... ipsum retorquemus
ut tu fecisti aut si aliquis
libet ut potest ille fecit.
Definitio quot modis
diuiditur. sex. collectione definitione
quantitate. comparatione
coniecta. qualitate. que ex
pectat iusto. utili. ho
nesto. epilogica questione

A. Absoluta qualitas que locis fit M. quinque. Definitione. A. summo ad imum. A partibus. Iusta voluntate. Epilogica questione. [illegible] A locis temporis et voluntatis cum [illegible] questione.

Relatio. que modis dividitur [illegible] nec relata relatio que omnis species assumptionis. A. [illegible] a summo ad imum. [illegible] persone que fuerit. Si relatiue a remotione. Si compensatiue a compensatione. Si remaliter a venia. A. [illegible] alii loci M. [illegible] A ratificatione, assumptionis [illegible] Relatione [illegible] A fine. vii. A collectione. viii. A maiestate. viiii. A comparatione facti et assumptionis. x. A dilecta. xi. A. Communi qualitate id est epilogica questione. Omnes species Negotialis status. iisdem locis dividuntur et divisis. Nam singule habent suos certos locos dispositionis. Negotialis temptatio cum lex fert et rogatio viii. locis dividitur. Cum iubet temporis extremum id est cum [illegible] obscura [illegible] lex [illegible] plena [illegible] dubia et anceps. ii. [illegible] locus qui erat. Cum [illegible] an [illegible] lege [illegible] fuerit. A. quid [illegible] honesta [illegible] lex qua [illegible] Quarto an utilis et iusta. Quinto an necessaria. Sexto an facilis

vii. accipienda. Septimo an portabilis [illegible] faciendo. Octavus an alia lege [illegible] caveat, id est quod hac nova significat. Nonus an in alio [illegible] nova lege comprehenditur. Decimus quo animo quis legem ferat. Undecimus quod [illegible] Duodecimus [illegible] qua causa quod factum sit [illegible] Tertiusdecimus cum [illegible] Quid sit futurum si lex fuerit probata et si non fuerit [illegible] lex [illegible] rogatio [illegible] locis temporis et voluntatis [illegible] status a collectione.

[illegible] qualitatis que locis dividitur M. sex. A summo ad imum. [illegible] idem. Qualitate communi. Comparatione qualitatum. [illegible] Coniectura qualitate. A. Particula [illegible] quibus locis dividit. Isdem quibus cum lex fert rogatio. [illegible] Quantitas [illegible] locis [illegible] Sententia qualitate coniectura cum causa mortis voluntate [illegible] A. locis M. sex. Legis interpretatione. [illegible] a fine. definitione. [illegible] Dilecta et voluntate qualitate id est epilogica questione. EX[PLICIT] [illegible]

Diuinatio · quot locis · m · v ..
refert formularum comparatione
continentia · d · qua · m · id
Cum quis · An Tullius · portu
latione · alterius quoque postulatio
contineat .. Tempore · ratione id
cum significat alium ponere ad causam
accessisse .. pronarum comparatione
qualitatum comparatio id pronuntiare
sex locis diuidit · Comparatione
tione honesti · utilis necessaria
parii · continentia · Circumstantia
tia uoluntatis · coniectura
cum quaerimus · quid sit · factum · Qu
titatum comparatio · quae fit in
rebus · quot locis diuidit · m · iiii
ab initio · ad finem id rerum gestarum
tas · comparatione · continentia
circumstantia · coniectura
Quantitatum comparatio quae fit
que · sit · minus · quot lo
cis diuidit · m · v · Quantita
tum comparatione id numeris · fine
continentia · Coniectura qualitate
Translatiuus status quot locis diuidit
· viii · propositione scripti · Ononimia
deductione et synonimia · deductio
ne generis ad speciem · fine incidenti
a summo ad imum · Translatiua qua
litate :: scripti et uoluntatis quot locis
· m · Noue · Propositione scripti · de
ductione generis ad speciem idio
tismos interpretatione · ANEKTIKH
quaestione · translatione · transmutatione
Coniectura · qualitate .. Uolun
tas legis quot modis consideratur
· m · uno · Cum legis scripto ap
pare · res ipsa non posse seruari

ut apparenter non alterum uincat
neque utrasque quidem debuit alterum posse
Altero cum ex ubi legis intellegi potest
Quid tertio cum exemplo multarum le
gum plurimum · praesente quoque lege patri
tiae ut nos defendimus · Marci
Tullii · Marci Tullio · d · Le
ges contrariae quot locis diuidunt
sex · Interpretatione · scripto · de
finitione · Interpretatione legum
comparatione · pronarum · compa
ratione qualitatem .. d ·
Leges quibus modis comparantur cum
quaerimus · utra sit antiquior
utra ad rem publicam pertineat
utra ad res pluras · utra ad
res plurimas · utra ad deos
utra sit honestior · utilior
magis necessaria · utra de spe
cie caueat · utra de genere
Ambiguitas locis · viiii · diuidit
propositione et ex scripto
dicto ut recipimus ad utilitatem
partis · uoluntate finitione · compara
tione · interpretatione · comparatione
pronarum trium · loci · equitatis
Collectiuus status · viii · locis
collectione · quantitate
comparatione iiii furti coniectura
in qua quid animo fecerit dicit cer
te ubi dabimus · quaestio epilogica
quaestione · TH · EKBASIS · quid
sit si non fit · pronuntiatum · utili
honesto · epilogica quaestione
in loco coniectate · si ekbasis
sit reperta eodem loco colloca
bit · m · haec fieri solet ple
rumque epilogica quaestio.
Definitio legalis · xv
locis diuidit · propositione
scripti · deductione generis

nemus ad speciē sunt incidentia collectione. quantitate. comparatione. continentia. translatione transmutatione. antithetica questione. iusto. utili. honesto epilogica questione. A. Post diuisa materia quod ostenderamus. M. partes orationis. A. qui sunt.

.IIII. Principia. Narratio. argumentatio. peroratio. hec. kata to politicon. Nam et alias quidam tradiderunt. id proecthesin. paraskeuen. diexodon. id excessum. anamnesin partitionem propositionem. xpeza[illegible] rein. anakephaleosin id recapitulationem. et que pherumena dicuntur. et reprehensione eorum que ab aduersario proponuntur que anankala greci dicunt. Optima principia ducimus ut si personae officia eorum attentum iudicem faciamus. beniuolum. docile. In figuris themattu id materiarum que greci schemata dicunt que sunt .V. endoxon id honesta amphidoxon id anceps. paradoxon id admirabilis. adoxon id in storiis... humilis. In his omnibus beniuolum faciamus iudicem. In dis paracoluthet[illegible] docilem. Schema id figura contrarium in persona et re tuentes. Insinuatio est cum subdolum principium quo occultatur in re primus in animum iudicis. Exordium. genus est principium et insinuationis species sunt. quod principium simplex est. Insinuatio uero subdola et occultior.

Principia duobus modis ducuntur id a persona et re. persona tribus modis id a nostra. ab aduersarii. ab iudicis. Res uero multiformis est que habet in se eteleatwcin et accademia. In principiis uitium est et oportet quod constat equalitate et qualitate ut et de re sit ipsa re. id uitia que nos adiuuant diligamus et ut aduersariis occurramus et ut materia complectamur. Uitanda. Repperite .VII. uitia principiorum id uulgare et generale. commune. commutabile. longum separatum. translatum contra precepta. Continuum non sit prohemium sed sit tantum cum deinde res quae sit. apologeticon gnomikon. enthymematikon. paradigmatikon. Schematismenon. anetaphoretikon. In quantitate hec observare debemus ne aut nimium pauca sint aut nimium plura. et paucis quando insinuatio non est necessaria. et pluribus dicat utemur quando iudicem aut aduersarium infestum nobis senserimus. M. Tribus modis hi intellegimus. Aut cum est in ipsa causa quaedam asperitudo aut quaedam auditori persuasum est ab aduersario aut tempore locus dicendi non datur cum iam iudices defessi sunt audiendo. Proecthesis est cum ante narrationem aliquid causa docilitatis afferimus. Proparasceue est praeparatio et praestructio. Procatasceua est qua iudicem nobis praeparamus cum aliquid nobis obest et illis prius occurrendum est. Mattadi plerumque narrationem non recipit quando non est narrandum aut

cu obscure cause res serie a qui ut psea
cu tota orationem corrumpe narratio
Narrationum generalis in mariano to
ta semente lege inde feliciter
Species narrationis octo. sunt
M I prima diegesis q narratio principalis
II et dn diegesis cu aduersarii affirm...
catho narrationem suo genere dixi
III et merice diegesis cu singulas par
tes narrationis inducim.
IIII Paradiegesis cu aliquis res gestas
extra causa positas inducim quib iudi
cis animu ad id q causa desiderat
V confirmem. Et ipodiegesis quo nos
ne narratiuo modo approbamus
VI Est et kata diegesis. cu sola
narratione materia continet q In
his stilus collocat. In quib tota
VII oratio Narratiua. Et epidie
gesis cu latius in questionibus tan
VIII epilogos Recensemus. Kar res
gestas ex in narratione breuiter
VIIII attingim. Est et diaretica q
res gestas ne tu doce q ex agge
rat. d. qn ea utemur. M.
M Sign. t ppe inuidia i aduersa parte
facienda narratione sed demur
X Phoemon mericon est cu iudex re
d. s parat ad relationem. Apostro
phas et prosopopeias possum facere
M. Possumus. Si aut elegantia se
da mentis obtulerit. [illegible]
dectionis exegerit. d. quid sane
M sin possum in ipomere. M. possum
ut plerq. M. tullius fact. q In
micitias [illegible]
quo [illegible] uolebat. uiuerte
d AN. Narratione potest par
titio Induci. M. potest. qn ad In
M ludi narratio fuerit [illegible]

de.. d. Si fuerit longa. narratio ut
ad docilitate. Iudice pparemus
d Catholi. narratio. id uniuersalis
M qualis ee debet. Prokata
r skeuos id ut habeat i se [illegible]
nu semina. Sit sit pstructiua
que admodu ad. facere potimus
M Si rem circumstancias diligentius
d uidemur. d. Possum aliqn. omis
sis principiis. a narratione in ci
M pe. M. Imo. est necesse. Cu
cor festinare iudice sensemus. Ne
intendo i principiis magis eu offen
damus. du illi mora facim. In hi
d foro tm. d. Quid in his scolas
ticis declamationib. M. minime
Ut hic certe iudices [illegible]
[illegible] posset. Maxime cu ad audi
enda sint uoluntarii. d. Quid
i narratione nouissimo loco ob
M struabim. M. Ut ibi. Narra
tionem finiam ubi est questionis
d ut subtilit adeas descensi fa
ciam. Ne questiones aliquoties
d. dicemus. d. P narratione semp
inducemus excessu que diego
dou. t parekbasin. [illegible]
d Excessus. ubi su
[illegible] ex. VII. cir
M cumstantiis d. Si ut exagge
d rare potentia questioner quid
M faciendu est. M. [illegible]
M retinemus. M. [illegible] ad
d re [illegible] iudicem pparemus
M re. M. Non ipsa. res [illegible] p
katackhra
cor Uerse. res. de quib
[illegible] dicere. arbitror

oportet .a.. QUid aliud observabi mus .n. Ut quod primo loco proposuimus primo exequamur tum. De decem praedicamentis id de decem categoriis seu de vii circumstantiis in persona. persona, tractatum, tempus, modus, materia, causa, facultas vel isagogas .v. id genus species differentia proprium accidens Epicherema id materia Exsecutio .multas efficitur modis. quis in principale aliud partem vel partitione inducta. Principale novissimo loco afferre possimus vel adeleganda nam... vel ad cautelam id si in propositione partis aliquid in iudicio fuerit apponi non debet et novissimo loco collocanda est .iii. Apoteticos impletur et ne astruuntur iudex ad plura videatur. Omnis partitio in natura quae [illegible] menor dieresis dicitur. diuidatur. aut. Adunatio quae ananceta dihereseis nodatur. Communis est et epicherema lator ex secundo in epicheremate apponere possumus inducere. Locos communes exempla et paradigmas Argumentorum genera

duo sunt Epagoge id inductio et Enthimema id ratiocinatio quo aliquid approbamus. Sunt enthimema et sillogismus. hic est quod enthimema rhetoricum Sillogismus philosophorum et quod sillogismus plenus est omnibus partibus probationis. Enthimema vero ex proximis non omnibus .a. quae sunt partes probationis .n. propositio. exsecutio id epichiresma. Secundo Epichiresma est exsecutio seu approbatio propositionis et assumptionis. Enthimematum genera sunt .v. id Electicon. Dicticon Gnomicon paradigmaticon sillogisticon Ergasia id elocutio enthimematum. brachea timiama id correptum breviter. Pleres enthimema id longum. Novissima pars ipsa est epilogica quae semper communis est utriusque partis .n. Non quae ad affectum magis pertinet quam ad pugnam. Tres sunt partes epilogor. id Anakephaleosis est recapitulatio et enumeratio. Dinosis id indignatio. To ecton sive eleon id miseratio Epimerismon dicitur ubi memoria iudicis regnenda est.. Congestio id miseratio

Infine tm orationis fore de
bet. Catholic. i epilogis obseruan
dum est ut breuiter sint qui commorandum
iudex statim dimittendus est. adversitas
tia pertendatur dum aliis [illegible]
et cum [illegible] misericordia provocatur
Lacrimis tum commota [illegible]
[illegible] dum pro nobis mouet.

C. chirii fortunatian
Lib. II. Expl. Incip lib. III.

Quot sunt genera modi dis
positionis. II. Duo. A. qui
.N. A naturalis et arti
ficialis id finalitates in naturale
ordine reponimus. Si ut sub obi
ecte realis. A. Quid naturale
quid occurrerit. N. Necessita
te utilitatis ordinem limitan
bimus naturalem et reponimus ar
tificialem. Naturalis or
dinis modi sunt. octo. Tacitus
orationis per tempora. per [illegible]
ta. per status. per scriptor par
tes atque uerba per confirmationis
ac reprehensionis [illegible]
per generales et speciales quae
stiones. principales et inciden
tes. primam questio. Secunda
partem considerat. quam uni
expedit parti. Celsus
dicit primo. firmum aliquid
esse ponendum. Nouissimo fir
missimum. Imbecilliora in
medio collocanda. [illegible]
paratione utamur quando ra
tio reddatur dilati criminis
Concatenatio. criminum accusa
torum per. Separacio. De
pensatio. De elocutione

Elocutio. duobus modis specta
tur quantitate uerborum. et struc
ture qualitate. In ubis obserua
mus ut copia. abundemus et bonitate
Elocutio sunt eloquentia. adu
na quaque sunt competens ac decora
locutio. Copia quomodo conparatur.
legendo. discendo. nouando. exer
cendo. In lectione ut aptis mul
ta. discamus. qui sunt in prosa. Aut com
ticus. aut artium studiosorum
tice rustice [illegible] et de iure ciuili
Tertius modus est ut nouemus uba
in [illegible] debemus attingere
uba nouantur primo [illegible]
mus ut [illegible] Cantana Confinga
mus. Deinde per figurationem ut cite
feras [illegible] per deriua
tionem ut [illegible]
[illegible] appetiendo
expressionem. Summa exercitatio
[illegible] partibus [illegible]
[illegible] difficilia [illegible]
ut metaphrasin faciat ut de
[illegible] tempore [illegible] dicat. habeo
de [illegible] copia. Bonitas quae ad
modum papiri. N. ut mala uite
mus et optima appetamus. A. Que
sunt mala. Uulgaria obsoleta
Soleta. aliena. [illegible]. ob
scura. Bona sunt que appetenda
sunt. Splendida. antiqua [illegible]
lata. [illegible] sunt dicta [illegible]
ap [illegible] interlingue [illegible]
ut Hispani non Cubitum uocant
sed ancone. Et Galli facun
dos profactos. Et romani
[illegible] plurima genera

chellu iasonem appellat et cetera Clo
diam palatinam medeam. Translatio
ne observandum est ut non longe sumatur. Si quando audentius ubi aliquid
transferamus. Ne omnino precipitanter
abruptum ue videatur et admollitum idipso
nimis. Aliquid verecundiore animum
culo fulciemus. Ut si sit translatio impene
aqua dicitur et propter dixerimus quasi lupum
dicere et aliud ita ut obscuritatem
caveamus. Aliud est et multitudo
et continuatio translationum. Cur
ita. Cum auditor parum intelligit
de translationis supplicet simul et quod
[illegible] fit frequentius positum
[illegible] Sed [illegible] est [illegible]
nec notabile quem talia elocutio
ne observanda est. Ut ubi sint
latina aperta ornata. Aperta la
tina est admodum non duplici
modo singula quam copulata
In singulis observanda est dicere
ea que grammatici dicunt non aliud
sine auctoritate haud satis latini
tate. Non copulatis. Ut ne
frequenter ac ne probatur peccant
generibus et casibus et personis.
Apta quemadmodum est elo
cutio. Non si latinum alius
pluris [illegible] publica
[illegible] Ut [illegible]
[illegible] ambiguitate frequentia
translationum aut proprie translatio
nibus et longis tractus [illegible]
amputatis ac ferre dulcia
oratione [illegible] est. Ornata
elocutio quemadmodum fit. Non
rebus ipsis et locis communibus
ac sententiis perpetualibus. Sed il
lustribus et exemplis et collationibus et
imaginibus et sinonimis et allocutionibus.
Ut elocutione singulis observandum est
ut preter qualitate considerandum
et providendum est ut parua parue
dicantur. Ac magna. Pauca. Ac
publica. Ut tria genera elocu
tionis accomodemus. Tenue
parvus. Moderatum mediocri
bus. Sublime magnis. Cha
racteres elocutionis tria sunt
genera tria. ΠΟCΟΤΗΤΟC.
ΠΟΙΟΤΗΤΟC. ΠΗΛΙΚΟΤΗΤΟC.
ΠΟCΟΤΗΤΟC. Tria sunt genera
Adron. id est amplum et sublime.
ΕΙCΧΝΟΝ. id est tenue et subtile.
ΜΕCΟΝ. id est mediocre sive mo
deratum. Adron. uniforme est.
ΜΟΝ. Na[illegible] est aut ΔΓΕΤΗΡΟΝ
aut ΑΝΤΗΡΟΝ. Adpw[illegible] est [illegible]
tumidum et inflatum. ΕΙCΧΝΟΝ est aut
[illegible] et [illegible] ΜΕCΟΝ [illegible]
[illegible] et [illegible] ΠΟΙΟΤΗΤΟC
sunt genera tria. ΝΑΚΡΟΝ. ΒΡΑΧΙΝ
ΜΕCΟΝ. Elocutionis species duae sunt
singulorum et iunctorum. Singula sunt splen
dida non dura. Antiqua non abolita, propria ad
demendum translata non improbe. Coniuncta
[illegible] schematibus id est figuris et
compositionibus. Figurarum genera
tria sunt. id est ΛΕΞΕΟC. ΛΟΓΟΥ.
ΔΙΑΝΟΙΑC. ΛΕΞΕΟC in sin
gulis verbis fiunt ut nuda genu
[illegible] uno nomine ΕΞΕΡΔΑΡΝΕΝΑC dum
ΛΟΓΟΥ [illegible] elocutionis compo
sitionibus quam pluribus modis fiunt ut
ΠΟΛΥΠΤΩΤΟC. ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ
ΑΝΤΙCΤΡΟΦΗ. ΠΑΡΟΝΟΜΑCΙΑ
ΔΙΑΝΟΙΑC [illegible] sensibus ut

ΠΡΟΘΕΡΑΠΕΥΣΙΣ · ΗΘΟΠΟΙΙΑ
ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ ·· Que figuras sunt · r
Ut augeas · Ut abicias · ut probes
Ut [illegible] · Ut parates · ut ornes
Elocutionem · Compositio id est struc
tura · Cuius species principaliter Comma
id est cesum · Colon · id est membrum
Periodos id est circuitus ·· Structure
qualitas tripartita est · Aut ro
tunda est id est uolubilis · Aut plana id est
percurrens · Aut grauis id est stabilis, [illegible]
tens · His [illegible] apponunt opponun
tur · Ressistentia · Aspera et [illegible] · pro
currentia fluxa · Uolubilia [illegible]
nimis rotunda ·· Quattuor mo
dis struimus · Compositione
uerbor[um] · Adiectione uerbor[um] detractio
ne · Inmutatione · In structura obser
uandum est · Ut [illegible] sit rotunda
quam plana · Ne hiulca sit uocalium
maxime longarum · Ne asperi duarum
consonantium [illegible] · Ne monosyllaba
plura iungantur · Ne breuia multa
[illegible] · Ne longa multa · Ne ul
tima syllaba [illegible] ubi eadem sit quae
prima sequentis · Ne simul [illegible]
ma · efficiunt obscenitatem ·
Ne multis uerbis [illegible] ab [illegible]
tis deformis oratio · Ne plures
sententiae pluraliter iungantur · Compo
sitionis ordo structura est · Ut an
ponamus genera quam species · Com
munia quam propria · Remota quam pro
ma · leuiora quam grauia ubi ut
nimis differamus longe · Ut ubi
plerique [illegible] · quam hominibus utamur
[illegible] cadauera · nomina et
maiorem uim habeant nouissime col
locata quam [illegible] causam · Ne ordo
faciat ambiguitatem · Ne studium
operis appareat · Ne crebra [illegible]
uerbis tantum compleamus · Ne nugas sint
omnia · Ne dissoluta · Ne eodem

in structura saepius utamur
In singulis generibus dicendi
frequentius utendum est · In de
monstratiuo si laudatio nec
ROTUNDA et PLANA · Si
uituperatio rotunda et gra[ui]s
In deliberatiuo plana et graui
In iudiciali · rotunda
Quid in generibus orationis
Quid · In tenui · plana · In
mediocri rotunda et graui
Quid in partibus orationis
In principiis rotunda et graui
In narratione rotunda et plana
In excessu · rotunda et graui
In partitione plana · In peroratio
ne omnibus · Quid in generi
bus argumentatio[nis]
ΕΠΑΓΩΓΗ id est inductione
plana et graui · In enthymemate
id est ratiocinatione · uariete pro ut
tenus · ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΙΣ fuerint
Ut ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ rotunda
In epidictico · plana
In gnomiko · graui
In paradigmatico graui et plana
In syllogistico rotunda
Que [illegible] est compositione qua struc
tura [illegible] · ut debita orator
Omnibus partibus sentexturis
[illegible] · Imperator et [illegible] gratis
persona plana et graui · Iuuenis
similes [illegible] colorata pro
na est · Rotunda et graui
Memoria bifaria est ·
id est naturalis · artis · dicta
[illegible] naturalis · adiuuanda est
[illegible] · alta · leuis est
Omnis memoria obseruanda est
ut cito percipiamus · Scripta et
cogitata et que sunt ab alia
parte dicta · Siquidem cum alia

dicimus alia quae dicenda sunt puide-
mus. maxima ars memoriae est
exercitatio labor. primo poematibus
deinde orationibus. [illegible]
durioribus. A. Cum ea quae noc-
te meditamur facilius de firm[illegible]
us tenemus. N. [illegible] duo ca[illegible]
intentio et per ipsam cogitationem
electionem ut amplius animo
cogitamus per partem capimus [illegible] an-
teriora. ad quae redeundum est. N. si
tempus [illegible]
sapientibus solas. delinquere
urba. de tempore accommodabimus
Quid aliud in hac observabimus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut compositionem [illegible]
[illegible] accidit [illegible]
[illegible] Pronuntia-
tio [illegible]
Et [illegible] vocis claritate fir-
mitate [illegible]
clara [illegible]
firma [illegible]
[illegible]
[illegible]
triplex [illegible]
[illegible]
a lectulo [illegible] corpus [illegible]
lando moveas [illegible] mille
passus [illegible]
corporis exercitatio [illegible]
de [illegible] ad studia [illegible]
[illegible]
[illegible] legendo [illegible]
[illegible] paucos
[illegible]
[illegible]
quid an pronuntiabis ut vocis [illegible]

[illegible] in principiis summissa sit de-
inde paulatim [illegible] Cibo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] habito ad ima
[illegible]
[illegible] humor necesse [illegible]
[illegible] pronuntiatio
[illegible]
[illegible]
[illegible] Genera dicendi
[illegible] partibus orationis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
pronuntiandum [illegible]
temus. [illegible] argumentatione [illegible]
[illegible]
epilogos [illegible]
si locos communes [illegible]
[illegible] defensionales de
[illegible]
[illegible]
[illegible]
omnibus [illegible] necessarius per-
[illegible] pronuntiationem accommoda-
bo. [illegible] qualitate
[illegible]
[illegible] quem
[illegible]
[illegible]
observa [illegible]

Notabile. C. Chirii Fortunatiani artis rhetorice lib. III. Expl.

INCIPIT AURELII AUGUSTINI DE DIALECTICA

Dialectica est bene disputandi scientia. Disputamus autem utique verbis.

quod unum quiddam significat. Et aliis excludit hac definitione qua non includitur cum dicimus loquor. Quamvis enim unum verbum sit non habet tamen simplicem significationem si quidem significat tam personam quae loquitur. Ideo iam obnoxium est veritati aut falsitati. Nam et negari et affirmari potest. Omnis itaque prima et secunda persona ubi quis singulariter enuntiat est tamen inter coniuncta verba numeranda quia simplicem non habet significationem. Si quidem cum quis dicit ambulo et ambulationem facere intellegitur et se ipsum qui ambulat. Et cum quis dicit ambulas similiter et rem quae fit et eum qui facit significat. At vero qui dicit ambulat non aliud quam ipsam significat ambulationem. Quamobrem tertia persona verbi inter simplicia numeratur et nondum aut affirmari aut negari potest nisi cum talia verba sunt quibus necessario cohaeret personae significatio consuetudine loquendi ut cum dicimus pluit vel ningit. Tamen quia intellegi non potest inter simplicia numerari. Coniuncta verba sunt quae sibi connexa res plures significant. Ut cum dicimus homo ambulat aut homo festinans in montem ambulat et si quid tale. Sed coniunctorum verborum alia sunt quae sententiam comprehendunt alia quae expectant aliquid ut eadem ipsa quae nunc diximus. Si subtrahas verbum quod positum est quamvis verba coniuncta sint homo festinans in montem tamen adhuc pendet oratio. Separatis igitur his coniunctis verbis quae non implent sententiam restant ea verba

coniuncta quae sententiam comprehendunt. Horum item duae species sunt. Aut enim sic sententia comprehenditur ut vero aut falso teneatur obnoxia ut est Omnis homo ambulat aut Omnis homo non ambulat et si quid huiusmodi est. Aut ita impletur sententia ut licet perficiat propositum animi affirmari tamen negarive non possit ut cum imperamus cum optamus cum execramur et similia. Nam qui ita dicit Perge ad villam vel utinam pergat ad villam vel Di illum perdant non potest argui quod mentiatur aut credi quod verum dicat. Nihil enim affirmavit aut negavit. Ergo nec tales sententiae in quaestionem veniunt ut disputatorem requirant. Sed illae quae requiruntur aut simplices sunt aut coniunctae. Simplices quae sine ulla copulatione sententiae alterius enuntiantur ut est illud quod dicimus Omnis homo ambulat. Coniunctae sunt de quarum copulatione iudicatur ut est Si ambulat movetur. Sed cum de coniunctione sententiarum iudicium fit tamdiu est donec perveniatur ad summam. Summa est hoc quod conficitur ex concessis. Quod dico tale est quod dicit Si ambulat movetur. Probare vult aliquid ut cum hoc concessero verum esse restet illi docere quod ambulet et summa sequatur quae iam negari non potest id est quod movetur. Aut restet illi docere quod non movetur ut consequatur summa quae item non potest non concedi id est quod non ambulet. Rursus si hoc modo velit dicere Homo iste ambulat simplex sententia est. Quam si concessero et alia quae aliquid expectant ad complexionem sententiae sententiam comprehendunt. Adiunxerit aliam quisquis ambulat movetur. Et hanc etiam concessero ex hac coniunctione sententiarum quamvis singillatim enuntiatarum et concessarum

pars illa summa restat quae iam necessario consequitur id homo iste movetur. His breviter constitutis singulas partes consideremus. Nam est prima cum de his quae simpliciter dicuntur, ubi quasi materia dialecticae. Altera de his quae coniuncta dicuntur, ubi iam opus apparet. Quae de simplicibus

I tractat vocatur de loquendo. Illa quae de coniunctis, per se partes dividitur separatim. Nam coniunctio verborum quae non implet sententiam, ut cum dico si ambulat, non dum faciat quaestionem disputatorem requirat, vocatur de

II eloquendo. Illa quae sic implet sententiam ut de ea sententia simpliciter iudicetur, vocatur

III de proloquendo. Illa quae sic comprehendit sententiam ut et de ipsa tam copulatione iudicetur donec perveniatur

IIII ad summam, vocatur de proloquiorum summa. Has ergo singulas partes diligentius explicemus. Verbum est uniuscuiusque rei signum quod ab audiente possit intellegi, a loquente prolatum. Res est quidquid vel sentitur vel intellegitur vel latet. Signum est quod et se ipsum sensui et praeter se aliquid animo ostendit. Loqui est articulata voce signum dare. Articulatam autem dico quae comprehendi litteris potest. Haec omnia quae definita sunt utrum recte definita sint et utrumque hactenus verba definitionis aliis definitionibus persequenda fuerint, ille indicabit locus quo definiendi disciplina tractatur. Nunc quod instat accipe intentus. Omne verbum sonat. Cum enim est in scripto, non verbum sed verbi signum est. Quippe inspectis a legente litteris occurrit animo quid voce prorumpat. Quid enim aliud litterae scriptae quam se ipsas oculis praeter se voces animo ostendunt. Et paulo ante diximus signum esse quod se ipsum sensui et praeter se aliquid animo ostendit. Quae legimus igitur non verba sunt sed signa verborum. Sed ut ipsa littera cum sit pars minima vocis articulatae, abutimur tamen hoc vocabulo ut appellemus litteram etiam cum scriptam videmus, quamvis omnino tacita sit neque ulla pars vocis sed signum partis vocis appareat, ita etiam verbum appellatur cum scriptum est, quamvis verbum ut signum significantis vocis non eluceat. Ergo ut coeperam dicere: omne verbum sonat. Sed quod sonat nihil ad dialecticam. De sono enim verbi agitur cum quaeritur vel animadvertitur quanta vocalium vel dispositione leniatur vel concursione dehiscat, item consonantium vel interpositione nodetur vel congestione asperetur, et quot vel qualibus syllabis constet, ubi poeticus rhythmus accentusque a grammaticis solarum aurium tractantur negotia. Et tamen cum de his disputatur praeter dialecticam non est. Haec enim scientia disputandi est. Sed cum verba

sint res quae de ipsis obtinent uerbo
siue illa quibus de his disputatur. Nam cum
de uerbis loquimur non nisi uerbis nequeamus et cum
loquimur non nisi de aliquibus rebus lo
quimur. Occurrit animo ita esse uer
ba signa rerum ut res esse non desinant.
Cum ergo uerbum ore procedit si propter se pro
cedit id est ut de ipso uerbo aliquid quae
ratur aut disputetur. RES est utique
disputationis quaestionisque subiecta sed
ipsa res uerbum uocatur. Quicquid
ex uerbo non aures sed animus sentit
EX ipso animo tenetur inclusum di
cibile uocatur. Cum uero uerbum procedit
non propter se sed propter aliud aliquid signi
ficandum dictio uocatur. Res autem ipsa
quae iam uerbum non est neque in mente
conceptio siue habeat uerbum quo
significari possit siue non habeat nil
aliud quam res uocatur proprio nomine.
Haec ergo .iiii. distincta teneantur

iiii uerbum. dicibile. dictio. res

i Quod dixi uerbum et uerbum est et uer
bum significat et nomen est siue uer

ii bi. Quod dixi dicibile uerbum
est. Nec tamen uerbum sed quod in uerbo intelli
gitur et animo continetur significat

iii Quod dixi dictionem uerbum est sed quod
iam illa duo simul id
est ipsum uerbum et quod fit in animo
per uerbum significat. Quod dixi

iiii rem uerbum est quod praeter illa
tria quae dicta sunt quicquid
restat significat. Sed ex
emplis haec illustranda esse perspicio.

Fac ergo a quodam grammatico puer in
terrogatum hoc modo. Arma
arma quae pars orationis est.
Quod dictum est arma propter se dictum
est id est uerbum propter ipsum uerbum.
Cetera uero quae addit quae pars oratio
nis non propter se sed propter uerbum
quod arma dictum est uel animo sensa
uel uoce prolata sunt. sed cum animo
sensa sunt ante uocem dicibilia er
unt. Cum uero propter id quod dixi pro
rupit in uocem dictiones
facte sunt. Ipsum uero arma quod
hic uerbum est. Cum a Virgilio
pronuntiatum est dictio fuit.
Ita propter se prolatum est ut eo
significarentur uel bella quae
gessit Eneas uel scutum et
cetera quae Vulcanus heroi
fabricatus est. Ipsa uero bel
la uel arma quae gesta aut
ingesta sunt ab Enea ipsa
inquam quae cum gererentur atque
essent uidebantur. Quaeque si nunc
adessent uel digito monstrare pos
sem aut tangere quae etiam
si cogitentur si ergo cogitata non
fuerint ipsa tamen esse nec uer
ba sunt. Nec dicibilia. Nec
Dictiones sed res quae
iam proprio nomine res uocantur.
Tractandum est nobis in
hac parte dialecticae

iiii De Uerbis de dici
bilibus de dictionibus
de rebus

Inquibus omnib; Cu̅ partim uerba
significent partim n̅ uerba nihil
÷ tn̅ de quo n̅ u̅bis disputare neces-
se sit. Itaq; de his p̅mo disputet p̅ que
de ceteris disputabit. Concedit[ur]
ꝰ uerbu̅ q̅libet excepto sono de q̊
sit disputare. Ad facultatem dia-
lectice n̅ ad dialectice disciplina̅
ut defensiones ciceronis s̅ quide̅
rhetorice facultatis, s̅ n̅hi do-
cet ipsa rhetorica. Ꝯ omne u̅bu̅
p̅t id quod sonat .iiii. ꝯ queda̅ ne-
cessario uocat in q̅stione̅. Origine̅
suam. uim. declinatione̅. ordi-
nationem. De origine u̅bi q̅r. cu̅
q̅r u̅n ita dicat[ur]. Res mea sen-
tentia nimis curiosa et minus
necessaria. Neq; hoc eo m̅ placuit
dicere q̅ ciceroni ÷ idem uidet[ur]
Quis ÷ egeat auctoritate in re
tam perspicua. Q; si omni-
no multu̅ iuuaret explicare ori-
gine̅ u̅bi ineptu̅ eet aggredi. q; p-
sequi profecto infinitu̅ ÷. Quis ÷
reperire possit. Quicquid dictum fue-
rit unde ita dictum sit. Huic ac-
cedit ut somnior[um] int̅pretatio ita
u̅bor[um] origo pro cuiusq; ingenio iudi-
cat[ur]. Ecce ÷ u̅ba ipsa quispiam
ex eo putat dicta q; aure̅ q̅n uer-
berent. Imo inquit alius q; aere̅
Sed quid n̅ram n̅ magnalis ÷
Na̅ uterq; a uerbando h̅r uoca-
buli originem t̅ h̅t. s̅ de c̅trouerso
t̅cius unde qua̅ rixa inferat[ur]
Ꝯ ÷ uer̅ nos. ait loqui oportet
odiosu̅q; ÷ natura. ipsa iudi-
cante mendaciu̅. Verbu̅ a ue-
ro cognominatu̅ ÷. Nec ingeniu̅ t̅-
tiu̅ defuit. Na̅ s̅t qui uerbu̅ a

uero quide̅ dictu̅ putant. s̅ p̅ma syl-
laba satis animaduersa sam negligi n̅
oportere. Verbu̅ ÷ cu̅ dicim; in-
quiunt p̅ma eius sillaba uerum sig̅n-
ficat. secunda sonu̅. Hoc ÷ uolunt
ee bum. Unde ennius. sonu̅ pe-
du̅ bombu̅ pedu̅ dixit. Et boeti-
sci clamare et uirgilius. reboant
silue. Ergo uerbu̅ dictu̅ ÷ q̅si
a uero boando h̅ ÷ uerum so-
nando. Q; si ita ÷. p̅scribit qui-
de̅ h̅ no̅ ne cu̅ uerbu̅ facim;
mentiamur. s̅ uerbor[um] Ne
ipsi qui dixit ista mentiant[ur]
Ergo ad te ia̅ p̅tinet iudicare
utrum uerbu̅ a uerbando an
a uero boando dictu̅ putemus
an potius unde sit dictu̅ n̅ curare
mus. Cu̅ quid significat intellege-
mus. Breuiter tn̅ h̅c locu̅ no-
tatu̅ hoc ÷ de origine uerbor[um]
uolo paulisp accipias. Ne ulla̅
parte susceptu̅ opis p̅termisisse ui-
deamur. Stoici autumant
quos cicero in hac re inridet
nullu̅ ee uerbu̅ cuius n̅
certa explicari origo possit.
Et q̅ li in eos urguere facile
fuit. Si diceres hoc infinitu̅ ee
Quib; u̅bis alteri uerbi originem
interpreteris. eor[um] rursus a te
origo q̅renda ÷. donec peruenia̅t
eo ut res cu̅ sono uerbi ali-
qua similitudine concinat. ut cu̅
dicis. aeris. TINNITUM
equor[um] hinnitu̅. ouiu̅ balatu̅
tubar[um] clangorem. stri-
dorem catenar[um]. Perspicis ÷
h̅ uba ista sonare. ut ipse
res. que his u̅bis significant[ur]

sed asperitas quae non sonant in his similitudine tactus valere, ut sicut leniter vel aspere sensum tangunt, lenitas vel asperitas litterarum ut tangit auditum, sic eis nomina pepererit. Ut ipsum lene cum dicimus leniter sonat. Quis item asperitatem non et ipso nomine asperam iudicet? Lene est auribus cum dicimus voluptas, asperum cum dicimus crux. Ita res ipsae afficiunt ut verba sentiuntur. Mel, quam suaviter gustum res ipsa, tam leniter nomine tangit auditum. Acre in utroque asperum est. Lana et vepres ut audiuntur verba, sic illa tanguntur. Haec quasi cunabula verborum esse crediderunt, ubi sensus rerum cum sonorum sensu concordarent. Hinc ad ipsarum inter se rerum similitudinem processisse licentiam nominandi, ut cum verbi causa crux propterea dicta sit quod ipsius verbi asperitas cum dolore quem crux efficit asperitate concordet, crura tamen non propter asperitatem doloris sed quod longitudine atque duritia inter membra cetera sint ligno similiora sic appellata sint. Inde ad abusionem ventum ut usurpetur nomen non rei similis sed quasi vicinae. Quid enim simile est significatio parvi et minuti, cum possit parvum esse quod non modo nihil minutum sit sed aliquid etiam creverit? Dicimus tamen propter quandam vicinitatem minutum pro parvo. Sed haec abusio nominis in potestate loquentis est; habet enim parvum, ut minutum non dicat. Illud magis pertinet ad id quod nunc volumus ostendere, quod cum piscina dicitur in balneis, in qua piscium nihil sit nihilque simile piscibus habeat, videtur tamen a piscibus dicta propter aquam, ubi piscibus vita est. Ita vocabulum non translatum similitudine sed quadam vicinitate usurpatum est. Quod si quis dicat homines piscibus similes natando fieri

et inde piscinae nomen esse natum, stultum est repugnare, cum a re neutrum abhorreat et utrumque lateat. Illud tamen bene accidit quod hoc uno exemplo diiudicare iam possumus quid distet origo verbi quae de vicinitate arripitur ab ea quae de similitudine ducitur. Hinc facta progressio est usque ad contrarium. Nam lucus eo dictus putatur quod minime luceat, et bellum quod res bella non sit, et foederis nomen quod res foeda non sit. Quod si a foeditate porci dictum est ut nonnulli volunt, redit origo ad illam vicinitatem cum id quod fit ab eo per quod fit nominatur. Nam ista omnino vicinitas late patet et per multas partes secatur: aut per efficientiam, ut hic ipsum a foeditate porci per quem foedus efficitur; aut per effecta, ut puteus, per cuius effectum potatio est, creditur dictus; aut per id quod continet, ut urbem ab orbe appellatam volunt, quod auspicato loco aratro circumduci solet, cuius et Vergilius meminit ubi Aeneas urbem designat aratro; aut per id quod continetur, ut si quis horreum mutata littera affirmet ab hordeo nominatum; aut per abusionem, ut cum horreum dicimus, et ibi triticum conditur; aut a parte totum, ut mucronis nomine, quae summa pars gladii est, gladium dicimus; aut a toto pars, ut capillus quasi capitis pilus. Quid ultra progrediar? Quicquid aliud annumerari potest, aut similitudine rerum et sonorum aut similitudine rerum ipsarum aut vicinitate aut contrario contineri videbis originem verbi. Quam sequi quidem ultra soni similitudinem non possumus, sed hoc non semper utique possumus. Innumerabilia enim sunt verba quorum origo de qua ratio reddi possit, aut non est, ut ego arbitror, aut latet

ut Stoici contendunt. Vide tamen pau
lulum quomodo puerum putant. ad illa.
hr uborum cunabula. t stirpē potius
atq; adeo. sementum. ultra q̄ ān
originem ueniatur. Nec. si. quisq
uelit pot÷ quicq inuenire. Ne
mo abnuit syllabas inquib; .u. lit
ta. locum obtinet consonantis ut
st in his uerbis prime sillabe. l. uafer
uelum. uinum. uomis. uulnus
Crassum et q̄m ualidum sonum ede
re et appbat etiam loquendi consue
tudo. Cum de quibusdam ubis eas
subt̄himus. Ne oneremus aurem
Nam un ÷ q̄ amasti. dicimus
Libentius quam. amauisti. &
abiit N abiuit. & in hunc modum
innumerabilia. Ergo cum dicimus. uim
sonus uerbi ut dictum ÷ q̄m ua
lidus congruit rei. quam significat
iam ex illa uicinitate p. id. q̄ ef
ficiunt hoc÷ q uiolentia st
dicta. uincula possint uideri
& uimen. Inde uites q; am
minicula. quib; innitunt nexi
b; prendunt. Hinc iam pp similitu
dinem incuruum senem uitum
terrius appellauit. Hinc terra que
pedib; itinerantium flexuosa & tri
ta ÷ uia dr. Si h' uia q̄ uis pedum
trita ÷ magis credit dicta pe
dit origo ad illa uicinitate. Sed
faciamus a similitudine uitis siu
minis hoc÷ a flexu ee dictam
que sit me arguat. q̄ re uia dicta÷
Respondeo. a flexu q̄ flexu
tum incuruum uetu ueteres dixe

rt. Un̄ uectes ei que cantu am
biant rotas ligna uocant p̄se
q̄ querere. Un̄ uectu flexum
dicat. A hic respondeo a si
militudine uectis. Stat atq;
fugit. Un̄ itaque utis No dicit
quid uinciat ea. que comphende
rit Scrutare ipsum uincire. Un̄
dictum sit. Dicemus a uiuis
Ante ne appellat require et
reddet ratio q robusto &
q̄m ualido sono uerbum rem q
significat congruit ultraq re
quirere n̄ lit. Quae modis horri
to ubor corruptione uocum ua
riatur. Item ÷ persequi Nam
& longum & nimis quam illa que
dicta sunt necessarium Nec enim uer
borum initium res patet breuiter con
siderentur. Vis ubi ÷ quam eos
noscit continuo ualeat. Valet
h' cum initium mouere audientem
pot÷. Porro mouet audientem
aut sm se. aut sm id quod sig
ficat. Aut extraq; communiter
Sed cum sm se mouet aut ad
solum sensum ptinet. aut ad artem
aut ad utrumq; spensus. aut natura
mouet aut consuetudine Natura
uti dum cum offenditur. Si qui nom
net. Artaxerxes. Resemt
mulcet cum audit. Euryalum
Quis tam si nihil quam de his
hominibus audierit qui ista
sunt nomina Sit tamen illo asperita
tem maximam & in hoc ludi
cet ee lenitate. Consuetu
dine mouet sensus cum offen
dit. Cum audit Cotta. Nam
hic ad sonum. suauitatem

+ i suauitate ut inter semiualem
aurium penetralia . Uerba frequentia
eiusdem sonos quam hospites notos
ad ignotos recipiant . Uerba
mouet auditor . Cum enunciatio
in uerbo attendit . que sit pars ora
tionis . et si quid aliud illius dis
ciplinis que de uerbis tradunt acce
pit . Ut de utroque sit a sensu
et arte de uerbo iudicat cum id
quod aures mercuret ratio notat
et non ita ponit sicut cum dicitur opti
mus . Mox ut audit longa una
sillaba et due breues hic eo no
minis occurrerint . Animus ex
arte statim pedem dactylum ag
noscit . Scientia uero non sensus est sed
sensus id quod significat uerbum mo
uet . quam ex urbe accepto signo
animus ut aliud quam rem ipsam
intuetur . Cum illud signum est quod accepit
Ut cum Augustino nominato
Nihil aliud quam ego ipse cogitor
ab eo cui notus sum . aut
cuilibet hominum . mentio cuiquam
Si forte hoc non et qui me igno
rat . audierit . et qui aliud nouit
qui Augustinus uocetur . Cum hic
Simul et sensum sit uerbum mouet au
dientem et sensum id quod significatur
tunc et ipsa enunciatio et id
quod ab ea nunciatur . Simul ad
uertit . Unde quod non offendit aurium
castitas cum audit manum
uenire pone bona patrimo
nia . audierat . Offenderet
si hec obscena pars corporis sor
dido ac uulgari nomine

appellaretur . Cum res eadem sit cum
utrumque uocabulum est . Nisi quod illo tur
pitudo rei que significata est deco
re uerbi significantis operitur . Hoc
sensum animumque utrumque deformi
tas ferret . Sicut non aliam me
retricem . sed aliter tamen uidet eo cultu
quo ante iudicem stare adsolet . Ut
et eo quo in luxurioso cubiculo
lacere . Cum igitur tanta uim tamquam
multiplicem apparet esse uerborum
quam breuiter pro tempore sumatimque
[illegible] . Duplex hinc fecoris
deratione [illegible] . Aperte
partim pro explicanda ueritate
partim pro seruandum decorem
Et primum ad dialecticum . Secun
dum ad oratorem maxime pertinet
[illegible] Nec disputationis decet
ineptias Nec eloquentia
oportet et mendacet Tum in
illa sepe atque adeo pene semper
pro audiendi delicias discendi
cupido prenit . Et in hac impe
rior multitudo quod ornate di
citur uere dici arbitratur . Cum
appareat . quid sit . uniusque proprium
manifestum est et disputatorem
si qua sit dilectandi . cura
rethorica colore aspergendum et ora
torem . Si ueritatem persuadere uult
dialecticis quasi neruis atque ossibus
esse roborandum que ipsa natura in
corporibus nostris Nec firmitati ui
rium subtrahere potuit . Nec oculo
rum offensionem pati permisit . Itaque
nunc pro ueritatem diiudicandam quod di
alectica prestet . Et hac uerborum
ui . Cum quedam semina sparsimus
que impedimenta nascunt uidelicet
impedit auditorem aduarietate

uidendi inuenibus aut obscuritas aut ambiguitas. Inter ambiguum et obscurum hoc interest, quod in ambiguo plura se ostendunt quorum quid potius accipiendum sit ignoratur; in obscuro autem nihil aut parum quod attendatur apparet. Sed ubi parum est quod apparet, obscurum est ambiguo simile, ut tamquam si quis ingrediens iter excipiatur aliquo biuio, triuio uel etiam ut ita dicam multiuio loco, ubi densitate nebule nihil uiarum quod est eluceat. Ergo a pergendo prius obscuritate tenetur; at ubi aliquantum rarescere nebule coeperint, uidetur aliquid quod utrum uia sit an terre prius et nitidior color incertum est; hoc est obscurum ambiguo simile. Dilucescente celo quantum oculis satis sit, iam omnium uiarum deductio clara est; sed qua sit pergendum non obscuritate sed ambiguitate dubitatur. [illegible] tem

[illegible] uni

[illegible] clau

[illegible] pictum

ui de[illegible] ec

omn[illegible] u

[illegible]

te[illegible] scilicet h

pic[illegible] Nam ubi oculis apparuerit, nihil animus hominem pictum esse dubitabit. Tertium genus est in quo etiam sensui absconditur, quod si nudaretur nihilo magis animo emineret, quod genus est omnium obscurissimum, uelut si imperitis malum illud punicum pictum etiam in tenebris cogerentur agnoscere. Referte nunc animum ad uerba, quorum sunt iste similitudines. Constitue animo quempiam grammaticum conuocatis discipulis factoque silentio suppressa uoce dixisse temetum; quod ab

eo dictum qui prope assidebant satis audierint, qui remotius pars, qui sibi remotissime nulla omnino uoce percepta sit. Hos sibi illi qui remotiores erant nescio quo casu partim sciebant. Quid esset temetum partim ignorabant. Illorum uero qui magistri uocem ne acceperant quid esset temetum prorsus latebat. Omnes obscuritate impediebant. Et hic iam perspicis omnia illa genera obscuritatum. Nam qui de auditu nihil dubitabant primum illud genus patiebantur, cui simile est malum punicum ignorantibus sed in luce pictum; qui nouerant uerbum sed auribus ualde parum aut omnino non acceperant uocem, secundo illo genere laborabant, cui similis est hominis imago sed in non perspicuo aut omnino tenebricoso loco. Qui uero nec solum uocis sed et significationibus uerbi expertes erant tertio genere quod omnium teterrimum est cecitate inuoluebantur. Quod sic dictum est quedam obscura ambiguo simile sunt in his perspici potest quibus uerbum erat quidem notum sed uoce nec penitus nulla nec omnino certa perceperant. Omnia igitur obscure loquendi genera tractauit. Qui et uoce quantum satis est clara nec ore impedito et uerbis notis primus utitur. Vide nunc in eodem grammatici exemplo quemadmodum longe aliter impediat ambiguitas quam obscuritas uerbi. Fac et eos qui aderant et satis sensu accepisse uocem magistri et illum id uerbum enuntiasse

q(uod) est omnib(us) notu(m). Ut puta. si ac tu dixisse(m). Magnus. et deinde plus re(tice)re. Attende que incerta hoc au dito. nomine patiar(is). Quid si ut dicturus est que pars orationis. quid si de metris questurus qui pes. Quid si de historia interpretaturus. Magnus pompeius q(ui) bella gesserit. Quid si comendandoru(m) carminu(m) gratia dicturus est. magnus et pene solus poeta virgilius. Quid si obiurgaturus neglegentia(m) discipulor(um) subinde hide verba prorumpit. magnus vestra studia torpor invasit. Videsne remota ... nebula obscuritatis illud q(uod) sup(ra) dictu(m) est q(uam)s eminuisse. multivium. Nam hoc unu(m) q(uod) dictu(m) est magnus. et nomen est et per choreus est et pompeius est et virgilius et neglegentie torpor et si qua alia et innumerabilia n(on) commemorata sunt que tamen per hanc enuntiatione(m) verbi possunt intellegi. Itaque rectissime a dialecticis dictu(m) est ambiguu(m) esse omne verbu(m). Nec movet q(uod) ap(ud) ciceronem calumniatur hortensius hoc m(odo). Ambigua se aiunt audire acute explicare dilucide. Idem omne verbu(m) ambiguu(m) esse dicunt. Quomodo igitur ambigua ambiguis explicabunt. Nam hoc est extinctu(m) lumen inferre. Facete quidem atque callide dictu(m). sed hoc est q(uod) ap(ud) eunde(m) ciceronem. Scevola dicit antonio. Denique ut sapien

tib(us) disserente stultus esse videaris. Quid enim aliud illo loco fecit hortensius nisi acumine ingenii et lepore sermonis q(ua)si meraco et suavi poculo imperitis caligine(m) obfudit. Q(uo)d enim dictu(m) est omne verbu(m) esse ambiguu(m) de verbis singulis dictu(m) est. Explicantur autem ambigua disputando. et nemo utique verbis singulis disputat. Nemo igitur ambigua verba verbis ambiguis explicabit. et tamen cu(m) omne verbu(m) ambiguu(m) sit nemo verbor(um) ambiguitatem nisi verbis sed iam coniunctis que ambigua non erunt explicabit. Ut enim si diceremus omnis miles bipes est non ex eo sequeretur ut cohors militibus tantum bipedibus tota constaret. Ita cu(m) dico sententiam non disputationem quamvis verbis texatur. Omne est ambiguu(m) verbu(m). [illegible] disputatione explicabitur. [illegible] ambiguitatum genera [illegible] que prima [illegible] secanda sunt. Unum in his est que dicuntur. Aliud in his solis que scribuntur dubitationem facit. Nam et si quis audierit acies et si quis legerit potest incertum habere nisi per sententiam clarescat. utrum acies militum an ferri an oculorum dicta sit. scripta sit. At vero si quis invenit scriptum. verbi causa lepore. Nec appareat qua sententia positum sit. profecto dubitabit. utrum penultima hic ubi sillaba producenda sit ab eo quod est lepos. an ab eo quod est lepus corripienda. scilicet non patietur ambagionem si accusativum huius nominis casum voce loquentis acciperet. quod si quis dicat eum loquentem male pronuntiare potuisse. iam non ambiguitate sed obscuritate impedietur auditor. Et illo tamen genere

quod ambiguo simile est quod male latine
communicatum ubi non in diuersis per nationes
trahit continentiam sed ad id quod apparet
impellit. Cum enim duo ista genera in
esse plurima ui distincte per unum ge-
nus sumpsit. In duo diuiditur. Nam
quicquid dicitur et plura intelligi potest
eadem perlatet plura. Aut non solum
uocabulo uno sed una etiam definitione
contineri queunt. Aut tamen commune
tenent uocabulo sed diuersis definitio-
nibus explicantur ea. que una defini-
tione includere id est uniuoca nominantur.
Illa uero sunt que sub uno nomine necesse
est diuersis definiri. equiuoca
nominantur. Prius ergo consideremus uniuoca
ut quomodo generis hoc sub definitione
patefactum est illustrate exemplis.
Hominem cum dicis tam puerum dicis
quam iuuenem quam senem tam stultum
quam sapientem tam magnum quam paruum
tam ciuem quam peregrinum tam urbanum
quam agrestem tam eum qui [illegible] quam qui mouetur
est tam sedentem quam stantem tam
diuitem quam pauperem tam agentem ali-
quid quam cessantem tam gaudentem
quam merentem uel neutrum. Sed in his
omnibus dictionibus nihil est quod non ut ho-
minis nomen accepit ita etiam hominis de-
finitione claudatur. Nam definitio
hominis est animal rationale mor-
tale. Numquid quisque potest animal
rationale mortale iuuenem tamen
non etiam puerum. Aut senem esse. Aut sa-
pientem tamen non etiam stultum. Immo et
ista et cetera que numerata
sunt sub hominis nomine ista etiam definitio-
ne continent. Nam siue puer siue stul-
tus siue pauper siue etiam dormiens si
animal rationale mortale

non est. Hec homo est. Est hic homo
illa igitur etiam definitione continetur ne-
cesse est. Et de ceteris quidem non am-
bigitur. De puero uero paruo. aut
stulto seu prius fatuo. aut
de dormiente uel ebrio uel furen-
te dubitari potest. Immo possunt
animalia rationalia
potest omnino defendi quod ad alia
pertinentibus longum est. Ad id propter
illud sitis non esse ista definitione
hominis recta ratione. Nisi et
Omnis homo eadem continetur
et preter hominem nihil. Hec sunt
uniuoca. que non solum nomine uno
sed una etiam eiusdem nominis definitione
clauduntur. Quamuis et inter se propriis no-
minibus et definitionibus distingui
possint. Diuersa namque puer, ado-
lescens, diues, pauper, liber, seruus
et si quid aliud differentiarum est
Nemo dubitat habent proprias defi-
nitiones habent. Sed ut illis
unum commune nomen est homo
sic et animal rationale
mortale definitio una
communis est. Nunc de equiuo-
cis uideamus. Ambiguita-
tum perplexio propter infinita sunt
uerterit. Conabor tamen eas
in genera certa distingue-
re. Uter si conatum meum
facultas sequatur uos iudica-
bitis. Ambiguitatum hic est que
aliequiuocis ueniunt prima
genera tria sunt. Unum
ab arte. Aliud ab usu.
Tertium ab utroque.

Artem. Nec dico propter nomina que in uerbor disci-
plinis uerbis imponuntur. Illa enim
definit ars grammatica. Quid sit, si
quiuocum tamen unum hoc. Ut dico Tul-
lius et nomen est et pes dactylus et eq-
uocum. Itaque si quis ex me explana-
ri uelit definiam. Quid sit Tulli-
us. Cuilibet notionis explicatio-
ne respondeo. Possum enim recte
dicere. Tullius est nomen quo significatur homo
Summus quidam orator qui in Cati-
line coniuratione consul oppressit..
Subtiliter attende me non ipsum defi-
nisse. Nam si in Tullium ipsum ille
qui si uiueret digito demonstra-
ri posset definiendus foret. Si
dicerem Tullius est nomen quo significatur
homo. Sed dicerem Tullius est homo
Sed ita etiam adiungere. Item res-
pondere possem hominem. Tullius est pes
dactylus his litteris constans. Quid
enim nec opus est eas litteras enumera-
re.. Licet etiam illud dicere Tul-
lius est uerbum per se aequiuoca inter se
sunt omnia. Etiam hoc ipso quod supra dicta
sunt. Et si quid aliud inueniri potest. Cum
sit hoc unum quod dixi Tullius fin ar-
tiu uocabula tam uarie mihi
definire licuerit. Quid dubita-
mus esse ambiguos genus hoc ae-
quiuocis uel nomen merito di-
ci posse ex arte contingere. Dixi-
mus enim aequiuoca esse que non ut uno
nomine ita etiam una definitione
possunt teneri. Uide nunc aliud
genus quod ex loquendi usu uenire
memorauimus.. Usum nunc appel-
lo illud ipsum propter quod uerba cognoscimus;
Quis enim uerba propter uerba conquirat et colligat
Itaque iam constitue aliquem sic audire ut
sed notum sit sit de partibus orationis dici
de metris queri. Aut de uerborum aliqua
disciplina. Tamen adhuc potest cum dicitur
Tullius. Aequiuocorum ambiguitate im-
pediri. Hoc enim nomine et ipse qui fuit
summus orator et eius picta imago
uel statua et codex quo littere eius continen-
tur. Et si quid in sepulchro eius ca-
dauerís significari potest. Diuersis
enim notionibus dicimus. Tullius ab hos-
tibus patriam liberauit et Tullius indu-
et Tullius totus tibi legendus est
Unum enim nomen sed diuersis hominis definitio-
nibus explicanda sunt. Hoc genus aequi-
uocorum est in quo iam nulla de disci-
plina uerborum oritur ambiguitas. Sed
de ipsis rebus que significantur. At si
utrumque confundat audientem uel legentem
siue quod ex arte siue quod ex loquendi
usu dicitur. Nunc tamen genus recte an-
numerabitur. Cuius exemplum in sententia
quidem aptum apparet. Ut si quis
dicat. Multi dactylico metro scri-
pserunt ut est Tullius. Nam hic
incertum. Utrum Tullius pro exem-
plo dactyli pedis. An dactyli
et poete positum sit. Quorum illud
ex arte. Hoc ex usu loquendi ac-
cipitur. Sed in simplicibus etiam uerbis con-
tingit. Tanquam si hoc uerbum gramma-
ticus audientibus discipulis enun-
tiet. Et supra ostendimus. Cum
sint hec tria genera manifesta in

tr̄e rationib; differant. Rursū p̄
mū genus in duo · diuidit̄. Quicq̄d
ex arte uborū facit ambiguitatē
partim sibi p exemplo ēē pot÷
parti n̄ pot÷. Cū n. definiero q̄d
significet nō. porrū h ipsū exem
pli gratia supponere. Ac si q̄ di
co · Nō · utiq; nō÷ · Haec n. lege
p casus plectit. Cū dr̄. Nō · ē · i ·
negat. Itē cū definio q̄d significet
dactylus · p̄h ipsū pot÷ ēē p ex
emplo. Ac n. cū dr̄ dactylus
una longa p̄lta · 7 duas deinde
breues enuntiamus : Atq; cū defini
÷ · Adubiū · q̄d · significet n̄ pot÷
h ipsū i exemplū dr̄e. Ac n. cū adubiū
dicim; · Haec ipsa · enuntiatio nō ÷
Ita sm̄ alia notionē. Adubiū utiq;
adubiū ÷ 7 nō ÷ nō · sm̄ alia ū adū
biū n̄ ÷ adubiū · q. nō ÷ Itē per
creticus · q̄n · quid significet · de
finit n̄ pot÷ hoc ipsū exemplo
ēē. Haec n. enuntiatio q. dr̄ Creti
cus p̄ma · longa p̄lta · deinde
duab; breuib; cstat · q. h signi
ficat longa p̄lta · & breuis &
longa ÷ · Ita 7 hic sm̄ alia notionē
Creticus nihil ÷ aliud · quā cre
ticus · & dactyl; n̄ ÷ Secundū
alia ū creticus n̄ ÷ creticus · q. dacty
lus ÷ .. Secundū itē genus q. ad
p̄t disciplinas uborū ad · loquen
di usū dictū ÷ ptinere · duas h̄t
formas · Alia de equiuoca inde
p̄t dicit · ex eadē origine · alit
ex diuersa. Ex eadem origine ap

pello · que quāuis uno nomine dic
n̄ sub una definitione teneant. uno
tn̄ q̄si fonte demanant ut ÷ illud q.
Tullius & h & statua · & codex
& cadauer · intellig pot÷ n̄
possī quidē ista · una · definitione
cludi · S tn̄ unū h̄nt fontē ipsū
scilicet uer hominē. Cr̄ 7 illa sta
tua 7 illi libri · 7 illud · cadauer
÷ Ut cū dr̄ Nepos longe ex
diuersa · origine · filiū fili & luxu
riosū significat. Hoc ū distincta te
neamus. Et uide illud · genus q.
ex eadem origine appello · In
que itē diuidat. Nā diuidit̄ i · duo
quos unū translatione · altū
declinatione cstituit translationē
uoco · cū t similitudine unū no
m̄ · multis rebus ut Tullius
& ille in quo magna · eloquen
tia fuit. & statua eius dr̄
t ex toto cū pars cognomi
natur · ut cū cadauer eius
Tullius dici pot÷ · t ex parte
totū ut cū tecta dicimus
totas domos · aut a ge
nere species. Uerba n.
p̄ncipalit omnia dr̄ qui
bus loquimur · r̄ tn̄ uer
ba p̄p nominata s̄t · que p
modos 7 p tempora decli
namus .. Aut a · specie ge
nus · Nam cū scolastici
n̄ solū p̄p ē & p̄mitus di
cant hi qui · adhuc in sco
lis s̄t · Nomnes tn̄ qui in
litteris uiuunt nō hoc usurpa

tum. aut ab efficiente effectum. ut
Cicero. liber ciceronis. aut ab ef
fecto efficiens. ut terror. qui
terrorem facit. aut a continente con
tinens. ut domus est qui in domo sunt
dicunt. aut contraria. ut [illegible]
est arbor dicitur [illegible] aliud [illegible]
por. [illegible] ex eadem origine [illegible]
[illegible] cognomine. videtur ut arbi
tror quidem faciat. In quibus ambiguitatem
Que ad eandem originem pertinentia
dictione declinationis ambigua
est [illegible] talia sunt. [illegible] ubi [illegible]
[illegible] plures [illegible]
[illegible] definienda sunt. Item [illegible]
de incertum est. ut [illegible] infinito [illegible]
[illegible] imperativo passivi [illegible]
[illegible] homo quamvis unum nomen sit [illegible]
una enuntiatio tamen fit aliud
[illegible] nominativo. aliud [illegible] voca
tivo quam. Doctus et docte
Ubi enuntiatio quasi diversa est Doc
tius. aliud est cum dicimus Doc
tior mancipium. aliud cum dicimus
Doctius illo iste disputavit
De declinatione est ambiguitas
opta est. Nam declinationem
nunc appello. quicquid sive per voces
sive per significationes flecten
do verba contingit hic doc
tus et o docte est per voces
flexum. hic homo hic et o
homo. per solas significationes
Sed hoc genus ambiguita
tum minutatim concidere
ac persequi. pene infinitum est
Itaque locum ipsum hactenus
suffecerit ingenio prestiti

tivo. vide nunc ea. que diversa ori
gine veniunt. Nam et ipsa dividuntur
adhuc in duas primas formas quarum
una est que contingit disparitate lingua
rum. ut cum dicimus. tu. hec una vox
aliud apud grecos. aliud apud nos signifi
cat. Hoc genus notandum omnino
fuit. non ut preceptum est unicuique
linguas nosse aut que lingue disputa
tionem. Alia forma est que in una
quidem lingua facit ambiguitatem
diversa tamen eorum origine que in uno vo
cabulo significat. quale est illud quod
de nepote supposuimus. Hoc rursus
in duo scinditur. aut ut sub
eodem genere partis orationis
fit tamen non est ut. Nepos cum fi
lium filii. quam cum luxuriosum
significat. aut sub diverso. Nam
non solum aliud est cum dicimus. qui ut
dictum est. qui scis. quid istuc
periculum feceris.. [illegible] est illud
pro hoc. adubium. iam [illegible] loqui
[illegible] beate. et [illegible] verbo
rum [illegible] in dequivocis [illegible] genus
nus posueramus TOT. ambigui
tatum formae possunt [illegible]
quot in duobus superioribus
enumerabimus.. Restat illud
genus ambiguum. quod [illegible]
solis repperi. cuius tres sunt
species. aut ut spatio. syllabarum
fit tale. ambiguum. aut accu
mine. aut utroque spatio. ut cum
scribimus venit de tempore in
certum est. presens. occultum. preteritum. spa
tium. acumine ut cum scribitur

PONE. Ut ab eo quod est pono
an. ut dictum est ponere. Sequen.
Namque hanc dederat proserpina
in centum est pp latente acumine
locum. Ab eo? [illegible] fit ut est quod
supius de lepore diximus. Nam
non solum producenda sed acuenda etiam
est penultima sillaba. his uerbis sit
ab eo quod est lepor non est ab eo quod est. le
pus deflexum est. ITEM AU
RELII AUGUSTINI DE
RHETORICA..

ORATORIS officium est propositam
questionem ciuili dumtaxat
proximum ipsam intellegere. Et u-
trum [illegible]alis sit. an specialis.
simplex. an coniuncta. et
ex pluribus [illegible] ab
soluta. an comparatiua. de
inde cum intellexerit inuenire
ea congruentes partitioni lo
cos et his mortales seu naturales
accomodare sententias. Et in
de iudicare de inuentis. et repu
diare que par est comode occurre
rint. Tum his que iudicio examina
rit dare ordinem certum. Et quam
uis multa et pertinentia inuenta
sint. tamen non pro qualitate et magni
tudine sua. certis ac quam legiti
mis sedibus collocentur. Aut ob
erunt aut non magnopere proderunt
Subinde ordinationi rhetor
explicationem rerum comodare
debebit. que duabus partibus con
stat. Structure qualitate et [illegible]
ut [illegible] suborta omnia memoria
suscipit ea et complexa est eorum ac ma
xime non Tullius. In primis oratio
[illegible] affirmauit necessariam
hoc. ut opinor. in. Uenio nunc
ad thesaurum rerum omnium me
moriam. que non custos inuentis
ordinatisque rebus adhibeatur
intelligimus omnia etiam si
clarissima sint in oratore pe
ritura memoria. pronuntia
tio. [illegible] rerum. ut demon
them uidetur. Inter oratoria
officia et prima et sola est.
consistit. duobus. motu
corporis. et sono uocis
[illegible]
[illegible] que sunt oratoris offi
cia. Reliquum est uidere
qui sit finis. Finis est
ut opinor in omnibus
rebus. ad quem cuncta refe
runt. Et causa fiunt re
liqua omnia. a grecis finis
telos dicitur. [illegible] In phi
losophorum pene omnibus dis
putationibus querit quis sit
finis. beate uiuendi. uir
tus. an uoluptas.
et cetera. Finis est [illegible]
oratoris officii. alius
aliud probauerit. quibus

dicit et mirum est. Summa oratoris officii in dicendo est quibusdam. In recte dicendo quibusdam. In vere dicendo quibusdam. In persuadendo quibusdam. partes. Quintum illi qui bene dicere finem officii oratoris putaverunt. Sed abnuunt tamen hos ipsos finem esse persuadere. Quoniam consensu omnium finis est oratoris officii persuadere quatenus condicio rerum personarumque patitur. Alia subiecit, et eodem in loco persuadendi calumniam narrat. In venta sane a platone tractata multum in gorgia. Sed post hanc multum impudentius a quibusdam technicis obtrectatoribus hermagore frequentata. Negant quippe proprium finem esse oratoris officii persuadere sed communem pene cum omnibus. Nam et mathematicos de his quae in notitia eos ceciderint persuadere et medicos de his quae in arte ipsos continent persuadere. Opifices etiam et tabernarios fabros et ceteros qui huiusmodi sunt posse de eo quod agant cuivis probabiliter persuadere quoniam rationem faciant. Et non esse licitus finem, qui solam communitatem habeat. Careat proprietate esse actum persuadendi commune cum multis. Et iccirco persuadere non esse proprium finem oratoris officii. Huic quoque calumniae hermagoras percommode obsistit. Dicit enim esse oratoris proprium officium persuadere quatenus rerum et personarum condicio patitur, dumtaxat in civilibus questionibus. Nam medicos et philosophos et ceteros huiusmodi questiones extra regulam civilem quam politicen greci vocant collocant. De civilibus questionibus. Sunt civiles questiones quas in perceptionem in communem animi conceptionem potest cadere, quam greci CENEN ENNOIAN vocant, id est communem. Ut facilius intelligas quid sit hec ipsa condicio quam demonstratam esse volumus. Omnia quaecumque huiusmodi sunt ut ea nescire pudori sit. Et quae etsi ignorantes quoniam sciamus tamen cum simulatione proferimus, quae utrumque in dubitationem vocant, efficiunt civilem questionem. Quod dico huiusmodi est. Si de pondere aliquis rem quesierit, si non videaris scire quod librarius sit, non est erubescendum. Si de longitudine non videaris scire quod pedum sit, non est erubescendum. Si de ceteris huiusmodi rebus quas persequi longum est. Et ideo quaecumque istae in dubitationem veniunt, licet faciant questionem, tamen civilem facere non possunt. At ubi queritur sitne aliquid iustum aut iniustum, honestum an inhonestum, laudandum aut reprehendendum, premio afficiendum aut supplicio, utile an inutile et cetera quae huiusmodi sunt. Nemo enim est extra omnem artem et scientiam collocatus, erubescat si haec nescire videatur. Inde est quod omnes persuasum habeant aut certe aliis persuadere non dubitant posse se concipere animo discrimen iusti et iniusti, honesti et inhonesti ceterorumque quae supra diximus. Et iccirco quae dubitationes in huiusmodi rebus oriuntur civiles vocantur questiones quoniam non pe-

paucorum · sed communes universorum
Quae cum ita sint in perpetuoque commu-
ni conceptione animi perspici pos-
sint QUESTIONES quae Gr-
NON ENNOIA deprehendi pos-
sunt Civiles vocantur quae hic sunt inqui-
bus versari et pertractare debebit ora-
tor. Civilium quaestionum primi
et quasi GENERALES duo sunt
modi QUORUM. ALTER THESIS
ALTER YPOTHESIS vocatur.
Atque IN UTROQUE quaestio in
controversia est. Thesis est res
quae admittit rationalem considera-
tionem sine definitione personae.
Ypothesis est sub illo genere
quo in species seu controversia
ut in persona nota vertamur. Res quae
admittit rationalem contentione cum
definitione personae. Melius haec de-
clarabuntur sub exemplo. Thesis est
quaestio huiusmodi · AN · NAVIGANDUM
AN philosophandum. Ypothesis
est quaestio huiusmodi · An decernen-
dum duelli proelio. Nec deest qui ne-
gat quicquam aliud esse ypothesin
quam THESIN ET NULLUM momen-
ti esse discrimen. Personarum Nam
numerus infinita et interminata
esse ypotheseos quam the-
seos quaestionem. Nam cum quaeratur
sit necne animadverten-
dum. In oratore ... ipsis etiam
ypothesibus ea conveniunt se-
per eventum. Ut punita et impu-
nita · honorata et inhonorata

quidem relinquenda videantur personarum ce-
teris qualitate et quantitate per-
sonae. Distant autem hae duo gene-
ra quaestionum quod in thesi perspectio
sit aliquarum rerum qualis sit in ypo-
thesi · contentio · et quantum
interest inter inspectionem et conten-
tionem tantum inter thesin et
ypothesin esse discrimen. De-
inde IN thesi quaeritur quid omnes
OPORTEAT FACERE IN YPO-
THESI quid UNUM AUT ALTERUM
aut paucos plures certe defi-
nitorum hominum modum. Etiam illa dif-
ferentia accedit quod in thesi quaestio
honestatis ... quid sit optimum fac-
tu. IN YPOTHESI quid sciens
... defendimus. Tum quod omnis
THESIS DE FUTURO EST. YPO-
THESIS raro · quinimmo numquam
nisi de praeterito. Aut eo quod ad statum
faciat quaestionem. Nemo enim neque reus
fieri potest nisi fecerit aut fecisse
dicatur. Neque premium aut aliquid
huiusmodi petere nisi id meruisse
sit aut meritum esse re contem-
datur. Tres autem de praeterito
aut de praesenti IN YPO-
THESI NASCITUR quaestio
IN THESI contra. Numquam nisi de
FUTURO. Quae cum ita sint
SATIS · utriusque declarata
videtur differentia. DE
DIFFERENTIA PERSONA-
RUM ET CIRCUMSTANTIAE
Nunc quoniam quidem de differen-

tia generalium et specialium questionum
satis dictum est. Separata igitur thesi
ab ypothesi. Est ista
dif Circumstantia rerum quam
r peristasin hermagoras uocat
sine qua ulla omnino controuer
sia non potest esse. Quid sit hec pe
45 ristasis facilius partitio
dif ne quam definitione comprehen
di potest. Sunt hec partes peristal
seos id est circumstantie nume
ro septem quas hermago
ras moria peristaseos uocat
Theodorus stoixeia tor
r pragmatoc id est elementa quod
ex eorum coniunctione questiones fi
ant. Proinde atque ex coniuncti
one litterarum nomina et uerba fieri
uidemus. Sunt siue stoicheia siue
moria rectius dicunt. Nos
omissa contrauersia nominis
que sint ipsa dicamus. Sunt
hec: quis. quid. quando. ubi.
cur. quemadmodum. qui
vii bus adminiculis. quas
greci aformas uocant.
Horum hec omnium aut ra
tionalis plurimorum congregatio
conflat questionem. Sed
ni minum singulorum perdas ex
i primenda est. Quis significat
cantiam hic personam. que
spectat duobus modis. id est

ex nomine et qualitate. Ex
nomine ut modo quis Camillus
C. marius. L. sylla. Ex
qualitate quis diues an pau
per imperator. Est et definita
in nominibus. infinita in qua
litatibus. personarum perspectio in
appellatione nihil pertinet ad
dicendum. In qualitate et fortunas
etatis et condicio et disciplina
et cetera que sunt infinita. nunc
ii Quid significat hec res que
facta ab aliquo uel dicta uel co
gitata. fieri. dici. cogitari
futura esse. dictum iri. cogita
tum iri. uideatur. bona uel mala
honesta uel inhonesta. iusta
uel iniusta. utilis uel contra. ne
cessaria. uel parua. magna
iii uel par uel impar. uel noua. Quando
temporis significationem hic ut in
tempore diei an noctu. sacro an
in religioso die. etiam ex accedentibus
que litteram dant tempori sua
qualitate ut in bello tempore an
in pacis tempore. in seditione
an in concordia. in libertate an
in dominatione et per quam in eundem
iiii modum cadere possunt. Ubi loci si
gnificationem hic ut in ciuitate an
extra. in sacro loco in profano
v in mari in terra. Cur significat causam faciendi uel dicen
di uel cogitandi rem. Uel media
fert opinio ad construendam que
stionem in primis necessariam
vi Quemadmodum significationem hic
ex facto uel quid fiat su

VII turpium uel sit. Demonstratione uel
uti. clam. palam. per uim. per dolum.
Et si qua similia in eundem modum
cadunt. Aphormai. quas nos
adminicula dicimus demonstrationem
habent earum rerum per quas factum esse
aliquid dicitur ut est Laqueus. Gla
dius. uenenum. Litterae internuntius
mandata. Seruus. Conscius. Si
carius. Horum articulorum ut
supra dixi. aut omnium. aut plu
rimorum rationalis concursus facit
ciuilem quaestionem. De Ratio
nalibus questionibus

I Rationales quaestiones quas
Hermagoras. Logicas uo
cat. Melius uel puto sic eas co
gnominari. quam uerbales. quae logi
cae non ex uerbi sed ex rationis signi
ficatione. appellatae sunt. a tech
nicis. Cum alioquin logos inten
dunt uerbum significat. Intendunt ratio
nem. Rationales seu logicae quaes
tiones. sunt modis IIII. Hermagoras
uel in illis quaeritur. An sit. quid
sit. quale sit. an induci
in iudicium debeat. Ubi quaeritur
an sit genus. id quaes
tionis. Hermagoras ΣΤΟ
ΧΑΣΜΟΝ. uocat. Nos con
iecturam possumus dicere. Item
Theodorus. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΥ
ΣΙΑΣ. id est de substantia
Nihil. neque uel factum uidem

potest. quod non habuerit substantiam
Neque futurum quod non habiturum sit substan
tiam. Quidam hoc genus quaestionis ex
eo quod est id quaeritur. an sit uocauerunt

II Altera rationalis est quaestio quam Her
magoras. finem uocat. Theodorus
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ id est de
proprietate. Quidam quid sit. non nulli
de eodem et de alio. ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΥ

III Tertiam rationalem quaestionem uno
nomine. omnes qualitatem uocant

IIII De quarta. magna contentio
est quam supra de inducendo
iudicio diximus. Plerique uel ne
gant esse eam. quoniam id dicat Ne res
posse uenire in quaestionibus. et inter
omnes Hermagorae praecellit auc
toritas qui et quaestionem putat
et in primis necessariam. Et agitata
rum in foro. multum et adhiben
dam eam in statibus ceteris primo
statu constitutu. Si causae condicio pa
tiatur. Nam haec statuo. tam inter esse
eos. quibus iudicium intenditur quod
declinare iudicium. Porro ip
sam declinationem iudicii habere
non nullam iudicii speciem. Nam si
ita. res. agere. ut quaestio
nulla. aliquis causa induci esse
in ipsius potestate nulla erat
quaestio. Nunc cum semper certant qui
impediant ipsa illa contentio
quia alter in iudicium uocat alter
recusat. Iudicium facit quaestionem
quod contrauersiae genus Herma

Ite(m) quintiliani lib(er) rethorice;

goras metalempsin appellat. Nostri pauci reprehensionem, plerique translationem uocauerunt. Utrique parum ratione fecerunt. Qui reprehensionem dixere, eo scilicet quod maxime in ducatur iudicium causa reprehenditur a quo in rethoribus. Qui translationem, propter omnino non excludat actionem, sed in perferentem conditionem actionis transferat. Nam aliud genus iudicii transferat et habitum iam transfer[illegible]

De legalibus questionibus

Sunt legales alie questiones quattuor. Quidam inuentores NOMICAS. Nos legales dicimus. Hic noua sunt scriptum et uoluntas, quod illi RHTON (PHT ON) KAI DIANOIAN appellant. ANTINOMIAN quam nos contentionem legum contrariarum uocamus. Ambiguitas quod illi AMPHIBOLIAN. Collectio quam illi SYLLOGISMON. Utrum hec paulo diligentius tractabimus, ita ut significantia [illegible] eundemque exprimatur et species generibus addantur. Nunc mihi uidetur esse dicendum quibus omnis questio [illegible] et quam nodis sub inde astricta ad perfectam speciem sui ueniat. Quid sit phasis, quid cataphasis, id est quid intentio, quid negatio status. Est aliquod dictum, quod greci phasin nominant, id est scindit in duas partes quod est [illegible] alterum. Apophasis cataphasin. Si sufficient magnificentiam exprimere [illegible] ne uerbo facta possumus dicere id uel [illegible] bum quo crimen intenditur [illegible] pulsasti, percussisti, occidisti. Quod hic illi apophasin. Nos ab inuentiam criminis [illegible] quod

bum accusatoris [illegible] impulisse, non occidi, non percussi. Ex his duobus dicto ac responso, intentio et negatio.

Media nascitur questio. Si modo intentio est: Occidisti. Negatio: non occidi. Questio: an occiderit. Sed iam ad coniecturalem [illegible] precedamus. Intentio est: iure occidisti. Negatio: non iniuria. Occidi. Questio est an iure occiderit [illegible] aliquo legali statu. Intentio est: Non licebat tibi in hoc facere [illegible]. Negatio est: licebat mihi hoc facere [illegible]. Hanc quidam latinorum utique adhuc diximus questionem uocauerunt. Quidam statum nominauerunt. Ab eo scilicet quod uidelicet per intentionem et contradictionem questionis consummata sit [illegible] primo [illegible]. Cum hinc dicat factum esse, inde non esse factum, nulla pugna est [illegible] pugne meditatio. Deinde cum pars accus[illegible] est et quam ad manus uentum. Altercatio in contentione [illegible] media questio sit uenit. Sic nec ne factum sit ea utique consistit. Omisso quod ante dicebat. Ubi si questioni status non imponitur. Hoc idem Theodorus CEFALEON appellat translatione uidelicet a principali parte corporis, quod in hoc est complexus duorum que utrique dicta sunt, quoniam caput quodam totius conuersum efficit. Sequens huic locus est ut planius dicatur magis necessarius quod demonstrat quid causa, quid continens, quid de quo contenditur. Causa est quod Hermagoras dicit SINECONTINENS. De quo contenditur, CRINOMENON. Est causa quae non precesserit, causa non [illegible] non potest; quod dico, tale est:

Abdicat a patre filium. Deuer-
na iudicatio ñ. q. Nunc. Cur
abdicaret a patre. Causa fecit
fit. Deinde addamus causa & sta
tu contraria effecta. Iurauit se
non ducere uxorem & abdicat
pluralit. Action. factum
id causa. Cur. abdicatio
nem meret. Sinechon con
nens q ad refutandu ac-
tion id ad refellenda causa
uidet afferri ut ÷ In hac materia
Militem qui iurauerat se desertu
imperatore occidit & reus fit
caedis. Hic et action ÷ cau
sa. Iudicium q occidit. Neque enim
erit reus si occidisset. Sine
chon ÷ id continens sine id
ppt q occidisse dix iusiurandu
publica militem q desertu se ee
iurauerat. Hoc inde sinech
on id continens hermagoras
appellat. Ab eo q omnis rei
defensio ab illo continetur
Hec du action. aitior
uocat q causa cause. Na
q admodu reatu causa ÷ q
militem occidit. Ita occidendi
causa q militer desertu se
ee iurauit. Nec q primus
Quid sit causa Quid
continens. Videamus etia
quid sit de quo contendi
id quid sit. TO.

KPINOMENON.. Est enim
aliud quod seploratio tor
cinexontor id continens
q dico tale ÷ Et in eadem cont
sa. preuertandum puto quo sint
lucidiora q tamen action ÷
q occidit militem hic imperator,
synechon ÷ q reus non
id ratio ppt q occidisse se
de ÷ … q militer iurauit se
desertore KPEINOMENON
÷ Ex adminatio hic ipsius q
ad defensionem reus attulit
In quo ita q Nulla causa
sa imperatori fuerit Cur occi
derit militem … prefecat ut q
deat … q iurauerat occisurum
… t pmultatis t iudicat cau
sa. Post enim … articulus
iste tractari. An etiam … iura
uerit. Par … iusta causa
fuerit. Cur debuerit occidi
& tota effectio totius sine
xontoc. q ad action af
fert. Crinomenon uocat
euenit tamen nonnumquam ut in una
controuersia. reus ÷ ul
xes leges rei publice q p
cos occiderit. Euenit tamen
nonnunquam ut in una con
trouersia … simul. action
& sinechon. & crino
menon. Sed reperiuntur ip
sa. omnia … reuo
luta. tractentur. Ut in hac
controuersia. reus ÷ ulixes le
ge rei publice q peior occiderit

Hic ht ACTION: q occiderit
AETION: AITION t SYNECHON
q eos qui bona sua depopula
bant & pudicitie uxoris insidia
bant. occidit CRINOMENON:
Nunquid tn 7 ... he, rer pessi
ri. Alia tn causa qua precesse
occiderit. t Nunquid ne pessime
quidem de se merito i demnatos
debuerit occidere. Deinde ad
hoc. CRINOMENON. aliud
SYNECHON. Affert. ulixes q
dicit. se iussu minerue fecisse
re. Defensio h ipsu SYNECHON
st. CRINOMENON. q fr ut
s. n. ppt. iussu minerue occide
rit. 7 utr tali re minerue
quidem obtemperare debuerit
EST h ETION pur accusato
ris locus. SINECHON de
fensoris CRINOMENON
utriusq; comune. DE
themalib; que n
constitunt.. Subide dicen
du puto.. que admo
du. & qt modis contra
usa. asystata. fiat
ta 7 si dici quide cont
uasas oportet. que statu n
hnt. s pletmata. IN ser
RATIONALIA id ALOGOS
FIUNT 5 asystate mo
dis .IIII. UNu cu aliquid
de. ex CIRCUMSTANTIA Que

les pe circumstantie & sup dixim;
id cu qstionib;. dnt causa dnt
psona. dnt locus. dnt. aliquid
eos de quib; effici circustantiae
diximus. Hoc h gen; asystatu in seo
lastica materia n pot. cadere
Idcirco q ne singl quide post ul
lu thema despiciente circustan
tia. Nuersitate tn singu euenit
ut aliquid eos deest & p imprudentia
tia actoris psiligata causa uen
at ad iudice. Alt modus asys
tati que KATA ICOTHTA dnt
Nos tn n no latinu dare n possu
mus tn uim intellegere debem;
Na cu eade utriq; p dnt A Nul
la pe. Ne parua quide discer
nunt. Tu hmodi pletmata ppt
qualitatem utriusq; partis statu im
plicat. t Etenim adolescentuli qui
speciosas uxores habebant noctu al
terutr obuiu habuere. accusant i
uicem adultii. Na qcqd alia pars
dixerit hoc altera dicit necesse
t lem simile. Te adultiu uolu
isse cometere q adolescens es Te
q uem simile uoluisse q adolescens
cens es.. Lem simile q speciosa ux
orem habeo. facultatem tibi uici
nitas pbuit q ego speciosa uxorem
habeo. Cur nocte ime Cur tu h
ime. Teri dixi. Ht. quo dispensat
& Idcirco utriusq eos si accusat al
tu su criminatus su se purgat de
fendit eu que criminatur. uidet
Tertiu asystatu genus qsi
KATA ETEPOMEPIAN appellant

id cū reo nulla defensio ē. Sed ā
color infacto n̄ inuen̄ ā par̄ proba
bilis color inuenit̄. Uñ etiā demo
cratis preceptor meus solitꝫ erat
dic̄ eas eē ꝯtro̅uersias in quibꝫ color
diu qr̄ statū n̄ hr̄t. uel ille
ꝯstantia eius nos n̄ afferat aliquid
ad defensione t mediocrit̄ probabi
le admittimꝫ. Sed n̄ euidenti ꝯfora
causa ē ut oportet sm̄ Ciceronē
man. explodemꝫ. N. numq̄ incidunt que
dā qstionis maxime inuenitate. que
summam accusatori nullā reo largiūt
facultatē. Uel eas n̄ ꝯtro̅uersias s̄ cō
munis locos dic̄ quippe ē in his nihil ꝓba
tio criminis. Sed ē icep̅tū atq; euidens
facinꝫ expssio. Quartꝫ ē modus asperata
t calliginosissimꝫ. adeo ut nūq̄ etiā doctis
homībꝫ posset ob rēpr̄. hēt t n̄ nullā spe
ciem ꝓbabilis ꝯtro̅uersię ꝯmittit. Est ē
hīs modi i qua iudice ferende sententię
ratione explorari n̄ potē. hoc. gñi. apo
ron dr̄. Sꝫ subiciamꝫ exemplū. ptiere
bāt ab alio usurā ꝓ pecunie credite
ille accepisse se pecuniā ꝯtendebat s̄ de
positam t idcirco uelle se restituere
s̄ n̄ usura. pendente inter eā iudicio
lex de nobis tabulis lata ē ꝓ peteret il
le qd deposita. ille petitiꝫ ꝓ credita.
Hic uideo quid sit hic ꝓ sententia
ferenda iudice requi possit. Cū petitor
id ē hīc dū credidisse. hīc dū deposuisse
se dicat t ille alt̄ ē dū deposita accē
pisse. hīc dū credita t uterq; sua porę
utr; alt̄ alterius petita sententia ut hē
De figuris controuersiarum
Pertinere etiā n̄ nt ad rē uidet
scire figuras ꝯtro̅uersiar̅ quibꝫ i
uicem differant. Sunt ē sche
mata id ē figurę controuersiar̅
IIII. Endoxos ꝓnos opinionis
bone dr̄. Amphidoxos ꝓ III
nos ꝯfuse opinionis ex utraq;
bono t malo possumꝫ dicere

Paradoxos. ꝓnos opinionis ma
le possumꝫ. tam etsi quiddā pars dil
serit. sic loquentes paradoxon
sphr quasi s̄ bone opinionis accipim
ut in uulgo etiā Olympionicas t
ceteros uictoris ꝯcos t sacros
certaminū paradoxos uo
cant magis ꝯsuetudine q̄ ratio
ne ducti. Nā ut opinor para
doxon ē ꝓ ē paratindox
an. contra opinione bonā
Denique licet alias uulgare illā
significationem his nois plure
malimꝫ tm̄ hi loco ut multa
noue. tā. ā. technicis quā
ā philosophis cognominant ac
cipe debemꝫ. supposito iāuꝫ suttu
dinis quā ꝓ ꝯditione frequenti.
Quarta ē species ꝯtro̅uersię q̄ ē adox
os dr̄ quā nos n̄ ut uulgo male
opinionis s̄ nullius opinionis id hu
milē t sordidā. Sꝫ euidentē h̄ ppo
suis exemplis. Endoxos ꝯtro̅uer
sia hīs modi ē inqua tā psona q̄
res ē honesta ut Scipio uictis
poenis petit ꝓ p̄mio ut spectat
ludos laurea coronatus. Ac
psona honesta ē Scipionis
et ꝓ petit n̄ improbū. Amphi
doxus ē inq t honestate psō
nę turpitudo rei macularet ut
si idem Scipio petat ꝓ p̄mi noē
mortē Tiberii. Aselli. Nā
petitoris honesta psona ē ꝓ
petit i honestū t sera. Si abdi
catꝫ fortis fecerit t petit p̄
mii noē redire idomū patris.
Pro nā ꝗ petit ihonesta
abdicati. res. quā petit ho
nesta ut indomū patris re
deat. Paradoxon ē contra
uer sie genꝫ in quo utraq;
inhonesta s̄. tā res q̄

cor sona tut impudicitie refur fece
·s· fonte. Petit primi nos decurato
rursum in montem Na 7 psona pretemp
i honesta ÷ p adem fuit refur impu
dicitie ta 7 n aliquid tpitudin dero l
7 aufert q fonte fece d n̄ qua
IIII petit impba. Adoxon ÷ genus
genz sn opinione utraq; humile
& sordidū. Paup uetūa tā usq
sedat. Bertre. alius paup qui unn
dicare ex 7 furto. ablata ee ssbi
dret. ille uendtor ar pe abad
ulto dephenro illa uetunta
de traxisse. Nunc decurant
ille adultu hic furti hic tty p
sone humiles 7 rer q fecisse uident
sunt eade specis debet ee ping
pu in thematte. Endoxo
amphidoxo 7 paradoxo
& adoxo. ÷ sua cuiq; for
ma tribuenda. Id pmū IN
endoxo genere matte her
magorar negat ee prandū Na
n biuolentie iquit 3cilande gra
prant solem; i bone opinionis the
matte quale ÷ illud scipionis..
Signi ß hi ap quor sum; locuti
Itib' attinet parare q parari
÷ n̄ longe alit uideo 7 pace
tanti uiri dicent. Negat ÷ rep l
l spectanda dicturorta sitiq; cura
tione uincat. Centro ÷ ntphi
be. IN endoxo genere matte
q minus pfamur. Nihil ita opinor
mali bis hoc iudices bis mori sit
cere pfando ut cu offensor ad
uiparir uidem; Offensione illa
dicendo dicere contemur. Denique
auloedos & cythare
dos 7 ceter hr modi artis ch
quidē n pollicent oratione II i de
qui tn ploqui q an actione
& omnino curta 7 in capite ora
tio ÷ q sn pincipio abipir rebur

ordre. Utemur eū pncipis i bone opi
nionis thematis, breuioribus 7 erecto
nib; paulo 73 selectis; 7 plenis dignitatib;
sn iactantia duntaxat Ne res parat
inuidia ut ÷ illud ap. m. tullio 3e con
tione metelli IN qua scultare uide
3t. p. pl. ubi uis t i ipsa 3pte. Sicut ut
opinor loquar fugientem qm 3d nl
cet cu resistentie .... pfecto tā ma
g ne dre i .... ors; fuitra n 7
ipsi actoris ee honesta psona 7 res de qua
locuti erat n impba. Itep alio loco cu
de coniunctor anim adusione loqret. Uideo
p. c. In me omniū urm ora atq; oculos ee
conuersos. Deficeps q omia hr modi. sic ut
dector ex splendore suo 7 rebus hir de
quib; locutus ÷ q honis ..... uideme
inito 3fidere Plerq; hr modi exordia
ap. s. graccum qnto nobiliori fuit
ips qre dicentem pfecto. meruciu a
Aliquē ex. cannenn catua nemo
ferret IN amphidoxo genere matie
moderatione queda utendū erit. Cu
pncipia ducenter & turpitudine que
sub ÷ & dignitate que ÷ i re dup
sona t illustrando dugeant Itauarie
utrumq; nitebimur Ut alius pars
turpitudine alius honestas tegat
Neq; tn cu t ... laceratione quan
ta i illo priori genere matie q
cu q da 3 sidem uerecundia. In
pe turpitudo erit gnū rem
potit duoc. ibim; iudice. ad psone
dignitate. n i ipsona. ad rē digni
tate qn depiculoso i timore locū
referimus. Spumari leuitq; ce
dentes. despicere Ut potius suspi
cionem metus quā timere uidedamur
Laborabim; hr i eo ut 3sium utraq;
dignitate rē 7 psone plus educe
i honestate qua metus i turpitudi
ne hre uideam; · ÷ ut limpidius
hoc genz pncipandi depndat

dabo exemplu[m] p[ro] habuit. m. tullius. cu[m] p. m.
scauro loquente. Paradoxa usta. Am
phidoxos quippe qui merito dignitate
psone. m. scauri. p[ro]merite t[em]p[er]itudine
criminis de pecuniis repetundis ut
r[e]q[ue] in principio status ita [con]fudit ora
tor. ut et turpitudine criminis
dignitate p[er]sone reigeret. Neq[ue] ta[men] lar
gite nimiu[m]. Neq[ue] excitedant. [est] ita ut ex
primat nulla[m] eti ineius suspicione[m]
Maxime fuit optandu[m]. m. scauro
iudici ut nullo percepto esset odio
sit offensione ac molestia et cetera. IN
cor. paradoxo id ē inmale
f. opinionis themate. Ubi et
psona et dignitas parit labora
bit. CONsionib[us] principii itten
c. du[m] erit. et purgandis suspicion
r. bus. ope. tribuenda et dimisse lo
quendu[m] cu[m] sententiis tu[m] uerbis etiam
p[ro]prius blandiend[um] sint et [con]monend[um]
q[uo]n[iam] falsi illati criminis et falsae
i famie compositae. Adur; nos p[er]In
uidiam esti sub missiore toto
corpore [con]formato. Aduersus cun
k. dia[m] summisso uultu oculis tra[n]s tu
dia frontib; Neq[ue] illa[m] dicit. Sed. n.
possum; esti rumore simulatio..
IN Adoxo id ē inglorio
r. c. ro. hoc ē in humili genere
k. materie. Proxima sermoni de
r. bent ee principia. Neq[ue] sen
tentiis alte petitis. Neque
u[er]bis ulli modu[m] ornatis Nec
structa grauiore. [est] q[uo]n[iam] re

solita et simplici. Ulis h[oc] omniu[m]
sententiar[um]. quam hi principiis ad
hibem; ea. ee debebit. Ut re
a pietate reuocet ad comunitate[m]
et dicat omniu[m] int[er]e[ss]e illa[m] re[m]
uindicari. Propterea q[uo]d p[ro] q[ua]q[ue]
minora est tanto crebri; et
maior int[er] multos cadere posse
Nec ta[men] oportet peccari
indignitudine re[rum] et p[er]sonaru[m]
quo ratione. dequi a Iniq
uer dequ[e] falsi. Eandem
ee hos inmingi ui qua[m] in
maximis. Talia principiaste
plerq[ue] ap[ud] demosthenem
inhis libris qui i[n]scribunt[ur]
IDIOTICI. et magis ap[ud] li
sian. et ap[ud] q[u]i da[m] scriptores
rib; . Certe. m. tullius
cu[m] p. archia. diceret
ni alit exorsi ē. Explic
beati. dī. rhetorica
et grammatica lege
INcip ars rhetori
ca. clodiani. de
STATIBUS. Status ē qr
tio summa de qua prium
tractum ē iudicet
k. STATUS h[ab]et ep[is]t[ol]a[m] ineo
pars utraq[ue] [con]sistit
Nam et h[ic] status ex i
ntentione et depulsione

li m̄ occidisti hominē ñ occidi. Circa
ro statum sfetitionem uocat
stacin lyrenikon kephalai
on sei dr̄. Rationales status sunt
iiii. An sit. quid sit. Quale sit. Quid sit
qui finis appellat' Quale sit qd' qua
litas I duci ne iudicia debeat que
ab aliis trslatio aliis pscriptio
appellat' hanc quintam negat
sunt status recipienda..
Hos status sic appellant
I CONIECTURA. STOXACMON
II FINE MOROS. qualitate POI
OTHTAN. trslatione METAL
HMYIN appellant. Hec ē
cū crimen tendit negat
Coniectura simplex plena
semiplena. Sui quadruplū sol
uat. Sacrilegus manus sacrat
Adult. qui multotiens multa
adulteria mechatur peius mor
tis COLON. pars sententie perhibens
plena ut despecte uidet Sua. Comma
pars sensus imperfecta ut arma uirq' ca
no. Aequiuoca dicitur que nō solū co
mune nomen sed substantia dic
sunt. Per omis duobus significant
modis. Nōe scilicet et definitio
ne substantie. Eorum sunt diuersita
tes iiii. Nam per omis
I cū rebus alius a nōe iunguntur a def
nitionibus discrepant. alii definitio
II ne iunguntur nominibus separantur
III alii in nōe et definitione conueniunt
IIII a nōe iunguntur definitione dif
ferunt. Alii nōe et definitione
differunt.. Illa quidē
I que nominibus iunguntur. de
finitionibus discrepant uo
cantur aequiuoca. hoc
sic huiusmodi ē. homo
pictus et uerus
utrique iter uno ho
minis nomine nuncupantur sed defin
itionibus differunt. Nam si quis pic
tū hominē definiat ita dicit homo
est qui pictus et coloribus uiui homi
nis simulatio hominē sic uerū ita
definit. Homo ē animal rationale
mortale risibile. Atque ita hi iungunt
nomine. Definitione differunt
II Illa vero que definitione iungunt no
minibus separant. Multiuoca
nominant ut sunt gladius ensis
Hirtt und substantia me definitio
ē uocabulis discrepantibus
III Illa vero que nōe et definitione
sentiunt. Uniuoca dicuntur ut ē
Animal et homo. Nam et hō
dr animal et cū animali uno no
mine iungit animalis. At uero
si utrumque definias possis dice
utrumque esse substantia
animata atque sensibilis..
IIII Illa vero que neque nōe iunguntur
neque definitione sentiunt hic
modi sunt que omnino a se discre
pent. Hec uocantur diuersiuo
ca. ut ē lapis. aer. aqua
terra. sic et neque eadē nōa sunt
neque idem termini. Aequiuoca
sunt dicta pro quantis definitionibus
differunt de quo tñ uocabulo nuncu
pent. Uniuoca pro una sit illis no
minis et definitionis significatio
III Multiuoca pro cū eadē defini
tio subiecta sit multis nomini
bus appellentur. Diuersiuoca
pro omnia a se discrepant diuersitate
definitionis et nominis. Pt hec hic
Quinta inuenitur habitudo pe
[illegible] que cū sint a se ipsa diu

sed coniungunt tamen quidam eam definitionem de-
nominatiuis non plenum sed ad quandam quasi
figurationem et formam vocabuli dif-
ferentiam ut est: IUSTITIA IUSTUS
et grammatica grammaticus.
Haec vocant denominatiua quia de
nomine et substantia per diversitatem
figurationis quandam similitu-
dinem ad rem ipsam coniuncta sunt. Maxime
necessaria fuit prima de ae-
quivocis propositio. Discendum nobis
est quia non semper res cum nominibus co-
piunt sed aliquotiens sicut crescunt ali-
quotiens minuuntur. Namque et equi-
vocis rebus non sufficiunt. Nam cum
non una sit plures sunt res quae
uno nomine declarantur. Nam multi-
vocis res nominibus sicut sunt. Nam cum
una sit eadem substantia multis
vocabulis demonstratur. Hic est propositum
ut vocem prius de aequivocis referentia
ad aliquod praedicamentorum principium re-
ferre non possimus. De aequivocis namque
praecognitis cum quibus diiudicandum sit
uno proponitur et sub praedicamen-
torum genus aliquo referendum
considero. Et si ad unum praedicamen-
tum cuncta pertinent. Si non illud
quod proponit unam rem significat. Et
hic ad primam praedicationem referre non du-
bito. Ut hoc vocabulum quod est mens video
quoniam nihil aliud significat nisi il-
lud quo sapimus et quo ratione utimur
quod cum unum significat et hoc ipsum quod significat
substantia est id est MENS non ipsum sub-
stantiam declarare pronuntio. Si vero
nobis propositum in plura significat. De-
claratio est ipsius significatio quae diver-
sis te considero. Et si ad unum praedica-
mentum cuncta pertinent. hoc ad propositum per-
tinet non illud significare contendo
ut hoc vocabulum quod est CANIS idem
dicitur et marinus et terrenus et caelestis

quarum singularum significationes cum
considero video esse substantias. At
vero si vocabulum diversissimas signifi-
cet res et quae sub unum genus ueni-
re non possint ut hoc vocabulum quod est
Aliquid. Aliquid dicitur aliquid.
et de substantia et de qualita-
te et de quantitate et de cunctis
ceteris generibus. Singulis hoc voca-
buli designationis par-
tiens sed unum quod genus quod non
illud significat ad conveniens prae-
camentum pronuntiare ponere. Quod si
prius equivocorum notitia non proponitur
ad primum praedicamentum referre non pos-
sumus. Recte de praedicamentis incho-
amus. Quid aequivoca forent
prima definitione constituit. Videte
enim cum de aequivocis inchoaret
de ipsa praedicamentorum significatione
coepisset. Nam cum substantia quanti-
tas et cetera. ΓΝΟΤΙ CΕΑΥΤΟΝ
id est Nosce te ipsum. Frustra
labor et curiosa mortali-
tas in ceteris cognoscendis cum
sui naturam scire non ponit. QUID sit
Ubi sit qualem formam quam ha-
beat quid sit. ΠΕΡΙ ΤΗC ΟΥ-
CΙΑC id est de substantia. Ubi
sit. ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΥ id est de loco
quam figuram utrum humani cor-
poris ut habere umbre dicuntur. an
sphere. an cuius alterius. qua-
lium. mortalis ne. an eterna
sit. Pars haec animae ΔΙCΤΕΤΙΚΗ
id est sensualis dicitur. Est haec for-
ma capax omnium figurarum et
pulchrior universis quae in-
tellegibiliter cunctis rebus
tit. Finit Clodiani de statibus

uita horatii. Q(uintus) horati
us flaccus libertino patre
natus in apulia cum parente
in sabinos migrauit quem cum
pater puerum romam misisset in lu
dum litterarum parcissimis eruditus
impensis. Antiquitas patris
uicit ingenio. Coluit quidem adoles
cens brutum sub quo tribunus mi
litum ciuili bello militauit Cap
tiuusque est a cesare per magnum tem
pus beneficio mecenatis solu
seruatus est et in amicitiam recep
tus est qua propter mecenati et au
gusto in omnibus scriptis suis
uenerabile assurgit. Scripsit
autem carminum libros iiii
Carmen saeculare. Epo
don. de arte poetica
libri. epistolarum. lib. ii
Sermonum. lib. ii. Commen
tati sunt illum. porphirion
modestus. helenius. ac
ron. omnibus melius. C.
Aemilium. ad maecena
tem. uario. hominum scri
bit officio. pragmatice
monocolos.. Metrum archi
lochium quod constat ex spondeo duobus cho
riambis et pirrichio ita. mecenas ata
uis edite regibus.. Siue aliter. Ex
spondeo. dactylo. cesura et duobus
dactylis. ita. Maece. Nas ata. uis.
edite regibus. quae scansio dicitur sepen
tri h metro heroica et duobus dactylis

(gloss) ... a porsenna rege ... origine ducit

Maecenas atauis edite regibus
O et presidium et dulce decus meum
Sunt quos curriculo puluerem olympicum
collegisse iuuat metaque feruidis
euitata rotis palmaque nobilis
Terrarum dominos euehit ad deos
Hunc si mobilium turba quiritium
certat tergeminis tollere honoribus;
illum si proprio condidit horreo
quicquid de libicis uerritur areis
Gaudentem patrios findere sarculo
Agros attalicis condicionibus;
Numquam demoueas ut trabe cypria
Myrtoum pauidus nauta secet mare
Luctantem icariis fluctibus africum
Mercator metuens otium et oppidi
Laudat rura sui mox reficit rates
Quassas indocilis pauperiem pati
Est qui nec ueteris pocula massici
Nec partem solido demere de die
Spernit nunc uiridi membra sub arbuto
Stratus nunc ad aquae lene caput sacrae
Multos castra iuuant et lituo tubae
Permixtus sonitus bellaque matribus
Detestata manet sub ioue frigido
Uenator tenerae coniugis inmemor
Seu uisa est catulis cerua fidelibus
Seu rupit teretes marsus aper plagas
Me doctarum hederae premia frontium
Dis miscent superis me gelidum nemus
Nympharumque leues cum satyris chori
Secernunt populo si neque tibias
Euterpe cohibet nec polyhymnia
Lesboum refugit tendere barbiton
Quod si me lyricis uatibus inseres
Sublimi feriam sidera uertice.

(margin) ... nobilibus regibus ... fuit

Ad diuum augustum.

Saphicum metrum quod constat ex trocheo spondeo
dactylo et duobus trocheis ita iam satis terris
... cum trocheo et bacchio

Iam satis terris nivis atque dirae
grandinis misit pater et rubente
dextera sacras iaculatus arces
terruit urbem
Terruit gentes grave ne rediret
seculum pyrrhe nova monstra questae
Omne cum proteus pecus egit altos
visere montes
Piscium et summa genus hesit ulmo
Nota que sedes fuerat columbis
Et superiecto pavidae natarunt
aequore damae
Vidimus flavum tiberim retortis
litore etrusco violenter undis
ire deiectum monumenta regis
Templaque vestae
Iliae dum se nimium querenti
iactat ultorem vagus et sinistra
labitur ripa iove non probante
uxorius amnis
Audiet cives acuisse ferrum
quo graves persae melius perirent
audiet pugnas vitio parentum
rara iuventus
Quem vocet divum populus ruentis
imperi rebus prece qua fatigent
virgines sanctae minus audientem
carmina vestam
Cui dabit partes scelus expiandi
iuppiter tandem venias precamur
nube candentes humeros amictus
augur apollo
Sive tu mavis erycina ridens
quam iocus circum volat et cupido
Sive neglectum genus et nepotes
respicis auctor
Heu nimis longo satiate ludo
quem iuvat clamor galeaeque leves
acer et mauri peditis cruentum
vultus in hostem
Sive mutata iuvenem figura
ales in terris imitaris almae
filius maiae patiens vocari
caesaris ultor
Serus in caelum redeas diuque
laetus intersis populo quirini
neve te nostris vitiis iniquum
ocior aura
Tollat hic magnos potius triumphos
hic ames dici pater atque princeps
Neu sinas medos equitare inultos
Te duce caesar

AD MERCURIUM SAPHICUM ENDECASILLABUM

Mercuri facunde nepos atlantis
qui feros cultus hominum recentum
voce formasti catus et decorae
more palestrae
Te canam magni iovis et deorum
nuntium curvaeque lyrae parentem
callidum quicquid placuit iocoso
condere furto
Te boves olim nisi reddidisses
per dolum amotas puerum minaci
voce dum terret viduus pharetra
risit apollo
Quin et atridas duce te superbos
thessalosque ignes et iniqua troiae
castra fefellit
Tu pias laetis animas reponis
sedibus virgaque levem coerces
aurea turbam superis deorum
gratus et imis
Saphicum de laudibus deorum atque hominum
Quem virum aut heroa lyra vel acri
tibia sumis celebrare clio
quem deum cuius recinet iocosa
nomen imago

aut in umbrosis heliconis oris
aut sup pindo gelido ue in hemo
un uocalem temere insecute
Orphea silue
Arte materna rapidos morante
fluminu lapsos celeresq. uentos
blandu & auritas fidib; canoris
ducere quercus
Quid prius dicam solitis parentis
laudib; q res hominu ac deos
q mare ac terras uariisq. mundu
temperat horis
Un nil maius generat ipso
nec uiget qcq. simile aut scdm
pximos illi tn occupauit
* pallas honores
Proeliis audax neq. te silebo
lib & seuis inimica uirgo
beluis nec te metuende certa
phoebe sagitta
Dicam & alciden puerosq. lede
hunc equis illu superare pugnis
Nobile q simul alba nautis
stella refulsit
Defluit saxis agitatus humor
Concidunt uenti fugiuntq. nubes
Et minax qui sic uoluere ponto
unda recumbit
Romulu post hos prius an quietu
pompili regnu memore an supbos
tarquini fasces dubito an catonis
Nobile letu
Regulu & scauros animeq. magne
pdigu paulu supante paeno
gratus insigni referra camena
Fabriciumq.
hunc & incomptis curiu capillis
utilem bello tulit & camillu

Seua paupertas & auitus apto
cu lare fundus
Crescit occulto uelut arbor euo
fama marcelli micat int omis
iuliu sidus uelut int ignes stellas
luna minores
Gentis humane pr atq. custos
orte saturne tibi cura magni
cesaris fatis data tu [illegible]
cesare regnes
Ille seu parthos latio imminentes
egerit iusto domitos triumpho
siue subiectos orientis ore
seras & indos
Te minor latu reget equs orbe
tu graui curru quaties olympu
tu parum castis inimica mittes
fulmina lucis
11 Sapphicu ad mecenatem
Uile potabis modicis sabinu
cantaris grca qd ego ipse testa
conditu leui datq; in theatro
cu tibi plausus
Care mecenas eques ut paterni
fluminis ripe simul & iocosa
redderet laudes tibi uaticani
montis imago
Cecubu & prelo domita caleno
tu bibes uua mea nec falerne
* temperant uites neq. formiane
pocula colles
Ad fuscu. metr saph. cu endeca sillabu. qrt adoniur. Integer uite sceleris q. purus
Non eget mauris iaculis neq. arcu
nec uenenatis grauida sagittis
fusce pharetra
Siue p sirtes iter aestuosas
siue facturus p inhospitalem
caucasu uel que loca fabulosus
lambit hidaspes

Namque me silua lupus in sabina
dum meam canto lalagen. et ultra
terminum curis uagor expeditis
fugit inermem
Quale portentum neque militaris
daunias latis alit esculetis,
nec iube tellus generat leonum
arida nutrix
Pone me pigris ubi nulla campis
arbor estiua recreatur aura
quod latus mundi nebule malusque
iuppiter urget
Pone sub curru nimium propinqui
solis in terra domibus negata
dulce ridentem lalagen. amabo
dulce loquentem

AD LIRAM

Poscimur si quid uacui sub umbra
lusimus tecum quod et hunc in annum
uiuat et plures age dic latinum
barbite carmen
Lesbio primum modulate ciui
qui ferox bello tamen inter arma
siue iactatam religarat. udo
litore nauim
Liberum et musas ueneremque et illi
semper herentem puerum canebat
et licum nigris oculis nigroque
crine decorum
O decus phoebi et dapibus supremi
grata testudo iouis o laborum
dulce lenimen. michi. cumque salue
rite uocanti

Saph. AD PUERUM MINISTRUM

Persicos odi puer. apparatus
displicent nexe philyra corone
mitte sectari rosa quo locorum
sera moretur
Simplici mirto nichil adlabores
sedulus curo neque te ministrum
dedecet mirtus neque me sub arta
uite bibentem

FINIUNT Saphica. de libro primo
carminum. INCIPIUNT de libro
secundo. Saphica. AD SALLUSTIUM CRISPUM
ENCOMIASTICE TETRACOLOS

Nullus argento color est auaris
abdito terris inimice lamne
crispe sallusti nisi temperato
splendeat usu
Uiuet extento proculeius euo
notus in fratres animi paterni
illum aget penna metuente solui
fama superstes
Latius regnes auidum domando
spiritum quam si libiam remotis
gadibus iungas et uterque poenus
seruiat uni
Crescit indulgens sibi dirus hydrops
nec sitim pellit nisi causa morbi
fugerit uenis et aquosus albo
corpore languor
Redditum cyri solio prahaten
dissidens plebi numero beatorum
eximit uirtus populumque falsis
dedocet uti
Uocibus regnum et diadema tutum
deferens uni propriamque laurum
quisquis ingentis oculo irretorto
spectat aceruos

ANCILLA AMARE CRIMEN NON E

Ne sit ancille tibi amor pudori
xanthia foceu prius insolentem
serua briseis. niueo colore
mouit. achillem
Mouit aiacem. telamone natum
forma captiue dominum tecmesse
arsit atrides medio in triumpho
uirgine rapta
Barbare postquam cecidere turme
thessalo uictore et ademptus hector
tradidit fessis leuiora. tolli
pergama. grais
Nescias an te generum beati
phillidis flaue decorent parentes

Regum certe genus et penates
maeret iniquos.
Crede non illam tibi de scelesta
plebe dilectam neque sic fidelem
sic lucro aversam potuisse nasci
matre pudenda.
Brachia et vultum teretesque suras
integer laudo fuge suspicari
cuius octavum trepidavit aetas
claudere lustrum.

Ad Septimium

Septimi Gadis aditure mecum
et Cantabrum indoctum iuga ferre nostra
et barbaras Syrtes ubi Maura semper
aestuat unda.
Tibur Argeo positum colono
sit meae sedes utinam senectae
sit modus lasso maris et viarum
militiaeque.
Unde si Parcae prohibent iniquae
dulce pellitis ovibus Galesi
flumen et regnata petam Lacono
rura Phalantho.
Ille terrarum mihi praeter omnes
angulus ridet ubi non Hymetto
mella decedunt viridique certat
baca Venafro.
Ver ubi longum tepidasque praebet
Iuppiter brumas et amicus Aulon
fertili Baccho minimum Falernis
invidet uvis.
Ille te mecum locus et beatae
postulant arces ibi tu calentem
debita sparges lacrima favillam
vatis amici.

Licinium alloquitur ne semper
magna temptet

Rectius vives Licini neque altum
semper urgendo neque dum procellas
cautus horrescis nimium premendo
litus iniquum.
Auream quisquis mediocritatem
diligit tutus caret obsoleti
sordibus tecti caret invidenda
sobrius aula.

Saepius ventis agitatur ingens
pinus et celsae graviore casu
decidunt turres feriuntque summos fulgura montes.
Sperat infestis metuit secundis
alteram sortem bene praeparatum
pectus informes hiemes reducit Iuppiter idem
submovet non si male nunc et olim
sic erit quondam cithara tacentem
suscitat musam neque semper arcum tendit Apollo.
Rebus angustis animosus atque
fortis appare sapienter idem
contrahes vento nimium secundo turgida vela.

Ad Pompeium Grosphum

Otium divos rogat in patenti
prensus Aegaeo simul atra nubes
condidit lunam neque certa fulgent sidera nautis.
Otium bello furiosa Thrace
otium Medi pharetra decori Grosphe
non gemmis neque purpura venale neque
auro. Non enim gazae neque consularis
summovet lictor miseros tumultus
mentis et curas laqueata circum tecta volantes.
Vivitur parvo bene cui paternum
splendet in mensa tenui salinum
nec leves somnos timor aut cupido sordidus aufert.
Quid brevi fortes iaculamur aevo
multa quid terras alio calentes
sole mutamus patriae quis exsul se quoque fugit.
Scandit aeratas vitiosa naves
cura nec turmas equitum relinquit
ocior cervis et agente nimbos ocior Euro.
Laetus in praesens animus quod ultra est
oderit curare et amara lento
temperet risu nihil est ab omni parte beatum.
Abstulit clarum cita mors Achillem
longa Tithonum minuit senectus
et mihi forsan tibi quod negarit porriget hora.
Te greges centum Siculaeque circum
mugiunt vaccae tibi tollit hinnitum
apta quadrigis equa te bis Afro murice
tinctae vestiunt lanae mihi parva rura et
spiritum Graiae tenuem Camenae
Parca non mendax dedit et malignum spernere vulgus.

Ad Mercurium

Mercuri nam te docilis magistro
movit Amphion lapides canendo
tuque testudo resonare septem
callida nervis
nec loquax olim neque grata nunc et
divitum mensis et amica templis
dic modos Lyde quibus obstinatas
applicet aures

Ad populum romanum

Herculis ritu m̄ dict̄ o plebs

Lent albescen. Animos capillus

Ad faunum deum

Faune nymphar̄ fugientiū amator

Ad pyrrhum

Ad galateam propemtice

Nec uaga cornix

Sed uides quanto trepidet tumultu
pronus orion. ego quid sit ater
Hadrie noui sinus. et quid albus peccet iapyx.
Hostium uxores puerique cecos
sentiant motus orientis austri et
equoris nigri fremitum. et trementes uerbere ripas.
Sic et europe niueum doloso
credidit tauro latus. et scatentem
beluis pontum mediasque fraudes palluit audax.
Nuper in pratis studiosa florum et
debite nymphis opifex corone
Nocte sublustri nichil astra. preter uidit et undas
que simul. centum tetigit potentem
oppidis cretem. a pater o relictum
filie nomen pietasque dixit uicta furore
Unde quo ueni? leuis una morte
uirginum culpa. uigilans ne ploro
turpe commissum. an uitiis carentem ludit imago
Vanaque porta fugiens eburna
somnium ducit? melius ne fluctus
ire per longos fuit an recentes carpere flores?
Si quis infamem mihi nunc iuuencum
dedat iratę lacerare ferro et
frangere enitar modo multum amati cornua monstri.
Impudens liqui patrios penates
impudens orcum moror. o deorum
si quis hec audis utinam inter errem nuda leones.
Antequam turpis macies decentes
occupet malas tenereque sucus
defluat prede speciosa quero pascere tigres
Uilis europe pater urget absens
quid mori cessas? potes hac ab orno
pendulum zona bene te secuta ledere collum
Siue te rupes et acuta leto
saxa delectant age te procelle
crede ueloci nisi erile mauis carpere pensum
Regius sanguis dominęque tradi
barbare pelex. aderat querenti
perfidum ridens uenus et remisso filius arcu
Mox ubi lusit satis abstineto
dixit irarum calideque rixe
cum tibi inuisus laceranda reddet cornua taurus
Uxor inuicti iouis esse nescis
mitte singultus bene ferre magnam
disce fortunam tua sectus orbis nomina ducet.

AD IULUM ANTONIUM ULTIMOS POETAS

Pindarum quisquis studet emulari
Iule ceratis ope dedalea
nititur pinnis uitreo daturus nomina ponto
Monte decurrens uelut amnis imbres
quem super notas aluere ripas
feruet immensusque ruit profundo pindarus ore
Laurea donandus apollinari
seu per audaces noua dithyrambos
uerba deuoluit numerisque fertur lege solutis
Seu deos regesque canit deorum
sanguinem per quos cecidere iusta
morte centauri cecidit tremende flamma chimere
Siue quos elea domum reducit
palma celestes pugilemue equumue
dicit et centum potiore signis munere donat
Flebili sponse iuuenemue raptum
plorat et uires animumque moresque
aureos educit in astra nigroque inuidet orco
Multa dirceum leuat aura cygnum
tendit antoni quotiens in altos
nubium tractus ego apis matine more modoque
grata carpentis thima per laborem
plurimum circa nemus uuidique
tiburis ripas operosa paruus carmina fingo
Concines maiore poeta plectro
cesarem quandoque trahet feroces
per sacrum cliuum merita decorus fronde sicambros
quo nichil maius meliusue terris
fata donauere bonique diui
nec dabunt quamuis redeant in aurum tempora priscum
Concines letosque dies et urbis
publicum ludum super impetrato
fortis augusti reditu forumque litibus orbum
Tum meę si quid loquar audiendum
uocis accedet bona pars et o sol
pulcher o laudande canam recepto cesare felix
teque dum procedis io triumphe
non semel dicemus io triumphe
ciuitas omnis dabimusque diuis tura benignis
Te decem tauri totidemque uacce
me tener soluet uitulus relicta
matre qui largis iuuenescit herbis in mea uota
fronte curuatos imitatus ignes
tertium lune referentis ortum
qua notam duxit niueus uideri cetera fuluus

APOLLINIS LAUDEM REFERT. QUEM
SERUAUIT ENEAM. DUCTOREM
ORIGINIS ROMANE PROSEQUITUR
TETRA COLOS

Diue quem proles niobea magne
uindicem lingue tityosque raptor
sensit et troie prope uictor alte phthius achilles
ceteris maior tibi miles impar
filius quamuis thetidis marine et pugnax
dardanas turres quateret tremenda cuspide

Ille mordaci uelut icta ferro
pinus aut impulsa cupressus euro
procidit late posuitque collum in puluere teucro
Ille non inclusus equo mineruae
Sacra mentito male feriatos
Troas et laetam priami choreis falleret aulam
Sed palam captis grauis heu nefas heu
nescios fari pueros achiuis
ureret flammis etiam latentem matris in aluo
Ni tuis uictus uenerisque gratae
uocibus diuum pater adnuisset
rebus aeneae potiore ductos alite muros
Doctor argiuae fidicen thaliae
phoebe qui xantho lauis amne crines
dauniae defende decus camenae leuis agyieu
Spiritum phoebus mihi phoebus artem
carminis nomenque dedit poetae
uirginum primae puerique claris patribus orti
Deliae tutela deae fugaces
lyncas et ceruos cohibentis arcu
lesbium seruate pedem meique pollicis ictum
Rite latonae puerum canentes
rite crescentem face noctilucam
prosperam frugum celeremque pronos uoluere menses
Nupta iam dices ego dis amicum
saeculo festas referente luces
reddidi carmen docilis modorum uatis horati

AD MANLIUM TORQUATUM DE MORTALITATE REFERT HOMINA MUTABILI MOMENTO TEMPORIS. PARAENETICE DICOLOS. METRUM HEROICUM PRIMUS UERSUS, SECUNDUS. FUIT TRIPODIA HEROICA ET CAESURA EPTEMEMERE.

Diffugere niues redeunt iam gramina campis
arboribusque comae
Mutat terra uices et decrescentia ripas
flumina praetereunt
Gratia cum nymphis geminisque sororibus audet
ducere nuda choros
Inmortalia ne speres monet annus et almum
quae rapit hora diem
Frigora mitescunt zephyris uer proterit aestas
interitura simul
Pomifer autumnus fruges effuderit et mox
bruma recurrit iners
Damna tamen celeres reparant caelestia lunae
Nos ubi decidimus
Quo pius aeneas quo tullus diues et ancus
puluis et umbra sumus
Quis scit an adiciant hodiernae crastina summae
tempora di superi
Cuncta manus auidas fugient heredis amico
quae dederis animo
Cum semel occideris et de te splendida minos
fecerit arbitria
Non torquate genus non te facundia non te
restituet pietas
Infernis neque enim tenebris diana pudicum
liberat hippolytum
Nec lethaea ualet theseus abrumpere caro
uincula pirithoo

AD CENSORINUM COMPARATIO POETICE DIGNITATIS SIMUL AC UIRTUTIS ENCOMASTICE. MONOCOLOS METRUM ARCHILOCHIUM.

Donarem pateras grataque commodus
censorine meis aera sodalibus
donarem tripodas praemia fortium
graiorum neque tu pessima munerum
ferres diuite me scilicet artium
quas aut parrhasius protulit aut scopas
hic saxo liquidis ille coloribus
Sollers nunc hominem ponere nunc deum
sed non haec mihi uis non tibi talium
res est aut animus deliciarum egens
Gaudes carminibus carmina possumus
donare et pretium dicere muneri
Non incisa notis marmora publicis
per quae spiritus et uita redit bonis
post mortem ducibus non celeres fugae
reiectaeque retrorsum hannibalis minae
Non incendia karthaginis impiae — in scipio africano
eius qui domita nomen ab africa
lucratus rediit clarius indicant
laudes quam calabrae pierides neque
si chartae sileant quod bene feceris
mercedem tuleris quid foret iliae
Mauortisque puer si taciturnitas
obstaret meritis inuida romuli
Ereptum stygiis fluctibus aeacum
uirtus et fauor et lingua potentium
uatum diuitibus consecrat insulis
Dignum laude uirum musa uetat mori
Caelo musa beat sic iouis interest
optatis epulis impiger hercules

clarum tyndaridae sidus ab infimis
quassas eripiunt aequoribus rates
ornatus viridi tempora pampino
liber vota bonos ducit ad exitus

AD PHYLLAM DE DIE NATALIS SUI
simul et maecenatis quem fratribus suis praefert
EROTICE TETRACOLOS

Est mihi nonum superantis annum
plenus albani cadus est in horto
phylli nectendis apium coronis est hederae vis
Cuncta festinat manus huc et illuc
cursitant mixtae pueris puellae
sordidum flammae trepidant rotantes vertice fumum
Multa qua crines religata fulges
ridet argento domus ara castis
vincta verbenis avet immolato spargier agno
Ut tamen noris quibus advoceris
gaudiis idus tibi sunt agendae
qui dies mensem veneris marinae findit aprilem
Iure sollemnis mihi sanctiorque
pene natali proprio quod ex hac
luce maecenas meus adfluentes ordinat annos
Telephum quem tu petis occupavit
non tuae sortis iuvenem puella
dives et lasciva tenetque grata compede vinctum
Terret ambustus phaeton avaras
spes et exemplum grave praebet ales
pegasus terrenum equitem gravatus bellerofon
Semper ut te digna sequare et ultra
quam licet sperare nefas putando
disparem vites age iam meorum finis amorum
Non enim posthac alia calebo
femina condisce modos amanda
voce quos reddas minuentur atrae carmine curae

VERIS DESCRIPTIO AD VIRGILIUM
quod tempus in mortalibus
sit gratissimum PARAENETICE
TETRACOLOS metris tribus unus
archilochius quartus glyconius

Iam veris comites quae mare temperant
impellunt animae lintea thraciae
iam nec prata rigent nec fluvii strepunt
hiberna nive turgidi
Nidum ponit ityn flebiliter gemens
infelix avis et cecropiae domus
aeternum opprobrium quod male barbaras
regum est ulta libidines
Dicunt in tenero gramine pinguium
custodes ovium carmina fistula
delectantque deum cui pecus et nigri
colles arcadiae placent
Adduxere sitim tempora virgili
sed pressum calibus ducere liberum
si gestis iuvenum nobilium cliens
nardo vina merebere
Nardi parvus onyx eliciet cadum
qui nunc sulpiciis accubat horreis
spes donare novas largus amaraque
curarum eluere efficax
Ad quae si properas gaudia cum tua
velox merce veni non ego te meis
immunem meditor tingere poculis
plena dives ut in domo
Verum pone moras et studium lucri
nigrorumque memor dum licet ignium
misce stultitiam consiliis brevem
dulce est desipere in loco

DE SALUTE DICTUM AD CAESAREM SOLLICITOS
PATRES AD PLEBEM ENCOMIASTI
CE TETRACOLOS

Quae cura patrum quaeve quiritium.. duobus
asclepiadeis alcaicum tertius dimetrum
et catalecticum quartus pindaricum..
Quae cura patrum quaeve quiritium
plenis honorum muneribus tuas
auguste virtutes in aevum
per titulos memoresque fastus et cetera

Q HORATII FLACCI CARMINUM LI
B IIII EXPLICIT INCIPIT
EPODON FELICITER AD
MAECENATEM

Ibis liburnis inter alta navium
amice propugnacula.. iambicum metrum trimetrum dimetrum
primus versus est trimeter secundus dimeter. cuius est tetra
metrum dimetrum qui et epodos dicitur uno
pede minor.. INCIPIT LIB QUINTUS

Ibis liburnis inter alta navium
amice propugnacula

EPODON

Paratus omne cesaris periculum
subire mecenas tuo
quid nos quibus te uita si superstite
iucunda si contra grauis
Utrumne iussi persequemur otium
non dulce ni tecum simul
Uita agricolarum
summa tranquillitate
Rerum ... praeferr
... lambicum metrum ...

Beatus ille qui procul negotiis
ut prisca gens mortalium
paterna rura bobus exercet suis
solutus omni fenore
neque excitatur classico miles truci
neque horret iratum mare
forumque uitat et superba ciuium
potentiorum limina
Ergo aut adulta uitium propagine
altas maritat populos
aut in reducta ualle mugientium
prospectat errantes greges
inutilesque falce ramos amputans
feliciores inserit
aut pressa puris mella condit amphoris
aut tondet infirmas oues
uel cum decorum mitibus pomis caput
autumnus agris extulit
ut gaudet insitiua decerpens pira
certantem et uuam purpurae
qua muneretur te priape et te pater
Siluane tutor finium
Libet iacere modo sub antiqua ilice
modo in tenaci gramine
Labuntur altis interim ripis aquae
queruntur in siluis aues
frontesque lymphis obstrepunt manantibus
somnos quod inuitet leues
At cum tonantis annus hibernus
imbres niuesque comparat
aut trudit acris hinc et hinc multa cane
apros in obstantes plagas

aut amite leui rara tendit retia
turdis edacibus dolos
pauidumque leporem et aduenam laqueo gruem
iucunda captat praemia et cetera

Execratur per apostropham maecenatem
alium ederat et ...
metrum per ...
Parentis olim si quis impia manu
senile guttur fregerit
Edit cicutis alium nocentius
herbas · dura · messorum ilia
Quid hoc ueneni saeuit in praecordiis
Num uiperinus his cruor
Incoctus herbis me fefellit
Canidia · tractauit · dapes · et cetera

EPODON: bello aduersus antonium
et cleopatram designat
uotis uictoriam cesaris
Quando repostum cecubum ad festas dapes
uictore laetus cesare
Tecum sub alta sic ioui gratum domo
beate mecenas bibam
Sonante mixtum tibiis carmen lyra
hac dorium illis barbarum
Ut nuper actus cum freto neptunius
dux · fugit ustis nauibus
minatus urbi uincla quae detraxerat
seruis amicus perfidis
romanus eheu posteri · negabitis
emancipatus feminae

metrum per ... Meuium sibi meuium
deuouet ut horrendis premeretur
tempestatibus
Mala soluta nauis exit alite
ferens olentem meuium
Ut horridis utrumque uerberes latus
Auster memento fluctibus
niger rudentes eurus inuerso mari

fractos quis remos differat
insurgat aquilo quantus altis montibus
frangit trementis ilices
nec sidus atra nocte amicum appareat
qua tristis orion cadit
quietiore nec feratur aequore
quam graia victorum manus
cum pallas usto vertit iram ab ilio
in impiam aiacis ratem
o quantus instat navitis sudor tuis
tibique pallor luteus
et illa non virilis eiulatio
opima quod si praeda curvo litore
porrecta mergos iuverit
libidinosus immolabitur caper
et agna tempestatibus

[illegible]

Petti nihil me sicut antea iuvat
scribere versiculos amore percussum gravi
[illegible]

[illegible]

Quid tibi vis mulier nigris dignissima barris
munera quid mihi quidve tabellas
mittis nec firmo iuveni neque naris obesae
namque sagacius unus odoror
polypus an gravis hirsutis cubet hircus in alis
quam canis acer ubi lateat sus

amicorum [illegible]
[illegible]

Horrida tempestas caelum contraxit et imbres
nivesque deducunt iovem nunc mare nunc siluae
threicio aquilone sonant rapiamus amici
occasionem de die dumque virent genua
et decet obducta solvatur fronte senectus
tu vina torquato move consule pressa meo
cetera mitte loqui deus haec fortasse benigna
reducet in sedem vice nobilis ut grandi
[illegible]

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis
oblivionem sensibus
pocula lethaeos ut si ducentia somnos
arente fauce traxerim
candide maecenas occidis saepe rogando
deus deus nam me vetat
inceptos olim promissum carmen iambos
ad umbilicum adducere
[illegible]

N elaboratum adpede
Ureris ipse miser quod si non pulchrior ignis
accendit obsessam ilion
Gaude sorte tua me libertina nec uno
contenta phryne macerat
Neera est amica sua alloquitur periuram
quae se decepta in dicit (?)
sperio amore in alium transtulit
se quem negat perpetuum futurum
metro per strius & reno
Nox erat et celo fulgebat luna sereno
Alcmanium (?) inter minora sidera
Cum tu magnorum numen lesura deorum
in uerba iurabas mea
artius atque hedera procera astringitur ilex
lentis adherens brachiis
Dum pecori lupus et nautis infestus orion
turbaret hibernum mare & pillos
intonsosque agitaret apollinis aura capillos
fore hunc amorem mutuum
O dolitura mea multum uirtute neera
Nam si quid in flacco uiri est
Non feret assiduas potiori te dare noctes
et quaeret iratus parem
Nec semel offense cedet constantia forme
si certus intrarit dolor
et tu quicumque es felicior atque meo nunc
superbus incedis malo
Sis pecore et multa diues tellure licebit
tibique pactolus fluat
Nec te pithagore fallant arcana renati
formaque uincas nerea
Eheu eheu translatos alio merebis amores
ast ego uicissim risero..
Altera uice Erod. altera iam
bico scripta est. ubi horatius
rei p. deflet fortunam. primus uersus
heroicus est. iambicus trimeter
Altera iam teritur bellis ciuilibus etas
suis et ipsa roma uiribus ruit
quam neque finitimi ualuerunt perdere marsi
minacis aut etrusca porsenne manus
emula nec uirtus capue nec spartacus
acer

Nouisque rebus infidelis allobrox
Nec fera cerulea domuit germania pube
parentibusque abominatus hannibal
Impia perdemus deuoti sanguinis etas
ferisque rursus occupabitur solum
barbarus heu cineres insistet uictor et urbem
eques sonante uerberabit ungula
quaeque carent uentis et solibus ossa quirini
nefas uidere dissipabit insolens
forte quid expediat communiter aut melior pars
malis carere queritis laboribus
Nulla sit hac potior sententia phoceorum
uelut profugit execrata ciuitas & fana
agros atque lares patrios habitandaque
apris reliquit et rapacibus lupis
ire pedes quocumque ferent quocumque per undas
Notus uocabit aut proteruus africus
Heu contra domum pigeat dare lintea quando
Padus matina lauerit cacumina
in mare seu celsus procurrerit appenninus
nouaque monstra iunxerit libidine
mirus amor iuuet ut tigres subsidere ceruis
Credula nec rauos timeant armenta leones
ametque salsa leuis hircus equora
haec et quae poterunt reditus abscindere dulces
eamus omnis execrata ciuitas
aut pars indocili melior grege mollis et exspes
inominata perprimat cubilia & luctum
uos quibus est uirtus muliebrem tollite
Adulteretur et columba miluo
Etrusca praeter et uolate litora
Nos manet oceanus circumuagus arua beata
petamus arua diuites et insulas xanthus (?)
Reddit ubi cererem tellus inarata quotannis
et imputata floret usque uinea
germinat et numquam fallentis termes oliue
suamque pulla ficus ornat arborem
mella caua manant ex ilice montibus altis
leuis crepante lympha desilit pede
illic iniussae ueniunt ad mulctra capelle
refertque tenta grex amicus ubera
nec uespertinus [illegible] ouile
pluraque felices mirabimur ut neque largis
aquo[illegible]

et agris eurus arva radat imbribus
pingui nec siccis urantur semina glebis
utrumque rege temperante caelitum
Non huc argoo contendit remige pinus
Neque impudica colchis intulit pedem
Non huc sidonii torserunt cornua nautae
Laboriosa nec cohors ulixei
Nulla nocent pecori contagia nullius astri
gregem aestuosa torret impotentia
Iuppiter illa piae secrevit litora genti
ut inquinavit aere tempus aureum quorum
aere dehinc ferro duravit saecula
piis secunda vate me datur fuga

Negat Canidia sibi reconciliari ideo quam veneficia ad eius vulgaverit earum labores

Quid obseratis auribus fundis preces
non saxa nudis surdiora navitis
neptunus alto tundit hibernus salo
inultus ut tu riseris cotyttia
vulgata sacrum liberi cupidinis
et esquilini pontifex venefici
impune ut urbem nomine impleris meo
quid proderat ditasse pelignas anus
velociusve miscuisse toxicum
sed tardiora fata te votis manent
ingrata misero vita ducenda est in hoc
Novis ut usque suppetas laboribus
optat quietem pelopis infidi pater
egens benignae tantalus semper dapis
optat prometheus obligatus aliti
optat supremo collocare sisyphus
in monte saxum sed vetant leges iovis
voles modo altis desilire turribus
modo ense pectus norico recludere
frustraque vincla gutturi innectes tuo
fastidiosa tristis aegrimonia
vectabor humeris tunc ego inimicis eques
meaeque terra cedet insolentiae
an quae movere cereas imagines
et ipse curiosus nosti polo
deripere lunam vocibus possim meis
possim crematos excitare mortuos
desiderique temperare pocula
plorem artis in te nil agentis exitus

Q. Horatii Flacci Epodon explicit. Carmen Seculare feliciter. Quod patrimi et matrimi cantaverunt ad chorum puerorum puellarumque

saphic. Phoebe silvarumque potens diana
Lucidum caeli decus o colendi
semper et culti date quae precamur
tempore sacro
Quo sibyllini monuere versus
virgines lectas puerosque castos
dis quibus septem placuere colles
dicere carmen
Alme sol curru nitido diem qui
promis et celas aliusque et idem
Nasceris possis nihil urbe roma
visere maius
Rite maturos aperire partus
lenis ilithyia tuere matres
sive tu lucina probas vocari
seu genitalis
Diva producas subolem patrumque
prosperes decreta super iugandis
feminis prolisque novae feraci lege marita
Certus undenos decies per annos
orbis ut cantus referatque ludos
ter die claro totiensque grata
nocte frequentes
Vosque veraces cecinisse parcae
quod semel dictum est stabilisque rerum
terminus servet bona iam peractis
iungite fata
Fertilis frugum pecorisque tellus
spicea donet cererem corona
nutriant fetus et aquae salubres
et iovis aurae

De arte poetica

Condito mitis placidusque telo
supplices audi pueros apollo
siderum regina bicornis audi luna puellas
Roma si uestrum est opus iliaeque
litus etruscum tenuere turmae cursu
iussa pars mutare lares et urbem sospite
Cui per ardentem sine fraude troiam
castus aeneas patriae superstes
liberum muniuit iter daturus plura relictis
Di probos mores docili iuuentae
di senectuti placidae quietem omne
romulae genti date remque prolemque et decus
Quaeque uos bubus ueneratur albis
clarus anchisae uenerisque sanguis
impetret bellante prior iacentem
lenis in hostem
Iam mari terraque manus potentes
medus albanasque timet secures
iam fides et pax et honor pudorque
iam scythae responsa petunt superbi
nuper et indi
Iam fides et pax et honor pudorque
priscus et neglecta redire uirtus
audet apparetque beata pleno
copia cornu
Augur et fulgente decorus arcu
phoebus acceptusque nouem camenis
qui salutari leuat arte fessos
corporis artus
Si palatinas uidet aequus arces
remque romanam latiumque felix
alterum in lustrum meliusque semper
prorogat aeuum
Quaeque auentinum tenet algidumque
quindecim diana preces uirorum
curat et uotis puerorum amicas
applicat auris
Haec iouem sentire deosque cunctos
spem bonam certamque domum reporto
doctus et phoebi chorus et dianae
dicere laudes

De libro primo carminum
Ad uarum quintilium

metrum coriambicum respondet trimb; com
ambis et pirrichio et iambo siue phaleucium
Nullam uare sacra uite prius seueris arborem
circa mite solum tiburis et moenia catili
siccis omnia nam dura deus proposuit neque
mordaces aliter diffugiunt sollicitudines
quis post uina grauem militiam aut pauperiem crepat
quis non te potius bacche pater teque decens uenus
ac ne quis modici transiliat munera liberi
centaurea monet cum lapithis rixa super mero
debellata monet sithoniis non leuis euhius
cum fas atque nefas exiguo fine libidinum
discernunt auidi non ego te candide bassareu
inuitum quatiam nec uariis obsita frondibus
sub diuum rapiam saeua tene cum berecyntio
cornu tympana quae subsequitur caecus amor sui
et tollens uacuum plus nimio gloria uerticem
arcanique fides prodiga perlucidior uitro

Ad uirgilium maronem · metrum

tribus uersibus asclepiadeum quartum glico
nius
Quis desiderio sit pudor aut modus
tam cari capitis praecipe lugubres
cantus melpomene cui liquidam pater
uocem cum cithara dedit
ergo quintilium perpetuus sopor
urget cui pudor et iustitiae soror
incorrupta fides nudaque ueritas
quando ullum inueniet parem
multis ille bonis flebilis occidit
nulli flebilior quam tibi uirgili
tu frustra pius heu non ita creditum
poscis quintilium deos
quid si threicio blandius orpheo
auditam moderere arboribus fidem
num uanae redeat sanguis imagini
quam uirga semel horrida
non lenis precibus fata recludere
nigro compulerit mercurius gregi

durum sed levius fit patientia
quidquid corrigere est nefas

ADLIDIA. saphicum endecasillabum

Parcius iunctas quatiunt fenestras
iactibus crebris iuvenes protervi
nec tibi somnos adimunt amatque
ianua limen
quae prius multum facilis movebat
cardines audis minus et minus iam
me tuo longas pereunte noctes
Lidia dormis
invicem moechos anus arrogantes
flebis in solo levis angiportu
Tracio bacchante magis sub inter
lunia vento
cum tibi flagrans amor et cupido
quae solet matres furiare equorum
saeviet circa iecur ulcerosum
non sine questu
laeta quod pubes hedera virenti
gaudeat pulla magis atque myrto
aridas frondes hiemis sodali
dedicet Hebro

ADLIDIAM meretricem

metrum coriambicum constat ex coriambo et bachio lidia dic per omnes ...

Lidia dic per omnes
hos deos vere Sybarin cur properas amando
perdere cur apricum
oderit campum patiens pulveris atque solis
cur neque militaris
inter aequales equitat Gallica nec lupatis
temperat ora frenis cur olivum
cur timet flavum Tiberim tangere cur
sanguine viperino
cautius vitat neque iam livida gestat armis
bracchia saepe disco
saepe trans finem iaculo nobilis expedito
quid latet ut marinae
filium dicunt Thetidis sub lacrimosa Troiae
funera ne virilis
cultus in caedem et Lycias proriperet catervas

AD LYDIAM ...

CUM TU LIDIA TELEPHI
cervicem roseam cerea Telephi
laudas bracchia vae meum
fervens difficili bile tumet iecur
tunc nec mens mihi nec color
certa sede manet umor et in genas
furtim labitur arguens
quam lentis penitus macerer ignibus
uror seu tibi candidos
turparunt umeros inmodicae mero
rixae sive puer furens
impressit memorem dente labris notam
non si me satis audias
speres perpetuum dulcia barbare
laedentem oscula quae Venus
quinta parte sui nectaris imbuit
felices ter et amplius
quos inrupta tenet copula nec malis
divulsus querimoniis
suprema citius solvet amor die

AD REM PUBLICAM TETRACOLOS

metrum ...

O navis referent in mare te novi
fluctus o quid agis fortiter occupa
portum nonne vides ut
nudum remigio latus
et malus celeri saucius Africo
antemnaeque gemant ac sine funibus
vix durare carinae
possint imperiosius
aequor non tibi sunt integra lintea
non di quos iterum pressa voces malo
quamvis Pontica pinus
silvae filia nobilis
iactes et genus et nomen inutile
nil pictis timidus navita puppibus
fidit tu nisi ventis
debes ludibrium cave

Nunc sollicitum quae mihi taedium
Nunc desiderium curaque non levis
interfusa nitentes
vites aequora Cycladas

Ad Alexandrum Paridem metrum
tribus unius asclepiadeum quartum glyconium

Pastor cum traheret per freta navibus
Idaeis Helenen perfidus hospitam
ingrato celeres obruit otio
ventos ut caneret fera
Nereus fata mala ducis avi domum
quam multo repetet Graecia milite
coniurata tuas rumpere nuptias
et regnum Priami vetus
Heu heu quantus equis quantus adest viris
sudor quanta moves funera Dardanae
genti iam galeam Pallas et aegida
currusque et rabiem parat
Nequiquam Veneris praesidio ferox
pectes caesariem grataque feminis
imbelli cithara carmina divides
nequiquam thalamo graves
hastas et calami spicula Cnosii
vitabis strepitumque et celerem sequi
Aiacem tu heu serus adulteros
iracunda diem proferet Ilio
matronisque Frigum classis Achillei
post certas hiemes uret Achaicus
ignis Iliacas domos — Helena filia Tindari

Ad Tyndaridem metrum duobus
unius alcaicum constat spondeo iambo
cesura iambica penthemimere et duobus dactilis
tertium dimetrum iambicum hypercatalecticum quartum pindaricum

O matre pulchra filia pulchrior
quem criminosis cumque voles modum
pones iambis sive flamma
sive mari libet Hadriano
Non Dindimene non adytis quatit
mentem sacerdotum incola Pythius
non Liber aeque non acuta
sic geminant Corybantes aera
tristes ut irae quas neque Noricus
deterret ensis nec mare naufragum
nec saevus ignis nec tremendo
Iuppiter ipse ruens tumultu
Fertur Prometheus addere principi
limo coactus particulam undique

Ad eandem meretricem
metrum duobus unius alcaicum tertium dimetrum
iambicum hypercatalecticum quartum pindaricum

Velox amoenum saepe Lucretilem
mutat Lyceo Faunus et igneam
defendit aestatem capellis
usque meis pluviosque ventos
Impune tutum per nemus arbutos
quaerunt latentes et thyma deviae
olentis uxores mariti
Nec virides metuunt colubras
nec Martiales haediliae lupos
utcumque dulci Tyndari fistula
valles et Usticae cubantis
levia personuere saxa
Di me tuentur dis pietas mea
et musa cordi est hinc tibi copia
hic in reducta valle caniculae
vitabis aestus et fide Teia
dices laborantes in uno
Penelopen vitreamque Circen
hic innocentis pocula Lesbii
duces sub umbra nec Semeleius
cum Marte confundet Thyoneus
proelia nec metues protervum
suspecta Cyrum ne male dispari
incontinentes iniciat manus
et scindat haerentem coronam
crinibus immeritamque vestem

Ad puerum suum de Glycere
meretrice metrum
glyconium primum tertium asclepiadeum

Mater saeva Cupidinum et Semeles puer
Thebanaeque iubent me Semeles puer
et lasciva Licentia
finitis animum reddere amoribus
Urit me Glycerae nitor
splendentis Pario marmore purius
urit grata protervitas
et vultus nimium lubricus aspici
In me tota ruens Venus
Cyprum deseruit nec patitur Scythas
libenda puerum ponite turaque
mactata veniet lenior hostia

Ad chorum virginum et puerorum
metrum duobus unius asclepiadeum tertium ferecratium
quartum glyconium

Dianā tenere dicite uirgines
Intonsū pueri dicite cinthiū
Latonāq; supremo
dilectā penit; ioui
Uos leta fluuiis 7 nemorū coma
quecūq; aut gelido prominet algido
Nigris aut erimanthi
siluis aut uiridis gragi
Uos tempe totidē tollite laudibus
natalēq; mares delon. apollinis
insignēq; pharetra
fraternaq; humerū lyra
Hic bellū lacrimosū hic miserā famē
pestēq; a populo 7 principe cesare. In
persas atq; britannos
uestra motus aget prece..

Ad . CLOEN

Uitas inuleo me similis chloe
querenti pauidā montibus auiis
matrē n sine uano
aurarū 7 silue metu
Nā seu mobilib; ueris inhorruit
aduentus foliis seu uirides rubū
dimouere lacerte
7 corde 7 genib; tremit
Atq; n ego te tigris ut aspera
getulus ue leo frangere psequor
tandē desine matrē
tempestiua sequi uiro

Ad musas de celio lamia

Musis amicus tristitiā 7 metus
tradā proteruis in mare creticū
portare uentis quis sub arcto
rex gelide metuat ore
quid tiridatē terreat unice securus
apricos necte flores
necte meo lamie corona
Piplea dulcis nil sine te mei
psunt honores hunc fidib; nouis
hunc lesbio sacrare plectro
Teq; tuasq; decet sorores

Ad sodales

Natis in usum letitie sciphis
pugnare thracū ē. tollite barbarū
morē uerecundūq; bacchū
sanguineis phibete rixis
uino 7 lucernis medus acinacis
inmane quantū discrepat. impiū
lenite clamorē sodales
7 cubito remanete presso
uultis seueri me quoq; sumere
partē falerni dicat opuntie
frater megille quo beatus uulnere qua pereat sagitta
cessat uoluntas n alia bibā
mercede. que te cūq; domat uenus
n erubescendis adurit ignib; ingenuoq; semp
amore peccas quicquid habes age
depone tutis auribus. a miser quanta laborabas charibdi digne puer meliore flamma
Que saga quis te soluere thessalis
magus uenenis quis poterit deus uix illigatū te triformi pegasus expediet chimera

Ad archita tarentinum

Te maris 7 terre numeroq; carentis harene
mensorē cohibent archita
Pulueris exigui prope litus parua matinū
munera nec tibi quicquam prodest
aerias temptasse domos animoq; rotundū
percurrisse polū morituro
Occidit 7 pelopis genitor conuiua deorū
tithonusq; remotus in auras
7 iouis arcanis minos admissus habentq;
Tartara panthoiden iterū orco
demissū quāuis clipeo troiana refixo
tempora testatus nil ultra
Neruos atq; cutē morti concesserat atre
iudice te n sordidus auctor
nature uerique. S; omnes una manet nox
7 calcanda semel uia leti
Dant alios furie toruo spectacula marti
exitio ē auidū mare nautis. Exta nullū
mixta senū ac iuuenū densentur funera
seua caput proserpina fugit
Me quoque deuexi rapidus comes orionis

illyricis notus obruit undis. At tu nauta
uage ne parce malignus ha
ossibus et capiti inhumato
particulam dare sic quodcumque minabitur eurus
fluctibus hesperiis uenusine
plectantur silue te sospite multaque merces
unde potest tibi defluat equo
ab ioue neptunoque sacri custode tarenti
neglegis inmeritis nocituram
postmodo te natis fraudem committere forsan
debita iura uicesque superbe
te maneant ipsum precibus non linquar inultis
teque piacula nulla resoluent
quamquam festinas non est mora longa licebit
iniecto ter puluere curras. Ad iccium
metrum duobus uersibus alcaicum tetrametrum dimetrum noue
narium iambicum ypercatalecticum quartum pindaricum

Icci beatis nunc arabum inuides
gazis et acrem militiam paras
non ante deuictis sabee
regibus horribilique medo
nectis catenas que tibi uirginum
sponso necato barbara seruiet

Ad uenerem saphicum

O uenus regina cnidi paphique
sperne dilectam cyprom et uocantis
ture te multo glicere decoram
transfer in edem
feruidus tecum puer et solutis
gratie zonis properentque nymphe
et parum comis sine te iuuentas
mercuriusque

Ad apollinem metrum duobus
uersibus alcaicum tetrametrum dimetrum nouenarium iam
bicum quartum pindaricum

Quid dedicatum poscit apollinem
uates quid orat de patera nouum
fundens liquorem non opime
sardinie segetes feraces
non estuose grata calabrie
armenta non aurum aut ebur indicum
non rura que liris quieta
mordet aqua taciturnus amnis
premunt calena falce quibus dedit
fortuna uitem diues et aureis
mercator exsiccet culillis
uina syra reparata merce
dis carus ipsis quippe ter et quater
anno reuisens equor atlanticum
impune me pascunt oliue
me cicorea leuesque malue
frui paratis et ualido mihi
latoedones et precor integra
cum mente nec turpem senectam
degere nec cithara carentem

Ad fortunam metrum duobus
uersibus alcaicum tetrametrum dimetrum nouenarium iambicum
quartum pindaricum

O diua gratum que regis antium
presens uel imo tollere de gradu
mortale corpus uel superbos
uertere funeribus triumphos
te pauper ambit sollicita prece
ruris colonus te dominam equoris
quicumque bithyna lacessit
carpatium pelagus carina
te dacus asper te profugi scythe
urbesque gentesque et latium ferox
regumque matres barbarorum et
purpurei metuunt tyranni
iniurioso ne pede proruas
stantem columnam neu populus frequens
ad arma cessantes ad arma
concitet imperiumque frangat
te semper anteit serua necessitas
clauos trabales et cuneos manu
gestans aena nec seuerus
uncus abest liquidumque plumbum
te spes et albo rara fides colit
uelata panno nec comitem abnegat
utcumque mutata potentis
ueste domos inimica linquis
at uulgus infidum et meretrix retro
periura cedit diffugiunt cadis

cap. li. i.

... siccatis amici ferre iugum pariter dolosi. Serves iturum Caesarem in ultimos orbis Britannos et iuvenum recens examen Eois timendum partibus Oceanoque rubro. Heu heu cicatricum et sceleris pudet fratrumque. Quid nos dura refugimus aetas? quid intactum nefasti liquimus? unde manum iuventus metu deorum continuit? quibus pepercit aris? O utinam nova incude diffingas retusum in Massagetas Arabasque ferrum.

AD NUMIDAM metro primo

Et ture et fidibus iuvat placare et vituli sanguine debito custodes Numidae deos, qui nunc Hesperia sospes ab ultima caris multa sodalibus, nulli plura tamen dividit oscula quam dulci Lamiae, memor actae non alio rege puertiae mutataeque simul togae. Cressa ne careat pulchra dies nota, neu promptae modus amphorae neu morem in Salium sit requies pedum, neu multi Damalis meri Bassum Threicia vincat amystide, neu desint epulis rosae neu vivax apium neu breve lilium. Omnes in Damalin putres deponent oculos, nec Damalis novo divelletur adultero, lascivis hederis ambitiosior.

AD SODALES metro duobus superioribus alcaico endecasillabo et uno pindarico

Nunc est bibendum, nunc pede libero pulsanda tellus, nunc Saliaribus ornare pulvinar deorum tempus erat dapibus, sodales. Antehac nefas depromere Caecubum cellis avitis, dum Capitolio regina dementes ruinas funus et imperio parabat contaminato cum grege turpium morbo virorum, quidlibet impotens sperare fortunaque dulci ebria. Sed minuit furorem vix una sospes navis ab ignibus, mentemque lymphatam Mareotico redegit in veros timores Caesar, ab Italia volantem remis adurgens, accipiter velut molles columbas aut leporem citus venator in campis nivalis Haemoniae, daret ut catenis fatale monstrum; quae generosius perire quaerens nec muliebriter expavit ensem nec latentes classe cita reparavit oras. Ausa et iacentem visere regiam vultu sereno, fortis et asperas tractare serpentes, ut atrum corpore conbiberet venenum, deliberata morte ferocior: saevis Liburnis scilicet invidens privata deduci superbo non humilis mulier triumpho.

Carminum lib. I. Expl.

Incip lib. II. Ad Asinium Pollionem pragmaticae tetracolos

metro alcaico endecasillabo cum duobus aliis et uno pindarico

Motum ex Metello consule civicum bellique causas et vitia et modos ludumque Fortunae gravesque principum amicitias et arma nondum expiatis uncta cruoribus, periculosae plenum opus aleae, tractas et incedis per ignes suppositos cineri doloso. Paulum severae Musa tragoediae desit theatris: mox ubi publicas res ordinaris, grande munus Cecropio repetes cothurno, insigne maestis praesidium reis et consulenti, Pollio, curiae, cui laurus aeternos honores Delmatico peperit triumpho.

Iam nunc minaci murmure cornuum perstringis aures, iam litui strepunt, iam fulgor armorum fugaces terret equos equitumque vultus. Audire magnos iam videor duces non indecoro pulvere sordidos et cuncta terrarum subacta praeter atrocem animum Catonis. Iuno et deorum quisquis amicior Afris inulta cesserat impotens tellure, victorum nepotes rettulit inferias Iugurthae. Quis non Latino sanguine pinguior campus sepulcris impia proelia testatur auditumque Medis Hesperiae sonitum ruinae? Qui gurges aut quae flumina lugubris ignara belli? quod mare Dauniae non decoloravere caedes? quae caret ora cruore nostro? Sed ne relictis, Musa procax, iocis Ceae retractes munera neniae, mecum Dionaeo sub antro quaere modos leviore plectro.

AD DELLIUM metro duobus superioribus alcaico endecasillabo et uno pindarico

Aequam memento rebus in arduis servare mentem, non secus in bonis ab insolenti temperatam laetitia, moriture Delli, seu maestus omni tempore vixeris, seu te in remoto gramine per dies festos reclinatum bearis interiore nota Falerni. Quo pinus ingens albaque populus umbram hospitalem consociare amant ramis? quid obliquo laborat lympha fugax trepidare rivo? Huc vina et unguenta et nimium brevis flores amoenae ferre iube rosae, dum res et aetas et sororum fila trium patiuntur atra. Cedes coemptis saltibus et domo villaque flavus quam Tiberis lavit, cedes, et exstructis in altum divitiis potietur heres. Divesne prisco natus ab Inacho nil interest an pauper et infima

Carm

Lib. II

degente sub dio moriens
uictima. nil miserantis orci
omnes eodem cogimur omnium
uersatur urna. serius ocius
sors exitura et nos in aeternum
exilium impositura cumbae.
Nec propandum ad uirgi
nis. osculum ... ualet
Nondum subacta ferre iu
metro duobus uersibus alcaico tertio iambico
ut supra quartus pindaricus ualet
Nondum subacta ferre iugum
ceruice nondum munia comparis
aequare nec tauri ruentis
in uenerem tolerare pondus
circa uirentes est animus tuae
campos iuuencae nunc fluuiis grauem
solantis aestum nunc in udo
ludere cum uitulis salicto
praegestientis tolle cupidinem
inmitis uuae iam tibi liuidos
distinguet autumnus racemos
purpureo uarius colore
iam te sequetur currit enim ferox
aetas et illi quos tibi dempserit
apponet annos iam proterua
fronte petet lalage maritum
dilecta quantum non pholoe fugax
non chloris albo sic umero nitens
ut pura nocturno renidet
luna mari cnidiusue gyges
quem si puellarum insereres choro
mire sagaces falleret hospites
discrimen obscurum solutis
crinibus ambiguoque uultu
Ad pompeium uarum metro
duobus uersibus alcaicum tertio iambico ut supra
quartus pindaricus

O saepe mecum tempus in ultimum
deducte bruto militiae duce
quis te redonauit quiritem
dis patriis italoque caelo
pompei meorum prime sodalium
cum quo morantem saepe diem mero
fregi coronatus nitentes
malobathro syrio capillos
tecum philippos et celerem fugam
sensi relicta non bene parmula
cum fracta uirtus et minaces
turpe solum tetigere mento
sed me per hostes mercurius celer
denso pauentem sustulit aere
te rursus in bellum resorbens unda
unda fretis tulit aestuosis
ergo obligatam redde ioui dapem
longaque fessum militia latus et
Ad barinen metro saphicum
Ulla si iuris tibi peierati
poena barine nocuisset umquam
dente si nigro fieres uel uno turpior ungui
crederem sed tu simul obligasti
perfidum uotis caput enitescis et cura
pulchrior multo iuuenumque prodis publica
expedit matris cineres opertos
fallere et toto taciturna noctis
signa cum caelo gelidaque diuos morte carentis
ridet hoc inquam uenus ipsa rident
simplices nymphae ferus et cupido
semper ardentis acuens sagittas
cote cruenta
adde quod pubes tibi crescit omnis
seruitus crescit noua nec priores
impiae tectum dominae relinquunt saepe minati
te suis matres metuunt iuuencis
te senes parci miseraeque nuper
uirgines nuptae tua ne retardet
aura maritos et proloquitur
Ad ualgium consularem amicum suum
metro alcaicum duobus uersibus ut supra tertius
pindaricus

Non semper imbres nubibus hispidos manant in agros

Tu semper urges flebilibus modis

Ad Mecenatem metro tribus generibus

Nolis longa ferae bella Numantiae

Ad hirpenium monens unum quemque utilitati sue

Quid bellicosus cantaber et scithes

Hirpine quinte cogitet hadria

Ad postumum de celeritate uitae

Eheu fugaces postume postume

Ad arborem

Ille et nefasto te posuit die

Non usitata nec tenui ferar
pinna biformis per liquidum aethera
vates neque in terris morabor
longius invidiaque maior
urbes relinquam non ego pauperum
sanguis parentum non ego quem vocas
dilecte mecenas obibo
nec stigia cohibebor unda
iam iam residunt cruribus asperae
pelles et album mutor in alitem
superne nascunturque leves
per digitos umerosque plume
iam dedaleo notior icaro
visam gementis litora bosphori
sirtesque getulas canorus
ales yperboreosque campos
me colchus et qui dissimulat metum
marse cohortis dacus et ultimi
noscent geloni me peritus
discet hiber rhodanique potor
absint inani funere nenie
luctusque turpes et querimonie
conpesce clamorem ac sepulcri
mitte supervacuos honores

Lib carm II explicit

Lib. III. Ad chorum virginum et puerorum

metrum duobus versibus alcaicis
iambicis dimetris catalecticis
quod est pindaricum. C

Odi profanum vulgus et arceo
favete linguis carmina non prius
audita musarum sacerdos
virginibus puerisque canto
regum timendorum in proprios greges
reges in ipsos imperium est iovis
clari giganteo triumpho
cuncta supercilio moventis
est ut viro vir latius ordinat
arbusta sulcis hic generosior
descendat in campum petitor
moribus hic meliorque fama
contendat illi turba clientium
sit maior equa lege necessitas
sortitur insignes et imos
omne capax movet urna nomen

Destrictus ensis cui super impia
cervice pendet non siculae dapes
dulcem elaborabunt saporem
non avium citharaeque cantus
somnum reducent somnus agrestium
lenis virorum non humiles domos
fastidit umbrosamque ripam
non zephyris agitata tempe
desiderantem quod satis est neque
tumultuosum sollicitat mare
nec saevus arcturi cadentis impetus
aut orientis hedi
non verberatae grandine vineae
fundusque mendax arbore nunc aquas
culpante nunc torrentia agros
sidera nunc hiemes iniquas
contracta pisces aequora sentiunt
iactis in altum molibus huc frequens
cementa demittit redemptor
cum famulis dominusque terrae
fastidiosus sed timor et minae
scandunt eodem quo dominus neque
decedit aerata triremi
et post equitem sedet atra cura
quodsi dolentem nec phrygius lapis
nec purpurarum sidere clarior
delenit usus nec falerna
vitis achemeniumque costum
cur invidendis postibus et novo
sublime ritu moliar atrium
cur valle permutem sabina
divitias operosiores

Ad amicos metrum alcaicum
iambicis ut supra quod pindaricum

Angustam amice pauperiem pati
robustus acri militia puer condiscat
et parthos feroces
vexet eques metuendus hasta
dulce et decorum est pro patria mori
mors et fugacem persequitur virum
nec parcit inbellis iuventae
poplitibus timidove tergo. et

Ad calliopen musam
metrum quod supra

Descende celo et dic age tibia
regina longum calliope melos
seu voce nunc mavis acuta
seu fidibus citharave phoebi
auditis an me ludit amabilis

insania audire et videor pios
errare per lucos amoenae
quos et aquae subeunt et aurae
me fabulosae vulture in apulo
nutricis extra limina pulliae
ludo fatigatumque somno
fronde nova puerum palumbes
texere mirum quod foret omnibus
quicumque celsae nidum acherontiae
saltusque bantinos et arvum
pingue tenent humilis forenti
ut tuto ab atris corpore viperis
dormirem et ursis ut premerer sacra
lauroque conlataque myrto
non sine dis animosus infans
vester camene vester in arduos
tollor sabinos seu mihi frigidum
preneste seu tibur supinum
seu liquidae placuere baiae
vestris amicum fontibus et choris
non me philippis versa acies retro
devota non extinxit arbor
nec sicula palinurus unda
utcumque mecum vos eritis libens
insanientem navita bosphorum
temptabo et urentes harenas
litoris assyrii viator
visam britannos hospitibus feros
et laetum equino sanguine concanum
visam pharetratos gelonos
et scythicum inviolatus amnem
vos caesarem altum militia simul
fessas cohortes addidit oppidis
sed quid typhoeus et validus mimas
aut quid minaci porphyrion statu
quid rhoetus evulsisque truncis
enceladus iaculator audax
contra sonantem palladis egida
possent ruentes hinc avidus stetit
vulcanus hinc matrona iuno et
numquam humeris positurus arcum
qui rore puro castaliae lavit
crinis solutos qui lyciae tenet
dumeta natalemque silvam
delius et patareus apollo
vis consili expers mole ruit sua
testis mearum centimanus gigas
sententiarum notus et integrae
temptator orion dianae
virginea domitus sagitta
iniecta monstris terra dolet suis
meretque partus fulmine luridum
missos ad orcum nec peredit
impositam celer ignis ethnen
incontinentis nec tityi iecur
relinquit ales nequitie additus
custos amatorem trecente
pirithoum cohibent

AD DIUU AUGUSTU

Celo tonante credi[...] Iove[m]

[...]

AD POPULU ROM

[...]

AD ASTERIEN

Quid fles Asterie [...]

[...]

AD LIDIA MERETRICE

Donec grat[us] era[m] tibi [...]

[...]

AD MECENATE

saphicu

Martiis celebs quid agam Kalendis [...]

[...]

clamor et ira

[...]

si flava excutitur Chloe.

Ad fontem Bandusie

Ad Lycen

Ad Chloridem

Ad Telephum

Ad C. Mecenatem

Ad Amphoram

Ad Elium Lamiam

De lyden parthenice de neptunalibus

Ad dianam luciferam

Ymnus ad liberum patrem in supplicia

Ad mecenatem

Ad fidilen rusticam

Ad uenerem

Diuites auaros

dumeta pluuiam carecta,
rip auagis tacitum uenti.
Tu ciuitatem quis deceat status
curas et urbi sollicitus times
quid seres et regna Cyro
bactra parent tanaisque discors.
prudens futuri temporis exitum
caliginosa nocte premit deus
ridetque si mortalis ultra
fas trepidat. quod adest memento
componere aequus. cetera fluminis
ritu feruntur nunc medio alueo
cum pace delabentis etruscum
in mare nunc lapides adesos
stirpesque raptas et pecus et domos
uoluentis una non sine montium
clamore uicineque siluae
cum fera diluuies quietos
irritat amnes. ille potens sui
laetusque deget cui licet in diem
dixisse uixi cras uel atra
nube polum pater occupato
uel sole puro non tamen irritum
quodcumque retro est efficiet neque
diffinget infectumque reddet
quod fugiens semel hora uexit.
Fortuna saeuo laeta negotio et
ludum insolentem ludere pertinax
transmutat incertos honores
nunc mihi nunc alii benigna.
Laudo manentem si celeres quatit
pinnas resigno quae dedit et mea
uirtute me inuoluo probamque
pauperiem sine dote quaero.
Non est meum si mugiat africis
malus procellis ad miseras preces
decurrere et uotis pacisci
ne cypriae tyriaeque merces
addant auaro diuitias mari.
Tunc me biremis praesidio scaphae
tutum per aegeos tumultus
aura feret geminusque pollux.

Ad Melpomenem

Mutam metrum archilochium.

Exegi monumentum aere perennius
regalique situ pyramidum altius
quod non imber edax non aquilo impotens
possit diruere aut innumerabilis
annorum series et fuga temporum.
Non omnis moriar multaque pars mei
uitabit libitinam usque ego postera
crescam laude recens dum capitolium
scandet cum tacita uirgine pontifex.
dicar qua uiolens obstrepit aufidus
et qua pauper aquae daunus agrestium
regnauit populorum ex humili potens
princeps aeolium carmen ad italos
deduxisse modos. sume superbiam
quaesitam meritis et mihi delphica
lauro cinge uolens melpomene comam.

Expl. carminum lib tercius

Incip lib IIII.

Allegoricos ad se affirmat ... se ... carmina adue nere. Eltice Erotice dicopos metrum ... archipiadeum.

Intermissa uenus diu
rursus bella moues parce precor precor.
non sum qualis eram bonae
sub regno cinarae desine dulcium
mater saeua cupidinum
circa lustra decem flectere mollibus
iam durum imperiis abi quo
blandae iuuenum te reuocant preces.
tempestiuus in domo
pauli purpureis ales oloribus
comissabere maximi
si torrere iecur quaeris idoneum.
namque et nobilis et decens
et pro sollicitis non tacitus reis
et centum puer artium
late signa feret militiae tuae
et quandoque potentior
largi muneribus riserit aemuli
albanos prope te lacus
ponet marmoream sub trabe citrea.
illic plurima naribus
duces tura lyraeque et berecyntiae
delectabere tibiae
mixtis carminibus non sine fistula
illic bis pueri die
numen cum teneris uirginibus tuum
laudantes pede candido
in morem salium ter quatient humum.
me nec femina nec puer
iam nec spes animi credula mutui
nec certare iuuat mero
nec uincire nouis tempora floribus.
sed cur heu ligurine cur
manat rara meas lacrima per genas
cur facunda parum decoro
inter uerba cadit lingua silentio.
nocturnis ego somniis
iam captum teneo iam uolucrem sequor
te per gramina martii
campi te per aquas dure uolubiles.

Ad iullum anto*nium* ... poetam

Uenerationem mecenatis ... metrum saphicum ...

Pindarum quisquis studet aemulari
iule ceratis ope dedalea
nititur pinnis uitreo daturus
nomina ponto.
monte decurrens uelut amnis imbres
quem super notas aluere ripas
feruet inmensusque ruit profundo
pindarus ore
laurea donandus apollinari
seu per audaces noua dithyrambos
uerba deuoluit numerisque fertur
lege solutis
seu deos regesque canit deorum
sanguinem per quos cecidere iusta
morte centauri cecidit tremendae
flamma chimerae
siue quos elea domum reducit
palma caelestes pugilemue equumue
dicit et centum potiore signis
munere donat
flebili sponsae iuuenemue raptum
plorat et uires animumque moresque
aureos educit in astra nigroque
inuidet orco.
multa dirceum leuat aura cycnum
tendit antoni quotiens in altos
nubium tractus ego apis matinae
more modoque
grata carpentis thyma per laborem
plurimum circa nemus uuidique
tiburis ripas operosa paruus
carmina fingo.
concines maiore poeta plectro
caesarem quandoque trahet feroces
per sacrum cliuum merita decorus
fronde sicambros
quo nihil maius meliusue terris
fata donauere bonique diui
nec dabunt quamuis redeant in aurum
tempora priscum.

Ad urbem romanam de in
dol. ducum. p. sphonetice
com. distrophe tetracolos
metr. duob. iamb. alcaicum et iambic.
dimetr. ypercatalectic. q. pindaricus

Qualem ministrum fulminis alitem
cui rex deorum regnum in aves vagas
permisit expertus fidelem
iuppiter in ganymede flavo
olim iuventas et patrius vigor
nido laborum propulit inscium
vernique iam nimbis remotis
insolitos docuere nisus
nido laborum propulit inscium
vernique iam nimbis remotis
ventis paventem mox in ovilia
demisit hostem vividus impetus
nunc in reluctantes dracones
egit amor dapis atque pugnae
qualemve laetis caprea pascuis
intenta fulvae matris ab ubere
iam lacte depulsum leonem
dente novo peritura vidit
videre raeti bella sub alpibus
drusum gerentem vindelici quibus
mos unde deductus per omne
tempus amazonia securi
dextras obarmet quaerere distuli
nec scire fas est omnia sed diu
lateque victrices catervae
consiliis iuvenis revictae
sensere quid mens rite quid indoles
nutrita faustis sub penetralibus
posset quid augusti paternus
in pueros animus nerones
fortes creantur fortibus et bonis
est in iuvencis est in equis patrum
virtus neque inbellem feroces
progenerant aquilae columbam
doctrina sed vim promovet insitam
rectique cultus pectora roborant
utcumque defecere mores
dedecorant bene nata culpae
quid debeas o roma neronibus
testis metaurum flumen et hasdrubal
devictus et pulcher fugatis
ille dies latio tenebris
qui primus alma risit adorea
dirus per urbes afer ut italas

ceu flamma per taedas vel eurus
per siculas equitavit undas
post hoc secundis usque laboribus
romana pubes crevit et impio
vastata poenorum tumultu
fana deos habuere rectos
dixitque tandem perfidus hannibal
cervi luporum praeda rapacium
sectamur ultro quos opimus
fallere et effugere est triumphus
gens quae cremato fortis ab ilio
iactata tuscis aequoribus sacra
natosque maturosque patres
pertulit ausonias ad urbes
duris ut ilex tonsa bipennibus
nigrae feraci frondis in algido
per damna per caedes ab ipso
ducit opes animumque ferro
non hydra secto corpore firmior
vinci dolentem crevit in herculem
monstrumve submisere colchi
maius echioniaeve thebae
merses profundo pulchrior evenit
luctere multa proruet integrum
cum laude victorem geretque
proelia coniugibus loquenda
carthagini iam non ego nuntios
mittam superbos occidit occidit
spes omnis et fortuna nostri
nominis hasdrubale interempto
nil claudiae non perficient manus
quas et benigno numine iuppiter
defendit et curae sagaces
expediunt per acuta belli

Ad augustum de expeditione
nec enim tardat. orat
per amis. species prosu
tice tetracolos
metr. trib. unib. archipiadeum
...
...

Divis orte bonis optime romulae
custos gentis abes iam nimium diu
maturum reditum pollicitus patrum
sancto concilio redi
lucem redde tuae dux bone patriae
instar veris enim vultus ubi tuus

adfulsit populo gratior it dies
et soles melius nitent
ut mater iuvenem quem notus invido
flatu carpathii trans maris aequora
cunctantem spatio longius annuo
dulci distinet a domo
votis ominibusque et precibus vocat
curvo nec faciem litore demovet
sic desideriis icta fidelibus
quaerit patria caesarem
tutus bos etenim rura perambulat
nutrit rura ceres almaque faustitas
pacatum volitant per mare navitae
culpari metuit fides
nullis polluitur casta domus stupris
mos et lex maculosum edomuit nefas
laudantur simili prole puerperae
culpam poena premit comes
quis parthum paveat quis gelidum scythen
quis germania quos horrida parturit
fetus incolumi caesare quis ferae
bellum curet hiberiae
condit quisque diem collibus in suis
et vitem viduas ducit ad arbores
hinc ad vina redit laetus et alteris
te mensis adhibet deum
te multa prece te prosequitur mero
defuso pateris et laribus tuum
miscet numen uti graecia castoris
et magni memor herculis
longas o utinam dux bonas ferias
praestes hesperiae dicimus integro
sicci mane die dicimus uvidi
cum sol oceano subest

mina suā. mereri
qm nhl ē pñcdpm
nib; illustratur
metr duob; unib; alcaic et ... la
...
pindaricus ... quide

Ne forte credas interitura

dicet heu quotiens te speculo uideris alterū
q̄ mens ē hodie cur eadē n̄ puero fuit
uel cur his animis incolumes n̄ redeunt genę

Compote se uoti sui factū
ee de supplice amic. fac
ta pr. parentice Lyce

Audiuere lyce di mea uota di
Audiuere lyce fis anus et tamē
uis formosa uideri
ludisq; et bibis impudens
et cantu tremulo pota cupidinē
lentū sollicitas ille uirentis et
doctę psallere chię
pulchris excubat in genis
importunus enim transuolat aridas
quercus et refugit te q; luridi
dentes te q; rugę
turpant et capitis niues
nec coę referunt iā tibi purpurę
nec cari lapides tempora q̄ semel
notis condita fastis
inclusit uolucris dies
quo fugit heu quo ue color decens
q̄ motus q̄d habes illius illius
q̄ spirabat amores
q̄ me surpuerat mihi
felix post cinarā notaq; et artiū
gratarū facies sed cinarę breues
annos fata dederunt
seruatura diu parē
cornicis uetulę temporibus lycen
possent ut iuuenes uisere feruidi
multo n̄ sine risu
delapsā in cineres facē

Q. horatii flacci carm̄ lib. IIII. expl. Incip lib. V. Epodon ad mecenatem

Ibis liburnis inter alta nauiū
amice propugnacula

Beatus ille qui procul negotiis

Ad rectū me n̄ a lib tinū uedium rufū

Lupis et agnis quanta sortito obtigit
tecū mihi discordia ē
hibericis peruste funibus latus
et crura dura compede
licet superbus ambules pecunia
fortuna n̄ mutat genus

Ad ligurinū speciosū et arrogan
te ad uirū maiores
Erotice monocolor

O crudelis adhuc et ueneris muneribus potens
insperata tuę cū ueniet pluma superbię
et q̄ nunc umeris inuolitant deciderint comę
nunc et q̄ color ē puniceę flore prior rosę
mutatus ligurinū in faciem uerterit
hispidam

furor ne cecus an rapit vis acrior
an culpa. responsum date
tacent et albus ora pallor inficit
mentesque perculse stupent
sic est. acerba fata romanos agunt
scelusque fraterne necis
ut immerentis fluxit in terram remi
sacer nepotibus cruor.

Rogare longo putidam
te seculo. uires
quid eneruet meas
cum sit tibi dens ater et rugis uetus
frontem senectus exaret
hietque turpis inter aridas nates
podex uelut crude bouis.
sed incitat me pectus et mamme putres
equina quales ubera
uenterque mollis et femur tumentibus
exile suris additum.
esto beata. funus atque imagines
ducant triumphales tuum
nec sit marita que rotundioribus
onusta bacis ambulet.
quid quod libelli stoici inter sericos
iacere puluillos amant
illiterati num minus nerui rigent
minusue languet fascinum
quod ut superbo prouoces ab inguine
ore allaborandum est tibi.

Nime libidinis mulie
rem repellit. digna
ait ee elefantis
primus uersus heroicus secundus tetra
podia heroica. Epodos.

Quid tibi uis mulier
nigris dignissima barris
munera cur mihi quidue tabellas
mittis nec firmo iuueni neque naris obese
namque sagacius unus odoror
polypus an grauis hirsutis cubet hircus in alis
quam canis acer ubi lateat sus.
qui sudor uietis et quam malus undique membris
crescit odor cum pene soluto
indomitam properat rabiem sedare neque illi
iam manet humida creta colorque
stercore fucatus crocodili iamque subando
tenta cubilia tectaque rumpit
uel mea cum seuis agitat fastidia uerbis
inachia langues minus ac me
inachiam ter nocte potes mihi semper ad unum
mollis opus. pereat male que te
lesbia querenti taurum monstrauit inertem
cum mihi cous adesset amyntas
cuius in indomito constantior inguine neruus
quam noua collibus arbor inheret.
muricibus tyriis iterate uellera lane
cui properabantur tibi nempe
ne foret equales inter conuiua magis quem
diligeret mulier sua quam te.
o ego non felix quam tu fugis ut pauet acris
agna lupos capreeque leones.

Finit ad canidie ueneficam supatam
allegoricos de precatur ipsibi parcere
Tetrametrus iambicus

Iam iam efficaci do manus scientie
supplex et oro regna per proserpine
per et diane non mouenda numina
per atque libros carminum ualentium
refixa celo deuocare sidera
canidia parce uocibus tandem sacris
citumque retro solue solue turbinem.
mouit nepotem telephus nereium
in quem superbus ordinauit agmina
mysorum et in quem tela acuta torserat.
unxere matres iliae addictum feris
alitibus atque canibus homicidam hectorem
postquam relictis menibus rex procidit
heu peruicacis ad pedes achillei.
setosa duris exuere pellibus
laboriosi remiges ulixei
uolente circa membra. tunc mens et sonus
relapsus atque notus in uultus honor.
dedi satis superque penarum tibi
amata nautis multum et institoribus.
fugit iuuentas et uerecundus color
reliquit ossa pelle amicta lurida.
tuis capillus albus est odoribus.
nullum a labore me reclinat otium.
urget diem nox et dies noctem neque est
leuare tenta spiritu precordia.
ergo negatum uincor ut credam miser
sabella pectus increpare carmina
caputque marsa dissilire nenia.

POETICA ORATII INCIP capit[…]

Humano pectori cervicem pector […]

156

hic amat laudat matronam nullam ego tango
ut quondam marseus amator originis ille
qui patrium mime donat fundumque laremque
nil fuerit mi inquit cum uxoribus umquam alienis
verum hoc cum mimis hoc cum meretricibus unde
fama malum gravius quam res trahit an tibi abunde
personam satis est non illud quidquid ubique
officit evitare bonam deperdere famam
rem patris oblimare malum est ubicumque quid inter-
est in matrona ancilla peccesne togata
villius in fausta sylle gener hic miser uno
nomine deceptus poenas dedit usque superque
quam satis est pugnis cesus ferroque petitus
exclusus fore cum longarenus foret intus
huic si mutonis verbis mala tanta videntis
diceret hec animus quid vis tibi numquid ego a te
magno prognatum deposco consule cunnum
velatumque stola mea cum conferbuit ira
quid responderet magno patre nata puella est
at quanto meliora monet pugnantiaque istis
dives opis natura sue tu si modo recte
dispensare velis ac non fugienda petendis
immiscere tuo vitio rerumne labores
nil referre putas quare ne peniteat te
desine sectarier matronas unde laboris
plus haurire mali est quam ex re decerpere fructus
nec magis huic inter niveos viridesque lapillos
sit licet hoc cerinthe tuum tenerum est femur aut crus
rectius atque etiam melius persepe togate
adde huc quod mercem sine fucis gestat aperte
quod venale habet ostendit nec si quid honesti est
iactat habetque palam querit quo turpia celet
regibus hic mos est ubi equos mercantur opertos
inspiciunt ne si facies ut sepe decora
molli fulta pede est emptorem inducat hiantem
quod pulchre clunes breve quod caput ardua cervix
hoc illi recte ne corporis optima lyncei
contemplere oculis hypsea cecior illa
que mala sunt spectes o crus o bracchia verum
depugis nasuta brevi latere ac pede longo est
matrone preter faciem nil cernere possis
cetera ni catia est demissa veste tegentis
si interdicta petes vallo circumdata nam te
hoc facit insanum multe tibi tum officient res
custodes lectica ciniflones parasite
ad talos stola demissa et circumdata palla
plurima que invideant pure apparere tibi rem

altera nil obstat cois tibi pene videre est
ut nudam ne crure malo ne sit pede turpi
metiri possis oculo latus an tibi mavis
insidias fieri pretiumque avellier ante
quam mercem ostendi leporem venator ut alta
in nive sectetur positum sic tangere nolit
cantat et apponit meus est amor huic similis nam
transvolat in medio posita et fugientia captat
hiscine versiculis speras tibi posse dolores
atque estus curasque graves e pectore tolli
nonne cupidinibus statuat natura modum quem
quid latura sibi quid sit dolitura negatum
querere plus prodest et inane abscindere soldo
num tibi cum fauces urit sitis aurea queris
pocula num esuriens fastidis omnia preter
pavonem rhombumque tument tibi cum inguina num si
ancilla aut verna est presto puer impetus in quem
continuo fiat malis tentigine rumpi
non ego namque parabilem amo venerem facilemque
illam post paulo sed pluris si exierit vir
gallis hanc philodemus ait sibi que neque magno
stet pretio neque cunctetur cum est iussa venire
candida rectaque sit munda hactenus ut neque longa
nec magis alba velit quam dat natura videri
hec ubi supposuit dextro corpus mihi levum
ilia et egeria est do nomen quodlibet illi
nec vereor ne dum futuo vir rure recurrat
ianua frangatur latret canis undique magno
pulsa domus strepitu resonet ve pallida lecto
desiliat mulier miseram se conscia clamet
cruribus hec metuat doti deprensa egomet mi
discincta tunica fugiendum est ac pede nudo
ne nummi pereant aut puga aut denique fama
deprendi miserum est fabio vel iudice vincam

Omnibus hoc vitium est cantoribus inter amicos
ut numquam inducant animum cantare rogati
iniussi numquam desistant sardus habebat
ille tigellius hoc cesar qui cogere posset
si peteret per amicitiam patris atque suam non
quicquam proficeret si collibuisset ab ovo
usque ad mala citaret io bacche modo summa
voce modo hac resonat que chordis quattuor ima
nil equale homini fuit illi sepe velut qui
currebat fugiens hostem persepe velut qui
iunonis sacra ferret habebat sepe ducentos
sepe decem servos modo reges atque tetrarchas
omnia magna loquens modo sit mihi mensa tripes

Metamorphoseon .I. Lib. p. ouidy

In noua fert animus mutatas dicere formas
corpora di coeptis nam uos mutastis et illas
adspirate meis primaque ab origine mundi
ad mea perpetuum deducite tempora carmen
Ante mare et terras et quod tegit omnia celum
unus erat toto nature uultus in orbe
quem dixere chaos rudis indigestaque moles
non bene iunctarum discordia semina rerum
Nullus adhuc mundo prebebat lumina titan
nec noua crescendo reparabat cornua phoebe
nec circumfuso pendebat in aere tellus
ponderibus librata suis nec brachia longo
margine terrarum porrexerat amphitrite
utque erat et tellus illic et pontus et aer
sic erat instabilis tellus innabilis unda
lucis egens aer nulli sua forma manebat
obstabatque aliis aliud quia corpore in uno
frigida pugnabant calidis humentia siccis
mollia cum duris sine pondere habentia pondus
hanc deus et melior litem natura diremit
Nam celo terras et terris abscidit undas
et liquidum spisso secreuit ab aere celum
Que postquam euoluit cecoque exemit aceruo
dissociata locis concordi pace ligauit
ignea conuexi uis et sine pondere celi
emicuit summaque locum sibi fecit in arce
proximus est aer illi leuitate locoque
densior his tellus elementaque grandia traxit
et pressa est grauitate sua circumfluus humor
ultima possedit solidumque coercuit orbem
Sic ubi dispositam quisquis fuit ille deorum
principio terram ne non equalis ab omni
parte foret magni speciem glomerauit in orbis
Tum freta diffundi rapidisque tumescere uentis
iussit et ambite circumdare litora terre
addidit et fontes et stagna immensa lacusque
fluminaque obliquis cinxit decliuia ripis
que diuersa locis partim sorbentur ab ipsa
in mare perueniunt partim campoque recepta
liberioris aque pro ripis litora pulsant
iussit et extendi campos subsidere ualles
fronde tegi siluas lapidosos surgere montes
utque due dextra celum totidemque sinistra
parte secant zone quinta est ardentior illis
sic onus inclusum numero distinxit eodem
cura dei totidemque plage tellure premuntur

quarum que media est non est habitabilis estu
nix tegit alta duas totidem inter utramque locauit
temperiemque dedit mixta cum frigore flamma
imminet his aer qui quanto est pondere terre
pondere aque leuior tanto est onerosior igni
illic et nebulas illic consistere nubes
iussit et humanas motura tonitrua mentes
et cum fulminibus facientes fulgura uentos
his quoque non passim mundi fabricator habendum
aera permisit uix nunc obsistitur illis
cum sua quisque regat diuerso flamina tractu
quin lanient mundum tanta est discordia fratrum
Eurus ad auroram nabateaque regna recessit
persidaque et radiis iuga subdita matutinis
Vesper et occiduo que litora sole tepescunt
proxima sunt zephiro scithiam septemque triones
horrifer inuasit boreas contraria tellus
nubibus assiduis pluuioque madescit ab austro
hec super imposuit liquidum et grauitate carentem
ethera nec quicquam terrene fecis habentem
Vix ita limitibus dissepserat omnia certis
cum que pressa diu fuerant caligine ceca
sidera ceperunt toto efferuescere celo
neu regio foret ulla suis animalibus orba
astra tenent celeste solum formeque deorum
cesserunt nitidis habitande piscibus unde
terra feras cepit uolucres agitabilis aer
Sanctius his animal mentisque capacius alte
deerat adhuc et quod dominari in cetera posset
natus homo est siue hunc diuino semine fecit
ille opifex rerum mundi melioris origo
siue recens tellus seductaque nuper ab alto
ethere cognati retinebat semina celi
quam satus yapeto mixtam pluuialibus undis
finxit in effigiem moderantum cuncta deorum
pronaque cum spectent animalia cetera terram
os homini sublime dedit celumque uidere
iussit et erectos ad sidera tollere uultus
sic modo que fuerat rudis et sine imagine tellus
induit ignotas hominum conuersa figuras
Aurea prima sata est etas que uindice nullo
sponte sua sine lege fidem rectumque colebat
nondum cesa suis peregrinum ut uiseret orbem
montibus in liquidas pinus descenderat undas
nullaque mortales preter sua litora norant
nondum precipites cingebant oppida fosse
non tuba directi non eris cornua flexi

de prima etate

m[illegible] arbuta

Ni falce nemus erant .. sine militis usu
mollia secure peragebant ocia gentes
Ipsa quoque inmunis rastroque intacta nec ullis
saucia vomeribus per se dabat omnia tellus
Contentique cibis nullo cogente creatis
Arbuteos fetus montanaque fraga legebant
Cornaque et in duris herentia mora rubetis
Et que deciderant patula Iovis arbore glandes
Ver erat eternum placidique tepentibus euris
mulcebant zephiri natos sine semine flores
Mox etiam fruges tellus inarata ferebat
Nec renovatus ager gravidis canebat aristis
Flumina iam lactis iam flumina nectaris ibant
Flavaque de viridi stillabant ilice mella
Postquam Saturno tenebrosa in tartara misso
Sub Iove mundus erat subiit argentea proles
Auro deterior fulvo pretiosior ere
Iuppiter antiqui contraxit tempora veris
Perque hiemes estusque et inequales autumnos
Et breve ver spatiis exegit quattuor annum
Tum primum siccis aer fervoribus ustus
Canduit et ventis glacies astricta
pependit   fuerunt
Tum primum subiere domos domus antra
Et densi frutices et vincte cortice virge
Semina tum primum longis cerealia sulcis
Obruta sunt pressique iugo gemuere iuvenci
Tertia post illam successit enea proles
Sevior ingeniis et ad horrida promptior arma
Non scelerata tamen de duro est ultima ferro
Protinus irrupit vene peioris in evum
Omne nefas fugere pudor verumque fidesque
In quorum subiere locum fraudesque dolique
Insidieque et vis et amor sceleratus habendi
Vela dabat ventis nec adhuc bene
noverat illos. Navita queque diu
steterant in montibus altis
Fluctibus ignotis insultavere carine
Communemque prius ceu lumina solis et auras
Cautus humum longo signavit limite mensor
Nec tantum segetes alimentaque debita dives
Poscebatur humus sed itum est in viscera terre
Quasque recondiderat stigiisque admoverat umbris
Effodiuntur opes irritamenta malorum
Iamque nocens ferrum ferroque nocentius aurum
Prodierat prodit bellum quod pugnat utroque
Sanguineaque manu crepitantia concutit arma
Vivitur ex rapto non hospes ab hospite tutus
Non socer a genero fratrum quoque gratia rara est
Imminet exitio vir coniugis illa mariti

Lurida terribiles miscent aconita noverce
Filius ante diem patrios inquirit in annos
Victa iacet pietas et virgo cede madentes
Ultima celestum terras Astrea reliquit
Neve foret terris securior arduus ether
Affectasse ferunt regnum celeste gigantes
Altaque congestos struxisse ad sidera montes
Tum pater omnipotens misso perfregit olimpum
Fulmine et excussit subiectum pelion osse
Obruta mole sua cum corpora dira iacerent
Perfusam multo natorum sanguine terram
Immaduisse ferunt calidumque animasse cruorem
Et ne nulla sue stirpis monimenta manerent
In faciem vertisse hominum sed et illa propago
Contemptrix superum seveque avidissima cedis
Et violenta fuit scires e sanguine natos
Que pater ut summa vidit saturnius arce
Ingemit et facto nondum vulgata recenti
Foeda licaonie referens convivia mense
Ingentes animo et dignas Iove concipit iras
Conciliumque vocat tenuit mora nulla vocatos
Est via sublimis celo manifesta sereno
Lactea nomen habet candore notabilis ipso
Hac iter est superis ad magni tecta tonantis
Regalemque domum dextra levaque deorum
Atria nobilium valvis celebrantur apertis
Plebs habitat diversa locis hac parte potentes
Celicole clarique suos posuere penates
Hic locus est quem si verbis audacia detur
Haud timeam magni dixisse palatia celi
Ergo ubi marmoreo superi sedere recessu
Celsior ipse loco sceptroque innixus eburno
Terrificam capitis concussit terque quaterque
Cesariem cum qua terram mare sidera movit
Talibus inde modis ora indignantia solvit
Non ego pro mundi regno magis anxius illa
Tempestate fui qua centum quisque parabat
Inicere anguipedum captivo brachia celo
Nam quamquam ferus hostis erat tamen illud ab uno
Corpore et ex una pendebat origine bellum
Nunc mihi qua totum nereus circumsonat orbem
Perdendum est mortale genus per flumina iuro
Infera sub terras stigio labentia luco
Cuncta prius temptanda sed inmedicabile corpus
Ense recidendum ne pars sincera trahatur
Sunt mihi semidei sunt rustica numina nimphe

Faunique satyrique et monticole silvani
quos quoniam celi non dum dignamini honore
quas dedimus certe terras habitare sinamus
An satis o superi tutos fore creditis illos
cum mihi qui fulmen qui vos habeoque regoque
struxerit insidias notus feritate Lycaon
Confremuere omnes studiisque ardentibus ausum
Nat lupus inter oves nec vires fulminis apro
Unda vehit tigres fulvos vehit unda leones
Crura nec ablato prosunt velocia cervo
quesitisque diu terris ubi sistere posset
In mare lassatis volucris vaga decidit alis
obruerat cumulos inmensa licentia ponti
Nec longus labor est patrios tibi nosse penates
unde oritur domus est terre contermina nostre
si modo fert animus gradere et scitabere ab ipso
Emicat extemplo letus post talia matris
dicta sue Phaeton et concipit ethera mente
Ethiopasque suos positosque sub ignibus Indos
sidereis transit patriosque adit inpiger ortus

Materiam superabat opus nam Mulciber illic
equora celarat medias cingentia terras
terrarumque orbem celumque quod imminet orbi
Ceruleos habet unda deos Tritona canorum
Proteaque ambiguum ballenarumque prementem
Egeona suis inmania terga lacertis
Doridaque et natas quarum pars nare videtur
pars in mole sedens virides siccare capillos
pisce vehi quedam facies non omnibus una
non diversa tamen qualem decet esse sororum
Terra viros urbesque gerit silvasque ferasque
fluminaque et nymphas et cetera numina ruris
Hec super inposita est celi fulgentis imago signaque
sex foribus dextris totidemque sinistris
Quo simul acclivi Clymeneia limite proles
venit et intravit dubitati tecta parentis
protinus ad patrios sua fert vestigia vultus
consistitque procul neque enim propiora videbat

Incip. Lib. II.

I Ethiopes ex albis in nigros
II Phetontiades in populos
III Heliadum lacrime in electrum
IIII Cygnus in avem cygnus
V Iuppiter in dianam
VI Celisto in ursam
VII Arcas in stella booten
VIII Corvus ex albo in nigrum
IX Coronis in ave cornice
X Esculapius ex mortali in deum
XI Nyctimene in ave noctua
XII Ocyroe in equam
XIII Chiron ex mortali inmortale
XIIII Battus in index
XV Aglauros in lapide
XVI Iuppiter in taurum et columnis

Capit. Lib. III.

Dentes serpentis in homines armatos
I Acteon in cervum
II Iuno in anum
III [illegible] Semele in feminam
IIII Tiresias ex femina in masculum
V Echo nympha in lapidem
VI Narcissus in florem
VII Liber in hominem
VIII Liber
IX Tyrrheni pirate in delphines

Regia solis erat sublimibus alta columnis
clara micante auro flammasque imitante pyropo
cuius ebur nitidum fastigia summa tegebat
argenti biforis radiabant lumine valve

Iamque deus posita fallacis imagine tauri
se confessus erat Dicteaque rura tenebat
cum pater ignarus Cadmo perquirere raptam
imperat et penam si non invenerit addit
exilium facto pius et sceleratus eodem
Orbe pererrato quis enim deprendere possit
furta Iovis profugus patriamque iramque parentis
vitat Agenorides Phebique oracula supplex
consulit et que sit tellus habitanda requirit
Bos tibi Phebus ait solis occurret in arvis
Nullum passa iugum curvique inmunis aratri
hac duce carpe vias et qua requieverit herba
menia fac condas Beotiaque illa vocato
Vix bene Castalio Cadmus descenderat antro
incustoditam lente videt ire iuvencam
Nullum servitii signum cervice gerentem

Faunique satyrique et monticole silvani
quos quoniam celi nondum dignamur honore
quas dedimus certe terras habitare sinamus.
An satis o superi tutos fore creditis illos
cum mihi qui fulmen qui vos habeoque regoque
struxerit insidias notus feritate Lycaon
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Nec longe labor est patrios tibi nosse penates
unde oritur domus est terre contermina nostre
si modo fert animus gradere et scitabere ab ipso
Emicat extemplo letus post talia matris
dicta sue Phaeton et concipit ethera mente
Ethiopasque suos positosque sub ignibus Indos
sidereis transit patriosque adit impiger ortus

Incip. Lib. II.

I Ethiopes ex albis in nigros
. . . ex reis populos
II Phetontiades heliades in arbores
III Heliadum lacrime in electrum
IIII Cygnus in avem cygnus
V Iuppiter in Dianam
VI Calisto in ursam
VII Arcas in stellam bootem
VIII Corvus ex albo in nigrum
IX Coronis in avem cornicem
X Esculapius ex mortali in deum
XI Nyctimene in avem noctuam
XII Ocyroe in equam
XIII Chiron ex mortali immortalis
XIV Battus in indicem
XV Aglauros in lapidem
XVI Iuppiter in taurum
XVII ex columnis

I Regia Solis erat sublimibus alta columnis
clara micante auro flammasque imitante pyropo
cuius ebur nitidum fastigia summa tegebat
argenti bifores radiabant lumine valve

[illegible]
equora celarat medias cingentia terras
terrarumque orbem celumque quod imminet orbi
ceruleos habet unda deos Tritona canorum
Proteaque ambiguum ballenarumque prementem
Egeona suis immania terga lacertis
Doridaque et natas quarum pars nare videtur
pars in mole sedens virides siccare capillos
pisce vehi quedam facies non omnibus una
nec diversa tamen qualem decet esse sororum
Terra viros urbesque gerit silvasque ferasque
fluminaque et nymphas et cetera numina ruris
[illegible]
[illegible]
[illegible]
venit et intravit dubitati tecta parentis
protinus ad patrios sua fert vestigia vultus
consistitque procul neque enim propiora videbat

Capit. Lib. III.

I	Dentes serpentis	In homines armatos
II	Acteon	In cervum
III	Iuno	In anum
IIII	Tiresias ex masculo	In feminam
V	Rursus ex femina	In masculum
VI	Echo nympha	In lapidem
VII	Narcissus	In florem
VIII	Liber	In hominem
IX	Tyrrheni pirate	In delphines

Iamque deus posita fallacis imagine tauri
se confessus erat Dicteaque rura tenebat
cum pater ignarus Cadmo perquirere raptam
imperat et poenam si non invenerit addit
exilium facto pius et sceleratus eodem
Orbe pererrato quis enim deprendere possit
furta Iovis profugus patriamque iramque parentis
[illegible] Phebique oracula supplex
consulit et que sit tellus habitanda requirit
Bos tibi Phebus ait solis occurret in arvis
nullum passa iugum curvique immunis aratri
hac duce carpe vias et qua requieverit herba
menia fac condas Beotiaque illa vocato
Vix bene Castalio Cadmus descenderat antro
incustoditam lente videt ire iuvencam
nullum servitii signum cervice gerentem

Siluaticus gramaticus..

[illegible]

Silua uetus stabat nulla uiolata securi

[illegible]

Fecerat exiguas iam sol altissimus umbras

[illegible]

Incipit liber historie gentis anglorum aeditus a beda presbytero. Numero v. libri..

Incipit prologus

Gloriosissimo regi ceolwulfo beda famulus christi et presbyter.

Historiam gentis anglorum ecclesiasticam quam nuper edideram libentissime desideranti rex et prius ad legendum ac probandum transmisi satisque studium tue sinceritatis amplector. quo non solum audiendis scripture sancte uerbis aurem sedulus accommodas uerum et noscendis priorum gestis siue dictis curam uigilanter impendis. Siue enim historia nostre gentis de bonis bona referat ad imitandum bonum auditor sollicitus instigatur. seu mala commemoret de prauis nihilominus religiosus ac pius auditor siue lector deuitando quod noxium est ac peruersum ipse sollertius ad exsequenda ea que bona ac deo digna esse cognouerit accenditur. ob generalis curam salutis que semper latius propalare desideras. Auctor ante omnes atque adiutor opusculi huius. Albinus abba reuerentissimus romam doctissimus uir extitit lundoniensis ecclesie presbyterum religiosum nothelmum

q a discipulis papę gregorii cognouerat gesta u fuisse in
prouincia cantuariorum . et monimentis litterarum et seniorum tradi
tione uiua uoce reuerendissimi albini quę a theodoro
archiepiscopo et adriano abbate audiuit. Porro quę gesta
sunt in prouincia orientalium anglorum atque nordanhymbrorum ecclesiasti
ca partim ex scriptis partim traditione maiorum relatione conperimus.
At uero quę gesta sunt in prouincia lindissi circa fidem christi litteris
reuerentissimi antistitis cyniberchti et aliorum fidelium uirorum uiua uoce didicimus.
Qualiter uero per ministerium ceddi et ceterorum sacerdotum . merciorum
saxonum nec non et uecte insule et prouincia merciorum litteris de
clarata et mandata . comperimus. Precor omnes supplicem
peto et precor et obsecro. hanc ut quicumque legerit uel audierit historiam
lectam reppererit . emendet . Insuper ut pro meis infirmitatibus et men
tis et corporis apud supernam clementiam sepius inter ue
nire meminerint Ut ab eis fructum pie intercessionis inue
niam .. Incipiunt capitula primi libri

I De situ britannie et hibernie
et priscis earum incolis
II Ut britanniam primus romanorum
gaius iulius adierit
III Ut eandem secundus romanorum claudius
adiens orcadas insulas roma
no adiecit imperio sed et ues
pasianus uectam insulam romanis
subdidit
IIII Ut lucius rex
britannie ad eleutherium papam
litteris christianum se fieri petens
V Ut seuerus receptam britan
nie partem uallo distinxit
VI De diocletiano presumptis christianorum
VII passio sancti albani et sociorum eius
VIII Ut arcadii tempore pelagius brit
to contra gratiam bella susceperit
VIIII regnante honorio gra
tiano et constantino tyrannis in britan
nia tyranni facti et mox ex parte
in britannia a romanis recessit

X Ut britannia a scottis pictis uastata
romanorum auxilium quesierit qui secundo uenien
tes murum trans insulam fecerint sed hoc
a predictis hostibus interrupto maiore
XI Ut tempore ualentiniani
in nomine christi palladius ad scottos
in christum credentes missus
sit . britones ab aetio consule auxi
lium flagitantes non impetrauerint. Ut
XII britones famem coacti barbaros expulerint
XIII Ut inuitata britanniam gens
anglorum in adiutorium . qui primo
hostes insulae depulerit . nec non
et deinde ceteri de gente uenientes
XIIII Ut eorum infestatione anglorum
arma uerterint Ut britones primi du
ce ambrosio romano homine
de gente anglorum uictoriam sumpserint
XV Ut germanus episcopus cum lupo britan
niam nauigans pelagianam heresim
extinxerit . Ut filium tribuni
caecum illuminauerit et ad sanctum al
banum perueniens reliquias ibidem
acceperit

Inveniri ubi resederant. Scotti responde-
runt scottis. Non ambos nos capit in-
sula sed damus vobis salubre consilium quid
agere valeatis. Novimus insulam et
aliam non procul a nostra contra solis ortum
auxiliari vos nos poterimus. Cumque
picti non haberent uxores petentes
a scottis ea solum condi-
cione ut magis de feminea re-
gum prosapia quam de masculina
regem sibi eligerent quod usque ho-
die apud pictos constat esse servatum.
Procedente autem tempore britannia post
britones et pictos tertiam scottorum
nationem in pictorum parte suscepit
qui duce reudda de hibernia progressi vel
amicitia vel ferro inter eos habi-
tarent. Nam lingua eorum dal id est
parte. vel curia. Dalreudai dicuntur.
Hibernia et latitudine sui status
ac salubritate et serenitate aerum
multum britannie prestat. Ita ut ra-
ro ibi nix quam triduana rema-
neat. Nemo propter hiemem aut fena
secet estate. aut stabula fabri-
cet iumentis. Nullum ibi reptile
et nullus serpens vivere valeat.
Nam sepe serpentes de britannia
allati odore aeris illius attacti
intereunt. Quin potius omnia que de
eadem insula sunt contra venenum valent.
Denique vidimus quibusdam a serpen-
te percussis rasa folia codicum qui
de hibernia fuerunt et ipsam rasuram
aque inmissam ac potatam talibus
totam vim veneni grassantis

Totum inflati corporis absumpsisse.
Ac sedasse tumorem. Dives lactis
ac mellis insula. Nec vinearum
expers piscium volucrumque sed et cer-
vorum caprearumque venatu insignis
est. Hec autem patria scottorum est.
Est autem sinus maris permaximus
ubi civitas. munitissima est.
Aldclyd. id est. alt. cluade.
ad cuius videlicet sinus partem
septentrionalem scotti quos diximus
advenientes sibi locum pa-
trie fecerunt. Britannia autem roma-
nis inaccessa atque incognita fuit quod
anno ab urbe condita sexcentesimo
nonagesimo tertio. Ante vero in-
carnationis dominice tempus an-
no sexagesimo functus gradu con-
sulatus cum lucio bibulo dum contra
germanos gallosque gereret bellum
neruiis in britannia. legiones in
hibernia dimisit. Ac sescentas na-
ves quibus in britanniam primo venerat
venti diu ipsas in horrenti prestat. Navesque in
chanis stantes. tempestate dissolu-
te sunt. Primo congressu certamine equitatus a
britannis. ibi Labienus tribunus occisus est.
Secundo prelio cum magno discrimine suorum victos
britannos in fugam vertit. Fidem cepit.
a britannis reversus in galliam postquam legi-
ones in hibernia misit repentinis bel-
lorum tumultibus undique circumventus
conflictus est. Claudius imperator ab augusto
quartus. Orcadas insulas ultra britan-
niam adiecit imperio. de sexto quo profectus est
mense romam rediit. quo etiam anno fames
gravissima facta est que in actibus apos-
tolorum memoratur. Ab ipso claudio vespasia-
nus qui post neronem imperavit vectam insulam
romano dicioni subiugavit. qui in ... ab ...
... ... passio-
Marcus antoninus verus. XIIII. ab au-
gusto cum aurelio commodo fratre
... ...

quo tempore cum eleutherus papa romane
ecclesie presset ad eum lucius britannorum rex
epistolam obsecrans ut per eius mandatum christianus
efficeretur. hinc suscepit fidem cum suis viris. In
tempore diocletiani principis. Severus genere
VI Afer tripolitanus ab oppido lepti .xvii.
ab augusto imperium adeptus .xvii. annis
tenuit. In britannia apud eboracum
oppidum morbo obiit. Reliquit .ii. filios
bassianum et getam. quorum geta hostis publicus
iudicatus interiit. Bassianus antonini cog-
VII nomine adsumpto regno potitus est. Diocletianus
xxxiii. ab augusto ab exercitu electus annis
xx. fuit. maximianum socium sibi fecit cognomento
herculium. quorum tempore carausius genere
infimus sed consilio et manu promptus. Cum ob
servanda oceani litora que tunc franci et
saxones infestabant erepta predonibus preda
accendens suspicionem quod ipsos hos hostes
ad incursandos fines artifici negligentia
permitteret. quam obrem a maximiano iussus
occidi. Purpuram sumpsit ac britannias
occupavit. Tandem fraude allecti so-
cii sui interfectus est. Allectus postea erep-
tam carausio insulam per triennium tenuit
quem asclepiodotus prefectus pretorio
oppressit. britanniamque post .x. annos
recepit. Interea diocletianus in
oriente. Maximianus herculius
vastari ecclesias affligi interfici
christianos. decimum post neronem locum
preceperunt que persecutio omnibus fere
ante actis diuturnior atque immanior fuit
nam per .x. annos incendiis ecclesiarum proscri-
ptionibus innocentium cedibus martyrum in-
cessabiliter acta est. Denique et britan-
nia tum plurima confessionis deo de-
VII vote gloria sublimavit. Siquidem in
ea passus est sanctus albanus. De quo
presbyter fortunatus in laude virginum
cum beatorum martyrum qui de toto orbe
ad dominum venirent mentionem faceret

ait. Albanum egregium fecunda
britannia profert. Qui vide-
licet albanus paganus adhuc cum co-
perfidi principes adversum christianos sevirent
Clericum quendam persecutores fugien-
tem hospitio recepit. quem dum iugiter ora-
tionibus die noctuque studere conspexit
subito divina gratia respectus exemplum
fidei ac pietatis illius coepit emulari
ac salutaribus exhortationibus edoctus
relictis idolatrie tenebris christianus
integro ex corde factus est. Cumque prefa-
tus clericus apud eum hospitaretur pervenit
ad aures nefandi principis confessorem
christi penes albanum latere. Unde iussit
diligentius inquirere qui cum ad tugurium
martyris pervenissent. mox se sanctus
albanus pro hospite ac magistro
suo ipsius habitu. id est Cara-
calla qua vestiebatur indutus mi-
litibus exhibuit. Atque ad iudicem
vinctus ductus est. Contigit iudicem
aris assistere ac demonibus tunc hosti-
as offerre. Cumque vidisset alba-
num nimia succensus ira quod se pro hos-
pite militibus offerre. et albanus
armis spiritualibus accinctus iussis
idolatrie parere nolebat
Tunc iudex. Cuius inquit familie vel
generis es. Albanus respondit. Quid ad
te pertinet qua stirpe sim genitus
Sed si veritatem religionis au-
dire desideras christianum iam
me esse christianis officiis vaca-
re cognosce. et albanus inquit a
parentibus vocor et deum verum ac
vivum qui creavit universa adoro
et colo semper. Tum iudex ira repletus
inquit. diis magnis ne differas
sacrificare.

Itinerans albanus ad flumen ubi mar
tyrio coronari debuit unda a via mox re
cessit alveo. Post miles vidit quod eum tenuit secto
rem cum ense ad pedes eius aduolvit ut primus
tyre ipse pro eo mereretur percuti qui fuerat tu. W
nere [illegible]. Decollatus est [illegible] ibidem accepit co
ronam vite quam promisit deus diligentibus se. Et qui eum
decollavit, et oculi eius in terram una cum beati illiu
us capite deciderunt et miles qui eum ferire recusa
vit decollatus est. Accipiens coronam vite passi
sunt albani XI Kal. Iul. iuxta urbem lunum [illegible] lomaceste
et flingaceste lingua anglorum dicitur. Arcadius
filius teodosii cum fratre honorio XL. IIII. ab au
gusto annos XIII. Cuius tempore pelagius brito
[illegible] annos XIII. Cuius tempore pelagius [illegible] iuliano deca
hereticus [illegible] cooperatore iuliano de ca
pania [illegible] [illegible] ortodoxi responderunt
per [illegible] innumeros. Contra augustinum narrat per
[illegible] quidam. Scriptor que dudum libros edidit edax
[illegible] quidam. Scriptor [illegible] liber [illegible]. Tolle
[illegible] caput obscurus [illegible] [illegible] [illegible] perpetuum
[illegible] humo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Arche
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] britannum. [illegible]
[illegible] [illegible] cordatum [illegible]. Alaricus
rex gothorum romam fregit. Anno millesimo cen
tesimo sexagesimo quarto post conditionem eius tempore
romani in britannia regnare cessavit. post annos
ferme CCCC. LXX. Ex quo gaius iulius cesar eam
de insula adiit. Habitabant in ea valla
[illegible] [illegible] in insula [illegible] memoravimus
ad plagam meridianam. Certum quod ultra britanniam
[illegible] [illegible] dominandi possidebant. Ro
manis [illegible] ad sua redeuntibus, cognitoque scoti
[illegible] [illegible] ad sua [illegible] britanniam redeunt. Britanni
picti qui [illegible] britanniam redeunt. Britanni
[illegible] [illegible] hostes scelerum
a civitatibus fugiunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Anno dominice incarnatio
nis [illegible] ab hostibus. Anno dominice incarnatio
nis CCCCXXIIII. Teodosius iunior post honorium XLV
ab augusto regnum suscipiens XXVIII annis tenu
it. Cuius anno imperii octavo Palladius ad scot
tos in Christum credentes a celestino papa primus
mittitur anno eius regni XXIII. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] patricius fuit [illegible] [illegible]
gentem [illegible]. [illegible] britonum [illegible]
tunc epistola [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Aetio ter consuli ita suas calamitates depl
[illegible]. Nos repellunt barbari ad mare
repellit mare ad barbaros. Inter hec oriunt
duo genera funerum. Aut iugulamur aut
mergimur. Hec agentes nec tamen quicquam auxi
lii ab illo impetrare quiverunt. Ut pote qui
gravissimis tunc bellis cum bleda et attila regibus
hunnorum erat occupatus et quamvis bleda anno
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. attila tamen itale
[illegible] [illegible] remansit hostis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] remansit hostis [illegible]
pene europam invasit civitatibus et castellis
corrodit [illegible] eo [illegible] temporis [illegible]

[illegible] politum nec mora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] urbis [illegible] cum [illegible] turribus
corruerunt. Multos quoque civitatibus collapsis fulmen
[illegible] [illegible] odor plurimorum hominum [illegible]
[illegible] [illegible] delevit. In britannia hoc cessan
te vastatione hostili redeunte domi
[illegible] [illegible] [illegible] copias [illegible] [illegible] [illegible]
Nulla [illegible] [illegible] [illegible] affluere. Cum [illegible]
cepit luxuria crescere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mendacium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] invidia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ut nec sepeliendis vivi
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccando cumulant. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccantium ultio divi
na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rebellandi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aquilonalium scottorum pictorum [illegible]
[illegible] [illegible]. Placuit omnibus cum suo rege [illegible] [illegible] ut
saxonum gentem de transmarinis partibus in auxilium
vocarent [illegible] [illegible] [illegible] dispositum esse constat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Anno ab incarnatione domini CCCCXLVIIII
[illegible] [illegible] cum valentiniano XLVII ab augusto
[illegible] regnum VII annis tenuit. Tunc saxonum gens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] britanniam tribus longis navibus
[illegible] [illegible] in orientali plaga insule [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] loca manendi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum hostibus ab aquilone.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] saxones [illegible]
[illegible] victoriam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ubi domi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illo classis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Advenerant autem de tribus germanie
[illegible] [illegible] saxonibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenet insulam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et occidentalium saxonum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de anglis [illegible] de illa patria
que angulus dicitur [illegible] [illegible] saxonum
provincias [illegible]. Orientales angli
mediterranei angli merci tota
Nordan [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
gentium que ad boream [illegible] [illegible]
[illegible] inhabitant. Certique anglorum [illegible]
[illegible] duces fuisse [illegible]. [illegible]
primi duo fratres Hengistus et horsus
e quibus horsus postea occisus in bel
lo a britonibus, et monumentum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] woden de [illegible]

stirpe multarum gentium regium genus prosapiem ducit. Tum
subito inito foedere cum Pictis quos longius bellan
do repulerant in socios arma uertere incipiunt.
Et primum quidem annonas sibi eos affluentius minis
trare cogunt quaerenterque occasionem diuortii
testantur nisi profusior sibi alimentorum copia daretur
se cuncta insulae rupto foedere uastaturos.
[illegible] siquidem ut breuiter dicam accensus manibus
paganorum ignis iustas de sceleribus populi dei ul
tiones expetiit. Instar illius qui quondam a Chal
daeis succensus Hierosolymorum moenia et aedificia con
sumpsit. XVI At ubi hostiles exercitus exterminata
tis dispersisque indigenis domum reuersi sunt, coe
perunt et illi paulatim uires animosque resume
re, emergentes de latibulis quibus abditi fue
rant, et unanimo consensu auxilium caeleste
precantes ne usquequaque ad internecionem de
lerentur. Utebantur eo tempore duce romano Am
brosio Aureliano uiro modesto qui so
lus forte romanae gentis occisis superfuerat pa
rentibus nomen et insigne ferentibus. Hoc duce uires
capessunt Brittones et uictores prouocantes ad
proelium, uictoriam ipsi deo fauente suscipiunt.
Tunc Lupus et sanctus Germanus extincta Pelagi
ana heresi quandam filiam caecitate illu
minauit. Tunc cum euangelicis et apostolicis
moribus ducunt uanitatis perfidia sperata.
XVII Interea Saxones et Picti iunctis uiribus bellum
Brittonibus inferunt. Tunc subito Germanus signi
fer secundis hostibus alleluiatico re
petita hostile agmen terret prius quam historia
rum eos Gildas flebili ser
mone describit. Ut nunquam
genti Saxonum siue Anglorum secum Brittaniam incolenti
uerbum fidei praedicando committerent. Sed non
tamen diuina pietas plebem suam quam praesciuit
deseruit. Quin multo digniores genti
memoratae praecones ueritatis per quos
XXIII crederet destinauit. Siquidem an
no ab incarnatione domini DLXXXII
Mauricius ab Augusto LIIII imperium sus
cipiens XXI uno anno tenuit. Cuius
anno regni decimo Gregorius uir doctrina
et actione praecipuus ecclesiae romanae
pontificatum sortitus praefuit annos XIII
menses VI dies X. Qui diuino instinctu
admonitus anno XIIII eiusdem principis ad
uentus Anglorum in Brittaniam anno cir
citer CL misit seruum dei Augustinum et alios plures

monachos cum eo praedicare uerbum dei genti
Anglorum. Qui perculsi timore inerti re
dire domum potius quam barbaram fera
dulamque gentem cuius ne linguam nossent ad
ire cogitabant, in exhortatoria beatus
papa eos misisset epistola. Cuius forma haec:
Gregorius seruus seruorum dei. Seruis
domini nostri. Quia melius fuerat bona
non incipere quam ab his quae coepta sunt
cogitatione retrorsum redire,
summo studio dilectissimi filii oportet
ut opus bonum quod auxiliante domino coepistis
impleatis. Nec labor uos ergo itineris
nec maledicorum hominum linguae deterreant,
sed omni instantia omnique feruore quae in
choastis deo auctore peragite, scien
tes quod laborem magnum maior aeternae
retributionis gloria sequitur. Omnipo
tens deus sua uos gratia protegat, quatenus labo
ris fructum in aeterna patria me uidere
concedat, quatenus etsi uobiscum laborare
nequeo, simul in retributionis inue
niar gaudio quia laborare scilicet uolo.
Data die X kalendas augustas imperante
domino Mauricio Tiberio augusto pis
simo anno XIIII eius regni, indic
tione XIIII. Roboratus ergo Augustinus cum fa
mulis Christi confirmatione beati Gregorii
redit in opus ubi fuerunt quae Brittania.
Erat eo tempore rex potentissimus in Cantia
Edilberecht qui usque Umbrae
fluminis fines regni quo meridiani et
septentrionales Angli dirimuntur tetende
rat. Est et insula quae a continenti
terra secernit fluuius Uantsumu latitudine
trium stadiorum et duobus tantum locis est me
abilis. In hac ergo Augustinus et socii eius uiri fer
me XL. Acceperunt interpretes praecipiente beato
papa Gregorio de gente Francorum et mittens
ad Edilberectum mandauit se
uenisse de Roma ac nuntium ferre
optimum qui sibi obtemperantibus aeterna
in caelis gaudia et regnum sine fine cum deo uiuo
et uero futurum sine ulla dubietate promit
teret. Audiens haec rex iussit illos ibi ma
nere et eis necessaria ministrari donec uide
ret quid eis faceret. Nam et antea fama
Christianae religionis ad eum peruenerat ut
pote qui et uxorem habebat Christianam

192 v.

dno magistro omniu doctore q sit. Date elemosinam et ecce omnia munda vob sunt. Cu una sit fides ecle sint tam diverse consuetudines ... altera consuetudo missarum in romana eccla atq alia in galliarum tenet. Resp. Gg. Ut sive romana sive in galliarum seu in qualibet eccla aliquid invenis quod plus omnipotenti deo possit placere sollicite eligas et in anglorum eccla que precipua ... de multis ecclesiis colligere potes infundas. ...

[illegible]

veniunt. Ad fidem venientes ab ipsa ... graviter peccatum agnoscant timeant ne pro carnali dilectatione tormenta eterni cruciatus ... Item pro hac re communione privandi sunt. Ne ... illa ulcisci ... quod ignoranter ante baptismum commiserunt. Si qui ex christianis hoc perpetraverint facinus comunione ... peccare. Item nullatenus episcopus ... episcopum ... Qualiter debemus episcopum ... habuerit. Resp. Gg. Qualiter debemus cum galliarum britanniarum episcopis agere. Resp. Gg. In galliarum episcopis nullam tibi auctoritatem tribuimus quia ab antiquis predecessorum meorum temporibus pallium arelatensis episcopus accepit quem nos privare percepta auctoritate minime debemus.

[illegible]

ut pro masculo diebus xxxiii, pro femina diebus lxvi debeat abstinere, quod tamen sciendum est quia in mysterio accipitur. Nam si hora eadem qua genuerit actura gratias intrat ecclesiam, nullo peccati pondere gravatur. Voluptas enim carnis, non dolor in culpa est. In carnis autem commixtione voluptas est. Nam in prolis prolatione gemitus. Unde et ipsi primae matri omnium dicitur: In doloribus paries. Si itaque enixam mulierem prohibemus ecclesiam intrare, ipsam ei poenam suam in culpam deputamus. Baptizare autem vel enixam mulierem vel hoc quod genuerit, si mortis periculo urgetur, vel ipsam eadem hora qua gignit, vel hoc quod gignitur eadem hora qua natum est, nullo modo prohibetur, quia sancti mysterii gratia sicut viventibus atque discernentibus cum magna discretione providenda est, ita his quibus mors imminet sine ulla dilatione offerenda, ne dum adhuc tempus ad praebendum redemptionis mysterium quaeritur, interveniente paululum mora inveniri non valeat qui redimatur. Ad eius vero concubitum vir suus accedere non debet, quoadusque qui gignitur ablactetur. Prava autem in coniugatorum moribus consuetudo surrexit, ut mulieres filios quos gignunt nutrire contemnant, eosque aliis mulieribus ad nutriendum tradant. Quae scilicet ex sola causa incontinentiae videtur inventa, quia dum se continere nolunt, despiciunt lactare quos gignunt. Hae itaque mulieres quae filios suos ad nutriendum aliis tradunt, nisi purgationis tempus transierit, viris suis non debent admisceri, quippe quia et sine partus causa, cum in consuetis menstruis detinentur, viris suis misceri prohibentur, ita ut morte lex sacra feriat si quis vir ad menstruatam mulierem accedat. Quae tamen mulier dum consuetudinem menstruam patitur, prohiberi ecclesiam intrare non debet, quia ei naturae superfluitas in culpa non valet reputari, et per hoc quod invita patitur iustum non est ut ingressu ecclesiae privetur. Novimus namque quod mulier quae fluxum sanguinis patiebatur, post tergum domini humiliter veniens vestimenti eius fimbriam tetigit, atque ab ea statim sua infirmitas recessit. Si ergo in fluxu sanguinis posita laudabiliter potuit domini vestimentum tangere, cur quae menstruam sanguinis patitur ei non liceat domini ecclesiam intrare? ... Sed fr. k. ... Omne quod in hac mortali carne patimur ex infirmitate naturae est digno dei iudicio post culpam ordinatum. Esurire namque, sitire, aestuare, algere, lassescere ex infirmitate naturae est. Et quid est aliud ... contra famem alimenta, contra sitim potum, contra aestum auras, contra frigus vestem, contra lassitudinem requiem quaerere, nisi medicamentum contra aegritudines explorare? Feminae itaque menstruus sui sanguinis fluxus aegritudo est. Si igitur bene praesumpsit quae

vestimentum domini in languore posita tangere, quod uni personae infirmanti conceditur, cur non concedatur cunctis mulieribus quae naturae suae vitio infirmantur? Sacrae communionis mysterium in eisdem diebus percipere non debet prohiberi. Si autem ex veneratione magna percipere non praesumit, laudanda est; sed si perceperit, non iudicanda. Bonarum quippe mentium est etiam ibi aliquo modo culpas suas agnoscere ubi culpa non est, quia saepe sine culpa agitur quod venit ex culpa. Unde etiam cum esurimus sine culpa comedimus, quibus ex culpa primi hominis factum est ut esuriamus. Menstrua enim consuetudo mulieribus non aliqua culpa est, videlicet quae naturaliter accedit; sed tamen quod natura ipsa ita vitiata est ut etiam sine studio videatur esse polluta, ex culpa venit vitium in qua se ipsa esse quae iudicio facta est humana natura cognoscit. Et homo qui culpam sponte perpetravit, reatum culpae invitus portet. Atque ideo feminae cum semetipsis considerent, et si in menstrua consuetudine ad sacramentum dominici corporis et sanguinis accedere non praesumunt, de sua recta consideratione laudandae sunt. Dum vero percipiendo ex religiosae vitae consuetudine eiusdem mysterii amore rapiuntur, reprimendae non sunt, sicut praediximus. Sicut enim in testamento veteri exteriora opera observantur, ita in testamento novo non tam quod exterius agitur quam id quod interius cogitatur sollicita intentione attenditur, ut subtili sententia puniatur. Nam cum multa lex velut immunda manducare prohibeat, in evangelio tamen dominus dicit: Non quod intrat in os coinquinat hominem, sed quae exeunt de ore, illa sunt quae coinquinant hominem. Atque paulo post subiunxit: Ex corde exeunt cogitationes malae. Ubi abunde ostenditur quia illud a domino pollutum esse in opere ostenditur quod ex pollutae cogitationis radice generatur. Unde Paulus apostolus dicit: Omnia munda mundis, coinquinatis autem et infidelibus nihil est mundum. Atque mox eiusdem causam coinquinationis annuntians subiungit: Coinquinata sunt enim et mens eorum et conscientia. Si ergo ei cibus immundus non est, cui mens immunda non fuerit, cur quod munda mente mulier ex natura patitur, ei in immunditiam deputetur? Vir autem cum propria coniuge dormiens, nisi lotus aqua intrare ecclesiam non debet; sed neque lotus intrare statim debet. Lex autem veteri populo praecepit ut mixtus vir mulieri et lavari aqua debeat, et ante solis occasum ecclesiam non intrare. Quod tamen spiritaliter intelligitur, quia mulieri vir miscetur quando illicitae concupiscentiae animus in cogitatione per delectationem coniungitur. Quia nisi prius ignis concupiscentiae a mente deferveat, dignum se congregationi fratrum aestimare non debet qui se gravari nequitia pravae voluntatis videt. Quamvis de hac re diversae

hominum [illegible] aliud custodire [illegible] ab amplexu [illegible] Si commixtione [illegible] ab ingressu ecclesie paululum reuerenter abstinere. Nec tamen dicentes culpam deputemus esse coniugium sed quia ipsa licita commixtio coniugum sine uoluntate carnis fieri non potest, ab ingressu sacri loci abstinendum est, quia uoluntas ipsa sine culpa esse nullatenus potest. Non enim de adulterio et fornicatione sed de legitimo coniugio natus fuerat David qui dicit: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum et in delictis peperit me mater mea. Qui enim in iniquitatibus conceptum se nouerat, a delicto se natum gemebat, quia portat arbor in ramo humorem uitii quem traxit ex radice. In quibus tamen uerbis non ad commixtionem coniugum iniquitatem nominat, sed ipsam uidelicet uoluntatem admixtionis. Sunt enim multa que licita et legitima sunt et tamen in eorum actu aliquatenus fedamur, sicut sepe irascendo culpas insequimur et tranquillitatem in nobis animi perturbamus, et cum rectum sit quod agitur, non est tamen approbabile quod in eo animus perturbatur. Contra uitia delinquentium iratus fuerat qui dicebat: Turbatus est pre ira oculus meus. Quia enim non ualet nisi tranquilla mens in contemplationis se lucem suspendere, in ira suum oculum turbatum dolebat, quia dum male acta insequitur, confundi atque turbari a summe contemplatione cogebatur. Et laudabilis ergo ira contra uitium et tamen molesta, quia per hanc perturbationem se aliquem incurrisse reatum estimabat. Oportet itaque legitimam carnis copulam ut causa prolis sit non uoluptatis, et carnis commixtio creandorum liberorum sit gratia non satisfactio uitiorum. Si quis uero suam coniugem non cupidine uoluptatis raptus sed solummodo creandorum liberorum gratia utitur, iste profecto siue de ingressu ecclesie seu de sumendo dominici corporis sanguinisque mysterio suo est iudicio relinquendus, quia a nobis prohiberi non debet accipere qui in igne positus ardere nescit. Sed cum [illegible]

Qui se continere non potest habeat uxorem suam. Hoc tamen dico secundum indulgentiam non secundum imperium. Qui enim indulgere dixit culpam esse demonstrauit. [illegible] iustum [illegible] a mulieribus precepit. Tanta compulsione et munditia corporis [illegible] quanto magis mulieres que corpus domini accipiunt custodire in se munditiam carnis debent, ne ipsa inestimabilis mysterii magnitudine grauentur. Hinc ad David de pueris suis per sacerdotem dicitur ut si a mulieribus mundi essent panes propositionis acciperent, quos omnino non acciperent nisi prius mundos eos David a mulieribus fateretur. Tunc uir qui post admixtionem coniugis lotus aqua fuerit etiam sacre communionis mysterium ualet accipere, cum ei licitum fuerit iuxta prefinitam sententiam ecclesiam intrare.

IX Interrogatio Augustini. Si post illusionem que per somnum solet accidere corpus domini quilibet accipere ualeat uel, si sacerdos sit, sacra mysteria celebrare. Respondit Gregorius. Testamenti ueteris lex [illegible] pollutum dicit, et nisi lotum aqua et usque ad uesperam intrare ecclesiam non concedit. Quod tamen aliter populus spiritalis intelligens sub eodem intellectu accipiat, quia quasi per somnum illuditur qui temptatus immunditia ueris imaginibus in cogitatione inquinatur [illegible]

est lauandus est aqua ut culpas cogitationis
lacrimis abluat. Et nisi prius ignis temp-
tationis recesserit. reum se quasi usque
ad uesperum cognoscat. Sed est in ea-
dem illusione discretio. quae sub-
tiliter pensare debeat. ex qua re
accedat menti dormi-
entis. Aliquando enim ex crapu-
la. aliquando ex naturae superfluitate
uel infirmitate euenerit. Omni-
modo haec illusio non est timenda. quia hanc
animus nesciens pertulisse magis
dolendum est quam fecisse. Cum
uero ultra modum appetitus gulae in su-
mendis cibis rapitur. atque
idcirco humorum receptacula
grauantur. habet exinde animus
aliquem reatum. non tamen usque ad pro-
hibitionem percipiendi sacri mysterii
uel missarum sollemnia celebrandi
cum fortasse aut festus dies exigit
aut exhiberi mysterium pro eo quod sacer-
dos alius in loco deest. ipsa neces-
sitas compellit. Nam si adsunt alii qui
implere ministerium ualeant. illu-
sio pro crapula facta a perceptione
sacri mysterii prohiberi non debet. sed ab
immolatione sacri mysterii abstinere
ut arbitror humiliter debet. si tamen dormi-
entis mentem turpi imaginatione
non concusserit. Nam sunt quibus plerumque il-
lusio fit ut eorum animus in somno
turpibus imaginationibus non foedetur. Qua
in re unum ibi fit mens rea. sed non tamen
suo iudicio libera. cum se quamuis dormi-
ente corpore nihil meminit uidisse.
tamen in uigiliis corporis meminit in inglu-
uiem cecidisse. Sin uero ex tur-
pi cogitatione uigilantis oritur
illusio dormientis. animo appa-
ret reatus suus. Uidet enim a qua
radice inquinatio illa processerit.
quia quod cogitauit sciens. hoc pertulit nes-
ciens. Sed pensandum est ipsa co-

gitatio. utrum suggestione an
delectatione. uel quod maius est
peccati consensu acciderit.
Tribus enim modis impletur
omne peccatum. uidelicet
suggestione. delectatione.
consensu. Suggestio quippe fit per diabolum.
delectatio per carnem.
consensus per spiritum. Quia et primam
culpam serpens suggessit. Eua
uelut caro delectata
est. Adam uero uelut spiritus consensit.
Cum enim malignus spiritus peccatum sug-
gerit in mente. si nulla pec-
cati delectatio sequatur. pec-
catum omnino perpetratum non est. Cum
uero delectari caro coeperit. tunc
peccatum incipit nasci. Si uero ex de-
liberatione consentit. tunc peccatum perfi-
citur. Tres perpetrat caput. Tres
tria genera. Tres mortuos
suscitauit dominus. Unum in domo. alium
ad portam. tertium extra cymiterium
lazarum fetidum. Tria genera
peccati significant. Et saepe contin-
git ut hoc quod malignus spiritus seminat in co-
gitatione. caro in delectatione tra-
hat. Nec tamen anima eidem consentiat.
delectationi. Et cum caro delecta-
ri sine animo nequeat. ipse tamen ani-
mus carnis uoluptatibus reluctans
in delectatione carnali aliquo modo li-
gatur inuitus. ut ei ex ratione contradi-
cat. ne consentiat. et tamen delecta-
tione ligatus sit. sed ligatum se uehe-
menter ingemescat. Unde et ille cae-
lestis exercitus miles gemebat
dicens. Uideo aliam legem in membris
meis repugnantem et captiuum me ducentem
in lege peccati quae est in membris meis

Prefatio p[re]ciam ... de laude anast[asi]a
[ipsi]si imperatoris .. Summi potest q[uod] polenti a
... imperator modulante laudib[us] p[re]ferre
celo cu[m] p[re]cum et sidera. Nape nate ...
impie. Tibi ... diplicetur ... nefan
... Laqueari ... qui tribuit mortal
lib[us] celestia sapientia ... arbitrio
pari. Et si qua uere ... credere
cu[m] falsa ... canen[s] exordia ...
libente audias tua q[uae] cuncta ... pdu
cere ... mille ... linguis ...
... carm[en] effundens ... parte ferre qua
ualeo ... decerpta ... q[ua] carm
b[us] ... more ... Solent n[am] carmina
... decus ... magis ... qua sumere ...
uenit ... ponderata laudis ... q.
reuelat ... ubiq[ue] ... qui
... arcana nudans ... principis ...

Accipe romanum clementi pectore carmen
Accipe q[uod] soleo celesti reddere reg[i]
munere ... p[ro] pulchro lumine Solis
Nam q[uo]d ... carmine t[ua]
que requeras princeps animo iustissime ...
q[ui] tibi regna dedit cui debes omnia soli
... que bellis partit pace tulisti
audax ... nemo ... roma dicere ...
q[ui] ... celum quibus omnis cingit orbis
Nec ... taler ... turpe crederos
pompei ... que culmine roma ...
Cr ... merito ualeat ... triumphos
... lingu[is] repetens ... p[ro]fundum
... medio ueniens ... olimpo
... pompeie de nepoti
nam ... uictor ubiq[ue]
... domitu ... linquebat ...
hic domu[m] ... querellas ... uellis
q[uo]d celso postea fortune uertice nup
et nullum fine[m] credens felicibus ...
Impia ... monumenta dolor
... rapt[us] ... furore
Cu[m] simile[s] ... ad pessima ... putaban[t]
... honor ... defendere q[uo]q[ue]
... certo ...
... potestate tellurus sola tenet
... capiebant ...
iudicis ... damp[n]are coact[us]
... non ... irrita iura

ub umbrag[ine] ... rep[or]tabat ...
p[ro] paupertas nulli ... ualebat
... salus ... tempore regu[m]
Nam dabat ... premia ferre
... daret ... metallis
qua[m] plenos opib[us] largi ... metallis
corpora ... nulla daba[t]
... stipite duro
... rex ... urbem
Cu[m] dominum ... dicere possu[m]
... anastasiu[m] ... pietate ...
... omnes
... fortisq[ue] piusque
... corde sublimo

Dioscoridis de arboribus
et de herbis et de oleis confectas
de uino diuersis confectionib[us] co[m]
posito et de metallis et corticis
et de lapidibus medicinalib[us]
Incip[iunt] Capit[ula] Libri secundi

I De ecino XX De rana
II De ecino terreno XXI De piscato capno
De nassario XXII De piscato hirci
III De ippocapo XXIII De cane rabido
IIII De purpura XX De cornu ...
V De cionidas XX De caponibus
De coopeulis pur[puris] XXIII De uentre caponis
VI purdc XXIIII De ... caponis
VII De cocleatiren XXVII De ouo molli
VIII De cancris flu[uia]libus XXX De cicada
IX De ... XXX De ...
X De ... XXXI De ...
De ... De porc... De co... tupu[...]
XI ... XXXIII De mergulo
XII De pulmonibus XXXIIII De ... undinib[us]
XIII De ungulis asin[i] XXXV De ebore
XIIII De ungulis XXXVI De talo porcino
XV De tunica colub[ri] XXXVII De cornu ceruino
XVI De lepore ... XXXVIII De ... olen[...]
XVII De repia XL De cantarid[is]
XVIII De mullo XLI De ... campas
De cartoreo XLII De salamandra

Lib II.

xliiii de araneis parietum
xlv de alio genere aranee
xlvi de saura
de se ferita id uirgiliorga
xlvii de omni lacte
xlviii de caseo uinde
xlviiii de butyro
L. de lanis sucidis
Li de suco lane
Lii de coagulo leporis
Liii de coagulo eque
Liiii de coagulo agnino
Lv de coagulo foetinis
Lvi de abrungiis
Lvii de abrungia porcina
Lviii de medullis
Lviiii de omni felle
Lx de omni sanguine
Lxi de stercore bubulo
Lxii de fimo berbecino
Lxiii de fimo caponis
Lxiiii de lotio humano
Lxv de melle
Lxvi de cera
Lxvii de ppoli
Lxviii de tritico
Lxviiii de ordeo
Lxx de furta
Lxxi de zia
Lxxii de criterno
Lxxiii de olyra
Lxxiiii de athera
Lxxv de trago
de bromo
Lxxvii de orizia
Lxxviii de condro
Lxxviiii de milio

Lxxx de panico
Lxxxi de elimo
Lxxxii de seramo
Lxxxiii de lolio
Lxxxiiii de amylo
Lxxxv de farina fenugreci
Lxxxvi de semine lini
Lxxxvii de cicer
Lxxxviii de faba
Lxxxviiii de faba egyptiaca
Lxxxx de lenticula
xci de eruo
xcii de lupino
xciii de rapa
Incip. olera
xciiii de rapa agresti
xcv de bunida id napicio
xcvi de rafano
xcvii de sisaro
xcviii de lapatio agresti
xcviiii de ipolapatio
c de lapsana
ci de blito
cii de malba
ciii de andrafaxin id catone
ciiii de coliculo ortino
cv de coliculo agresti
cvi de coliculo marino
cvii de beta
cviii de andrafaxis
cviiii de sparago
cx de plantagine
cxi de ... id cnidico
cxii de ... de sisimbrio id culaleis

cxiii de cytino
cxiiii de coronopodo
cxv de ronco
cxvi de seris
cxvii de condrille
cxviii de colocintida agrestis
cxviiii de cucumere bono
cxx de pepone
cxxi de lactuca
de gingidio
de scandice
de caucalis
cxxv de euzomo id eruca
de eruca agresti
de ocimo
de orobacce
de tragopone
de ornitogalla
de tuba
de smilaci id sumacu
de medica id sulla
de pace
cxxxv de porris
de ampeloprason
de cepulla
de scordon id aleo
de scordoprason
de sinapi
de cardamo
de thlaspi
de brionia id alga
de erisimo id eruca soracina
de pipere
de zingiber
de hydropipere
de diptamno

cxl de serpillo
cxliiii
cl de cardamno
cli de alio cardamno
de dracontea
de aro
de asaro
de asfodillo
clvi de bulbo
de scilla.
de pancratio
de capare.
de lepidio
de bugracio
de anemone
de argemone
de anagallida
de cissor id edera
de celidonia
de celidonia minore
de otania
de simeorota
de iradiris id herba iterea
clxxi de telefio

Incip. cap. Libri IIII
De agarico
de reu pontico

lib III

III de gentiana
IIII de aristolochia
V de glicirici
VI de centaurea maiore
VII de centaurea minore
VIII de camelonte albo
IX de camelonte nigro
X de codilion
de dipsacum
XI fora claudunt
XII de cantha alba
de cantha arabica
de scolymo
de acantion
de ... toonto
de aloen
de absinthio
de santonico
de abrotano
de isopo
de sticador
de origano
de onitir
de origano agresti
de trago origano
de pulgio
de dictamno
de pseudodictamno
de elelisfaco
de dromo
de calaminte
de timmo
de timbra
de serpillo
de saruco
de meliloto
de sisimbrio

de marathro
de acino
de baccaria
de ruta
alta ruta
de moli
panace
eracleotica
enode panace
asclepio
de panace
cironio
de ligustico
de stafilino
de farinaca
ortina
de selinere
seli ethopico
de seli peloponensi
de gordilion
de smirnone
de anetho
de caruo
de aniso
de cimino
cimino agresti
de ameos
de coriandro
de apio
de apio agresti
de oreoselino
de petroselino
olusatro
de smirnion
de elafoboscon
de marathro
ipomarathro
alio ipomarathro
de dauco cretico

lib III
de pyrethro
de libanotida
de sfondilion
de ferula gallica
de peucedano
de melantio
de silphi
de opoplon
de cerdapus
de sagapeno
de euforbio
de galbano
de gutta amoniaca
de sarcocolla
de glaucia
de taurocolla
de ittiocolla
de visco
de aparine
de alisso
de asclepiada
de atractilis
id multicolor
de policremon
de eclipopodion
de leontopetalon
de tecrio
de leuca
de lepida
de lichnida
agresti
de lilio
de balloti
id marrubio
de melisofilo
de isopo
de stacin
de pirgar
de falangir

diosc
de tripolio
de polion
de scordion
de becion
de artemisia
de ambrosia
de botrys
de geranion
de gnafalio
de tree
de ureeon
de enantion
de conyza circa
de mesocalle
de lercion
de crategonon
de folio
de orcis
de orcis alta
de satyrion
de satirio eritreo
de ormino
de pelecinon
de onoma
de nimfea de
alta nimfea
de androsace
de asplenu
de limonio
de antilis
de artemisia
camemilo
de partenion
de buoptalmo
de ...
de ...
de eritrodano
de lonchitis
de altea
de cannabo agresti
de anocrron
de cepea
de onobrocin
de erico
de andro remen
de cormo
de campepitir
CLXVIII
Fin lib III

Laterani . aliis tiruir poste cubili
semper . . . te thalamo manente . . . usque q describit ss. lucalie
hinc parem nati meritis . . . hos agnoscatis sacro potandi hedi
abdita pandit hic haurit digne crimine qui egret
. . . dererit cenere subaurm hic angelis renouans . . . auro
cum cinis . . . pecuri prul gen magnis . . . dixit
Ne lew . . . ulat . . . incip cap. libri . iii . dioscoridis
. . . porrer
[illegible]

i de cestron — xliii de alto . . .
ii de betonica — de . . .
ii de britannica — de trason
iii de lysimachion — de alosion
iiii de polionon — de trago
v de polisinon — xlviii de . . .
vi de polipodion — l de licena . . .
vii de . . . — li de paronicia
xviii de polemonion — lii de crisocolla
de . . . — liii de . . .
viiii de alto . . . — liiii de . . .
x de olortion — lv de epimedion
xi de . . . — lvi de leralotani
xii de echimenon — lvii de petragalo
xiii de timbolo — lviii de lacrima
xiiii de olimonion — lviiii de mecomo
xv de lagopo — lx de aliomecomo
xvi de epedion — lxi de mecomo . . .
xvii de epimedion — lxii de mecono afrodi
xviii de . . . — lxiii de hipecon
xviiii de spartanon — lxiiii de liprodino
xx de . . . — lxv de pillion
xxi chirin . . . — lxvi de petrigno
xxii de ancura de diplo — de strignon . . .
xxiii alia ancura — de strigno manico
xxv de licobrir — de dorinion
xxvi de echonia bufagine — de mandragora
xxvii de ocimodes — de alia mandragora
xxviii de agrortis — de aconiton
xxviiii de calamo agrti — de aconito alio
xxx de . . . de — de coniom
alia . . . — de . . .
xxxv de batorida — de ardro . . . on
xxxvi de elsine — de . . .
xxxvii de supartorio — de . . .
xxxviii de pentafillo — de alcitron
xl de fenica — de efemeron
xli de idea — de alsiner
xlii de radia — de cotilidona
xliii de ipurir

[illegible]
. . . potest . . . mentis . . .
pectoris duros lapides . . .
laxu planas . . .
Virge caller
Ut . . . mundi sator . . .
mentibus pulsa . . .
. . . uenen . . .
penere gressus
Gloria . . . omnis
. . . ubi . . .
. . . simul . . .
Laude honorem

De alta cotilidona
De facon
lxxx De ardo maiore
lxxxi De ardo minore
lxxxii De ardo tertio
lxxxiii De calipe id ur tica
lxxxiiii De galir[illegible]
xc De galion
xci De ingeron
xcii De telgetron
xciii De brio in artimo
xciiii De brio maritimo
xcv De fico maritimo
De potamogiton
De [illegible]
De [illegible]
De ethior[illegible]
De [illegible]

Bongars.